Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET
The Workers Museum

Titel: Medlemsblad for Kvindeligt Arbejderforbund
Udgiver: Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark
Udgivelsesår: 1935-1940

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkiv

Medlemsblad
for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 74 | Januar 1935 | 20. Aargang

Ved Aarsskiftet.

Aaret 1934 er nu udrundet og har, som Tilfældet har været i de senere Aar, i sin Begyndelse været meget spændende. Arbejdsgiverne var som sædvanlig krigslystne og havde for vort Forbunds Vedkommende opsagt Overenskomster, der omfattede 7300 Medlemmer. Som det gik hos os, gik det i de andre Forbund, saavel indenfor som udenfor „De samvirkende Fagforbund". Hele Overenskomstsituationen havnede hos Forligsmanden og fik den Afslutning, at „De samvirkende Fagforbund"s Krav om uændret Forlængelse af Overenskomsterne uden Lønreduktion af nogen Art blev imødekommet. Vi slap saaledes ogsaa denne Gang for Storkamp.

Vi befinder os nu igen i en Overenskomstsituation, der dog afviger fra de senere Aars, idet en Del Forbund allerede i Efteraaret optog Forhandlinger med deres Arbejdsgivere om fleraarige Overenskomster, og en Del Fag har forlænget. Situationen er saaledes for Øjeblikket denne, at de enkelte Forbund har nogen større Bevægelsesfrihed og muligvis en lille Chance for at faa rettet enkelte Ting i Overenskomsterne.

Vi imødeser Aaret 1935 med fuld Fortrøstning. De senere Aars svære Kampe, saavel politiske som faglige, har vist os, at Arbejderklassen herhjemme i store Situationer har bevaret sin Styrke gennem Sammenhold.

I det kommende Aar vil sikkert saavel vort Parti som vore Organisationer blive stillet overfor vanskelige Opgaver, men vil Arbejderklassen som hidtil bevare Sammenholdet, er vi stærke i Kampen for dens Frigørelse.

Et godt og arbejdsbringende Nytaar ønskes alle vore Medlemmer og en Tak til Afdelingsledelserne for godt og loyalt Samarbejde i det forløbne Aar.

Alvilda Andersen.

Overenskomstsituationen.

Som meddelt i forrige Medlemsblad skulde Hovedkontoret i denne Overenskomstperiode se paa de Overenskomster, hvor Lønningerne var meget lave, eller hvor Ferie endnu ikke var indført. Herudfra har vi for følgende Virksomheder faaet udsat Opsigelsesfristen, for at faa Tid til at forhandle inden endelig Opsigelse foreligger:

Margarinefabrikerne i København og Provinsen (herfra undtaget Slagelse og Bona i Sønderborg).

Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen.

De forenede Gummi- og Luftringefabriker Schønning & Arvé.

Sækkeleje Kompagniet, Filialen i Aalborg.

Dansk Galosche- og Gummifabrik i Køge.

Dampvaskeriejerforeningen i Danmark.

De mellem Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og vort Forbund bestaaende Overenskomster, henholdsvis i København, Aarhus, Viby og Kolding, er forlængede et Aar.

Overenskomsten med Bladkompagniet er forlænget til 1. September 1937 uden Ændringer af nogen Art.

⊡

Afsluttede Overenskomster.

Københavns Afdeling 1 har lokalt afsluttet Overenskomst med Firmaet Malte Christensen & Mørck. Ugelønnen er de 3 første Maaneder 33 Kr. 66 Øre, derefter 34 Kr. 47 Øre. Efter 3 Maaneders Beskæftigelse i Virksomheden erholdes 6 Dages Sommerferie uden Afkortning af Lønnen, samt 2 Kr. daglig under Tilskadekomst under Arbejdet indtil Ulykkesforsikringen indtræder.

Overenskomsten er gældende indtil 1. November 1936.

⊡

Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv
Rosenørns Alle 12
København V.

Mæglings-, Timands- og Voldgiftsmøder.

Paa Halmvarefabriken i Roskilde er afholdt Mæglingsmøde angaaende Sommerferie. Fabriken havde skiftet Ejer, og denne vilde ikke betale den i Overenskomsten fastsatte Ferie. Sagen gik i Orden, og Medlemmerne fik deres Ferie.

Samme Afdeling havde klaget over, at 2 Kvinder, der arbejdede paa Flødefabriken, som havde været afskediget et Stykke Tid, men paany var antaget i Ferietiden, ikke havde faaet Ferie. Ogsaa denne Sag er bragt i Orden.

Mæglingsmøde afholdt i Textilfabrikantforeningen angaaende følgende Forhold hos Julius Hansen: Syerskerne havde tidligere været paa Akkord, men Virksomheden havde nu indført Transportbaand, ligesom Virksomheden havde antaget unge Kvinder under 18 Aar til en Betaling af 10 og 12 Kr. pr. Uge.

Ved Mødet enedes man om følgende:

For unge Kvinder under 18 Aar, der ikke beskæftiges ved Maskiner: De første 6 Maaneder 45 Øre pr. Time og derefter 55 Øre pr. Time.

For Kvinder, der arbejder ved Maskiner, uanset Alder: De første 3 Maaneder 57 Øre, den 4. Maaned 66 Øre, den 5. Maaned 70 Øre, den 6. Maaned og derefter 75 Øre pr. Time. Der kan som Følge af denne Ordning ikke finde nogen Nedsættelse Sted af personlige Lønninger.

Mæglingsmøde afholdt paa Aarhus Stiftstidende angaaende Fortolkningen af Overenskomstens §§ 2 og 4. Man enedes om, at det var Sideformat og ikke Indlæg, der skulde betales efter.

Paa Glostrup Lakridsfabrik er afholdt Mæglingsmøde grundet paa, at Virksomheden ikke overholdt Overenskomsten, hverken med Hensyn til Timeløn eller Akkorder.

Efter flere Møder baade med Kvinderne og med Virksomheden, gik Sagen endelig i Orden. De unge Kvinder fik den overenskomstmæssige Løn, ligesom der fandt en Efterbetaling Sted.

I Sagen Hede Nielsen, Horsens, er afholdt forberedende Møde til Den faste Voldgiftsret. Da det under Mødet oplystes: 1) at den paagældende Kvinde, hvorom der var Tale, er ansat i Firmaets Handels- og Ekspeditionsafdeling og saaledes ikke kommer ind under vor Overenskomst, 2) at Aftalen af 5. Maj 1934 fremdeles erkendes at staa ved Magt, 3) at Firmaet ikke forbyder sine Arbejdere og Arbejdersker at organisere sig, sluttede Sagen. Den unge Pige, der var organiseret hos os, overflyttedes til Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund.

Mæglingsmøde afholdt paa Nordisk Glødelampefabrik. Klagen gik ud paa, at 6 af Fabrikens Arbejdersker har forlangt deres Timeløn forhøjet, men har nægtet at acceptere Firmaets Tilbud om at forhøje Timelønnen for de 3 lavest lønnede med 2 Øre.

Sagen diskuteredes, og efter at Parterne havde udtalt sig, enedes man om at forhøje 5 af de 6 Arbejderskers Løn med 15 Øre ialt at fordele efter Firmaets Skøn og at forhøje Fru Ingeborg Hansens Løn fra 63 Øre til 66 Øre, efter at hun i 14 Arbejdsdage har vist, at hun kan præstere sit Arbejde.

Fællesmæglingsmøde afholdt paa Laur. Knudsens Fabriker. Der klagedes over, at de hos Firmaet beskæftigede faglærte Arbejdere, Arbejdsmænd samt de kvindelige Arbejdere nægtede at arbejde over, saalænge Lock-out-Situationen varede.

Sagen diskuteredes, Enighed opnaaedes ikke, og Sammenslutningen forbeholdt sig at føre Sagen videre.

Mæglingsmøde afholdt hos Firmaet Marius Mulvad. Klagen gik ud paa, at Firmaet den 14. November har afskediget 2 Arbejdersker med Motivering — manglende Arbejde. — Den 2. December antog Firmaet 3 nye Arbejdersker gennem Anvisningskontoret.

Sagen diskuteredes, og efter at Parterne havde udtalt sig, forbeholdt Firmaet sig sin Ret til i Henhold til Septemberforliget 1899, § 4, til enhver Tid at antage den Arbejdskraft, som efter dettes Skøn findes mest passende. Principielt har Firmaet ikke noget imod ved given Lejlighed at genantage Fru Rasmussen.

Udskrift

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 27. November 1934 i Sag Nr. 2032: De samvirkende Fagforbund for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Den danske Mælkekondenseringsfabriks Vegne.

Paa Den danske Mælkekondenseringsfabrik i Horsens er der i den senere Tid blevet installeret nye automatiske Maskiner, og dette har haft til Følge, dels at Antallet af de i den paagældende Del af Virksomheden beskæftigede Kvinder er blevet reduceret fra ca. 30 til nogle faa, dels at de i Overenskomsten fastsatte Akkordpriser for det af disse Kvinder hidtil udførte Arbejde ikke længere er anvendelige. De tilbageblevne Kvinder blev derefter af Fabriken aflønnet med den ifølge Overenskomsten gældende Timeløn, 67 Øre, medens de hidtil havde kunnet tjene 90 à 100 Øre i Timen paa Akkorderne.

Kvindeligt Arbejderforbund fremsatte nu overfor Virksomheden Krav om en højere Timeløn for de paagældende Kvinder, og da dette Krav blev afvist, afgav Forbundet den 10. August 1934 1. Strejkevarsel for dem af dets Medlemmer, der var beskæftigede i Fabrikens nye Anlæg, og den 13. August 1. Sympatistrejkevarsel for Forbundets øvrige paa Fabriken beskæftigede Medlemmer. Arbejdsgiverforeningen protesterede mod Lovligheden af disse Varsler, idet den bestred, at Forbundet i Overenskomstperioden kunde varsle og etablere Strejke paa Kravet om en højere Timeløn end den overenskomstmæssige, men den 20. August fremsendte Forbundet 2. Strejkevarsel, hvorefter Standsningen af Arbejdet skulde indtræde den 28. August. Sagen blev af Arbejdsgiverforeningen indbragt for Den faste Voldgiftsret, og Virksomheden, der af Hensyn til den varslede Strejke maatte standse Tilførselen af Mælk, valgte da at fremskynde den Standsning af Virksomheden, der sædvanlig finder Sted i Løbet af Efteraaret i Anledning af Reparationer, saaledes at Strejken ikke kom til at træde i Kraft.

Den paagældende Sag — Nr. 1988 — behandledes af Den faste Voldgiftsret den 28. August og

SKATTEBILLETTEN.

Hvad der kan fradrages som skattefrit.

Til Brug ved den forestaaende Udfyldning af Skattebilletten for 1934 skal vi, i Lighed med tidligere Aar, gøre opmærksom paa, at Kontingentet til Arbejdsløshedskassen er skattefrit og kan opføres paa Skattebilletten som saadant.

Kontingentet til Arbejdsløshedskassen og Fortsættelseskassen har for Aaret 1934 været Kr. 54,60.

Der kan endvidere ske Fradrag paa Skattebilletten af de Beløb, der er indbetalt i Kontingent til Syge- og Begravelseskasser, til Livs- og Ulykkesforsikring og lign., og som Regel kan der ogsaa fradrages en Del af det Kontingent, der er indbetalt til de faglige Organisationer; men dette sidste Fradrag er forskelligt i de forskellige Kommuner. Vi skal eksempelvis nævne, at i København er det fastsat, at der maa fradrages 75 pCt. af dette Kontingent.

Det samlede Beløb, der kan fradrages, maa dog ikke overstige Kr. 400,00 og skal som fradragsberettiget opføres i en dertil værende særlig Rubrik paa Skattebilletten.

Vi anmoder Arbejdsløshedskassens Tillidsmænd om at gøre alle vore Medlemmer bekendt med foranstaaende.

Alvilda Andersen.

---

den 3. September, hvilken Dag der afsluttedes saalydende Forlig:

„Idet hver af Parterne fastholder sit principielle Standpunkt med Hensyn til Strejkevarslernes Lovlighed, enedes man om at fastsætte Betalingen for det omhandlede Arbejde til 82 Øre pr. Time."

Sag Nr. 1988 var dermed bortfaldet.

Under nærværende Sag har nu De samvirkende Fagforbund for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Den danske Mælkekondenseringsfabriks Vegne for Brud paa det indgaaede Forlig.

Af Kvinder, der paa Grund af de nye Maskiner var sat paa Timeløn 67 Øre, var der, da Fabriken standsede i Slutningen af August, i alt beskæftiget 7, nemlig ved Paafyldning af Daaser 5, af hvilke 2 kun kunde forvente midlertidig Beskæftigelse, og ved Daasefabrikationen 2. Ved Fabrikens Genaabning den 19. September blev de 2 Kvinder, der kun vilde kunne beskæftiges midlertidigt, ikke genantaget, men i deres Sted blev antaget 3 Arbejdsdrenge. De 2 ved Daasefabrikationen beskæftigede fik ikke Forhøjelse af Timelønnen, og kun de 3 ved Paafyldning og Lukning beskæftigede blev sat paa den højere Timeløn 82 Øre.

Idet Klagerne nu gør gældende, at Forliget omfattede alle de nævnte 7 Kvinder, nedlægger de Paastand om, at den indklagede Virksomhed kendes pligtig til *at* afskedige Arbejdsdrengene og antage de 2 Kvinder, som ved Forligets Indgaaelse forudsattes beskæftigede ved Arbejdet, samt *at* lønne samtlige ved det nye Anlæg beskæftigede Kvinder med de aftalte 82 Øre i Timen. Endvidere paastaas der for Brud paa Forliget idømt en Bod, der tillige indeholder Dækning for, hvad der er betalt for lidt.

De Indklagede paastaar sig frifundet. De gør gældende, at Forliget maa forstaas som alene omfattende de 3 Kvinder, for hvem Timelønnen er blevet forhøjet. Saavel af Klageskriftet i Sag Nr. 1988, hvori det uimodsagt var anført, at der efter Indførelsen af de nye Maskiner nu var Anvendelse for 3 Kvinder og 1 mandlig Arbejder, som af Proceduren og af Forhandlingerne om Forliget fremgik klart, at det kun drejede sig om disse 3. Særlig fremhæves, at der under Forhandlingerne før Sagens Indbringelse for Retten har foreligget et Tilbud om at forhøje Timelønnen for den ene til 86 Øre, for de 2 til 76 Øre, hvorefter der paa Grundlag af en Gennemsnitsberegning blev tilbudt 80 Øre for hver af dem. De Indklagede har derhos anført, at Daasefabrikationen, der foregaar i en anden Etage end Paafyldningen, betragtes som en anden Afdeling, hvis Forhold ikke har været omhandlet i Sagen.

Det er nu vel rigtigt, at Proceduren under Sag Nr. 1988 væsentlig drejede sig om de oftnævnte 3 Kvinder og disses Arbejde, og det maa ogsaa erkendes, at den af de Indklagede hævdede Forstaaelse af Forliget ikke er uden Holdepunkter i det under Forhandlingerne passerede. Naar imidlertid henses til, *at* det den 10. August afgivne 1. Strejkevarsel omfattede de i det nye Anlæg beskæftigede Medlemmer o: de foran omtalte 7 Kvinder, der alle som Følge af Installationen af de nye Maskiner var gaaet ned i Løn fra ca. 90 à 100 Øre i Timen til 67 Øre i Timen, og *at* Kravet om Lønforhøjelse derfor maatte betragtes som rejst lige saa vel for de øvriges som for de under Forhandlingerne særlig omtalte 3 Kvinders Vedkommende, maatte det have været de Indklagedes Sag at sørge for, at den af dem nu hævdede Begrænsning fik tydeligt Udtryk i Forliget, og da dette ikke er sket, findes Forliget at maatte forstaas som omfattende samtlige ved det nye Anlæg beskæftigede Kvinder. Som Følge heraf maa de ved Daasefabrikationen beskæftigede 2 Kvinder have Krav paa Efterbetaling af den fremkomne Løndifference for Tiden fra Fabrikens Genaabning. Derimod vil Virksomheden ikke kunne tilpligtes at afskedige Arbejdsdrengene og genantage de 2 andre Kvinder, allerede fordi der ikke af Forliget kan udledes nogen Forpligtelse for Virksomheden til at beskæftige et bestemt Antal Kvinder. Til som af Klagerne paastaaet at ikende Virksomheden en Bod, finder Retten ikke Anledning.

Efter Omstændighederne og under Hensyn til, at Forligets uklare Affattelse maa falde begge Parter til Last, findes Sagens Omkostninger at burde udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Det ovenfor omhandlede Forlig vil være at forstaa saaledes, at samtlige ved det nye Anlæg beskæftigede Kvinder, derunder de ved Daasefabrikationen beskæftigede, skal lønnes med 82 Øre i Timen.

I øvrigt bør de Indklagede for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Faglige Voldgiftskendelser.

Opmandskendelse

i Sagen: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Kvindeligt Arbejderforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark angaaende Betalingen hos A/S Glud & Marstrand for mandlige og kvindelige Arbejdere i 2-Holds Skift for Arbejde paa nedsat Arbejdstid.

Sagen har været indbragt for Den faste Voldgiftsret ved dennes Møde den 12. Oktober 1934; her forligtes den ved, at det foreliggende Stridsspørgsmaal henvistes til Afgørelse ved faglig Voldgift, idet man samtidig enedes om at anmode Formanden i det Nævn, der afsagde Nævnskendelse af 12. December 1922 om Vilkaarene for Etablering af Arbejde i 2- og 3-Holds Drift, om at fungere som Opmand i Sagen.

Efter Parternes Anmodning af 20. November 1934 har undertegnede Departementschef Johs. Dalhoff, der var Formand i dette Nævn, tiltraadt en faglig Voldgift som Opmand.

Det nedsatte Voldgiftsudvalg bestaar af: Forretningsfører Sophus Mortensen (Dansk Arbejdsmandsforbund), Sekretær Fru Christiansen (Kvindeligt Arbejderforbund), Sekretær Chr. Brun, som udpegede af De samvirkende Fagforbund, samt Jernstøberiejer H. B. Heineke, Direktør M. A. Westh, Kontorchef C. Plum, som udpegede af Dansk Arbejdsgiverforening.

Sagen er behandlet paa et den 20. December 1934 afholdt Voldgiftsmøde, og da der ikke her opnaaedes Enighed eller Stemmeflerhed mellem Voldgifsmændene, bliver Sagen at afgøre ved Kendelse af Opmanden.

Sagen drejer sig om følgende:

I Emailleværkstedet hos A/S Glud & Marstrand arbejder saavel mandlige som kvindelige Arbejdere i 2-Holds Skift. Arbejdstiden blev i Sommeren 1934 af Aktieselskabet midlertidig nedsat til 6 Timer daglig for hvert Hold, og De samvirkende Fagforbund nedlægger nu Paastand om, at Aktieselskabet kendes pligtig til for den Periode, i hvilken den daglige Arbejdstid har været under 8 Timer. at udbetale Arbejderne den ansatte Timeløn for den Tid, der mangler i den i „Fælles Værksredsregler" fastsatte normale Arbejdstid paa 8 Timer.

Fra Forbundenes Side henvises navnlig til Bestemmelsen i „Fælles Værkstedsregler" § 2:

> Dersom Arbejdstiden som Følge af Skifteordningen paa et Hold bliver mindre end 8 Timer pr. Døgn, har Arbejderne Ret til den ansatte Timeløn for den manglende Tid".

Forbundene vil af denne Bestemmelse udlede, at Arbejdere i Skiftehold har Krav paa enten at blive beskæftiget i 8 Timer pr. Hold eller, saafremt dette ikke kan lade sig gøre, da har Ret til som Betaling for den manglende Tid at kræve den ansatte Timeløn.

Arbejdsgiverforeningen hævder heroverfor, at det af den citerede Bestemmelse fremgaar, at Retten til Godtgørelse for den manglende Arbejdstid er begrænset til de Tilfælde, hvor Arbejdstiden *som Følge af Skifteordningen* bliver mindre end 8 Timer pr. Døgn. Arbejdsgiverforeningen hævder endvidere, at der under Forhandlingerne for Nævnet i 1922 udtrykkelig blev gjort opmærksom paa, at Indførelse af en 3-skiftet 8 Timers Vagt, da denne Arbejdstid maa afbrydes af en Spisepause, vilde betyde, at Arbejdstiden paa 8 Timer ikke vilde blive effektiv og derfor normalt heller ikke skulde betales, og at det er netop dette Forhold, Nævnskendelsen tager Sigte paa, idet det ved den anførte Passus: „som Følge af Skifteordningen" udtrykkelig fastslaas, at der i Modsætning til de almindelig gældende Regler i dette Tilfælde skal betales ogsaa for den Del af Arbejdstiden, der ikke bliver effektiv.

Arbejdsgiverforeningen paastaar endvidere, at hvor Talen er om Arbejde i 2-Holds Skift, kommer denne Bestemmelse overhovedet ikke i Anvendelse, idet der her intet er til Hinder for at lægge Arbejdstiderne for de to Hold saaledes, at den normale Arbejdstid paa 8 Timer bliver effektiv. Arbejdsgiverne forbeholder sig ved Arbejde i Holdskift at have samme Ret til — naar særlige Forhold gør det nødvendigt — at forkorte Arbejdstiden, som man har ved Arbejde paa Daghold.

Det for Afgørelsen af den foreliggende Konflikt afgørende skønnes at maatte være, om de Bestemmelser i „Fælles Værkstedsregler" § 2, der blev indsat ved Nævnsafgørelsen i 1922, maa forstaas som indeholdende udtømmende Regler for Vilkaarene for Arbejde i Holdskift, saaledes at de af Nævnet fastsatte Bestemmelser, naar der arbejdes i Holdskift, tilsidesætter de iøvrigt gældende almindelige Bestemmelser, selv om dette ikke udtrykkelig fremgaar af Nævnets Afgørelse, eller om denne kun indeholder særlige Regler for Arbejde i Holdskift, medens de almindelige Bestemmelser i „Fælles Værkstedsregler" er uberørt af Nævnets Afgørelse, hvor denne ikke nødvendigvis medfører Ændringer i det iøvrigt gældende.

Af den over Forhandlingerne for Nævnet af 1922 optagne Protokol fremgaar det, at der indenfor Nævnet var Enighed om, „at Arbejdere, hvis Arbejdstid paa et Hold som Følge af Skiftordningen bliver mindre end 8 Timer pr. Døgn, har Ret til Timeløn for den manglende Tid. Bestemmelsen faar i Almindelighed kun Betydning, hvor der arbejdedes i 3-Skift". Det maa efter dette Protokollat skønnes lidet sandsynligt, at de af Nævnet fastsatte Bestemmelser om Betaling for „manglende Arbejdstid" vil kunne finde Anvendelse i den foreliggende Sag, hvor det udelukkende drejer sig om Arbejdere, der arbejder i 2-Skift.

I det hele maa — efter de for Nævnet af 1922 førte Forhandlinger — de af Nævnet indsatte Betingelser om Vilkaarene for Arbejde i 2- og 3-Holds Drift forstaas som givende visse supplerende Regler for det specielle Omraade, der vedrører Arbejde i Skiftehold, medens det ved Afgørelsen, som truffet af et Nævn, ikke er tilsigtet i større Udstrækning end udtrykkelig anført i Kendelsen at ændre de iøvrigt gældende Bestemmelser i „Almindelige Værkstedsregler".

Det maa herefter skønnes, at der for Arbejde i Holdskift tilkommer Arbejdsgiveren samme Ret som

for Arbejde i Daghold til at forkorte Arbejdstiden, nemlig hvor der foreligger Mangel paa tilstrækkeligt Arbejde til at beskæftige Arbejderne i den fulde, normale Arbejdstid, eller hvor der foreligger anden lignende Grund, idet det dog — som ogsaa af Arbejdsgiverne under denne Sag fremført — er en Selvfølge, at Skiftehold ikke kan indføres for derved at undgaa at betale for Overarbejdstimer.

Overensstemmende med det saaledes anførte bliver Sagen at paakende.

Herefter bestemmes:

De samvirkende Fagforbunds Krav om, at der til de hos A/S Glud & Marstrand i 2-Holds Skift beskæftigede mandlige og kvindelige Arbejdere skal betales den ansatte Timeløn for den Arbejdstid, der efter at Firmaet har nedsat Arbejdstiden til under 8 Timer daglig, mangler i normal Arbejdstid, skønnes at være uden Hjemmel efter de i „Fælles Værkstedsregler" indeholdte Bestemmelser, og Dansk Arbejdsgiverforening bør i dette Tilfælde for De samvirkende Fagforbunds Krav fri at være.

Sagens Omkostninger, derunder Salær til Opmanden, 200 Kr., betales med Halvdelen af hver af Sagens Parter.

København, den 3. Januar 1935.

sign. *J. Dalhoff.*

* * *

Opmandskendelse

i Voldgiftssag: Kvindeligt Arbejderforbund mod Jern- og Metalindustriens Sammenslutning.

Efter Parternes Anmodning har undertegnede Dommer F. Pihl tiltraadt denne Voldgift som Opmand, og i Mangel af Stemmeflerhed afgøres Sagen ved Kendelse.

Tvisten drejer sig om en hos Firmaet Fog & Mørup opstaaet Konflikt angaaende Aflønningen af nyantagne Kvinder, som endnu ikke har været beskæftiget 2 Maaneder i Virksomheden.

De herom gældende Bestemmelser lød indtil 1930 saaledes for København:

„For kv. Arb. mellem 16—18 Aar 49 Øre pr. Time
\- - - over 18 Aar 51 - - -

De 2 første Maaneder efter Antagelsen er Minimallønnen henholdsvis 47 Øre og 51 Øre.

Dette gælder dog ikke i saadanne Tilfælde, hvor en kvindelig Arbejder tidligere har været beskæftiget 2 Maaneder eller derover i den paagældende Virksomhed.

Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund kan, naar der er forløbet 2 Maaneder efter deres Antagelse, ved Timelønsarbejde ikke erholde mindre Betaling end:

51 Øre pr. Time for kv. Arb. mellem 16—18 Aar
56 - - - - - - - over 18 Aar."

I 1930 blev dette Punkt i Overenskomsten ændret saaledes:

„For kv. Arb. mellem 16—18 Aar 49 Øre pr. Time
\- - - over 18 Aar 51 - - -

De 2 første Maaneder efter Antagelsen er Minimallønnen henholdsvis 47 Øre og 51 Øre.

Dette gælder dog ikke i saadanne Tilfælde, hvor en kvindelig Arbejder tidligere har været beskæftiget 2 Maaneder eller derover ved tilsvarende Arbejde.

Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund kan, naar der er forløbet 2 Maaneder efter deres Antagelse, ved Timelønsarbejde ikke erholde mindre Betaling end:

53 Øre pr. Time for kv. Arb. mellem 16—18 Aar
59 - - - - - - - over 18 Aar."

Firmaet havde antaget nogle kvindelige Arbejdere, der tidligere havde været beskæftigede over 2 Maaneder ved tilsvarende Arbejde andetsteds, og i de første 2 Maaneder aflønnet dem med Timelønninger fra 51—54 Øre, og Forbundet paastaar nu, at de burde have været aflønnede med en Timeløn af 59 Øre, medens Sammenslutningen hævder, at Mindstebetalingen af 59 Øre pr. Time kun gælder Arbejdersker, som har været beskæftiget 2 Maaneder i den paagældende Virksomhed.

Om Praksis er Parterne uenige.

Hvis Forholdet nu var det, at Parterne kun var uenige om Forstaaelsen af, hvorvidt Ordene „tilsvarende Arbejde" kun gjaldt Arbejde i samme Virksomhed eller ogsaa Arbejde i andre Virksomheder, vilde Spørgsmaalet let være besvaret, thi den i 1930 skete Ændring i Teksten fra „den paagældende Virksomhed" til „tilsvarende Arbejde" kan ikke have anden Mening end den, at det nu er tilstrækkeligt med 2 Maaneders tidligere tilsvarende Arbejde, selv om dette Arbejde har fundet Sted i en anden Virksomhed.

Proceduren har imidlertid vist, at Sammenslutningen i Virkeligheden lægger Hovedvægten paa et andet Punkt, nemlig at Stykket „Dette gælder dog ikke i saadanne Tilfælde" o. s. v. kun refererer til de foranstaaende, men ikke til de derefter staaende Bestemmelser, medens Forbundet maa mene, af det nævnte Stykke gælder hele Afsnittet.

Det maa indrømmes, at Afsnittet kan læses paa begge Maader, hvorfor Opgaven bliver at finde den tilsigtede Mening.

Hvad der med Bestemthed siges er, at Arbejdersker mellem 16—18 Aar i de første 2 Maaneder skal have mindst 47 Øre pr. Time og derefter — saafremt de er organiserede — mindst 53 Øre pr. Time, og at Arbejdersker over 18 Aar i de første 2 Maaneder skal have mindst 51 Øre pr. Time og derefter — under samme Betingelse — 59 Øre pr. Time.

Saafremt de tidligere har været beskæftiget i mindst 2 Maaneder „ved tilsvarende Arbejde" er det Meningen, at de skal have en bedre Stilling end Nybegyndere — formentlig fordi de da antages at have overvundet de Begyndervanskeligheder, som, Bestemmelsen regner med, kan forekomme i de første 2 Maaneder, og efter Sammenslutningens Mening betyder dette, at de i de første 2 Maaneder skal have henholdsvis mindst 49 Øre og 51 Øre, hvorimod det efter Forbundets Forstaaelse betyder, at de straks begynder med henholdsvis mindst 53 Øre og 59 Øre.

Naar Forbundet her bemærker, at efter Sammenslutningens Fortolkning faar Arbejdersker over 18 Aar netop ikke noget Plus paa denne Maade for deres tidligere Uddannelse, henviser Sammenslutningen

til, at de under 18 Aar faar et Tillæg, at den tilsvarende Bestemmelse for Provinsen ogsaa giver Arbejdersker over 18 Aar et Tillæg, og at det er en Tilfældighed, at Minimallønnen for Arbejdersker over 18 Aar netop er sat til 51 Øre, baade som almindelig Regel og for de første 2 Maaneder, idet den for det sidstnævnte Tidsrum da ogsaa oprindelig var foreslaaet til 50 Øre.

Naar det imidlertid er Meningen, at den tidligere 2 Maaneders Uddannelse skal give et Plus, *naar* den nyansatte efter 2 Maaneders Forløb kommer op paa 53 Øre eller 59 Øre, fordi hun nu antages at have naaet samme Færdighed som den tidligere uddannede, og *naar* Ordene ikke udelukker den efter Begrundelsen rimeligste Forstaaelse, maa det siges, at den naturligste Forstaaelse af Ordene er, at 2 Maaneders Uddannelse i Firmaet eller 2 Maaneders Uddannelse tidligere i et andet Firma stiller Arbejderne lige, saa at der ikke er nogen Grund til, at en Arbejderske med Uddannelse et andet Sted i 2 Maaneder skal lønnes efter en Mellemskala, der endda for dem over 18 Aar, hvadenten det er tilfældigt eller ikke, ikke er nogen Mellemskala, men lig med Begyndernes Minimalløn.

Tilbage bliver kun Spørgsmaalet om, hvorvidt denne Forstaaelse hindres af Ordene: „2 Maaneder efter deres Antagelse", idet Sammenslutningen hævder, at dette i hvert Fald kun kan betyde den sidste Antagelse, og Minimallønnen 53 Øre og 59 Øre er udtrykkelig knyttet sammen med Tidspunktet „2 Maaneder efter deres Antagelse".

Da Firmaet imidlertid selv har indrømmet, at hvis en Arbejderske tidligere har været i Firmaet i over 2 Maaneder og efter en Fraværelse antages igen, vil hun straks komme op paa højeste Minimalløn, og da Uddannelsen i samme eller et andet Firma nu er ligestillet, findes „Antagelse" at maatte betyde „Antagelse i denne Slags Virksomhed".

Bestemmelsen læses herefter — hvad der giver langt den rimeligste og derfor formentlig tilsigtede Forstaaelse — saaledes, at først kommer Bestemmelsen om nyansatte Arbejdersker, hvorefter det bemærkes, at disse Takster ikke gælder for de ved tilsvarende Arbejde uddannede, der, naar de er organiserede, skal have mindst 53 Øre eller 59 Øre pr. Time.

Kendelse:

De hos „Fog & Mørup" antagne Arbejdersker, der tidligere har været beskæftigede mindst 2 Maaneder ved tilsvarende Arbejde andetsteds, har straks Krav paa Minimalløn: 53 Øre pr. Time for Arbejdersker mellem 16—18 Aar, og 59 Øre pr. Time for Arbejdersker over 18 Aar.

Sagens Omkostninger, derunder Salær til Opmanden: 100 Kroner, udredes med Halvdelen af hver af Sagens Parter.

Sct. Jacobs Plads Nr. 6, København Ø.,
den 12. November 1934.

F. Pihl.

Uddrag af Arbejdsdirektørens Beretning

for Regnskabsaaret 1933—34 paa Aarsmødet med de anerkendte Arbejdsløshedskasser den 24. November 1934.

Den 31. Marts 1934 var Antallet af Kasser 71 mod 70 Aaret forud, idet en Kasse (Skorstensfejersvendenes Arbejdsløshedskasse) i Aarets Løb har opnaaet Statsanerkendelse. Det samlede Medlemstal var ca. 375,000 mod 342,000 det foregaaende Aar, og Stigningen har altsaa i Aarets Løb været 9,7 pCt.

Det samlede Udgiftsbeløb i Regnskabsaaret 1933—34 har andraget ialt 52,3 Mill., hvoraf 39 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 13,3 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne. Af de samlede Udgifter faldt de 46 Mill. Kr. paa Understøttelser (33 Mill. Kr. i Hovedforsikringen og 13 Mill. Kr. i Fortsættelseskasserne), 2,5 Mill. Kr. er medgaaet i Administrationsomkostninger, medens 1,7 Mill. Kr. har udgjort Arbejdsløshedskassernes Andel i den ekstraordinære Understøttelse i Henh. til Lov Nr. 136 af 30. April 1933.

Til Dækning af disse Udgifter har Kasserne i Aarets Løb haft en samlet Driftsindtægt paa 81,4 Mill. Kr., hvoraf 59,3 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 22,1 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

I Hovedforsikringen fordeler Driftsindtægterne sig med:

30,5 Mill. Kr.	paa Medlemsbidrag
24,1 Mill. Kr.	paa Statstilskud
3,8 Mill. Kr.	paa Kommunetilskud
0,9 Mill. Kr.	paa andre Indtægter (herunder Renteindtægt).
59,3 Mill. Kr.	

I Fortsættelseskassen fordeler Driftsindtægterne sig med:

7,0 Mill. Kr.	paa Etableringstilskud
5,6 Mill. Kr.	paa Medlemsbidrag
2,0 Mill. Kr.	paa Statstilskud
6,5 Mill. Kr.	paa Refusion af udbetalt Understøttelse i Regnskabsaaret 1933—34
1,0 Mill. Kr.	paa Andre Indtægter (herunder Kommunetilsk. og Renteindt.)
22,1 Mill. Kr.	

Arbejdsløshedsforsikringens samlede Drifsoverskud har udgjort 29,1 Mill. Kr., hvoraf 20 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 9,1 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

Kassernes samlede Formue, der pr. 31. Marts 1933 udgjorde 9,8 Mill. Kr. eller 28,93 Kr. pr. Medlem, er 31. Marts 1934 steget til 38,9 Mill. Kr. eller 103,85 Kr. pr. Medlem. Af den samlede Formue faldt 27 Mill. Kr. paa Hovedforsikringen og 11,9 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

Kassernes samlede Gæld androg pr. 31. Marts 1934 13,4 Mill. Kr., hvoraf 4,9 Mill. Kr. til Staten og 6,7 Mill. Kr. til Arbejdsløshedsfonden.

Ca. 182,000 Medlemmer har i Aarets Løb modtaget Understøttelse i Hovedforsikringen og 89,000 gennem Fortsættelseskasserne i tilsammen 14,4 Mill. Dage, hvert Medlem har i Gennemsnit faaet Understøttelse i Hovedforsikringen og i Fortsættelseskasserne i henholdsvis 56 og 46 Dage.

Antallet af samtlige ledige Dage i 1933—34 har

været ialt ca. 28 Mill. mod 33 Mill. i 1932—33, Nedgangen andrager saaledes 14 pCt.

Aarslønnen i Fagene, der er afgørende for Tilskudssatsen fra det offentlige, er for Aaret 1933—34 højere end for det forrige Aars Vedkommende; for nogle Fag endog betydelig højere. 11 Fag har haft en lavere Aarsløn end i 1932—33, men Nedgangen har for de 9 Fags Vedkommende været forholdsvis beskeden.

Den højere Aarsfortjeneste skyldes den Omstændighed, at Arbejdsløsheden er taget i Betragtning ved Lønberegningen, og den lavere Arbejdsløshed i 1933—34 har saaledes givet en højere gennemsnitlig Aarsfortjeneste i dette Aar end Aaret forud.

Den højere Aarsfortjeneste har haft til Følge, at medens der i 1932—33 var 32 Kasser med et Medlemstal paa ca. 236,000, i hvilke Aarslønnen laa paa indtil 2,000 Kr., var der i 1933—34 kun 20 Kasser med ca. 200,000 i denne Gruppe, der herefter omfattede 53 pCt. af samtlige Medlemmer. I 1933—34 fandtes 33 pCt. af Medlemmerne indenfor Fag med en Aarsløn af 2,000 til 2,500 Kr., og ca. 14 pCt. fandtes i Kasser med en Aarsløn paa 2,500 Kr. og derover.

Meddelelse fra Arbejdsløshedskassen.

Angaaende Forstaaelsen af Arbejdsløshedslovens § 15, Stk. 4 og Stk. 5, Arbejdsløshedskassens Vedtægts § 26, om 10 Maaneders og 26 Ugers Bestemmelserne har vi, med Anmodning om videre Bekendtgørelse til Arbejdsløshedskassens Medlemmer — og da særlig til Tillidsmændene — fra Arbejdsdirektoratet modtaget nedenstaaende:

Da det af forskellige til Direktoratet indgaaede Sager fremgaar, at adskillige Arbejdsløshedskassers Tillidsmænd ikke har den rette Forstaaelse af Bestemmelsen i Arbejdsløshedslovens § 15, Stk. 4, 1. Pkt., om, at et Medlem, der iøvrigt opfylder Betingelserne for at oppebære Understøttelse fra Kassen, ikke vil kunne erholde denne udbetalt, medmindre paagældende tillige opfylder Bestemmelsen om at have haft 10 Maaneders Arbejde indenfor de sidste 2 Aar, skal Direktoratet til Vejledning for samtlige Arbejdsløshedskassers Tillidsmænd udtale følgende:

Bestemmelsen i Arbejdsløshedslovens § 15, Stk. 4, (10 Maaneders Bestemmelsen) skal — forsaavidt Kassen ikke har opnaaet midlertidig Dispensation fra denne Bestemmelse — foreligge opfyldt, *ikke blot ved* hver Understøttelsesperiodes Paabegyndelse, *men ogsaa paa et hvilket som helst Tidspunkt under hele Understøttelsesperiodens Forløb,* saaledes at et Medlem skal have haft mindst 10 Maaneders Arbejde i de forud for *hver enkelt Dag i Understøttelsesperioden gaaende 2 Aar.*

Bestemmelsen vil paa samme Maade være at anvende overfor nyoptagne Medlemmer ved Paabegyndelsen af første Understøttelsesperiode inden for Kassen, uanset om paagældende har været Medlemmer af Kassen i 2 Aar eller ej.

Perioder, i hvilke Medlemmer af Arbejdsløshedskassen har været syge, indkaldt til Militærtjeneste, hensiddet i Fængsel eller Varetægtsarrest, deltaget i Strejke eller Lock-out eller været beskæftiget ved Arbejde iværksat i Henhold til Loven om Bekæmpelse af Ungdomsarbejdsløsheden, beregnes i Relationen til Arbejdsløshedslovens § 15, Stk. 4, som „døde Perioder", saaledes at den 2-aarige Periode, indenfor hvilken Kravet om 10 Maaneders Arbejde skal foreligge opfyldt, forlænges med de herommeldte Tidsrum.

Man skal derhos paa given Foranledning henlede Opmærksomheden paa, at uanset at det i Lovens § 15, Stk. 4, omtalte Arbejde til Fyldestgørelse af 10 Maaneders-Bestemmelsen ikke udtrykkeligt er betegnet som Lønarbejde, maa Arbejdet i denne Forbindelse, ligesaavel som med Hensyn til 26 Ugers Bestemmelsen i § 15, Stk. 5, være at forstaa som *Lønarbejde* indenfor de i Arbejdsløshedsloven nævnte Fag.

Forsaavidt en Arbejdsløshedskasse har opnaaet midlertidig Dispensation fra 10 Maaneders Bestemmelsen, vil Bestemmelsen i Arbejdsløshedslovens § 15, Stk. 5, 1. Pkt., om henhlodsvis 26 og 39 Ugers Arbejde indenfor de sidste 3 eller 4 Aar være at iagttage efter *ganske samme Regel,* som anført for 10 Maaneders Bestemmelsen, dog med den Undtagelse, at den Periode indenfor hvilken Arbejdsbetingelserne skal foreligge opfyldt, her er henholdsvis 3 eller 4 Aar.

Under Henvisning hertil skal Direktoratet anmode samtlige Arbejdsløshedskassers Hovedledelser om at indskærpe Kassernes Tillidsmænd disse Bestemmelsers Overholdelse, saaledes at der, forinden Udbetaling af Understøttelse finder Sted til Medlemmer, foretages en Undersøgelse enten af den paagældendes Medlemsbog til Konstatering af, at disse Betingelser foreligger opfyldt, eller gennem et Forlangende om, at Medlemmet forinden Understøttelsens Udbetaling fremskaffer fornødne Arbejdsattester.

Hovedledelsen skal endvidere paalægge Afdelingsledelserne at drage Omsorg for, at Afdelingens Kontrolkontor altid fører fornøden Kontrol med, at Medlemmerne opfylder ovennævnte Bestemmelser f. Eks. ved stikprøvevis at indkalde Medlemsbøgerne eller i Tvivlstilfælde at kræve Arbejdsattester, der eventuelt kan indsendee til Hovedkontoret, ligesom Afdelingsledelserne er forpligtet til altid i Tvivlstilfælde at rette Forespørgsel til Hovedkontoret, før Udbetaling finder Sted.

For Fred og Afrustning.

Til Forbundene der er tilsluttet
De samvirkende Fagforbund.

Bestyrelsen for Den internatiole faglige Central har paa sit sidste Møde drøftet Muligheden og Nødvendigheden af at sætte større Styrke bag Propagandaen mod Krigen og for Afrustningen, og i denne Forbindelse vedtaget følgende Beslutning:

Arbejderpresen i hele Verden skal opfordres til paa Dagen for Afslutningen af Vaabenstilstanden eller paa en den 11. November nærmest liggende Dato helt eller delvis at hellige vedkommende Nummer af Bladet Propagandaen mod Krigen og for Fred og Afrustning. En samtidig Offentliggørelse af Propaganda-Artikler i alle Blade og Tidsskrifter vil faa Karakter af en international Demonstration for Freden, og vil utvivlsomt gøre Indtryk i alle Lande og styrke Bestræbelserne for Fredens Bevarelse.

Vi henstiller til de ærede Forbund at tilslutte sig denne Tanke og aftrykke hoslagte Artikel i det førstkommende Nummer af Forbundets Fagblad.

Chr. Jensen

Hans Jacobsen.

Hovedopgaven er fremdeles: Aktion for Freden.

Af *C. Mertens*, Næstformand for Den internationale faglige Central.

I den første Tid af sin Bestaaen tog Fagbevægelsens Virksomhed navnlig Sigte paa gennem en utrættelig Propaganda at gøre det forstaaeligt for Arbejderne, der var prisgivet Arbejdsgivernes Vilkaarlighed, at Maalet: Det arbejdende Folks Frigørelse, kun kunde naas gennem Solidaritet, indbyrdes Sammenhold og fælles Aktion. Efter forholdsvis kort Tids Forløb har Arbejdernes store Masse forstaaet dette. Fagbevægelsens vældige Opsving efter Krigen gjorde det ikke blot muligt i forholdsvis kort Tid at virkeliggøre vidtgaaende Reformer, men lod desuden det Haab opstaa, at den af det store Menneskeslagteri indvundne Lære endelig vilde føre til en hurtig og varig Fred. Desværre har den organiserede Arbejderklasse hidtil ikke været i Stand til at holde de krigslystne Magter nede. Trods den i de fleste Lande førte kraftige Agitation mod Militarismen og dens direkte Følge — Krigen — var Arbejderne ikke stærke nok til at virkeliggøre Opfyldelsen af de under Krigen afgivne Løfter om en sand og varig Fred og den endelige Befæstelse af Broderskabet mellem Folkene.

I mange Lande har nu Militarismen, Fascismen og Reaktionen faaet Overhaand Overalt bliver nu Kaprustningerne tydelige, som udsuger Landene og sluttelig maa føre til nye og skrækkelige Ofre.

Den økonomiske Krise, der har raset siden 1929, og som har dømt Millioner af Arbejdere til at leve af Understøttelser, som hver Dag bliver ringere, er ansvarlig for, at saa mange Mennesker mister deres klare Omdømme, deres sunde Fornuft og sluttelig hengiver sig til den Vildfarelse, at man kun gennem Vold og Krig kan gengive den i sit økonomiske Grundlag rokkede Verden sin tidligere Fred og Velstand. Indenfor de Kredse af Befolkningen, der lever af deres Hænders Arbejde, hersker ikke blot materiel Elendighed og Nød, men disse Menneskers Moral paavirkes tillige af Aktionerne mod den svigtende kapitalistiske Fæstning.

Menneskene er i Dag ikke besjælet af Broderskab og Kærlighed, men af Magthunger, Utilfredshed, der kommer til Udtryk paa hjælpeløs Maade, samt af Trangen til larmende Paroler, hvorved det virkelige Maal og den foreliggende Situation ofte tabes af Syne.

I dette Kaos af Modsigelser og Vold træder Arbejderklassens Opgaver nu tydeligere frem end nogensinde. Om Fagbevægelsen, saaledes som denne finder sit Udtryk i Den internationale faglige Central og de under denne hørende faglige Landsorganisationer, kan det siges, at den siden 1918 modig og utrættelig i Ord og Gerning er gaaet i Brechen for Bekæmpelsen af Krigen og ved enhver Lejlighed har begunstiget og fremmet den paa indbyrdes Forstaaelse og Hjælpsomhed begrundede Fred. Hvad Fagbevægelsen har udrettet i alle disse Aar — i Modsætning til den Opfattelse der var gældende i de fleste Fagorganisationer før 1914 — kan man uden Overdrivelse betegne som en af de mest betydelige Aktioner til Gunst for Freden.

Dette er dog ikke tilstrækkeligt. Trods midlertidige Tilbageslag og den af de nuværende Forhold opstaaende aandelige Forvirring, bør Fagbevægelsens Fredsaktion utrætteligt fortsættes. For 3 Maaneder siden mindedes vi den Dag, hvor for 20 Aar siden Katastrofen brød ind over os og gennem fire samfulde Aar spredte Død og Ødelæggelse.

Vi vil i vor Erindring ogsaa tilbagekalde hin 11. November, paa hvilken Menneskemyrderiet fandt sin Afslutning, hin Dag som ikke blot i alle krigsførende Lande, men i hele den civiliserede Verden udløste et Befrielsens Skrig, og hos alle Mennesker, som endnu ikke havde tabt Troen paa Menneskeheden, vakte Haabet om en endelig Forsoning og Broderskab til Live.

I Erindringen om denne Dag, der for saa mange var en Dag af Fortrøstning og Tro paa en bedre Fremtid, aflægger vi det højtidelige Løfte: At sætte alle vore til Raadighed staaende Midler ind, for at Fagbevægelsen — nationalt og internationalt — kan opfylde sin historiske Mission og bidrage sit til, at Krigsuhyret snarest muligt for altid gøres uskadeligt, og at der paa Ruinerne af den stedmoderlige Samfundsorden, vi lever under, og som kun kan bestaa videre gennem Krig og Erobring, opbygges en ny Ordning, hvis Grundlag skal være Freden, og som sikrer alle Mennesker et Liv i Arbejde og Glæde, i Lykke, Kærlighed og Godhed.

⊡

Eksekutivmøde.

Fra International Føderation af Fabriksarbejderforbundet i Holland har vi modtaget følgende med Anmodning om Optagelse:

Til de tilsluttede Organisationer!

Gode Kolleger!

Jeg har den Fornøjelse vedlagt at overrække jer en Beretning om det den 27. og 28. September i Amsterdam afholdte Eksekutivmøde. Jeg vilde være jer meget forbunden, om I, foruden selve Beretningen, i jeres Forbundsorgan ogsaa vilde offentliggøre den af Eksekutiven vedtagne Beslutning om en Arbejdstidsforkortelse i Margarine-, Olie- og Sæbeindustrien.

Med kammeratlig Hilsen:

K. de Jonge.

Sekretær.

International Grov- og Fabrikarbejder-Føderations Eksekutivmøde.

Den 27. og 28. September 1934 samledes International Grov- og Fabrikarbejder-Føderations Eksekutive til Møde i det hollandske Fabrikarbejderforbunds nye Bygning i Amsterdam. Dette var Eksekutivens første Møde siden den i September 1933 i Prag afholdte femte internationale Kongres.

Tilstede var: Robert Nielsen, Danmark, (Formand), Paul Fassin, Belgien, John Jagger, Suppleant for Storbritannien, F. J. Jurgens, Holland, G. O. Strand, Sverige, K. de Jonge (Sekretær) samt en Kollega fra

Østrig. Kollega J. Macenzie, Storbritanniens Repræsentant i Eksekutiven, var forhindret i at deltage i Mødet.

Under Diskussionen om Beretningen besluttede Eksekutiven at søge gennemført en bedre Efterretningstjeneste om de i de tilsluttede Organisationers Virksomhedsomraade stedfindende Konflikter og saa vidt muligt at forhindre, at Produktionen i Tilfælde af store Strejker eller Lock-out'er blev forlagt til andre Lande.

Der bevilgedes en økonomisk Understøttelse til Saaromraadets Fagforeninger med Henblik paa deres Kampagne for Folkeafstemningen den 13. Januar 1935. I Overensstemmelse med I. F. C. skal denne Understøttelse fortsættes i de kommende 3 Maaneder.

Sekretæren forelagde Eksekutivmedlemmerne en udførlig skriftlig Beretning om Situationen i Tyskland og Østrig. Ligeledes kunde Eksekutiven tage forskellige Beretninger til Efterretning, som var modtaget fra Tyskland og Østrig, og som gav Anledning til en livlig Diskussion.

Med Henblik paa, at I. F. C.s Bestyrelse har nedsat et Udvalg, bestaaende af Repræsentanter for I. F. C. og I. F. S., som skal undersøge Muligheden for en Reorganisering af I. F. C. og en Sammslutning af faglige Sekretariater, blev det paalagt Sekretæren i sin Egenskab som Medlem af dette Udvalg at gaa i Brechen for en Sammenslutning af Fabrik-, Glas- og Keramikarbejdernes Internationaler.

Under Kasseberetningens Diskussion blev der peget paa, at Fagforeningerne i Storbritannien og Belgien har sendt deres Bidrag til Understøttelse af Kollegerne i Tyskland og Østrig direkte til I. F. C.

Baade Sekretærens og Kassererens Beretninger blev enstemmigt godkendt.

Paa Sekretærens Forslag vedtager Eksekutiven med alle Stemmer følgende Beslutning:

Arbejdstidens Forkortelse i Magarine-, Olie- og Sæbefabriker.

International Grov- og Fabrikarbejder-Føderations Eksekutive, samlet til Møde i Amsterdam den 27. og 28. September 1934, fastslaar med Bekymring, at Totalantallet af Arbejdsløse i samtlige Industristater i Verden næppe er blevet mindre, trods det den økonomiske Situation i enkelte Lande har bedret sig, og at desuden Masser af unge Mennesker hvert Aar forlader Skolerne uden at kunne finde en Plads i Erhvervslivet.

Eksekutiven peger paa, at, uagtet der er et mægtigt stort Antal af helt-arbejdsløse, der findes utalte Millioner Arbejdere, der arbejder paa meget indskrænket Tid, og den frygter, at — selv naar Totalomfanget af den industrielle Verdensproduktion indenfor kortere eller længere Tid vilde overstige Produktionen af 1929 — at man kunde klare denne Produktion, uden at en stor Del af de nuværende Arbejdsløse vilde blive inddraget i Produktionsprocessen, ved at lade de nuværende Kortarbejdere atter arbejde i 48 Timer om Ugen.

Eksekutiven tager til Efterretning, at den fra 4. til 23. Juni i Genève afholdte internationale Arbejdskonference ikke har vedtaget det forelagte Forslag til Overenskomst om en Indførelse af 40-Timersugen for Industrier eller Virksomheder.

Under Henvisning til ovenstaaende Begrundelse udtaler den som sin Mening, at en Forkortelse af Arbejdstiden i industrielle Virksomheder til højst 40 Timer om Ugen er ubetinget nødvendig, saafremt en væsentlig Del af de arbejdsløse Arbejdere atter skal finde Beskæftigelse selv ved stærkt bedrede Konjunkturer.

Eksekutiven minder om, at det af Det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad nedsatte Arbejdsløshedsudvalg allerede i 1931 har opkastet Spørgsmaalet, om det vilde være muligt at gennemføre en kortere Arbejdstid for saadanne Industrigrene, i hvilke den internationale Trust- og Koncerndannelse er længst fremskredet. I Forbindelse med den i Januar Maaned 1933 i Genève under Det internationale Arbejdsbureaus Auspicier afholdte Tregruppe-Konference til Drøftelse af Spørgsmaalet om Arbejdstidens Forkortelse, samt i Forbindelse med den Kendsgerning, at Spørgsmaalet om 40-Timersugen for industrielle Virksomheder skulde komme til Behandling paa den internationale Arbejdskonference i indeværende Aar, er Problemet om en international Overenskomst om Arbejdstiden for enkelte Industrier kommet i Baggrunden.

Skønt den internationale Arbejdskonference af 1934 har bedt Det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad om at stille Spørgsmaalet om 40-Timersugen paany paa Dagsordenen for den næste internationale Arbejdskonference, skal det endnu afventes, hvad denne Arbejdskonference vil beslutte med Hensyn til Spørgsmaalet om en Forkortelse at Arbejdstiden.

Eksekutiven har derfor den Mening, at man bør skænke Spørgsmaalet om en international Overenskomst om Arbejdstidens Forkortelse i enkelte Industrier fornyet Opmærksomhed. Til de Industrier, der kommer i Betragtning for en saadan Overenskomst, hører efter Eksekutivens Mening i første Række *Margarine-, Olie- og Sæbeindustrierne*, der i mange Lande helt beherskes af *Universalkoncernet.*

Eksekutiven fastslaar:

at Universalkoncernet behersker en saa stor Procentsats af Produktionen i disse Industrier i alle Lande i Europa samt i mange ikke-europæiske Lande, at dette Koncern har sikret sig alle Fordele, der er forbundet med en Monopolstilling;

at der i Efterkrigsaarene i alle Landes Margarine-, Olie- og Sæbeindustrier er truffet meget vidtgaaende Rationaliseringsforanstaltninger, hvorved der er opnaaet overordentligt store Forhøjelser af Ydeevnen pr. Arbejder;

at et meget stort Antal Margarine-, Olie- og Sæbefabriker i alle Lande ligger stille, og at Produktionen er blevet koncentreret i de mest moderne Fabriksanlæg, siden Margarine-Unionen blev oprettet i 1928 og endnu mere siden Universalkoncernets Grundlæggelse i 1930;

at Tusinder af Arbejdere i Margarine-, Olie- og Sæbeindustrierne i de forløbne Aar har mistet deres Arbejdsplads som Følge af ovenstaaende, og at disse ogsaa ved en væsentlig Konjunkturbedring kun for en meget ringe Del atter vil kunne finde Beskæftigelse i nævnte Industrier;

at Lønandelen i Salgsprisen af Margarine og Sæbe er af meget ringe Betydning, og at denne f. Eks. i Tyskland i 1928 for Margarine skal have udgjort ca. 2,7 pCt. i Henhold til Oplysninger af det foreløbige Rigsøkonomiraads Undersøgelsesudvalg.

Paa Basis af disse Betragtninger opfordrer International Grov- og Fabrikarbejder-Føderations Eksekutive de tilsluttede Organisationer fra nu af at drage Spørgsmaalet om 40-Timersugens Indførelse i Forgrunden under deres Forhandlinger med Arbejdsgiverne i Magarine-, Olie- og Sæbeindustrierne i deres respektive Lande.

Endvidere paalægger Eksekutiven Det internationale Sekretariat at tage alle de nødvendige Skridt til Fremme for Afslutningen af en international Overenskomst om 40-Timersugens Indførelse i Margarine-, Olie- og Sæbeindustrien og sammen med andre faglige Sekretariater, der blandt deres Medlemmer tæller Arbejdere i disse Industrier, snarest muligt at sætte sig i Forbindelse med Det internationale Arbejdsbureau i Genève.

15 Aars Stiftelsesfest.

Ledvogterskernes Afdeling, 2. Distrikt, afholdt deres ordinære Generalforsamling den 13. Maj 1934 paa Højskolehotellet i Herning. Samme Dag og samme Sted afholdtes Foreningens 15 Aars Stiftelsesfest. Der var ret god Tilslutning saavel til Generalforsamlingen som til Stiftelsesfesten. Formanden bød Velkommen og særlig Velkommen til Formanden for 1. Distrikt, Fru Jensen, Tingsted, Th. Frederiksen, Herning, Redaktøren for Herning Socialdemokrat med Frue samt Gruppeformændene, hvorefter man sang en omdelt Sang. Derpaa gennemgik Formanden i korte Træk Afdelingens Virksomhed i de forløbne 15 Aar og de Fremskridt, vi havde naaet, og manede til Sammenhold for at beholde de indvundne Goder. Oplæste derefter et Telegram fra Baneafdelingens Formand for Afdeling 1, 2. Distrikt, Hr. Bøtkjær, Odense, ligeledes et Telegram fra et fhv. Bestyrelsesmedlem.

Derefter gik man over til Beretning om Virksomheden og Oplæsning af Protokollerne, som efter en kort Diskussion godkendes. Regnskabet blev ligeledes godkendt enstemmigt. Til Formand genvalgtes enstemmigt Fru Kristiansen, Jellinge, ligeledes genvalgtes de to afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, nyvalgt til Bestyrelsen blev Fru Laursen, Vogterhus 12, Ribe. Revisorer og Suppleanter var Genvalg. Fru Jensen, Tingsted, takkede paa Hovedkontorets og egne Vegne, fordi Generalforsamlingen havde genvalgt Fru Kristiansen som Formand og haabede, at det gode Forhold og Samarbejde, der havde været hidtil, maatte blive varig i den kommende Tid.

Efter Behandling af nogle indkomne Forslag og Oplysninger fra Formanden om, at Afdelingens Bestyrelselse havde søgt Distriktet og faaet 2 Poster af de mere befærdede Overkørsler rykket op i en højere Lønsats, takkede de forskellige tilstedeværende Indbudte, og Generalforsamlingen sluttede med Afsyngelse af Internationale, hvorefter man i Anledning af 15 Aars Dagen samledes om et fælles Kaffebord, hvor der herskede den mest gemytlige og kammeratlige Stemning, og der holdtes Tale af Hr. Frederiksen, Herning, som havde været med til at stifte Afdelingen, af K. Povlsen, Vildbjerg, Hr. Redaktør Pedersen, Herning, og Banearbejder Thygesen, Vildbjerg.

Efter Kaffebordet gik Dansen lystig i en 3 Timer, hvorefter enhver skiltes med gode Ønsker og et Leve for Ledvogterskernes Afdeling, og alle Deltagerne var enige om at have tilbragt en dejlig Dag sammen. Man sluttede med at sende en Hilsen med Hovedbestyrelsens Medlem, Fru Jensen, til Forretningsfører Fru Alvilda Andersen, som jo paa Grund af Møder i København var forhindret i at være til Stede. Et fra Forbundet til Afdelingen sendt Telegram kom desværre ikke Afdelingen i Hænde før efter Festen.

P. A. V.

Petrine Kristiansen, Sekretær. Sønderport.

Korrespondanceundervisning.

Fra Esbjerg Arbejderhøjskole har vi modtaget et smukt Program for Skolens Undervisning pr. Brev i det kommende Aar.

Denne Korrespondanceafdeling, der allerede har haft flere Hundrede Deltagere, henvender sig med sin Undervisning til alle de, der af en eller anden Grund ikke kan komme paa Skole eller Kursus, men som alligevel gerne vil have deres Kundskaber supplerede.

I Programmet gøres der opmærksom paa, at den danske Arbejderkooperations stadige Vækst gør det nødvendigt ikke alene for Funktionærerne, men ogsaa for Bestyrelsesmedlemmer, Revisorer og menige Medlemmer at have indgaaende Kendskab til kooperative Virksomheders Opgaver og Funktioner.

Undervisningen omfatter i Aar 3 Kursus:

1) Starten af et Fællesbageri, daglig Bogføring, Regnskabsafslutning og Revision.

2) Starten af en Brugsforening, daglig Bogførlng, Regnskabsafslutning og Revision.

Disse to Regnskabskursus er tilrettelagt saaledes, at baade Begyndere og Viderekomne kan deltage med Udbytte.

Endvidere er der et Kursus, der hedder: Hvorledes man læser kooperative Virksomheders Regnskaber. Dette Kursus kan af tidligere Deltagere godt betragtes som en Fortsættelse af de to nævnte Kursus, men det henvender sig desuden til alle de, der ikke ønsker at lære at læse et Regnskab.

Betaling for Undervisning, Porto og Materiale er 10 Kr. pr. Deltager, men der er desuden i Aar lavet en Studiekredsordning, saa Deltagerne her kan faa Undervisningen og Materialet noget billigere. Med denne Ordning er der særlig tænkt paa Oplysningsforbundets Aftenskoleklasser.

Korrespondanceafdelingen drives af Det kooperative Fællesforbund og Arbejdernes Oplysningsforbund med Arbejderhøjskolen i Esbjerg som Central. Undervisningen ledes i Aar som tidligere af Lærer *Arne Jørgensen.*

Programmet er i disse Dage udsendt til en Mængde kooperative Virksomheder og til Arbejdernes Oplysningsforbunds Afdelinger over hele Landet, men skulde nogen ønske selv at faa et Program med nærmere Oplysninger, kan man skrive til Forstander *Poul Hansen,* Arbejderhøjskolen, Esbjerg.

Vi opfordrer vore Læsere til at stifte nærmere Bekendtskab med denne billige og fornøjelige Form for Undervisning, idet vi samtidig understreger Programmets Motto:

At vide er at være mere værd.

Sorte Diamanter.

Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning, der har sine smukke og rummelige Kontorlokaler i Handels- og Kontormedhjælpernes Ejendom, Vestre Boulevard 43, udsender i disse Dage en interessant lille Pjece, „Sorte Diamanter", der i en underholdende og letfattelig Form skildrer Kullenes Tilblivelse og deres Betydning i det moderne Samfund. Vi anbefaler, at man læser denne Pjece, skrevet af Forretningens tidligere Leder, Peder Nørgaard, umiddelbart før han tiltraadte sin nuværende Stilling paa Bryggeriet „Stjernen".

Som det fremgaar af Pjecen forhandler Brændselsforretningen prima engelske Koks og Kul, men vi vil her gerne meddele de af vore Medlemmer, som kun ønsker at anvende Københavns Kommunes Koks, at disse kan med Fordel købes gennem Arbejdernes Brændselsforretning. Ved Fællesindkøb er Prisen 10 Øre pr. hl under Dagsprisen. Forveksling i Ekspeditionen af Forretningens Hovedmærke, London Koks, og de danske Koks er udelukket, idet de danske Koks bliver udkørt direkte fra Gasværkerne af Københavns Kommunes Kørselsafdeling. Tjenestemænd og Arbejdere, ansat i Københavns Kommune, som ønsker at købe danske Koks, henvises til Indkøb direkte hos Kommunen.

Forretningens nye Leder, A. Fløtkjær, er saa kendt indenfor den faglige og politiske Arbejderbevægelse, at vi anser det for overflødigt at ofre Plads paa at anbefale ham og Fællesindkøb af Brændsel gennem Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning nærmere. I Forretningen er nu ansat en Repræsentant, P. Müller, hvis Hovedopgave er at være behjælpelig med at organisere Fællesindkøbet paa Arbejdspladserne, ikke alene paa de ca. 500 Steder, hvor Fællesindkøb paa Ratebetaling allerede er indført, men i Særdeleshed hvor dette fortrinlige System endnu ikke er praktiseret. Ring til Central 6068 og træf Aftale med Repræsentanten, der med Glæde stiller sig til Raadighed med alle Oplysninger og beredvilligt yder sin Assistance.

Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning ejes udelukkende af Hovedstadens Fagforeninger, og ved at gøre sine Indkøb her støtter man den kooperative Ide og fremskynder Bevægelsen for at gøre vort eget Foretagende til en saadan Størrelse, at den kan blive en afgørende Prisregulator paa Kulmarkedet til Værn for Forbrugerne. Køb af Brændsel er en Tillidssag, støt derfor Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning — og De støtter Dem selv.

⊡

Arbejdernes Livsforsikring

har udsendt en lille fiks Brochure som Agitation for Selskabet, der utvivlsomt vil faa megen Fornøjelse af den, da den i sit særdeles smukke Udstyr kun kan virke tiltalende paa Beskueren. Tekst og Billeder er knyttet smukt sammen til en velafrundet Helhed.

Vi gratulerer til den vellykkede Tryksag og gør dens Ord til vore, der lyder:

Tegn dit Behov af Livs- og Konfirmationsforsikringer i Arbejdernes Livsforsikring.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra 10—11, Lørdag undtagen. Kontoret er aabent hver Dag fra 4—6, Fredag og Lørdag fra 3—7. *Bestyrelsen.*

Vask og Rengøring.

Dagløn fra Kl. 8 Morgen til Kl. 5 Aften 5 Kr. med Kost, 7 Kr. uden Kost. Enkelte Timer 75 Øre. Rengøring efter Haandværkere 1 Kr. i Timen.

Bestyrelsen
for Klub 5, Aarhus.

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse med Krisehjælp finder Sted hver Dag fra Kl. 9—10. Udlevering af Bøger og Skemaer fra 10—11. Almindelig Kontrollering fra 11—12. Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra 11—12. For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Onsdag Aften fra 4½—6½.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 10—11.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Fredag mellem 11—12.

Formanden Fru Johanne Jensen træffes hver Onsdag Aften fra 4½—6½.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er aabent hver Mandag fra 5½—7.

Københavns Afd. 5.

(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Kontrollering samt Anmeldelse af Arbejdsløse hver Dag fra 8½—9½ og 10—11.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforen.):

Kontor: Hauserplads 14¹. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent Mandag og Torsdag fra 10—3 og fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3 Formanden træffes i Reglen hver Mandag fra 5—7. Telefon Central 5123 og **11723.**

Adressefortegnelse.

Aabenraa Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Helene Elsner, Kolstrupvang 1.

Aalborg Afdeling 1. Formand: Fru Kathrine Andersen, Peter Barkesgade 46 2. Telf. 1963. — Kasserer: Fru Augusta Nielsen, Brandstrupgade 16 2.

Aalborg Afdeling 2. Formand: Fru Nielsine Jensen, Lille Nygade 8 1. — Kasserer: Fru Martine Christensen, Villa „Højen", Enghavevej, Vejgaard pr. Aalborg.

Aarhus Afdeling 1. Formand og Kasserer: Fru Petra Schou, Sejrøgade 13. Kontor: Langelandsgade 16. Telf. 3044.

Aarhus Afdeling 4. Formand: Fru Marie Johnsen, Steinmannsg. 14 3. — Kasserer: Fru Cecilie Kopp, Steinmannsgade 13, St.

Aarhus Afdeling 7. Formand: Fru Margrethe Rasmussen, Bruunsgade 57. — Kasserer: Fru Johanna Nielsen, Falstersgade 10 1.

Esbjerg Afdeling. Formand: Fru Minna Rasmussen, Jernevej 11. — Kasserer: Fru Kirsten Hansen, Rolfsgade 3.

Fensmark Afdeling. Formand: Frk. Alma Christoffersen, Villavej, Fensmark pr. Olstrup. — Kasserer: Fru Martha Hansen, Fensmark pr. Olstrup.

Fredericia Afdeling. Formand: Fru Karen Sørensen, Dronningensgade 90 1. — Kasserer: Fru Marie Petersen, Nørrevoldgade 66.

Frederikshavn Afdeling. Formand: Fru Clara Petersen, Skelvej, Flade. — Kasserer: Fru Clara Nielsen, Vestergade 9.

Frederiksværk Afdeling. Formand: Frk. Else Frederiksen, Vognmandsgade 6. — Kasserer: Frk. Karna Sinding Jensen, Frederiksallé 6.

Glostrup Afdeling. Formand: Fru M. Lind-Sørensen, Enighedsvej 10. — Kasserer: Fru E. Larsen, Sofienlundsvej 8.

Haderslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Scharnberg, Gaasbjerggade 12.

Hadsund Afdeling. Formand: Fru Thora Nielsen, Sjællandsg. — Kasserer: Fru Petra Andersen, Peitersborg.

Hasle Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. M. Petersen, Hasle Lystskov.

Haslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Johanne Jensen, Savskærervej.

Hedehusene Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Anna Petersen, Nyvej 15 1.

Helsingør Afdeling. Formand: Fru Birtha Hansen, Andelsbyggeforeningens Hus, Gurrevej 61. Telf. 1119. — Kasserer: Fru Augusta Jensen, Ørbakken 7.

Herning Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Jenny Christensen, Ringstedvej 7 St.

Hillerød Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Martha Hansen, Margrethevej 20.

Hjørring Afdeling. Formand: Fru Agnes Christensen, Mellemgade. — Kasserer: Frk. Valborg Nielsen, Sæbyvej 15.

Hobro Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Olsen, Mariagervej.

Holbæk Afdeling. Formand: Fru Thora Nielsen, Stien, Labæk. — Kasserer: Fru Hansigne Nielsen, Markedsgade 1.

Holstebro Afdeling. Formand: Fru Laura Aagaard, Aaglimt 6. — Kasserer: Fru Karen Nielsen, Stationsvej 12.

Horsens Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Marie Nielsen, Houmannsgade 35. Telf. 896 (privat). Telf. 1521 (Kontoret).

Jyderup Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Bertha Jensen, Lyngvej.

Kerteminde Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Jenny Christensen, Langgade 14.

Kolding Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Dagmar Kaehne, Jernbanegade 20.

Korsør Afdeling. Formand: Frk. Sofie Petersen, Rolighedsvej. — Kasserer: Fru Laura Henningsen, Strandvej 10.

Københavns Afdeling 1. Formand: Fru Johanne Jensen, Herman Triers Plads 4, St. tv. Telefon 14539. — Kasserer: Frk. Poula Poser, Herman Triers Plads 4, St. tv.

Københavns Afdeling 2. Formand: Fru Harriet Baadum, Herman Triers Plads 4, St. — Kasserer: Fru Jenny Larsen, Herman Triers Plads 4, St.

Københavns Afdeling 3. Formand: Fru Johanne Jensen, Skydebanegade 13 B 4. Telf. V. 9165 x. — Kasserer: Fru Sørensen, Nørrebrogade 48 1.

Københavns Afdeling 4. Formand: Fru Ella Petersen, Norgesgade 40 5. — Kasserer: Fru Hedvig Petersen, Saltholmsvej 1 1.

Københavns Afdeling 5. Formand: Fru Inger Gamburg, Peder Skramsgade 17, St. Telf. Byen 4320. — Kasserer: Fru M. Mathiesen, Peder Skramsgade 17, St.

Københavns Afdeling 6. Formand: Fru Hulda Hansen, Hauserplads 14 1. Telf. Byen 7199. — Kasserer: Fru Anna Larsen, Hauserplads 14 1.

Københavns Afdeling 7. Formand: Fru Johanne Jensen, Herluf Trollesgade 8 1. Telf. Byen 8850. — Kasserer: Fru Svenna Petersen, Gullfossg. 1 2. Kontor: Hermann Triers Pl. 4, St.

Københavns Afdeling 8. Formand: Fru Emmy Jacobsen, Sct. Poulsgade 45 2. — Kasserer: Fru Johanne Mortensen, Blegdamsvej 110 B 2 tv.

Køge Afdeling. Formand: Fru Lilly Thingsteth, Vestergade 8. — Kasserer: Fru Astrid Mortensen, Søvang 15.

Lyngby Afdeling. Formand: Fru Christine Hansen, Odinsvej 10. — Kasserer: Fru Mary Petersen, Karoline Aamalievej 90.

Middelfart Afdeling. Formand: Fru Karen Petersen, Assensvej 101. — Kasserer: Fru Martha Rasmussen, Blindebomsvej 17 St.

Nakskov Afdeling. Formand: Fru Carla Rosenbjerg, Tollesensvej 34 1. — Kasserer: Fru Ellen Hansen, Helgesvej 20.

Nexø Afdeling. Formand: Fru Laura Petersen, Gl. Postvej. Kasserer: Fru Andrea Bohn, Nørregade.

Nibe Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Metha Holm, Nordre Strandgade.

Nyborg Afdeling. Formand: Fru Laurine Larsen, Nymarksvej 6. Kasserer: Fru Valborg Andreasen, Kirkegade 15 2.

Nykøbing F Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Margr. Hansen, Grønnegade 36.

Nykøbing M. Afdeling. Formand: Fru Signe Hvid, Østergade 30 1. — Kasserer: Fru Hildegard Jensen, Nørrebro 70.

Næstved Afdeling. Formand: Fru Johanne Andreasen, Kornbakken 21. — Kasserer: Frk. Henriette Poulsen, Kornbakken 33.

Odense Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Kirsten Rasmussen, Pantheonsgade 5 1. Telf. Odense 4018.

Præstø Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Oline Nielsen, Centralhotellet o. G.

Randers Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Pouline Jensen, Nyvangsvej 8.

Ribe Afdeling. Formand: Fru Margr. Iversen, Gravsgade 171. — Kasserer: Fru Helga Jensen, Slotsgade 284.

Ringsted Afdeling. Formand: Fru Maja Jensen, Søndergade 61. — Kasserer: Fru Ingeborg Jessen, Dagmarsgade 77.

Roskilde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Alma Jensen, Roarsgave 22.

Ryomgaard Afdeling. Formand: Fru Marie Petersen, Ryomgaard. — Kasserer: Fru Amalie Mikkelsen, Ryomgaard.

Rønne Afdeling. Formand: Fru Annie Kæmpe, Rendegade 1. — Kasserer: Fru Emma Sonne, St. Torvegade 66.

Slagelse Afdeling. Formand: Fru Sofie Johansen, Klosterbanken 8. — Kasserer: Fru Sofie Jørgensen, Bredegade 27.

Struer Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Vilhelmine Jensen, Nørregade 20.

Svendborg Afdeling. Formand: Fru Marie Jensen, Egensevej 20. — Kasserer: Frk. Marie Nielsen, Brydegaardsvej 17.

Sønderborg Afdeling. Formand: Fru Christine Eifert, Lyshøj 4 B. — Kasserer: Fru Jensine Nielsen, Goethegade 13 1.

Varde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Emma Kjær, Storegade 20.

Vejen Afdeling. Formand: Fru Else Jørgensen, Nørregade 41. — Kasserer: Fru Mette Jensen, Korsgade 4.

Vejle Afdeling: Formand og Kasserer for Arbejdsløshedskassen: Fru Dagmar Petersen, Haraldsgade 8 2 th. Telf. 2082. — Kasserer for Forbundet: Frk. Maria Jensen, Fredericiag. 6.

Viborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Kirstine Andersen, Gravene 13.

Ledvogterskernes Afdelinger:

1. Distrikt. Formand: Fru Johanne Jensen, Vogterhus 12, Tingsted. — Kasserer: Fru Sofie Hansen, Hvalsø St.

2. Distrikt. Formand: Fru Martha Christiansen, Tjenesteboligen, Jelling St. — Kasserer: Fru Nielsine Poulsen, Vogterhus 18, Vildbjerg St.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Redigeret af Forretningsfører *Alvilda Andersen*.

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 75 | April 1935 | 20. Aargang

Overenskomstsituationen.

Ud fra den Beslutning vore Medlemmer havde taget ved Urafstemningen i Oktober Maaned vedrørende Opsigelse eller ikke Opsigelse af Overenskomsterne, og hvor Hovedbestyrelsen med en Majoritet af 1165 Stemmer fik Bemyndigelse til i sidste Instans at afslutte, opsagde Hovedledelsen følgende Overenskomster, hvori der ikke fandtes Feriebestemmelser, eller hvor Lønnen var urimelig lav:

Tændstikfabrikerne.
Blyantfabriken „Viking".
Kaffesurrogatfabriken „Danmark", Hedehusene.
Sprængstoffabriken, Jyderup.
H. Pens, København.
Rejermanns Papfabrik, København.
Harboes Tapetfabrik, Odense.
Aggerbech, Horsens.
Dampvaskeriejerforeningen for Danmark.
Alfred Benzon.
Nordisk Fjerfabrik.
Københavns Fjerfabrik.
Mejeriet „Sanderum", Odense.

Vi optog straks Forhandlinger med Virksomhederne for at faa nedsat Opsigelsesfristen, og følgende Resultater opnaaedes:

Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen.
Otto Mønsteds Margarinefabriker, A/S, København og Aarhus.
Margarineindustriens faglige Forening, København og Provinsen.
Korsør Margarinefabrik.
Slagelse Margarinefabrik.
Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.
Gummifabriken, Køge.

Overenskomsten med Hørsholm Mælkekompagni er forlænget 1 Aar med den Forbedring, at Kvinderne erholder en ugentlig Fridag.

Overenskomsten med Hasle Klinke- og Chamottestensfabrik er forlænget med 1 Aar med følgende Ændringer:

For Hasle Værket: Kvinderne erholder 5 Øre pr. Time ved Tørpressen.

For Rønne Værket: Kvinderne, der er beskæftigede ved Efterpudsning, kommer paa Grund af længere Transport ind under den samme Akkordordning.

Med Mejeriet Sanderum, Odense, er Overenskomsten forlænget 1 Aar med følgende Ændringer: Der tillægges de bestaaende Lønninger Kr. 1,50 pr. Uge.

Overenskomsten med Jutekompagniet er forlænget 1 Aar uden Ændringer.

Overenskomsten med Tapetindustriens faglige Forening, herunder Dahls Fabrik i Ballerup og Harboes Tapetfabrik i Odense, er forlænget 1 Aar, vore Medlemmer erholder et Akkordafsavnstillæg paa 7 Øre pr. Time.

Overenskomsten med A/S De forenede Gummi- og Luftringefabriker er forlænget et Aar med følgende Ændringer:
Karenstiden nedsættes fra 4 Maaneder til 8 Uger, Kvinderne erholder et Afsavnstillæg paa 4 Øre pr. Time.

Overenskomsten med Køge Gummifabrik er lokalt afsluttet med følgende Ændring:
Ferien, der tidligere har været 4 Dage, forlænges til 6 Dage, Betalingen var tidligere 57 Øre pr. Time, er nu Kr. 37,50 pr. Uge.

Overenskomsten med A/S Otto Mønsted, København og Aarhus, forlænges til 1. April 1938 imod at der tillægges Lønningerne Kr. 2,68 ugentlig. Lønnen bliver saaledes i Dagdrift i København Kr. 38,68, i 2 Holds Skift Kr. 41,22, i Aarhus i Dagdrift Kr. 38,00, i 2 Holds Skift Kr. 40,50.

Overenskomsten med Margarinefabrikantforeningen omfattende Aalborg og Vejen forlænges paa samme Vilkaar som A/S Otto Mønsted, det samme er Tilfældet for Slagelse Margarinefabrik.

Overenskomsten med Korsør Margarinefabrik, der hidtil har ligget 82 Øre ugentlig lavere end de øvrige

Margarinefabriker, er nu afsluttet paa samme Vilkaar som de ovennævnte.

Overenskomsten med Jyllandsposten er lokalt afsluttet, vore Medlemmer skal her udbringe Bladet om Mandagen, hvad de ikke tidligere har gjort, imod en ugentlig Forhøjelse af Lønnen paa Kr. 2,50.

Med Fredericia Dampvaskeri er afsluttet Overenskomst, Lønnen for Strygersker, Mærkersker og Vaskekoner forhøjes med 2 Øre i Timen.

Overenskomsten med Dampvaskeriejerforeningen for Danmark er forlænget i 2 Aar, imod der ydes Ferie efter følgende Regler:

Arbejdersker, som har arbejdet i den paagældende Virksomhed

siden	før	1. Oktbr.	faar	6	Dages Ferie
„	„	1. Novbr.	„	5	„ „
„	„	1. Decbr.	„	4	„ „
„	„	1. Januar	„	3	„ „
„	„	1. Marts	„	2	„ „
„	„	1. Maj	„	1	„ „

Overenskomsten med Arbejdsgivere i Jern-, Metal- og Kludebranchen er forlænget 2 Aar, imod at Kvinderne erholder 6 Dages Ferie i Forbindelse med 2 Søndage.

Overenskomsten med Mælkekondenseringsfabriken, Nykøbing F. er forlænget et Aar, Kvinderne erholder her Ferie i 6 Dage, gradueret i Lighed med Jernindustriens Ferieordning.

Overenskomsten med Aarhus Sækkelejekompagni er forlænget et Aar, Kvindernes Sommerferieordning, der tidligere var 6 Dages Ferie til en Betaling af Kr. 4,00 pr. Dag, er nu ændret til 6 Dage med den overenskomstmæssige Betaling.

Vi har faaet oprettet Overenskomst med Dampvaskeriet Sorttevit i Søborg paa samme Vilkaar som Dampvaskeriejerforeningen.

Overenskomst

mellem Gummifabriken Tretorn A/S, Helsingør, og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

§ 1.

Den daglige Arbejdstid er 8 Timer, som lægges mellem Kl. 7 Morgen og 5 Eftermiddag.

§ 2.

Lønnen er 57 Øre, for Rengøringsarbejde 65 Øre og ved Transportbordene 72 Øre.

§ 3.

I Løbet af 8 Uger optages der Forhandling om Akkordpriserne, Akkordbasis fastsættes til 72 Øre. For Arbejde, der ikke egner sig for Akkord, er Timelønnen 57 Øre plus 8 Øre i Akkordafsavn. Parterne er enige om, at alt Arbejde som egner sig dertil, skal udføres i Akkord.

§ 4.

For Arbejde, der fordres udført udenfor den normale Arbejdstid, betales følgende Tillæg:

Paa Søgnedage:

For den 1. Time efter den normale Arbejdstids Ophør betales 25% af Timelønnen.
For den 2. Time — — 33⅓ % „ „
For den 3.-4.Time — — 50% „ „
derefter — — 100% „ „

Søn- og Helligdage:

Indtil Kl. 12 — — 50% „ „
derudover 100% „ „

Ved Opgørelse af Overarbejde fradrages forsømt Tid af den almindelige, ugentlige Arbejdstid, medmindre Forsømmelsen skyldes Sygdom eller Tilladelse fra Arbejdsgiveren.

§ 5.

Naar skiftende Hold etableres, gives der Arbejderskerne et Tillæg pr. Time
fra Kl. 18—23 ..... 9 Øre pr. Time
fra Kl. 23—7 ..... 15 „ „ „

Der er almindelig Adgang til at træffe Særaftaler under Hensyn til særlige Forhold, herunder Arbejdstidens Lægning ved 2 og 3 Holds Skift.

§ 6.

Lønningsugen slutter Lørdag Aften.

§ 7.

Sommerferie:

Ferien, der omfatter 6 Hverdage i Forbindelse med 2 Søndage, lægges i Tiden 15. Maj til den 1. September.

Feriebetalingen fastsættes for den enkelte Arbejderske i Forhold til det af hende i det foregaaende Aar fra 1. April til 31. Marts præsterede Antal normale Arbejdstimer, saaledes at 2350 Arbejdstimer giver fuld Feriebetaling. For de Arbejdersker, som er antaget efter 1. April, regnes Timetallet fra deres Tiltrædelse til 30. April.

Tabte Arbejdstimer, foraarsaget ved Ulykkestilfælde paa Fabriken, fradrages ikke ved Opgørelse af Timetallet.

Arbejdersker, som er berettigede til Feriebetaling, men ved Feriens Indtræden ikke er beskæftigede paa Fabriken, kan faa Feriepenge udbetalt indenfor Tidsrummet 1. Maj til 15. September, efter hvilket Tidspunkt Kravet om Feriebetaling bortfalder.

Fuld Feriebetaling fastsættes til 32 Kr.

§ 8.

Tillidsmandsregler:

De i Fabriken beskæftigede kvindelige Arbejdere udvælger af deres Midte en Arbejderske som Tillidsmand, og som saadan er deres Talsmand overfor Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant. Herunder Regler og Beskyttelse.

Som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den mellem Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm.

§ 17.

Arbejdere, som kommer til Skade ved Ulykkestilfælde under Arbejdet paa Fabriken, erholder 2 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger.

§ 18.

Denne Overenskomst træder i Kraft naar Fabriken træder i Drift, og er gældende, indtil den af en af Parterne, med mindst 3 Maaneders Varsel, opsiges til Ophør en 1. Februar.

Som man ser af ovenstaaende, havde vi for vort Forbunds Vedkommende faaet en stor Del af vore Overenskomster i Orden. Anderledes laa det imidlertid indenfor de forskellige Fag. Arbejdsgiverforeningen havde ganske vist ved det Møde, der afholdtes imellem Hovedorganisationerne den 14. Februar, udtalt sig for det formaalstjenlige i, at Underorganisationerne traadte sammen og forhandlede sig til Rette, men samtidig lod den udgaa den Parole, at Ferie og Løntillæg maatte der ikke gives. Ganske naturligt resulterede Forhandlingerne i Intet. Arbejdsgiverforeningen havde som bekendt afsendt 1. Lockoutvarsel, som De samv. Fagforbund havde besvaret med et Strejkevarsel, og man var enedes om, ved et Opsamlingsmøde mellem de 2 Foreninger i Arbejdsgiverforeningen den 1. Marts, at se paa hvor meget der var i Orden, samt forsøge Forhandlinger med Fagene med Hovedorganisationernes Bistand. Disse Forhandlinger formede sig som en ren Parodi, der var fra de forskellige Forbund, baade indenfor som udenfor De samv. Fagforbund, mødt ca. 150 Repræsentanter alene fra Arbejdernes Side, og da man skiltes sent paa Aftenen, havde kun 5 Forbund forhandlet, kun 1 Forbund faaet sluttet, og Parterne skiltes uden at have aftalt nyt Møde.

Den 15. Marts afholdt Arbejdsgiverforeningen Generalforsamling, hvor Formanden, Ingeniør Julius Madsen, redegjorde for den foreliggende Situation. Efter en længere Debat vedtoges det eenstemmigt at sende 2. Lock-outvarsel til en Række Fag baade i og udenfor De samvirkende Fagforbund.

Arbejdsgiverforeningens 2. Lock-outvarsel overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund havde følgende Ordlyd:

DANSK
ARBEJDSGIVERFORENING *København V., d. 15. Marts 1935.*

Anbefalet.

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark.

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 4. Marts d. A. tillader vi os herved at meddele, at vor dertil kompetente Forsamling har vedtaget, at der hos Medlemmer af nedenstaaende Organisationer og hos nedenstaaende Enkeltvirksomheder — dels til Frigørelse for de pr. 1. Februar og 1. Marts udløbne Overenskomster, dels til Støtte for dette Formaal — fra *Mandag den 25. ds.* ved normal Arbejdstids Begyndelse iværksættes Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund i følgende Omfang:

1) a. Entreprenørforeningen (dog med Undtagelse af de ved Lillebæltsbroarbejdet, de ved Brolægningsarbejde samt de ved Vestkysthavnene beskæftigede Arbejdere), Københavns Murer- og Stenhuggerlaug, Stukkaturfagets Mesterforening og Foreningen af Cementvarefabrikanter for København og Omegn,
   b. Kjøbenhavns Vognmandslaug, Nordre Birks Vognmandsforening og Søndre Birks Vognmandsforening, for saa vidt angaar Nedbrydningsarbejde, samt Randers Vognmandsforening, for saa vidt angaar Jord- og Betonarbejde,
   c. Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Centralforeningens Afdeling for Murermestre i Nordsjælland,
   d. Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening, Isoleringsfabrikantforeningen, Foreningen af Grusgrave og Skærvefabriker, A/S Carl Nielsen, Strøby, og A/S „Sano". Endvidere Møens Stenminer for saa vidt angaar Grus- og Stengravning,

   for samtlige under Punkterne a, b, c og d nævnte Organisationers og Enkeltvirksomheders Vedkommende, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund.
2) Københavns Malerlaug og Centralforeningen af Malermestre under Arbejdsgiverforeningen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Malerforbundet i Danmark.
3) Foreningen af danske Cementfabriker.
   For de ved Rotérovnsanlægene beskæftigede Arbejdere træder Lock-outen dog først i Kraft fra Lørdag den 30. Marts ved normal Arbejdstids Begyndelse.
4) Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Skotøjsarbejderforbund.
5) Textilfabrikantforeningen og Mesterforeningen for Farvere, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Textilarbejderforbund (dog med Undtagelse af de hos A/S De forenede Vatfabriker, København, for saa vidt angaar Vatfabrikationen, Andelsselskabet De danske Fiskeres Fællesindkøb, Fredericia, A/S Fiskenetfabriken „Danmark", Helsingør, A/S Kjøbenhavns mek. Net- & Garnfabrik, København, og A/S Michael Frank, København, beskæftigede Arbejdere).
6) Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen, Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne, Snedkerlaugets Bygningssnedker-Afdeling og Snedkerlaugets Møbelsnedker-Afdeling, Københavns Tømrerlaug, Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark, Bornholms Tømrer- og Snedkermesterforening, Træindustriens Fabrikantforeninger for København og Omegn, Jylland og Østifterne og Foreningen af Fabrikanter i dansk Børsteindustri, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Træindustriarbejderforbundet i Danmark og Børsteindustriarbejdernes Forbund (dog med Undtagelse af de ved Fremstilling af Emballage til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere, de ved Fremstilling af Træuld til Ægpakning samt de ved Ligkistearbejde beskæftigede Arbejdere).
7) Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, Træindustriens Fabrikantforening for København

og Omegn og Tømmerhandlerforeningen for København og Omegn, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Trælagerarbejdernes Fagforening.

8) De forenede Papirfabriker A/S, A/S Carl Allers Etablissement og Sct. Clara Mølle, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Papirindustriarbejderforbundet (dog med Undtagelse af de ved Fremstilling af Seddelpapir til Nationalbanken beskæftigede Arbejdere).

Fra samtlige de ovennævnte Tilfælde, hvori Arbejdsstandsning iværksættes, undtages de som Kedel- og Maskinpassere beskæftigede Arbejdere, de som Nattevagter, som Kuske og ved Pasning af Heste beskæftigede Arbejdere samt Chauffører.

P. F. V.:

(sign.) *Julius Madsen.*

(sign.) *C. Plum.*

Endvidere fremsendte Arbejdsgiverforeningen samme Dag følgende nyt 1. Varsel om yderlig Udvidelse af Konflikten:

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING *København V., d. 15. Marts 1935.*

Anbefalet.

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Under Henvisning til, at vi i Dag har tilstillet det ærede Forretningsudvalg 2. Varsel om Arbejdsstandsning til Mandag den 25. ds. ved normal Arbejdstids Begyndelse, tillader vi os herved at meddele, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om yderligere Udvidelser af Arbejdsstandsningen i et saadant Omfang, som maatte anses for nødvendigt for at tilvejebringe en for vore Medlemmer og os tilfredsstillende Ordning af Overenskomstforholdene.

P. F. V.:

(sign.) *Julius Madsen.*

(sign.) *C. Plum.*

Lørdag den 16. Marts holdt D. s. F.s Forretningsudvalg Møde for at tage Stilling til hele den faglige Situation. Mødet resulterede i en Vedtagelse om, at D. s. F.s Formand og Sekretærer i de kommende Dage afholder Møder med de forskellige Fagforbunds Ledelser, særlig de Forbund der er undtagne i Lockoutvarslet. Forretningsudvalget afstod altsaa foreløbig at fremsende 2. Varsel om Sympatistrejke.

Situationen havde nu naaet det Punkt, hvor Forligsinstitutionen maatte gribe ind, og fra dennes Formand, Amtmand Topsøe, skete der saa Henvendelse til Hovedorganisationernes Ledelse om at møde til Forhandling i Forligsinstitutionen. Den 19. Marts afholdtes først et længere Plenarmøde mellem Hovedorganisationernes Forhandlingsudvalg, hvor hele Overenskomstsituationen drøftedes. Derefter førtes Partsforhandlinger og Konferencer med Formændene, og i Aftentimerne mødte Bygningsfagenes Repræsentanter. Tanken om at henvise en Del Fag til nye Partsforhandlinger blev opgivet, og Forligsmændene paabegyndte derfor selv Mæglingen. Samtidig henstillede de til Parterne at udsætte de varslede Lock-outer og Strejker til 3 Dage efter, at Forligsmændene har erklæret Mæglingen for afsluttet. Denne Anmodning er efterkommet af samtlige Organisationer.

For de udenforstaaende Fags Vedkommende er det heller ikke lykkedes at naa en Forstaaelse om Overenskomsternes Forlængelse, og Situationen former sig her paa samme Maade som for de andre Fag. Sammen med det 2. Lock-outvarsel til D. s. F. fremsendte Arbejdsgiverne derfor ogsaa 2. Lockoutvarsel overfor Medlemmerne af Murarbejdsmændenes Fagforening i København, Arbejdsmændenes Fagforening for Gentofte, Lyngby og Gladsakse Sogn og Dansk Tømrerforbund. Desuden fik Murer- og Tømrerforbundet Lock-outvarsler fra Landhaandværkernes Centralorganisation. Samtidig afsendte Murerforbundet og Tømrerforbundet 2. Varsel om Strejke.

Under Forhandlinger hos Forligsmanden havde denne taget April og Maj Overenskomsterne med, og for vort Forbunds Vedkommende var Forholdet dette, at følgende Overenskomster havnede her, og den 10. April stillede Forligsmændene et Mæglingsforslag, der omfattede 31 Organisationer, og som for vort Forbunds Vedkommende havde følgende Ordlyd:

I Overenskomsten mellem A/S Nordisk Fjerfabrik og Kvindeligt Arbejderforbund indføres følgende Ændringer:

1. Ugelønnen fastsættes til 33 Kr.
2. Der ydes de kvindelige Arbejdere Sommerferie i 6 Dage efter den paa Virksomheden hidtil praktiserede Ordning.

I Overenskomsten mellem A/S Kjøbenhavns Fjerrenseri og Kvindeligt Arbejderforbund foretages følgende Ændringer:

1. Ugelønnen fastsættes til 33 Kr.
2. Der ydes de kvindelige Arbejdere 6 Dages Sommerferie efter den paa Virksomheden hidtil praktiserede Ordning.

I Overenskomsten mellem Holmegaards Glasværk og Kvindeligt Arbejderforbund foretages følgende Ændringer:

1. Der ydes de kvindelige Arbejdere 6 Dages Ferie i Forbindelse med 2 Søndage. Ferien skal falde i Tiden mellem 1. Juni og 30. September.
2. Der optages Forhandling om Indførelse af Akkord. Forhandlingerne skal være tilendebragt inden 1. Juli 1935.

I Overenskomsten mellem A/S De forenede Gummi- og Luftringefabriker (Schiønning og Arvé) og Kvindeligt Arbejderforbund foretages følgende Ændringer:

1. Der ydes de kvindelige Arbejdere en Sommerferie paa 6 Dage med overenskomstmæssig Timeløn.
2. Der optages Forhandling om en Revision af Priskuranten med det Formaal at naa frem til en Reduktion af 1 pCt.

I Overenskomsten mellem C. Reiermanns Papfabrik og Kvindeligt Arbejderforbund foretages følgende Ændringer:

1. Der gives 6 Dages Sommerferie.
2. Timelønnen fastsættes til 64 Øre.

I Overenskomsten mellem Firmaet H. Pens og Kvindeligt Arbejderforbund foretages følgende Ændring:

Der gives Sommerferie i 6 Dage.

I Overenskomsten mellem Foreningen af Tændstikfabriker i Danmark og Kvindeligt Arbejderforbund foretages følgende Ændringer:

Der indføres en Sommerferieordning med 6 Dages Ferie og en Feriebetaling af 29 Kr. 28 Øre. Der optages for Aktieselskabet Hellerup og Glødefri Tændstikfabrikers Vedkommende Forhandling om en Revision af Akkordpriskuranten med det Formaal at naa frem til en gennemsnitlig Reduktion af 1 pCt.

De udstedte Varsler om Arbejdsstandsning tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 10. April 1935.

Topsøe. Poul Jensen. Dreyer.

De varslede Arbejdsstandsninger udsættes, saaledes at de tidligst kan iværksættes med Udløbet af 3. Dagen efter nedenfor nævnte Dato for Afgivelse af Svar paa Mæglingsforslaget. Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives 24. April 1935 Kl. 14 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Fællesbemærkning angaaende samtlige under A—D anførte Mæglingsforslag:

De Ændringer, der i Følge Mæglingsforslagene skal finde Sted i de enkelte Overenskomster, træder i Kraft fra og med den første Lønningsuge efter Mæglingsforslagets Vedtagelse, dog tidligst fra vedkommende Overenskomsts Udløbstid.

København, den 10. April 1935.

Topsøe. Poul Sørensen. Dreyer.

Bilag til Mæglingsforslag.

De stillede Mæglingsforslag er at betragte som Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, der i Henhold til Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder af 18. Januar 1934, § 8, skal betragtes som en Helhed. De derhen hørende Mæglingsforslag vedrører:

1—73. Dansk Arbejdsgiverforening: De samvirkende Fagforbund.
74. Dansk Arbejdsgiverforening: Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn.
75. Dansk Arbejdsgiverforening: Murarbejdsmændenes Fagforening.
76. Dansk Arbejdsgiverforening: Hustømrernes faglige Afdeling.
77. Dansk Arbejdsgiverforening: Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Lyngby og Gladsakse Sogne.
78. Dansk Arbejdsgiverforening: Murerforbundet.
79—81. Dansk Arbejdsgiverforening: Tømrerforbundet.
82. Dansk Arbejdsgiverforening: Mælkeindustriarbejdernes Forbund.
83. Dansk Arbejdsgiverforening: Sømændenes Forbund.
84. Hovedorganisationen for Mesterforeningerne i Byggefagene: Dansk Arbejdsmandsforbund.
85. Hovedorganisationen for Mesterforeningerne i Byggefagene: Murerforbundet.
86. Andels- og Privatslagteriernes Arbejdsgiverforening: Dansk Slagteriarbejderforbund.

Den samlede Afstemning over Forslaget gav følgende Resultat:

Arbejderne vedtog dette med 42,817 mod 28,501. Arbejdsgiverne med 4/5 Majoritet.

Mæglingsmøder.

Mandag den 10. December 1934 afholdtes der Mæglingsmøde i Nørrevold 30 i Anledning af en Klage fra Firmaet H. Hollesen overfor Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund gaaende ud paa, at Fabriken fordrer Arbejdstiden overholdt effektivt.

Virksomhedens Klage gik ud paa:

Den fastsatte Arbejdstid er for Tiden fra Kl. 7.30 til Kl. 16 med Ophold til Spisetid fra Kl. 11 til Kl. 11,30. Siden Indflytning i nuværende Lokaler har vi i Henhold til bestaaende Aftaler gjort Krav paa, at den fastsatte Arbejdstid skal regnes som effektiv, og har i den Anledning ved Signal 5 Minutter før Arbejdstidens Begyndelse efter Frokostpausen angivet Tiden, for at Arbejderne i dette Tidsrum skal have Mulighed til at afslutte deres Maaltid og ved Signal ved Arbejdstidens Begyndelse være til Stede paa deres Arbejdsplads. Reglen er i det forløbne Tidsrum gennemført og loyalt respekteret af Arbejderne, men vi har i de sidste Dage bemærket, at samtlige Arbejdere og Arbejdersker først ved det andet Signal, ved Arbejdstidens Begyndelse, bryder op fra Marketenderiet, saaledes at Passagen til Arbejdspladsen kommer til at foregaa i den Tid, som i Henhold til Aftalen er at regne som Arbejdstid.

Henvendelse til den fælles Tillidsmand om Spørgsmaalet, hvorved ligesom den Gang Reglerne blev fastlagte, understregedes, at den aftalte Respittid for Indpassagen til Arbejdet af 2 Minutter ikke maatte anses omfattende samtlige Arbejdere kollektivt, resulterede efter fælles Klubmøde om Sagen i et ubegrundet Afslag.

Sagen blev drøftet, og efter at Parterne havde udtalt sig, enedes man om at bibeholde den allerede givne Respittid (3 Minutter om Morgenen og 2 Minutter efter Frokost), dog saaledes at forstaa, at Respittiden opfattes som Tilfældet var før Uoverensstemmelsen opstod, og paa ingen Maade maa opfattes som kollektiv.

Mæglingsmøde afholdtes d. 9. Januar hos Firmaet John Weyby-Lassen, Nitivej 6. Klagen gik ud paa, at Firmaet under Trusel om Afskedigelse søgte at faa gennemført en Nedsættelse af Akkordpriserne. Et af vore Medlemmer var allerede opsagt. Sagen diskuteredes, men Enighed opnaaedes ikke, hvorefter begge Parter forbeholdt sig deres Stilling. Forbundet har dog senere faaet Sagen bragt i Orden, den unge Pige er genantaget og Akkordpriserne vil blive opsagte forinden der foretages videre.

Der er afholdt Mæglingsmøde hos P. F. Nielsen vedrørende de ved Spoling beskæftigede Kvinders Løn. Der tillægges de bestaaende Akkordpriser 20 pCt. for Partier under 2 kg pr.

Spind og Farve. For omfarvet Garn ydes ligeledes et Tillæg af 20 pCt.

Der er afholdt Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen vedrørende Frederiksborg Amtsvis. Forholdet var her dette, at Amtsavisen havde antaget to nye Kvinder til Ombæring af Blade i Yderdistrikterne og aflønnet dem med Kr. 1,23 pr. Kvartal pr. Eksemplar. Dette gav en langt ringere Fortjeneste end den, vi overenskomstmæssigt havde for vore øvrige Bude, og da Sagen rejstes, henholdt Virksomheden sig til, at den mellem Bladet og Forbundet bestaaende Overenskomst kun gjaldt for de Bude, der var beskæftiget ved Omdeling i Byen. Ved Fællesmødet blev der truffet den Ordning, at alle 6 Bude omfattedes af Overenskomsten, og Lønnen i denne udbetaltes til alle Budene.

For Socialdemokratens Bude i Hillerød er der truffet den Ordning, at alle Budene aflønnes med Kr. 17,50 pr. Uge for indtil 150 Eksemplarer, derover betales 10 Øre pr. Eksemplar pr. Uge for Kvartals- og Maanedsregninger betales 4 Øre. Den samme Ordning er truffet for 2 Bude i Frederiksværk.

Der har været afholdt Mæglingsmøde i Vaskeriet Sorttevit. Akkorden ved den nye Presse for Strygning af bløde Skjorter fastsættes til 9 Øre.

Ole Nielsens Ægexport, Silkeborg, havde opsagt Overenskomsten og havde fra 1. Januar 1935 reduceret Lønningerne med 5 Øre pr. Time, uden at optage Forhandlinger om ny Overenskomst. Vi har igennem De samvirkende Fagforbund faaet optaget Forhandling med Virksomheden, og denne har tilbagekaldt Opsigelsen, og Kvinderne fik tillagt de fradragne 5 Øre i Lønningerne.

Mæglingsmøde, afholdt den 4. Marts paa Københavns Lampe- og Lysekronefabrik, angaaende Omlægning af Akkorder paa Galvaniserings-Afdelingen.

Sagen drøftedes, og man enedes om at henvise denne til fortsat lokal Forhandling, idet Firmaets Driftsleder oplyste, at Omlægningen af Galvaniserings-Afdelingen vilde være tilendebragt den 1. April 1935, og at man straks vilde paabegynde Akkordforhandlinger paa Fabriken. Hvis Enighed ikke opnaas ved denne lokale Forhandling, fremsendes Sagen til Timandsmøde.

Mæglingsmøde afholdt paa Lassens Maskinfabrik, Borupsalle 1. Klagen gaar ud paa, at Firmaet har nægtet at forhøje Timelønnen for 3 Arbejdersker, som i Øjeblikket har 59, 67 og 70 Øre i Timen uden Adgang til Akkord.

Sagen drøftedes, og man enedes om, at Firmaet forhøjer de 3 Arbejderskers Løn ialt med 10 Øre pr. Time til Fordeling efter Firmaets Skøn.

Mæglingsmøde afholdt paa Due Petersens Lampefabrik i Anledning af Uoverensstemmelse om Fastlæggelsen af nye Akkordpriser m. m. Sagen drøftedes, og der opnaaedes Enighed om en for vore Medlemmer tilfredsstillende Ordning vedrørende Timelønnen og Akkordpriserne i Lampefabriken.

Med Cementfabrikerne i Aalborg er opnaaet Enighed om følgende Ændringer og Tilføjelser til Overenskomsterne med Cementfabrikcentralforeningen samt Bates Ventil.

Timelønningerne i førstnævnte Overenskomst fastsættes til henholdsvis 51 Øre og 61 Øre.

Ugelønnen hos Bates Ventil Sække Co. fastsættes til 33 Kr.

Sidstnævnte Virksomhed betaler ved Etablering af 2- og 3-Holds Drift i Henhold til Nævnsreglerne af 12. December 1922, nemlig et Tillæg af 9 Øre pr. Time mellem Kl. 18 og 23 og et Tillæg af 15 Øre pr. Time mellem Kl. 23 og Kl. 6.

Der indføres en Ferie paa 6 Hverdage i Forbindelse med 2 Søndage for de kvindelige Arbejdere, som har været beskæftiget 6 Maaneder paa Fabriken.

Ferien lægges indenfor Tidsrummet 1. Maj til 15. September.

Feriebetalingen fastsættes til 51 Øre × 48 = 24 Kr. 48 Øre for de ikke 18-aarige Kvinder og 61 Øre × 48 = 29 Kr. 28 Øre for Kvinder over 18 Aar.

Disse Feriebetalinger ydes ogsaa hos Bates Ventil Sække Co.

Tillægget for Medhjælp ved Stavmaskiner paa „Rørdal" forhøjes fra 6 til 8 Øre pr. Time.

Faglig Voldgift.

Opmandskendelse.

Mellem Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien paa A/S Glud & Marstrands Fabrikers Vegne er der opstaaet den nedenfor fremstillede faglige Tvist, som i Mangel af Flertal indenfor de af Organisationerne valgte Voldgiftsmænd afgøres af undertegnede som Opmand:

Glud & Marstrands Fabriker fremstiller Emaillevarer i forskellige Farver, hvoraf den blaagrønne er og altid har været den mest anvendte. Indtil for faa Aar siden fremstilledes gul og grøn Emaille kun i meget ringe Styktal direkte efter indløbende Ordrer, og da dette bevirkede, at Arbejdet paa Grund af den hyppige Skiften Tænger gik langsommere fra Haanden, end naar det drejede sig om Masseproduktion af ensartede Varer, udbetalte Fabriken i Erkendelse heraf de med den gule og grønne Emaillering beskæftigede Kvinder et Tillæg til Akkordbetalingen for disse Varer, saaledes at Betalingen kunde udgøre det dobbelte af den tarifmæssige. Efterhaanden steg Produktionen af de gule og de grønne Varer saa stærkt, at Fabriken ikke længere fandt Tillægget begrundet og inddrog dette. I Anledning af en herover indgivet Klage enedes Fabriken og Kvindeligt Arbejderforbund paa et den 22. November 1933 afholdt Timandsmøde om følgende Ordning:

„Der finder for de sidste 10 Uger før Timandsmødets Dato en Efterbetaling Sted, saaledes at den gennemsnitlige Timefortjeneste for de enkelte Arbejdere i disse Uger bliver den samme som i de forud for de nævnte 10 Uger gaaende 15 Lønningsuger.

Fra og med indeværende Lønningsuge betales efter den gældende Priskurant ogsaa for de omhandlede „Ekstravarer" med et Tillæg paa disse paa 15 pCt. for udvendigt Optræk og 10 pCt. for indvendigt Optræk.

Denne Ordning er gældende indtil det Tidspunkt, da nævnte Varer fremstilles som Lagervarer".

Produktionen af de gule og grønne Varer, der som nævnt i Tiden før Timandsmødet var steget betydeligt, voksede fremdeles, navnlig paa Bekostning af de røde Varer, for hvilke der aldrig havde været ydet Tillæg. Fabriken indrettede derfor et Lager af gule og grønne Varer til Effektuering af indløbende Ordrer.

Ved Skrivelse af 31. Maj 1934 opsagde Fabriken de da gældende Akkordpriser for kvindelige Emaillearbejdere til Ophør den 1. August s. A. og erklærede samtidig det paa Timandsmødet den 22. November 1933 aftalte Tillæg for de gule og grønne Varer for bortfaldet fra den 15. Juli 1934, da Fabriken nu havde faaet Lager af disse Varer.

I Mangel af ny Akkordaftale aflønnes der fremdeles efter den opsagte almindelige Akkordtarif, medens Fabriken har indstillet Udbetaling af Tillægget for de gule og grønne Varer.

Under nærværende Voldgiftssag paastaar Forbundet den trufne Opsigelse af Aftalen af November 1933 uden Forhandling med Forbundet kendt uberettiget og Fabriken forpligtet til Efterbetaling overensstemmende med den opsagte Aftale. Til Støtte for disse Paastande anfører Forbundet, at de fremstillede gule og grønne Varer ikke kan betegnes som „Lagervarer", navnlig fordi Lageret altid suppleres efterhaanden som Bestillinger indløber, og der saaledes stadig foruden større Partier fremkommer Smaapartier til Emaillering, og Arbejdet saaledes ligesom tidligere sinkes ved hyppig Skiften af de benyttede Tænger.

Fabriken paastaar Frifindelse og anfører til Støtte herfor, *at* der faktisk holdes normalt Lager af de heromhandlede Varer, *at* Produktionen af disse er blevet saa betydelig, at den endog langt overstiger Produktionen af de røde Varer, omend den ganske vist langtfra er saa stor som Produktionen af de blaagrønne Varer, og *at* der derfor heller ikke af Hensyn til Forsinkelsen af Arbejdet ved Skiften af Tænger er nogen Realitetsgrund til at opretholde Tillægget. Med Hensyn til Produktionen af de gule og grønne Varer har Fabriken oplyst, at den i 1933 udgjorde ca. 60,000 Stk., i 1934 ca. 115,000 Stk. og i 1935 alene i Tiden indtil 11. Februar ca. 28,600 Stk.

Med Hensyn til Lagerets Supplering har Fabriken oplyst, at denne holder Trit med — og nødvendigvis *maa* holde Trit med — Lagerets Formindskelse ved indløbende Bestillinger. Dette foregaar dog ikke saaledes, at der stadig produceres Varer, der nøjagtigt svarer til Bestillingerne, men saaledes at Antallet af udgaaende Varer afrundes til et skønsmæssigt passende Beløb.

Paa ganske samme Maade foregaar Suppleringen af Lagrene for Emaillevarer af andre Farver.

Under Hensyn til *at* der siden Sommeren 1934 faktisk har været holdt Lager af de gule og grønne Varer, *at* dette maa antages driftsmæssigt begrundet af Hensyn til Fabrikens Afsætningsforhold, *at* intet tyder paa, at der skulde foreligge et Forsøg paa at omgaa Aftalen af November 1933, og endelig til *at* Suppleringen af Lageret som nævnt foregaar paa ganske samme Maade som ved de øvrige Lagervarer, finder Opmanden, at de gule og grønne Varer ikke kan betegnes som „Ekstravarer", men maa anses som „Lagervarer" i den Forstand, hvori dette Udtryk er benyttet i Aftalen af 22. November 1933. Fabriken har derfor været berettiget til at opsige denne Aftale til Ophør i Sommeren 1934 og vil som Følge heraf være at frifinde for Forbundets Klage.

Herefter afsiges følgende

Kendelse:

Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien paa A/S Glud & Marstrands Fabrikers Vegne bør for Tiltale af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark i denne Sag fri at være.

Opmandens Honorar, 150 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

København, den 20. Februar 1935.

Oluf H. Krabbe.

Matteotti-Fonden.

Til de danske Arbejderorganisationer!

Den maskerede kommunistiske Organisation, „Røde Hjælp", har til en Række Arbejderorganisationer udsendt et Cirkulære, hvori man opfordrer til: 1) at iværksætte Sympati-Aktioner til Fordel for de dømte spanske Arbejderførere, 2) en Indsamling af Underskrifter til Sikring af politiske Emigranters Asylret i Danmark, 3) at støtte „Røde Hjælp".

Idet vi opfordrer alle Arbejderorganisationer til at afvise ethvert Makkerskab med de kommunistiske Splittelsesmænd, gør vi opmærksom paa følgende:

De socialdemokratiske Arbejderorganisationer *har* — længe forinden de selvbestaltede kommunistiske Splittelsesmænd fandt paa det — protesteret mod Overgrebene i Spanien og ydet Støtte til den spanske Fascismes Ofre. Dette er sket gennem den faglige og den politiske Internationale. De ansvarlige danske Arbejderorganisationer afsendte allerede den 25. Februar 1935 følgende Telegram, dels til den spanske Republiks Præsident, *Zamora,* og dels til den spanske Statsminister, *Lerroux:*

> Vi tillader os, Hr. Præsident, at rette en indtrængende Appel til Dem om at forhindre, at Dødsdomme som Følge af de ulykkelige politiske Begivenheder i Spanien eksekveres. Vi haaber, at De, Hr. Præsident, vil sætte hele Deres Indflydelse ind paa, at Theodore Menendez og Gonzales Pena bliver benaadet.
>
> Vi taler paa 350,000 organiserede Arbejderes og 660,000 socialdemokratiske Vælgeres Vegne, og vi er overbevist om, at en saadan Handling fra Deres Side vil blive hilst med den største Befrielse af den europæiske Offentlighed.
>
> *Fr. Andersen,*
> Forretningsfører for Socialdemokratisk Forbund i Danmark.
> *Vilhelm Nygaard,*
> Formand for De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Hvad angaar Retten for politiske Emigranter til at opholde sig i Danmark, *er denne Ret sikret.* Det er klart, at Forudsætningen herfor er, at de herværende Emigranter overholder gældende dansk Lov. Kommunisterne er — hvor mærkeligt det end lyder — utilfredse med, at Statspolitiet har henstillet til enkelte herværende kommunistiske Emigranter at søge Indrejsetilladelse til Rusland! I en Del Tilfælde har de danske Myndigheder endog betalt Rejsepenge for kommunistiske Emigranter til Rusland.

Ifølge de kommunistiske Beretninger om Rusland er der vellønnet Arbejde at faa for alle Arbejdere derovre, og det er derfor ufatteligt, at de danske Myndigheder begaar nogen Forbrydelse ved at sige til overbevisningstro kommunistiske Udlændinge: I Danmark er der saa mange *danske Arbejdere arbejdsløse,* at det ikke er muligt for os at give Jer Arbejde her, men vær saa venlig at skaffe jer Indrejsetilladelse til Rusland. At der herved er sket noget Overgreb, vil det sikkert være vanskeligt for danske Arbejdere at forstaa.

Endelig skal vi om Organisationen „Røde Hjælp" give følgende Oplysninger:

„Røde Hjælp" er en *kommunistisk Filialorganisation.* Som alle kommunistiske Filialorganisationer søger den at dække sig bag en *„neutral" Maske* og fremstiller sig specielt som *Hjælpe*organisation for alle politiske Flygtninge fra „Bourgeoisilandene".

At dens egentlige Formaal imidlertid er *rent kommunistisk,* viser nedenstaaende Udtalelse af *Formanden for den kommunistiske Internationale:*

> „Den internationale Røde Hjælp *er en kommunistisk* Organisation, hvis Formaal er at understøtte de af Bourgeoisiet forfulgte Arbejdere i hele Verden. International Røde Hjælp er ingen filantropisk, ingen almennyttig Organisation, den maa betragte sig som et Led i den internationale proletariske Bevægelse. Kominterns Eksekutivkomité betragter International Rød Hjælp som *en af sine egne* Formationer, ja tilmed som *en af sine vigtigste Formationer".* (Side 28 i Protokollen for „Røde Hjælps" Kongres.) (Aabningstalen paa „Røde Hjælp"s Kongres den 25. Maj 1925 i Moskva.)

„Røde Hjælp"s Virksomhed siden da viser tydeligt den kommunistiske Splittelsesbevægelses Karakter, og selv om man udadtil er yderst forsigtig, hænder det dog, at man kommer til at indrømme den sande Hensigt. I det danske „Røde Hjælp"-Organ, Nr. 1, Marts 1934, siges det saaledes:

> „— Kampen for Asylretten vil sige *Kamp paa to Fronter: imod Regeringen og imod de socialdemokratiske Ledere og deres Presse".*

Saa meget om Organisationens afgjort kommunistiske Karakter.

Om Hjælpevirksomheden er der det at sige, at den — i Betragtning af det kommunistiske Partis ringe Størrelse og paa Trods af den Kendsgerning, at adskillige Flygtninge, der rettelig burde understøttes af „Røde Hjælp", understøttes af Matteotti-Fonden" — er saa betydningsløs og ejendommelig,

at det er ufatteligt, at nogen Organisation eller Enkeltperson udenfor det kommunistiske Parti vil yde blot een Øre til dette Foretagende.

For et Aarstid siden fremkom en Række Oplysninger om „Røde Hjælp"s Virksomhed i Forbindelse med *Hjælp til Nakskovarbejderne.* Det fremgik heraf, at man havde *indsamlet over 9000 Kr.*, og heraf anvendt til det rette Formaal 6811 Kr., medens *over 1/3 af Beløbet — 3455 Kr. — var anvendt til Administrationen!!*

I en Taledisposion fra „Røde Hjælp", udsendt i Efteraaret 1933, meddeles det, at der i de *7 Maaneder*, siden Hitler kom til Magten, var indsamlet *650 (!) Kr.*, og en Regnskabsopgørelse for 10 Maaneder af 1933 viser, at der til Emigrantforsorg er anvendt *Kr. 1046,70.*

Det er „Røde Hjælp"s Indsats i Flygtningespørgsmaalet. Bag en *storskrydende Agitation* skjuler sig en overmaade *ringe Betydning og overordentlig slet og ødsel Administration* med de Midler, som staar til Raadighed.

Der kan derfor for danske Arbejdere og deres Organisationer ikke være den ringeste Tvivl om, at de bør vende denne „Bevægelse" Ryggen og gaa kraftigt ind for „Matteotti-Fonden" og den forestaaende Indsamling. Om Matteotti-Fondens Administration, som Kommunisterne paa sædvanlig nedrig Maade har søgt at miskreditere, skal vi oplyse:

1) at hver Øre af de indkomne Midler naturligvis anvendes direkte til Formaalet (Administration og alt Arbejde betales af de to undertegnede Hovedorganisationer),
2) at Fondets Regnskab revideres af Socialdemokratisk Forbunds Revisorer, og
3) at de Midler, der anvendes i Udlandet, fordeles gennem det internationale Fagforeningsforbund (Paris) og Socialistisk Arbejder-Internationale (Zürich).

Ca. 1/4 Million Kr. er indtil nu gennem den danske „Matteotti-Fond" fordelt til Ofrene for de fascistiske Diktaturers Tyranni. Nu maa Opgaven være at fortsætte denne Hjælpevirksomhed i størst mulig Udstrækning. Vi anmoder alle danske Arbejderorganisationer om at bistaa os i dette Arbejde.

Med socialistisk Hilsen

Vilh. Nygaard. *Chr. Jensen.* *Hans Jacobsen.*
De samvirkende Fagforbund.

Alsing Andersen, Komiteens Fmd. *C. Klüwer,* Komiteens Kasserer. *Hedtoft-Hansen,* Komiteens Sekr.
Socialdemokratisk Forbund.

Indsamlingslister er udsendt til alle vore Provinsafdelinger, idet de københavnske Afdelinger har faaet Lister tilsendt direkte fra Fonden. De indsendte Beløb vil blive bekendtgjort i næste Nummer af Medlemsbladet.

En Tanke, der bør støttes.

Som bekendt er Barbersvendene nu paa 8. Aar ude i en Lock-out. Vi ved, at deres Forbund ved Barber- og Frisørsalonerne „Figaro" i Københavns forskellige Kvarterer har imødegaaet Mestrenes Krav om brutale og meningsløse Lønreduktioner, og vi ved, at Forbundet ved disse Saloner har skaffet Arbejde til langt flere Svende, end der blev lock-outet, men derimod ved ikke alle, at Barberernes Forbund nu er gaaet i Gang med et Felttog mod dette Fags Arbejdsløshed derved, at det forsøgsvis har oprettet to Barberstuer, nemlig i Fiskergade 6—8 og i Jernbaneallé 28, Vanløse, hvor allerede en Del arbejdsløse Barbersvende har faaet Beskæftigelse.

Men som Barberernes Forbund under den stadig verserende Lønkamp appellerer til de organiserede Arbejderes Solidaritetsfølelse, saaledes appellerer nu samme Forbund til Arbejderklassen om at forstaa det sociale Moment, der ligger i Oprettelsen af disse sidstnævnte Barberstuer.

Arbejdsløse indenfor alle Fag kender den Depression, der følger i Arbejdsløshedens Kølvand — hvorledes de ulykkelige lider ikke blot materielt, men ogsaa sjæleligt som Følge af Lediggang, og man kan derfor ikke andet end sympatisere med enhver Bestræbelse, der gøres for at komme Ondet til Livs.

Naar Skægstubbene trænger til en Barberkniv eller Haaret til en Saks, tænk saa paa Barber- og Frisørsvendenes „Figaro"-Saloner eller paa Stuerne D. A. B., der er Betegnelsen paa de arbejdsløse Barbersvendes Stuer. Disse sidste, der kun er Herrefrisørsaloner, er som nævnt beliggende *Fiskergade 6—8* og *Jernbaneallé 28, Vanløse,* medens „Figaro"-Salonerne, som findes overalt paa Hovedcentrerne i København, er baade Dame- og Herrefrisørsaloner.

Barbersvendenes Forbund, der har oprettet Stuerne, garanterer en absolut første Klasses Behandling.

Støt Barbersvendene i deres Kamp i baade det ene og det andet Tilfælde.

Et Minde.

Mandag den 11. Februar 1935 bisattes Fru Helma Jørgensen, Sandved, fra Haarslev Kirke under stor Deltagelse.

Ved Fru Helma Jørgensens Død mistede Ledvogterskernes Afd. 1. Distrikt en af de første Forkæmpere.

Fru Jørgensen var Afdelingens første Formand og i fem Aar Revisor, og i de forløbne 16 Aar har Fru og Hr. Jørgensen ordnet Kontingent og andre Sager vedrørende Afdelingen paa Slagelse-Næstvedbanen og altid udvist deres enestaaende Interesse og Velvilje for samme.

Fru Helma Jørgensens Bortgang betyder et stort Savn for hendes Hjem — en god Hustru og Moder — en god Kollega og Ven er gaaet bort.

Ære være Fru Helma Jørgensens Minde.

Tingsted i Marts 1935.

Johanne Jensen.

Jubilarer.

Fru Johanne Jensen.

Fru Kirstine Haagensen.

Forbundets Næstformand, Fru Johanne Jensen, fejrer den 3. August iaar sit 25-Aars Jubilæum som Formand for Moderforeningen for vort Forbund, Københavns Afdeling 1. Fru Jensen, der som ganske ung var beskæftiget paa Tændstikfabriken, er en af Forbundets Pionerer, idet hun har været organiseret allerede fra den 15. November 1895, og straks blev valgt som Tillidsmand for sine Arbejdskammerater og ved den efterfølgende Generalforsamling indvalgt i Bestyrelsen.

Johanne Jensen har gennem de 25 Aar ydet en meget stor Indsats i Arbejdet for at højne den arbejdende Kvindes Kaar, hun er aldrig blevet træt i Arbejdet for at skaffe Kvinderne bedre Løn- og Arbejdsvilkaar, og naar man sammenligner Forholdene i Dag med det, de var, da hun blev Formand, er der jo himmelvid Forskel. Johanne Jensen har altid haft Forstaaelsen af, at Sammenholdet indenfor Arbejderklassen er den Faktor, der bærer de bedste Resultater frem. Som hun har været en uvurderlig Kraft indenfor sin Afdeling, har hun været det indenfor selve Forbundet, i hvis Hovedbestyrelse hun har siddet i alle de Aar, det har eksisteret, idet hun i 1901 var med til at stifte det sammen med Olivia Nielsen, Forbundets energiske Stifter, der dengang var Formand for Moderafdelingen. I 1910, da Olivia Nielsen døde, overtog Johanne Jensen Hvervet som Formand for Københavns Afdeling 1, og mange er de Besværligheder, hun gennem Aarene har taget med sit aldrig svigtende Humør. Vi ved, at mange venlige Hilsener og Tanker vil naa Johanne Jensen paa hendes 25-Aars Dag, ikke alene fra hendes Afdelings mange Medlemmer, men ogsaa fra Forbundets Medlemmer ude omkring i Provinserne, der ved Forbundets Kongresser har lært Johanne Jensen at kende som en dygtig og god Kammerat. Vi, som til daglig arbejder sammen med hende, har ogsaa lært at skatte hendes gode Egenskaber som Menneske og Medarbejder, og vi udtaler vort Haab om, at dette Samarbejde maa fortsættes til Gavn for den arbejdende Kvinde.

Hovedkasserer for Forbundet, Fru Kirstine Haagensen, har ligeledes den 3. August d. A. været Tillidsmand i 25 Aar, idet hun ved Olivia Nielsens Død i 1910 blev ansat som Kasserer i Københavns Afdeling 1. Kirstine Haagensen, der blev organiseret den 21. Juli 1906, havde i mange Aar arbejdet paa Øresunds kemiske Fabriker, hvor hun var Tillidsmand for Kvinderne; i 8 Aar fungerede hun som Kasserer i Københavns Afdeling 1, en Gerning hun røgtede til alles Tilfredshed; hun var yderst vellidt af alle Medlemmerne og kom ualmindelig godt ud af det med alle Repræsentanterne fra Arbejdspladserne. I 1918 var Forbundet vokset saa stærkt, at der nu krævedes en Hovedkasserer, og vi var alle enige om, at Kirstine Haagensen var den bedst skikkede til at overtage dette Hverv, der jo baade kræver Paapasselighed og absolut Redelighed. Kirstine Haagensen har heller ikke i de forløbne Aar skuffet den Tillid, som hun blev valgt paa, og der vil ogsaa sikkert paa Højtidsdagen til hende indløbe mange venlige Hilsener og Tanker.

Vi, hendes nærmeste Medarbejdere, takker Kirstine Haagensen for godt og loyalt Samarbejde gennem de mange Aar.

Hovedbestyrelsen har henlagt Kongressens første Dag til denne vore to skattede Medarbejderes Jubilæumsdag for at give Repræsentanter for By og Land Anledning til personlig at ovebringe deres Hilsener og Lykønskninger til dem.

Indbydelse til Sommerkursus.

Sommerens Kursus er blevet et vigtigt Led i Arbejdernes Oplysningsforbunds Virksomhed. I Sommeren 1934 samlede disse Kursus mere end 2000 Deltagere. For Sommeren 1935 møder vi med et omfattende Kursusprogram, som har Bud til samtlige Arbejderorganisationer Landet over. Vi opfordrer alle Organisationer til at tage Spørgsmaalet op til Behandling paa Bestyrelsesmøder og Generalforsamlinger. Aar efter Aar er en Række af vore Organisationer kommen ind paa at bevilge Stipendier til deres Medlemmer, saaledes at de kan deltage i A. O. F.'s Sommerkursus. Vi henstiller indtrængende, at denne gode Idé yderligere udvikles. A. O. F.'s Sommer-Kursus er *Arbejdskursus,* hvad de opstillede Planer klart vil fortælle. Af Hensyn til Arbejdets Tilrettelæggelse, maa alle Indmeldelser indsendes til *Arbejdernes Oplysningsforbund senest den 25. Maj 1935.* Alle Forespørgsler vedrørende Sommerens Kursus besvares gerne af A. O. F.

København, 1. Marts 1935. P. F. V.

Chr. Christiansen.

8 Dages Fagforeningskursus

1. Kursus: Nationaløkonomiske Problemer.

Roskilde Højskole — 16.—22. Juni 1935.

Gruppearbejde:

Nutidens Økonomi og Fremtidens: cand. polit. Niels Lindberg.

Rationalisering og Bedriftsøkonomi: Forstander Hj. Gammelgaard.

Selvforsyning og Planøkonomi: Højskolelærer Frode Kristensen.

Arbejderne og Krisen: Højskolelærer Otto Jensen.

Truster og Karteller under Højkapitalismen: Professor Dr. phil. Alb. Olsen.

Foredrag:

Borgmester P. Christensen: Arbejdernes økonomiske Raad.

Forbundsformand Johs. Kjærbøl: Kan der skabes Samarbejde mellem Bedrifterne og Arbejderne gennem Tillidsmandssystemet?

Underdirektør Peder Nørgaard: Kooperationens økonomiske Idé.

Landstingsmand Ludv. Christensen: Valutacentralen og dens Virksomhed.

Borgmester Vilh. Melgaard: Kommunaløkonomi i Kriseaarene.

Bibliotekar: Hagmund Hansen.

Prisen for Deltagelse er 35 Kr., som indbetales til A. O. F., Postkonto 2945, *inden 8. Juni 1935.*

2. Kursus: Organisations-Problemer.

Roskilde Højskole — 21.—27. Juli 1935.

Gruppearbejde:

De fagretslige Forhold: Sekretær Knud V. Jensen.

Løn- og Arbejdstidsforhold: Formand Ejler Jensen.

Centralisation eller Decentralisation. Industriforbund: Højskolelærer Otto Jensen.

Fagbevægelse og Politik: Forretningsfører Chr. Christiansen.

Planøkonomi og Organisation: Forstander Hj. Gammelgaard.

Foredrag:

Forretningsf. Julius Hansen: Middelstanden og Fagbevægelsen.

Hovedkasserer Hans Jacobsen: Internationalt Arbejde siden 1932.

Forretningsfører Alvilda Andersen: Kvindernes Stilling i Nutidens Erhvervsliv.

Partisekretær Hans Hedtoft-Hansen: Socialdemokratiets Stilling i Dag.

Bibliotekar: Hagmund Hansen.

Prisen for Deltagelse er 35 Kr., som indbetales til A. O. F., Postkonto 2945, *inden 13. Juli 1935.*

8 Dages Fagforeningskursus

3. Kursus.

Esbjerg Arbejderhøjskole — 11.—17. August 1935.

Gruppearbejde:

Rationalisering: Sekretær Oluf Bertolt.

Organisationsproblemer: Sekretær Stecher Christensen.

Gennemgang af „Fagforeningskundskab": Forstander Poul Hansen.

De fagretslige Forhold: Sekretær Chr. Brun.

Foredrag:

Sekretær Stecher Christensen: Fagforeningerne og det kommunale Arbejde.

Formand Torp-Steffensen: Lærlingene og Fagbevægelsen.

Professor Albert Olsen: Socialismen og den økonomiske Krise.

Folketingsmand Jens Smørum: Arbejder og Bonde.

Folketingsmand J. P. Nielsen: Socialdemokratiet, national og international Politik.

Bibliotekar: Svend Pedersen.

Prisen for Deltagelse er 35 Kr., som indbetales til A. O. F., Postkonto 2945, inden 3. August 1935.

Kvindekursus

Roskilde Højskole — 30. Juni—6. Juli 1935.

Gruppearbejde:

Kvinden og Fagbevægelsen: Tobaksarbejder Thea Tønder.

Kvinden og den politiske Virksomhed: Borgerrepræsentant Nina Andersen.

Kvindeudvalgenes praktiske Arbejde: Kontorassistent Margrethe Høst.

Foredrag:

Direktør Erik Dreyer: Kvinderne og Arbejderbeskyttelsen.

Karl Ehrlich: Kvinderne og Nazismen.

Landsretssagfører Ingeborg Hansen: Kvindernes Retsstilling i det moderne Samfund.

Kontorassistent Ebba Lyngesen: Børne- og Ungdomsbevægelsens Betydning for Arbejderbevægelsen.

Højskolelærer Hagmund Hansen: Arv og Kaar.

Bibliotekar: Hagmund Hansen.

Prisen for Deltagelse er 35 Kr., som indbetales til A. O. F., Postkonto 2945, inden 22. Juni 1935.

Ungdoms- og Kulturkursus

Roskilde Højskole — 28. Juli—3. August 1935.

Gruppearbejde:

10 Aars dansk Litteratur: Folketingsmand Jul. Bomholt.

Praktisk Oplysnings- og Kulturarbejde: Forretningsfører Chr. Christiansen og Sekretær Oluf Bertolt.

D. s. U.'s praktiske Arbejde og Programfordringer: Forbundsformand H. C. Hansen.

Agitations- og Propagandateknik: Sekretær Poul Hansen.

Pædagogiske Problemer i det socialdemokratiske Ungdomsarbejde: Kommunelærer Otto V. Nielsen.

Foredrag:

Rektor Alf Ahlberg, Brunnsvik: Social Psykologi.

Diskussion: Folketingsmand Jul. Bomholt, Lærer Th. Hauberg og Forretningsf. Chr. Christiansen: Bogen og Arbejderklassen.

Kommunelærer Otto V. Nielsen: Ungdom, Hjem og Samfund.

Partisekretær Hans Hedtoft-Hansen: Nationalisme og Internationalisme.

Formand for Skuespillerforb., Olaf Fønss: Teatrets Krise i Dag.

Bibliotekar: Otto Jensen.

Prisen for Deltagelse er 35 Kr., som indbetales til A. O. F., Postkonto 2945, inden 20. Juli 1935.

Skolekursus

Roskilde Højskole — 14.—21. Juli 1935.

Gruppearbejde:

Skolens Arbejde: Skoledirektør H. Sejerholt.

Forældrene og Skolen: Kommunelærer Otto V. Nielsen.

Skolelovgivningen og dens Administration: Lærer Th. Hauberg.

Skoleprincipper og Pædagogik: Forstander Hj. Gammelgaard.

Foredrag:

Højskolelærer Otto Jensen: Hvad mener Forældrene om Skolen?

Direktør Thomas P. Hejle: Skolescenen og Skolens Arbejde.

Højskolelærer Hagmund Hansen: Menneske og Univers.

Redaktør Lars M. Olsen: Forældreraadenes Arbejde.

Kommunelærer Alf. Mortensen: Den frie Skole.

Bibliotekar: Frode Kristensen.

Prisen for Deltagelse er 35 Kr., som indbetales til A. O. F., Postkonto 2945, inden 6. Juli 1935.

Socialismens Problemer

Roskilde Højskole — 4.—10. August 1935.

Gruppearbejde:

Socialismen og aktuelle økonomiske Problemer: Forstander Hj. Gammelgaard.

Rusland. Er Bolchevisme Socialisme?: Højskolelærer Frode Kristensen.

Pest over Europa. Socialisme kontra Nazisme: Folketingsmand Hartvig Frisch.

Amerika. Socialisme og Højkapitalisme: Højskolelærer Otto Jensen.

Udenrigspolitikken og Arbejderne: Redaktionssekr. Rasm. Hansen.

Foredrag:

Socialminister K. K. Steincke: Moderat eller radikal Socialist i 1935.

Folketingsmand Alsing Andersen: Social. Arbejder-Internationale.

Hovedkasserer Hans Jacobsen: Den faglige Internationale.

Forbundsformand H. C. Hansen: Socialistisk Ungdoms-Internationale.

Højskolelærer Hagmund Hansen: Overtro og Virkelighed i Racespørgsmaalet.

Bibliotekar: Hagmund Hansen.

Prisen for Deltagelse er 35 Kr., som indbetales til A. O. F., Postkonto 2945, inden 27. Juli 1935.

Kommunalt Kursus

Esbjerg Arbejderhøjskole — 28. Juli—3. August 1935.

Gruppearbejde:

Amtsraadet og dets Arbejde: Landstingsmand Johs. Hansen, Brande.

Det kommunale Arbejde i Byraadet: Byraadsmedlem Stecher Christensen.

Socialreformen: Folketingsmand Wm. Willumsen.

Sogneraadets Virksomhed: Folketingsmand Jens Smørum.

Foredrag:

Sekretær i Socialministeriet Holger Horsten: Socialreformens Refusionsbestemmelser.

Borgmester Peder Hedebol: Kommunalt Boligbyggeri.

Folketingsmand M. K. Sørensen: Hvor bør Socialdemokratiet sætte ind i Sogneraadsarbejdet?

Borgmester M. Mortensen: Kommunaløkonomi under Krisen.

Byraadsmedlem Holger Eriksen: Kommunalpolitikken i Agitationens Belysning.

Bibliotekar: Svend Pedersen.

Prisen for Deltagelse er 35 Kr., som indbetales til A. O, F., Postkonto 2945, inden 20. Juli 1935.

Kooperativt Sommerstævne

Hindsgavl — 18.—25. August 1935.

1. Redaktør Randolf Arnesen, Oslo: Norges Kooperation.
2. Redaktør H. P. Sørensen: Kooperationen i Tidens Strøm.
3. Indenrigsminister Bertel Dahlgaard: Staten og Boligbyggeriet.
4. Diskussion. Formand Johs. Kjærbøl, Borgmester P. Christensen og Folketingsmand Alsing Andersen: Kooperationen og Arbejdernes økonomiske Raad.
5. Redaktør Lars M. Olsen: Ungdommen og Kooperationen.
6. Karl Ehrlich: Kooperationen under Nazismen.

Indmeldelse indsendes til Det kooperative Fællesforbund, Gyldenløvesgade 11, København V., inden 15. Juli.

Prisen for Deltagelse er 40 Kr.

Udvidet Fagforeningskursus 2×14 Dage

1. Aar: 1.—14. September 1935.

1. Statistik og Bedriftsøkonomi: Forstander Hj. Gammelgaard.
2. Regning og Regnskabsvæsen: Højskolelærer Hagmund Hansen.

3. Moderne økonomisk Udvikling: cand. polit. Niels Lindberg.
4. Erhvervsgeografisk Oversigt: Højskolelærer Frode Kristensen.
5. Arbejderbevægelsens Historie: Højskolelærer Otto Jensen.
6. Fagretslige Forhold: Sekretær Knud V. Jensen.

Desuden 4 Foredrag om aktuelle faglige og økonomiske Problemer i Tilknytning til de opstillede Fag.

2. Aar: September 1936.

1. Nutidens Befolknings-Problemer.
2. Statskapitalisme.
   A. Autarki.
   B. Protektionisme.
   C. Valuta-Spørgsmaalet.
   D. Industriordningerne.
   E. Penge- og Bankvæsen.
3. Fagforeningerne og Staten.
4. Fagretslige Forhold II.
5. Internationale.

Indmeldelse til dette udvidede Kursus sker til A. O. F. senest den 1. August. Prisen er for baade 1. og 2. Aars Kursus 135 Kr., som indbetales inden 24. August 1935.

Nyt fra „Stjernen".

Arbejdernes Bryggeri „Stjernen", hvis stadige Fremgang er et Vidnesbyrd om den voksende Interesse, der vises Bryggeriets fortrinlige Produkter, har fornylig ladet optage en brillant *Industrifilm*. Gennem et Mylder af interessante og smukke Billeder faar Tilskuerne et Indblik i Øl- og Mineralvandssorternes Fremstillingsproces og et stærkt Indtryk af „Stjernen"s storslaaede Udvikling og særlige Karakter som Arbejderklassens Bryggeri. I mange Provinsbyer har Filmen allerede været fremvist under stor Opmærksomhed. Organisationer, der ønsker en Fremvisning, kan gratis laane Filmen (som Normal- eller Smalfilm) ved Henvendelse til *Arbejdernes Oplysningsforbund* eller direkte til Bryggeriet. *Stjerne-Filmen* har en Spilletid paa henved 3 Kvarter og egner sig fortrinligt som Afslutning paa en Foredragsaften.

Omtret samtidig har Bryggeriet udgivet en iørefaldende *Stjerne-Vals* med et kvikt Refræn. Da Orkesterlederne over det ganske Land har Adgang til at faa de paagældende Noder, bør vore Foreninger ved Musikbestilling ikke betænke sig paa at forlange, at *Stjerne-Valsen* skal være med blandt Repertoiret, der spilles.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.
Kontrol hver Dag fra 10—11, Lørdag undtagen. Kontoret er aabent hver Dag fra 4—6, Fredag og Lørdag fra 3—7. *Bestyrelsen.*

Vask og Rengøring.

Dagløn fra Kl. 8 Morgen til Kl. 5 Aften 5 Kr. med Kost, 7 Kr. uden Kost. Enkelte Timer 75 Øre. Rengøring efter Haandværkere 1 Kr. i Timen.

Bestyrelsen
for Klub 5, Aarhus.

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.
Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra 4½—6½.
Kontrollering af Arbejdsløse med Krisehjælp finder Sted hver Dag fra Kl. 9—10. Udlevering af Bøger og Skemaer fra 10—11. Almindelig Kontrollering fra 11—12. Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra 11—12. For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Onsdag Aften fra 4½—6½.
Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 10—11.
Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.
Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.
Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Fredag mellem 11—12.
Formanden Fru Johanne Jensen træffes hver Onsdag Aften fra 4½—6½.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):
Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.
Kontoret er aabent hver Mandag fra 5½—7.

Københavns Afd. 5.

(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):
Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.
Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.
Kontrollering samt Anmeldelse af Arbejdsløse hver Dag fra 8½—9½ og 10—11.
Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforen.):
Kontor: Hauserplads 14 1. Telf. Byen 7199.
Kontoret er aabent Mandag og Torsdag fra 10—3 og fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.
Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):
Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.
Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3 Formanden træffes i Reglen hver Mandag fra 5—7 Telefon Central 5123 og **11723**

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Alvilda Andersen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 76 | August 1935 | 20. Aargang

Kvindeligt Arbejderforbunds 13. Kongres

i Dagene fra 3.—6. August 1935.

Efter Afsyngelsen af en Sang bød Forretningsføreren paa Hovedbestyrelsens Vegne Deltagerne i Kvindeligt Arbejderforbunds 13. Kongres et hjerteligt Velkommen og udtalte:

Naar vi denne Gang samles for at bedømme Forbundets Virksomhed i den forløbne Periode, og for saa langt som det er muligt at fastlægge Linjerne for Fremtiden, er det under betydeligt lysere Forhold med Hensyn til Beskæftigelsesmulighederne, end Tilfældet var ved vor sidste Kongres.

Da vi sidst holdt Kongres var vi midt inde i den endnu ikke afsluttede Krise, men vi saa dog med nogen Fortrøstning Fremtiden i Møde; vi havde i vort Land, i Modsætning til andre Lande, en socialdemokratisk Regering at støtte os til, som vi vidste vilde gøre alt hvad gørligt var for afbøde de Vanskeligheder, som Krisen havde foraarsaget. Vi tænkte os ikke Muligheden af, at Forholdene i Tyskland blev saa frygtelige, som Tilfældet er, at hele den tyske Arbejderbevægelse skulde knuses og den østrigske følge efter. Paa vor sidste Kongres var der fra det tyske Arbejdsmands-Forbund, der ogsaa havde Kvinder organiseret, sendt en Kvinde herop: Anna Zammert — de Delegerede husker hende sikkert, en ung Kvinde, der med Liv og Sjæl gik ind for at være med i Kampen for bedre Livsvilkaar for Arbejderkvinderne i Tyskland. Ikke alene denne prægtige Kammerat er bukket under, men mange andre, saavel Kvinder som Mænd har delt hendes Skæbne, mange har endog maattet bøde med deres Liv. Vi herhjemme kender heldigvis ikke disse skrækkelige Tilstande, og det er min Tro, at det er Samarbejdet, politisk og fagligt, der har gjort det muligt for vort lille Land at hævde en Stilling som den nuværende, med en Arbejderregering i 6 Aar, der gennem sit Arbejde, dels ved Foranstaltninger med Hensyn til Beskæftigelse og dels ved gennem Lovgivningen at skaffe de Arbejdsløse det mest mulige, har slaaet fast, at naar der holdes sammen, fagligt som politisk, kan der holdes Stand overfor selv den sorteste Reaktion.

Vort Samarbejde med de skandinaviske Lande er og har altid været det allerbedste. Jeg tror jeg tør udtale, at vi danske fagorganiserede Kvinder hos vore mandlige Kolleger, saavel i det øvrige Skandinavien som i Udlandet og herhjemme, ved vort Organisationsarbejde har skabt Anerkendelse og Respekt.

Vi skal i de kommende Dage bedømme det Arbejde, der i den forløbne Kongresperiode er udført og træffe Beslutninger for den kommende Periode. Lad os, trods mulig Meningsforskel om Midlerne, gøre det ud fra det Maal at gavne vor Organisation og derigennem vore mange Kammerater.

I Haabet om, at denne Kongres ved dens Beslutninger sammen med den øvrige Arbejderbevægelse saavel i Udlandet som herhjemme maa bidrage til lysere Kaar for Arbejderklassen i sin Helhed og Arbejderkvinderne i Særdeleshed, erklærer jeg Kvindeligt Arbejderforbunds 13. Kongres for aabnet.

Vi har siden vi sidst afholdt Kongres haft den store Sorg at miste vor gode Kammerat, Medlem af vor Hovedbestyrelse og Formand for vor Afdeling i Nykøbing F. — Margrethe Hansen, som afgik ved Døden den 19. Juni 1935.

Margrethe Hansen, som alle, der kom i Berøring med hende, holdt af, maatte bukke under for en haabløs Sygdom, netop da hun troede Helbredelsen nær.

Ved hendes alt for tidlige Bortgang mistede Afdelingen en sjælden god Formand, lykkelig som hun var for sin Gerning, med sit kærlige Sind og lyse friske Humør, vandt hun sig Venner og ingen var mere glad end Margrethe Hansen, naar hun var med til at gøre et Stykke Arbejde, det være sig fagligt eller politisk, for at højne den arbejdende Kvindes Kaar.

Margrethe Hansen efterlader sig i vor Hovedbestyrelse et dybfølt Savn, og vor Tak skal i Dag lyde for trofast Samarbejde saavel i Forbundet som i Afdelingen.

Ære være dit Minde.

Forbundet har som sædvanlig indbudt en Række Gæster, som jeg har den Ære at præsentere for Kongressen:

Hr. Bryggeridirektør Em. Svendsen, Bryggeriet „Stjernen".

De samvirkende Fagforbunds Repræsentant Hr. Sekretær Knud V. Jensen.

Dansk Arbejdsmands-Forbunds Repræsentanter: Hr. Formand Axel Olsen, Hr. Sekretær Robert Nielsen og Hr. Hovedbestyrelsesmedlem Niels Christensen.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse: Hr. Formand Johs. Nielsen.

Internationale Exekutives Repræsentant Hr. Paul Fassin, Bryssel.

Nederlandsche Vereeniging van Fabrieksarbeiders, Amsterdam, Hr. H. J. van Leersum.

Hr. Antoni Martinik fra Prag.

Svenska Grov- og Fabriksarbetareförbundets Repræsentant Hr. Richard Vettergren.

Hr. og Fru Janne Jønsson, Sverrige.

Fra Norge: D'Herr. Hovedkasserer A. Gulbransen og Forretningsudvalgsmedlem Joh. P. Løkke, Norsk kjemisk Industriarbejderforbund. Hr. Formand Jens Tangen, Norsk Bygningsarbejderforbund. Hr. Hovedkasserer A. Th. Ahlstrand, Norsk Arbejdsmands-Forbund.

Jeg byder Eder alle et hjerteligt Velkommen.

Vi har tillige sendt Indbydelse til vore engelske Kammerater, men har intet Svar modtaget derfra. Tillige har vi indbudt vore Kammerater fra Bryssel, men de har svaret, at det var dem umuligt at komme grundet paa økonomiske Vanskeligheder, men de sender os deres bedste Ønsker om et godt Resultat.

Fra vore Kammerater i Aussig, der ligeledes var indbudt, modtog vi Telegram med Beklagelse om, at de ikke kunde deltage; men sendte Kongressen de bedste Hilsner.

Forretningsføreren gav derefter Ordet til Gæsterne. Første Taler var Sekretær Knud V. Jensen, De samvirkende Fagforbund. Han takkede paa Fagforbundenes Vegne for Indbydelsen og udtalte, at det nu var 13. Gang, De samvirkende Fagforbund havde været repræsenteret paa Kvindeligt Arbejderforbunds Kongresser, og dette var et Udtryk for, at Forbundet ønskede det bedst mulige Samarbejde med de andre Organisationer. De Udtalelser, Forretningsføreren var fremkommet med, viste, at Forbundet ikke alene havde Blikket rettet mod sine egne interne Forhold og Interesser, men at det ogsaa havde Blikket rettet ud over sine egne Rammer og havde et aabent Øje for den Rolle, de politiske Forhold spillede for den enkelte Fagorganisation. Han omtalte den store Betydning det havde haft, ikke mindst for Arbejderkvinderne, at vi nu paa sjette Aar havde en Arbejderregering, som paa den bedst mulige Maade havde varetaget Arbejderklassens Interesser, og han udtalte sin Anerkendelse af, at Kvindeligt Arbejderforbund havde kunnet følge Trop med de andre Arbejderorganisationer og stadig er i Fremmarch og stadig hævder sin Stilling; det er jo i sin Art enestaaende som Kvindeforbund betragtet Verden over. Han sluttede med at udtale Haabet om, at Kongressen vilde staa i Enighedens og det gode, loyale Samarbejdes Tegn og ønskede Held og Lykke med Arbejdet.

Næste Taler var Herr Paul Fassin, som Repræsentant fra Internationale Executive; han udtalte ligeledes sin Glæde over Indbydelsen, som for ham var Bevis paa, at de danske Arbejderkvinder følte sig som en Del af Europas store Arbejderhær. Han dvælede ved de alvorlige Tab, den internationale Fagbevægelse i de sidste Aar har lidt, bl. a. betød Tabet af det tyske Fabrikarbejderforbund en Nedgang i Medlemsantallet paa 330,000 Medlemmer; han omtalte saavel vore tyske som østrigske Partifællers heltemodige Kamp mod Nazismen, de kæmper stadig for at vinde det tilbage, de har tabt, og han udtalte som sin Overbevisning, at deres Heltemod engang vilde blive belønnet. Han omtalte derefter den store Fremgang indenfor de demokratiske Lande samt de store Konflikter i Norge og Sverrige, takkede Kvindeligt Arbejderforbund for den Hurtighed og Solidaritet, hvormed det altid havde været til Rede med Støtte til Kammerater i andre Lande. Han talte om Vanskelighederne med Organiseringen af de belgiske Kvinder og iøvrigt Kvinderne i mange andre Lande, der var meget svære at faa ind i Organisationsarbejdet og sluttede med at overbringe en Hilsen fra Fabriksarbejdernes Internationale Executive og fra sit eget Forbund: det belgiske Fabriksarbejderforbund.

Sekretær Robert Nielsen, Dansk Arbejdsmands-Forbund, takkede Herr Fassin for hans udmærkede Fremstilling og gav iøvrigt nogle supplerende Oplysninger til denne.

Formanden for Dansk Arbejdsmandsforbund, Axel Olsen takkede for Indbydelsen og takkede Forbundet og navnlig dets Hovedbestyrelse for det udmærkede Samarbejde, der altid havde raadet mellem Forbundet og Dansk Arbejdsmandsforbund. Han udtalte sin Anerkendelse af, at Kvindeligt Arbejderforbund altid havde haft den rette Forstaaelse af det fælles Vel uden smaaligt Hensyn til egne Interesser, han omtalte Kvindernes Stilling saavel i selve Arbejdet som indenfor Organisationen, der ofte kunde være vanskelig, men som de altid havde kunnet klare, takket være den store Organisationskultur, de efterhaanden havde erhvervet sig. Han takkede Forbundet for dets Indsats i de vanskelige Aar. Arbejdsgivernes Krav om Reduktioner viste, at de troede, at Arbejderorganisationerne var i Opløsning, derfor gjaldt det om at holde ubrødeligt sammen, thi kun da kunde man imødegaa disse ublu Krav, og at man havde kunnet klare de forbigangne Aars Kampe var for en stor Del Kvindernes Skyld. Han sluttede sin Tale med at ønske Held og Lykke med de kommende Dages Forhandlinger.

Næste Taler var Hr. Johannes Nielsen, Formanden for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse. Han udtalte Ønsket om, at de Beslutninger, der vilde blive taget i de kommende Dage, maatte bære Frugter, ikke mindst for de smaa Arbejderhjem, hvor Arbejdsløshedens Svøbe rammer føleligst. Han omtalte sin egen Arbejdsløshedskasse, der havde været ude for vanskelige Kaar. Landarbejdet var blevet til Industri, det derved overflødiggjorte Menneskemateriale strømmede til Byen og sluttede sig til de Arbejdsløses i Forvejen uendelige Rækker. Han gav en Fremstilling af sin Kasses Stilling i økonomisk Henseende, omtalte Kontingentforholdene og de nu afviklede Gældsposter, hvis Afvikling man kunde takke den socialdemokratiske Regering for, og paalagde indtrængende Nødvendigheden af stadig mere og mere at styrke Organisationernes saavel faglige som økonomiske Slagkraft. Taleren sluttede med Ønsket om,

at de kommende Dages Arbejde maatte blive til Lykke for de smaa i Samfundet.

Derefter fik Hr. van Leersum, Holland, Ordet. Han udtrykte sin Glæde over Indbydelsen, som havde en ganske særlig Interesse, fordi den kom fra et Forbund, bestaaende af lutter Kvinder. I Holland var, sagde han, Kvinderne organiseret særskilt i de forskellige Fag; forøvrigt var det meget vanskeligt at faa de hollandske Kvinder organiseret, hvilket for en stor Del laa i, at de gifte Kvinder var udelukket fra at faa Arbejde indenfor Industrien. Han skildrede Forholdene indenfor sin egen Organisation. Der havde i det sidste Aar været en Tilbagegang af 2000 Medlemmer, hvilket laa i, at Medlemmerne, naar de havde opbrugt deres Understøttelse — 60 Dage pr. Aar i 3 Aar — skulde de slettes, og dels i, at Rationaliseringen bevirkede mindre Beskæftigelsesmuligheder; de Arbejdsløse omfattede i Øjeblikket 1/3 af Forbundets Medlemmer. Han omtalte de Kampe og Vanskeligheder, hans Land i Øjeblikket var ude i, og udtalte Haabet om, at den danske Arbejderklasse maatte holde sammen i den svære Tid.

Herr Martineck, Czekoslovakiet, udtalte ligeledes sin Glæde over at være til Stede som Repræsentant for den største Organisation i den kemiske Industri i sit Land og takkede for Indbydelsen. Han betragtede Danmark som et Bolværk for Demokratiet og beundrede den danske Arbejderbevægelse, som hans Folk kunde lære meget af. Hans Organisation, sagde han, fulgte med største Interesse, hvad der foregik inden for de danske Arbejderorganisationer, og det glædede ham at kunne sige, at Kvindernes Organisation i Danmark kunde tjene til Eksempel for mange Organisationer, der ledes af Mænd.

Richard Vettergren, Sverrige, takkede i hjertelige Ord for den storstilede Hjælp, hans Forbund havde modtaget fra Kvindeligt Arbejderforbund under Konflikten. Han gav nogle Oplysninger om den forestaaende Kongres i sit Forbund og omtalte Oprettelsen af anerkendte Arbejdsløshedskasser i Sverrige og de Foranstaltninger, der var truffet i hans Land for at forøge Beskæftigelsesmulighederne. Han sluttede med endnu engang at takke for Hjælpen og ønske Kongressen Held og Lykke.

Formanden for Norsk Bygningsarbejderforbund, Jens Tangen, fik derefter Ordet og takkede paa de 3 repræsenterede norske Forbunds Vegne for Indbydelsen. Han udtalte, at Nordmændene ikke havde glemt den storslaaede økonomiske saavel som moralske Støtte, de havde faaet her under den store Konflikt; uden denne store Hjælp fra de skandinaviske Forbund, havde de ikke kunnet gennemføre deres Kamp. Han gav et Billede af Konfliktens Forløb og Afslutning og omtalte Riksmæglingsmandens Indgriben i den. Han sluttede med at ønske Kongressen Held med Arbejdet.

Næste Taler var Bryggeridirektør Em. Svendsen, som takkede for Indbydelsen og for den Trofasthed, han altid gennem Aarene havde mødt fra Kvindernes Organisation. Han udtalte, hvorledes han havde fulgt Forbundets Kongresser fra de var ganske smaa og til deres nuværende Standpunkt, og han udtalte sin Glæde over at se de unge friske Kræfter, som nu, sammen med de ældre trofaste, prøvede Forbundsmedlemmer fylkede sig under Fanerne. Han manede til fortsat ubrødeligt Sammenhold, takkede de to Jubilarer for deres store og trofaste Arbejde gennem 25 Aar i Forbundets Tjeneste og sluttede med at ønske til Lykke med de kommende Dages Forhandlinger.

Den tidligere Formand for Svenska Grov- och Fabriksarbetareförbundet, Stockholm, Janne Jönsson, som sammen med sin Hustru var indbudt til Kongressen, holdt en smuk og personlig Tale og fremdrog forskellige muntre og alvorlige Træk fra Pionerdagene indenfor Organisationsarbejdet. Han omtalte det vanskelige Arbejde ved Dannelsen af Fabrik-Internationalen og udtalte sin Glæde over, at denne, trods Reaktionens Stormløb, stadig bestaar, selv om dette Stormløb har taget mange af vore østrigske og tyske Kammerater. Han advarede mod at lade Splittelsestendenser snige sig ind i Organisationerne og manede til at staa fast i Sammenhold og Broderskab og lade Saglighed og Fordragelighed herske i Arbejdet saavel paa Kongressen som i de kommende Dage.

Forretningsføreren takkede Gæsterne for deres gode Ønsker og udtalte som sin Tro, at naar vi paa Onsdag sluttede Kongressen var vi, eventuelle Meningsforskelligheder til Trods, naaet til et Resultat, der var til Gavn for Kvindeligt Arbejderforbunds mange Medlemmer.

Hovedbestyrelsens Forslag til Forretningsordenen vedtoges enstemmigt. Hovedbestyrelsens Forslag til til Mandatudvalg, der omfattede Hulda Hansen, København 6, Harriet Baadum, København 2, Dagmar Petersen, Vejle, Pouline Jensen, Randers — vedtoges.

Københavns Afdeling 5 stillede Forslag om at udvide Mandatudvalget til 5 — Dette forkastedes.

Hovedbestyrelsens Forslag til Dirigenter, Sekretærer og Lønudvalg vedtoges.

Dirigenter: Johanne Jensen, København, Afd. 1, Ella Petersen, København, Afdl. 4, Fanny Jensen.

Sekretærer: Gunder Christiansen, Poula Poser.

Lønudvalg: Mathilde Andersen, København, Afd. 1, Rosalie Rohde, Odense, Marie Nielsen, Horsens.

Johanne Jensen, København, Afd. 1, takkede paa Meddirigenters og egne Vegne for Valget og oplæste Dagsordenen.

Dagsorden:

1. Kongressens Aabning.
2. Mandaternes Godkendelse.
3. Kongressens Konstituering:
   A. Forslag til Forretningsorden.
   B. Valg af Dirigenter og Sekretærer.
4. Beretning om Forbundets Virksomhed i Tiden fra 1. April 1932 til 31. Marts 1935.
5. Regnskabet.
6. Forslag til Pensionsordning.
7. Lovændringer.
8. Fastsættelse af Lønninger.
9. Valg af Tillidsmænd.
10. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.

Formanden for Mandatudvalget, Dagmar Petersen, Vejle, indstillede samtlige Mandater til Gokendelse. Disse godkendtes.

Der var indløbet Telegrammer fra følgende Afdelinger: Aarhus 4 og 7, Aalborg 2, Svendborg, Mid-

delfart, Slagelse, Korsør, Hillerød, Helsingør, Socialdemokratens Bude, København, Dansk Snedkerforbund og Jenny Westphal, Horsens.

Endvidere var der sendt Blomsterhilsener fra København 4, Horsens og Husassistenternes Forbund.

Forretningsføreren aflagde derefter Beretning for den forløbne 3-aarige Periode og udtalte:

Naar jeg skal aflægge Beretning om Virksomheden i de forløbne 3 Aar, vil denne i Realiteten kun blive et Supplement til den trykte Beretning, der ligger paa hvert af de Delegeredes Bord og er saa udførligt udarbejdet, at enhver i den kan faa de nøjagtigste Oplysninger om sine Forhold.

I et saa alsidigt Forbund som vort er der selvsagt altid fuldt op at gøre, ikke alene i de store Overenskomstsituationer, men ogsaa med Mæglings- og Timandsmøder samt Voldgiftssager, foruden en meget omfattende Agitation, som har resulteret i en Tilgang af Medlemmer paa ca. 3000, og dette har jo igen foraarsaget, at der er oprettet en Mængde nye Overenskomster.

Det er dog under betydelig lysere Forhold, at vi denne Gang afholder Kongres, idet vi ved vor sidst afholdte Kongres i vor Kasse havde ca. 25 pCt. Arbejdsløse af Kassens 10784 Medlemmer, den 19. Juli 1935 var de arbejdsløses Antal ifølge Statistikken 1386 Medlemmer eller 10,5 pCt.

Forretningsføreren gjorde Rede for hver enkelt af de 3 Overenskomstperioder og omtalte Resultaterne af de førte Forhandlinger, ligesom hun omtalte Afstemningsformen indenfor Forbundet. Vi havde i alle 3 Overenskomstsituationer faaet Udtryk for Medlemmernes Tillid til Hovedbestyrelsen, idet de ved de foretagne Urafstemninger med stor Majoritet havde givet Hovedbestyrelsen Sanktion til i sidste Instans at afslutte. Hun gav en Oversigt over Overenskomstforholdene, som disse havde udviklet sig i den 3-aarige Periode og slog fast, at der ikke var saa faa Forbedringer med Hensyn til Løn og Ferie, der var opnaaet for vore Medlemmer. Forretningsføreren omtalte Forligsmandsloven og de med denne indførte Afstemningsregler og den Indflydelse, disse Regler havde paa Forholdene ved Forslag, fremsat af Forligsmanden. Foruden den store Overenskomstsituation har vi jo, grundet paa den Afsidighed, der er indenfor Forbundets Medlemmer, idet saa mange forskelligartede Grupper af Arbejdersker staar samlet hos os, mange Overenskomstforhandlinger med Arbejdsgivere udenfor Arbejdsgiverforeningen, og mangfoldige lokale Sager i de forskellige Afdelinger og Grupper af Medlemmer, saasom Bladbude, Ledvogtersker m. m.

Forretningsføreren sluttede med at omtale Formueforholdene, der var i stadig Fremgang og udtalte, at vi med nogen Tryghed kunde se Fremtiden i Møde samt gav Oplysninger om Fremgangen i Medlemsantallet, og sluttede med Haabet om, at vi naar vi mødtes næste Gang til Kongres, havde rundet de 20.000 i Medlemsantal.

Forretningsføreren overgav derefter sin Beretning til de Delegeredes Behandling. I Diskussionen om Beretningen deltog Inger Gamburg, København 5, Johanne Johansen, København 5, Minna Rasmussen, Esbjerg Afd., Signe Larsen, København 1, Magda Nielsen, København 5, Marie Nielsen, Horsens, Olga Hindberg, København 1, Johanne Jensen, 1. Distrikt, Martha Blaase, København 7, Ragnhild Andersen, København 5, Frida Simonsen, København 1, Ella Petersen, København 4, Hulda Hansen, København 6, Dagmar Petersen, Vejle, Kirsten Rasmussen, Odense, Nielsine Jensen, Aalborg 2, Laura Aagaard, Holstebro.

Forretningsføreren replicerede. Inger Gamburg, København 5 og Marie Nielsen, Horsens stillede begge Forslag til en Resolution. Inger Gamburgs Resolution forkastedes med alle Stemmer mod 22, Marie Nielsens Resolution vedtoges med alle Stemmer mod 22; denne Resolution har følgende Ordlyd:

„Idet Kongressen godkender den aflagte Beretning, udtaler vi vor Anerkendelse og velmente Tak for den Energi og Dygtighed, hvormed vor Forretningsfører ogsaa i den forløbne Kongresperiode har ledet vort Forbund. Af de mange Sager, der er behandlet og afsluttet, kan Sagen mellem Aarhus Byraad og vort Forbund sikkert paaregne Kongressens hele udelte Sympati og Interesse. Dette Forsøg paa at underkende Kvindens Arbejdsret blev under Forretningsførerens kloge og forstandige Førerskab standset og gentages næppe mere. Kongressen tilsiger den kommende Hovedbestyrelse sin Støtte til enigt og maalbevidst Samarbejde til Gavn for Kvindeligt Arbejderforbunds mange Medlemmer."

Beretningen sattes under Afstemning og godkendtes med alle Stemmer mod 19.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Regnskabet. Fru Gamburg fremkom med en Kritik af Hovedbestyrelsens Bevilling af et Laan til Social-Demokraten og stillede et Forslag gaaende ud paa, at Bevillinger som den ovennævnte skal forelægges Kongressen; dette forkastedes med alle Stemmer mod 22.

Regnskabet sattes under Afstemning og godkendtes med alle Stemmer mod 21.

Forretningsføreren forelagde Forslag til Pensionsordningen, den samme som var gældende for De samvirkende Fagforbund. Den sattes under Afstemning og forkastedes. Der var afgivet 151 Stemmer, deraf 107 Nej og 36 Ja, 5 ugyldige og 3 blanke.

Man behandlede derefter Lovændringerne. Hovedbestyrelsens Forslag til Ændringer i Begravelseskassens Love vedtoges. En Del Forslag, der var stillet fra Københavns Afd. 5 forkastedes.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Fastsættelse af Lønninger og man vedtog her at bibeholde de bestaaende Lønninger.

Inger Gamburg var opstillet til Forretningsfører og fik 19 Stemmer, hvorefter Alvilda Andersen genvalgtes under stormende Bifald. Forretningsføreren foreslog Kongressen, at der ansattes 2 nye Tillidsmænd, en til Hjælp for Hovedkassereren samt en Sekretær. Dette vedtoges. Kongressen genvalgte Fru Haagensen og Fru Christiansen som henholdvis Hovedkasserer og Sekretær, og som nye Tillidsmænd valgtes Kirsten Rasmussen som Hjælpekasserer og Fanny Jensen som Sekretær.

Man gik nu over til Valg af Hovedbestyrelse; til Stemmeudvalget foreslog Forretningsføreren: Astrid Meiner, Københavns Afd. 1. Hulda Hansen, Københavns Afd. 6, Jenny Hansen, Københavns Afd. 5,

Svenna Petersen, Københavns Afd. 7, Stella Jensen, Københavns Afd. 5; dette vedtoges. Til Hovedbestyrelsen valgtes.

København:

Johanne Jensen,	43	Stemmer
Paula Poser,	45	—
Albertine Jørgensen,	45	—
Harriet Baadum,	44	—
Mathilde Andersen,	39	—
Ella Petersen,	45	—
Johanne Jensen	35	—

Til Hovedbestyrelsen for Provinsen valgtes for *Jylland:*

Petra Schou, Aarhus,	40	Stemmer
Dagmar Petersen, Vejle,	36	—
Marthine Christensen, Aalborg,	36	—
Jensine Nielsen, Sønderborg,	23	—
Pouline Jensen, Randers,	20	—

For Fyen:
Rosalie Rohde, Odense, 6 Stemmer.

For *Sjælland* og *Bornholm:*
Birtha Hansen, Helsingør, 20 Stemmer
Anine Kæmpe, Rønne, 17 —

Til Suppleanter valgtes for *København*:

Camilla Dahlgren,	33	Stemmer
Olga Hindberg,	26	—
Hulda Hansen,	23	—

For Jylland:

Karen Sørensen, Fredericia,	33	Stemmer.
Marie Nielsen, Horsens,	31	—
Albertine Stentoft, Aarhus,	7	—

For Sjælland:

Lilly Thingstedt, Køge,	8	Stemmer.
Sofie Jørgensen, Slagelse,	7	—

For Fyen:
Marie Jensen, Svendborg, 6 Stemmer.

Forretningsføreren foreslog Kongressen at genvælge de to hidtidige Revisorer med Fru Meiner, København I, som Suppleant. Olga Heitzemann, København I, foreslog Fru Meiner som Revisor. Forretningsførerens Forslag blev vedtaget.

Som Forretningsudvalgsmedlem for Provinsen valgtes Dagmar Petersen, Vejle.

Det vedtoges at næste Kongres skulde afholdes inden 1. Oktober 1938 i København. Hovedbestyrelsen skulde fastsætte det nærmere Tidspunkt.

Derefter tog Gæsterne Ordet. Sekretær Knud V. Jensen takkede paa de københavnske Gæsters Vegne for de forløbne Dages Samvær; han havde med Glæde set, at Forbundet var klar over, at de stadig større Forhold krævede Udvidelse af Forbundets Ledelse og der derfor var blevet ansat flere Folk. Han sluttede med ogsaa i Fremtiden at tilsige Forbundet Støtte fra de mandlige Organisationer og at ønske til Lykke med Resultatet af Forhandlingerne.

Hr. Fassin tog Ordet paa de udenlandske Gæsters Vegne, takkede ligeledes for Samværet og udtalte sin Glæde over at have deltaget i Kongressen, som havde været præget af Temperament, men dette var jo absolut at foretrække for Dødvande. Han manede til Sammenhold og Enighed mod den Reaktion, der rasede Verden over og sluttede med at udtale sin Anerkendelse af Hovedbestyrelsens Arbejde samt sin Anerkendelse af, at Kongressen havde stillet en Tolk til Raadighed, idet det jo havde saa stor Betydning for de udenlandske Gæster, som derved blev i Stand til af følge Forhandlingerne.

Forretningsføreren takkede de Delegerede og Gæsterne for de forløbne Dages Samvær og takkede for det Tillidsforhold, der herskede mellem de Delegerede og Ledelsen, et Tillidsforhold, som de forløbne Dage havde givet det bedste Udtryk for, og som hun vilde sætte alt ind paa at bevare. Hun takkede for Valget paa de nyvalgte Tillidsmænds Vegne. Der udbragtes et kraftigt besvaret Leve for Kvindeligt Arbejderforbund og Forretningsføreren, hvorefter Kongressen staaende afsang Internationale.

De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasses Delegeretmøde

den 7. August 1935.

Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden for Tiden fra 1. April 1932 til 31. Marts 1935.
2. Regnskabet for Tiden fra 1. April 1932 til 31. Marts 1935.
3. Lovændringer.
4. Fastsættelse af Lønninger.
5. Valg af Tillidsmænd.
6. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Delegeretmøde.

Formanden gik straks over til at aflægge Beretning for den 3-aarige Periode og udtalte:

Paa Kassens Delegeretmøde i 1932 var der som bekendt opnaaet Forlig paa Rigsdagen om en ny Arbejdsløshedskasselov og 2 nye Love om ekstra Krisehjælp til de Arbejdsløse. Selve Arbejdsløshedsloven var paa en Række Punkter ændret, saaledes at det offentlige Tilskud forhøjedes meget betydeligt, og dette muliggjorde, at alle Arbejdsløshedskasser kunde oprette Fortsættelseskasser. Det direkte Tilskud fra Kommunerne til Kasserne bortfaldt, saaledes at det samlede Tilskud udbetaltes af Staten, til hvem Kommunerne udreder 1/3 af Tilskudene.

Vi havde som bekendt paa Delegeretmødet vedtaget at oprette Fortsættelseskasse ud fra dette, at vi kun kunde faa forhøjet Statstilskud mod at oprette Fortsættelseskasse.

Til Trods for, at der paa vort sidste Delegeretmøde var en Del Modstand fra enkelt Side imod Oprettelse af Fortsættelseskasse, har det alligevel vist sig, at Hovedledelsen har set rigtigt, idet nemlig Lov Nr. 180 af 23. Juni 1932 var afhængig af, om

Kasserne havde oprettet Fortsættelseskasser eller ikke. Denne Lov gav nemlig Hovedledelserne for Arbejdsløshedskasserne Ret til for Tidsrummet 1. April 1932 til 1. April 1933 at forlænge den vedtægtsmæssige Understøttelse med indtil 70 Dage og af denne Understøttelse refunderer Statskassen de 80 pCt.

En hel Del af vore Medlemmer, der var faldet for 10 Maaneders Bestemmelsen, fik her igen Adgang til 70 Dages Understøttelse. Vor Kasse har i forlænget vedtægtsmæssig Understøttelse udbetalt Kr. 460,821,50, og vi har af Staten faaet refunderet Kr. 368,657,20. Vi har saaledes selv betalt Kr. 92,164,30.

Til Start af Fortsættelseskassen ydedes fra Staten et Beløb af 25 Kr. pr. Medlem, idet vi tilhørte den Gruppe, hvis Aarsfortjeneste laa under Kr. 2500,00. Det aarlige Statstilskud til Fortsættelseskasserne beregnes efter samme Skala som den ordinære Forsikring, for vor Kasses Vedkommende 90 pCt., men desuden faar Fortsættelseskassen Halvdelen af den udbetalte Understøttelse refunderet af Arbejdsløshedsfonden.

Den anden Lov, der traadte i Kraft samtidig og virkede til 1. Maj 1933, gav Kommunerne Ret til, med Refusion fra Statskassen paa $^2/_3$, at yde de Arbejdsløse Understøttelse, dog indenfor en samlet Udgift for Staten paa 10 Millioner Kroner.

Efter aarelang Forhandling paa Rigsdagen stadfæstedes den 20. Maj 1933 Socialreformen, den omfatter saavel Socialforsikring, herunder Arbejdsløshedsforsikring, som social Forsorg, og optager indenfor den sidstnævnte Del den tidligere gennem Hjælpekasserne udøvede Virksomhed.

Den Overgang, der var fra Hjælpekassernes Virksomhed til Socialreformen, var jo en forfærdelig Tid, idet det ganske naturligt foraarsagede mange Vanskeligheder ved den store Forandring, der skete, nemlig at alt det Arbejde, som tidligere var udført af Hjælpekasserne, nu overgik til Socialkontorerne, hvilket bl. a. foraarsagede, at de Arbejdsløse maatte vente i Timevis, fordi deres Forhold nu skulde undersøges af en helt ny Institution, og man oplevede nu dette, at de Mennesker, som før havde været meget misfornøjede med Hjælpekasserne, nu roste dem i høje Toner paa Socialreformens Bekostning.

Imidlertid er der jo sket Lysning ogsaa her og man maa jo stadig huske paa, at Socialreformen kom til Verden under ekstraordinære Forhold, og vil først, naar der igen kommer normale Forhold, kunne virke efter sin naturlige Bestemmelse.

Da Arbejdsløsheden stadig var stigende, forelagde Regeringen paany Forslag om ekstraordinær Krisehjælp til de Arbejdsløse. Som før nævnt var Fortsættelseskasserne traadt i Kraft 1. Oktober 1933, de arbejdsløses Tal var steget til over 100,000; til Trods herfor lykkedes det først af faa gennemført yderligere Hjælp til de Arbejdsløse, idet Loven om Krisehjælp blev vedtaget 13. December 1933 med Virkning fra 10. December 1933, idet de 70 Dages Understøttelse fra Fortsættelseskassen for Størstedelens Vedkommende var opbrugt.

Loven var gældende til 30. April 1934 og de Arbejdsløse, som havde opbrugt Understøttelse i saavel Arbejdsløshedskassen som Fortsættelseskassen, samt de af vore Medlemmer, som var faldet for 10 Mdr.s Bestemmelsen, men som kunde skaffe Bevis for 26 Ugers Arbejde i 3 Aar, kunde erholde 108 Dages Understøttelse, idet vor Kasse hørte til de kriseramte Fag, der efter Socialministeriets Afgørelse kunde faa 90 + yderligere 18 Dages Understøttelse.

Der var yderligere den Fordel, at Medlemmer, som var indmeldt senest 14. Juli 1933, ogsaa kunde modtage Understøttelse.

Vi har i Henhold til denne Lov udbetalt Kr. 453.554.00, som Staten refunderer.

Paa vort sidste Delegeretmøde vedtog vi jo som bekendt at udsende til Urafstemning blandt vore Medlemmer Forslag om, at vi skulde søge Dispensation fra 10-Maaneders-Bestemmelsen, og udsendte følgende Brev til Afdelingslederne:

> I Henhold til Beslutning paa vort Delegeretmøde den 6. Juli d. A. blev det paalagt Hovedledelsen gennem Direktoratet at faa undersøgt, hvad det vilde koste at faa Dispensation fra 10-Maaneders Bestemmelsen.
>
> Forhandlingerne med Direktoratet har givet følgende Resultat:
>
> Direktoratet kunde ikke paa nuværende Tidspunkt fastsætte et Kontingent, der kunde dække Behovet ved Dispensation fra 10-Maaneders Bestemmelsen, men udtalte dog, at der overhovedet ikke som Minimum kunde fastsættes mindre end 25 Øre ekstra pr. Uge, men at dette Beløb lige saa godt kunde blive baade 50 og 75 Øre pr. Uge. Da Delegeretmødet imidlertid har vedtaget, at Forslaget skal til Urafstemning blandt vore Medlemmer, anmoder vi vore Afdelingsledelser om paa Generalforsamlingerne i Oktober Maaned at lade foretage Afstemning over følgende:
>
> „Skal Hovedledelsen anmode om Dispensation fra 10-Maaneders Bestemmelsen, imod at vore Medlemmer betaler mindst 25 Øre mere pr. Uge, et Beløb, der dog kan blive henholdsvis 50 og 75 Øre pr. Uge, alt i Henhold til Behovet."
>
> Afstemningernes Resultat maa indsendes til Hovedkontoret efterhaanden som Generalforsamlingerne afholdes. Husk at indsende Antallet af Stemmer saavel for som imod.

Resultatet af Afstemningen blev følgende, at 682 stemte Ja og 5473 stemte Nej.

Der var saaledes en Majoritet paa 4791 Stemmer for ikke at søge Dispensationen.

Af ovennævnte vil man se, at Spørgsmaalet om Dispensation fra 10 Maaneders Bestemmelsen ikke fandt Genklang hos vore Medlemmer, naar der fulgte en Kontingentforhøjelse med. Da Arbejdsløsheden imidlertid stadig har været meget høj, har Hovedledelsen stedse haft Opmærksomheden henvendt paa, om der ikke kunde skaffes Muligheder, saaledes at de daarligst stillede af vore Medlemmer kunde komme i Betragtning med Hensyn til Understøttelse, saa derfor, da Kassens økonomiske Forhold bedrede sig, ansøgte vi paany om at faa Dispensation fra 10 Maaneders Bestemmelsen, og denne traadte i Kraft 1. Marts 1935 og er foreløbig gældende til 30. September 1935, idet der efter Loven skal søges om Dispensation fra Loven hver 3. Maaned.

Som det gennem Cirkulæret fra Kassens Ledelse er vore Afdelinger bekendt, har vi i den forløbne Periode fra Direktoratet faaet strenge Paabud om, at vore Afdelinger nøje passer Fra- og Tilmeldingerne

ved Kontrollen, at vore Folk bliver afkontrollerede hver Dag, og jeg vil gerne her sige til vore mange Tillidsmænd, saa indtrængende som jeg kan, at de i dette Forhold maa være meget nøjagtige; det er ikke saa morsomt, naar Direktoratet foretager Stikprøver, at faa konstateret, at der foreligger Uregelmæssigheder i Afdelingerne, og jeg vil paalægge vore Tillidsmænd ude omkring, hvor Arbejdsanvisningen har Kontrollen, at de, naar de udbetaler, saa ogsaa stempler Kontrolkortet, idet vi fra Arbejdsdirektoratet har faaet Reklamationer over, at der er udbetalt for 5 Dages Understøttelse og kun afkontrolleret for 4 Dage.

Vi har faaet strenge Paabud om at overholde Restancefristen, som hos os jo er 4 Uger. Vi har i Cirkulærer ogsaa her meddelt vore Afdelinger dette, og vore Afdelinger vil være vidende om, at dersom vi ikke tager Arbejdsdirektoratets Anordninger til Følge, kan Anerkendelsen for vor Kasse bortfalde helt eller, under formildende Omstændigheder, for et Aar.

Vi har ligeledes med Hensyn til Frikontingenterne udsendt Cirkulære og gjort vore Afdelinger bekendt med Lov af 23. Juni 1932, og jeg vil her gerne sige, at vore Afdelinger ikke maa være ligegyldige med Hensyn til Frikontingenterne, men nøje paase, at disse ikke ydes i Perioder, hvor der kan udbetales ordinær eller fortsat Understøttelse. Direktoratet er nemlig stærkt paa Vagt heroverfor, og vore Afdelinger vil jo ogsaa gennem det nye Kontrolsystem med Kvitteringer være klare over, at Nøjagtighed her er lige saa paakrævet som ved det almindelige Kontingentregnskab.

Vi havde i forrige Periode ca. 50 Kvinder paa Skole. I denne Periode har vi slet ingen haft, det er jo en meget beklagelig Tilbagegang, og vi maa kraftigt slaa til Lyd for, at vore Medlemmer tager alvorligt under Overvejelse at gøre Brug af den store Fordel, som disse Kursus- og Skolebesøg er.

Der er i Aaret 1. April 1932 til 31. Marts 1933 udbetalt i:

Ordinær Understøttelse	Kr.	789.549.00
Forlænget vedtægtsmæssig Underst.	—	460.821.50
Juleunderstøttelse	—	39.091.50
Rejsehjælp	—	29.10
Ialt	Kr.	1.289.491.10

Fritagelse for Medlemskontingent i Henhold til Lov Nr. 179 af 23. Juni 1932 ..... Kr. 14.098.95.

Ovenstaaende Beløb er udbetalt til 5749 arbejdsløse Medlemmer, som tilsammen har haft 490,033 understøttede Dage.

Af disse 490,033 understøttede Dage er der udbetalt Dagpenge à Kr. 2.50 i 439.427 Dage og à Kr. 3.00 i 50.601 Dage.

Der er i Aaret 1. April 1933—31. Marts 1934 udbetalt:

Ordinær Understøttelse	Kr.	604.012.50
Juleunderstøttelse	—	27.937.00
Rejsehjælp	—	13.00
Af Fortsættelseskassen	—	250.626.50
I Henhold til Lov af 13. Decbr. 1933	—	386.043.00
I Henhold til Lov af 30. April 1933 betalt for de i Arbejde værende Medl.	—	57.321.00
Ialt	Kr.	1.325.953.00

Fritagelse for Medlemsbidrag i Henhold til Arbejdsløshedslovens § 19 ..... Kr. 18.206.75

Ovenstaaende Beløb er udbetalt til 4531 arbejdsløse Medlemmer, som tilsammen har haft 237.137 understøttede Dage. Af disse 237.137 understøttede Dage er der udbetalt Dagpenge à Kr. 2.50 i 214.797 Dage og à Kr. 3.00 i 22.340 Dage.

I Fortsættelseskassen er udbetalt til 1919 Medlemmer, som tilsammen har haft 98.603 Understøttelsesdage. Af disse 98.603 understøttede Dage er der udbetalt à Kr. 2.50 i 90365 Dage og à Kr. 3.00 i 8.238 Dage.

Der er i Krisehjælp i Henhold til Lov af 13. Decbr. 1933 udbetalt i Tidsrummet 10. Decbr. 1933 til 30. April 1934 ..... Kr. 453.554.00

Ovenstaaende Beløb er udbetalt til 2205 arbejdsløse Medlemmer, som tilsammen har haft 180.087 understøttede Dage.

Der er i Aaret 1. April 1934—31. Marts 1935 udbetalt:

Ordinær Understøttelse	Kr.	568.192.50
Juleunderstøttelse	—	22.211.00
Rejsehjælp	—	15.00
Fortsat Hjælp 1. April 1934—31. Marts 1935	—	230.151.50
Krisehjælp i Henhold til Lov af 13. Decbr. 1933	—	67.511.00
Ialt	Kr.	888.081.00

Fritagelse for Medlemsbidrag i Henhold til Arbejdsløshedslovens § 19 ..... Kr. 12.739.50

Ovenstaaende Beløb er udbetalt til 4954 Medlemmer, som tilsammen har haft 223.542 understøttede Dage. Af disse 223.542 understøttede Dage er der udbetalt Dagpenge à Kr. 250 i 204.867 Dage og à Kr. 3.00 i 18.675 Dage.

I Fortsættelseskassen er udbetalt til 1915 Medlemmer, som tilsammen har haft 90.545 understøttede Dage. Af disse 90.545 understøttede Dage er der udbetalt Dagpenge à Kr. 2.50 i 82.967 Dage og à Kr. 3.00 i 7578 Dage.

Der er i Aaret 1. April 1932—31. Marts 1933 indgaaet i Kassen:

Stats- og Kommunetilskud:

Ordinært Statstilskud	Kr.	147.477.40
Kommunetilskud	—	110.532.24

Medlemskontingent:

Ordinært	Kr.	479.620.75
Ekstrakontingent	—	53.920.00
Fritagelse for Medlemskontingent i H. t. Lov Nr. 179 af 23. Juni 1932	—	14.098.95
Medlemskont. til Fortsættelseskassen	—	27.354.90
Fritagelse for Medlemsbidrag i H. t. Lov Nr. 179 af 23. Juni 1932	—	1.484.10

Der er i Aaret 1. April 1933—31. Marts 1934 indgaaet i Kassen:

Stats- og Kommunetilskud:

Ordinært Statstilskud	Kr.	491.133.51
Kommunetilskud	—	109.495.76

Medlemskontingent:

Ordinært	Kr.	553.185.85
Bidrag i H. t. Lov af 30. April 1933	—	57.321.00
Fritagelse for Medlemskontingent i H. t. Lov Nr. 179 af 23. Juni 1932	—	18.206.75
Til Fortsættelseskassen, Etableringstilskud af Lov Nr. 179 af 23. Juni 1932	—	269.600.00
Statstilskud	—	25.743.69
Medlemskont. til Fortsættelseskassen	—	58.475.30
Fritagelse for Medlemsbidrag i H. t. Lov Nr. 179 af 23. Juni 1932	—	1.916.50

Der er i Aaret fra 1. April 1934—31. Marts 1935 indgaaet i Medlemskontingent til Arbejdsløshedskassen Kr. 586.790.80

Statstilskud	--	561.833.01
Kommunetilskud	—	10.696.68
Fritagelse for Medlemskontingent i H. t. Lov Nr. 179 af 23. Juni 1932	Kr.	12.739.50
Medlemskont. til Fortsættelseskassen	—	61.720.50
Fritagelse for Medlemsbidrag i H. t. Lov Nr. 179 af 23. Juni 1932	—	1.341.00
Statstilskud	—	53.973.81
Refusion for Regnskabsaaret 1933—34 for udbetalt Fortsættelseshjælp	—	93.984.94

Der er ialt i de forløbne 3 Aar udbetalt:

Ordinær Understøttelse	Kr.	1.961.754.00
Forlænget vedtægtsm. Understøttelse	—	460.821.50
Fortsættelseskassen	—	480.778.00
Krisehjælp i Henhold til Lov af 13. December 1933	—	453.554.00
Juleunderstøttelse	—	89.239.50
Rejsehjælp	—	57.10
Ialt	Kr.	3 446.204.10

Der er i de forløbne 3 Aar i Stats- og Kommunetilskud til ordinær, indgaaet Kr. 1.431.168.60

Indkomne Medlemskontingenter.

Der er i den 3-aarige Periode indkommet i Medlemskontingent: Ordinær Kr. 1.730.838.40

Fortsættelseseskassen	—	147.550.70
+ Etableringstilskud	—	269.600.00
Statstilskud til Fortsættelseskassen.	—	79.717.50
Refusion fra Staten	—	93.984.94

Kassens Formueforhold:

Kassens Formue pr. 31. Marts 1932	Kr.	16.189.64
— — — — — 1935	—	697.968.31
+ Tilgodehavende hos Staten	—	93.581.00
Ialt	—	791.549.31
hvilket udgør en Formuefremgang paa	—	775.359.67
Fortsættelseskassens Formue er pr. 31. Marts 1935	Kr.	264.803.43

Kassens Medlemsantal:

Kassens Medlemsantal var pr. 31. Marts 1932: 10784 Medlemmer og er nu pr. 31. Marts 1935: 13069 Medlemmer, og der har saaledes i de forløbne 3 Aar været en Fremgang paa 2285 Medlemmer.

Af foranstaaende vil man se, at der er en betydelig Bedring at spore, baade med Hensyn til Medlemsantallet og paa det økonomiske Omraade.

Vi kan med noget mere Tryghed se Fremtiden i Møde, og vi har jo ogsaa den Tilfredshed, at vi med Dispensationen fra 10 Maaneders Bestemmelsen har gavnet en ikke ringe Del af vore daarligst stillede Medlemmer.

Naar vi ser paa de Millionbeløb, der er udbetalt gennem vor Kasse, dels forsikringsmæssig og dels gennem ekstraordinære Foranstaltninger, maa vi jo ikke være blinde for, at det for en stor Dels Vedkommende skyldes vort Partis Mænds energiske Arbejde paa Rigsdagen.

Formanden sluttede sin Beretning med at udtale sin Paaskønnelse af Tillidsmændenes store Arbejde i Kassens Tjeneste, og takkede dem for det gode, loyale Samarbejde, der altid var mellem Afdelingerne og Hovedkontoret, og som hun udtalte Haabet om vedblivende maatte bestaa og overgav derefter sin Beretning til de Delegeredes Godkendelse.

I Diskussionen deltog Inger Gamburg, Karoline Beck, Jenny Hansen, Ragnhild Andersen samt Ebba Olsen, der paa Københavns Afdeling 5's Vegne stillede en Resolution.

Formanden replicerede og stillede ligeledes en Resolution, med følgende Ordlyd:

„Den omfattende og meget langvarige Krise har bevirket, at et meget stort Antal Medlemmer ikke opfylder Bestemmelsen i Arbejdsløshedslovens § 15, Stk. 4 om 10 Maaneders Arbejde i 2 Aar, ligesom Tallet paa de Medlemmer, der ikke opfylder 26-Ugers Bestemmelsen er i stadig Stigen. Uanset at De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasse har Dispensation fra førstnævnte Bestemmelse, kan det Tidspunkt dog snart indtræffe, da der ikke længere kan faas Dispensation, og alligevel vil der da være et betydeligt Antal arbejdsløse Medlemmer, der rammes af Bestemmelsen.

Delegeretmødet anser det for paakrævet, at der sker Ændringer i de paagældende Lovbestemmelser og opfordrer Hovedbestyrelsen til, eventuelt i Forening med de øvrige Arbejdsløshedskassers Ledelser, at rette Anmodning til Regeringen om at søge de nævnte Bestemmelser ændrede med Henblik paa Forholdene under større Arbejdsløshedskriser".

Københavns Afdeling 5's Resolution forkastedes med alle Stemmer mod 21. Formandens Resolution vedtoges enstemmigt.

Man behandlede derefter Lovændringer. Et Forslag fra Vejle Afdeling om Forhøjelse af Kontingentet forkastedes, et Forslag fra Præstø Afdeling og et Forslag fra Fredericia Afdeling udgik. Holstebro Afdeling tog sit Forslag tilbage.

Det vedtoges, at Lønningerne skulde forblive uforandrede og de afgaaede Tillidsmænd genvalgtes.

Arbejdsdirektøren fik derefter Ordet og takkede for Velkomsten, samt imødegik forskellige under Diskussionen faldne Udtalelser, bl. a. gjorde han opmærksom paa, at den Kritik, der af et Par af Talerne var blevet rettet mod Socialhjælpen, kunde han ikke

imødegaa, idet Arbejdsdirektoratet absolut intet havde med Socialhjælpen at gøre. Han omtalte Spørgsmaalet vedrørende Kontingentet til Fortsættelseskassen, samt protesterede imod den Opfattelse, der syntes at herske med Hensyn til, at Direktoratet øvede en for skarp Kontrol med Kasserne og overbebyrdede disse med Arbejde, det var Direktoratets Pligt at retlede Kasserne, og de højere Instanser krævede ganske naturligt, at de Millionbeløb, det nu drejer sig om, administreres paa en fuldt ud forsvarlig Maade. Arbejdsdirektøren anerkendte Tillidsmændenes store Arbejde; som ydes uden Vederlag, men udtalte, at med Hensyn til en Mildnelse i den daglige Kontrol, var en saadan ganske umulig, idet dette vil møde absolut Modstand i Rigsdagen. Han omtalte de oprettede Husassistentkursus og anbefalede Tillidsmændene at rette en Appel til de unge Medlemmer om at søge til disse, da der ellers ikke kunde forhindres en udenlandsk Invasion af Arbejdskraft paa dette Arbejdsfelt.

Der er vedtaget en Resolution om i Samarbejde med andre Organisationer at arbejde for Lettelser i Arbejdsløshedsspørgsmaalet, 10 Maaneders Bestemmelsen og 26 Ugers Bestemmelsen, men han vilde ikke give noget Haab om, at dette kunde gennemføres. Arbejdsdirektøren udtalte sin Glæde over af Beretningen at se, at Kassen er i økonomisk Fremgang og i Færd med at arbejde sig hen til et konsolideret Standpunkt.

Arbejdsdirektørens Foredrag hilstes med Bifald.

Formanden takkede Arbejdsdirektøren og udtalte sig iøvrigt vedrørende Husassistentspørgsmaalet. Hun hævdede, at hvis Forholdene var som Arbejdsdirektøren havde oprullet, vilde der sikkert ikke være noget i Vejen for, at vore unge Medlemmer vilde interessere sig for de oprettede Kursus og den deraf følgende Forpligtelse til at tage Plads som Husassistent, men som det i Virkeligheden var, med de Lønforhold og den Arbejdstid, der blev budt de unge Kvinder, som tog Plads som Husassistenter, kunde man ikke fortænke dem i, at de foretrak Fabrikerne.

Formanden sluttede med at udtale en Tak til alle Tillidsmændene for deres udmærkede Arbejde indenfor Kassen og mane til fortsat enigt Samarbejde.

Dirigenten sluttede Delegeretmødet med at udbringe et Leve for De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasse.

Tak.

Forretningsføreren bringer en hjertelig Tak til Kongressens Delegerede for de smukke Gaver og de mange dejlige Blomster, hun har modtaget, og som har glædet hende meget.

* * *

Da jeg ikke personlig kan naa at takke alle dem, som glædede mig paa min Jubilæumsdag med Gaver og Blomster, vil jeg her igennem bede dem alle modtage min hjerteligste Tak.

Johanne Jensen, Kbhvns. Afd. 1, Herman Triers Plads 4.

For al den Opmærksomhed og Venlighed, der vistes mig paa min Jubilæumsdag, beder jeg alle modtage min hjerteligste Tak. *Kirstine Haagensen.*

Anonymt.

Fru Andersen

det er godt de selv vil pangsioneres og det er godt at de siger Hovedbestyrels arbejder redelig men saa sørg for at bestemmelsen om at Afdelingsformændene og Kasererne for 10 Aar faar de 100 Kr. vi har spurgt flere og adskillige har ikke faaet

Jeg har med Forundring modtaget ovenstaaende Brev, og naar vi aftrykker det her i Medlemsbladet, er det fordi, vi igennem vort Blad vil gøre vore Tillidsmænd, der i Henhold til Kongressens Beslutning er berettigede til denne Jubilæumsgave, opmærksomme paa, at de ganske naturlig maa meddele Hovedkonteret, hvilken Dato og Aar, de er tiltraadt som Tillidsmænd, da vi ikke kan holde Kontrol med dette. *Alvilda Andersen.*

15-Aars Stiftelsesfest i Nykøbing F.

Nykøbing F.-Afdeling afholdt Lørdag d. 10. August i Aar en meget stilfuld og vellykket Stiftelsesfest. Ved 7-Tiden samledes 170 Medlemmer med Herrer og indbudte Gæster omkring de blomstersmykkede Borde til gratis Fællesspisning paa Hotel „Valdemar".

Formanden Fru Frida Carlsen bød Velkommen til Medlemmer og indbudte Gæster. Indbudte var den afdøde Formands Ægtefælle med Børn, 2 Repræsentanter fra Hovedforbundet, Fællesorganisationens Formand, Arbejdsmændenes Formand og Redaktøren ved Social-Demokraten, alle med Hustruer. Fra Hovedforbundet var indbudt Forretningsfører Fru Alvilda Andersen og Hovedkasserer Fru Kirstine Haagensen, de var desværre begge forhindrede i at møde, idet de af Københavns Afd. I var indbudt til en Fest for den ene af vore to Kongresjubilarer Fru Johanne Jensen. Forbundets 2 nye Medarbejdere, Fanny Jensen og Kirsten Rasmussen, mødte derfor i Stedet for.

Fanny Jensen holdt Festtalen, mindedes først den afdøde Formand, der havde glædet sig meget til denne Festdag, som hun desværre ikke fik Lov at opleve. Margrethe Hansen var et ejegodt Menneske, forbundstro og en sjælden Kammerat at samarbejde med, hun vil efterlade et dybt Savn iblandt os, Ære være hendes Minde. Forsamlingen rejste sig. Fru Jensen bragte en hjertelig Hilsen og Tak fra vor Forretningsfører og Hovedkasserer for den venlige Indbydelse, de begge havde modtaget fra Afdelingen, omtalte de 15 Aars Arbejde i denne Afdeling og paaviste ved Eksempler, hvad Sammenhold og Enighed indenfor Fagbevægelsen betyder for Arbejderklassen, ikke mindst for den arbejdende Kvinde. Kvindeligt Arbejderforbunds store Maal er at organisere alle Arbejderkvinder, der skal tjene deres daglige Brød paa Fabrikker, og derved skabe dem gode

Løn- og Arbejdsforhold. Nu er det heldigvis en Æressag at være Medlem af sin Fagforening, for Aar tilbage var det meget vanskeligt at faa Kvinderne organiseret; nu forstaar de bedre Organisationens Magt. Vi maa styrke vore Organisationer, baade fagligt og politisk. Netop det politiske maa vi ikke glemme, thi derigennem kan vi Kvinder medvirke til bedre Forhold i vort Samfund for hele Arbejderklassen. En Sygekassebog, en Fagforeningsbog og et Medlemskort til Social-Demokratisk Forbund bør findes i ethvert Arbejderhjem tilligemed Arbejdernes eget Blad „Social-Demokraten". Vi skal ikke støtte Modstanderpressen, men derimod vor egen Presse, der altid var Arbejderne en god Talsmand, naar det kneb. Overrakte derefter Formanden og Sekretæren Blomsterhilsner fra Hovedforbundet med Lykønskning til Foreningen og Tak for 15 Aars trofast Arbejde. Anmodede Medlemmerne om at slaa Kreds om den nye Formand, der vilde føre Foreningen frem i samme Spor som hidtil og udbragte til Slut et kraftigt besvaret „Leve" for Kvindeligt Arbejderforbunds Afdeling i Nykøbing F.

Fællesorganisationens Formand, Arbejdsmændenes Formand og Redaktør Rasmussen fik derefter Ordet og gav alle tre Udtryk for det gode Samarbejde, der var imellem Afdelingen og de nævnte Institutioner. Der blev afsunget flere Sange, ligesom der indløb en Del Telegrammer. Fra Fællesorganisationen, Fællesbageriet og Snedkernes Fagforening var der sendt dejlige Blomsterkurve, ligesom den afdøde Formands Grav paa Foranledning at vort Forbunds Forretningsfører blev smykket med Blomster. Fra Restauratør Nikolaisen (der som daværende Formand for Fællesorganisationen var med til at stifte Afdelingen) var sendt en smuk Faneplade i Sølv.

Efter Fællesspisningen begyndte Dansen, og der var hele Aftenen højt Humør og en udmærket kammeratlig Stemning blandt Deltagerne. Festen sluttede Kl. 2 med et fornøjeligt Smørrebrødsbord, hvor alle var enige om, at det var en Stiftelsesfest, som Nykøbing F.-Afdeling har Ære af, og som Deltagerne sent vil glemme. *F.*

Stiftelsesfest.

Kvindeligt Arbejderforbunds Rønne Afdeling afholdt Lørdag den 6. April sin 20-aarige Stiftelsesfest i Grand Hotel Phønix hyggelige Lokaler. Samlet om de festligt dækkede Kaffeborde bød Formanden Annine Kæmpe alle de mødte et hjerteligt velkommen. Specielt til Fællesorganisationens Formand Valdemar Mogensen og Forbundets Sekretær Gunder Christiansen.

En i Dagens Anledning forfattet Sang blev afsunget, hvorefter Gunder Christiansen overbragte Hovedbestyrelsens Lykønskning og holdt en Tale hvori stærkt pointeredes, hvor nødvendigt det var for Kvinderne at holde sammen fagligt og politisk og at støtte de kooperative Foretagender.

Takkede Bestyrelsen for godt Samarbejde og overrakte Formanden og Kassereren en Blomsterhilsen fra Hovedkontoret.

Valdemar Mogensen talte stærkt agitatorisk og fremdrog Træk fra Afdelingens Tilblivelse og Børneaar, ogsaa han manede til fortsat Sammenhold.

Faktor Hansen læste under Bifald muntre Historier i bornholmsk Mundart. Endnu en Sang, hvori særlig Bestyrelsen toges under Behandling, blev afsunget, (et lille Kik ind ad egne Vinduer), hvorefter Salen ryddedes, og Dansen gik lystigt til henad de smaa Timer til Tonerne af Kaj Sørensens Orkester.

Alt i alt en smuk og kammeratlig Fest, som Afdelingen havde Glæde og Ære af. *G. C.*

Generalforsamling.

Ledvogterskernes Afdeling, II Distrikt, afholdt den 5. Maj 1935 den aarlige Generalforsamling paa Gregersens Hotel i Herning.

Forretningsfører Fru Alvilda Andersen var kommet til Stede og blev af Formanden for Ledvogterskerne, Fru Kristiansen, budt velkommen, hvorefter man gik over til Dagsordenen.

Efter at der var valgt Ordstyrer oplæste Sekretæren Protokollerne og Formanden aflagde Beretning. Til Beretningen havde Fru Alvilda Andersen Ordet og paapegede særligt det Brud, der var sket paa Overenskomsten fra 1931, da Aftenafløsningen var blevet indført. Efter Overenskomsten er det forbudt *enhver i Huset boende Person* at overtage Aftenafløsningen, og ikke destomindre var dette ved at blive praktiseret saa at sige over det hele, til stor Skade for de Medlemmer, som virkelig ønskede Frihed og ikke for en ussel Vindings Skyld ønskede en Tjeneste, der saa at sige strakte sig over hele Døgnet. Forretningsføreren rettede en Appel til Dansk Jernbaneforbund om at være Kvindeligt Arbejderforbund behjælpelig med at faa dette Forhold ændret og træde strengt frem mod de Medlemmer, der som organiserede kunde være med til at bryde en Overenskomst.

Forretningsførerens Udtalelse fik Tilslutning fra alle de tilstedeværende. Hr. Bøtkjær, Odense, tilsagde paa Fællesbestyrelsens Vegne Afdelingen sin Støtte og beklagede, at der indenfor Dansk Jernbaneforbund saavel som indenfor Dansk Arbejdsmandsforbund var Medlemmer, som kunde gaa med til sligt.

Sagen vil nu blive nærmere undersøgt, hvor saadanne Familie-Afløsninger finder Sted og snarest søge ændret paa en efter Overenskomsten lovlig Maade.

Derefter godkendtes Beretningen og Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerede med 3156 Kr. 09 Øre.

Valg af Kasserer og Bestyrelse var Genvalg. Efter at flere af de tilstedeværende havde takket Forretningsføreren og Bestyrelsen for deres Arbejde sluttede Ordstyreren Mødet med Tak for Ro og Orden under Forhandlingerne.

P. A. V.
Petrine Kristiansen,
Sønderport.

Fortegnelse over Bidrag

fra Afdelingerne til Matteotti-Fonden:

Aabenraa	Kr.	25.00
Aalborg Afd. 1	-	2.00
Aarhus Afd. 1	-	7.00
„ „ 4	-	25.00
„ „ 7	-	5.00
Esbjerg „	-	4.75
Fredericia	-	50.00
Glostrup	-	50.00
Haderslev	-	20.00
Hadsund	-	14.00
Hasle	-	50.00
Hedehusene	-	5.00
Helsingør	-	40.00
Hillerød	-	20.00
Hjørring	-	25.00
Hobro	-	6.50
Holbæk	-	10.00
Holstebro	-	5.00
Kerteminde	-	14.00
Køge	-	100.00
Lyngby	-	3.00
Middelfart	-	22.00
Nakskov	-	7.50
Nykøbing F.	-	62.55
Nykøbing M.	-	14.00
Næstved	-	15.50
Odense	-	100.00
Randers	-	8.50
Slagelse	-	10.00
Struer	-	15.00
Svendborg	-	20.00
Sønderborg	-	17.00
Vejle	-	33.00
Ledv. 1. Distrikt	-	20.00
„ 2. „	-	15.00
Ialt	Kr.	841.30
Bidrag fra Hovedkontoret	-	70.00
Ialt indkommet	Kr.	911.30

Du skulde tage Elevatoren

til 5. Sal i Rosenørnsallé 12 og se paa A. O. F.'s Bogkredsbøger.

Medlemsprisen er kun 2 Kr. 90 Øre pr. Bog, og yderligere Kontingent betales ikke.

Bøgerne er alle smukt og solidt indbundne, og der er i Øjeblikket 13 forskellige at vælge imellem.

Man binder sig ved Indmeldelsen kun for 4 nye Bøger, som udkommer med et Kvartals Mellemrum i Løbet af det første Aar efter Indmeldelsen.

Omkring 22. Maj 1935 udkommer Bogkredsens 14. Bog. Det bliver en Afrikabog af Helge Kaarsberg: *Uganda.*

Den er rigt illustreret og ultramoderne indbundet i haandgjort Lærred. Tilmed er den trykt paa fineste, glittede Papir.

Naar den overhovedet kan fremstilles for de 2 Kroner 90 Øre skyldes det den konstante Tilgang af nye Medlemmer, som nu i Løbet af 4 Aar har bragt Medlemstallet op over de 4500.

Du er velkommen til at tage Bøgerne i Øjesyn hver Dag mellem 9 og 17 i Arbejdernes Oplysningsforbund, Rosenørnsallé 12, Kbhv. V.

Hvis du ikke kan afse Tid til det eller bor i Provinsen, saa send os et Par Ord paa et Brevkort. Den lokale Tillidsmand kommer da og viser dig Bøgerne, selvfølgelig uden Forbindende.

Bogkredsen har Tillidsmænd over hele København, samt i næsten alle større og mange mindre Byer over hele Landet.

Benyt dig af de Fordele, som 4500 Medlemmer har skabt ogsaa for dig og bliv Medlem af A. O. F.'s Bogkreds.

Arbejderkvinder!

Kan I hjælpe Eders tilskadekomne Kammerater?

Maskinteknikkens kolossale Udvikling i Forbindelse med Rationaliseringens Rovdrift har i de senere Aar forøget Faremomentet for Arbejderne i uhyggelig Grad. Det forjagede og ubarmhjertige Tempo, der overalt er indført paa industrielle Virksomheder, kræver daglig sine Ofre blandt de enkelte Fags Udøvere, idet der hver Dag Aaret rundt dræbes eller lemlæstes et større eller mindre Antal Arbejdere under deres Beskæftigelse.

Imidlertid ser man desværre alt for ofte den Kendsgerning, at en Arbejder er kommet alvorligt tilskade, og Kollegerne staar hjælpeløse omkring deres kvæstede Kammerat uden at være i Stand til at yde en virkningsfuld Hjælp. Er Du rigtig klar over, at en saadan Hjælpeløshed er meget uforsvarlig over for den Tilskadekomne, da den kan have Døden til Følge, idet eet enkelt Minut i visse Tilfælde kan betyde Liv eller Død for den tilskadekomne Arbejdskammerat, f. Eks. ved Pulsaareblødninger, Forgiftninger, Ulykker foraarsaget af elektriske Udladninger, Drukneulykker o. s. v.

Vi, som er beskæftiget i Industriens Ragnarok, opfatter ikke Samaritersagen som en Modesag eller en mere eller mindre ligegyldig Fritidsbeskæftigelse, men som en tvungen Nødvendighed.

Vi opfordrer alle Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund, og særlig alle de Medlemmer, der er beskæftiget i industrielle Virksomheder til at tage Samariterkursus i Arbejdernes Samariter Forening. Foreningen begynder sine Kursus i Begyndelsen af Oktober Maaned. Et Kursus koster 5 Kr. + ca. 4 Kr. for Lærebog, og strækker sig over ca. 5 Maaneder,

een Aften ugentlig à 2 Timer. Undervisningen ledes af Foreningens Læger og strækker sig over følgende Pensum:

1. Anatomi.
2. Saarbehandling.
3. Blødninger.
4. Knoglebrud.
5. Kontusioner.
6. Ætsninger.
7. Fremmed-Legemer
8. Kunstigt Aandedræt.
9. Forgiftninger.
10. Pludselige Sygdomme.
11. Bindlægning.
12. Transport.

Indtegning til Kursus finder Sted paa Foreningens Kontor, Rigensgade 9 A St., hver Aften Kl. 20—22 i September Maaned, Betalingen, 5 Kr., erlægges ved Indtegningen. Saafremt nærmere Oplysninger ønskes angaaende nævnte Kursus, bedes man rette skriftlig, telefonisk eller personlig Henvendelse til Kontoret, Telefon Palæ 3154 x.

Vær med i Kampen for Arbejdernes Liv og Sundhed! *Arbejdernes Samariter Forening.*

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra 10—11, Lørdag undtagen. Kontoret er aabent hver Dag fra 4—6, Fredag og Lørdag fra 3—7. *Bestyrelsen.*

Vask og Rengøring.

Dagløn fra Kl. 8 Morgen til Kl. 5 Aften 5 Kr. med Kost, 7 Kr. uden Kost. Enkelte Timer 75 Øre. Rengøring efter Haandværkere 1 Kr. i Timen.

Bestyrelsen
for Klub 5, Aarhus.

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse med Krisehjælp finder Sted hver Dag fra Kl. 9—10. Udlevering af Bøger og Skemaer fra 10—11. Almindelig Kontrollering fra 11—12. Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra 11—12. For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Onsdag Aften fra 4½—6½.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 10—11.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Fredag mellem 11—12.

Formanden Fru Johanne Jensen træffes hver Ons dag Aften fra 4½—6½.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er aabent hver Mandag fra 5½—7.

Københavns Afd. 5.

(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforen.):

Kontor: Hauserplads 14 1. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent Mandag og Torsdag fra 10—3 og fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3 Formanden træffes i Reglen hver Mandag fra 5—7. Telefon Central 5123 og **11723**.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Redigeret af Forretningsfører *Alvilda Andersen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 78 | Januar 1936 | 21. Aargang

Tanker ved Aarsskiftet.

Atter begynder et nyt Aar, hvori vi skal fortsætte det Arbejde, der blev afsluttet i det svundne Aar. For vort Forbunds Vedkommende blev 1935 præget af to store Begivenheder, vi særlig vil huske, nemlig Forbundets Kongres i August og Folketingsvalget i Oktober. Vor Kongres, der i fuld Tillid sluttede op om Hovedledelsens Arbejde, forløb paa den smukkeste Maade og gav os Styrke til at fortsætte vor Kamp for bedre Arbejdsforhold til Gavn for vore mange Medlemmer. Folketingsvalget gav vore politiske Modstandere det dundrende Nederlag, de i høj Grad havde fortjent, medens Valgdagen blev den stolteste Dag i vort Partis Historie. Denne Valgsejr giver os Haab om, at der nu ved Regeringens Hjælp vil blive iværksat Arbejder og ydet de Arbejdsløse en haardt tiltrængt Haandsrækning.

Ser vi tilbage paa Aaret der svandt, udviser dette, at vi nu til Dels har faaet Ferie ind i alle vore Overenskomster. Naar vi mindes Arbejdsgivernes stejle Holdning for Aar tilbage, da dette Spørgsmaal første Gang blev drøftet, at Sommerferie virkelig var noget, Arbejderne selv maatte betale, hvis der overhovedet kunde blive Tale om Ferie, — har vi al god Grund til at glæde os over det opnaaede Resultat.

Vi har set os nødsaget til at opsige enkelte Overenskomster, bl. a. Jernindustriens Overenskomst, der omfatter over 4000 af vore Medlemmer, og Overenskomsten med Tekstilfabrikantforeningen, der omfatter ca. 600 Medlemmer. Alligevel imødeser vi det nye Aar med Fortrøstning og godt Mod. Vi ved, de Opgaver, vi bliver stillet overfor i Fremtiden, ikke bliver mindre vigtige og ansvarlige end før. De kommende Forhandlinger bliver sikkert haarde; men Arbejdsgiverne skal finde os parate i Kampen for at skaffe vore Medlemmer det mest mulige. Baade vor Kongres og vort Partis Valgsejr viser os klart og tydeligt, at vi, baade fagligt og politisk, forstaar Sammenholdets ubrydelige Magt.

Jeg takker hvert eneste Medlem af vort Forbund og vore Tillidsmænd ude omkring for Aaret der svandt, og for det gode Samarbejde, der er os imellem, ligesom jeg ønsker Dem alle et godt og heldbringende Nytaar. *Alvilda Andersen.*

Overenskomstsituationen.

Som meddelt i sidste Nummer af vort Blad var Forhandlingerne om vore Overenskomstforhold i fuld Gang. Som et Led i Bestræbelserne for en endelig Afgørelse var der mellem De samvirkende Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen, som tidligere meddelt, truffet Aftale om en Nedsættelse af Opsigelsesfristen paa en Maaned, og der blev henholdsvis fra De samvirkende Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen henstillet til Underorganisationerne at optage orienterende Forhandlinger for at søge at naa en Ordning. Saadanne Forhandlinger kom da ogsaa i Stand, men da det viste sig, at Overenskomstforhandlingerne ikke kunde afsluttes forinden Udløbet af den aftalte Opsigelsesfrist, foreslog D. s. F.s Forretningsudvalg Arbejdsgiverforeningen at gaa med til Udsættelse af Opsigelsesterminerne med yderlig en Maaned. Arbejdsgiverforeningen ønskede dog ikke en generel Udsættelse, men erklærede sig rede til at støtte Anmodning om Udsættelse i de Fag, hvor der forhandles, og hvor Ønske om Udsættelse er til Stede. Derimod tiltraadte Arbejdsgiverforeningen D. s. F.s Forslag om en generel Udsættelse paa en Maaned for Marts-Overenskomsternes Vedkommende.

Vi optog straks Forhandlinger med de Arbejdsgivere, hvis Overenskomster udløb 1. Februar, nemlig: Jern, Tekstil, Cement, Tegl og Sukker, alle større Virksomheder samt: Hasle Klinke- og Chamottesten, Gummifabriken Tretorn, Helsingør, Johan og Axel Hornbeck, Mejeriet Sanderum, Odense m. m. For en Del af disse Overenskomster har vi opnaaet Forbedringer; men i de Overenskomster, der talmæssig betyder noget, har vi ikke kunnet opnaa noget som helst og har derfor set os nødsaget til at opsige Overenskomsterne. Dette er Tilfældet for Jern, Tekstil, Mejeriet Sanderum, Odense. De samvirkende Fagforbund har endnu ikke forsøgt Forhandling, saa der er jo endnu Muligheder til Stede for en fredelig Ordning.

* * *

Som det vil være vore Medlemmer bekendt, blev der, paa et den 28. Maj s. A. i De samvirkende Fagforbund afholdt Repræsentantskabsmøde, truffet følgende Beslutning:

„Repræsentantskabet vedtager at nedsætte et Udvalg paa 12 Medlemmer, hvoraf Repræsentantskabet vælger 7 og Forretningsudvalget 5. Udvalgets Opgave skal være at overveje Spørgsmaalet vedrørende Afstemning om Forligsforslag, der kæder de enkelte Organisationer sammen og eventuelt fremkomme med Forslag desangaaende.

Forligsmandslovens Sammenblanding af de afgørende Faktorer, Urafstemning eller kompetent Forsamling eller begge Dele, nødvendiggjorde et Forsøg paa at samle og forene os alle i det Interesseforhold, som Overenskomsterne udgør, naar disse ved Afstemningen er slaaet i samme Sæk, her maa nemlig Grundlaget for Afgørelsen være ens.

Frugten af det nedsatte Udvalgs Arbejde blev følgende Forslag, der den 19. December har været forelagt for og drøftet i D. s F.s Repræsentantskab:

Ved Fællesafstemninger over Overenskomstforslag foretages Afstemningerne efter følgende Regler:

1. Forslaget udsendes til Urafstemning ved, at der i de respektive Forbund indkaldes til Generalforsamling, Klubgeneralforsamling eller Møde med de Medlemmer, Overenskomsten omfatter. Afstemningen skal foregaa hemmeligt og skriftligt. Hvor Medlemsantallet er saa stort, at Lokalevanskeligheder gør sig gældende, eller andre Afstemningsvanskeligheder foreligger, kan det vedkommende Forbund træffe særlig Aftale med den eller de paagældende Afdelinger om andet Arrangement, dog saaledes at forsvarlige Afstemninger finder Sted.
2. Er den samlede Stemmedeltagelse ikke over 50 pCt. af de stemmeberettigede, *kan* en indenfor det paagældende Forbund dertil kompetent Forsamling afgøre Sagen ved almindelig Stemmeflerhed. Ved Fællesafstemning om Overenskomstforslag, der ikke fremkommer fra Forligsinstitutionen, er de kompetente Forsamlingers Stemmevægt lig med den samlede Stemmeprocent, som ved Urafstemningen er opnaaet indenfor de i Fællesafstemningen deltagende Fag med over 50 pCt. Stemmedeltagelse.
3. Forud for hver Fællesafstemning træffer De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, i Forening med Repræsentanter for de paagældende Forbund, Bestemmelse om, i hvilken Udstrækning de til de paagældende Fag hørende Medlemmer i Henhold til det foreliggende Afstemningsforslag kan deltage i Afstemningen.
4. Indenfor alle Forbund og disses Afdelinger maa, af Hensyn til Urafstemningerne, efter Ledelsernes bedste Skøn, foretages en til de foreliggende Overenskomster svarende Deling af Medlemstallet, herunder ogsaa medtage eventuelle arbejdsløse. Forbundet er forpligtet til i god Tid forud for Afstemningerne at underrette De samvirkende Fagforbund om det talmæssige Resultat af denne Deling af Medlemmerne.
5. Forud for Overenskomsternes Opsigelsestid afholdes et Møde for Organisationernes Repræsentanter, hvor der skal finde Drøftelse Sted af den almindelige Overenskomstsituation, samt forberede Samvirken om Spørgsmaal, der kan have speciel Interesse for de enkelte Grupper og Industrier.

Efter en meget kort Debat blev Forslaget vedtaget med alle Stemmer mod 2.

§ 2 i ovennævnte Forslag nødvendiggør jo en Urafstemning blandt de Forbunds Medlemmer, hvor man ikke har den Lovbestemmelse, der siger, at hvis 50 pCt. af de stemmeberettigede ikke har deltaget i Afstemningen, bliver det en kompetent Forsamling, der ved almindelig Stemmeflerhed afgør Sagen.

Efter den Stilling, Repræsentantskabet tog, ved saa godt som enstemmigt at følge Udvalgets Indstilling, maa man formene, at den første lille Spire er lagt til det solide Grundlag, der er nødvendigt for at samle Organisationerne til et godt Samarbejde, ikke alene ved Afstemninger vedrørende de Forslag, der kommer til at foreligge, men ogsaa forinden ved Overenskomsternes Opsigelse.

Samarbejde — i stort som i smaat — vil sikkert give de bedste Vækstbetingelser indenfor Arbejdernes Rækker, og der er ingen Tvivl om, at disse Afstemningsregler vil medvirke til en Samling af alle Organisationer indenfor Centralvirksomheden.

Afsluttede Overenskomster.

Med Vestjysk Metalvarefabrik, Holstebro, er truffet den Ordning, at Virksomheden tiltræder Overenskomsten med Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i alle dens Ord og Konsekvenser. Første Udbetaling efter Overenskomsten sker den 15. November 1935.

Overenskomsten med Møllers Sæbefabrik, Aarhus, er forlænget imod, at de Kvinder, som er beskæftiget ved Maattereparation erholder et personligt Tillæg af 6 Øre til Timelønnen. De kvindelige Arbejdere paa Fabriken faar Ferie med Løn efter samme Regler som de mandlige Arbejdere.

Overenskomst er afsluttet med D. Friis, Vejle. Daglønnen er Minimum 5 Kr. 50 Øre, Ugelønnen er for Skylleriet m. m. 36 Kr. Der er stadig Adgang til personlige Lønninger. Ugelønnen fastsættes den første Maaned til 26 Kr., derefter Akkord. Ved Akkorden er Daglønnen 5 Kr. 50 Øre garanteret. En Række Akkorder fastsattes.

Kvinder, der har været beskæftiget mindst ½ Aar i Virksomheden, erholder 6 Dages Ferie i Forbindelse med 2 Søndage til en Betaling af 33 Kr. For Helligdage og Sygedage, der falder paa Søgnedage, betales henholdsvis 1 Kr. og 1 Kr. 50 Øre. Sygedagenes Antal maa ikke overstige 14. Overenskomsten træder i Kraft 1. Januar 1936 og er gældende indtil 1. Januar 1937.

Med Simon Brønd, Vejen, er oprettet følgende Supplement til Overenskomsten: De hidtil bestaaende Aftaler for Akkordarbejde paa Sadelmagerværkstedet ophæves. Lønnen for Begyndere ved Sadelmagerarbejde og Syning er de første 2 Maaneder 50 Øre pr. Time, i den 3. Maaned 70 Øre, herefter er Lønnen for det paagældende Arbejde 80 Øre pr. Time. Der er Adgang til personlige Lønninger. Fru Jørgensen

SKATTEBILLETTEN.

Hvad der kan fradrages som skattefrit.

Til Brug ved den forestaaende Udfyldning af Skattebilletten for 1935 skal vi, i Lighed med tidligere Aar, gøre opmærksom paa, at Kontingentet til Arbejdsløshedskassen er skattefrit og kan opføres paa Skattebilletten som saadant.

Kontingentet til Arbejdsløshedskassen og Fortsættelseskassen har for Aaret 1935 været 54 Kr. 60 Øre.

Der kan endvidere ske Fradrag paa Skattebilletten af de Beløb, der er indbetalt i Kontingent til Syge- og Begravelseskasser, til Livs- og Ulykkesforsikring og lign., og som Regel kan der ogsaa fradrages en Del af det Kontingent, der er indbetalt til de faglige Organisationer; men dette sidste Fradrag er forskelligt i de forskellige Kommuner. Vi skal eksempelvis nævne, at i København er det fastsat, at der maa fradrages 75 pCt. af dette Kontingent.

Det samlede Beløb, der kan fradrages, maa dog ikke overstige 400 Kr. og skal som fradragsberettiget opføres i en dertil værende særlig Rubrik paa Skattebilletten.

Vi anmoder Arbejdsløshedskassens Tillidsmænd om at gøre alle vore Medlemmer bekendt med foranstaaende.

Alvilda Andersen.

betales med 1 Kr. pr. Time, Fru La Cour og Fru Marie Madsen med 1 Kr. 20 Øre pr. Time plus 5 Øre pr. Time for Arbejdstilsyn.

Med Johan & Aksel Hornbech, Hadsund, er oprettet følgende Tillæg til Overenskomsten: Firmaet kan etablere 2-Skift Arbejde, saaledes at 1. Skift arbejder fra Kl. 8 til Kl. 12 og fra Kl. 13 til Kl. 17, 2. Skift arbejder fra Kl. 17 til Kl. 1½ med ½ Times Pause fra Kl. 21 til Kl. 21½.

For Arbejde i 2. Skift (fra Kl. 17 til 1½) ydes der et Tillæg af 30 pCt. til Timelønningerne.

Overenskomsten forlængedes til 1. Februar 1937 mod en Forhøjelse af 1 Kr. 50 Øre til Ugelønningerne.

Overenskomst er afsluttet lokalt af Københavns Afdeling 1 med Firmaet Malte Christensen & Mørch. Ugelønnen er de første 3 Maaneder 33 Kr. 66 Øre, derefter 40 Kr. 32 Øre. Differencen er at forstaa som Akkordafsavnstillæg, hvor der ikke findes Mulighed for Akkord. For ordinære Helligdage, der indtræffer i Ugens Løb, betales fuld Løn. Naar Kvinderne har været beskæftiget paa Virksomheden 3 Maaneder, erholder de 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage uden Afkortelse i Lønnen. I Ulykkestilfælde betales 2 Kr. pr. Dag. Kvinderne skal være Medlemmer af en statsanerkendt Sygekasse. Overenskomsten træder i Kraft den 1. November 1935 og er gældende til 1. November 1936.

Københavns Afdeling 1 har ligeledes lokalt opnaaet et Tillæg af 4 pCt. til Ugelønnen paa „Det forenede Oliekompagni".

Den mellem Gummifabriken Tretorn Aktieselskab Helsingør, og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark løbende Overenskomst forlænges herved med et Aar til 1. Februar 1937 med nedenstaaende Ændringer:

I.

Ved Støvlebaand udbetales en Præmie for Herrestøvler udover 115 Par pr. 8 Timer med 40 Øre pr. Par, for Dame-, Drenge-, Pige- og Børnestøvler udover 160 Par pr. 8 Timer 20 Øre pr. Par til ligelig Deling mellem Arbejderskerne.

Sekunda-Afdraget ved Baandet er lig med Præmien.

Hvor en ikke-oplært Arbejderske sættes ind paa Baandet, overtager Fabriken hendes Sekunda-Afdrag i Oplæringstiden.

II.

Hvis en Arbejderske før Arbejdstidens Begyndelse hjemsendes, udbetales der et Tillæg paa en Timeløn.

III.

For de Afdelinger, hvis Arbejdsoperation foregaar før Oplæstningsafdelingen, kan Arbejdstiden forlægges med højst 2 Timer.

IV.

For Arbejdere, hvis Arbejde ikke egner sig til Akkord, f. Eks. Eftersyn, Finsortering eller lignende betales udover Timelønnen 57 Øre et Akkordafsavnstillæg paa 18 Øre pr. Time.

Helsingør, den 20. Decbr. 1935.

Mæglings- og Timandsmøder.

Der har været afholdt Mæglingsmøde hos John Weibye-Lassen i Anledning af Klage over, at Værktøjet ved „Bajonetten" er blevet ændret, saaledes at Arbejdet er blevet sværere og vore Medlemmers Fortjeneste derved er blevet forringet. Ligeledes klagedes der over, at Firmaet ensidig havde sat Akkorder for Aluminiumsæsker og udbetalt efter disse, ligesom Akkorderne for Presning er saa lave, at vore Medlemmer ikke kan tjene Akkordbasis. Sagen diskuteredes, en Del af Klagerne var allerede ordnet i Mellemtiden, andre bevislig ubegrundede, og for de øvrige Punkter opnaaedes Enighed, hvorefter Sagen sluttedes.

Hos Max Mouritsen er ligeledes afholdt Mæglingsmøde i Anledning af, at vore Medlemmer var utilfredse med Forholdene paa Virksomheden og enige om at gaa i Strejke, dersom en Ordning ikke opnaaedes. Sagen gik i Orden.

Der er afholdt Mæglingsmøde hos A/S Glud & Marstrand, Rentemestervej, i Anledning af Klage over, at Arbejdet: „Slibning af Raavarer" ikke sattes i Akkord, samt om Revision af Hjælpepigernes Regnskab for 1932—33 og 34. Ved Mæglingsmødet oplystes det, at det drejede sig om en enkelt ung Pige, der afsliber en Del af de producerede Raavarer, før disse gaar videre til Buleretterne. Arbejdet aflønnes med en Timeløn af 59 Øre. Pladsen er en Indgangsstilling til det almindelige Akkordarbejde. Omtalte Kvinde har haft Arbejde paa Fabriken i ca. 2 Maaneder. Fabriken udtalte, at Indførelse af Akkord for dette Arbejde er ugørligt, da det ikke er alt Arbejdet, der passerer vedkommende og Kontroltællingen derfor vil blive vanskelig og kostbar, hvorfor Virksomheden ikke vilde sætte Akkord.

Det andet Spørgsmaal om Revision af gamle Regnskaber kom ikke til nærmere Drøftelse, da Tillidsmanden, der havde med Sagen at gøre, var syg, hvorfor Sagen maa klarlægges ved lokal Forhandling.

Vi forbeholdt os vor Stilling med Hensyn til det første Punkt.

Mæglingsmøde har været afholdt paa Fabriken „Torotor", Amerikavej, i Anledning af, at Firmaet egenmægtig har fastsat en Akkord for Arbejdet: „Ben paa Lampeholdere" og givet et af vore Medlemmer dette Arbejde. Vort Medlem kunde imidlertid ikke modtage dette Arbejde til den af Firmaet fastsatte Pris og bad derefter om en Timelønsseddel, hvorefter Firmaet afskedigede hende. Sagen drøftedes, og Firmaet indgik paa at genantage den paagældende inden Ugens Udgang, hvorefter Sagen sluttedes.

Mæglingsmøde har været afholdt paa Ulrichs Maskinfabrik, Holmbladsgade, i Anledning af Afskedigelse af Tillidsmanden Magna Vilsing. Sagen diskuteredes uden at Enighed opnaaedes, hvorefter vi krævede Sagen indbragt for et Timandsmøde.

Samme Sted har der været afholdt et Mæglingsmøde i Anledning af Klage fra Jernindustriens Sammenslutning over, at 10 kvindelige Arbejdere havde etableret ulovlig Arbejdsstandsning d. 28. Oktober fra Kl. 14 til Kl. 16 som Følge af Tillidsmandens Afskedigelse. Der krævedes Erstatning herfor. Da Enighed ikke opnaaedes, forlangte Jernindustrien denne Sag til Timandsmøde.

Den 2. November 1935 afholdtes der Timandsmøde i begge ovenfor nævnte Sager. Klagen over Tillidsmandens Afskedigelse diskuteredes og sluttedes, idet Firmaet indgik paa for manglende Opsigelse at betale Fru Vilsing 8 Ugers Løn à 48 Kr. De af den afskedigede Tillidsmand paabegyndte Enkeltakkorder afregnes i Henhold til „Fælles Værkstedsregler".

Spørgsmaalet om Arbejdsstandsningen diskuteredes og sluttedes, idet Forbundet erkendte, at den foretagne Arbejdsstandsning ikke burde have fundet Sted, men at Spørgsmaalet skulde have været ordnet ad overenskomstmæssig Vej.

Der har været afholdt Mæglingsmøde med Horsens Dynamofabrik vedrørende et personligt Tillæg til to i Virksomheden beskæftigede Kvinder, der arbejder i Timeløn. Sagen diskuteredes, og man enedes om følgende: Jørgine Andersen erholder et personligt Tillæg af 5 Øre i Timen. For det andet Medlems Vedkommende bortfaldt Sagen, idet hun var overført til stadigt Akkordarbejde.

Paa Torps Skjortefabrik, Blaagaardsgade, har der været afholdt Mæglingsmøde vedrørende Betaling af Ventepenge for to Timer til vore i Virksomheden beskæftigede Medlemmer. Sagen diskuteredes og afsluttedes, idet vore Medlemmer fik de dem tilkommende Ventepenge udbetalt.

Med Firmaet „Benko", Finsensvej, har der været afholdt Mæglingsmøde i to Sager:

1) Firmaet beskæftiger unge Kvinder under 16 Aar til en Betaling, der ligger under Mindstebetalingen for unge Kvinder over 16 Aar.

2) 15 Kvinder aflønnes efter Mindstebetalingen til Trods for, at det Arbejde, de udfører, kan sættes i Akkord.

Sagerne drøftedes og man enedes om at vise begge Sager tilbage til lokal Forhandling. Firmaet indgik med Hensyn til Punkt 2 paa at træde i Forhandling med Kvinderne angaaende Fastsættelse af Akkord og at denne Forhandling skal være tilendebragt inden 1 Maaned fra Dato. Dersom Enighed ikke opnaaedes, forbeholdt vi os Ret til at føre begge Sager frem til Timandsmøde.

Paa Margarinefabriken „Bona", Sønderborg, har der været afholdt Mæglingsmøde angaaende Bonusordningen. Man enedes om en Ordning for: Basta-Maskinen, Rolls-Maskinen, Bøttepyntning, Æske-Heftemaskinen. For Kasse-Sømning enedes man om 3 Kr. fast pr. Uge. Alle de øvrige kvindelige Arbejdere, der er beskæftiget ved Pakkeriet eller ved Emballagen erholder 3 Kr. pr. Uge i fast Bonus. Arbejdersker, der beskæftiges ved andet Arbejde i Fabriken, f. Eks. Rengøring eller som Syersker, erholder 2 Kr. i fast ugentlig Bonus. Overenskomsten forlængedes til 1. April 1938.

Hos A/S Philip, Strandlodsvej, har der været afholdt Mæglingsmøde i Anledning af Krav om Forhøjelse af Timelønningerne samt Klage over Afskedigelse af Kvinder, som har overenskomstmæssigt Krav paa Timelønstillæg og endelig Klage over, at Firmaet fradrager 6 Kr. for bortkomne Kitler.

Der opnaaedes ikke Enighed ved Mæglingsmødet, hvorfor vi forlangte Sagen fremmet til Timandsmøde.

(Den forsvundne Kittel var imidlertid kommet tilveje, og Beløbet tilbagebetaltes.)

Der har derefter været afholdt Timandsmøde i Sagen og Firmaet indgik paa fra og med indeværende Uge at give et Tillæg til Timelønningerne paa ialt 1 Kr., at fordele efter Firmaets Skøn blandt de ca. 25 Arbejdere, der aflønnes med en Mindstebetaling af 59 Øre. Sagen sluttedes.

Hos Firmaet „Benko", Finsensvej, har der været afholdt Timandsmøde i de tidligere omtalte Sager, som der ikke opnaaedes Enighed om ved Mæglingsmødet, nemlig: 1) Aflønning af unge Piger under 16 Aar med en Betaling, der ligger under Mindstebetalingen for Kvinder over 16 Aar. 2) 15 Kvinder, der arbejder for Mindstebetalingen til Trods for, at det Arbejde, de udfører, kan sættes i Akkord.

Punkt 1.

Sagen diskuteredes, men Enighed opnaaedes ikke, hvorefter vi forbeholdt os at føre Sagen frem til faglig Voldgift.

Punkt 2.

Sagen diskuteredes og sluttedes med de faldne Udtalelser.

Der har været afholdt Mæglingsmøde paa Dehns Dampvaskeri og følgende Aftale blev truffet:

Arbejdet med at fordele Kitlerne til Presserne paa Kittel-Depotet skal fremtidig udføres af timelønnede Kvinder til 66 Øre pr. Time, i Stedet for som hidtil af de ved Pressen beskæftigede Kvinder. Som

Kvindeligt Arbejderforbunds 35-Aars Stiftelsesdag

den 3. Marts 1936.

Paa et den 11. Januar 1936 afholdt Hovedbestyrelsesmøde vedtog Hovedbestyrelsen enstemmigt, i Anledning af, at det den 3. Marts i Aar er 35 Aar siden, at Forbundet blev stiftet, at udbetale vore arbejdsløse og syge Medlemmer en Uges ekstra Understøttelse af 17 Kr. 50 Øre. Beløbet udredes af Strejkekassen og Administrationskassen med Halvdelen af hver Kasse.

Vi anmoder de af vore Medlemmer, der i Henhold til Lovene kan komme i Betragtning, om at henvende sig til deres Afdelinger, hvortil fornødent Materiale og Cirkulærer omgaaende vil blive sendt.

P. H. V.:
Alvilda Andersen.

Følge heraf fradrages 1/10 af de for Tiden gældende Akkord-Satser: Kitler 5 Øre, Frakker 4 Øre, Forklæder 1 Øre.

Det er en Forudsætning, at Kitlerne fremtidig bringes hen til Presserne adskilt fra Frakkerne.

Stiftelsesfest i Køge Afdeling.

Søndag den 1. September afholdt Køge Afdeling sin 20-aarige Stiftelsesfest. Ved smukt pyntede Borde tog Festens Deltagere ved 6 Tiden Plads. Afdelingsformanden, Fru Tingsted, bød Velkommen saavel til Deltagere som Gæster og udtalte Haabet om, at denne Fest maatte forløbe festligt og godt. Efter Afsyngelsen af en i Dagens Anledning forfattet Sang fik Forbundsformanden, Alvilda Andersen, Ordet og udtalte sin Glæde over, at være til Stede her ved Festen, det var første Gang, Afdelingen var ikke slem til at feste, men 20 Aar var en Mærkepæl i Afdelingens Historie, og det var godt at mødes baade til Arbejde og Fest. Kvinderne i Køge ved, hvad deres Organisation er værd, baade naar man har Arbejde og naar man bliver arbejdsløs. Tiden lærer os, at ved Enighed og Samling om Organisationen kan der opnaas gode Resultater. Enkeltvis formaar vi intet. Afdelingen her har altid vist god Vilje til, ved Forbundets Medvirken at løfte de store fælles Opgaver, til Gavn for vore Medlemmer baade lønmæssigt og kulturelt. De Goder, vort Forbund skaffer os, skal der kæmpes for, det ser vi hvert Aar ved de store Lønforhandlinger. Det forstaar vi Arbejderkvinder godt.

Det faglige er vi fuldt fortrolige med og det politiske kommer ogsaa nok efterhaanden som vi ser Beviser for, hvor afgjort de Ting hører sammen. Fra en ringe Begyndelse har Afdelingen her i Køge arbejdet sig hen til nu at tælle over 500 Medlemmer, og vi noterer med Stolthed i Dag, at vore mandlige Kammerater ser hen til Fabrikarbejdersken med Respekt ikke alene som Kvinde, men ogsaa som Arbejdskammerat, idet de ved, at hun gennem sin Organisation er med til Arbejderklassens Frigørelse. Forretningsføreren takkede Pionererne og Bestyrelse for deres store Arbejde og overrakte Formand og Kasserer smukke Blomster, sluttede med et kraftigt besvaret Leve for Kvindeligt Arbejderforbund, Køge Afdeling.

Den mandlige Tillidsmand fra Gummifabriken takkede paa samtlige mandlige Gæsters Vegne og udtalte Haabet om, at det Samarbejde der til Dato havde bestaaet mellem Arbejderne paa Gummifabriken stadig maatte fortsættes. Udbragte et Leve for Enighed og Sammenhold.

Efter at Formanden havde takket for de gode Ønsker, tog den gemytlige Del af Festen fat, dels ved Oplæsning og dels ved Diletantkomedie, ganske fortrinligt navnlig taget i Betragtning af, at det var en kvindelig og to mandlige Kammerater den blev udført af. Et muntert Bal blev Afslutningen paa denne gode og vellykkede Fest. *A. A.*

Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde.

Arbejdsdirektørens Aarsmøde med Tillidsmændene for de anerkendte Arbejdsløshedskasser afholdtes Lørdag den 30. November 1935 i Studenterforeningens store Sal i København.

Det samlede Medlemsantal i Arbejdsløshedskasserne var 390,000 mod 375,000 det foregaaende Aar. Stigningen har saaledes i Aarets Løb været ca. 15,000.

Der har været Fremgang i 54 Kasser. Vor Kasse har haft en Fremgang paa ca. 1000 Medlemmer.

Den gennemsnitlige Aarsløn i Fagene, og som er det afgørende for Størrelsen af de offentlige Tilskud, har i Regnskabsaaret gennemgaaende været højere end det foregaaende Aar. Den højere Fortjeneste skyldes den Omstændighed, at Arbejdsløsheden, der tages i Betragtning ved Lønberegningen, har været lavere i sidste Aar end Aaret forud. Den højere Aarsfortjeneste har haft til Følge, at medens i 1934 20 Kasser med 53,2 pCt. af det samlede arbejdsløshedsforsikrede Medlemsantal har haft en Aarsfortjeneste paa indtil 2000 Kr., har der i 1935 kun været 13 Kasser med 51,7 pCt. Medlemmer, der hørte til denne Gruppe.

Om ledig Arbejdskraft paa Landet, hvorom der i Aarets Løb har staaet megen Blæst, udtalte Direktøren, at der ganske vist i Aarets Løb har rejst sig mange Klager om Mangel paa Arbejdskraft til Landbruget, men en foretaget Undersøgelse for visse Landdistrikters Vedkommende syntes at bekræfte, at Mangel paa voksen Arbejdskraft er der ikke. Der henvises herunder til, at der er et betydeligt Antal ledige Landarbejdere rundt omkring, og Manglen paa Arbejdskraft kan derfor ikke forklares ved, at der faktisk ikke findes ledig Arbejdskraft i Landdistrikterne, men Forklaringen maa være den, at den Arbejdskraft, der søges paa Landet, er en Kategori af Arbejdere, som f. Eks. unge Kvinder og unge ugifte Karle, altsaa en Efterspørgsel, der

særlig gælder Sommerhalvaaret, og en Kategori af Arbejdere, der slet ikke findes inden for Arbejdsløshedsforsikringen.

Kassernes samlede Indtægter udgjorde i 1934—1935 75,7 Mill. Kr. mod 81,4 Mill. Kr. forrige Aar. Af de 75,7 Mill. Kr. faldt 57,8 Mill. Kr. paa Hovedforsikringen og 17,9 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

Udgifterne har været 51 Mill. Kr. (mod 52,3 Mill. Kr. Aaret forud). Heraf faldt ca. 38,3 Mill. Kr. paa Hovedforsikringen og 12,7 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne. De sidstnævntes Udgifter var forrige Aar 13,3 Mill. Kr. Naar Udgifterne trods de bedrede Beskæftigelsesforhold ikke viser nævneværdig Nedgang, skyldes dette, at et betydeligt Antal Arbejdsløshedskasser har søgt og opnaaet Dispensation fra 10 Maaneders Bestemmelsen. 8 Kasser med 182,000 Medlemmer og 38 Kasser med 156,000 Medlemmer har haft Dispensationer, deraf 27 Kasser endog hele Aaret.

Af Hovedforsikringens Indtægter 57,8 Mill. Kr. hidrører 30,1 Mill. Kr. fra Medlemsbidrag, medens 25,5 Mill. Kr. er Statsbidrag, 0,9 Mill. Kr. er Kommunetilskud og 1,3 Mill. Kr. Rente- og anden Indtægt. Af Fortsættelseskassernes Driftindtægter 17,9 Mill. Kr. er 6,5 Mill. Kr. Medlemsbidrag, 4,7 Mill. Kr. Statstilskud, 6,2 Mill. Kr. Refusion af udbetalt Understøttelse i 1934—35 og 0,5 Mill. Kr. Rente- og anden Indtægt.

Gennemsnitligt har Medlemsbidraget været 95 Kr. pr. Medlem, og den gennemsnitlige Understøttelse har andraget 122 Kr. pr. Medlem. Administrationsudgifterne har udgjort 7,61 Kr. pr. Medlem.

Angaaende Arbejdsløshedskasserne — og særlig disses almindelige Administration — rettede Arbejdsdirektøren en skarp Kritik imod den Maade, hvorpaa særlig Kontrollen finder Sted inden for nogle Afdelinger. Direktøren udtalte, at Kontrollen med de ledige Medlemmer svigtede i et betydeligt Antal Afdelinger. Dette gælder ikke alene Kontrollen med Karensdagene, men ogsaa Kontrollen indenfor selve Arbejdsløshedsperioderne. Kontrollen er ikke korrekt. og det er Gang paa Gang konstateret, at der er Tillidsmænd, der i højeste Grad sidder Kassens Bestemmelser om Kontrol overhørig, ligesom det ogsaa Gang paa Gang er sket, at Afdelinger har givet Tilladelse til, at Medlemmer er rejst paa Ferie i Understøttelsesperioder, og at Medlemmernes Ledighed saaledes ikke er konstateret.

Da hele Kontrolspørgsmaalet er af største Vigtighed, særlig af Hensyn til offentlig Kritik over for Arbejdsløshedsforsikringen, maatte Direktoratet paa det skarpeste paatale de skete Mangler, hvor saadanne forefandtes; men Direktøren vilde ikke skjule over for Kassernes Tillidsmænd, at det ikke længere kan have sit Forbliven ved en Paatale, men at Direktoratet, saafremt disse Forhold ikke omgaaende ændredes, ser sig nødsaget til at paalægge Kasserne at kræve al den Understøttelse, der er udbetalt paa arbejdsløse Dage, og hvor Kontrollen ikke er foregaaet paa foreskreven Maade, tilbagebetalt, og det maa gøre hver enkelt Afdeling og dennes Bestyrelse ansvarlig for, at Tilbagebetalingen finder Sted. Direktoratet har i saa Henseende givet Instrukser til sine Tilsynsførende paa Amts- og Kommunekontorerne, saaledes at den Brist og den Overtrædelse af Vedtægtsændringerne, der finder Sted, ved kraftig Foranstaltning bremses.

Arbejdsdirektøren beskæftigede sig indgaaende med Spørgsmaalet om de meget omtalte 10 Maaneders og 26 Ugers Bestemmelser. Han udtalte, at de havde været af stor Betydning for Kassernes Konsolidering, og efter en længere Udredning konkluderede Arbejdsdirektøren, at han ubetinget vilde fraraade, at de paagældende Bestemmelser slettedes i Loven.

Under normale Beskæftigelsestider kunde Bestemmelserne ikke siges at være for strenge, og de har deres moralske Værdi.

Paa den anden Side maatte det dog indrømmes, at under abnorme Beskæftigelsesforhold, hvor Adgang til Arbejde er vanskelig, kan Kravet om 10 Maaneders Arbejde indenfor 2 Aar virke endog meget strengt i Forhold til det enkelte Medlem. Men Lovgivningen havde heller ikke været blind herfor, idet Adgangen til Dispensation i høj Grad er blevet lettet, og til nærværende Tidspunkt har saa at sige alle Arbejdsløshedskasser, der har Brug for Dispensation, benyttet sig af Retten til Dispensation, saaledes at man med Rette kan sige, at 10 Maaneders Bestemmelsen for Tiden er uden praktisk Betydning, og at Kravet om dens Bortfald derfor ikke er begrundet.

I Diskussionen havde en Række Talere Ordet, bl. a. om 10 Maaneders- og 26 Ugers-Bestemmelserne, og der udtryktes Ønsket om, at disse Bestemmelser blev taget ud af Loven, da den nuværende Tilstand ikke mere kunde kaldes en Krise, men snarere en varig Tilstand.

Der vedtoges en Resolution, der udtrykker disse Ønsker.

Sluttelig foretoges Valg.

Til Arbejdsnævnet genvalgtes Hovedkasserer A. Johansen, Forretningsfører Johs. Nielsen og Forretningsfører Julius Hansen.

I Stedet for Hovedkasserer Einer-Jensen, der nu er valgt af Rigsdagen til Nævnet i Stedet for Socialminister Ludvig Christensen, valgtes Formanden for vor Kasse Alvilda Andersen.

— Til Suppleanter valgtes Hovedkasserer Chr. Mortensen, Hovedkasserer Hans Hansen, Tobaksarbejderforbundet, og Knud Jensen, Tapetsererforbundet.

⊡

Kongres i Svenska Grov- och Fabriksarbetareförbundet.

Svenska Grov- och Fabriksarbetareförbundet afholdt sin 16. Kongres fra den 25. til den 31. August 1935 i Koncerthuset i Stockholm. Paa Kongressen repræsenteredes 554 Afdelinger ved 325 Delegerede. Med inden- og udenlandske Gæster samt Hovedbestyrelsen deltog ialt 380 Personer.

Blandt Gæsterne var Repræsentanter fra Fabriksarbejderforbundene i Belgien, Holland, Czekoslovakiet, Norge og Danmark. For vort Forbund var mødt Petra Schou og Alvilda Andersen. Fra Fabriksarbejdernes internationale Eksekutiv-Komite var mødt Hovedkasserer F. Jürgens.

I sin Aabningstale henviste Forbundsformanden, Ernst Falk, til de i Aarene 1933 og 1934 indenfor Byggefagene og i Kalkindustrien førte store og langvarige Kampe. Han skildrede udførligt de store Resultater, som Sveriges socialdemokratiske Regering havde opnaaet med Hensyn til Forbedring af Landets økonomiske Stilling. Han mindedes i ærefulde Ord sin i August Maaned 1934 afdøde Forgænger, J. Söder.

Af Forretningsberetningen, som blev forelagt paa Kongressen, fremgaar det, at de af Forbundet afsluttede Kollektivoverenskomster omfatter næsten samtlige af de Virksomheder, der falder ind under Forbundets Virksomhedsomraade.

For at naa til Ende med de 31 Punkter paa den omfattende Dagsorden maatte Kongressen arbejde intensivt hele Ugen.

Socialminister Gustav Møller holdt et Foredrag om den nye Arbejdsløshedsforsikringslov, hvorefter Staten, Kommunerne og Fagforeningerne i Fællesskab skal tilvejebringe Pengene til Understøttelsen af de arbejdsløse.

Kongressen vedtog bl. a. følgende Beslutninger:

Et Forslag fra Hovedledelsen, hvorefter der fremtidigt ved Afstemninger om Opsigelse af Kollektivoverenskomster skulde kræves to Trediedeles Flertal, blev forkastet. Ligesom tidligere kan altsaa en simpel Stemmeflerhed afgøre Vedtagelse af Opsigelsen af en Kollektivoverenskomst.

Blandt Arbejdsmændene i Byggeindustrien skal der finde en Urafstemning Sted om, hvorvidt disse Arbejdere skal overgaa til Bygningsarbejderforbundet, eller om de fortsat skal tilhøre Svensk Grov- og Fabrikarbejderforbund.

Beretning og Regnskab blev enstemmigt godkendt.

Der var som Følge af tilfældige Omstændigheder en forholdsvis stærk kommunistisk Opposition til Stede Vi har faaet det Indtryk, at denne Opposition gik temmelig planløst frem. Under enhver Debat tog de for deres Part en abnormt stor Del af Taletiden til Indtægt for sig. Flertallet af Kongressen lod, i den faste Overbevisning, at de ved Afstemningerne gennem deres „Nej" kunde afgøre de oppositionelle Forslag, Kommunisternes vidtgaaende Meningsytringer gaa hen over Hovedet paa sig. Det er bemærkelsesværdigt, at Oppositionen hovedsageligt bestod af Delegerede fra Byggefagene og dermed beslægtede Fag.

Ved Valgene havde Kommunisterne opstillet deres egne Kandidater, men ikke een af dem blev valgt. Ernst Falk blev valgt til Formand. Enkelte Hovedbestyrelsesmedlemmer, deriblandt den mangeaarige Forbundskasserer A. Bengtsson, og Branchelederen for Glasindustrien K. Kumlander, samt Ombudsmand Elof Johanesen, afgik som Følge af Alder. De skandinaviske Broderforbund overrakte dem smukke Blomsterdekorationer, og de blev hyldet af Kongressen under stormende Bifaldstilkendegivelser.

Medlemstallet i Grov- og Fabrikarbejderforbundet:

1. Januar	1930:	ca. 57,000
31. Decbr.	1931:	- 64,045
31. -	1933:	- 61,138
30. Juni	1935:	- 65,289 (deraf 7299 Kvinder)

Antal Afdelinger i Forbundet pr. 30. Juni 1935: 571.

I Aarene 1930 til incl. 1934 blev der til Understøttelse under Strejker og Lock-outer ialt udbetalt 8,202,000 Kr. Pr. 31. December 1934 androg Forbundsformuen 1,472,890 Kr. og Formuen i Forbundets Arbejdsløshedskasse 1,231,020 Kr.

Samhørigheden mellem saavel de internationale som de skandinaviske Organisationer fandt ogsaa tydelige Udtryk paa denne Kongres, og det var med en glad og tryg Følelse at de forskellige Repræsentanter fra Ind- og Udland forlod Kongressen.

Norsk Arbejdsmandsforbunds 18. Kongres.

Den 18. Kongres i Norsk Arbejdsmandsforbund afholdtes i Dagene fra den 6. til den 16. Oktober 1935 i Oslo.

Da der i Norge ikke blot for Arbejderne i Papirindustrien, men ogsaa for Arbejderne i den kemiske Industri findes særlige Organisationer, strækker Norsk Arbejdsmandsforbunds Organisationsomraade sig kun udover følgende Beskæftigelsesgrene:

1) Jernerts- og Kobberbjergværker,
2) Vejbygning (÷)
3) Jernbanebygning (÷)
4) Forsk. Arbejdere ved Vandkraftværkerne (÷)

Forbundets Medlemstal er taget til fra 8516 i Aaret 1932 til henved 10,000 i Oktober Maaned 1935.

Af Beretningerne for Aarene 1932 til 1934, der blev forelagt Kongressen, tager vi følgende Enkeltheder angaaende de i Beretningsperiodens tre Aar stedfundne Konflikter:

	1932:	1933:	1934:
Antal Konflikter	51	14	9
Deltagende Medl. ...	960	183	133
Samlet Antal tabte Arbejdsdage	112,056	15,597	14,076
Samlet udbetalt i Understøttelse	230,399	44,809	39,136 Kr.

Forbundets Formue androg pr. 31. December 1934 142,428 Kr.

Paa Kongressen var foruden 145 Delegerede fra Afdelingerne 16 Medlemmer af Forbundsledelsen samt 18 inden- og udenlandske Gæster til Stede. For Fabrikarbejder-Internationale deltog Sekretær K. de Jonge i Kongressen. Med Henblik paa, at Forbundet i Aar kan se tilbage paa sin 40-aarige Bestaaen, forærede Internationale Forbundet en Fane, som de Jonge overrakte under sin Hilsningstale.

Vort Forbund var repræsenteret af Fru Johanne Jensen og Fru Kirstine Haagensen, der sammen med Dansk Arbejdsmands-Forbunds Repræsentanter overrakte Forbundet et Glas med Blomster.

Paa Kongressen afholdtes Foredrag om de internationale Forbindelser og om den truende Krigs-

(÷) Kun de ufaglærte Arbejdere.

fare. Desuden behandledes de af Afdelingerne i meget stort Antal forelagte Forslag.

Beretningerne over Virksomheden og den økonomiske Stilling blev godkendt, og de tre lønnede Funktionærer genvalgtes. Nyvalgt blev en fjerde lønnet Funktionær, der særligt skal beskæftige sig med Agitation blandt Vejarbejderne.

Højskolen og de unge Piger.

Vi spørger Forstander Poul Hansen paa Esbjerg Arbejderhøjskole, om unge Piger har den samme Mulighed for at faa Understøttelse til Højskoleophold som unge Mænd?

Ikke helt, svarer Forstanderen. Da Arbejdsløshedsfonden kun udbetaler Højskoleunderstøttelse for Vinterhalvaaret, og Højskolerne som Regel kun modtager unge Piger om Sommeren, har de unge Piger det knapt saa let. En ung Pige, der er arbejdsløs og Medlem af en Arbejdsløshedskasse, kan dog faa Tilladelse til at faa sin vedtægtsmæssige Understøttelse udbetalt under Opholdet paa en Højskole.

— Er der da ikke andre Muligheder for den kvindelige Ungdom, der er ubemidlet?

— Jo, de kan først og fremmest faa en Amtsunderstøttelse. De skaffer sig et Ansøgningsskema paa deres Kommunekontor (i København i Magistratens 1. Afdeling) eller ved at skrive til Højskolen. Dette udfyldes og indleveres til Skattemyndighederne i Forældrenes Kommune inden 1. Januar — i København en Maaned senere. Amtsunderstøttelsen er omkring Halvdelen af Skolepengene paa 75 Kr. om Maaneden.

— Er saa alt sagt?

— Nej, her ved Højskolen har vi f. Eks. en meget aktiv Elevforening, der ogsaa kan træde hjælpende til, naar det kniber. Saa det bliver ofte kun et mindre Beløb, de unge Piger maa skaffe selv.

— Det er i Maj, Juni og Juli, De har Sommerskole hos Dem, hvad lærer de unge Piger i den Tid?

— De faar ikke alene pyntet deres Skolekundskaber op, men oplever ogsaa et Kammeratskab, som vel ikke findes saa stærkt og intenst noget Sted uden for Højskolen. Og saa aabner der sig helt nye Verdener for dem gennem Undervisningen i Litteratur, Historie og Samfundslære. Det giver dem en Udvikling og en Afklaring, saa de kommer til at staa sikrere overfor Livets Problemer.

— Husholdningsundervisning?

— Ja, for dem, der interesserer sig derfor, gives der en meget grundig Undervisning paa dette Omraade. Det, de lærer i Skolekøkkenet, er dem ofte til stor Nytte senere hen. Men lad de unge Piger skrive til os, saa skal vi med Glæde vejlede dem.

Vi forlader den store, smukke Højskole, besluttet paa at faa saa mange unge Piger som muligt til at gaa i Gang med at faa Højskoleopholdet i Stand.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra 10—11, Lørdag undtagen. Kontoret er aabent Fredag og Lørdag fra 3—7, samt Mandag fra 4—6. *Bestyrelsen.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse med Krisehjælp finder Sted hver Dag fra Kl. 9—10. Udlevering af Bøger og Skemaer fra 10—11. Almindelig Kontrollering fra 11—12. Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra 11—12. For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Onsdag Aften fra 4½—6½.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 10—11.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Fredag mellem 11—12.

Formanden Fru Johanne Jensen træffes hver Onsdag Aften fra 4½—6½.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra 5½—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 9½—10½ Form.

Københavns Afd. 5.

(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforen.):

Kontor: Hauserplads 14 1. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent Mandag og Torsdag fra 10—3 og fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3. Formanden træffes i Reglen hver Mandag fra 5—7. Telefon Central 5123 og **11723**.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Alvilda Andersen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 79 | Maj 1936 | 21. Aargang

Overenskomstsituationen.

I vor sidste Oversigt redegjorde vi for de førte Overenskomstforhandlinger, hvis Resultat havde været saavel for vort Forbunds Vedkommende og for enkelte andre Fag, at der var opnaaet Enighed om en Forlængelse af Overenskomsterne, mens Forhandlinlingerne i andre Fag var gaaet helt i Stykker, og Forbundene derefter havde opsagt deres Overenskomster. I den langt overvejende Del af Fagene blev Forhandlingerne derimod fortsat, tildels under Hovedorganisationernes Medvirken.

Til Trods for Opsigelsesfristernes Udsættelse, der gav Underorganisationerne længere Tid til Forhandling, og trods Hovedorganisationernes Bistand, var det dog ikke muligt for Parterne at enes om et Grundlag for Overenskomsternes Fornyelse, idet Arbejdsgiverne overalt afviste Kravene om en rimelig Lønforhøjelse og en Del nødvendige Rettelser af enkelte Bestemmelser i Overenskomsterne, og flere og flere Forbund opsagde derefter deres Overenskomster.

Ved et Møde den 28. Januar mellem de to Hovedorganisationers Forretningsudvalg fastholdt Dansk Arbejdsgiverforening sit Standpunkt: uændret Forlængelse af de bestaaende Overenskomster for et Aar, for to-aarige Overenskomster kunde dog gives et lille, et yderst lille Tillæg, men — først fra 1937; da D. s. F. ikke hverken vilde eller kunde fravige Kravet om et øjeblikkeligt Tillæg til de lavest lønnede Arbejdere, sprængtes Forhandlingerne.

Den 30. Januar modtog D. s. F. første Varsel om Storlock-out, og paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling den 1. Februar erholdt Hovedbestyrelsen enstemmigt Bemyndigelse til Afsendelse af 2. Varsel.

Samme Dag sendte Arbejdsgiverforeningen 1. Varsel om Arbejdsstandsning til Murersvendenes og Murarbejdsmændenes Fagforeninger i København og Dansk Tømrerforbund.

Det 2. Lockoutvarsel fremsendte Arbejdsgiverforeningen den 6. Februar. Det har følgende Ordlyd:

Dansk Arbejdsgiverforening. *Kjøbenhavn, den 6. Februar 1936.*

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 30. Januar d. A. tillader vi os herved at meddele, at vor dertil kompetente Forsamling har vedtaget, at der hos Medlemmerne af nedenstaaende Organisationer og hos nedenstaaende Enkeltvirksomheder til Frigørelse for de pr. 1. Februar udløbne Overenskomster fra *Lørdag den 15. Februar d. A. ved normal Arbejdstids Ophør* iværksættes Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund i følgende Omfang:

1) Kalk- og Teglværksforeningen af 1893, Foreningen for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm, Foreningen af Grusgrave og Skærvefabriker og A/S Carl Nielsen, Strøby.
   For Kalk- og Teglværksindustrien træder Lockouten for Brændernes Vedkommende dog først i Kraft Onsdag den 26. Februar ved normal Arbejdstids Ophør.
2) Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Mesterforeningen for Bygningshaandværkere i Gl. Roskilde Amt, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Murerforbundet i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund.
3) Foreningen af danske Cementfabriker.
   For de ved Roterovnsanlægene beskæftigede Arbejdere træder Lock-outen dog først i Kraft fra Torsdag den 20. Februar ved normal Arbejdstids Ophør.
4) Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Skotøjsarbejderforbund.
5) Træindustriens Fabrikantforeninger for København og Omegn, Jylland og Østifterne, Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen, Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne, Snedkerlaugets Bygningssnedkerafdeling, Snedkerlaugets Møbelsnedkerafdeling, Københavns Tømrerlaug, Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark, Bornholms Tømrer- og Snedkermesterforening og Foreningen af Guldlistefabrikanter og Barokforgyldere i Danmark, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Træindustriarbejderforbundet og Forgylderforbundet i Danmark (dog med Undtagelse af de ved Fremstilling af Emballage til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere, de ved Fremstilling af Træuld til Ægpakning samt de ved Ligkistearbejde beskæftigede Arbejdere).
6) Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Karet-

magerforbundet i Danmark, Træindustriarbejderforbundet i Danmark, Dansk Skibstømrerforbund, Kvindeligt Arbejderforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund, alt med følgende Undtagelser:

a. De hos Medlemmer af Foreningen af industrielle Reparationsværksteder beskæftigede Arbejdere.
b. De ved Reparation af Gas- og Vandledninger, de ved Reparationsarbejde hos Gasmaalerfabrikerne samt de hos A/S Emil Møllers Telefonfabriker, Horsens, beskæftigede Arbejdere.
   Hos A/S M. P. Allerups Eftf., Odense, træder Lock-outen for Glødeovnsarbejderne først i Kraft fra Torsdag den 27. Februar ved normal Arbejdstids Ophør.
   For de ved Galvanisering beskæftigede Arbejdere træder Lock-outen først i Kraft fra Lørdag den 22. Februar ved normal Arbejdstids Ophør.
   For de ved Emaillebrænding beskæftigede Arbejdere træder Lock-outen først i Kraft efterhaanden som Arbejdet ved Ovnene bliver færdig.
c. De ved koncessionerede Virksomheder (Elektricitetsværker, Sporvejsselskaber, Jernbaneselskaber o. a.) beskæftigede Arbejdere.
d. De ved Fabrikation af Crown Cork, Mælkekapsler og Blikdaaser til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere.
e. De hos Auto- og Motorcyklebranchens Arbejdsgiverforening beskæftigede Arbejdere.
f. De ved Reparation af Fiskerifartøjer beskæftigede Arbejdere.

7) Tekstilfabrikantforeningen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Fra samtlige de ovennævnte Tilfælde, hvori Arbejdsstandsning iværksættes, undtages de som Kedel- og Maskinpassere beskæftigede Arbejdere, de som Nattevagter, som Kuske og ved Pasning af Heste beskæftigede Arbejdere samt Chauffører.

P. F. V.
(sign.) *Julius Madsen.*
/(sign.) *Carl Plum.*

Endvidere tilsendte Arbejdsgiverforeningen D. s. F.s Forretningsudvalg et nyt 1. Lock-outvarsel af følgende Ordlyd:

Dansk Arbejdsgiverforening. *Kjøbenhavn, den 6. Februar 1936.*

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Under Henvisning til, at vi i Dag har tilstillet det ærede Forretningsudvalg 2. Varsel om Arbejdsstandsning til Lørdag den 15. ds. ved normal Arbejdstids Ophør, tillader vi os herved at meddele, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om yderligere Udvidelser af Arbejdsstandsningen i et saadant Omfang, som maatte anses for nødvendigt for at tilvejebringe en for vore Medlemmer og os tilfredsstillende Ordning af Overenskomstforholdene.

P. F. V.
(sign.) *Julius Madsen.*
/(sign.) *Carl Plum.*

Den 10. Februar var D. s. F.s Forretningsudvalg samlet til Møde, hvor man gennemdrøftede hele Overenskomstsituationen. Forhandlingerne resulterede i en Beslutning om at fremsende følgende 1. Strejkevarsel:

De samvirkende Fagforbund i Danmark. *København, den 10. Februar 1936.*

Forretningsudvalget for
Dansk Arbejdsgiverforening.

Vi anerkender Modtagelsen af det ærede Forretningsudvalgs Skrivelse af 6. ds. hvori meddeles, at Dansk Arbejdsgiverforenings dertil kompetente Forsamling har vedtaget, at der, hos en Række nærmere betegnede Medlemmer af Arbejdsgiverorganisationer og Enkeltvirksomheder, vil blive iværksat Arbejdsstandsning over for Medlemmer af Forbund tilsluttet De samvirkende Fagforbund fra Lørdag den 15. Februar ved normal Arbejdstids Ophør samt yderligere 1. Varsel om udvidet Lock-out.

I denne Anledning skal vi tillade os at meddele, at vort Forretningsudvalg paa sit i Dag afholdte Møde har besluttet at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at der, til Varetagelse af vore Medlemmers Interesser, etableres Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening i det Omfang, den kompetente Forsamling maatte fastsætte.

P. F. V.
(sign.) *Christian Jensen.*
/(sign.) *Chr. Brun.*

Til Trods for, at Overenskomstforhandlingerne begyndte saa fredsbetonet med Aftaler mellem Hovedorganisationerne om Afkortelser af Opsigelsesfrister for at give Parterne mere Tid til Forhandling, udviklede Situationen sig paa samme Maade som i de foregaaende Aar med Sammenkædning af alle Overenskomster og samlede Forhandlinger i Forligsinstitutionen.

Disse Forhandlinger strakte sig over 2 Dage, og derefter besluttede Forligsmanden sig til at optage Partsforhandlinger, efter først at have udsat Lockoutens Ikrafttræden til Lørdag den 22. Februar ved normal Arbejdstids Ophør. Der fandt herefter Forhandlinger Sted for en Række Fag, men uden Resultat. Efter 10 Dages Anstrengelser gav Forligsmanden op uden at fremsætte Mæglingsforslag.

Den 14. Februar fremsendte Arbejdsgiverforeningen følgende udvidede 2. Lock-outvarsel:

Dansk Arbejdsgiverforening. *Kjøbenhavn V., d. 14. Februar 1936.*

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 6. ds. tillader vi os herved at meddele, at vor dertil kompetente Forsamling med det Formaal for Øje at opnaa en tilfredsstillende Afslutning paa den foreliggende Overenskomstsituation har vedtaget, at der hos Medlemmer af nedenstaaende Organisationer og hos nedenstaaende Enkeltvirksomheder fra *Lørdag den 22. Februar ved normal Arbejdstids Ophør* iværksættes Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund i følgende Omfang:

1) a. Entreprenørforeningen (dog med Undtagelse af de ved Brolægningsarbejde samt de ved Vestkysthavnene beskæftigede Arbejdere), Københavns Murer- og Stenhuggerlaug, Stukkaturfagets Mesterforening, Foreningen af Cementvarefabrikanter for København og Omegn og Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening,

b. Københavns Vognmandslaug, Nordre Birks Vognmandsforening og Søndre Birks Vognmandsforening, for saa vidt angaar Nedbrydningsarbejde og Jord- og Betonarbejde, samt Randers Vognmandsforening, for saa vidt angaar Jord- og Betonarbejde,

c. Foreningen af Fabrikanter af fugefri Gulve, Foreningen af Mosaikfabrikanter i Danmark og Foreningen af Mosaik- og Terrazzofabrikanter i Jylland, endvidere Møens Stenminer, for saa vidt angaar Grus- og Stengravning,

for samtlige under Punkterne a, b og c nævnte Organisationers og Enkeltvirksomheders Vedkommende, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund.

2) Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark, A/S Bornholms Maskinfabrik samt A/S Bornholms Maskinfabrik (Nordre Jernstøberi), for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk Formerforbund, Dansk Metaltrykkerforbund, Dansk Sliberforbund, Specialarbejderforbundet i Danmark, Dansk Elektrikerforbund, Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund, Gørtler- og Metalarbejdernes Forbund, Kobbersmedenes Forbund, Snedkerforbundet i Danmark, Riggernes og Sejlmagernes Forbund i Danmark og Malerforbundet i Danmark, alt dog med følgende Undtagelser:

a. De hos Medlemmer af Foreningen af industrielle Reparationsværksteder beskæftigede Arbejdere.

b. De ved Reparation af Gas- og Vandledninger, de ved Reparationsarbejde hos Gasmaalerfabrikerne samt de hos A/S Emil Møllers Telefonfabriker, Horsens, beskæftigede Arbejdere.

Hos A/S M. P. Allerups Eftf., Odense, træder Lock-outen for Glødeovnsarbejderne først i Kraft fra Torsdag den 5. Marts ved normal Arbejdstids Ophør.

For de ved Galvanisering beskæftigede Arbejdere træder Lock-outen først i Kraft fra Lørdag den 29. Februar ved normal Arbejdstids Ophør.

For de ved Emaillebrænding beskæftigede Arbejdere træder Lock-outen først i Kraft, efterhaanden som Arbejdet ved Ovnene bliver færdigt.

c. De ved Hestebeslag beskæftigede Arbejdere.

d. De ved koncessionerede Virksomheder (Elektricitetsværker, Sporvejsselskaber, Jernbaneselskaber o. a.) beskæftigede Arbejdere.

e. De ved Fabrikation af Crown Cork, (Mælkekapsler) og Blikdaaser til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere.

f. De hos Auto- og Motorcykle-Branchens Arbejdsgiverforening beskæftigede Arbejdere.

g. De ved Reparation af Fiskerifartøjer beskæftigede Arbejdere.

3) Tekstilfabrikantforeningen og Mesterforeningen for Farvere for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Tekstilarbejderforbund (dog med Undtagelse af de hos A/S De forenede Vatfabriker, København, for saa vidt angaar Vatfabrikationen, Andelsselskabet De danske Fiskeres Fællesindkøb, Fredericia, A/S Fiskenetfabriken „Danmark", Helsingør, A/S Københavns mekaniske Net- og Garnfabrik, København, og A/S Michael Frank, København, beskæftigede Arbejdere).

4) Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, Træindustriens Fabrikantforening for København og Omegn og Tømmerhandlerforeningen for København og Omegn, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Trælagerarbejdernes Fagforening.

5) Foreningen af danske Linnedfabrikanter, Foreningen af danske Fabrikanter af Herreklæder, Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter, Skrædderlauget i Kjøbenhavn, Centralforeningen af Skræddermestre i Jylland, Fyen og Østifterne, Foreningen af Skræddermestre og Herrekonfektionister i Danmark, Mesterforeningen for Farvere, A/S De forenede Olietøjsfabriker, Olskind og Standard, Regnfrakkefabriken „Norden" og A/S Skandinavisk Gummi-Compagni, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Skrædderforbund.

6) Københavns Malerlaug og Centralforeningen af Malermestre under Arbejdsgiverforeningen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Malerforbundet i Danmark.

7) De forenede Papirfabriker A/S, A/S Carl Allers Etablissement, Sct. Clara Mølle og C. Reiermanns Papfabrik, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Papirindustriarbejderforbundet (dog med Undtagelse af de ved Fremstilling af Seddelpapir til Nationalbanken beskæftigede Arbejdere).

8) Fabrikantforeningen af Glasslibere i Danmark, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Glasarbejderforbund, samt Kurvemagerlauget, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Kurvemagerforbundet i Danmark.

9) Bogbinderlauget, Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinsen, Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien, Københavns Papæskefabrikantforening, Københavns Bogtrykkerforening, Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Dansk Litograflaug, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Bogbinderforbundet i Danmark, for Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien tillige, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund.

10) Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen, Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne, Snedkerlaugets Bygningssnedker-Afdeling, Snedkerlaugets Møbelsnedker-Afdeling, Københavns Tømrerlaug, Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark, Bornholms Tømrer- og Snedkermesterforening, Mesterforeningen for Bygningshaandværkere i Gl. Roskilde Amt, Træindustriens Fabrikantforeninger for København og Omegn, Jylland og Østifterne, Drejerlauget i København, Drejermestrenes Centralforening, Billedskærerlauget, Dansk Provins-Billedskærerforening, Foreningen af Fabrikanter i dansk Børsteindustri og Dansk Pianofabrikantforening, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Snedkerforbundef i Danmark, Drejerforbundet i Danmark, Børsteindustriarbejdernes Forbund og Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet i Danmark (dog med Undtagelse af de ved Fremstilling af Emballage til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere, de ved Fremstilling af Træuld til Ægpakning samt de ved Ligkistearbejde beskæftigede Arbejdere).

11) Sadelmager- og Tapetsererlauget i København, Centralforeningen af Sadelmager- og Tapetserermestre i Provinsen, Linoleumsbranchens Arbejdsgiverforening, Lædervare- og Rejsetøjsfabrikantforeningen i København, Snedkerlaugets Bygningssnedker-Afdeling, Snedkerlaugets Møbelsnedker-Afdeling, Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen, Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne samt Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund (herfra undtages dog Arbejde ved kirurgiske Instrumenter og Hospitalsarbejde).

12) Stenhuggerlauget, Østifternes Sten- og Billedhuggerforening, Jyllands Stenhuggermesterforening, Arbejdsgiverforeningen for den bornholmske Granit- og Sandstensindustri, Stukkaturfagets Mesterforening og Foreningen af Arbejdsgivere i Stukkaturfaget i Jylland, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Stenindustriarbejderforbund, Stukkatørernes Forbund og Dansk Arbejdsmandsforbund.

13) Foreningen af danske Læderfabrikanter for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Læder- og Skindarbejderforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund (dog at Lockouten først træder i Kraft Lørdag den 7. Marts ved normal Arbejdstids Ophør), endvidere Mesterforeningen for mekanisk Fodtøjsreparation for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Skotøjsarbejderforbund.

14) Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri og Bornholms keramiske Fabrikantforening for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Keramisk Forbund og Dansk Arbejdsmandsforbund (for Ovnarbejderne træder Lock-outen dog først i Kraft, efterhaanden som Arbejdet ved Ovnene bliver færdigt).

15) A/S Den danske Mælkekondenseringsfabrik, Horsens, Nykøbing F. og Nakskov, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark ved Blikvarefabrikation, herfra dog undtaget de ved Fabrikation af Blikdaaser til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere.

16) Foreningen af Tændstikfabriker i Danmark,
Københavns Farvehandlerforenings Arbejdsgiver-Afdeling,
Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter,
Isoleringsfabrikantforeningen,
Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen,
Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter,

Dansk Tagpap- og Asfaltfabrikantforening,
Stenlejerne paa Sjællands Odde, Goudalitefabriken,
A/S Colas Vejmateriale,
A/S Dansk Dammann Asfalt,
Aktieselskabet for kemisk Industri (med Undtagelse af Arbejdere beskæftiget ved Glasuldfabrikation, Transport og Lagring),
Aa Mølle Kridtslemmeri,
A/S De forenede Gummi- og Luftringefabriker, Schiønning & Arvé,
A/S Dansk Galoche- og Gummifabrik, Køge,
A/S Skandinavisk Gummi-Compagni, Odense,
„Norden"s Gummiværk, Odense,
Regnfrakkefabriken „Norden", Odense,
Gummivarefabriken „Jylland", Horsens,
A/S Gummifabriken „Tretorn", Helsingør,
A/S Kaytex Gummi Kompagni, Lyngby,
A/S De forenede Olietøjsfabriker, Olskind & Standard,
Firmaet H. Pens,
C. Reiermanns Papfabrik,
A/S „Sano",
Expanko-Kompagniet,
I/S Dansk Halmpladefabrik, Mundelstrup,
A/S Teknisk Korkindustri, Sorø,
Øresunds chemiske Fabriker,
Elementkulfabriken,
A/S R. Collstrop, Køge og Horsens,
A/S De danske Imprægneringsanstalter i Masnedsund, Kauslunde og Skørping,
Imprægneringsanstalten i Stevnstrup,
A/S Dansk Ilt- og Brintfabrik,
A/S Gasaccumulator,
A/S Jydsk Ilt- og Acetylengasfabrik,

alt for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Fra samtlige de ovennævnte Tilfælde, hvori Arbejdsstandsning iværksættes, undtages de som Kedel- og Maskinpassere beskæftigede Arbejdere, de som Nattevagter, som Kuske og ved Pasning af Heste beskæftigede Arbejdere samt Chauffører.

For vort Forbunds Vedkommende betød det, at til Trods for, at Overenskomsterne med Kludefabrikerne, Herrelingerifabrikerne, Farve- og Lakfabriken, Tændstikfabrikerne og Gummifabrikerne baade i København og Provinsen var i Orden, alle kom ud i Lock-out. Samtidig med 2. Lock-outvarsel sendte Arbejdsgiverforeningen et nyt 1. Varsel.

Den 18. Februar fremsendte D. s. F. følgende 2. Strejkevarsel:

De samvirkende Fagforbund i Danmark. *18. Februar 1936.*

Forretningsudvalget for
Dansk Arbejdsgiverforening.

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 10. Februar d. A. tillader vi os herved at meddele, at vor dertil kompetente Forsamling nu har besluttet, at der fra og med *Onsdag den 26. Februar ved normal Arbejdstids Ophør* etableres Arbejdsstandsning overfor de lock-outdeltagende Virksomheder, hvad angaar al Udlevering, Transport, Losning og Ladning, Af- eller Paalæsning, det være sig ved Skib, Automobil, Kørevogn, Jernbanevogn eller Pakhus, af Varer eller Gods af enhver Art til eller fra de konfliktberørte Arbejdspladser samt Lagre eller Butiker og forsaavidt angaar Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund ved Betjening af Kraner, Transport- og Elevatoranordninger samt forsaavidt angaar Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund beskæftigede ved Fabrikation af Crown-Cork, Mælkekapsler og Blikdaaser. Af Dansk Skibstømrerforbunds Medlemmer vil Arbejdet blive standset hos følgende Skibsbyggerier i Esbjerg:

Esbjerg Skibsbyggeri ved N. Raun Syberg.
N. P. Jensens Skibsbyggeri.
A/S Jensen og Lauritzen's Skibsbyggeri.
Carl Hansens Skibsbyggeri.
S. I. Kjeldsens Skibsbyggeri.
N. I. Nielsens Skibsbyggeri og
L. P. Hansens Skibsbyggeri.

alt forsaavidt der ikke forinden er opnaaet en for os og vore Medlemmer tilfredsstillende Ordning af den foreliggende Overenskomstsituation.

P. F. V.
(sign.) *Christian Jensen.*
(sign.) *Chr. Brun.*

Den 20. Februar tilstillede Forligsmanden som allerede nævnt Parterne en Meddelelse om, at Forligsinstitutionen efter flere Dages Forhandlinger med Repræsentanter for saavel Arbejdsgivernes som Arbejdernes Organisationer ikke havde fundet Grundlag for Fremsættelse af et Mæglingsforslag og derfor havde indstillet Mæglingen.

Dermed var alle Forhandlinger afbrudt og Lock-outen en Kendsgerning.

For den store Offentlighed var det sikkert en Overraskelse, at den af Arbejdsgiverforeningen varslede Lock-out virkelig traadte i Kraft. Den offentlige Mening stod saa helt og fuldt paa Arbejderside, at Arbejdsgiverforeningen saa sig nødsaget til at ofre et lille Hundrede Tusinde Kroner paa en Annoncekampagne i alle Landets Blade, for at faa sit Standpunkt publiceret, det var egentlig en god Idé — for Arbejderne — den virkede aldeles stik imod sin Hensigt; var der nemlig endnu Tvivlere i den offentlige Mening, saa fik disse nu sort paa hvidt for, at det var D. A., som trods høje Dividender i saavel Industrien som indenfor Bankverdenen, dog førte Nejpolitiken igennem i alle Konsekvenser.

Forligsinstitutionen havde ikke i Mellemtiden ligget paa den lade Side, der var blevet arbejdet og arbejdet godt for at komme til Bunds i hele det foreliggende Overenskomstmateriale, og den 17. Marts blev et Mæglingsforslag tilstillet Parterne. Svar skulde afgives den 25. Marts, som bekendt blev Mæglingsforslaget tiltraadt fra Arbejderside med ca. 65 pCt. Ja og 35 pCt. Nej af de ved Urafstemningen afgivne Stemmer.

For vort Forbunds Vedkommende var Resultatet som Tabellen paa næste Side viser.

Majoritet paa 256 Stemmer. Stemmeberettigede 5495. Stemmeprocenten 64,9.

For Arbejdsgiverforeningen stillede det sig saaledes, at 59 pCt. havde stemt imod Forslaget og 41 pCt. for en Godkendelse, man var jo her lidt forbavset over, at et saa stort Mindretal af Arbejdsgiverforeningens Medlemmer havde turdet gaa imod den af Arbejdsgiverforeningens Forretningsudvalg og Hovedbestyrelse givne Parole, om at Mæglingsforslaget skulde stemmes ned. Arbejdsgiverforeningens Haab, om at Regeringen vilde gribe ind allerede ved Lock-outens Ikrafttræden med en Lov om uændret Forlængelse, blev beskæmmet. Med et fra deres Side forkastet Mæglingsforslag skulde Regeringen nu tvinges til den uændrede For-

Afdelingens Navn	Ja-St.	Nej-St.	bl.	ugyld.
Aalborg	75	1	—	—
Aarhus	61	11	8	—
Fredericia	78	4	—	—
Frederiksværk				
Grænge				
Hasle	31	—	—	—
Hedehusene				
Helsingør				
Hillerød	47	—	—	—
Hjørring				
Horsens	200	2	1	—
Jyderup				
Køge				
Lyngby	31	—	—	—
Middelfart	107	2	1	—
Nibe	5	—	—	—
Nykøbing F. (Holeby)	13	—	—	—
Odense	239	27	2	—
Næstved	3	—	—	—
Rønne	11	—	—	—
Struer	13	—	—	—
Svendborg	38	—	—	—
Vejle	16	—	—	—
København 1	165	7	1	—
— 2	320	3	—	—
— 5	459	1599	70	160
— 6				
	1912	1656	83	160

længelse, som Arbejdsgiverforeningen gennem hele Situationen havde fastholdt. Ønsket om Regeringens Indgriben skete Fyldest i

Lov

om Afgørelse af den mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund, Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer uden for De samvirkende Fagforbund og mellem andre Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer bestaaende Uoverensstemmelse m. m.

(Vedtaget af Folketinget ved eneste Behandling den 29. Marts 1936 overensstemmende med Vedtagelsen i Landstinget).

§ 1.

De efter den 21. Februar 1936 iværksatte Arbejdsstandsninger ophører fra og med Mandag den 30. Marts, og Arbejdet genoptages med foreløbig Afregning.

§ 2.

Der optages fornyede Forhandlinger angaaende den Del af Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936, hvorom der er Uoverensstemmelse mellem Parterne. Forhandlingerne finder Sted i et Udvalg bestaaende af 2 Repræsentanter for hver af Hovedorganisationerne under Forligsinstitutionens Ledelse.

For saa vidt den ene af Parterne eller begge Parter ikke henhører under Hovedorganisationerne, træder 2 af paagældende Organisation udpegede Medlemmer i Stedet for Hovedorganisationens Medlemmer.

Opnaas der indenfor det paagældende Udvalg inden Forløbet af 5 Dage Enighed om Uoverensstemmelsernes Afgørelse, er denne bindende for Parterne. I modsat Fald vil Afgørelsen være at træffe af en i dette Øjemed af Statsministeren nedsat Voldgiftsret.

§ 3.

Voldgiftsretten bestaar af fire Medlemmer, nemlig Formanden for Den faste Voldgiftsret som Formand, et Medlem af Forligsinstitutionen, udpeget af denne, og to Medlemmer udpeget af Den faste Voldgiftsret. De to sidstnævnte skal opfylde Lovens Betingelser for Beskikkelse til fast Dommer i en ordinær Ret. Ingen af Voldgiftsrettens Medlemmer maa tilhøre nogen Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation.

Ved Stemmelighed er Formandens Stemme afgørende.

§ 4.

De for Voldgiftsretten indbragte Spørgsmaal afgøres endelig ved Kendelse, som vil være at afsige inden den 8. April d. A.

Samtidig vil den Del af Mæglingsforslaget, hvorom der ikke er Uoverensstemmelse, være at sætte i Kraft ved Kendelse af Voldgiftsretten.

Kendelsen maa ikke give de nye Arbejdsvilkaar længere Varighed end 2 Aar og har for Aflønningens Vedkommende tilbagevirkende Gyldighed fra og med 30. Marts.

§ 5.

Den mellem Andels- og Privatslagteriernes Arbejdsgiverforeninger og Dansk Slagteriarbejderforbund under 27. April 1935 indgaaede, til Udløb i 1936 opsagte Hovedoverenskomst og Lærlingeoverenskomst samt dertil hørende Tillægsoverenskomster og Bilag fornyes for et Tidsrum af 2 Aar fra deres Udløbstid at regne med de Ændringer og paa de Vilkaar, som under 10. Marts 1936 er aftalt mellem de nævnte Organisationers Forhandlingsudvalg, medmindre en af Parterne senest den 3. April d. A. begærer Overenskomstforholdet indbragt for den i § 3 nævnte Voldgifsret, hvis Kendelse da afsiges inden den 8. April d. A. Det af Dansk Slagteriarbejderforbund udstedte Strejkevarsel bortfalder.

§ 6.

Uanset om Voldgiftsretten kommer til den Opfattelse, at de foreliggende Forhold er i Strid med indgaaede Overenskomster og omfattes af Loven om Den faste Voldgiftsret, træffes Afgørelsen i disse Sager af den i Henhold til nærværende Lov nedsatte Voldgiftsret.

§ 7.

Med Hensyn til de i April og indtil og med 1. Juli udløbende Overenskomster bestemmes, at Forhandlinger straks skal optages mellem vedkommende Underorganisationer (Enkelt-Virksomheder) og føres, hvis Enighed ikke opnaas, straks videre til Hovedorganisationerne. Disse Forhandlinger skal være tilendebragt for April-Overenskomsterne den 15. April 1936 og føres derefter eventuelt videre til Mægling i Forligsinstitutionen, og saafremt Mægling ikke fører til Overenskomst mellem Parterne inden den 22. April, vil Voldgiftsretten ved Kendelse træffe Afgørelse angaaende Uoverensstemmelserne.

For senere Overenskomster gælder ganske tilsvarende Frister.

§ 8.

Angaaende Procesmaaden, Rettens Sæde m. m. skal Bestemmelserne i §§ 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, Stk. 1, 15 og 16, 1. Punktum, i Loven om Den faste Voldgiftsret med de fornødne Lempelser være gældende.

§ 9.

For saa vidt Voldgiftsrettens Kendelse ikke efterkommes, vil dette være at behandle som Brud paa Overenskomstforhold og saaledes kunne indankes for Den faste Voldgiftsret til Paakendelse og eventuel Ikendelse af Bod og Erstatning.

§ 10.
De med Voldgiftsrettens Nedsættelse forbundne Udgifter afholdes af Statskassen.

§ 11.
Denne Lov træder straks i Kraft.

Arbejdet genoptoges Mandag den 30. Marts 1936. Forhandlingen mellem Hovedorganisationerne optoges straks under Forligsinstitutionens Ledelse, uden at der opnaaedes Enighed. Voldgiftsretten optog sit Arbejde Torsdag den 2. April. Retten sattes i Rigsdagen og Proceduren varede til Mandag den 6. April. Den 7. afsagde Voldgiftsretten sin Kendelse, der for vort Forbunds Vedkommende resulterede i, at de i Mæglingsforslaget fastsatte Betingelser for nye Overenskomster stadfæstedes med en enkelt Ændring i Nr. 25, som omfatter Overenskomsten mellem Tekstilfabrikantforeningen og Forbundet, saaledes at de 2 pCt. Tillæg til Tid og Akkordlønninger, som skulde forhøjes fra 1937, straks forhøjedes med 1 pCt.

Da vi har tilsendt alle vore Afdelinger Cirkulære med deres specielle Overenskomstforhold, mener vi ikke, det er nødvendigt i Bladet at optrykke Mæglingsforslaget eller den afsagte Kendelse.

Loven fastsætter for April og Maj-Overenskomsterne, at der for disses Vedkommende straks optages Forhandlinger, for April-Overenskomsternes Vedkommende skal disse være tilendebragt mellem Hovedorganisationerne til 15. April 1936. Vi har i Paaskedagene haft Forhandlinger for disse Overenskomsters Vedkommende, men kun en er gaaet i Orden i Arbejdsgiverforeningen, nemlig Rejermans Papfabrik, hvor vi har faaet Tillæg af 3 Øre i Aar og 3 Øre næste Aar, de øvrige bliver nu sammenkædede med de Overenskomster fra andre Fag, der heller ikke er gaaet i Orden, til Mægling i Forligsinstitutionen, og saafremt Mæglingen ikke fører til Overenskomst mellem Parterne inden 22. April, vil disse overgaa til Voldgiftskendelse. For senere udløbne Overenskomster gælder tilsvarende Regler. Naar man ser paa den afsluttede Overenskomstsituation er det paany slaaet fast, at Arbejderklassen i vort Land er i Stand til, ved en fornuftig Fremgangsmaade, i dette Tilfælde ved Kravet om en Lønforhøjelse til de lavest lønnede, at opnaa Resultater, om ogsaa Arbejdsgiverforeningen ved deres Nejpolitik er kommet ind paa Veje af usædvanlig Karakter.

Afsluttede Overenskomster.

Det forenede Oliekompagni, København, fornyet til Februar 1937. (4 pCt. til Lønningerne.)

Mejeriet „Sanderum", Odense, gældende til Februar 1937. (Ugelønningerne forhøjet fra 28 Kr. 50 Øre og 31 Kr. 50 Øre til 30 Kroner og 33 Kroner.)

Slagelse Byraads Skoleudvalg, fornyet til April 1937. (Lønnen forhøjet fra 65 Kroner til 70 Kroner pr. Maaned.)

Simon Brønd, Vejen, forlænget til April 1937. (Tillæg til personlige Lønninger.)

Den nye Forsamlingsbygning, Odense, fornyet til April 1937. (Lønnen forhøjet med 3 Kr. 50 Øre pr. Uge.)

A/S „Ira", København, fornyet til April 1937. (Smudstillæg á 5 Øre — dersom der sker Ændringer i Jernindustriens Overenskomst gælder de for denne Overenskomst.)

Teknologisk Institut, fornyet til April 1937. (Tillæg til Timelønningerne á 6 Øre.)

Jacob Holm & Sønner, fornyet til April 1937. (Tillæg til Timelønningerne á 4 Øre samt med forbedret Ferie.)

Gustav Lotze, Odense, fornyet til April 1937. (Tillæg til Ugelønningerne á 2 Kr. 50 Øre.)

Dansk Gelatinefabrik, fornyet til April 1938. (Akkordafsavnstillæg 5 Øre — Kitler.)

Mælkekondenseringsfabriken, Nykøbing F., forlænget til April 1937. (Akkordafsavnstillæg 9 Øre — Akkord indført.)

Cementfabrikerne, Aalborg. (Timelønninger forhøjes med 3 Øre pr. Time i Aar. 2 Øre yderligere fra 1. Marts 1937.

Bates Ventil faar samme pCt. Tillæg).

A. A/S Sækkeleje-Kompagniet. 1. København: Den overenskomstmæssige Ugeløn for Lagerarbejdersker over 18 Aar forhøjes med 1 Kr. 21 Øre, fra 1. Marts 1937 med yderligere 1 Kr.

Begyndelseslønnen forhøjes med 1 Kr. 6 Øre, fra 1. Marts 1937 med yderligere 1 Kr.

For unge Kvinder under 16 Aar gives intet Tillæg.

2. Provinsen: Fra 1. Marts 1937 forhøjes de gældende Timelønninger med 2 Øre og Feriegodtgørelsen forhøjes i samme Forhold.

B. A/S Fyens Sækkekompagni, Odense: Timelønninger for Syersker og Stoppersker fastsættes til: Begyndelsesløn 53 Øre pr. Time, efter 4 Ugers Prøvetid 62 Øre pr. Time.

For Lagerarbejdersker fastsættes Lønnen til: De første 4 Uger 59 Øre pr. Time, derefter 66 Øre pr. Time. Feriegodtgørelsen forhøjes fra 24 Kr. til 31 Kr. 68 Øre.

Fra 1. Marts 1937 forhøjes de ovenanførte Timelønssatser med 2 Øre, og Feriegodtgørelsen forhøjes samtidig med 96 Øre.

Med Mælkekondenseringsfabriken, Hjørring, er afsluttet Overenskomst. Timelønningerne forhøjes med henholdsvis 7 Øre og 5 Øre.

Westergaards Kaffesurrogatfabrik, København, fornyet til April 1937. (Tillæg til Akkorderne).

Rejermans Papfabrik. Timelønnen forhøjes fra 64 Øre til 67 Øre, fra 1. Marts 1937 til 70 Øre.

„Danica", Slagelse. Timelønnen fastsættes til 68 Øre i Aar, fra 1. Marts 1937 til 70 Øre pr. Time.

Aalborg Mælkekompagni. Timelønnen fastsættes til 70 Øre, fra 1. Marts 1937 til 72 Øre.

Der indførtes en Fridag hver 7. Dag.

Der er afsluttet Overenskomst med A/S Dansk Sækkeindustri, Kalundborg. Lønnen er for Syersker og Stoppersker de første 4 Uger 53 Øre, derefter 62 Øre.

Lagerarbejderskernes Begyndelsesløn de første 4 ger 59 Øre, derefter 66 Øre.

Fra 1. Marts 1937 forhøjes samtlige Lønninger med 2 Øre. Akkorderne fastsættes saaledes, at de giver 25 pCt. til Timelønnen.

Naar øvede Akkordarbejdersker sættes paa Timeløn, gives der dem et Tillæg af 10 pCt.

Overenskomsten gælder til 1. Marts 1938.

Der er oprettet ny Overenskomst med C. Thyge Ludvigsen & Co. Lønnen forhøjes med: For Kvinder under 18 Aar med 2 Kr. pr. Uge, for Kvinder over 18 Aar med 3 Kr. pr. Uge. Overenskomsten gælder til 1. Marts 1937.

Aalborg Afd. 1 har lokalt afsluttet med Dalbøge Sækkeforretning. Lønnen fastsættes til 28 Kr. 21 Øre de første 4 Uger, derefter 32 Kr. 49 Øre.

Horsens Afd. har lokalt afsluttet med Gummifabriken „Jylland". Timelønnen forhøjes med 3 Øre pr. Time. Dæksortererskerne faar et Tillæg af 6 Øre. Der indføres 6 Dages Sommerferie med en Betaling af 40 Kr. for 2300 Arbejdstimer.

Haslev Afd. har lokalt afsluttet med Andelsmejeriet. Lønnen fastsættes til 62 Øre pr. Time.

Odense Afd. har afsluttet med Firmaet L. M. Erikson. Timelønnen fastsættes til de 2 første Maaneder til 61 Øre derefter 70 Øre.

I Mæglingsforslaget af 17. Marts, som den faste Voldgiftsret den 7. April stadfæstede, opnaaedes følgende Resultat:

Overenskomsten mellem Jernindustriens Sammenslutning og Kvindeligt Arbejderforbund fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Minimallønnen for kvindelige Arbejdere over 18 Aar forhøjes saaledes:
I København: fra 51 Øre til 56 Øre; Minimallønnen for de to første Maaneder efter Antagelsen ændres tilsvarende.
I Provinsen: fra 49 Øre til 54 Øre; Minimallønnen for de to første Maaneder efter Antagelsen forhøjes fra 48 Øre til 53 Øre.

b) Mindstebetalingen ved Timelønsarbejde for Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund, for hvis Vedkommende der er forløbet 2 Maaneder efter deres Antagelse, forhøjes saaledes:
I København: For 16—18-aarige fra 53 Øre til 57 Øre.
For Kvinder over 18 Aar fra 59 Øre til 64 Øre.
I Provinsen: For 16—18-aarige fra 49 Øre til 54 Øre.
For Kvinder over 18 Aar fra 55 Øre til 60 Øre.

c) Akkordbasis forhøjes saaledes:
I København: fra 69 Øre til 74 Øre.
I Provinsen: fra 65 Øre til 70 Øre.

d) De personlige Betalinger ved Timelønsarbejde forhøjes med 5 Øre, dog højst til 74 Øre i København og 70 Øre i Provinsen.

e) I Overenskomstens Afsnit B § 2 udgaar 4de Stk. under Pkt. a og Pkt. b („Dette gælder ... tilsvarende Arbejde") og i Stedet for indsættes saavel i Pkt. a som i Pkt. b som nyt sidste Stk. følgende:
„Kvindelige Arbejdere, der tidligere har været beskæftiget 2 Maaneder eller derover ved tilsvarende Arbejde, har straks efter Antagelsen Ret til den Løn, der efter foranstaaende er betinget af 2 Maaneders Anciennitet."

f) Der optages Forhandling om Regler for Overarbejde og Afspadsering heraf, om Sommerferiebetaling for afspadserede Overarbejdstimer samt om forskudt Arbejdstid.

25. Overenskomsten mellem Tekstilfabrikantforeningen og Kvindeligt Arbejderforbund fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Der indføres Ferieordning efter samme Regler, som gælder mellem Tekstilfabrikantforeningen og Dansk Tekstilarbejderforbund i Henhold til Overenskomsten af 10. December 1935.

b) Samtlige Tids- og Akkordlønninger forhøjes fra 1. Februar 1937 med 2 pCt.

26. Overenskomsten mellem The Hairlock-Cushion Co. A/S og Kvindeligt Arbejderforbund fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Timelønssatsen 66 Øre forhøjes til 70 Øre, fra 21. November 1936 til 72 Øre.

b) Den i § 4 nævnte 3 Dages Sommerferie for Arbejdersker, som har været beskæftiget i et halvt Aar eller derover, ændres til 6 Dage i Forbindelse med 2 Søndage.

27. Overenskomsten mellem A/S De danske Sukkerfabriker og Sukkerraffinaderiet „Phønix" og Kvindeligt Arbejderforbund fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

Timelønnen 62,5 Øre forhøjes til 65 Øre, fra 1. Februar 1937 til 67 Øre.
Timelønnen 68,5 Øre forhøjes til 71 Øre, fra 1. Februar 1937 til 73 Øre.

Overenskomsten mellem Sukkerfabriken „Nykøbing" og Kvindeligt Arbejderforbund fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

Timelønnen 60,2 Øre forhøjes til 63 Øre, fra 1. Februar 1937 til 65 Øre.
Timelønnen 65,5 Øre forhøjes til 69 Øre, fra 1. Februar 1937 til 72 Øre.

Dog med den Ændring, at der for Nr. 25 i Forslaget i Stedet for 2 pCt. Tillæg fra 1. Marts 1937 paa alle Tid og Akkordlønninger fra 30. Marts 1936 tillægges 1 pCt. Ved Forhandling i Tekstilfabrikantforeningen om Fortolkningen af Forslaget enedes man om følgende:

1. For de af Fabrikerne, der udelukkende beskæftiger Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund, sker der fra førstkommende Lønningsdag Efterbetaling fra 30. Marts d. A. at regne af et Tillæg paa 1 pCt. af den udbetalte Løn, og fremtidig sker dette Tillæg ved efter hver Uges Lønudregning at tillægge 1 pCt.

2. For de Fabriker, der beskæftiger saavel Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund som af Dansk Tekstilarbejderforbund, sker følgende:

Hos Firmaet I. Chr. Møller, Aarhus, overlades det til Parterne ved lokal Forhandling at opnaa Enighed om Lønafregningen.

Hos A/S P. F. Nielsens Eftf., København, sker der Efterbetaling af den 1 pCt.s Tillæg ligesom for de under Punkt 1 nævnte Fabriker, og der afregnes fremtidig med 1 pCt. Tillæg til den samlede Løn.

Hos Firmaet Frands Nielsen, København, sker der ingen Ændring i den hidtidige Aflønning.

3. Med Hensyn til Gennemførelsen af Sommerferieordningen fastsættes følgende:

For 1936 udbetales i Sommerferiepenge til hver Arbejder 7 Kr. 50 Øre samt 2 pCt. af den af hver Arbejder i Perioden 1. Januar—1. Juli 1936 indtjente Løn, hvilke Udbetalinger foretages af Fabrikerne direkte til de enkelte Arbejdere.

For 1937 udbetales der i Feriepenge 2 pCt. af den fra 1. Juli 1936 til 1. Juli 1937 af hver enkelt Arbejder indtjente Løn, hvilke Feriepenge ligeledes udregnes af Fabrikerne og af disse udbetales direkte til de enkelte Arbejdere ved Feriens Paabegyndelse.

Ved Forligsmandens Mæglingsforslag, Stk. B, fastsattes følgende:

Regler for Overenskomstforhandling.

§ 1.

Samtlige til og med 1. Juli udløbende Overenskomster faar fælles Udløbstid den 1. Marts.

§ 2.

For at Opsigelsesfristen af 3 Maaneder kan blive udnyttet paa bedste Maade til saglige Partsforhandlinger, indføres følgende Regler:

a. Den i Overenskomsterne fastsatte Opsigelsesfrist paa 3 Maaneder afkortes til 14 Dage.
b. Den Part, der ønsker Ændringer foretaget i en bestaaende Overenskomst, skal senest 3 Maaneder før Overenskomstens Udløbsdato fremsende Forslag til disse Ændringer. Fremsendes Forslag ikke rettidig, løber Overenskomsten uændret videre 1 Aar.
c. Forhandlingerne mellem Underorganisationerne skal optages straks efter Forslagets Modtagelse og være tilendebragt senest 6 Uger derefter.
d. Saa snart Forhandlingerne er erklæret for afsluttede i Underorganisationerne, skal de paabegyndes i Hovedorganisationerne.

§ 3.

Ved Overenskomstforhandlingerne i Underorganisationerne kan Parterne træffe Bestemmelse om, at et eller flere af de foreliggende Spørgsmaal vedrørende Løn- og Arbejdsforhold indenfor det paagældende Overenskomstomraade underkastes direkte Behandling og Afgørelse af en for hvert Fag efter de for Faget gældende Voldgiftsregler nedsat Overenskomst-Voldgiftsret.

Voldgiftsretten skal ikke kunne afgøre Spørgsmaal af generel Karakter indenfor det enkelte Overenskomstomraade, som f. Eks. almindelig Ændring i Arbejdstiden eller et generelt Krav om Ændring i Lønniveauet eller overhovedet Spørgsmaal, som Parterne ikke er enige om at indbringe. Saadanne Spørgsmaal optages til Forhandling mellem Organisationerne paa sædvanlig Maade og kan eventuelt afgøres ved Strejke eller Lock-out.

Til Orientering under sine Overvejelser ved Fastsættelsen af den rette Pris for det paagældende Arbejde kan Voldgiftsretten kræve alle Oplysninger om Arbejdsforhold, Priser, Løn- og Akkordfortjenester indenfor Faget. Hvor det drejer sig om lokale Prislister, skal der tages rimeligt Hensyn til de foreliggende lokale Forhold.

§ 4.

Straks efter Forhandlingernes Afslutning i Underorganisationerne har begge Parter Pligt til at indsende en udførlig og nøjagtig Indberetning til deres respektive Hovedorganisationer indeholdende Oplysning om:

1) De hidtil gældende Overenskomster.
2) De Punkter, som i Underorganisationerne er blevet afgjort ved Forhandling eller Voldgift.
3) De Punkter, som endnu henstaar uafgjort, med Angivelse af de Forslag og andre Skriftstykker, der er vekslet Parterne imellem.

§ 5.

Som angivet i § 2 d skal Hovedorganisationerne, saa snart Forhandlingerne i Underorganisationerne er afsluttet, og der henstaar uafgjorte Spørgsmaal, straks optage Forhandlinger for at tilvejebringe Enighed om de foreliggende Uoverensstemmelser.

Saafremt der ved Hovedorganisationsforhandlinger tilvejebringes Enighed mellem Underorganisationerne om at henvise endnu flere Spørgsmaal til Behandling af den i § 3 nævnte Voldgift, skal dette kunne ske — forudsat det drejer sig om Spørgsmaal, der i Medfør af § 3 kan henvises til Voldgift.

Hovedorganisationerne er enige om, at denne Voldgiftsret under alle Forhold er inkompetent til at behandle og afgøre andre Spørgsmaal end saadanne, som der ved foranstaaende Forhandlinger dels i Underorganisationerne og dels i Hovedorganisationerne er Enighed om at indbringe for den.

Forhandlingerne i Hovedorganisationerne, hvortil Repræsentanter for Underorganisationerne tilkaldes, skal være tilendebragt inden den udskudte Opsigelsesfrists Indtræden.

§ 6.

Denne Overenskomst er gældende, indtil den med ½ Aars Varsel opsiges til Udløb en 1. Juli, første Gang 1. Juli 1940.

Hovedorganisationerne havde over et længere Tidsrum forhandlet uden dog at komme til Enighed. Denne Del af Forligsmandsforslaget blev forelagt De samv. Fagforbunds Generalforsamling, der med meget stor Majoritet vedtog dette, ligesom Arbejdsgiverforeningen ogsaa tiltraadte.

Mæglingsmøder.

Fællesmøde afholdt i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Uoverensstemmelse om Lønforholdene hos P. F. Nielsen og Vestergaard. Mødet endte uden Resultat.

Mæglingsmøde afholdt hos Glud & Marstrand, Carl Lundsgade, i Anledning af, at Firmaet udbetaler Timeløn for Arbejde, for hvilket der er fastsat Akkordpris (Afskrabning af Gummi). Sagen diskuteredes og man enedes om Tilbagebetaling efter

Paragraf 7 for den forløbne Tid, hvor Fabriken har foretaget Afskrabningen af den flydende Gummi. Om ny Pris skal der forhandles lokalt. Hermed sluttede Sagen.

Mæglingsmøde afholdt paa Barberbladefabriken "Zacco" i Anledning af, at Tillidsmanden er afskediget ifølge hendes Arbejdsbevis paa Grund af Arbejdsmangel. Dette var ikke rigtigt, idet der stadig er Arbejde ved Pakning af Barberblade, og der beskæftiges Kvinder ved dette Arbejde, der er antaget senere end Tillidsmanden, hvorfor vi protesterede mod Afskedigelsen. Sagen diskuteredes og sluttedes, idet man under Hensyn til særlige Omstændigheder enedes om, at Firmaet til fuld Afgørelse yder en Erstatning paa 200 Kr., der betales til os. Vi har videresendt den modtagne Check paa 200 Kr. til Københavns Afdeling 5.

Hjælpen til de Arbejdsløse.

I November Maaned fremsatte Regeringen et Lovforslag om udvidet Hjælp til de arbejdsløse. I Henhold til dette Forslag skulde den Periode, hvori arbejdsløse kan faa Understøttelse i deres Organisationer, forlænges, og de Bestemmelser, Lovgivningen fastsætter med Hensyn til Beskæftigelse i visse Perioder for at Understøttelse kan oppebæres, mildnes. Lovforslagets Vedtagelse vilde altsaa betyde, at Arbejdsløshedskasserne erholdt Adgang til at yde deres Medlemmer forøget Hjælp. Staten skulde yde sit Bidrag til denne Hjælp, men der blev ogsaa stillet økonomiske Krav til Arbejderne og deres Organisationer.

I Folketinget blev dette Forslag vedtaget mod Venstres og de Konservatives Stemmer og derefter før Jul oversendt til Landstinget. Her fortsatte Oppositionspartierne deres Modstand mod Forslaget, saaledes at der kun var ringe Udsigt til dets Vedtagelse i Landstinget. De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, der i et langvarigt Møde havde drøftet hele Arbejdsløshedsproblemet, herunder ogsaa de paa Rigsdagen foreliggende Forslag vedrørende Igangsættelse af Arbejde og Hjælp til de arbejdsløse, vedtog med Henblik herpaa at sende en Deputation til det Landstingsudvalg, hvor Forslaget var til Behandling, for at gøre dette bekendt med Fagforeningernes Stilling.

Deputationen, der bestod af Næstformand Chr. Jensen, Sekretær Chr. Brun og Forbundsformændene Axel Olsen, Alvilda Andersen og Vald. Jensen, havde den 15. Januar Foretræde for Landstingsudvalget. Den overrakte følgende skriftlige Henvendelse:

Til

Landstingets Udvalg
angaaende Forslag til Lov om midlertidig Udvidelse af Retten til Understøttelse fra statsanerkendte Arbejdsløshedskasser.

De samvirkende Fagforbund i Danmark, hvis Medlemstal udgør ca. 370,000, der for den langt overvejende Del er forsikret i statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, har med stor Bekymring fulgt den Udvikling, som Arbejdsløsheden har taget, navnlig i den sidste Del af Kalenderaaret 1935 og fortsat i indeværende Kalenderaar, det sidste i Modsætning til mere normale Aar, hvor Arbejdsløsheden efter Nytaar plejer at aftage stærkt.

Dette er saa meget mere alvorligt, eftersom Vejrforholdene har været særdeles gunstige for Friluftsarbejde, saaledes at den øgede Arbejdsløshed kun kan begrundes med mere dybtgaaende og formentlig desværre mere varige Aarsager.

Et grelt Bevis herpaa er, at den største Arbejdergruppe, Arbejdsmændene, der er en af dem, for hvem Vejrforholdene spiller en overordentlig Rolle, har ca. 64,000 arbejdsløse eller ca. 40 pCt.

Det samlede Arbejdsløshedstal androg efter den officielle Bekendtgørelse pr. 27. December 1935 140,037, heraf forsikrede 124,713, og pr. 3. Januar 1936 141,293, heraf forsikrede 125,270. Tallet pr. 10. Januar 1936 udgjorde 133,752, heraf forsikrede 116,764.

Sammenlignet med Aarene forud, er der Stigning i Arbejdsløsheden, og Arbejdsløshedstallet nærmer sig i betænkelig Grad de katastrofale Tal fra 1932—33.

Stjerne-Hygiejne.

Flaskerne kontrolleres ved Gennemlysning.

Paa Bryggeriet „Stjernen", hvor alle moderne tekniske Fremskridt er taget i Anvendelse, er det menneskelige Øje dog Hovedfaktoren ved Kontrollen med Flaskernes Rengjorthed. Straks ved de tomme Flaskers Tilbagekomst til Bryggeriet foretages en Sortering, hvor de særlig medtagne Flasker fjernes, for at de kan faa en særlig skarp Behandling. Naar Flaskerne er rengjort i de store Skyllemaskiner med Sodalud op til 65 Graders Varme, passerer de som vist paa ovenstaaende Billede forbi et blændende skarpt Lysfelt, hvor ny Kontrol foretages. Endelig foregaar en sidste Kontrol, efter at Flaskerne er taget op fra Pasteuriserings-Beholderne og lige inden Etiketter paasættes.

Ikke mindre end 3 Gange foretages altsaa en direkte Kontrol af Flaskerne, før de faar Lov til at forlade Bryggeriet „Stjernen"s Omraade.

Det er kun en kortere Periode, at Beskæftigelsen har vist en Bedring, hvorunder en Del af de tidligere arbejdsløse har kunnet faa blot nogenlunde varig Beskæftigelse, og denne Periode har ikke været tilstrækkelig til at atvikle de Beskæftigelsesbestemmelser og Maksimalbestemmelser, der i Arbejdsløshedsloven kræves for at faa Adgang til vedtægtsmæssig Understøttelse, og navnlig de arbejdsløse, som kun i ringe Grad eller slet ikke har kunnet opnaa Beskæftigelse, er meget vanskeligt stillet, dels fordi Socialhjælpen i mange Tilfælde ydes knebent og utilstrækkeligt, og dels fordi Kommunerne i de mere langstrakte Arbejdsløshedstilfælde som Betingelse for at yde Hjælp giver Ydelsen Retsvirkning („Fattighjælp").

Antallet af arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere, der er ramt af Arbejdsløshedslovens Beskæftigelsesbestemmelser, var i November ca. 13,000, men steg i December til ca. 15,000. Af disse er ca. 5,000 ramt af 26 (39) Ugers Bestemmelsen, fra hvilken der ikke kan dispenseres, og deres Tal er ogsaa steget. Af de resterende har Arbejdsløshedskasserne søgt at komme dem til Hjælp ved at søge Dispensation fra 10 Maaneders Bestemmelsen, men en stor Del er tilbage og deres Tal forøges ved den voksende Arbejdsløshed.

Det maa endvidere erindres, at efter tidligere Aars Gennemsnitstal, har henimod Halvdelen af de arbejdsløshedsforsikrede Arbejdsløse opbrugt deres Understøttelse og er derfor henvist til Socialhjælp.

De Arbejdsløse er uden Skyld i den foreliggende Krise, og Arbejdsløshedskasserne er, selv om deres Formueforhold er bedrede, ude af Stand til at yde andet Bidrag end angivet i Lovforslaget, idet Reserverne skal bruges til Dækning af Kassernes nugældende forsikringsmæssige Pligt.

Hjælpen til de Arbejdsløse er paakrævet og maa kræves hurtigt gennemført for at undgaa, at Nøden og Fortvivlelsen griber stærkere om sig, og Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund maa derfor rette en stærk og indtrængende Henstilling til det højtærede Landstingsudvalg om at søge det foreliggende Lovforslag gennemført uden Opsættelse.

For Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark

Alvilda Andersen. Chr. Brun. Chr. Jensen.
Vald. Jensen. Axel Olsen.

Deputationens Ordfører, Chr. Jensen, motiverede nærmere Henvendelsens Aarsager, ligesom de øvrige Medlemmer supplerede de givne Oplysninger ved at henvise til Forholdene i de forskellige Kasser. Landstingsudvalgets Formand erklærede at ville overveje Henvendelsen uden dog iøvrigt at fremsætte nogen bestemt Udtalelse.

Den senere af Landstingsudvalget afgivne Betænkning viste, at Udvalgets Flertal ikke havde taget Hensyn til D. s. F.s Henvendelse, men indstillede Forslaget til Forkastelse. Det reaktionære Flertal i Landstinget fulgte da ogsaa Betænkningen og stemte Regeringsforslaget ned.

Paa sit den 22. ds. afholdte Møde, drøftede Forretningsudvalget meget indgaaende den gennem Landstingets Afvisning opstaaede Situation. Der herskede Enstemmighed om at beklage Landstingets hensynsløse Tilsidesættelse af de arbejdsløse, der ligesom de andre kriseramte Dele af Befolkningen har Krav paa Statens Støtte. Man var tillige enige om, at Landstingets Forkastelse af nævnte Forslag ikke kunde være det sidste Ord i denne Sag. Forretningsudvalget drøftede i denne Forbindelse ogsaa Beskæftigelsesspørgsmaalet, og Diskussionen afsluttedes med en Vedtagelse om at sende en ny Deputation til Statsministeren.

Denne Deputation, der bestod af Formanden for Kvindeligt Arbejderforbund, Fru Alvilda Andersen, D. s. F.s Næstformand, Chr. Jensen, og Formanden for Dansk Arbejdsmandsforbund, Axel Olsen, havde den 23. ds. Foretræde hos Statsminister Stauning, der fik forelagt et Resumé af Forretningsudvalgets Drøftelser. De tre Medlemmer af Deputationen havde alle Ordet og redegjorde for Fagforbundenes Ønsker om udvidet Hjælp til de arbejdsløse og Fremskaffelse af øgede Beskæftigelsesmuligheder. Mødet resulterede i en Aftale om, at der til nærmere Udarbejdelse af Beskæftigelsesplaner skal indkaldes til et Møde af de socialdemokratiske Ministre, Bestyrelsen for den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe og Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund.

⊡

40 Aars Stiftelsesfest i Randers

Lørdag d. 25. April 1936.

Kvindeligt Arbejderforbund, Randers Afdeling, fejrede paa „Jylland" sit 40 Aars Jubilæum med stor Tilslutning og under festlige Former.

Klokken 7 samledes man ved de smukt pyntede Festborde, og Aftenens lyse Tone blev anslaaet af Musikdirektør Ejner Rasmussens Orkester.

Formanden bød de indbudte Gæster Velkommen, disse var Typograf Alfred Andersen, Fællesorganisationen, Redaktør Stegenborg, „Socialdemokraten", og Forretningsfører Els. Nielsen, Socialdemokratisk Vælgerforening, alle med Fruer, samt Forbundets Forretningsfører Alvilda Andersen, som holdt Festtalen, bragte en hjertelig Hilsen fra Forbundets Hovedbestyrelse, og gav derefter et lille Tilbageblik over Fagets Historie.

I København begyndte de kvindelige Arbejdere Organisationen for 51 Aar siden, mens Randers var en af de fem Afdelinger, der i 1901 dannede Kvindeligt Arbejderforbund.

De kvindelige Fabriksarbejdere var i de Tider ikke regnet for ret meget. Da Forbundet begyndte, var Arbejdstiden 11—12 Timer, og Daglønnen var mange Steder kun 4—5 Kroner, mens den paa Bryggerierne i København og paa Lunds Fabriker var 8—9 Kroner.

Forbundet startede med 800 Medlemmer og tæller nu 16—17,000, og Løn og øvrige Arbejdsvilkaar hviler paa samme Grundlag som for de mandlige Arbejdere. Lyngsie var en af dem, der straks forstod Nødvendigheden af, at Kvinderne kom med ind i Rækkerne. Det var ellers vanskeligt nok at skabe Forstaaelse derfor. Nu bevirker Rationaliseringen og Mekaniseringen, at Kvinderne paa visse Omraader er ved at tage Arbejdet fra Mændene.

Taleren paapegede Arbejdsløshedskassens store Betydning for Opretholdelsen af de smaa Hjem. Der var i sidste 3 Aars Periode udbetalt 3½ Mill. Kr

Fagforeningerne er nu inde i en ny Periode. Forretningsføreren gav derefter en indgaaende Skildring af Lock-outsituationen, dens Forhistorie og Forløb. Den Lov, der bragte Afslutningen, var stort set til hele Samfundets Vel.

Vore Modstandere troede, at de kunde sætte en Kile til Splittelse ind i Arbejderklassen, men de regnede forkert.

Vort Forbund har nu ved Forhandling faaet ordnet alle sine Forhold, og det er sket næsten uden Afvigelse fra Forligsmandens Mæglingsforslag.

Efter nogle Bemærkninger om den politiske Situation slog Taleren kraftigt til Lyd for, at alle Arbejderkvinderne bør sørge for, at den socialdemokratiske Presse kommer inden for Dørene. I den faar man at vide, hvad der foregaar politisk set til Fordel for Arbejderne, og den er altid parat til at tale Kvindernes Sag. Kvinderne bør altid og især forud for et Valg huske, at Politik for dem er det daglige Brød.

Hun sluttede med at takke den stedlige Bestyrelse for det store Arbejde, den dagligt udfører, og med Hurraraab og Haandklap blev der givet begejstret Tilslutning til det Leve, hun motiverede for Randers Afdeling.

Typograf Alfred Andersen udtalte sin Glæde over den store Fremgang, der havde været, siden der for 5 Aar siden blev festet. Han betegnede det faglige og politiske Samarbejde som en Nødvendighed for Arbejderklassen, der fra tidligere at være i Kamp med enkelte Arbejdsgivere nu havde et helt Samfundssystem imod sig, og den danske Arbejder havde i dette Foraar vist sin Modenhed. Der var sejret paa Sammenholdet. Han takkede paa Fællesorganisationens Vegne for godt Samarbejde og udbragte et Leve for Sammenholdet.

Forretningsfører Els. Nielsen lykønskede paa Vælgerforeningens Vegne, og han pegede paa, at der kun var knapt et Aar til næste Byraadsvalg. Det første fornødne var at betale Skatten for at bevare Valgretten.

Han sluttede med at udbringe et Leve for Kvindeligt Arbejderforbund, og adresserede dette under stærk Tilslutning til Fru Alvilda Andersen.

Redaktør Stegenborg bragte Hilsen fra „Social-Demokraten", og Festdeltagerne tilsluttede sig med Begejstring et Leve for ubrydeligt Samvirke mellem den faglige Bevægelse, det politiske Arbejderparti og den socialdemokratiske Presse.

Frøken Ville Jacobsen oplæste nogle Telegrammer, ligesom hun gav Meddelelse om de smukke Blomstergaver, der var sendt, saaledes fra A/S „Jylland".

Fru Basse overrakte paa Medlemmernes Vegne Formanden en smuk Dirigentklokke af Sølv, og Formanden takkede i varme Ord, inden hun indbød til Kaffe i Sidelokalerne.

Der var under Festens Forløb sunget to udmærkede Sange, hvoraf den, der havde Revyform, naturligvis gjorde særlig Lykke.

Jubilæumsfesten sluttede med Dans, og det var maaske Damernes Overtal, der bevirkede, at denne gik med usædvanlig Liv og Lyst.

Ialt en Fest, som den jubilerende Forening skilte sig overmaade smukt fra — et lyst Minde at se tilbage paa, naar Hverdagstimerne bliver graa og triste.

A. A.

Meddelelse fra Aabenraa Afdeling.

Medlemmer af Aabenraa Afdeling, som har arbejdet 5 Aar paa Aabenraa Glødelampefabrik, har faaet en Anerkendelse til 5 Aars-Dagen i Form af et Brev, indeholdende 50 Kr.

E. Flade,
Formand for Aabenraa Afdeling.

Til Ledvogterskerne i 1. Distrikt.

Foranlediget af en Forespørgsel meddeles, at Medlemmer i Sygdomstilfælde kan erholde Frikontingent indtil 13 Uger.

Samtidig henstilles det venligst til Medlemmerne at indbetale Kontingentet til Kassereren senest 3 Uger etter Modtagelsen af Mærkerne, da det er ganske umuligt for Kassereren at holde Regnskabet i behørig Stand, naar flere Medlemmer staar indtil 4 Maaneder i Restance. (Restancefristen gælder kun 4 Uger).

Ligeledes henstilles det til Medlemmerne at indsætte Mærkerne i Bøgerne ved Modtagelsen, saa Bogen kan fremlægges i ordentlig Stand ved Revision og eventuelle Dødsfald. Begravelseshjælp udbetales kun naar Bøgerne findes i Orden.

Tingsted, i Januar 1936.

Paa Afdelingens Vegne:
Johanne Jensen.

Tag paa Arbejderhøjskole til Sommer.

Ovre ved Esbjerg knejser Arbejderhøjskolens røde Mure op over Strandskoven, fra Vinduerne er der en pragtfuld Udsigt ud over Bugten til Skalling og Fanø med de hvide Klitter og ud gennem Graadyb til det skummende Vesterhav.

Tag derover. I Sommermaanederne Maj—Juli staar Højskolen aaben for unge Piger. I gamle Dage var Højskolen et ukendt Sted for Arbejdere; nu har vi vor egen Skole, der med Glæde vil se Elevflokken vokse med mange unge Piger fra de Tusind Arbejderhjem. Det gør ikke noget, at det er noget skralt med Skolekundskaberne, det er Højskolen netop indstillet paa at bøde paa. Naar man rejser hjem igen, er der rettet en hel Del i den Retning og samtidig er man en enestaaende Ungdomsoplevelse rigere. Saadan tre Sommermaaneder sammen med jævnaldrende Kammerater paa Højskole glemmer man aldrig igen.

En stor Del af Udgifterne kan man klare paa følgende Maader: Man kan søge en Amtsunderstøttelse, der som Regel dækker omkring Halvdelen af Skolepengene. Kniber det, kan man endda søge Elevforeningen om noget ekstra Støtte. Endelig kan man ogsaa, dersom man er arbejdsløs og har sin vedtægtsmæssige Understøttelse i Behold, faa Tilladelse gennem Fagforeningen til at faa denne udbetalt paa Højskolen. Skriver man til Forstander

Poul Hansen, vil man iøvrigt faa alle nødvendige Oplysninger.

Der undervises i Husholdning, Dansk, Regning, Sprog, Litteratur, Samfundslære, Gymnastik, Boldspil, der synges, leges, tages paa Udflugt i den herlige Egn, der opleves mangt og meget, der gør Højskoleopholdet til en af de store Begivenheder i ens Liv. Spørg blot dem, der har prøvet det.

Tak.

Vi har fra flere af vore Afdelinger modtaget Anmodning om i Medlemsbladet, at bringe en Tak for den Jubilæumsgave vore syge og arbejdsløse Medlemmer modtog i Anledning af Forbundets 35 Aars Bestaaen. Vi ser deraf, hvor kærkommen denne Gave har været, saa Hovedledelsen deler Medlemmernes Glæde over, at denne Tanke, som paa Grund af Lock-outen var lige ved at blive forhindret, dog blev ført ud i Livet.

Beløb indkomne fra Afdelingerne

til Dansk Blindesamfunds Indsamling.

Aabenraa	10,00
Aalborg 1	35,00
„ 2	33,00
Aarhus 1	67,60
„ 4	25,00
„ 7	8,00
Fensmark	27,25
Fredericia	50,00
Frederikshavn	4,00
Frederiksværk	30,00
Glostrup	20,00
Haderslev	15,00
Hasle	50,00
Hedehusene	10,00
Helsingør	25,00
Herning	14,50
Hillerød	19,30
Hjørring	13,75
Holbæk	10,00
Horsens	25,00
Jyderup	5,00
Kerteminde	2,00
Kolding	2,00
Korsør	24,00
Køge	100,00
Ledv.s 1. Distr.	10,00
„ 2. „	20,00
Lyngby	5,00
Transport...	660,40

Transport...	660,40
Middelfart	47,75
Nakskov	7,00
Nexø	16,19
Nykøbing F.	30,00
Nykøbing M.	11,50
Næstved	7,00
Odense	172,00
Ringsted	10,00
Rønne	10,00
Slagelse	55,75
Struer	10,00
Svendborg	21,85
Sønderborg	24,00
Thisted	4,75
Varde	2,50
Vejen	13,50
Vejle	51,25
København 1	8,75
„ 2	200,00
„ 3	25,00
„ 5	293,30
„ 6	
„ 7	25,00
„ 8	23,50
Ialt...	1730,99
Hovedkontoret	100,00
Ialt...	1830,99

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra 10—11, Lørdag undtagen. Kontoret er aabent Fredag og Lørdag fra 3—7, samt Mandag fra 4—6. *Bestyrelsen.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse med Krisehjælp finder Sted hver Dag fra Kl. 9—10. Udlevering af Bøger og Skemaer fra 10—11. Almindelig Kontrollering fra 11—12. Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra 11—12. For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Onsdag Aften fra 4½—6½.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 10—11.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Fredag mellem 11—12.

Formanden Fru Johanne Jensen træffes hver Onsdag Aften fra 4½—6½.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra 5½—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 9½—10½ Form.

Københavns Afd. 5.

(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforen.):

Kontor: Hauserplads 14 1. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent Mandag og Torsdag fra 10—3 og fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3 Formanden træffes i Reglen hver Mandag fra 5—7. Telefon Central 5123 og **11723**.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Redigeret af Forretningsfører *Alvilda Andersen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 80 | Juli 1936 | 21. Aargang

Overenskomstsituationen.

Som meddelt i sidste Nummer af Medlemsbladet fastslog Loven af 29. Marts 1936 at April- og Maj-Overenskomsterne, saafremt der ikke opnaaedes Enighed, skulde behandles ved en Voldgiftsret; det samme vilde blive Tilfældet med Juni- og Juli-Overenskomsterne.

Til Trods for, at man skulde mene, at der var lagt en Retningslinie ved Voldgiftskendelsen af 7. April 1936, har det i dette Foraar vist sig, at alle Sager er endt hos Forligsmanden.

Nedenstaaende vil vise Resultatet af vore Forhandlinger i Forligsinstitutionen:

Med Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening er Overenskomsten forlænget i 2 Aar til 1. Marts 1938.

Overenskomsten med Taxa Motor er forlænget til 1. Marts 1937. Arbejdstiden er sat et Kvarter senere om Morgenen.

Med Sodafabrikerne, Valby, er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938, Timelønnen er forhøjet med 3 Øre, og fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre. Sommerferien er betinget af ½ Aars Anciennitet.

Med W. Bänche & Co. er Overenskomsten forlænget til 15. Maj 1937. Ugelønnen er forhøjet med 1 Kr. 50 Øre.

Med Nordisk Fjerfabrik er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938. Ugelønnen er forhøjet med 1 Kr. 50 Øre, og fra 1. Marts 1937 med 1 Kr. mere.

Med Københavns Fjerrenseri er Overenskomsten forlænget paa samme Vilkaar.

Med Blauenfeld & Tvede er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938. Ugelønnen er forhøjet med 1 Kr. 28 Øre, efter 1. Marts 1937 med yderligere 1 Kr.

Med Esbjerg Dampvaskeri er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1937. Sommerferie indføres i Overenskomsten efter følgende Regler: Arbejdersker, der har været beskæftiget i Virksomheden før 1. Oktober 6 Dage, før 1. November 5 Dage, før 1. December 4 Dage, før 1. Januar 3 Dage, før 1. Marts 2 Dage og før 1. Maj 1 Dag. Der aflønnes i Ferien med Normaltimelønnen ogsaa for Akkordarbejdernes Vedkommende. Bestemmelsen om Regler for Behandling af faglig Strid og Bestemmelsen om et Tillæg af 5 Øre til Timelønnen, naar der arbejdes under 40 Timer pr. Uge, indførtes i Overenskomsten.

Med Fyns Konservesfabrik er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938. Lønnen forhøjes med 5 Øre, fra 1. Marts 1937 med en Øre mere.

Følgende Overenskomster er afsluttede dels lokalt og dels i Arbejdsgiverforeningen:

Med Fabriken „Ago", Vinderup, er oprettet ny Overenskomst fra 23. Maj 1936. Kvinderne, der hovedsagelig arbejder i Akkord, fik en Fortjeneste af 10 Øre mere pr. Time. Kvinderne faar en Ferie af 6 Dage i Forbindelse med to Søndage uden Afkortning i Lønnen.

Overenskomsten med Roskilde Sølaksfabrik er forlænget til 1. Maj 1937. Lønnen er forhøjet med 3 Øre pr. Time. Akkorderne fastsættes efter 63 Øre og saadan, at de giver 25 pCt. derover. Sommerferien forlænget fra 3 til 6 Dage med fuld Løn.

Overenskomsten med Øxenbjerg Dampmølle, Svendborg, er forlænget til 1. Marts 1938. Ugelønnen er forhøjet med 1 Kr 50 Øre, og fra 1. Marts 1937 med 1 Kr. mere. Sommerferie er indført i Overenskomsten.

Med Sammenslutningen af Fjerkræslagterier i henholdsvis Randers, Ringsted og Svendborg er oprettet ny Fælles-Overenskomst, gældende til 1. Maj 1938 (jfr. Mæglingsforslag Pkt. E. Stk. 1). Følgende Ændring: Ferieordningen er fastsat til 800 Timer, tidligere 900 Timer. Overtiden fastsat.

Med Fougsteds Vaskeri, Slagelse, er Overenskomsten forlænget til 1. Maj 1937 paa følgende Betingelser: De i Virksomheden beskæftigede Kvinder erholder en Sommerferie paa 6 Hverdage i Forbindelse med to Søndage uden Afkortning i Lønnen. Den Kvinde, der arbejder 3 Dage om Ugen, faar 3 Dages Ferie. Der optages Forhandling om Indførelse af Akkord. Akkorderne skal fastsættes, saa de giver en Fortjeneste af 25 pCt. til den gældende Timeløn.

Overenskomst afsluttet med Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm. Timelønnen forhøjes med 3 Øre og efter 1. Marts 1937 med 1 Øre mere.

Med Ginges Fabriker er oprettet ny Overenskomst. Lønnen er for nyantagne 56 Øre de første 2 Maaneder, derefter 70 Øre. For unge Piger under 18 Aar er Begyndelseslønnen 47 Øre pr. Time og efter 2 Maaneders Forløb 58 Øre. Arbejdet udføres saa vidt muligt i Akkord.

Jernindustriens Ferieordning er gældende, dette er ogsaa Tilfældet med § 7 angaaende Akkorder. Akkordbasis er 74 Øre. Overenskomsten er gældende til 14. Maj 1937.

Hos N. N. Blumensaadt, Odense, indføres Bonusordning i Overenskomsten, der forlænges til Marts 1938.

Med Worning & Petersen, Vejle, er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938. Slut-Ugelønnen for voksne Kvinder og for Kvinder paa Loft forhøjes med 1 Kr. 50 Øre, og fra 1. Marts 1937 med yderligere 1 Kr. Ugelønssatserne og Karenstidssatserne forhøjes procentvis i samme Forhold. Kragelunds Fabriker i Aalborg har ligeledes forlænget til 1938, med et Tillæg af 2 Øre pr. Time i Aar og 2 Øre i 1937.

Med Kalk- og Teglværksforeningen af 1893 er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938. Timelønnen forhøjes med 2 Øre og fra 1. Marts 1937 med yderligere 3 Øre. Akkorderne forhøjes med 2 pCt., fra 1. Marts 1937 forhøjes Tillægget til 4 pCt.

Ny Overenskomst er oprettet med Aktieselskabet for Kemisk Industri i Kastrup.

Timelønnen er 60 Øre de første 3 Maaneder. Der indføres en Produktionstillægsordning for Syning. Der tilstræbes desuden indført Produktionstillæg paa andre Omraader. Saalænge dette ikke er sket, udbetales efter 3 Maaneders Ansættelse et Akkordafsavnstillæg af 7½ Øre pr. Time.

Den fulde Ferie udgør 6 Dage i Forbindelse med 2 Søndage. Den fulde Feriebetaling er 40 Kr. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1938.

Københavns Afdeling 1 har lokalt afsluttet Overenskomst med Skandinavisk Jute-Kompagni. Ugelønningerne, der er paa 32 Kr. 50 Øre og 33 Kr. 25 Øre, forhøjes fra 1. April 1937 med 1 Kr. pr. Uge. Overenskomsten er gældende til 1. April 1938.

Samme Afdeling har lokalt forlænget Overenskomsten med De danske Eddikebryggerier til 1. Maj 1937 med et Tillæg af 3 Kr. pr. Uge.

Samme Afdeling har lokalt afsluttet et Tillæg til Overenskomsten med Det danske Rengøringsselskab. Lønningerne forhøjedes med 5 Kr. pr. Maaned.

Med Frederiksholm Dampvaskeri er ny Overenskomst oprettet gældende til 1. April 1937. Lønnen er den første Maaned 61, derefter 66 Øre pr. Time. Stiversker, Mærkersker, Pakkersker, Strygersker, Syersker og Vaskekoner 68 Øre pr. Time. Der gives et Tillæg af 5 Øre pr. Time, hvis der ikke arbejdes 40 Timer om Ugen. I 2-Holds Drift betales henholdsvis 10 og 16 Øre mere pr. Time. Kvinderne faar Sommerferie i 6 Dage, uden Afkortning i Lønnen, naar de har været beskæftiget i Virksomheden i 3 Maaneder. Tillidsmandsbestemmelsen som i Dampvaskeriejerforeningens Overenskomst. Der er gensidig Opsigelsesfrist af 1 Uge. Kvinderne var her nylig blevet organiseret, og havde ved Damprullen 16, 18 og 20 Kr. pr. Uge.

Med Olsens Fabriker, Emdrupvej, er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938. Timelønningerne forhøjedes med 3 Øre straks og 2 Øre til 1. Marts 1937.

Overenskomsten med Foreningen af Danske Farve- og Lakfabrikanter er forlænget til 1. Marts 1938. Ugelønnen fastsattes til 26 Kr. 70 Øre, 28 Kr. 20 Øre og 31 Kr. 50 Øre. Fra 1. Marts 1937 forhøjes samtlige 3 Ugelønninger med 1 Kr. hver.

Med Dehns Dampvaskeri er fastsat følgende Akkorder for Strygning af Sportsskjorter: Halslinning, Manchetter og Forside 1¾ Øre, Rygside og Ærmer paa Ærmeforme 1¾ Øre, Færdigstrygning og Sammenlægning 3½ Øre.

De forenede Dampvaskerier, Rønnows Dampvaskeri og Emdrup Dampvaskeri er indtraadt i Dampvaskeriejerforeningen, og dennes Overenskomst er gældende for disse Virksomheder fra 1. April 1936.

Overenskomst er afsluttet med E. Sørensens, A. Christiansens, O. Jensens og N. C. Dehns Ægforretninger, Aalborg, paa samme Vilkaar som med de øvrige Ægforretninger.

Overenskomsten med Aarhus Oliefabrik er ved lokal Forhandling forlænget til 1. April 1938. Lønningerne forhøjes paa alle Satser med 3 Øre fra 1. Juli 1936 og med yderligere 2 Øre fra 1. Marts 1937.

Overenskomst er afsluttet med Jasters Produktforretning, Aarhus. Timelønnen er 58 og 64 Øre, der indføres Akkord. 6 Maaneders Anciennitet giver 6 Dages Ferie med fuld Løn. Overenskomsten er gældende til 1. April 1937.

Overenskomsten med Aarhus Oliefabrik, Esbjerg Afdeling, er ved lokal Forhandling forlænget til 1. Marts 1938. Timelønnen 61 Øre forhøjes fra 1. Marts 1937 med 2 Øre. Akkorden for Reparation af Sække ændres til 3 Kr. 42 Øre pr. 100 Stk. I 2- og 3-Holds Skift gives 10 pCt. Tillæg til Akkord og Timeløn.

Med Vaskeriet „Øresund", Helsingør, er oprettet ny Overenskomst gældende til 1. Marts 1938. Personlige Lønninger tillægges 2 Øre pr. Time. Der gives et Tillæg af 5 Øre, naar der arbejdes mindre end 40 Timer om Ugen.

Akkorden med Silkeskjorter forhøjes med 2 Øre.

Med Nordjyllands Social-Demokrat er Overenskomst afsluttet til 1. April 1938. Der gaves nogle personlige Tillæg i Yderdistrikterne.

Med Roskilde Domsogns Kirkegaardsbestyrelse er oprettet Overenskomst, som gælder til 1. Maj 1937. Den daglige Arbejdstid er 8 Timer med ½ Times Frokost og 1½ Times Middag. Timelønnen er 65 Øre. Der gives 1 Dags Ferie for hver 25 Arbejdsdage, dog ikke udover 6 Dage i Forbindelse med 2 Søndage og med fuld Løn.

Med Aalborg Kommune er oprettet ny Overenskomst fra 1. Juli 1936 til 1. Marts 1938. Lønnen er 70 Kr. pr. Maaned med enkelte Undtagelser 55 og 45 Kr. pr. Maaned. Der betales paa Politigaarden et Tillæg af 8 Kr. pr. Maaned for Søn- og Helligdagsarbejde. Ved Hovedrengøring betales paa Hverdage 1 Kr. pr. Time, paa Søn- og Helligdage 1 Kr. 50 Øre. Kvinderne erholder under Sygdom, der varer mere end 3 Dage, fuld Løn i indtil 2 Maaneder mod Lægeattest. De Kvinder, der har været i Kommunens Tjeneste før en 1. Januar, har fra paafølgende 1. April Ret til 6 Dages Ferie i Forbindelse med to Søndage med fuld Løn.

Med „De forenede Isværker", Esbjerg, er lokalt oprettet Overenskomst gældende til 1. Marts 1938, til hvilken Tid den kan opsiges i Henhold til de nye Forhandlingsregler. Lønnen forhøjes med 4 Øre i Aar og 2 Øre mere fra 1. Marts 1937. Holdskiftet betales med 9 Øre pr. Time for alle Hold.

Med P. Baunsgaard, Aarhus, er Overenskomsten forlænget til 1. Juni 1938. Lønnen er forhøjet med 2 Kr. pr. Uge.

Med Firmaet Adolf Priors kemisk-tekniske Fabriker er afsluttet ny Overenskomst. Ugelønnen fastsættes til 32 Kr., og fra 1. Marts til 33 Kr. Kvinderne erholder efter et halvt Aars Forløb 6 Dages Ferie.

Med Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger:

Københavns Hovedafd. Der tillægges de bestaaende Ugelønninger et Tillæg af 1 Kr. 50 Øre i Aar, og 1 Kr. næste Aar. De ved Rengøring beskæftigede Kvinder erholder for 4 Timers dagligt Arbejde 78 Kr. pr. Maaned, fra den 1. April 1937 79 Kr. pr. Maaned. Løst antagne Rengøringskoner erholder fra 1. April 1936 77 Øre pr. Time og fra den 1. April 1937 80 Øre pr. Time.

Aarhus. Der tillægges Ugelønnen 1 Kr. 50 Øre i Aar og 1 Kr. næste Aar. De personlige Tillæg bibeholdes.

Roskilde. Fra 1. Maj 1936 73 Øre pr. Time. Fra den 1. Maj 1937 75 Øre pr. Time. Nyantagne Kvinder erholder i 1ste Sæson 70 Øre pr. Time, derefter 75 Øre pr. Time.

Glostrup. Ugelønnen er 31 Kr. 50 Øre i 1ste Sæson, derefter 35 Kr. 50 Øre og fra 1. Maj 1937 forhøjes Ugelønnen til henholdsvis 32 Kr. 50 Øre og 36 Kr. 50 Øre. Ingen personlig Løn kan som Følge af denne Overenskomst nedsættes.

Kolding. Ugelønnen er den første Maaned 27 Kr., derefter 30 Kr. 96 Øre, og fra 1. Marts 1937 31 Kr. 44 Øre.

Paa Trikotageafdelingen:

Kvinderne paa Motorstrikkemaskinerne erholder et Tillæg paa 4 Kr. 50 Øre pr. Uge. 2 Fastansatte er paa 2 Kr. 50 Øre pr. Uge, og enkelte Akkorder forhøjet. Feriebetalingen er 2 pCt. af saavel Akkord som Ugeløn.

Københavns Sporveje:

Kvinderne, der er beskæftiget i Remiserne, faar et Tillæg af 5 Øre pr. Time henholdsvis til Dagarbejde 83 Øre og Natarbejde 1 Kr. 4 Øre. Der ydes et Udearbejdstillæg paa 8 Øre til Konerne i Allégades Remise. Tillægget har tilbagevirkende Kraft fra 1. April.

Ny Overenskomst afsluttet med Firmaet Glück. Lønnen fastsættes til 64 Øre i Timen + 7 Øre i Akkordafsavnstillæg. Kvinderne erholder en Ferie paa 6 Dage.

Overenskomst med Det danske Medicinal- og Kemikaliekompagni er afsluttet til 1. Marts 1937. Der tillægges Ugelønningerne 1 Kr.

Med Mehls Fabriker i Aarhus. Overenskomsten forlænget til 1938.

Vejen Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Tagpapfabriken „Phoenix". Lønnen de første 4 Uger 65 Øre, derefter 70 Øre pr. Time. Kvinderne erholder Ferie. 3 Kr. pr. Dag i Ulykkesforsikring.

Med Konservesfabriken „Gubben" er afsluttet ny Overenskomst. Lønnen fastsættes til de første 4 Uger 55 Øre, derefter 60 Øre + et Akkordafsavnstillæg paa 10 Øre pr. Time. Akkordpriserne fastsættes saaledes, at Fortjenesten er mindst 25 pCt. over den gældende Timeløn. Kvinderne erholder 6 Dages Ferie.

Mæglings- og Timandsmøder.

Mæglingsmøde afholdt hos Firmaet Fisker & Nielsen angaaende Respittiden. Mødet endte uden Resultat, og Sagen førtes til Timandsmøde.

Timandsmøde afholdt i samme Sag. Firmaet hævdede, at Respittiden var tilstrækkelig til Afstempling, og nægtede at tilbagebetale Fradragene i Lønnen. Enighed opnaaedes ikke, og Forbundenes Repræsentanter forbeholdt sig deres Stilling.

Paa Nordisk Kabel- og Traadfabrik havde man nægtet at forhøje Timelønnen paa 70 Øre til 74 Øre, i Henhold til Forligsmandens Forslag. Ved Forretningsførerens Henvendelse til Virksomheden gik Sagen i Orden uden Mægling.

Den 19. Maj 1936 afholdtes paa A/S Glud & Marstrands Fabriker, Carl Lundsgade 20, et Fællesmæglingsmøde, foranlediget ved Skrivelser af 5. og 7. s. M. fra Kvindeligt Arbejderforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund og til Behandling af en Klage fra Arbejderne over, at Firmaet kræver udført systematisk Overarbejde.

Sagen diskuteredes, og man enedes om at henvise Spørgsmaalet til lokal Forhandling for derved at søge tilvejebragt Aftale om Overarbejdsforholdene. Skulde der mod Forventning ikke blive Enighed, gaar Sagen uden ny Mægling direkte til Timandsmøde.

Den 26. Juni 1936 afholdtes Nørrevoldgade 30, København, et Mæglingsmøde, foranlediget ved Skrivelse af 18. s. M., jfr. Skrivelser af 29. f. M. og 5. f. M., fra Kvindeligt Arbejderforbund og til Behandlindling af følgende Spørgsmaal:

1) Klage over, at Firmaerne Glud & Marstrands Fabriker samt Københavns Lampe- og Lysekronefabrik ikke aflønner nyantagne Arbejdersker efter Overenskomsten.
2) Klage over, at førstnævnte Firma nægter at betale Overarbejdspenge paa Grundlag af Timelønsbetalingen — 64 Øre.

Til Stede var Direktør L. Levin, Direktør J. Rasmussen, Direktør H. Glud, Afdelingsformand Fru Inger Gamborg, Tillidsmand Fru Rosa Hansen, Tillidsmand Ellen Persson samt Mæglingsmændene.

Paa Mødet fremførte Arbejderskerne endvidere
3) En Sag vedrørende et Formandsspørgsmaal paa Københavns Lampe- og Lysekronefabrik.

ad 1) Sagen diskuteredes, og begge Firmaer vilde undersøge, om nogle af Kvinderne havde faaet for lidt udbetalt i Henhold til Kendelsen af 7. April s. A., hvorefter fornøden Efterbetaling snarest vil finde Sted.

ad 2) Sagen diskuteredes. Sammenslutningens Mæglingsmand oplyste, at Firmaets Standpunkt var i Overensstemmelse med Sammenslutningens Opfattelse af Bestemmelserne i Kendelsen, hvorefter Kvinderne ikke havde Ret til at kræve deres ansatte Timeløn forhøjet som Følge af Kendelsen. Arbejdernes Repræsentanter hævdede, at Overtidstillægene hos Firmaet altid var beregnet efter Mindstebetalingen for Timelønsarbejde, og at dette ogsaa maatte være Tilfældet, efter at Mindstebetalingen var forhøjet med 5 Øre.

Enighed kunde saaledes ikke opnaas, hvorefter Forbundets Mæglingsmand forbeholdt sig at kræve Spørgsmaalet fremmet til Timandsmøde.

Sagen behandlet paa Timandsmøde den 22. Juli og sluttede med, at Firmaet indgik paa at betale Overarbejdspenge efter Timelønnen 64 Øre.

Tirsdag d. 21. Juli 1936 afholdtes Mæglingsmøde i Odense hos A/S Haustrups Fabriker, begæret af Kvindeligt Arbejderforbund.

Der forelaa Klage over, at Firmaet ikke udbetaler de ved Voldgiftskendelsen af 7. April 1936 fastsatte Tillæg.

Man enedes om, at Firmaet efterbetaler fra Lockoutens Ophør:

Til 3 Arbejdersker, som havde faaet Forhøjelse fra 57—60 Øre, yderligere 2 Øre. Til 3 Arbejdersker, som intet Tillæg havde faaet, 4 Øre, fra 66 til 70 Øre.

Forbundet krævede derhos paa alle Lønninger, saavel Timeløn som Akkord, en Forskudsudbetaling af henholdsvis 53 og 60 Øre pr. Time, sidstnævnte for Arbejdersker med 2 Maaneders Anciennitet, imod nu 53 og 55 Øre, som praktiseret af Firmaet, samt at Overtidsbetaling udredes efter de paastaaede Timelønssatser, medens Firmaet hævder, at dettes Satser vil være berettiget som ansatte Timelønninger og dermed som Grundlag for Overtidsbetaling.

Herom opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet begærede derfor disse sidste 2 Spørgsmaal ført videre til Behandling paa Timandsmøde.

Vi har haft en Del Mæglingsmøder til Fortolkning af Feriespørgsmaalet. Med Sækkelejekompagniet, København, er Sagen gaaet i Orden paa den Maade, at Virksomheden udbetaler Sommerferiepenge efter samme Regler som tidligere.

Firmaet H. Pens. Der udbetales de Kvinder, der er beskæftigede indenfor Ferieperioden 1. Maj—1. September fuld Feriegodtgørelse, saafremt de har været beskæftiget 6 Maaneder i Virksomheden.

A/S The Hairlock Cushion & Co. Idet begge Parter forbeholder sig deres principielle Standpunkt ordnedes Sagen ved, at Firmaet til Kvindeligt Arbejderforbund betaler 50 Kr.

Paa Den danske Mælkekondenseringsfabrik, Nykøbing F., er der fastsat en Prøveakkord for Blikemballage-Afdelingen indenfor et Tidspunkt af 3 Maaneder.

Med Andelsfjerkræslagterierne Ringsted, Randers, Svendborg er fastsat Akkorder for Skoldplukning. Paa Mødet behandledes ligeledes en Uoverensstemmelse vedrørende Feriespørgsmaalet i Randers og man enedes om, at Kvinderne erholder Ferie efter Beregningen: Timeantallet opsamlet efter sidst afholdte Ferie.

Med Gummifabriken „Tretaarn" er forskellige Forhold vedrørende Akkorder ordnet. 2 Kvinder, der var kommet til Skade, har faaet efterbetalt efter Overenskomsten.

Med Statsbanerne er truffet følgende Ordning:

Herved bekræftes den paa Mødet den 18. ds. trufne Aftale om Forhøjelse af de 3 for Ekstravogterposter fastsatte Daglønssatser — 135 Øre, 175 Øre og 215 Øre — med 10 Øre, saaledes at Satserne herefter bliver henholdsvis 145 Øre, 185 Øre og 225 Øre.

De Steder i 2. Distrikt, hvor den midterste Sats maatte være ansat til 180 Øre, udgør Forhøjelsen dog kun 5 Øre pr. Dag.

Lønforhøjelsen gives Gyldighed med tilbagevirkende Kraft fra den 1. April d. A.

Man ophæver derhos Bestemmelsen om, at Maksimumstjenesten kan overskrides med Tjeneste ved Aften- eller Nattog, der kun løber 2 Gange ugentlig med mindst 1 Døgns Mellemrum. Bestemmelserne om Tjenestens Udstrækning faar herefter følgende Ordlyd:

„Udstrækningen af den Tjeneste, der kan paalægges Vogtersken, er 15 Timer pr. Døgn, men Posten skal kunne normeres med 16 Timers Tjeneste, mod at der gives Overtidsbetaling for een Time. Maksimumstjenesten kan dog overskrides — ogsaa udover de 16 Timer — med Tjeneste ved ikke regelmæssigt løbende Særtog. For disse ekstraordinære Overskridelser ydes Overtidsbetaling."

Denne Bestemmelse vil blive sat i Kraft snarest muligt.

Det af Forbundet ved Forhandlingen rejste Spørgsmaal om, hvorledes der i nævnte Henseende skal ses paa Udflugtstogene, vil blive gjort til Genstand for en Undersøgelse, og Resultatet heraf vil blive meddelt Forbundet.

Med Dampvaskeriejerforeningen i Danmark. Mæglingsmøde afholdt vedrørende Misbrug af Overarbejde paa forskellige Virksomheder. Sagen diskuteredes og henvistes lokalt.

Slagelse Margarinefabrik havde undladt at give et af vore Medlemmer Ferie. Sagen gaaet i Orden.

⊡

Forhøjelse af Understøttelsessatser i A. L. K.

I Henhold til Arbejdsløshedslovens Paragraf 15, Stk. 3, vedrørende Forhøjelse af Understøttelsessatserne med Pristallet som Baggrund indledede Hovedledelsen Forhandling med Arbejdsdirektoratet. Efter Vedtagelse saavel i Forretningsudvalget som Hovedbestyrelsen udsendtes følgende Cirkulære:

Til Afdelingslederne.

Paa et den 8. ds. afholdt Forretningsudvalgsmøde vedtoges det med Hovedbestyrelsens Godkendelse at ansøge om Arbejdsdirektoratets Sanktion til, i Henhold til Arbejdsløshedslovens § 15, 3. Stk., at forhøje Understøttelsessatserne uden samtidig at forhøje Kontingentet. I Skrivelse af 29. Maj d. A. fik vi Arbejdsdirektoratets Godkendelse af, at Kassens Understøttelsessatser fra 1. Juli d. A. og foreløbig ***indtil Udgangen af indeværende Regnskabsaar*** *forhøjes saaledes, at Understøttelsessatsen Kr. 3,00 forhøjes til Kr. 3,20 og Understøttelsessatsen Kr. 2,50 forhøjes til Kr. 2,70.*

Samtidig maa Medlemsbidraget ændres paa den Maade, at Bidraget til Hovedforsikringen nedsættes med 5 Øre ugentlig pr. Medlem og Bidraget til Fortsættelseskassen forhøjes med et tilsvarende Beløb, hvorefter Medlemsbidraget fremtidig bliver 90 Øre ugentlig pr. Medlem til Hovedforsikringen og 15 Øre ugentlig pr. Medlem til Fortsættelseskassen.

Dette skal imidlertid i Henhold til Vedtægtens § 49, 1. Stk., ud til Urafstemning blandt Medlemmerne.

Paa Hovedbestyrelsesmødet den 10. Juni d. A. enedes man om, at man, paa Grund af, at Forhøjelsen af Understøttelsessatserne kun er givet indtil Udgangen af indeværende Regnskabsaar, maatte have en Tilføjelse til Vedtægtens § 16 som følger:

„Hovedledelsen er berettiget til med Arbejdsdirektørens Godkendelse under Hensyn til Kassens skiftende Behov at foretage fornødne Ændringer vedrørende Understøttelsessatserne."

Da vi først saa sent som i Dag har modtaget Arbejdsdirektoratets endelige Godkendelse af Formuleringen af Ændringen til Vedtægten, og det jo snart er den 1., anmoder vi Afdelingerne om aldeles omgaaende at lade foretage Urafstemning over følgende to Spørgsmaal:

1) *Understøttelsessatserne ændres fra Kr. 2,50 til Kr. 2,70 pr. Dag i indtil 80 Dage og fra Kr. 3,00 til Kr. 3,20 i indtil 90 Dage.*
2) *Hovedledelsen er berettiget til med Arbejdsdirektørens Godkendelse under Hensyn til Kassens skiftende Behov at foretage fornødne Ændringer vedrørende Understøttelsessatserne.*

Resultatet af Afstemningen maa indsendes snarest muligt og maa senest være Hovedkontoret i Hænde Mandag den 29. Juni. I Tilfælde af Majoritet for Forslaget, træder Ændringen i Kraft den 1. Juli i Aar.

Venlig Hilsen

Alvilda Andersen.

I Fortsættelse af vort Cirkulære af 23. Juni skal vi meddele, at Urafstemningen har givet følgende Resultat:

Punkt 1) Ændring af Understøttelsessatserne fra Kr. 2,50 til Kr. 2,70 i indtil 80 Dage og fra Kr. 3,00 til Kr. 3,20 i indtil 90 Dage: 9359 Ja-Stemmer, 415 Nej-Stemmer, 67 Stemmesedler blanke og ugyldige.

Punkt 2) Hovedledelsen er berettiget til med Arbejdsdirektørens Godkendelse under Hensyn til Kassens skiftende Behov at foretage fornødne Ændringer vedrørende Understøttelsessatserne: 9163 Ja-Stemmer, 557 Nej-Stemmer, 98 Stemmesedler var blanke eller ugyldige.

Som De vil se, er der overvældende Majoritet for Vedtagelsen af begge Punkter.

Forhøjelsen af Understøttelsessatserne træder som meddelt i Cirkulæret i Kraft fra og med 1. Juli d. A.

Vedrørende Understøttelse til Medlemmer under 18 Aar og over 60 Aar forhøjes Satserne i samme Forhold som til Medlemmer af Arbejdsløshedskassen.

⊡

De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde.

I Dagene den 25. og 26. Maj 1936 afholdt D. s. F. Repræsentantskabsmøde i Folkets Hus paa Enghavevej.

I Tilslutning til den paa Mødet foreliggende trykte Beretning gav den fungerende Formand Chr. Jensen en mundtlig Redegørelse for de vigtigste Foreteelser i dansk Fagbevægelse i 1935 og skildrede herunder ogsaa meget udførligt indeværende Aars yderst langvarige Overenskomstbevægelse.

Chr. Jensen omtalte navnlig Overenskomstsituationens Forløb efter den i Marts Maaned afholdte ekstraordinære Generalforsamling, Arbejdernes Vedtagelse og Arbejdsgivernes Forkastelse af Forligsmandens Mæglingsforslag samt den vedtagne Voldgiftslovs Tilblivelse og Betydning.

Chr. Jensen understregede til Slut, at Fagforeningerne vedblivende har mange Krav, de ønsker gennemført, og til Trods for, at de altid har betragtet Strejken som det sidste Middel, er de ingenlunde til Sinds at fraskrive sig Retten til at iværksætte Strejker, hvis Forholdene tvinger dertil.

Efter en Del Diskussion godkendtes Formandens Beretning enstemmigt og Repræsentantskabet gav her Udtryk for, at en ekstraordinær Situation som den, der laa i indeværende Foraar, kan tvinge Fagforbundene til ekstraordinære Skridt, men at man ikke føler sig bunden af dette Aars Afgørelse og ønsker at bevare Fagbevægelsens fulde Bevægelses- og Handlefrihed.

Man behandlede Spørgsmaalet vedrørende 40 Timers Ugen. Formanden udtalte her, at det vilde være fejlagtigt at tro, at f. Eks. Indførelsen af 40 Timers Ugen vilde bevirke, at alle arbejdsløse kom i Arbejde, men Arbejdstidsforkortelsen er et af Midlerne til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, og derfor bør Fagforeningerne baade paa det nationale og det internationale Omraade støtte og fremme alle Bestræbelser, der tager Sigte paa en Forkortelse af Arbejdstiden, I Debatten gav flere

Talere deres Tilslutning til Formandens Udtalelser og manede til kraftig Indsats for Arbejdstidsspørgsmaalet, effektiv Afspadsering af Overarbejde og en positiv Beskæftigelsespolitik.

Repræsentantskabet drøftede og vedtog derefter et af Forretningsudvalget forelagt *Forslag om Oprettelse af et Arbejderbevægelsens Erhvervsraad.* Dermed realiseres en Tanke, som allerede i nogen Tid har været drøftet mellem Ledelserne for Partiet, Fagbevægelsen og Kooperationen og ogsaa har fundet Tilslutning paa en Del af de i Sommeren 1935 afholdte Forbundskongresser. Erhvervsraadets Opgave er at fremskaffe, samle og bearbejde Oplysninger vedrørende Erhvervslivet i Ind- og Udland, der kan have Betydning for Arbejderbevægelsens faglige Lønerhverv og dens kooperative Erhvervsvirksomheder. Raadet stiller disse Oplysninger med dertil hørende statistisk Materiale til Raadighed for de tilsluttede Organisationer.

I sin Forelæggelsestale understregede Formanden, at Fagbevægelsen i Dag repræsenterer en saa stor Del af den danske Befolkning, at den har Krav paa at blive taget med paa Raad, naar vigtige erhvervsmæssige og økonomiske Spørgsmaal skal afgøres. Endvidere har Fagbevægelsen paa sit nuværende Stade Brug for den bedst mulige Information om Erhvervslivets Forhold. Af disse to Grunde anbefalede Chr. Jensen stærkt at gaa med til Oprettelsen af Raadet.

Repræsentantskabets enstemmige Vedtagelse af Forslaget betyder, at den faglige Centralorganisation, saasnart det kooperative Fællesforbund har tiltraadt Forslaget, er rede til Raadets Oprettelse og villig til at bære sin Part af Omkostningerne. Det blev udtrykkeligt fremhævet paa Mødet, at det kun drejer sig om en *raadgivende* Institution.

Direktiverne faas som hidtil af den samlede Arbejderklasses kompetente Forsamlinger.

Arbejderbevægelsens Erhvervsraad.

Nedenstaaende aftrykkes det Forslag til Vedtægter til et Arbejderbevægelsens Erhvervsraad, som vedtoges paa D. s. F. Repræsentantskabsmøde den 25. og 26. Maj 1936.

Vedtægter for Arbejderbevægelsens Erhvervsraad.

§ 1.

Arbejderbevægelsens Erhvervsraad er oprettet af De samvirkende Fagforbund i Danmark og Det kooperative Fællesforbund i Danmark.

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund og Hovedbestyrelsen for Det kooperative Fællesforbund danner tilsammen Erhvervsraadet, der yderligere kan supplere sig med saadanne Personer, hvis Deltagelse i Raadet findes formaalstjenligt. Til Erhvervsraadet kan endvidere knyttes Sagkyndige paa de erhvervsmæssige og økonomiske Omraader.

§ 2.

Erhvervsraadets Opgave er at fremskaffe, samle og bearbejde Oplysninger vedrørende Erhvervslivet i Ind- og Udland, der kan have Betydning for Arbejderbevægelsens faglige Lønerhverv og dens kooperative Erhvervsvirksomheder. Raadet stiller disse Oplysninger med dertil hørende statistisk Materiale til Raadighed for de tilsluttede Organisationer.

Raadet skal endvidere have Opmærksomheden henvendt paa at følge Behandlingen i Ind- og Udland af erhvervspolitiske og nationaløkonomiske Spørgsmaal inden for Lovgivningen, Stat og Kommuner, Erhvervsorganisationer, Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne, Pressen og i Handelsforholdet mellem Danmark og Udlandet.

Raadet skal virke vejledende for alle Arbejderbevægelsens egne Organisationer og Virksomheder i erhvervs- og driftsøkonomiske Spørgsmaal, dels ved direkte raadgivende Virksomhed, dels ved Udgivelse af Beretninger, Pjecer og andre Publicationer til Brug for Arbejderbevægelsen og dens Tillidsmænd og Organisationsledere, dels ved Afholdelse af Møder for Organisationsledere og Repræsentanter for Arbejderbevægelsens Virksomheder til Orientering om og Drøftelse af erhvervsmæssige og økonomiske Spørgsmaal.

Raadet repræsenterer Arbejderbevægelsen udadtil i Anliggender af den her omhandlede Art og udpeger Repræsentanter til, paa lige Fod med de øvrige Erhvervs Hovedorganisationer (Industriraadet, Landbrugsraadet, Grosserersocietetet m. v.), at deltage i Forhandlinger med Regering og Rigsdag samt iøvrigt, hvor Raadet skønner, at en saadan Repræsentation er paakrævet.

§ 3.

Erhvervsraadet vælger for eet Aar ad Gangen en Formand, der sammen med 6 af Raadets dertil valgte Medlemmer danner et Forretningsudvalg, som har den daglige Ledelse af Virksomheden i Overensstemmelse med det samlede Erhvervsraads Beslutninger.

I Forretningsudvalget skal De samvirkende Fagforbund og Det kooperative Fællesforbund altid begge være repræsenteret.

Valgene foretages paa første ordinære Mødedag i Aaret.

Raadet holder ordinært Møde i hvert Halvaar, men iøvrigt saa ofte Formanden finder Anledning dertil, eller naar mindst 3 af Raadets Medlemmer forlanger Møde afholdt. Formanden leder Raadets Møder, og Raadets Beslutninger indføres i en Forhandlingsprotokol.

Raadets Medlemmer er ulønnede. Mødediæter fastsættes i Overensstemmelse med de almindelige inden for Arbejderbevægelsen gældende Regler, ligesom Medlemmernes Rejseudgifter refunderes.

Iøvrigt fastlægger Raadet selv sin Forretningsorden.

§ 4.

Under Erhvervsraadet oprettes et Kontor under Ledelse af en Kontorchef, der ansættes af Raadet, og som maa forpligte sig til at lede Kontoret i Overensstemmelse med Raadets Beslutninger og de inden for Arbejderbevægelsen gældende Grundsætninger.

Kontorchefen er Raadets Sekretær.

Det øvrige Personale ansættes af Forretningsudvalget efter Indstilling af Kontorchefen.

Raadet udgiver en aarlig Beretning om sin Virksomhed og om den almindelige økonomiske og erhvervsmæssige Udvikling i det forløbne Aar.

§ 5.

De med Erhvervsraadet og dets Virksomhed forbundne Udgifter udredes af De samvirkende Fagforbund med $^2/_3$ og af Det kooperative Fællesforbund med $^1/_3$.

§ 6.

Regnskabet aflægges efter Kalenderaaret og forelægges af Forretningsudvalget i revideret Stand paa Raadets ordinære Møde i første Halvaar, hvorefter det tilstilles de tilsluttede Organisationer.

Regnskabet revideres af Arbejdernes Bogførings- & Revisionsinstitut.

§ 7.

Ændringer af disse Vedtægter kan kun finde Sted ved et Flertal i hver af de to Organisationer (D. s. F. og D. k. F.). Forslag til Ændringer i Vedtægterne vil først være at forelægge for Raadet og skal forelægges for Organisationerne, hvis et Flertal indenfor en af Grupperne kræver det.

§ 8.

I Tilfælde af Raadets Ophævelse fordeles Raadets Formue med $^2/_3$ til De samvirkende Fagforbund og $^1/_3$ til Det kooperative Fællesforbund.

Efter at saavel De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab som Det kooperative Fællesforbunds Generalforsamling havde vedtaget det udarbejdede Forslag om Oprettelse af et Arbejderbevægelsens Erhvervsraad, samledes den 1. Juli de to Organisationers øverste Ledelser til et Møde paa D. s. F.s Kontor og konstituerede sig i Henhold til de vedtagne Beslutninger som Arbejderbevægelsens Erhvervsraad.

Til Formand valgtes enstemmigt Borgmester *P. Christensen,* Helsingør. Forretningsudvalget kom til at bestaa af følgende Medlemmer: D. s. F.s fungerende Formand *Chr. Jensen, Alvilda Andersen,* Sekretær *Knud V. Jensen, Axel Olsen, Fr. Dalgaard* og *I. M. Johansen.*

Landstingsvalgets Mysterier.

Til Efteraaret finder det med saa megen Spænding imødesete Landstingsvalg Sted. Det kan derfor være af Interesse at se lidt nærmere paa de Forskrifter, der gælder for dette Valg, som foregaar efter temmelig komplicerede Principper.

Landstinget bestaar af ialt 76 Medlemmer. Heraf vælges de 19 for 8 Aar ad Gangen af Landstinget selv, medens 57 er folkevalgte. Af disse 57 vælges den ene paa Færøerne, hvor Valget foretages af Lagtinget. Da Valgretsbestemmelserne til Lagtinget er omtrent som til det danske Folketing, er den færøske Repræsentant altsaa den eneste Landstingsmand som vælges — omend indirekte — af de samme Vælgere som til Folketingsvalg.

Den politiske Stilling i Landstinget er for Tiden saaledes:

	ialt	heraf landstingsvalgte
Socialdemokrater	27	6
Radikale	7	2
Konservative	13	3
Venstre	28	8
Selvstyrepartiet	1	

Regeringpartierne har altsaa tilsammen 34 Mandater, mod Venstres og Konservatives 41, hvortil kommer den færøske Repræsentant. Valget til Efteraaret omfatter Halvdelen af de folkevalgte, nærmere betegnet 28 af de 57 Landstingsmænd. Sjælland (København og Frederiksberg) og Lolland-Falster skal vælge 12, Bornholm 1 og det sydlige Jylland 15. Desuden skal de 19 landstingsvalgte vælges i Aar, og da dette Valg foregaar ved almindeligt Forholdstalsvalg efter Partistillingen i det nuværende Landsting, kan dets Resultat beregnes paa Forhaand. Socialdemokratiet vil vinde et Mandat fra Venstre, dog kun under Forudsætning af, at den færøske Repræsentant forholder sig neutral under dette Valg. Han er pludselig blevet Tungen paa Vægtskaalen i dette Spørgsmaal. Deltager han i Valget af de landstingsvalgte sammen med Venstre og Konservative bevarer Venstre Mandatet. Det maa dog formodes — navnlig med Henblik paa Lagtingsvalget paa Færøerne fornylig, som viste en kraftig Fremgang for Socialdemokratiet — at han holder sig neutral.

Paa Bornholm skal der kun vælges 1 Landstingsmand, som derfor vælges ved almindeligt Flertalsvalg. Sidste Gang der var Landstingsvalg i de samme Kredse var i 1928. Da opnaaede Regeringspartierne tilsammen at faa valgt 22 Valgmænd (Soc. 21 — Radikale 1) mod Venstres og Konservatives 25. Det vil være rimeligt at antage, at Valget i Aar vil give Flertal for Regeringspartierne.

Ialt skal Regeringspartierne erobre 4 Mandater i det nye Landsting for at have Flertal. For de første 2 Mandaters Vedkommende kan Udsigterne saa nogenlunde spores. Men for Valget i det hele taget er det naturligvis farligt at drage alt for mange direkte Konsekvenser af Folketingsvalget i Oktober 1935.

Det er som bekendt en anden Vælgerskare, der kaldes til Urnerne end ved Folketingsvalg. Valgret til Landstinget har enhver, der har Indfødsret, fast Bopæl i vedkommende Landstingskreds, og som senest paa Valgdagen fylder 35 Aar. Desuden gælder de almindelige Bestemmelser om, at den, der er dømt for en i den offentlige Mening vanærende Handling, den, der har modtaget Fattigunderstøttelse, som ikke er tilbagebetalt, eller som ikke har Raadighed over sit eget Bo, ikke har Valgret. Den høje Valgretsalder bevirker, at mange først kommer til at stemme til Landstingsvalget, naar de er over 40 Aar. Derimod kan man ved Flytning opnaa at stemme to Gange til Landstinget i Løbet af een Valgperiode.

Det Valg, som Vælgerne foretager, er jo et Valgmansdvalg. Motiveringen for denne indirekte Valgmetode var oprindelig den, at man derved sikrede større Hensyntagen til de saglige Interesser. Ved et Folketingsvalg, hvor Kandidaten direkte staar overfor sine Vælgere, har Folketribunen større Chancer for at gøre sig gældende end ved indirekte Valg. Der vælges 1 Valgmand for hvert paabegyndt Tusinde Indbyggere i Valgmandskredsene, der svarer til Opstillingskredsene ved Folketingsvalget.

Opstillingen af Kandidater til Valg af Valgmænd og til det endelige Landstingsvalg, som foregaar en Uge efter Valgmandsvalget, foretages af Partierne. Forberedelsen af selve Valget og Gennemførelsen deraf forestaas af en Valgbestyrelse paa 5 Mand i hver Valgmandskreds. Disse tilrettelægger Valget i alle Detailler og tilser — under meget alvorligt Strafansvar — at alt gaar rigtigt til, og at der ikke udøves Valgtryk af nogen Art.

Antallet af Vælgere var i de tilsvarende Kredse i 1928 623,632. Heraf stemte 481,716, eller 77 pCt. I de samme Kredse var der i 1928 847,900 Folketingsvælgere, hvilket altsaa vil sige, at 74 pCt. af

Folketingsvælgerne samtidig var Landstingsvælgere. Disse Tal har vel i Mellemtiden forskudt sig en Del, men de giver dog et ret tydeligt Billede af Forholdet mellem Vælgere til de to Ting.

Naar nu Vælgerne har stemt, sker Fordelingen af Valgmænd efter samme Metode, som anvendes ved Fordelingen af Kredsmandaterne ved Folketingsvalg. Det er den saakaldte d'Hondt'ske Metode, hvor man ved at dividere Partiernes Stemmeantal med 1 — 2 — 3 — 4 o. s. v. fordeler Valgmændene i den Rækkefølge, de var valgt. Naar de af Partierne opnaaede Antal Valgmænd er bekendt, kan man naturligvis ud fra dette skønne over det endelige Resultat ved selve Landstingsvalget, men der kan dog opstaa uforudsete Forskydninger. Valgmændene vælger nemlig efter Andræ's Metode. Det var Hensigten, at man ved denne Metode skulde stille Valgmændene frit, men i Praksis sker Valget udelukkende efter partimæssige Hensyn. Ved Valgmændenes Valg af Landstingsmænd kan der opstaa det Tilfælde, at to Kandidater opnaar det samme Fordelingstal. I saa Tilfælde afgøres Valget af Landstingsmand ved Lodtrækning. Valgmændene tilkendegiver Rækkefølgen for de Kandidater, de ønsker valgt, ved at anføre deres Navne paa Stemmesedlen.

Den endelige Godkendelse af Mandaterne sker af Landstinget selv.

Og til sidst kun et Par praktiske Oplysninger:

Valgmændenes Hverv er ulønnet. Kun tilrejsende Valgmænd faar Rejse og Ophold betalt.

Og endelig den allernødvendigste Oplysning:

Enhver Landstingsvælger skal for at have Stemmeret være opført paa Landstingsvalglisten.

Hvis nu Regeringsflertallet rykker ind i det nye Landsting efter Efteraarets Valg, er der i begge Rigsdagens Ting Flertal for Afskaffelse af Landstinget. Mange mener vel saa, at en saadan Afskaffelse er en naturlig Følge af et sejrrigt Valg. Men Grundloven mener noget andet. Afskaffelsen af Landstinget kan kun ske ved en Grundlovsændring og Bestemmelserne herfor indeholdes i Grundlovens § 94, som lyder saalunde:

„Vedtages et Forslag til en ny Grundlovsbestemmelse i begge Rigsdagens Ting, og Regeringen vil fremme Sagen, opløses Rigsdagen og almindeligt Valg foregaar baade til Folketinget og Landstinget. Vedtages Beslutningen af den efter Valget følgende overordentlige Rigsdag, bliver den inden et halvt Aars Forløb at forelægge Folketingsvælgerne til Godkendelse eller Forkastelse ved direkte Afstemning. De nærmere Regler for denne Afstemning fastsættes ved Lov. Har et Flertal af de i Afstemningen deltagende og mindst 45 pCt. af samtlige Vælgere afgivet deres Stemme for Rigsdagens Beslutning, og stadfæstes denne af Kongen, er den Grundlov".

Man ser altsaa, at der baade kræves ekstra Opløsning af begge Ting og desuden en særlig Afstemning. De Partier, der vil afskaffe Landstinget, skal uden Hensyn til Stemmedeltagelsen raade over 45 pCt. af Vælgerne, *saa* haarde er i Virkeligheden Betingelserne for Landstingets Modstandere. Men foreløbig staar det første Slag i Kampen mod Landstinget til September.

Vel mødt paa Skanserne!

Ledvogterskernes Afdeling

(II. Distrikt)

afholdt Generalforsamling den 21. Maj 1936 i Herning. Formanden, Fru Baneformand Kristiansen, Jelling, aabnede Mødet med at byde Deltagerne Velkommen, specielt Velkommen til Forretningsfører, Fru Andersen København, til Formanden for Ledvogterskerne i 1. Distrikt, Fru Jensen, Tingsted, til Formanden for Banepersonalets Bestyrelse, Th. Frederiksen, Herning, samt Gruppeformændene. Efter at Fru Jakobsen, Nr. Kollund, var valgt til Ordstyrer og havde oplæst Dagsordenen, fik Sekretæren, Fru Kristiansen, Sønderport, Ordet og oplæste Protokollerne, som enstemmigt godkendtes, hvorefter Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar, der var bl. a. ifølge Henvendelse fra Bestyrelsen til Distriktet sket endnu nogle Oprykninger af Ledvogter-Pladser ved stærkt trafikerede Overkørsler, fra laveste Lønklasse til Mellemklassen, nogle enkelte endog op i højeste Lønklasse.

Der var i det forløbne Aar uddelt to Jubilæumsgaver til Medlemmer, der havde haft Ledvogtning i 25 Aar, ligeledes var der udbetalt Begravelseshjælp à to Portioner, en paa 100 Kr. og en paa 150 Kr.

I Forbindelse med disse to Punkter oplyste Formanden, *ad 1*: at Medlemmer ifølge Afdelingens Love havde Ret til Jubilæumsgave efter 25 Aars Tjeneste, dog ikke hvis Tjenesten har været afbrudt ud over et Aar. Retten til Begravelseshjælp bortfalder ligeledes, hvis Bøgerne manglede Kontingentmærker. Vilde gerne paa det kraftigste henstille til Medlemmerne om nøje at passe paa at faa Kontingentmærkerne i Medlemsbogen (se iøvrigt Bekendtgørelse herom i April Kvartals-Nummeret af Medlemsbladet). Ligeledes henstilles til Medlemmerne, saa snart Sygdomstilfælde med Inddragelse af Dagløn indtræffer, da at anmelde det til Kassereren, for at vedkommende Medlem i et Tidsrum af indtil 13 Uger kan erholde fri Kontingent (se § 9, Stk. b i Afdelingens Lov af 17. Maj 1931).

Efter at Formanden havde besvaret nogle Spørgsmaal ifølge de faldne Udtalelser, fik Forretningsføreren Ordet og aflagde en Beretning fra den nyligt stedfundne Forhandling hos Generaldirektoratet angaaende Tjenestefordelingen, idet der i Samarbejde med 1. Distrikt var søgt om en Tjenestetid paa 12 Timer uden Hvilepause og Bortfald af al Overtid à 2—15 Timers Tjeneste med 2 Hvilepauser, men efter 15 Timers Tjeneste skulde ingen Overtid finde Sted og Afløsning træde til. Disse Forslag kunde ikke for Øjeblikket imødekommes af Generaldirektoratet, hvorimod en Lønrevision godt kunde indrømmes at være berettiget som Følge af den trafikale Udvikling paa saavel Bane som Vej og ifølge det skærpede Ansvar, der var paalagt Ledvogterskerne.

Der er herefter ifølge Forhandling sket følgende Lønændring fra 1,35—1,45, 1,75—1,85 og 2,15—2,25 pr. Dag, dog de Steder i 2. Distrikt, hvor Lønsatsens midterste Tarif udgør 1,80, sker kun Forhøjelse med 5 Øre, alt at regne fra 1. April 1936. Ligeledes er der ifølge Forhandling stillet Ledvogterskerne den Garanti, at *ikke tillyste* eller *signaliserede Særtog*, som eventuelt løb i *Hvilepauser* eller efter *normal Tjenetids Ophør* i Tilfælde af, at Ledvogterskerne ikke skulde være til Stede ved Ringning af disse Tog *ikke*

kan drages til Ansvar for aabentstaaende Led eller Bomme.

Angaaende Tjenesteudregning skal Ledvogtersken have Betaling for eventuelt løbende Særtog for den Del af Hvilepausen, som ligger foran Togets Ankomst, og hvis det, som det har været Tilfældet, ikke finder Sted, da at give Afdelingsformanden Underretning derom, for at faa dette rettet.

Forretningsføreren sluttede sin Beretning med at rette en kraftig Appel til *alle Medlemmer* om at agitere kraftigt for ny Tilgang af Medlemmer, idet over Halvdelen af Ledvogterskerne endnu stod udenfor Organisationen som Snylteplanter, der *sugede Fordele og Rettigheder* til sig, som deres *organiserede Kammerater* betalte for at skaffe dem. Banearbejder Frederiksen gav hertil sin Tilslutning og lovede Afdelingen al den Hjælp og Støtte i Arbejdet og Agitationen blandt sine Kolleger.

Beretningen godkendtes derefter enstemmigt, hvorefter Kassereren fremlagde det reviderede og underskrevne Regnskab, der balancerede med 3184 Kr. 38 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 180 Kr. 16 Øre. Medlemsantallet i 2. Distrikt er for Øjeblikket 97 Medlemmer. Regnskabet godkendtes.

Ved Valg af Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Formanden med Akklamation, ligeledes genvalgtes Fru Sørensen, Give. Nyvalgt blev Fru Jensen, Studsgaard, i Stedet for Fru Baneformand Nielsen, som bad sig fritaget for Valg paa Grund af Bortrejse. Til Suppleanter valgtes Fru Jensen, 23 Gjedstrup, og Fru Andersen, Aulum. Til Revisorer genvalgtes Fru Jakobsen, Kollund og Fru Laursen, Vildbjerg. Suppleanter Fru Thomsen, Thyregod og Fru Nielsen, Vildbjerg.

Formanden takkede Fru Nielsen for godt Samarbejde i de 4 Aar, hun havde været i Bestyrelsen. Ligeledes rettede Formanden en Tak til Forretningsføreren for den gode Forstaaelse, Ledvogterskerne altid havde mødt hos hende, og for den Energi, hun altid lagde for Dagen ved eventuelle Forhandlinger, saa Ledvogterskernes Kaar i Dag var blevet mere rimelige og taalelige end for nogle Aar siden (Medlemmerne rejste sig). Ligeledes rettede hun en Tak til Frederiksen, Herning, for den Hjælp og Støtte, Bestyrelsen altid havde haft i ham, naar de havde henvendt sig om Raad og Bistand.

Fru Jensen takkede for Indbydelsen og ligeledes Bestyrelsen i 2. Distrikts Afdeling for det gode Samarbejde, som hun haabede maatte vedvare til Gavn og Støtte for Afdelingen saavel i 1. som i 2. Distrikt.

Formanden hævede Mødet med en Tak til de mødte og udtalte Ønsket om, at de Oplysninger og Beslutninger, der var givet og truffet her i Dag, maatte virke til Gavn for vore Medlemmer og gøre sit til, at vor Organisation maa vokse i Medlemsantal i det kommende Aar.

Sønderport, 25. Maj 1936.

P. A. V.

Petrine Kristiansen,
Sekretær.

Den 20. internationale Arbejdskonference.

(Arbejderen 15. Juli 1936.)

Den 20. internationale Arbejdskonference, der fandt Sted i Gêneve fra den 4. til 24. Juni, opviste en meget stor Deltagelse. Ialt var der mødt 418 befuldmægtigede Repræsentanter, idet 51 Stater havde sendt 91 Regeringsrepræsentanter, 35 Arbejdsgiverrepræsentanter og 35 Arbejderrepræsentanter samt 257 tekniske Raadgivere. For de danske Arbejdere mødte D. s. F.s fungerende Formand, Chr. Jensen, med Sekretær Knud V. Jensen og Hovedkasserer Einer-Jensen som tekniske Raadgivere. Som Konferencens Præsident fungerede den danske Regeringsrepræsentant, Nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs.

Dagsordenen var temmelig omfattende. De vigtigste Punkter var Ferie med Løn samt Spørgsmaalet om Arbejdstiden og Indførelse af 40 Timers Ugen i 5 Industrigrene. For disse Spørgsmaals Vedkommende drejede det sig om den anden og sidste Behandling, mens Spørgsmaalet om Beskyttelse for Bygningsarbejdere mod Arbejdsulykker var til første Behandling. Konferencen skulde endvidere som sædvanlig tage Stilling til Direktørens Beretning samt en Række Særberetninger, som i Aar omhandlede Ernæringsspørgsmaalet, Vandrearbejdere, Gennemførelse af de ratificerede Konventioner m. m.

I Diskussionen om Direktørens Beretning, der varede flere Dage, deltog i Aar ikke mindre end 65 Talere. Denne Generaldebat om alle Aarets Foreteelser paa det socialpolitiske Omraade giver selvsagt Mulighed for en udførlig Fremstilling af Socialpolitikens Udvikling i de enkelte Medlemsstater (ialt 62), desuden kom mange Talere nærmere ind paa den Redegørelse for den økonomiske Udvikling, Direktør Butler har givet i sin Beretning, og hans Fremstilling af Vanskelighederne for Produktion og Handel samt paa Valutaomraadet og den heraf betingede store Arbejdsløshed fandt almindelig Tilslutning.

Arbejdstidsspørgsmaalet.

Ogsaa paa denne Konference modsatte Arbejdsgiverrepræsentanterne sig enhver Forkortelse af Arbejdstiden. De havde dog forandret Taktik, idet de i Aar deltog i vedkommende Kommisions Arbejde. De opnaaede Resultater er dog ganske minimale. Af de fire Særkonventioner opnaaede kun Konventionsforslaget vedrørende 40 Timers Ugen ved offentlige Arbejder det paakrævede 2 Tredjedels Flertal, nemlig 79 Stemmer imod 38. Derimod opnaaedes der ikke 2 Tredjedels Flertal for Konventionerne vedrørende Byggefagene (71 Stemmer for, 42 imod), Jern- og Staalindustrien (67 Stemmer imod 40) og Kulindustrien (66 Stemmer imod 37). Arbejdsgiverne hævdede herefter, at Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen dermed var bortfaldet for disse Industriers Vedkommende, men efter en levende Diskussion vedtoges det, at de tre Forslag skulde gøres til Genstand for Behandling ved senere Møder. Konventionsforslaget vedrørende Tekstilindustrien, der var til første Behandling, blev forkastet, men med Totredjedels Flertal vedtoges det at sætte dette Spørgsmaal paa Dagsordenen for Konferencen i 1937. Arbejdsgivernes Repræsentanter stemte naturligvis imod alle Konventioner, og dertil kom, at Regeringsrepræsentanterne fra forskellige

Lande ikke deltog i Afstemningen, hvad der bevirkede, at Konventionsforslagene ikke erholdt den i Arbejdsbureauets Vedtægter fastsatte Stemmeflerhed.

Det har hidtil været den almindelige Opfattelse, at en Nedsættelse af Arbejdstiden bør gennemføres ad national Vej, nemlig paa Grundlag af Beslutninger paa Arbejdskonferencerne i Genéve. Med Henblik paa de hidtil opnaaede Resultater i Genéve synes det dog, som om denne Vej ikke er farbar og i hvert Fald ikke vil føre til Maalet i en overskuelig Fremtid. De seneste Begivenheder i Frankrig og Belgien viser, at Arbejderne er ved at tabe Taalmodigheden og ikke mere lader sig holde hen med Løfter om Arbejdstidsspørgsmaalets Løsning i Genéve. Alt taget i Betragtning synes det, at der nationalt bestaar større Muligheder for en Løsning af Spørgsmaalet om Arbejdstidens Nedsættelse.

Ferie med Løn.

Spørgsmaalet om en aarlig Ferie med Løn har allerede været til Behandling ved sidste Aars Arbejdskonference. Det af Konferencen endeligt vedtagne Konventionsforslag omfatter alle i Industri og Handel beskæftigede Personer. Efter et Aars Beskæftigelse skal disse have Ret til en aarlig Ferie paa mindst 6 Arbejdsdage, der skal betales med den i Love eller Kollektivoverenskomster fastsatte Løn. Retten til Ferieløn bortfalder, saafremt Arbejderne paatager sig andet lønnet Arbejde i Ferietiden. Alle personlige Aftaler om Opgivelse af Ferieretten er ugyldige. I Tilfælde af, at der ikke kan gives Arbejderen Ferie, har denne Krav paa en Erstatning svarende til Lønnen i Ferietiden. Hvert Land skal gennem Fastsættelse af Straffebestemmelser sørge for Overholdelse af Konventionens Bestemmelser. For unge Mennesker under 16 Aar fastsættes Ferien til 12 Dage. Det for de øvrige beskæftigede Personer fastsatte Minimum af 6 Dage skal forhøjes progressivt i Forhold til Antallet Beskæftigelsesaar. Endvidere vedtog Konferencen en Henstilling der præciserer Minimumskrav til den nationale Lovgivning. I en særlig Resolution bemyndiges Arbejdsbureauets Styrelsesraad til paa et senere Møde at drøfte Feriespørgsmaalet for de Arbejdsgrupper (huslig Medhjælp, Hjemmearbejdere, Landarbejdere m. v.), som ikke omfattes af den vedtagne Konvention.

Andre Spørgsmaal.

Uden Diskussion vedtog Konferencen med 109 Stemmer mod 3 det af vedkommende Udvalg udarbejdede Udkast til et Spørgeskema angaaende Forebyggelse af Arbejdsulykker i Bygningsindustrien. Dette Spørgsmaal skal til anden og sidste Behandling paa Konferencen i 1937. Der vedtoges endvidere en Række Resolutioner, bl. a. om Foreningsretten, Arbejdernes Ernæringsforhold, Indkaldelse af en økonomisk Verdenskonference og Flygtningespørgmaalet. I den Resolution, der vedtoges angaaende Ernæringsforholdene, opfordres Styrelsesraadet til at fremme Undersøgelsen af Arbejderbefolkningens og ikke mindst de arbejdsløses Ernæringsforhold. Denne Undersøgelse skal foretages i Forbindelse med Folkeforbundets Hygiejne-Komité og det internationale Landbrugsinstitut. Man haaber ved en senere Konference at kunne finde frem til en Løsning af dette for den store Arbejderbefolkning vigtige Problem.

— — —

Ved en Omtale af denne Konference vil det være paa sin Plads at henvise til, at Repræsentanter for Arbejdernes faglige Landsorganisationer i Danmark, Norge og Sverige i Genéve benyttede Lejligheden til at drøfte Forbindelserne mellem Arbejdsbureauet og de nordiske Lande. Ved en Konference med Direktør Butler fremsatte de Ønsket om, at Arbejdsbureauet fik en korresponderende Sekretær eller et fast Sekretariat i Skandinavien. Dette vil baade være til Gavn for Bureauet og tillige bidrage til, at Arbejderbevægelsen i Norden bedre kunde følge Arbejdet i Genéve. Direktøren svarede, at han længe havde overvejet lignende Tanker, og at han nu for Alvor vilde tage Sagen op og forhandle herom med Budgetkomiteen. Endvidere vilde han sørge for, at der paa den svenske Landsorganisations Kongres i September Maaned kom en Repræsentant fra Bureauet, der kunde forhandle med de tre Landes faglige Ledere, som vil være til Stede paa denne Kongres. Der er saaledes Udsigt til, at denne Sag finder en tilfredsstillende Løsning i nær Fremtid.

⊡

14 Dage paa Roskilde Højskole.

Udvidet Kursus for faglige Tillidsmænd.

Gennem nogle Aar har Arbejdernes Oplysningsforbund i Samarbejde med Roskilde Højskole foranstaltet et aarligt udvidet Fagforeningskursus, som især har Bud til Fagorganisationernes Funktionærer, Bestyrelsmedlemmer og Tillidsmænd. I Aar foregaar Kursuset i Tiden fra 6.—19. September og som sædvanlig under Ledelse af Forstander Hj. Gammelgaard. Undervisningen er tilrettelagt i et 1. Aars og i et 2. Aars Hold, saaledes at hele Kursuset foregaar paa to Gange 14 Dage to Aar i Træk. Denne Form skulde efter de indhøstede Erfaringer være den mest praktiske og den, der giver bedst Udbytte.

I de sidste Aar er det lykkedes at samle god Tilslutning til dette særprægede Kursus, og en Række Fagforbund og Fagforeninger sender hvert Aar Elever til Kursuset — men det var ønskeligt, om endnu flere vilde følge efter, saaledes at Elevtallet kunde blive endnu større.

Arbejderbevægelsen er i Dag saa mangeartet, dens Virksomhed saa omfattende, dens Ideer og Maal saa store, at der stadig stilles større Krav til de Mænd, som skal tage Del i Organisationslivets daglige Arbejde. Selvom Danmark er et lille Land, saa har Forholdene for Arbejderorganisationernes Virksomhed antaget et saadant Omfang, at det ogsaa hos os er bleven et uafviseligt Krav at gøre det mest mulige for vore Tillidsmænds Dygtiggørelse og Uddannelse. Og det er netop Opgaven for det 14 Dages udvidede Fagforeningskursus at løse Opgaver i denne Retning.

Af Kursusprogrammet skal vi anføre et Par Oplysninger:

1. Aars Hold.

1. Statistik og Bedriftsøkonomi: Forstander, cand. polit., Hj. Gammelgaard.
2. Regning og Regnskabsvæsen: Højskolelærer Hagmund Hansen.
3. Moderne økonomisk Udvikling: cand. polit. Niels Lindberg.

4. Erhvervsgeografisk Oversigt: Højskolelærer Frode Kristensen.
5. Arbejderbevægelsens Historie: Højskolelærer Kaj Bundvad.
6. Fagretslige Forhold I: Sekretær Knud V. Jensen, M. F.

2. Aars Hold.

1. Nutidens Befolknings-Problemer: Forstander Hj. Gammelgaard.
2. Statskapitalisme.
   A. Autarki
   B. Protektionisme
   C. Valutaspørgsmaalet
   D. Industriordningerne
   E. Penge- og Bankvæsen
   } cand. polit. Niels Lindberg og Højskolelærer Frode Kristensen.
3. Fagforeningerne og Staten: Højskolelærer Kaj Bundvad.
4. Fagretslige Forhold II: Sekretær Knud V. Jensen.
5. Internationale: Hovedkasserer Hans Jacobsen.
6. Arbejderbeskyttelse og Hygiejne: Højskolelærer Hagmund Hansen.

Anmeldelse til dette udvidede Kursus sker til Arbejdernes Oplysningsforbund, Rosenørns Allé 12, København V., senest den 15. August. Prisen er for 1. og 2. Aars Kursus (tilsammen) 135 Kr., som indbetales inden 25. August 1936.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra 10—11, Lørdag undtagen. Kontoret er aabent Fredag og Lørdag fra 3—7, samt Mandag fra 4—6. *Bestyrelsen.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse med Krisehjælp finder Sted hver Dag fra Kl. 9—10. Udlevering af Bøger og Skemaer fra 10—11. Almindelig Kontrollering fra 11—12. Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra 11—12. For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Onsdag Aften fra 4½—6½.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 10—11.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Fredag mellem 11—12.

Formanden Fru Johanne Jensen træffes hver Onsdag Aften fra 4½—6½.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra 5½—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 9½—10½ Form.

Københavns Afd. 5.

(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforen.):

Kontor: Hauserplads 14¹. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent Mandag og Torsdag fra 10—3 og fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3 Formanden træffes i Reglen hver Mandag fra 5—7. Telefon Central 5123 og **11723**.

Adressefortegnelse.

Aabenraa Afdeling. Formand: Fru Erna Flade, Nygade 58. — Kasserer: Fru Helene Elsner, Kolstrupvang 1.

Aalborg Afdeling 1. Formand: Fru Kathrine Andersen, Klostertorvet 10, Stue K. Telf. 1963. — Kasserer: Fru Marie Jensen, Valdemarsgade 28.

Aalborg Afdeling 2. Formand: Fru Nielsine Jensen, Lille Nygade 8¹. Tlf. 767. — Kasserer: Fru Marthine Christensen, Villa „Højen", Enghavevej, Vejgaard pr. Aalborg. Tlf. 3716.

Aarhus Afdeling 1. Formand og Kasserer: Fru Petra Schou, Sejrøgade 13. Kontor: Langelandsgade 16. Telf. 3044.

Aarhus Afdeling 4. Formand: Fru Marie Johnsen, Steinmannsg. 14³. — Kasserer: Fru Cecilie Kopp, Marselis Boulevard 87, St.

Aarhus Afdeling 7. Formand: Fru Margrethe Rasmussen, Bruunsgade 57 4.— Kasserer: Fru Johanna Nielsen, Sejrøgade 6, St.

Esbjerg Afdeling. Formand: Fru Minna Rasmussen, Jernevej 11. — Kasserer: Fru Kirsten Hansen, Rolfsgade 3.

Fensmark Afdeling. Formand: Frk. Alma Christoffersen, Villavej, Fensmark pr. Olstrup. — Kasserer: Frk. Margrethe Ulrichsen, Holme Sipperup, Holme pr. Olstrup.

Fredericia Afdeling. Formand: Fru Karen Sørensen, Dronningensgade 90 1. — Kasserer: Fru Marie Petersen, Nørrevoldgade 66.

Frederikshavn Afdeling. Formand: Fru Clara Petersen, Skelvej, Flade. — Kasserer: Fru Clara Nielsen, Vestergade 9.

Frederiksværk Afdeling. Formand: Frk. Else Frederiksen, Tcherningsgade 8 A. — Kasserer: Frk. Karna Sinding Jensen, Fredensallé 10.

Glostrup Afdeling. Formand: Fru M. Lind-Sørensen, Enighedsvej 10. — Kasserer: Fru E. Larsen, Sofienlundsvej 8. Tlf. 547.

Grænge Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Gudrun Andersen, Grænge By pr. Grænge Station.

Haderslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Scharnberg, Gaaskærgade 12.

Hadsund Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Petra Andersen, Peitersborg.

Hasle Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. M. Petersen, Hasle Lystskov.

Haslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Johanne Jensen, Savskærervej.

Hedehusene Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Dora Christiansen, Nyvej 16, St.

Helsingør Afdeling. Formand: Fru Birtha Hansen, Andelsbyggeforeningens Hus, Gurrevej 61. Telf. 1119. — Kasserer: Fru Martha Jørgensen, Svingelport 2 A, St.

Herning Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Jenny Christensen Ringstedvej 7 St.

Hillerød Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Martha Hansen, Margrethevej 20. Tlf. 212.

Hjørring Afdeling. Formand: Fru Agnes Christensen, Mellemgade. — Kasserer: Fru Valborg Johansen, Sæbyvej 15.

Hobro Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Olsen, Mariagervej.

Holbæk Afdeling. Formand: Fru Thora Nielsen, Ragers Sti. — Kasserer: Fru Hansigne Nielsen, Markedsgade 1.

Holstebro Afdeling. Formand: Fru Laura Aagaard, Aaglimt 6. — Kasserer: Fru Marie Hingebjerg, Lemvigvej 3.

Horsens Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Marie Nielsen, Houmannsgade 35. Telf. 896 (privat). Telf. 1521 (Kontoret).

Hundested Afdeling: Formand Fru Ingrid Hansen, Bakkegade. — Kasserer: Fru Ingrid Mogensen, Vandværksvej 4.

Jyderup Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Bertha Jensen, Lyngvej.

Kalundborg Afdeling: Formand Fru Manda Christensen: Slagelsehus A. — Kasserer: Fru Margit Andersen, Veldsgade 1.

Kerteminde Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Jenny Christensen, Langgade 14.

Kolding Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Dagmar Kaehne, Haveselskabet „Fremtiden".

Korsør Afdeling. Formand: Frk. Sofie Petersen, Rolighedsvej. — Kasserer: Fru Laura Henningsen, Strandvej 10.

Københavns Afdeling 1. Formand: Fru Johanne Jensen, Herman Triers Plads 4, St. tv. Telefon 14539. — Kasserer: Frk. Poula Poser, Herman Triers Plads 4, St. tv.

Københavns Afdeling 2. Formand: Fru Harriet Baadum, Herman Triers Plads 4, St. tv. — Kasserer: Fru Jenny Larsen, Herman Triers Plads 4, St. tv.

Københavns Afdeling 3. Formand: Fru Johanne Jensen, Skydebanegade 13 B 4. Telf. V. 9165 x. — Kasserer: Fru Sørensen, Nørrebrogade 48 1. Tlf. Nora 1818 v.

Københavns Afdeling 4. Formand: Fru Karen Eltong, Langelandsvej 39 3. — Kasserer: Fru Carla Jørgensen, Frankrigsgade 52 1.

Københavns Afdeling 5. Formand: Fru Inger Gamburg, Peder Skramsgade 17, St. Telf. Byen 4320. — Kasserer: Fru M. Mathiesen, Peder Skramsgade 17, St.

Københavns Afdeling 6. Formand: Fru Hulda Hansen, Hauserplads 14 1. Telf. Byen 7199. — Kasserer: Fru Anna Larsen, Hauserplads 14 1.

Københavns Afdeling 7. Formand: Fru Johanne Jensen, Herluf Trollesgade 8 1. Telf. Byen 8850. — Kasserer: Fru Svenna Petersen, Gullfossg. 1 2. Kontor: Herman Triers Pl. 4, St.

Københavns Afdeling 8. Formand: Fru Ella Nielsen, Rigsbjerggaardsallé 67, Hvidovre. — Kasserer: Fru Johanne Mortensen, Blegdamsvej 128. Ø.

Køge Afdeling. Formand: Fru Lilly Thingstedt, Vestergade 8. — Kasserer: Fru Astrid Mortensen, Steensvej 20.

Lyngby Afdeling. Formand: Fru Christine Hansen, Odinsvej 10. — Kasserer: Fru Mary Petersen, Karoline Amalievej 90.

Middelfart Afdeling. Formand: Fru Karen Hansen, Blindebomsvej 17. — Kasserer: Fru Martha Rasmussen, Brovejen.

Nakskov Afdeling. Formand: Fru Carla Rosenbjerg, Tollesensvej 34 1. — Kasserer: Fru Ellen Hansen, Skolevej 87.

Nexø Afdeling. Formand: Frk. Kamilla Andersen, Gaasetorvet 3. Kasserer: Fru Marie Tandrup, Grønnegade 5.

Nyborg Afdeling. Formand: Fru Ingrid Jensen, Dybbølsgade 8. Kasserer: Fru Valborg Andreasen, Kirkegade 15 2.

Nykøbing F. Afdeling. Formand: Fru Frida Carlsen, Vandmøllestræde 4. Kasserer: Fru Agnes Jørgensen, Ryesgade 25.

Nykøbing M. Afdeling. Formand: Fru Signe Hviid, Østergade 30 1. — Kasserer: Fru Hildegard Jensen, Nørrebro 70.

Nykøbing Sj. Formand: Fru Anna Petersen, Algade 9. — Kasserer: Fru Julie Graa, Nordstrandsvej.

Næstved Afdeling. Formand: Fru Johanne Andreasen, Kornbakken 21. — Kasserer: Frk. Henriette Poulsen, Kornbakken 33.

Odense Afdeling. Formand: Fru Rosalie Rohde, Pantheonsgade 5 1. Telf. 4018. — Kasserer: Fru Laura Rasmussen, Pantheonsgade 5 1.

Præstø Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Oline Jensen, Klosterby.

Randers Afdeling. Formand: Fru Elna Rasmussen, Boulevardgaarden 5. — Kasserer: Frk. Pouline Jensen, Nyvangsvej 8.

Ribe Afdeling. Formand: Fru Margr. Iversen, Gravsgade 171. — Kasserer: Fru Helga Jensen, Slotsgade 284.

Ringsted Afdeling. Formand: Fru Maja Jensen, Søndergade 34 1. — Kasserer: Fru Elly Hansen, Dagmarsgade 35.

Roskilde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Alma Jensen, Knudsvej 31 1.

Ryomgaard Afdeling. Formand: Fru Marie Thomsen, Ryomgaard. — Kasserer: Fru Amalie Mikkelsen, Ryomgaard.

Rønne Afdeling. Formand: Fru Annine Kæmpe, Rendegade 1. — Kasserer: Fru Emma Sonne, St. Torvegade 66.

Skagen Afdeling. Formand: Fru Marie Rasmussen, Krøyersvej. — Kasserer: Fru Sigrid Nielsen, Thorkild Skarpes Gaard.

Slagelse Afdeling. Formand: Fru Sofie Johansen, Klosterbanken 8. — Kasserer: Fru Sofie Jørgensen, Bredegade 27.

Struer Afdeling. Formand: Fru Vilhelmine Jensen, Nørregade 20. — Kasserer: Fru Astrid Jørgensen, Østergade 56.

Svendborg Afdeling. Formand: Fru Marie Jensen, Egensevej 20. — Kasserer: Frk. Marie Nielsen, Brydegaardsvej 17.

Sønderborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Jensine Nielsen, Goethegade 13 1.

Thisted Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Christine Dragsbech, Vegendahl pr. Thisted.

Vamdrup Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Elly Hansen, Nørregade 37.

Varde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Lydia Sørensen, Hjertingsvejs Sidevej

Vejen Afdeling. Formand: Fru Else Jørgensen, Nørregade 41. — Kasserer: Fru Mette Jensen, Korsgade 4.

Vejle Afdeling: Formand og Kasserer for Arbejdsløshedskassen: Fru Dagmar Petersen, Haraldsgade 8 2 th. Telf. 2082. — Kasserer for Forbundet: Frk. Maria Jensen, Fredericiag. 6.

Viborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Kirstine Andersen, Gravene 13.

Vinderup Afdeling: Formand Fru Petrine Bech, Skolevej 12. — Kasserer: Fru Andrea Skød Petersen, Enghave. Sevelvej.

Vordingborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Oline Fabricius, Valdalsallé 4.

Ledvogterskernes Afdelinger:

1. Distrikt. Formand: Fru Johanne Jensen, Vogterhus 12, Tingsted. — Kasserer: Fru Marie Larsen, Hus 31 a, Tjæreby St.

2. Distrikt. Formand: Fru Martha Christiansen, Tjenesteboligen, Jelling St. — Kasserer: Fru Nielsine Poulsen, Vogterhus 18, Vildbjerg St.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Alvilda Andersen*.

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 81 | November 1936 | 21. Aargang

Overenskomstsituationen.

Følgende Regler for Overenskomstforhandlinger er en Del af Mæglingsforslaget af 17. Marts 1936 og vedtaget paa De samvirkende Fagforbunds ekstraordinære Generalforsamling Torsdag d. 19. Marts 1936:

Regler for Overenskomstforhandling.

§ 1.

Samtlige til og med 1. Juli udløbende Overenskomster faar fælles Udløbstid den 1. Marts.

§ 2.

For at Opsigelsesfristen af 3 Maaneder kan blive udnyttet paa bedste Maade til saglige Partsforhandlinger, indføres følgende Regler:

a. Den i Overenskomsterne fastsatte Opsigelsesfrist paa 3 Maaneder afkortes til 14 Dage.
b. Den Part, der ønsker Ændringer foretaget i en bestaaende Overenskomst, skal senest 3 Maaneder før Overenskomstens Udløbsdato fremsende Forslag til disse Ændringer. Fremsendes Forslag ikke rettidig, løber Overenskomsten uændret videre 1 Aar.
c. Forhandlingerne mellem Underorganisationerne skal optages straks efter Forslagets Modtagelse og være tilendebragt senest 6 Uger derefter.
d. Saa snart Forhandlingerne er erklæret for afsluttede i Underorganisationerne, skal de paabegyndes i Hovedorganisationerne.

§ 3.

Ved Overenskomstforhandlingerne i Underorganisationerne kan Parterne træffe Bestemmelse om, at et eller flere af de foreliggende Spørgsmaal vedrørende Løn- og Arbejdsforhold indenfor det paagældende Overenskomstomraade underkastes direkte Behandling og Afgørelse af en for hvert Fag efter de for Faget gældende Voldgiftsregler nedsat Overenskomst-Voldgiftsret.

Voldgiftsretten skal ikke kunne afgøre Spørgsmaal af generel Karakter indenfor det enkelte Overenskomstomraade, som f. Eks. almindelig Ændring i Arbejdstiden eller et generelt Krav om Ændring i Lønniveauet eller overhovedet Spørgsmaal, som Parterne ikke er enige om at indbringe. Saadanne Spørgsmaal optages til Forhandling mellem Organisationerne paa sædvanlig Maade og kan eventuelt afgøres ved Strejke eller Lock-out.

Til Orientering under sine Overvejelser ved Fastsættelsen af den rette Pris for det paagældende Arbejde kan Voldgiftsretten kræve alle Oplysninger om Arbejdsforhold, Priser, Løn- og Akkordfortjenester indenfor Faget. Hvor det drejer sig om lokale Prislister, skal der tages rimeligt Hensyn til foreliggende lokale Forhold.

§ 4.

Straks efter Forhandlingernes Afslutning i Underorganisationerne har begge Parter Pligt til at indsende en udførlig og nøjagtig Indberetning til deres respektive Hovedorganisationer indeholdende Oplysning om:

1) De hidtil gældende Overenskomster.
2) De Punkter, som i Underorganisationerne er blevet afgjort ved Forhandling eller Voldgift.
3) De Punkter, som endnu henstaar uafgjort, med Angivelse af de Forslag og andre Skriftstykker, der er vekslet Parterne imellem.

§ 5.

Som angivet i § 2 d, skal Hovedorganisationerne saa snart Forhandlingerne i Underorganisationerne er afsluttet, og der henstaar uafgjorte Spørgsmaal, straks optage Forhandlinger for at tilvejebringe Enigned om de foreliggende Uoverensstemmelser.

Saafremt der ved Hovedorganisationsforhandlinger tilvejebringes Enighed mellem Underorganisationerne om at henvise endnu flere Spørgsmaal til Behandling af den i § 3 nævnte Voldgift, skal dette kunne ske — forudsat det drejer sig om Spørgsmaal, der i Medfør af § 3 kan henvises til Voldgift.

Hovedorganisationerne er enige om, at denne Voldgiftsret under alle Forhold er inkompetent til at behandle og afgøre andre Spørgsmaal end saadanne, som der ved foranstaaende Forhandlinger dels i Underorganisationerne og dels i Hovedorganisationerne er Enighed om at indbringe for den.

Forhandlingerne i Hovedorganisationerne, hvortil Repræsentanter for Underorganisationerne tilkaldes, skal være tilendebragt inden den udskudte Opsigelsesfrists Indtræden.

§ 6.

Denne Overenskomst er gældende, indtil den med et halvt Aars Varsel opsiges til Udløb en 1. Juli, første Gang 1. Juli 1940.

Ud herfra og i Forbindelse med de nye Afstemningsregler indenfor De samvirkende Fagforbund, har der været afholdt nogle orienterende Møder med beslægtede Fag, f. Eks. de Fag, der har Medlemmer beskæftiget indenfor Sammenslutningen, de grafiske Fag m. m. Der har ligeledes været afholdt Formandsmøde i De samvirkende Fagforbund, hvor man drøftede den kommende Situation, og endelig har vor Hovedbestyrelse taget Stilling. Cirkulærer vedrørende de forskellige Afdelingers Overenskomstforhold er udsendt.

⊡

Afsluttede Overenskomster.

Med Københavns Sporveje er foretaget følgende Ændringer til Overenskomsten:

1) Tjenestetiden paa Remisserne og i Garagen ændres fra Kl. 22—7 med 2 Spisepauser à ½ Time til Kl. 22—6½ med kun 1 Spisepause à ½ Time.
2) Tildeling af Udearbejdstillæg til en Kone fra Garagen, der om Natten forretter Tjeneste paa Mariendals Remisse. Ændringerne træder i Kraft fra 1. September.

Københavns Afdeling 1 har lokalt afsluttet Overenskomst med Flødeisfabriken „Kaddara". Lønnen er 75 Øre pr. Time. Har Kvinderne været beskæftiget i Virksomheden før 1. Januar erholder de 6 Dages Ferie i Forbindelse med 2 Søndage og med fuld Løn. Der udbetales 3 Kr. pr. Dag i Ulykkestilfælde de første 13 Uger. Kvinderne beholder de Goder, Virksomheden har givet dem, og de skal være Medlem af vort Forbund.
Overenskomsten er gældende fra 29. Juli 1936 til 29. Juli 1937.

Samme Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Skandinavisk Gummifabrik. Lønnen er 63 Øre pr. Time. Kvinderne, der er beskæftiget ved Syren, erholder et Tillæg af 4 Øre pr. Time. Efter ½ Aars Beskæftigelse paa Virksomheden 6 Dages Sommerferie med Løn. I Ulykkestilfælde betales 3 Kr. pr. Dag i 13 Uger. Overenskomsten er gældende fra 1. Juli 1936 til 1. Juli 1937.

Overenskomst er afsluttet med Kirkeværløse Mejeri og Flødefabrik. Timelønnen er 75 Øre. Kvinderne skal staa i vort Forbund. Der skal optages Forhandling om en Sommerferieordning. Overenskomsten er gældende fra 1. August 1936 til 1. April 1937.

Opsigelsen med Kaalunds Sæbefabrik tages tilbage imod at 1) Sommerferien ændres fra 4 til 6 Dage. 2) Bestemmelsen om Regler for Behandling af faglig Strid indføres i Overenskomsten.

Med Esbjerg Fjerkræslagteri er afsluttet Overenskomst. Lønnen er de første 8 Uger 60 Øre, derefter 70 Øre pr. Time. Akkorderne fastsættes saaledes: For Høns og Haner betales 7½ Øre pr. Stk. For Kyllinger indtil 1 kg 10 Øre pr. Stk. Ved alt Akkordarbejde er Timelønnen garanteret. Der betales for mindst 4 Timer daglig. I Ulykkestilfælde betales 3 Kr. pr. Dag fra første Dag, de kommer til Skade. Kvinder, der har arbejdet paa Virksomheden i 13 Uger, erholder 3 Dages Ferie i Forbindelse med en Søndag og med Løn. 1. Maj er Fridag fra Kl. 12 Middag; der beskæftiges kun organiserede Arbejdere. Overenskomsten er gældende fra 15. August 1936 til 1. September 1937.

Overenskomst er afsluttet med Roskilde Rørvævsfabrik. Lønnen er for nyantagne Kvinder 50 Øre pr. Time de første 8 Uger, derefter 60 Øre pr. Time. Der indføres en Række Akkorder. Timelønnen er garanteret. Efter ½ Aars Beskæftigelse faar Kvinderne 6 Dages Ferie med fuld Løn. Overenskomsten er gældende fra den 1. September 1936 til 1. Marts 1938.

Med Exportflødefabriken „Danmark" er afsluttet Overenskomst. Ugelønnen er 32 Kr., fra 1. Marts 1937 33 Kr. Kvinderne faar 6 Dages Sommerferie med fuld Løn. 3 Kr. pr. Dag i Ulykkestilfælde. Overenskomsten er gældende fra 5. August 1936 til 1. August 1937.

Med Fiskehandlernes Arbejdsgiverorganisation er afsluttet Overenskomst. Lønnen er for nyantagne Kvinder over 18 Aar de første 4 Uger 29 Kr. 50 Øre, derefter 33 Kr. 50 Øre, inkluderet Tøjpenge og Smudspenge. Ved Ulykkestilfælde betales 2 Kr. pr. Dag i 13 Uger. Kvinderne faar henholdsvis 3 og 6 Dages Sommerferie. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1938.

Overenskomsten med Rafns Sæbefabriker i Aalborg er forlænget til 1. Marts 1938. Der tillægges de bestaaende Uge-Lønninger 1 Kr. 50 Øre, fra 1. Marts 1937 yderligere 1 Kr. Tillæget har tilbagevirkende Kraft fra 16. Maj 1936.

Overenskomst afsluttet med Flødefabriken i Hørsholm. Timelønnen tillagdes 22 Øre og er nu 72 Øre. Der fastsattes en Akkord til 10 Øre pr. Kasse, den betragtes som Prøveakkord en Maaned. Ved alt Akkordarbejde er Timelønnen garanteret. Kvinderne erholder en Sommerferie paa 6 Hverdage i Forbindelse med 2 Søndage og med fuld Løn. I Ulykkestilfælde betales 3 Kr. pr. Dag. Overenskomsten er gældende fra 9. Oktober 1936 til 1. September 1937.

Ny Overenskomst er oprettet med A/S Nordisk Gummi- og Guttaperka-Kompagni. Timelønnen er 72 Øre for Kvinder over 18 Aar og 45 Øre for Kvinder undet 18 Aar. For Arbejde i Skiftehold betales henholdsvis 10 og 15 Øre. Kvinderne erholder Ret til en Feriedag for hver 2 Maaneders Ansættelse i Ferieaaret. I Feriegodtgørelse ydes en Betaling af 2 pCt. af hver Kvindes Aarsfortjeneste. Overenskomsten er gældende fra 24. September 1936 til en 1. Februar.

Ny Overenskomst er oprettet ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen med A/S „Poro" (Havregrynsfabrik). Timelønnen er 69 Øre, fra 1. Marts 1937 er den 71 Øre. Der skal optages Forhandling om en Bonusordning eller Akkord, der tilsigter en Merfortjeneste af 25 pCt. I Skifteholdstillæg betales

10 og 16 Øre pr. Time. Kvinderne faar en Sommerferie af 6 Hverdage og fuld Løn. Der betales i Ulykkestilfælde 3 Kr. pr. Dag. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1938.

Aarhus Afdeling 4 har lokalt afsluttet et Tillæg til Overenskomsten med „Demokraten". For Medtagning af 2 ugentlige Tillæg, „Radio og Film" og „Hjemmets Søndag", ydes en ekstra Betaling af 2 Kr. 20 Øre og 2 Kr. 50 Øre til Distrikter under og over 200 Eksemplarer. For Hovedbladets Vedkommende indføres den Nyordning, at der for de første 2 Sider over 16 Sider ydes et Tillæg paa 20 Øre pr. 100 Eksemplarer og derefter 10 Øre pr. 100 Eksemplarer for hver efterfølgende 2 Sider. Maanedsabonnement overføres til Kontoret og Betalingen for saavel Maaneds- som Kvartalsabonnement fastsættes til 8 Øre pr. Uge plus 5 Øre for Opkrævningen.

Budene erholder hvert Aar pr. 1. November Ventepenge 15 Kr., for Aaret 1936 er dette Beløb dog 25 Kr. under Hensyn til de ekstraordinære Forhold. Indlægningen af Tillægene overgaar til Budene saa hurtigt Forholdene tillader dette. Prisen fastsættes senere.

Overenskomst er afsluttet med Grindsted Ægforretning som med de øvrige Ægforretninger.

Mæglingsmøder.

Mæglingsmøde afholdt i De samvirkende Fagforbund med A/S Dansk Tørægfabrik. Man enedes om følgende: I Betragtning af Sæsonens hurtige og gode Afslutning, hvorved de kvindelige Arbejdere ikke opnaaede en Arbejdstid der, efter Dansk Tørægfabriks Opfattelse, berettigede dem til Sommerferie i Henhold til Overenskomsten, erklærer Virksomheden sig villig til, uden Præcedens, at give hver af de kvindelige Arbejdere et Gratiale for Sæsonen 1936 paa 16 Kr.

Der har været afholdt Mæglingsmøde vedrørende et Forhold paa Dampvaskeriet „Hejmdal". Virksomheden havde nægtet at udbetale et af vore Medlemmer sine Sommerferiepenge, ligesom Virksomheden heller ikke havde givet hende den Opsigelse, hun ifølge Overenskomsten havde Krav paa. Sagen gik i Orden. Medlemmet fik sine Sommerferiepenge og har genoptaget sit Arbejde paa Virksomheden.

Mæglingsmøde afholdt hos Schur & Co., Horsens, angaaende Løntillæg til et af vore Medlemmer. Man enedes om at yde vedkommende Paalæggerske et Tillæg af 1 Kr. ugentlig fra 1. Oktober 1936.

Mæglingsmøde afholdt paa Konservesfabriken „Celco", Nexø, vedrørende Betalingen for en Akkord, hvor Arbejdsmetoden var ændret.

Akkorden forhøjedes fra 35 til 38 Øre og Kvinderne fik en Efterbetaling af 3 Kr. hver.

Ved Henvendelse til Produkthandler Løgstrup, Randers, er denne indgaaet paa at yde sine kvindelige Arbejdere en Ulykkeserstatning af 2 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger, men kun saa meget som Ulykkesforsikringen vil tiltræde.

Dansk Ægeksport, Nexø, nægtede at udbetale Sommerferiepenge til et af vore Medlemmer. Ved Forretningsførerens Henvendelse gik Sagen i Orden; det paagældende Medlem faar sine Feriepenge udbetalt.

Paa Svendborg Flødefabrik var en ung Pige kommet til Skade. Da Overenskomsten hjemler Ret til Dagpenge fra den første Dag fik den unge Pige, ved Forbundets Mellemkomst, udbetalt 150 Kr.

Over for Slagelse Byraads Lønudvalg har vi protesteret mod Afskedigelsen af en Kvinde fra Almenskolen. Vor Protest toges til Følge.

Den paagældende ansattes fra 1. August; der er stadig 4 Kvinder beskæftiget.

Firmaet Holst, Aalborg, havde afskediget en Tillidskvinde, efter hendes egen Opfattelse fordi hun for nogen Tid siden paatalte, at Virksomheden afskedigede nogle unge Piger, uden at give dem den i Overenskomsten fastsatte Opsigelse.

Vi protesterede og henstillede, at Sagen bragtes i Orden, da Tillidskvinden, i Tilfælde af Mangel paa Arbejde, er den, der sidst bliver afskediget. Virksomheden har rettet Forholdet. Den har genantaget Tillidskvinden og afskediget en anden Arbejderske.

Der har været afholdt Mæglingsmøde paa Dieselmotorfabriken i Holeby. Vi forlangte Møttrik-Arbejdet sat i Akkord, samt et Regulativ, som Virksomheden havde ophængt vedrørende Akkordprisen, fjernet. Akkordpriserne gik i Orden, men med Hensyn til Regulativet gik Sagen videre til Timandsmøde. Her diskuteredes Sagen og sluttedes med de faldne Udtalelser, herunder Meddelelse fra Firmaet om, at det ophængte Regulativ vedrørende Akkorderne vilde blive nedtaget.

Paa Dehns Dampvaskeri har der været afholdt Mæglingsmøde vedrørende Betaling for Arbejde under 40 Timer. Sagen ordnedes lokalt, idet vore Medlemmer fik Tilbagebetaling.

Med Dampvaskeriet „Thor" har der været afholdt Mæglingsmøde i Anledning af, at vore Medlemmer fra den 3. August til den 8. August havde arbejdet i 3-Holds Drift. Et Hold arbejdede fra Kl. 10½ til Kl. 7 Morgen, hvorefter det forlangtes, at de skulde komme igen Kl. 3 Eftermiddag og arbejde til Kl. 11½ Aften. For disse sidste 8 Timer forlangte vi Overarbejdstillæg efter Overenskomsten. Virksomheden havde betalt Kvinderne et Tillæg af 17 Øre pr. Time. Begge Parter fastholdt deres principielle Standpunkt, men Vaskeriet indgik paa, uden at der skabtes nogen Præcedens, at betale et Beløb af 42 Kr. til fuld Udligning en Gang for alle.

Der har været afholdt Mæglingsmøde angaaende Feriebetaling til et Medlem paa Rønnows Dampvaskeri. Virksomheden fastholdt, at vort Medlem selv havde opsagt sin Plads til Fratrædelse den 4. Juli og derfor ikke havde Krav paa Sommerferiepenge. Man indgik dog paa alligevel at betale hende Sommerferiepengene, men dette maatte ikke skabe Præcedens. Vort Medlem fik udbetalt 32 Kr. 64 Øre.

Den 23. Oktober 1936 afholdtes Mæglingsmøde i Struer hos A/S Bang & Olufsen.

Der forelaa Klage over, at Firmaet ikke overholder Overenskomsten.

Efter at Firmaet havde erklæret sig villig til automatisk at aflønne Arbejdere, der har været beskæftiget i Virksomheden 1 Aar med en Timebetaling af mindst 60 Øre med 5 Øres Tillæg og ældre Arbejdere med yderligere Tillæg efter Kvalifikationer, enedes man om at slutte Sagen paa dette Grundlag.

6 af de ældre Arbejdersker fik et Tillæg af 10 Øre pr. Time, saaledes at deres Timeløn nu er 75 Øre.

Timandsmøder.

Timandsmøde med A/S Glud & Marstrands Fabriker, Rentemestervej 7. Klage fra 5 kvindelige Arbejdere i Pakkeriet over for ringe Adgang til Akkord.

Sagen diskuteredes og vistes tilbage til lokal Forhandling, idet man var enige om, at Hjælpepigerne i Pakkeriet indgaar i en Fællesakkord med Pakkerskerne.

Som Grundlag for Forhandlingerne opgøres Udgifterne i Pakkeriet til Hjælpepigerne udregnet fra Sommerferien til og med i Dag — og denne Udgift tillægges de i samme Tidsrum udførte Akkorder forholdsvis.

Timandsmøde med A/S Haustrups Fabriker, Odense. Klage over, at Firmaet ikke udbetaler de ved Voldgiftskendelsen af 7. April 1936 fastsatte Tillæg.

Sagen diskuteredes og sluttedes, idet Parterne enedes om, at Afregningen med Hensyn til Forskudsudbetaling m. m. foregaar som hidtil, mod at Firmaet indgaar paa fremtidig at afregne Overtid efter den overenskomstmæssige Mindstebetaling.

Voldgiftssager.

Udskrift

af Den faste Voldgiftsrets Retsbog A. 14, Side 142—143.

Aar 1936 den 26. Oktober Kl. 15½ holdt Retten Møde paa Københavns Raadhus til Forberedelse af Sag Nr. 2294: De samvirkende Fagforbund for Kvindeligt Arbejderforbund og dettes Københavns Afdeling 6 mod Dansk Arbejdsgiverforening for Dampvaskeriforeningen og dennes Medlem De forenede Dampvaskerier.

Næstformand, Landsdommer J. Scharling beklædte Retten.

For *Klagerne* mødte: De samvirkende Fagforbund ved Sekretærerne Knud V. Jensen og Eiler Jensen og Kvindeligt Arbejderforbund ved dets Formand Fru Alvilda Andersen, Sekretær Fru Fanny Jensen og Afdelingsformand Fru Hulda Hansen.

For *de Indklagede* mødte: Dansk Arbejdsgiverforening ved Sekretær Allan Rise, Dampvaskeriforeningen ved Bestyrelsesmedlem Direktør V. Thorup og Sekretærerne Kaptajn G. Fog og H. Back samt De forenede Dampvaskerier ved Direktør J. Busk.

Der *fremlagdes:* Klage af 30. September 1936 og Svarskrift af 10. Oktober 1936.

Sagen forhandledes og forligtes saaledes:

De indklagede indgaar paa at betale det Beløb, som Fru Olsen har fortjent i Arbejdsløn, indtil hendes Arbejde paa Virksomheden ophørte.

Klagerne erkender, at forsaavidt Fru Olsen selv har forladt sit Arbejde uden det i Overenskomstens § 9 fastsatte Varsel, har dette været ulovligt.

Klagerne tog derefter Klagen tilbage.

Retten hævet.

J. Scharling. *E. Steincke.*

Udskrift

af Den faste Voldgiftsrets Retsbog A. 14, Side 134—135.

Aar 1936 den 19. Oktober Kl. 15½ holdt Retten Møde paa Raadhuset til Forberedelse af Sag Nr. 2289: De samvirkende Fagforbund for Kvindeligt Arbejderforbund og dets københavnske Afd. 1 mod Firmaet B. Glück, Nordre Fasanvej Nr. 243.

Næstformand, Landsdommer J. Scharling beklædte Retten.

For *Klagerne* mødte: De samvirkende Fagforbund ved Sekretærerne Knud V. Jensen og Eiler Jensen samt Kvindeligt Arbejderforbund ved Formanden, Fru Alvilda Andersen og Sekretær Fru Fanny Jensen.

Indklagede, Firmaet B. Glück mødte ved sin Bogholder Hr. K. Ørvig.

Der *fremlagdes:* Klage af 21. September 1936 og Svarskrift af 30. s. M.

Sagen forhandledes og forligtes saaledes, at Indklagede betaler det fordrede Beløb 30 Kr. 72 Øre, hvilket derefter skete kontant i Retten.

Sagen var dermed bortfaldet.

Retten hævet.

J. Scharling. *E. Steincke.*

Matteotti-Fondens

Spaniens Indsamling.

Aabenraa	17	00
Aalborg Afd. 1	2	00
Aalborg Afd. 2	15	00
Aarhus Afd. 1	2	75
Esbjerg	3	50
Frederikshavn	5	00
Glostrup	15	00
Haderslev	12	00
Hadsund	5	00
Hasle	50	00
Hedehusene	10	00
Helsingør	75	00
Hillerød	20	50
Hjørring	25	00
Holbæk	10	00
Holstebro	7	00
Horsens	67	00
Korsør	3	50
Køge	177	50
Nakskov	3	50
Transport...	526	25

Transport...	526	25
Nexø	9	00
Nyborg	14	25
Nykøbing F.	29	25
Nykøbing M.	10	00
Næstved	3	50
Odense	100	00
Randers	36	35
Ryomgaard	16	00
Rønne	14	10
Slagelse	25	00
Svendborg	10	00
Sønderborg	12	05
Vejle	13	50
Aarhus Afd. 4	25	00
Aarhus Afd. 7	14	00
Kalundborg	12	50
Vinderup	5	80
Kvind. Arbejderforb.	1071	45
do. Personale.	52	00
Ialt...	2000	00

Politisk Status.

Den politiske Stilling efter Landstingsvalget og den lykkelige Lodtrækning er saa klar som nogen Sinde. Regeringen har fremlagt sit Arbejdsprogram, og Partiernes Ordførere har talt. Enhver kan gøre den politiske Status op.

Socialdemokratiets Stilling er stærk. Næsten Halvdelen af Folketingsvælgerne og ca. 41 % af Landstingsvælgerne (naar Tallene for 1932 og 1936 lægges sammen) staar bag det danske Socialdemokrati: Det er en enestaaende Position.

Sejren gaar dog ikke Arbejderne til Hovedet. Vi ved nemlig, at Socialdemokratiet *ikke* har sejret som et *socialistisk* Arbejderparti, men som folkeligt-demokratisk og anti-kapitalistisk Parti.

Dette forringer ingenlunde Sejren. Der er samme Grund til Stolthed, men naar Status skal gøres op, maa dette Forhold med i Regnskabet. Det er altsaa ikke blot fordi vi er i Koalition med et borgerligt-radikalt Parti, at vi ikke kan føre 100 % socialistisk Politik, men af den simple Grund, at Tusinder af socialdemokratiske Vælgere, Fagforeningsvælgerne indbefattet, *ikke* er „renlivede" Socialister.

Socialdemokratiets Repræsentanter er valgt som Udtryk for et folkeligt Demokrati, som vil bryde Storkapitalens Indflydelse og Magt; *som* vil styrke det arbejdende Folks Stilling og øge den enkeltes Sikkerhed og Tryghed; *som* vil sikre Produktion og Beskæftigelse, saa langt det er muligt under den usikre verdensøkonomiske Tilstand; *som* vil udbygge Folkestyret, sikre Organisationsretten, Ytringsfriheden og den fri Meningsbrydning — selvfølgelig under Ansvar og under anstændige Former.

Det er en stolt Opgave, Vælgerne har givet det danske Socialdemokrati. Og at vort Parti er Vælgernes Tillid værdig, herom taler Regeringens Arbejdsprogram et stærkt og tydeligt Sprog.

Tugthusloven, denne overflødige Lov hvormed Reaktionen manifesterede sit Sindelag, ophæves. Den kommunale Valgret skal udvides, Forfatningen demokratiseres. Der skal fortsat føres Kontrol med vor Udenrigshandel og vor Valuta, saaledes at det økonomiske Liv kan reguleres med *Helhedens* Vel for Øje — og ikke blot til Fordel for en Gruppe Storagrarer. Der skal sættes Arbejde i Gang i videst mulig Udstrækning. Der skal skaffes Jord til de indeklemte Husmænd. En Huslejelovgivning skal gennemføres, hvorved Lejerudbytningen begrænses. Det vil endvidere blive forsøgt at finde Veje til at hæmme ublu Prisforhøjelser og at finde frem til et rimeligt Renteniveau, der ikke hæmmer Produktionens Opretholdelse og nye Arbejders Iværksættelse. Ogsaa Arbejdstidsspørgsmaalet vil blive taget op til Behandling, først og fremmest til Undersøgelse af, om det overhovedet er muligt at nedbringe Arbejdsløsheden nævneværdigt ad den Vej. Endelig skal der skabes Retfærdighed i de kommunale Skatteforhold, saadan at Velhaverkommunerne kommer til at bære *deres* Andel af Samfundets Fællesudgifter.

Et vældigt Arbejdsstof ligger paa Rigsdagens Bord og kun en uheldig politisk og økonomisk Udvikling ude i Verden kan forhindre, at Stoffet tager Lovs Form.

Men det skal ikke skjules ved en Statusopgørelse, at Begivenheder udefra *kan* gribe dybt ind i vort økonomiske Liv. Danmark *maa* for at skaffe sig industrielle Raastoffer i tilstrækkelig Mængde, have en *større* Samhandel med Udlandet end de fleste andre Lande. Denne Samhandels Omfang sætter Grænsen for vor økonomiske Handleevne. Men ogsaa under en ugunstig Udvikling er Socialdemokratiet den eneste Garant for, at *Folkets* Interesser ikke sættes til Side til Fordel for Kapitalmagtens.

Saadan er Stillingen paa *vor*, paa Regeringens Side; den kan karakteriseres med eet Ord: *positiv.*

Men hvordan paa den anden Side? — Ja, Venstre og Korservative er mildest talt konfuse. De to Partier ved ikke, om de skal samarbejde eller gaa hver sin Vej. *Enes* kan de ikke — i hvert Fald ikke om den *økonomiske Politik,* der er Nerven i al Politik i Øjeblikket. Det eneste, de to Partier kan enes om, er at forsvare Kapitalbesiddelsen, det store Hartkorn og Rigmændenes „Skatteborgerinteresser". Men her *er* de til Gengæld ogsaa saa rørende enige. Begge Partiers Repræsentanter skælder ud paa Valutacentralen, paa Skatterne og — paa de sociale Udgifter. Bevares, den sociale Hjælps *Takster* skal ikke sættes ned — nej, men adskillige skal helt udelukkes fra Hjælp gennem en mere karrig Administration, og Byrderne skal i større Udstrækning væltes over paa de *svageste.*

Hvor vi kender den Tale og det „Samfundssind", der ligger bag. *Vor* Stilling er ogsaa her klar og ligetil. Ingen skal nogen Sinde faa Anledning til med Rette at bebrejde Socialdemokratiet et ødselt og letsindigt Styre — men Hjælp skal ydes, hvor Hjælp virkelig er tiltrængt. *Sulten* skal ikke være „Regulator" i det økonomiske og sociale Liv, *saa* fattigt er vort Samfund endnu ikke. Der skal være Mening i Tingene, *Arbejdsviljen* maa ikke svækkes, men Selvhævdelsen skal heller ikke brydes ned. Ogsaa den er et værdifuldt Aktiv for Samfundet.

Af Smaapartierne er der kun Grund til at opholde sig et Øjeblik ved Kommunisterne. Dette hoved- og principløse Partis Ledere gaar nu rundt og bilder sig selv og andre ind, at *de* skal bestemme, i hvilket Tempo Socialdemokratiets Program skal gennemføres. Deres *eget* Program interesserer dem tilsyneladende ikke mere. Der er kun eet Ord, der kan karakterisere dette Partis „Politik": *Svindel.*

Socialdemokratiet skal imidlertid nok selv tage sig af sit Program og dets Virkeliggørelse. Kommunisterne vil nu som før blive mødt med Kulde og Foragt hos Arbejderne.

Thi Virkeliggørelse af Kravene om økonomisk og social Retfærdighed kræver Enighed og *Ærlighed* indenfor dansk Arbejderbevægelse. *Vi* har taget Føringen i dansk Politik i Kraft af, at vor Stilling har været klar og utvetydig. Klar og utvetydig skal vor Stilling *fortsat* være. Derfor afviser vi *enhver* Forbindelse med de kommunistiske Marodører. Folk, der *hykler* Interesse for Demokrati, men i Hjertet sværger til Diktatur og Vold, er Arbejderklassens Fjender.

⊡

Den fremmede Gæst i Huset.

Et Bekendtskab med farlige Perspektiver.

Var det ikke Odin, som ifølge Sagnet ejede to Ravne, der fløj Verden rundt og iagttog alt, for derefter at hviske ham det i Øret? Givet er det i hvert Fald, at den oprindelige Mening med Sagnet var den, at vi skulde imponeres af Ordningen, som sikkert er forekommet en fjern Fortids Skolebørn særdeles snedig.

I Dag trækker vi medfølende paa Skuldrene af Sagnets Efterretningssystem. Ravnen er for os Mennesker af i Dag et løjerligt halvsøvnigt Symbol paa et Meddelelsesmiddel. Dens forpjuskede Fjer passer kun daarligt ind i Radioens, Telegrafiens og Flyvningens Aartider.

Sagen er jo den, at netop med Henblik paa Efterretningstjenesten har vor Tid gjort Underværker. Hver Dag serverer en dansk Avis lige saa meget Samtalestof, som en hel Familie for et Par Generationer siden forbrugte paa et halvt Aar.

Det er med andre Ord en teknisk Bedrift, der fuldbyrdes hver Morgen, naar det lille „Klik" i Brevkassen forkynder, at Avisen er der.

Men Avisen er noget mere. Den er et Vaaben — et Kampmiddel i Striden mellem de forskellige Samfundsinteresser. Alle læser Aviser nu til Dags, og næsten lige saa mange rynker lidt foragteligt paa Næsen af Avispolemik. Men naar politiske Spørgsmaal skal afgøres, naar den offentlige Mening skal bearbejdes, saa er Pressen det første Middel, man tager i Anvendelse. Det gælder alle Partier og Bevægelser, og her i Landet eksisterer der ikke et Dagblad, der ikke hører hjemme under en eller anden politisk Rubrik.

Paa den Maade faar Tusinder af Mennesker her i Landet en Gæst paa Besøg gennem Brevkassen hver eneste Morgen. Lad os tage en af de 759.000 der ved sidste Folketingsvalg stemte socialdemokratisk. Han er maaske Fagforeningsmand, kan hænde endda Medlem af Partiet — han gaar imellem Venner for at være en god Socialdemokrat — han har maaske endogsaa et Par Gange ved festlige Lejligheder slaaet til Lyd for Sammenhold og Kammeratskab — han ved, hvor hver Arbejder bør købe sine Varer — men det glipper paa et Punkt: Pressen.

Hver eneste Morgen lister en forsigtig Repræsentant for en Samfundsopfattelse, der er stik modsat hans, ind af Brevkassen. *Det er Pressen.* Tendensen er oftest vel camoufleret, men dog tydelig nok for enhver, der *vil* se den. Den farligste Modstander er maaske netop den Presse, der elskværdigt nedladende yder Arbejderne visse Indrømmelser, men som iøvrigt bevidst modarbejder Fagforeningerne og Arbejderbevægelsen.

Lad derfor den daglige Repræsentant for Modstanderens Interesser faa Løbepas. Der er mange, alt for mange, der har ladet den borgerlige Presse blive optaget i Familiens daglige Omgangskreds. Men det er et Familieskab, der let kan afsluttes.

Det koster ikke megen Besvær, og Tiden maner paa alle Maader Arbejderne til Enighed og Sammenhold.

Lad der derfor blive Harmoni i Familien. Lad den falske Ven eller den erklærede Modstander forsvinde og ban Vej for den eneste Presse, som taler *din* Sag: *Den socialdemokratiske Presse.*

Bliv Abonnent.

Kongres i Den internationale faglige Central.

I Dagene den 8.—11. Juli afholdtes i London den 7. internationale Fagforeningskongres. Under tidligere rolige Forhold i Europa paakaldte denne Kongres ikke samme Interesse som nu. Der skete det, at der ved denne Lejlighed forelagdes en Beretning om Forholdene i de forskellige Lande, og at Fagorganisationernes Repræsentanter i store Træk planlagde Arbejdet for den kommende Tid.

I kritiske Situationer, som den nuværende, faar derimod denne Kongres en større Betydning. Vi erindrer i denne Forbindelse om, at det var „Internationalen", der ved Fredsslutningen efter Verdenskrigen satte ind og fik visse Bestemmelser ind i Fredstraktaten til Beskyttelse af Arbejderne, f. Eks. Oprettelsen af det internationale Arbejdsbureau i Geneve. Det er endvidere klart, at paa et Tidspunkt, hvor Reaktionen omkring i Landene sætter ind overfor Fagbevægelsen, som Tilfældet er i Øjeblikket, kan de organiserede Arbejdere kun skaffe sig Respekt, naar de optræder samlet.

Der har da ogsaa i de senere Aar gentagne Gange af Den internationale faglige Central og Socialistisk Arbejder-Internationale været protesteret og rettet Henstillinger til og igennem Folkeforbundet, som har haft Indflydelse paa Forholdene i Europa saavel med Hensyn til Krigsfaren, som vedrørende Mishandlingen af tyske og østrigske Arbejdere.

Vi bringer nedenfor et sammentrængt Referat af Forhandlingerne i London, og i næste Nummer af Bladet de vedtagne Resolutioner i deres fulde Ordlyd.

Kongressen repræsenterede 27 faglige Landsorganisationer og 26 internationale Fagsekretariater, der ialt omfatter over 11 Millioner organiserede Arbejdere. Det var et Tidens Tegn, særlig i Betragtning af den europæiske Reaktion, at en Række oversøiske Lande havde sendt Gæste-Delegerede til Kongressen. Fra Australien, Brasilien, Indien, Japan, Palæstina, New Zealand, Mexiko og Amerika var der mødt Repræsentanter, der paa Kongressens sidste Dag alle lovede at arbejde for Indmeldelse af deres Landsorganisationer i I. T. F. Fra den amerikanske Landsorganisations Præsident, W. Green, var der paa Organisationens Vegne, der tæller ca. 5 Millioner Medlemmer, sendt en speciel Hilsen, hvori det hed, at skønt den amerikanske Fagbevægelse hidtil ikke har været med i det internationale Arbejde, føler man nu i Amerika, at det Arbejde, her udføres, ogsaa har Interesse for Amerika, og Organisationen tilsiger sin gode Vilje til at være med i det internationale Arbejde.

Fra de skandinaviske Lande var der, ret naturligt i Betragtning af Fagbevægelsens stærke Stilling i Norden, fremmødt temmelig store Delegationer. Man kan da ogsaa sige, at de skandinaviske Delegerede tog aktiv Del i Arbejdet, maaske dog mest i Kommissioner og Fagsekretariaterne. I hver af Kongressens fire Kommissioner havde en Repræsentant for Danmark Sæde. I Kommissionen om den økonomiske Krise og Arbejdernes Stilling indvalgtes Chr. Jensen, Kommissionen mod Krig og Facisme Hedtoft-Hansen, Kommissionen om Fagforeningernes Frihed Knud

V. Jensen og i Forslagskommissionen Centralorganisationens Formand, P. Andersen.

Fagforbundene og Folkeforbundet.

Efter en højtidelig Aabning af Kongressen med Aabningstaler af det engelske Arbejderpartis parlamentariske Fører, Major Attlee, Formanden for Fællesorganisationen i London, A. Wahl, og Formanden for Londons Kommuneraad, Lord Snell, holdt Faginternationalens Formand, Generalsekretær Citrine, Kongressens egentlige Inledningstale, der — som Citrine har for Vane — klart og skarpt trak Problemerne op og bl. a. fastslog Fagbevægelsens Stilling i den øjeblikkelige, forvirrede internationale Situation.

Citrine udtalte bl. a.:

Den Situation, som Verdens Arbejdere i Dag staar overfor, er afgjort vanskeligere og farligere end den, vi havde for os ved den 6. Fagforeningskongres i Bruxelles i 1933. Vi drøftede dengang alvorligt Mulighederne for Krig og vor Stilling. Det var dengang muligt at tro paa Holdbarheden af den kollektive Sikkerhed mellem Staterne, garanteret af Folkeforbundets Medlemmer. De tre Aar, der siden er gaaet, har vist os Diktaturlandene som Lovløshedens og Imperialismens Fortalere, som Stater, der kun respekterer den væbnede Magt. Skridt for Skridt har Overtrædelser af international Lov fra Diktaturstaternes Side ført os til den nuværende Krise, hvis alvorligste Karakter ikke er Italiens Erobring af Abessinien, men Uenigheden mellem Folkeforbundsstaterne med Hensyn til, hvilken Kurs de vil følge overfor Lovbryderne.

Fagbevægelsens Mænd og Kvinder er stadig Folkeforbundets Tilhængere og ønsker den kollektive Sikkerhed garanteret; men Fagbevægelsen erkender, at den fredselskende Del af Verden i Dag maa ville Freden. At sige, at de staar i Opposition til enhver Krig og under alle Forhold, er at vildlede den offentlige Mening. Vi er forpligtede overfor det kollektive System, vi erkender, at Folkeforbundet maa have Magtmidler til at føre de indenfor Loven og de internationale Regler tagne Beslutninger ud i Livet.

Vi er utvivlsomt midt i en Kamp paa Liv og Død mellem Demokrati og de Diktatur-Systemer, som nedbryder Kulturen og enhver Form for personlig Frihed. Vi Fagforeningsfolk er loyale overfor vor Opgave. Vi vil føre Kampen for Fred og Frihed og for Arbejderklassens berettigede Fordringer om Andel i de socíale Goder videre.

Beretning om Virksomheden.

Generalsekretær Schevenels forelagde for Kongressen en 236 Sider omfattende Beretning om Internationalens Virksomhed siden Kongressen i Bruxelles. Det fremgik af denne Beretning, at Fag-Internationalen har faaet Hold i Arbejderne uden for Europa, og af de fire Nyindmeldelser, der kunde noteres i Beretningsperioden, er den ene Britisk Indien og den anden Argentina. To Lande, som man har Lov til at vente kan danne Udfaldsport for megen faglig Aktivitet, henholdsvis i Østen og Vesten. De to andre Nyindmeldelser var Norge og Danzig.

Beretningen, der spændte over et Tidsrum med store økonomiske, politiske og organisatoriske Omvæltninger, var som et Spejlbillede af hele den bevægede Periode, Menneskeheden har gennemlevet. I Beretningens Spalter stod at læse om Fagbevægelsens Sammenbrud i Tyskland og Østrig, om Milliontab af Medlemmer. Modsat fortalte Beretningen om en stadig Stigning i Medlemstallet i Skandinavien, England, Holland, Svejts samt en voldsom Stigning i Fagforeningernes Medlemstal i Spanien og Frankrig i de allersidste Maaneder. Beretningen indeholdt ogsaa en dokumentarisk Fremstilling af Skrivelser, udvekslet med den røde Fagforenings-Internationale lige siden 1919, et Materiale, der ikke stillede Russerne i et altfor flatterende Lys. Iøvrigt viste Beretningen, i hvor høj Grad den nye Tid med Valutaforhold, økonomiske Restriktioner, Statskontrol og Planøkonomi prægede Virksomheden. Netop her viste sig tydelig Forandringen, som Fagbevægelsen har gennemgaaet; fra en agitatorisk Organisation, hvis væsenligste Virke havde Forbindelse med de mange Forbunds Løn- og Arbejdsforhold, stod Fagbevægelsen nu midt i et Kæmpearbejde, hvor det gjaldt at præge de kommende Samfundsformers hele Struktur. Det fremgik ogsaa klart af Beretningen, at netop i de Lande, hvor det nøjeste Samvirke bestod mellem faglig, politisk, kommunal og kooperativ Virksomhed, var Arbejdernes Forhold bedst og Fagbevægelsen stærkest. Omvendt viste det sig, at hvor Fagbevægelsen fornemt holdt sig tilbage, eller direkte modvirkede politisk Virksomhed, havde Arbejderne de største Vanskeligheder. Selv de øjeblikkelige Sejre i enkelte Lande svækkede ikke dette gode Indtryk.

Generalsekretær Schevenels høstede megen Anerkendelse for sin udførlige Beretning.

Spørgmaalet om faglig Enhed.

Under Beretningen om Internationalens Aktivitet — og herunder Skrivelser og Beretninger — behandledes ogsaa det af den norske faglige Landsorganisation stillede Forslag om Forhandling med den røde faglige Internationale og den russiske Landsorganisation.

Formanden for den norske Landsorganisation, Olav Hindahl, forelagde Forslaget. Han omtalte Norges Stilling uden for Internationalen og indrømmede, at Kommunisterne i Norge som alle andre Steder havde ført en hasarderet Politik, men de stod nu paa Tærskelen til Arbejdsbureauet i Geneve, de er med i Folkeforbundet, de er ved at indføre demokratiske Institutioner, kort sagt, mente Hindahl, at naar vi samarbejder med Russerne i det internationale faglige Arbejde, kunde vi ogsaa samarbejde med dem i Fagbevægelsen. Han omtalte Folkefronten i Frankrig, Belgien og Spanien og mente, Tiden var inde til en international Folkefront.

Forslaget fik stærk Tilslutning af Caballero, Spanien, og den tidligere kommunistiske Fagforeningsfører i Frankrig, Frachon.

Chr. Jensen, Danmark, udtrykte Danskernes og Svenskernes Syn paa denne Sag, idet han bl. a. udtalte:

Det Forslag, som den norske Landsorganisation fremsætter, kan jeg ikke tiltræde. Vi har gennem Aarene haft rig Lejlighed til at se den skadelige Trafik, den kommunistiske Internationale har benyt-

tet. Vi har med stor Interesse set, hvorledes vor Eksekutivkomité har beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Samarbejde med de russiske Arbejdere, men den kommunistiske Internationale har kun ført Splittelsen med sig, hvor den er optraadt.

Skal vi nu benytte en anden Form end hidtil for Fremme af Samarbejdet, er jeg ikke imod, at vi finder en saadan Form. Det kan jo ske paa den Maade, at der sker Henvendelser til alle ikke tilsluttede Landsorganisationer, der staar udenfor vor Faginternationale, f. Eks. Amerikas Arbejdere, og herunder ogsaa de russiske Arbejdere.

Chr. Jensen understregede stærkt, at den danske Landsorganisation ikke vilde støtte en Henvendelse til Russernes private Internationale, men Muligheden for Samarbejde med de russiske Arbejdere burde naturligvis undersøges.

Med dette Indlæg af Chr. Jensen, der dækkede den Opfattelse, det store Flertal af Kongressens Delegerede havde, dette gælder ogsaa de franske Repræsentanter, burde Debatten havde været afsluttet og Kongressen være gaaet videre med sit øvrige Arbejde. Præsidenten, Citrine, fandt imidlertid, at der var Grund til offentlig at gennemdebattere Sagen, og det skal indrømmes, at der den følgende Dag blev holdt en Række fortrinlige agitatoriske Foredrag, hvor særlig Spanieren Caballero og Franskmændene fik Lejlighed til at fortælle om Forholdene i deres Lande. Nogle af disse Indlæg var overordentlig interessante, men i Betragtning af Konferencens Dagsorden fandt, i hvert Fald Skandinaverne — vi bør maaske fraregne Nordmændene —, at det, der i denne Sag skulde ske, ikke saa meget var Taler som en Realitetsforhandling med Russerne om deres Stilling og de Forhold, hvorunder deres Fagbevægelse virker. Til syvende og sidst er det jo nemlig afgørende, om den russiske Fagbevægelse er en fri Fagbevægelse eller en Fagbevægelse, underkastet Statens Direktiver. Kan f. Eks. den russiske Landsorganisations Ledelse afsættes, saaledes som det fornylig skete med den russiske Statsbanks Ledelse, er det jo et stort Spørgsmaal, om Russerne overhovedet kan gaa ind i et reelt Samarbejde. At de maa ophæve deres, som Mertens kaldte dem, „Skelet-Organisationer" rundt i Verden, er en given Sag; herom kan der overhovedet ikke diskuteres.

Resultatet af den lange Debat og Drøftelserne i Forslagskommissionen blev følgende Beslutning, som Kongressen enstemmigt tiltraadte:

Kongressen godkender den internationale faglige Centrals hidtidige Bestræbelser for Genoprettelse af den faglige Enhed og er af den Mening, at disse Bestræbelser, grundet paa den nuværende alvorlige internationale Situation, maa fortsættes.

I den Anledning beslutter Kongressen at optage Forhandlinger med Landscentralerne for Amerika, Australien, New Zealand, det fjerne Østen og Sovjet-Unionen og alle andre udenfor Faginternationalen staaende Landcentraler med det Formaal at tilvejebringe faglig Enhed over hele Verden.

Kongressens Foredrag.

For Kongressen holdtes i Tilslutning til Dagsordenen tre Foredrag: Et af Leon Jouhaux, Frankrig, om Kampen mod Krig, for Afrustning og mod Fascisme, et af Mertens, Belgien, om Kampen mod Krisen og et af Tayerle om Fagbevægelsens Forhold til Staten. Jouhaux's Foredrag var en historisk Gennemgang af det Arbejde, I. F. T. havde udført for Afrustning, og en Gennemgang af Fagbevægelsens tidligere Standpunkt, bl. a. Kravet om Generalstrejke mod Krig. Jouhaux understregede, at Tiden havde vist Arbejderbevægelsen Nødvendigheden af at tage praktisk fat paa Spørgsmaalene, og han paapegede her bl. a. den absolute Nødvendighed af at faa Vaabenindustrien under Kontrol. Jouhaux betonede stærkt det Standpunkt, som allerede Citrine havde fremhævet i sin Indledningstale, at Fagbevægelsen maa stille sig paa det ufravigelige kollektive Standpunkt, at et Angreb paa en Nation er et Angreb paa alle. Med dette Standpunkt fraviger man naturligvis den rene pacifistiske Opfattelse, som f. Eks. Transportarbejdernes Generalsekretær, Edo Fimmen, præciserede i sit Indlæg, hvor han sagde:

Før Verdenskrigen stod Arbejderne paa det Standpunkt, at vi i Krigstilfælde skulde iværksætte Generalstrejke i de vigtigste Lande. Krigen i Dag er en anden. Arbejderne i Tyskland og Italien har ikke ringeste Chance for at forhindre Krigen ved Generalstrejke. Lad os i hele denne Sag se Kendsgerningerne lige i Øjnene. Proletariatet i de borgerlige demokratiske Stater har noget at miste ved Angreb fra fascistiske Lande eller ved Fascistfaren i eget Land. Spørgsmaalet er, hvad skal vi gøre? Lad mig klart svare:

Vi erkender, at de spanske Arbejdere i Nød maatte sætte Vaabenmagt mod Fascisternes Vaaben. Lad os lige saa klart erkende, at Arbejderne i borgerligt demokratiske Stater i Nød maa forsvare sig mod fascistiske Angreb. Dette betyder i givet Fald Krig. Men er dette ikke at foretrække for Situationen, som den er i Tyskland og i Italien?

Planøkonomi og 40 Timers Ugen.

Mertens, Belgien, indledede om Kampen mod Krisen. Han understregede Fagbevægelsens aldrig afbrudte Kamp for Gennemførelsen af en kortere Arbejdsuge og gennemgik det Arbejde, der i dette Spørgsmaal var udført i Geneve. Sideløbende med Kampen for 40 Timers Ugen har Fagbevægelsen støttet Udarbejdelsen af planøkonomiske Programmer i en Række Lande, og det havde her vist sig, at netop i de Lande, hvor Arbejderbevægelsen — takket være sit faglige, politiske Arbejde — stod stærkt, havde saadanne økonomiske Planer været Aarsag til en heldig Kamp mod Krisen. Kamp mod Krisen betød Mennesker i Arbejde, Indtægter til Hjemmene, og Fagbevægelsen har netop her en af sine allerstørste Opgaver. Planøkonomi var i Ordets stærkeste Betydning blevet Udtryk for Arbejdermassernes Tanker, og i Tilslutning til Mertens' Foredrag forelagde Sekretariatet da ogsaa et stort Materiale om saadanne Planer i en Række Lande, og som det vil ses af Resolutionen, blev der planlagt en Konference i nær Fremtid med eneste Spørgsmaal paa Dagsordenen: Praktiske Skridt til Krisens Bekæmpelse ved Planøkonomi.

Fagbevægelsens Forhold til Staten.

Man kan uden at overdrive sige, at Kongressens mest aktuelle, i hvert Fald det Foredrag, der rejste de fleste nye Tanker, var det, som Tayerle, Tjekoslovakiet, holdt om Fagbevægelsens Forhold til Staten. Vi refererer af dette Foredrag:

Vor Fagbevægelse har som sine fundamentale Opgaver at varetage Medlemmernes økonomiske Interesser. Vi er ikke en politisk Bevægelse i den Forstand, at vi dikterer vore Medlemmer deres politiske Livsopfattelse, men Fagbevægelsen kan ikke være ligegyldig overfor hvilken Form, den politiske Stat har, og er Fagbevægelsen logisk i sin Handlemaade, maa den støtte den Statsform, der giver den de bedste Arbejdsbetingelser at virke under.

Ser man Fagbevægelsens Arbejde ud fra den Aktivitet, dens Medlemmer paa politiske, kooperative, forsikringsmæssige, kommunale og mange andre Omraader udfolder, ser det ud fra den lille Landsbygruppes Arbejde til de store nationale Organisationers daglige Virke, da er det en Del af Statens Liv, en Del af det Liv, der tilsammen danner Nationen, Heraf følger, at den Stat, den demokratiske Stat, hvor den største Sum af de mange individuelle Ønsker forenes til en fælles Vilje, bliver den Statsform. Fagbevægelsen støtter.

Men Staten har sit eget Liv. Den skaber Bureaukrati, den har altid en Tendens til at lade de mange individuelle Ønsker passe ind i dens Form. Den Kendsgerning, at Fagbevægelsen er meget nær forbundet med de mange Individers Ønsker gør netop Fagbevægelsen til Modstander af diktatoriske Tilbøjeligheder i enhver Stat.

Det er, og har været, en af de moderne Staters største Fejl, at de ikke tidligt nok har forstaaet de økonomiske Opgaver. Ofte har man søgt politiske Løsninger, hvor de fundamentale Spørgsmaal var økonomiske.

Ser vi paa de korporative Stater, sagde Tayerle i sit Foredrag, ser vi tydeligt, at man søger politisk Løsning af rent økonomiske Spørgsmaal. En haabløs Opgave! Man siger, der er Ro og Orden i Naziland. Ro og Orden er i sig selv ingen Løsning. Den mest eksemplariske Ro og Orden er i et Tugthus. Der har man løst denne Opgave mest fuldkommen, men det er jo ikke det, man vil, det er Frihed, fornuftig Frihed for alle, man vil.

Tayerle konkluderede denne Del af sit Foredrag med at sige: Fagbevægelsen nærer ingen Illusioner overfor moderne Demokrati, men naar vi støtter og arbejder for Demokratiet stærkere nu end nogensinde, er det fordi vi er tro overfor vore økonomiske Opgaver, der kun kan løses ved frit og uhindret Samarbejde mellem alle, der tager Part i Nationernes økonomiske Liv. Det er det frie Samarbejde mellem Individer, der skaber den moderne Stat.

Tayerle vendte sig nu til den Lovgivning, der berører Fagbevægelsen. Dels Love, der fører Kontrol med Bevægelsens Formuer og med de rent legale Virkemaader. Ofte har vi set, at saadan Lovgivning kan vendes mod Bevægelsen. Dels Lovgivning, der giver Rettigheder til Folk, der ikke vil organiseres, Folk, der vil nyde, men ikke yde. Formaalet med denne sidste Lovgivning har ikke været Kærlighed til Friheden, men Fjendskab mod vor Bevægelse.

Det store Spørgsmaal for os Fagforeningsfolk er her, om vi ikke skal vende Forholdet helt om. Med andre Ord lade det være obligatorisk for enhver Arbejder at være Medlem af sin Fagforening. Arbejdere, der nyder ethvert Gode, som de organiserede Arbejdere har skaffet, har ikke Ret til at snyde sig fra deres Forpligtelser.

Nogle Folk mener, dette er imod det frie Grundlag, vi staar paa, men andre, at det er fuldkommen i Overensstemmelse med vort demokratiske Grundlag — forsaavidt at enhver har Frihed tit at vælge den Organisation, vedkommende ønsker at tilhøre.

Problemet eksisterer i særlig Grad, hvor Staten paabegynder et planøkonomisk Arbejde, der inddrager alle Individer i Planerne.

I den moderne Stat kaldes der ofte paa Fagbevægelsens Mænd og Kvinder, fortsatte Tayerle. Tekniske Raad, Arbejdsløshedsraad, Skoleraad og utallige andre Opgaver i Nationen drøftes i Komiteer, hvor der kaldes paa Fagenes Mænd. Det vil være rigtigst, at vi her klart siger, at kun Mænd og Kvinder, valgt af de ansvarlige Organisationer, kommer i Betragtning.

Langt alvorligere er Spørgsmaalet om vor Stilling til Voldgift. Tendensen er utvivlsomt, at økonomiske Stridsspørgsmaal bliver af stadig mere omfattende Karakter. De faar derved Indflydelse paa hele Statens økonomiske Liv, og i mange Kredse er der Krav om voldgiftsretslig Afgørelse. Efter Tayerles Mening var der en Løsning, nemlig følgende:

Man kunde til Norm for kollektive Overenskomster tage som Mønster dem, der var indgaaet af de mest repræsentative Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer. En saadan Norm kunde ogsaa dække uorganiserede Atbejdere og Arbejdsgivere. Men her kommer naturligvis saa Forholdet til Staten stærkt frem.

Voldgiftsretslige Afgørelser har vundet frem i nogle Lande, er bittert bekæmpet i andre, Problemet er der.

Efter en Gennemgang af de Løsninger, man har forsøgt i fascistiske, nazistiske og i kommunistiske Lande, opsummerede Tayerle:

— Tidligere talte vi altid om Socialisering i Forbindelse med en centraliseret Stat. De fleste økonomiske Planer i de senere Aar har ladet Staten lede, men ikke overtage Planernes praktiske Udformning. Den ledende Ide i økonomiske Planer er nu den Rolle, som de tre økonomiske Faktorer — Arbejdsgivere, Arbejdere og Købere — spiller.

Det er de frie Fagforeninger, der her vil faa en stor Rolle. Lad det være sagt, udtalte Tayerle, at under ingen Omstændigheder kan Fagbevægelsen fraskrive sig sin Ret til Sammenslutning og til Strejke. Kampen paa fri Basis vil beholde sin Plads i Fremtiden, men Disciplin og Ansvar vil stige i samme Forhold, som økonomisk Planmæssighed afløser Fortidens Kaos.

Valget mellem Restriktioner og Lovgivning og Frihed til Aktion vil formindskes i samme Grad, som Planøkonomien fjerner økonomiske Uretfærdigheder.

Selv i Stater, hvor Fagbevægelsens Rolle er anerkendt, hvor dens Medvirken kræves paa mange Omraader, kan dens fundamentale Rettigheder blive truet af de bureaukratiske og egoistiske Tendenser, der findes i enhver Statsform.

Fagbevægelsens Folk skal holde skarpt Udkig og altid være parat til at forsvare Bevægelsens Eksistens

og dens Muligheder for at udføre sin økonomiske Mission.

Valgene.

Til Formand genvalgtes med Akklamation W. Citrine, der nu har været Formand i 8 Aar, den længste Periode, nogen Formand har virket i Internationale.

Til Generalsekretær genvalgtes Schevenels. Til Medlemmer af Eksekutivkomiteen genvalgtes Jouhaux, Frankrig, Mertens, Belgien, Tayerle, Tjekoslovakiet, Hans Jacobsen, Danmark.

I Stedet for Schorsch, Østrig, der ikke mere har nogen officiel Landsorganisation bag sig, foresloges Küpers, Holland, og Caballero, Spanien. Küpers valgtes.

Næste ordinære Kongres afholdes om tre Aar i Prag.

Kvindekonference,

I Tilslutning til den faglige Kongres afholdtes en Kvinde-Konference, hvor Hovedspørgsmaalet var lige Løn og Særbeskyttelse for Kvinder. De danske Repræsentanter, Fru Alvilda Andersen, Kvindeligt Arbejderforbund. og Fru Thea Tønder, Tobaksarbejderforbundet, gik her ind for, at Kravet om lige Løn fordrede, at man opgav Krav om Særbeskyttelse, et Standpunkt, Konferencen tilsluttede sig. Kvinde-Konferencen vedtog i Forstaaelse med Sekretariatet, at der i Fremtiden blev en fast Kvinde-Præsident, hvortil valgtes Madame Chevenard, Frankrig, og til hendes Raadighed stilles en kvindelig Sekretær i I. F. C., saaledes at Sekretariatet i Fremtiden i højere Grad end hidtil øjeblikkelig beskæftiger sig med Spørgsmaal af Interesse for Fagbevægelsens Kvinder.

Der afholdtes ligeledes efter Konferencen en speciel Arbejderoplysnings-Konference, hvor en Række Arbejderoplysningsspørgsmaal drøftedes.

35 Aars Stiftelsesfest.

Lørdag den 22. August 1936 afholdt Aalborg Afdeling 1 sin 35 Aars Stiftelsesfest paa „Eldorado", hvor „Jomfruburet" opførtes.

Flere Hundrede af Afdelingens Medlemmer deltog i den vellykkede Fest. Efter Forestillingen blev samtlige Festdeltagere beværtede med Kaffe i Salen. Formanden, Fru Katrine Andersen, bød Forsamlingen og Gæsterne, Forretningsfører Alvilda Andersen, Redaktør Bollerup-Madsen, Social-Demokraten, Næstformanden for Syerskernes Fagforening og Hovedbestyrelsesmedlem Martine Christensen samt Afd. 2's Formand, Nielsine Jensen Velkommen og udtalte Haabet om en god Aften.

Forretningsføreren holdt Festtalen og med det forestaaende Landstingsvalg for Øje opfordrede hun Kvinderne til at bruge deres Magt ved Valget ved at stemme paa Social-Demokratiet, det eneste Parti der har Føling med og Hjerte for de Smaa i Samfundet. Hun opridsede forskellige Forhold indenfor vor egen Kreds og sluttede med en Tak til den socialdemokratiske Presse for dens Indsats til Gavn for Arbejderkvinderne, takkede Bestyrelsen og udbragte et kraftigt besvaret Leve for Afdelingen.

Redaktør Bollerup-Madsen takkede for Indbydelsen og lykønskede Kvinderne til deres Arbejde og derefter havde Næstformanden for Syerskernes Fagforening og Martine Christensen Ordet, de takkede begge for Indbydelsen og lykønskede Afdelingen paa Festdagen og udtalte Ønsket om Held og Fremgang i Fremtiden.

Først sent sluttede den i alle Maader vellykkede Fest.

8 Dage paa Højskole.

Det var en god Ide, Forretningsfører Alvilda Andersen fik, da hun sammen med Oplysningsudvalgets Formand, Chr. Christiansen, planlagde et 8-Dages Kursus paa Esbjerg Arbejder-Højskole for socialdemokratiske Tillidsmænd.

Efter Bestemmelsen kunde der deltage ca. 20 i et saadant Kursus, men Listerne blev langt overtegnede. Skønt vi tog 27 med, maatte en Del udskydes til næste Aar.

Vi mødte forventningsfulde og glade paa Højskolen Søndag den 26. Juli Kl. 5 Eftermiddag. Der var 3 Hold Elever paa Skolen foruden os (kooperativt og politisk) og Undervisningen er hidtil foregaaet paa den Maade, at de forskellige Ledere havde skiftende Elevhold. Denne Fremgangsmaade ønskede vor Forretningsfører ikke, idet hun hævdede, at det vore Medlemmer havde mest Udbytte af, selvfølgelig var at faa indgaaende Kendskab til vore egne Sager.

Der blev derfor truffet den Ordning, at Alvilda Andersen og Fanny Jensen udelukkende skulde lede vor Gruppe. Dette vakte baade Glæde og Tilfredshed blandt vore Medlemmer. Vi fik straks anvist vore Værelser, der var knapt med Plads, saa vi sov 3 à 4 i hvert Værelse, hvorefter vi Kl. 6 mødtes i Spisesalen til et solidt Middagsmaaltid.

Der var udmærket System i alt paa Højskolen, vi havde vore bestemte Pladser og lærte snart at adlyde Forstanderens Klokke, f. Eks. begyndte vi ikke at spise før Forstanderen havde ringet med Klokken, ligesom vi heller ikke rejste os fra Bordet før Forstanderen havde sagt Velbekomme.

Programmet for Ugens Undervisning var som følger:

Fagorganisationernes Opbygning	(A. A.)
Fagbevægelsen fra 1870 til 1899	(F. J.)
Lock-outen i 1899	(F. J.)
September-Forliget	(A. A.)
De fagretslige Domstole	(F. J.)
Kvindeligt Arbejderforbund	(A. A.)
Vore Løn- og Arbejdsforhold	(A. A.)
Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring	(A. A.)
Fagbevægelsen og Partiet	(F. J.
Internationale	(A. A.)

Desuden var der daglig Foredrag af forskellige Talere. Klokken 7 om Morgenen ringede Klokken for at purre os ud af Fjerene — nej, undskyld Tæpperne — for allerede Kl. 7½ skulde vi have Morgenmad: Havregrød og Kaffe. Efter Morgenmaaltidet kunde der lige blive Tid til en Runde i den smukke Have inden vi, Kl. 8½, mødtes i Skolestuen.

Her maatte vi arbejde til Kl. 10½, for saa at samles til Foredrag for alle Kursister paa Skolen. Foredraget varede gerne til Kl. 12½, saa det kneb at møde i Spisesalen til rette Tid.

Tiden fra Middag til Kl. 3 var vor egen, men fra Kl. 3 til Kl. 5 var der igen Gruppearbejde.

Efter Aftensmaden gik nogle af Eleverne Ture i de herlige Omgivelser ved Skolen, andre tog Rutebilen ind til Esbjerg og atter andre havde kammeratligt Samvær paa Værelserne. For dem, der blev hjemme, blev der serveret Kaffe Kl. 8½ i Spisesalen.

Foruden Gruppearbejdet holdt Forretningsfører Alvilda Andersen to Foredrag, et paa Skolen om De samvirkende Fagforbunds Opgaver og et i Esbjerg D. s. U. om Nutidens Kvindeproblemer.

Onsdag Eftermiddag var der Udflugt til Fanø. Det var en Oplevelse for mange af Kvinderne at se Vesterhavet og den storslaaede Natur. Vi kørte nemlig i Rutebil langs Stranden og flere tog et forfriskende Bad. I det hele taget herskede der en glimrende kammeratlig Tone iblandt os.

Alt for hurtigt svandt Dagene og inden vi vidste af det, var det Lørdag, og Kursuset var forbi.

Hvor interesserede og glade Deltagerne havde været ved at faa saa indgaaende Besked om alle de Ting, der har Bud til enhver Tillidsmand indenfor vort Forbund, fik vi tydelige Beviser for, ved de mange anerkendende Ord, der blev udtalt til Lederne ved Gruppearbejdet om Lørdagen.

Forretningsføreren takkede for den Opmærksomhed, hvormed Deltagerne havde fulgt vort Arbejde, omtalte Oplysningsarbejdets Betydning for vore Medlemmer og sluttede med at udbringe et kraftigt besvaret Leve for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Hermed var de dejlige Dage forbi og vi rejste hver til sit, med Ønsket om, at det ikke blev sidste Gang, Kvindeligt Arbejderforbund kalder til Oplysningskursus.

Deltager.

Til ovenstaaende kan vi tilføje, at Hovedbestyrelsen paany har vedtaget at fortsætte med de oplysende Kursus.

Vi vil nu i Samraad med Oplysningsudvalgets Formand Herr Folketingsmand Chr. Christiansen fastlægge den endelige Plan.

Naar dette er sket, skal vore Afdelinger høre nærmere.

Det har været en stor Opmuntring for Hovedledelsen at se den levende Interesse, som vore Medlemmer omfatter Oplysningsarbejdet med, det viser jo, at de tilfulde forstaar Mottoet: Kundskab er Magt.

Alvilda Andersen.

⊡

Lock-outens Omfang og økonomiske Virkninger.

(Meddelt af Arbejdsdirektør *Vater.*)

Arbejdsdirektoratet har efter Afslutningen af den i Tiden den 23. Februar d. A. til 30. Marts 1936 iværksatte Lock-out foretaget en Undersøgelse til Bedømmelse ikke blot af Konfliktens talmæssige Omfang, men ogsaa af dens økonomiske Virkninger, og nedenfor skal jeg oplyse nogle af de vigtigste Resultater af denne Undersøgelse.

Af de 70 statsanerkendte Arbejdsløshedskasser blev 35 inddragne under Konflikten, og fandtes der i disse Kasser ved Konfliktens Udbrud ialt 301.644 Medlemmer, svarende til 75,1 pCt. af det samlede Medlemstal.

I disse Kasser, der blev berørte af Konflikten, fandtes der ialt ca. 2400 Afdelinger, og af disse var 1033 med et samlet Medlemstal af 237.875 konfliktberørte, d. v. s. at der indenfor de nævnte Afdelinger fandtes Virksomheder, for hvilkes Vedkommende Lock-outen traadte i Kraft.

De paagældende 1033 Afdelinger havde ved Konfliktens Udbrud 73.733 arbejdsløse Medlemmer, medens Resttallet af de Arbejdere, der ved Lock-outens Ikrafttræden blev udelukkede fra Arbejde, er opgjort til ialt 83.819.

Da Konflikten i det væsentlige varede i en Periode med 30 Arbejdsdage, har det samlede Tab af Arbejsdage som Følge af Konflikten været ca. 2.500.000, og regner man med en gennemsnitlig Arbejdsløn af 10 Kr. pr. Dag, vil det med andre Ord sige, at Konflikten har medført en tabt Arbejdsfortjeneste paa ca. 25 Mill. Kr.

Under 11. November 1932 har Socialministeren i Henhold til Arbejdsløshedslovens § 17 fastsat Regler for Arbejdsløshedskassers Forhold under Strejke og Lock-out, og ved Gennemførelsen af disse Regler maatte Retten til Arbejdsløshedsunderstøttelse ikke blot standses for de Medlemmer, der var direkte konfliktberørte, d. v. s. Personer, der ved Konfliktens Udbrud var beskæftigede paa konfliktberørte Virksomheder, men ogsaa for de Medlemmer, der ved Konfliktens Udbrud var arbejdsløse, men som indenfor de sidste 8 Uger havde haft Beskæftigelse af over midlertidigt Arbejdes Varighed (3 Uger, o: 18 Arbejdsdage) paa en af de konfliktberørte Virksomheder.

Understøttelsen blev herefter standset ikke blot for de fornævnte 83.819 direkte Konfliktdeltagere, men ogsaa for de ca. 9000 Personer, der maatte henføres til 8 Ugers Gruppen.

Efter de nævnte Regler skal det derhos afgøres, hvorvidt Konflikten har et saadant Omfang indenfor den enkelte Afdeling, at denne maa lukke, d. v. s. standse al Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse ikke blot til de af Konflikten berørte Medlemmer, men ogsaa til de Medlemmer, der ved Konfliktens Udbrud var arbejdsløse med Ret til Understøttelse.

Hvis Konfliktens Omfang indenfor en Afdeling derimod ikke var saa stor, at der maatte kræves Lukning, holdtes Afdelingen aaben, d. v. s. at den fortsatte sin Udbetalingsvirksomhed til alle dens arbejdsløse og understøttelsesberettigede Medlemmer med Undtagelse af de direkte konfliktberørte og ovenfornævnte 8 Ugers Folk samt til tilrejsende Medlemmer, hvis Understøttelse var standset i Henhold til ovenfornævnte Regler af 11. November 1932.

Som Følge af denne Undersøgelse blev samtlige Afdelinger i 3 Arbejdsløshedskasser (Bogbinderi- og Papirvarearbejdere, Gørtler- og Metalarbejdere og Papirindustriarbejdere) helt lukkede, medens der iøvrigt af de 1033 konfliktberørte Afdelinger blev 352

helt lukkede, og Resten (681) holdtes aabnede i ovenfornævnte Betydning. Udelukkede fra Arbejdsløshedsunderstøttelse blev saaledes under Konflikten

1) direkte Konfliktdeltagere	83819
2) 8 Ugers Folk	8987
3) arbejdsløse i lukkede Afdelinger	11560
Ialt ca.	104366

Hvilket økonomisk Tab Arbejdsgiverne har lidt som Følge af Konflikten kan selvfølgelig ikke nøjagtig beregnes, men ca. 2,5 Mill. tabte Arbejdsdage turde være en god Vejledning.

Det er selvsagt givet, at Arbejdsløshedskasserne under en Konflikt har en indirekte Indtægt derved, at Udbetaling af Understøttelse standses for et stort Antal Medlemmer, og at disse føres over paa de af de faglige Sammenslutninger etablerede Strejkefonds.

Regner man med, at 75 pCt. af de arbejdsløse, for hvilke Adgangen til at oppebære Understøttelse af en Arbejdsløshedskasse blev standset, fortsat vilde have kunnet oppebære saadan Understøttelse, saafremt Lock-outen ikke var blevet iværksat, har Arbejdsløshedskasserne ved Konflikten sparet ca. $1^3/_4$ Mill. Kr.

Da imidlertid en Del af de arbejdsløse formentlig indenfor Konfliktperioden vilde være gaaet i Arbejde, saafremt Lock-outen ikke var traadt i Kraft, er man nødsaget til at formindske de nævnte $1^3/_4$ Mill. Kr., og hvis man gaar ud fra, at Arbejdsløsheden under Konfliktperioden i 1936 havde været tilsvarende Arbejdsløsheden i samme Tidsrum 1935, kan man sikkert med Føje anslaa det af Arbejdsløshedskasserne ved Konflikten sparede Understøttelsesbeløb til ca. 1,3 Mill. Kr.

Som ovenfor sagt blev ca. 104.300 Personer som Følge af Konflikten udelukkede fra Arbejdsløshedsunderstøttelse, men man maa regne med, at samtlige disse Personer har oppebaaret Understøttelse hos de faglige Sammenslutninger under hele Konfliktperioden, der incl. Søndage, for hvilke der sikkert ogsaa er udbetalt Understøttelse, androg 36 Dage. Enkelte Fagforbund har dog krævet Ventetid forinden Udbetaling af Understøttelse.

Hvis Understøttelsen har udgjort de samme Beløb Kr. 3,10 pr. Dag, som der gennemsnitlig udbetales i Arbejdsløshedsunderstøttelse, har Lock-outen kostet Fagforbundene ca. 12. Mill. Kr. Dette anslaaede Beløb er dog sikkert for lavt, idet man tør gaa ud fra, at den ydede daglige Understøttelse har været højere end foran anslaaet.

⊡

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra 10—11, Lørdag undtagen. Kontoret er aabent Fredag og Lørdag fra 3—7, samt Mandag fra 4—6. *Bestyrelsen.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra $4^1/_2$—$6^1/_2$.

Kontrollering af Arbejdsløse med Krisehjælp finder Sted hver Dag fra Kl. 9—10. Udlevering af Bøger og Skemaer fra 10—11. Almindelig Kontrollering fra 11—12. Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra 11—12. For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Onsdag Aften fra $4^1/_2$—$6^1/_2$.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 10—11.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Fredag mellem 11—12.

Formanden Fru Camilla Dahlgren træffes hver Onsdag Aften fra $4^1/_2$—$6^1/_2$.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra $5^1/_2$—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra $9^1/_2$—$10^1/_2$ Form.

Københavns Afd. 5.

(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforen.):

Kontor: Hauserplads 14 1. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent Mandag og Torsdag fra 10—3 og fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. $12^1/_2$—$2^1/_2$.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3 Formanden træffes i Reglen hver Mandag fra 5—7. Telefon Central 5123 og **11723**.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Alvilda Andersen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 82 | Januar 1937 | 22. Aargang

Aaret, der svandt.

Aaret 1936 var i Forbundets Historie en Mærkepæl, idet det den 4. Marts 1936 havde bestaaet i 35 Aar.

Det er med Glæde og Stolthed, Hovedbestyrelsen ser paa de indvundne Resultater.

Fra en oprindelig lille og fortrykt Klike har Forbundet baade økonomisk og talmæssigt vokset sig stort og stærkt og staar i Dag som en fast sammentømret, maalbevidst Kvindeorganisation paa ca. 18,000 Medlemmer, der ikke alene fagligt set har forstaaet at røgte sine Opgaver, ved stadig at højne Arbejderkvindernes Kaar gennem Forbedring af deres Løn- og Arbejdsvilkaar, men ogsaa har forstaaet sammen med de mandlige Organisationer at gøre sin Pligt, politisk set.

Det stolte Resultat ved Landstingets Erobring har Kvinderne været med til at fremskaffe.

Gennem Oplysningsarbejdet maa Kvinderne stadig dygtiggøre sig. Kampen for Tilværelsen bliver stedse haardere, alle Kræfter maa tages i Brug, og ved Enighed og Sammenhold maa Kvinderne være med til at slaa Kreds om Demokratiet og derigennem om den socialdemokratiske Regering.

Jeg takker hvert eneste Medlem af vort Forbund og vore Tillidsmænd ude omkring for Aaret der svandt, og for det gode Samarbejde, der er os imellem, og ønsker Dem alle et godt og heldbringende Nytaar.

Alvilda Andersen.

Overenskomstsituationen.

I Henhold til de udsendte Cirkulærer vedrørende Overenskomstsituationen har vi fra Afdelingerne modtaget en Del Forslag til nye Overenskomster. Vi er gaaet i Gang med Forhandlingerne, og til Trods for, at vi har faaet en Del Overenskomster afsluttet, ligger Størsteparten endnu tilbage.

Der er fra Arbejdsgivernes Side ikke rigtig Gang i Forhandlingerne, og da disse skal være tilendebragte i Underorganisationerne inden den 15. Januar, arbejdes der for Højtryk. Forhaabentlig kommer vi ogsaa over dette.

Vi har faaet afsluttet følgende Overenskomster:

Overenskomst afsluttet med samtlige Ægforretninger i København og Provinsen.

Der tillagdes de bestaaende Lønninger 5 Øre pr. Time fra 1. Januar 1937 og yderligere 2 Øre pr. Time fra 1. Januar 1938. Slutlønnen i København og Provinsen bliver henholdsvis i 1937 83 Øre og 79 Øre og i 1938 85 Øre og 81 Øre pr. Time.

Der opnaaedes forskellige Forbedringer, bl. a. med Hensyn til Sommerferieordningen, idet Kvinder, der har været beskæftiget i 78 Arbejdsdage (uanset Dageantallet) i Tidsrummet 1. Oktober til 1. Juli erholder 6 Dages Ferie i Forbindelse med 2 Søndage.

Overenskomsten gælder til 1. Januar 1939.

Med Købmand A. Poulsen, Brønderslev, Christiansens Ægexport, Aalborg, Hønseriernes Ægexport, Aalborg, Hedegaards Ægexport og David Greig, Esbjerg, Ole Nielsen, Silkeborg, og Dansk Tørægfabrik, Aalborg, er afsluttet Overenskomst som med de øvrige Ægforretninger.

Med Mejeriet „Sanderum", Odense, er afsluttet Overenskomst. Lønningerne tillagdes 1 Kr. 50 Øre pr. Uge, og er 31 Kr. 50 Øre og 34 Kr. 50 Øre pr. Uge.

Der gives 6 Dages Sommerferie med Løn, ved Ulykkestilfælde betales halv Ugeløn de første 13 Uger. Overenskomsten træder i Kraft den 1. Februar 1937 og er gældende til 1. Februar 1939.

Med Generaldirektoratet for de Danske Statsbaner er ved Forhandlingen den 14. November gennem-

ført en Lønordning for Vogn- og Togrengøringspersonalet. Der indføres 3 Satser og Timelønnen er for disse 75, 70 og 65 Øre pr. Time.

Der ydes som hidtil Ferie efter de for Statsbanernes Ekstraarbejdere gældende Regler. Der tillægges flere Steder 11 Øre pr. Time.

Med Danske Farve- og Lakfabrikanter for Sprængstoffabrikken i Jyderup er Overenskomsten forlænget 1 Aar med følgende Ændring:

I Sygdomstilfælde betales der halv Løn i de første 4 Uger til alle Arbejdersker med 3 Maaneders Anciennitet paa Fabriker i de første 6 Uger til alle Arbejdersker med 6 Maaneders Anciennitet.

Aarhus Afdeling 4 har lokalt afsluttet Overenskomst med „Demokraten" for Rengøringskonerne. Lønnen er 66 Kr. pr. Maaned. Den gældende Ordning med Feriepenge, 2 Uger, er stadig gældende.

Med M. J. Mouritsens Tricotagefabrik i Horsens er lokalt afsluttet Overenskomst. Timelønnen er 62 Øre og for Kvinderne ved Motormaskinerne 70 Øre pr. Time. Der indføres Elevskala. Slutlønnen er 29 Kr. 70 Øre. 5 Kvinder, der har været beskæftiget i Virksomheden over 1½ Aar, faar et personligt Tillæg af 6 Øre; Timelønnen for disse er 68 Øre.

1. Klipper faar 37 Kr. for fuld Uge.

I Sommerferiepenge udbetales 2 pCt. af den indtjente Aarsfortjeneste for hver enkelt Arbejderske, der udbetales direkte til Vedkommende ved Feriens Begyndelse. Overenskomsten træder i Kraft 1. Februar 1937, og er gældende til 1. Februar 1938.

Samme Afdeling har lokalt forlænget Overenskomsten med Arbejdernes Fællesbageri 1 Aar, imod at der tillægges Timelønnen 5 Øre fra 1. December 1936, og Sommerferien forlænges til 10 Søgnedage med fuld Løn.

Med Det forenede Oliekompagni er afsluttet Overenskomst. Lønnen er 41 Kr. 60 Øre pr. Uge á 6 Dage, for en Del af Ugen betales forholdsmæssig. I Ulykkestilfælde ydes Dagpenge á 4 Kr. pr. Dag. I Sygdomstilfælde betales, naar Vedkommende har arbejdet for Selskabet i mindst 1 Aar, fuld Løn for de første 3 Uger. Anmeldelse, bilagt med Lægeattest, skal ske til Selskabets Kontor inden 24 Timer, da al Ret til Understøttelse ellers fortabes.

Der tilstaas en Sommerferie paa 6 Dage, for saa vidt Vedkommende har arbejdet i Virksomheden 180 Dage i de forud for Sommerferien forløbne 12 Maaneder. Har der været arbejdet i 5 Aar, 9 Dages Ferie i Forbindelse med 2 Søndage med fuld Løn.

Overenskomsten er gældende fra 26. Februar 1937 til 26. Februar 1938.

De hos M. Jørgensens Frøavl- og Frøhandel, Grejsdalen, beskæftigede Kvinder er blevet organiseret under vort Forbund og der er lokalt afsluttet en Overenskomst med Virksomheden med en gradueret Lønordning med en Slutløn af 33 Kr. pr. Uge.

Kvinderne erholder, naar de har været beskæftiget i Virksomheden hele Aaret, 6 Dages Ferie med fuld Løn. Ved Ansættelse i kortere Tid ydes 1 Feriedag for hver 2 Maaneders Beskæftigelse.

Overenskomst afsluttet med Jakob Holm & Sønner. Lønnen er for Kvinder over 18 Aar: de første 2 Maaneder 54 Øre pr. Time, efter den 1. Marts 1938 56 Øre pr. Time plus 9 Øre pr. Time i Akkordafsavnstillæg, derefter er Timelønnen 60 Øre. Efter 1. Marts 1938 62 Øre plus 9 Øre pr. Time i Akkordafsavnstillæg. For Kvinder under 16 Aar er Timelønnen 45 Øre, fra den 1. Marts 1938 47 Øre.

For Kvinder mellem 16 og 18 Aar, som har været beskæftiget paa Fabriken ½ Aar, er Timelønnen 51 Øre, fra den 1. Marts 1938 53 Øre plus 5 Øre pr. Time i Akkordafsavnstillæg.

Naar en Arbejderske over 18 Aar, der tidligere har været beskæftiget paa Fabriken i over 2 Maaneder, genantages, erholder paagældende en Timeløn á 60 Øre, fra den 1. Marts 1938 62 plus 9 Øre pr. Time i Akkordafsavnstillæg.

Det faste Rengøringspersonale erholder et Akkordafsavnstillæg af 17 Øre pr. Time. Medhjælpere ved Rengøringerne erholder ligeledes et Akkordafsavnstillæg af 17 Øre pr. Time. Der udbetales 2 Gange aarligt 7 Kr. 50 Øre i Tøjpenge. Arbejdersker, der den 1. Juli har et ½ Aars Anciennitet, har Ret til 6 Dages Ferie. Ferien skal ligge mellem 2 Helligdage.

Hver Uge tilbageholdes 35 Øre for hver Arbejderske. Disse Penge udbetales saasnart Arbejdersken ophører med Arbejdet ved Fabriken og senest Fredagen før Ferien.

De Arbejdersker, der er i Arbejde i Tiden fra 1. Maj til 1. September, faar (foruden deres Indskud) udbetalt et lige saa stort Beløb som Indskudet.

Arbejde i Holds Skift betales efter Nævnskendelsen af 12. December 1922 med henholdsvis 9 og 15 Øre. Overenskomsten gælder fra 1. Marts 1937 til 1. Marts 1939.

Med Arbejdernes kooperative Marketenderi er afsluttet Overenskomst. For de ved Servering og Ekspedition beskæftigede Kvinder er Ugelønnen 32 Kr. plus Kost. For de ved Rengøring og Afløsning (Reserve ved Sygdom og andet Forfald af de ved Ekspedition) beskæftigede Kvinder er Timelønnen 70 Øre plus Kost.

Kvinder, som er ugelønnede, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage og fuld Løn. Kvinder, som er timelønnede, erholder ved mindst 3 Maaneders Beskæftigelse 6 Dages Sommerferie med fuld Løn. Kvinder, som er timelønnede med under 3 Maaneders Beskæftigelse, har Ret til Feriebetaling med 2 Dage for hver Maaned. Overenskomsten er gældende fra 18. November 1936 til 1. Januar 1938.

Overenskomst afsluttet med Kalundborg Kommune for Rengøringskonerne ved Kommunens Skoler.

Betalingen fastsættes saaledes:

Mellem- og Realskolen	105	Kr.	pr.	Maaned.
Sidebygningen (Torvet)	80	„	„	„
Den røde Skole	55	„	„	„

For Ekstra-Rengøring i Aarets Løb udbetales en Gang aarlig 50 Kr. Udbetalingen finder Sted d. 1.

SKATTEBILLETTEN.

Hvad der kan fradrages som skattefrit.

Til Brug ved den forestaaende Udfyldning af Skattebilletten for 1936 skal vi, i Lighed med tidligere Aar, gøre opmærksom paa, at Kontingentet til Arbejdsløshedskassen er skattefrit og kan opføres paa Skattebilletten som saadant.

Kontingentet til Arbejdsløshedskassen og Fortsættelseskassen har for Aaret 1936 været 54 Kr. 60 Øre.

Der kan endvidere ske Fradrag paa Skattebilletten af de Beløb, der er indbetalt i Kontingent til Syge- og Begravelseskasser, til Livs- og Ulykkesforsikring og lign., og som Regel kan der ogsaa fradrages en Del af det Kontingent, der er indbetalt til de faglige Organisationer; men dette sidste Fradrag er forskelligt i de forskellige Kommuner. Vi skal eksempelvis nævne, at i København er det fastsat, at der maa fradrages 75 pCt. af dette Kontingent.

Det samlede Beløb, der kan fradrages, maa dog ikke overstige 400 Kr. og skal som fradragsberettiget opføres i en dertil værende særlig Rubrik paa Skattebilletten.

Vi anmoder Arbejdsløshedskassens Tillidsmænd om at gøre alle vore Medlemmer bekendt med foranstaaende.

Alvilda Andersen.

Juli. Under Sygdom betales ½ Løn i indtil 2 Maaneder mod Lægeattest.

Overenskomsten er traadt i Kraft fra 1. Maj 1936.

Overenskomst er afsluttet med Landvaskeriet „Hjortespring". Lønnen er den første Maaned 61 Øre pr. Time derefter 66 Øre. Stiversker, Mærkersker, Pakkersker, Strygersker, Syersker og Vaskekoner 68 Øre pr. Time. Forsaavidt den normale Arbejdstid i en Uge udgør mindre end 40 Timer, ydes der den paagældende Arbejderske et Tillæg af 5 Øre pr. Time. For Arbejde i to Holds-Drift betales der henholdsvis 10 og 16 Øre mere pr. Time. Kvinder, der har været beskæftiget i Virksomheden i 3 Maaneder, erholder en Ferie paa 6 Dage uden Afkortning i Lønnen. Ingen højere Løn kan nedsættes som Følge af denne Overenskomst.

Overenskomsten er gældende fra 19. December 1936 til 1. April 1938.

Ved et Møde D. D. mellem Repræsentanter for Foreningen af Arbejdsgivere indentor Jern-, Metal- og Kludebranchen og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark enedes man om at forlænge den bestaaende Overenskomst paa et Aar fra 1. Marts 1937 at regne paa følgende Vilkaar:

1. Timelønnen 58 Øre forhøjes til 63 Øre. Samtlige bestaaende Tillæg bibeholdes.
2. Under Sommerferie udbetales Timelønnen 63 Øre.
3. Hvor der i Overenskomstperioden fremkommer nyt Arbejde indenfor Fagets almindelige Akkordomraade, og som dækkes af Fagets overenskomstmæssige Arbejdsomraade, eller hvis ændrede Arbejdsmetoder berettiger en af Parterne til at formene, at hidtil gældende Akkordtakster bør erstattes med andre, kan disse Spørgsmaal, hvis der ikke paa anden Maade opnaas Enighed, endelig afgøres ved Voldgift efter de for Faget gældende Voldgiftsregler, saafremt en af Parterne fremsætter Begæring herom.

   Voldgiftsretten skal som Rettesnor for sin Afgørelse anvende de Akkordfortjenester, Faget (Branchen) i Almindelighed giver for tilsvarende Arbejde — hvor det drejer sig om lokale Prislister med rimelig Hensyntagen til foreliggende lokale Forhold.

   Der træffes for hvert enkelt Fags Vedkommende særlige Aftaler om, hvilken særlig Betaling, der skal ydes, saalænge nye eller ændrede Takster ikke er traadt i Kraft.
4. *Specielt for A/S Joseph Levin & Co.*
   I Shody-Afdelingen ydes et Specialisttillæg af 3 Kr. pr. 48 Timer til den hidtidige Løn 34 Kr. I dette Tillæg er includeret den under Punkt 1 omtalte Timelønsforhøjelse.
5. *Specielt for A/S P. Jaster.*
   a. Akkorden for fint Klæde reduceres til en Pris af 2 Kr. pr. 100 kg.
   b. *Pudseklude.*
      Akkordsatsen reduceres med 2 pCt.
   c. *Strikkede og Bomuldsstrikkede.*
      Akkordsatsen reduceres med 3 pCt.
   d. For Stopning og Syning af Baller betales 33 Kr. 24 Øre pr. 48 Timer. I denne Betaling er includeret den under Punkt 1 omtalte Timelønsforhøjelse.

Under Forhandlinger mellem Øresunds chemiske Fabriker og Kvindeligt Arbejderforbund er man enedes om at forlænge den bestaaende Overenskomst paa 2 Aar fra 1. Marts 1937 at regne og paa følgende Vilkaar:

a. Den normale Timeløn forhøjes til 67 Øre.
b. Det hidtil ydede 10 pCt.s Tillæg til den normale Timeløn bibeholdes, idet Overenskomstens § V udgaar.
c. Akkorden for Pilning af B Stykker nedsættes fra 52,7 Øre til 50,0 Øre pr. 100 kg. Kryolit.
d. Overenskomstens § IV udgaar.
e. Der indføres en ny Paragraf saalydende:

   „De kvindelige Arbejdere, der har været ansat i Virksomheden siden 1. Januar, faar 6 Dages Sommerferie med en Betaling af 35 Kr. 52 Øre."
f. Der indføres endvidere en ny Paragraf med følgende Indhold:

   „Hvor der i Overenskomstperioden fremkommer nyt Arbejde indenfor Fabrikens almindelige Akkordomraade, og som dækkes af Fabrikkens overenskomstmæssige Arbejdsomraade, eller hvis ændrede Arbejdsmetoder berettiger en af Parterne til at formene, at hidtil gældende Akkordtakster bør erstattes med andre, kan disse Spørgsmaal, hvis der ikke paa anden Maade opnaas Enighed, endelig afgøres ved Voldgift efter de gældende Vold-

giftsregler, saafremt en af Parterne fremsætter Begæring herom.

Voldgiften skal som Rettesnor for sin Afgørelse anvende de Akkordfortjenester, Fabriken i Almindelighed giver for tilsvarende Arbejde.

Saalænge Enighed ikke er opnaaet, udføres Arbejdet i Timeløn, men der gives den Akkord, som man senere enes om, tilbagevirkende Kraft til det Tidspunkt, paa hvilket det paagældende Arbejde er paabegyndt."

g. Saafremt det af Det statistiske Departement offentliggjorte Pristal pr. 1. Oktober 1937 skulde afvige mindst 6 Points fra det pr. 1. Oktober 1936 offentliggjorte Pristal (174, idet Prisniveauet i 1914 sættes lig 100), skal hver af Parterne være berettiget til at opsige Overenskomsten til Ophør i 1938.

Med Kapselfabriken er afsluttet Overenskomst. Der tillægges Timelønningerne 5 Øre pr. Time. En Del Akkordpriser opreguleredes. Der indførtes et Akkordafsavnstillæg fra 4—10 Øre pr. Time. Overenskomsten forlænges 1 Aar.

Med Rich & Sønner er afsluttet Overenskomst. Der tillægges Lønningerne 2 Kr. pr. Uge. Overenskomsten gælder 2 Aar.

Mæglings- og Timandsmøder.

Mæglingsmøde afholdt paa Grængegaardens Teglværk angaaende Tillæg til Lønningerne. Sagen gik i Orden, der ydes 1½ pCt. tilbagevirkende fra 30. Marts 1936.

Mæglingsmøde paa Fællesforeningen vedrørende en Række Akkordpriser. Sagen gik i Orden, idet vi fik de paakrævede Tillæg.

Mæglingsmøde afholdt i Industrifagene angaaende Rønnovs Dampvaskeri i Anledning af, at Firmaet egenmægtig vil omlægge Lønningsugen. Sagen diskuteredes, men Enighed opnaaedes ikke og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

Mæglingsmøde afholdt paa Elementfabriken „Giba" vedrørende Akkordforholdene for Rørlodning. Sagen gik tilbage til lokal Forhandling, denne skal være tilendebragt inden 10 Dage fra Mødets Dato. Opnaas ikke Enighed gaar Sagen til Timandsmøde.

Mæglingsmøde afholdt paa Glud & Marstrands Fabriker, Rentemestervej, i Anledning af, at 5 af vore Medlemmer havde for ringe Adgang til Akkord, det gav dem kun et Overskud af 2 Kr. ugentlig. Afdelingen havde tidligere trukket Sagen tilbage for at faa den nærmere undersøgt. Ved Undersøgelsen er fremkommet Oplysninger, som bevirkede, at vi paany ønskede Mægling. Sagen diskuteredes, men Direktør Rasmussen kunde ikke ved Mødet indgaa paa nogen Ændring i den nugældende Aflønning, men vilde undersøge, hvorledes tilsvarende Arbejde blev betalt paa Firmaets Fabrik paa Amager. Vi vilde afvente Resultatet af denne Undersøgelse, men forbeholdt os at føre Sagen til Timandsmøde. Ved Timandsmødet fik vi den Ordning, at der indføres Fællesakkord.

Mæglingsmøde afholdt hos Laurits Christiansen angaaende Feriespørgsmaalet, Enighed opnaaedes ikke, hvorfor vi opsagde Overenskomsten.

Mæglingsmøde afholdt paa A/S „Osram", Struensegade, i Anledning af, at vore Medlemmer forlangte Akkord indført ved Kontrol og Pudsning af Kolber. Sagen diskuteredes og henvistes til lokal Forhandling.

Mæglingsmøde afholdt paa A/S Philips Fabriker i Anledning af, at 3 af vore Medlemmer arbejdede for en Timeløn af 74 Øre og havde aldrig Adgang til Akkord, hvorfor de forlangte Tillæg til Timelønnen, og ligeledes klagedes der over, at der var afskediget 3 Kvinder, medens der samme Dag var antaget en ny Kvinde. Sagen sluttede med de faldne Udtalelser. De to kvindelige Arbejdere i Laboratoriet faar hver 5 Øre pr. Time i Akkordafsavnstillæg saa længe de arbejder i Laboratoriet.

Mægling afholdtes samtidig samme Sted, fordi Virksomheden havde betydet Tillidsmanden, at hvis hun en Gang til forlod sit Arbejde for at yde tilskadekomne Hjælp eller tilkalde Ambulance vilde det have Afskedigelse til Følge. Der var kommet 3 Kvinder til Skade umiddelbart efter hinanden, og Ugen efter igen 1 Kvinde, i dette Tilfælde Repræsentantens Søster. Ogsaa denne Sag ordnedes.

Mæglingsmøde afholdt paa Dansk Papdaasefabrik, Valby, i Anledning af Krav om Forhøjelse af Timelønnen for 12 af vore Medlemmer. Sagen vistes tilbage til lokal Forhandling; Opnaas der Enighed om Spørgsmaalet faar Aftalen Gyldighed fra førstkommende Lønningsuge; i modsat Fald forbeholdt vi os vor Stilling.

Mæglingsmøde afholdt paa Hede Nielsens Fabriker, Horsens, i Anledning af Krav om Tillæg til Timelønnen til 12 af vore Medlemmer. Ved Henvendelse til Virksomheden havde Afdelingen faaet 5 Kvinder sat i Akkord, Resten arbejdede paa en Timeløn af 60 Øre. Ved Mæglingsmødet meddelte Firmaet, at nu var 11 af Kvinderne kommet i Akkord, den 12. vilde faa Akkord i Løbet af en Uge. Hermed sluttede Sagen.

A/S Emil Møllers Telefonfabriker, Horsens, havde forlangt Mæglingsmøde i Anledning af en uvarslet Arbejdsstandsning, Kvinderne havde iværksat, fordi Virksomheden havde paatalt noget efter dens Mening daarligt udført Arbejde. Arbejdet genoptoges dog næste Dag. Ved Mæglingsmødet gav Forretningsføreren en nøjagtig Redegørelse af hele Sagen, hvorefter Firmaet frafaldt Kravet om Erstatning.

Mæglingsmøde afholdt paa Dehns Dampvaskeri, Buddinge, i Anledning af, at vore Medlemmer, som har beholdt deres Arbejde efter Flytningen, har forøgede Udgifter til Jernbanebilletter og forlangte Løntillæg hertil. Ved Mæglingsmødet fik hver Kvinde ialt 38, et Beløb af 15 Kr hver en Gang for alle,

Mæglingsmøde afholdt mod A/S „Standard Elektrol" i Anledning af Krav om Forhøjelse af Lønningerne. Vi stillede Krav om en Forhøjelse af 10 Øre pr. Time. Gennemsnitsfortjenesten er 74 Øre pr. Time. Enighed opnaaedes ikke, og Sagen førtes til Timandsmøde. Ved dette tilbød Firmaet at optage Forhandlinger om Indførelse af Akkord. Sagen er i Orden.

Timandsmøde afholdt mod Haugstrups Fabriker, Odense, i Anledning af Klagen over, at Firmaet ikke udbetaler de ved Voldgiftskendelsen af 7. April 1936 fastsatte Tillæg. Sagen diskuteredes og sluttedes, idet Parterne enedes om, at Afregningen med Hensyn til Forskudsbetalingen m. m. foregaar som hidtil, mod at Firmaet indgaar paa fremtidig at afregne Overtid efter dens overenskomstmæssige Betaling (Mindstebetaling).

Voldgiftssager.

Mæglingsmøde afholdt paa A/S „De forenede Dampvaskerier" i Anledning af Krav om 1 Uges Løn til et af vore Medlemmer, der var afskediget uden Varsel. Opsigelsesfristen er ifølge Overenskomsten 1 Uge.

Paa Mæglingsmødet og Timandsmødet opnaaedes ikke Enighed, hvorfor Sagen førtes frem til den faste Voldgiftsret. Her forhandledes og forligtes Sagen saaledes:

De Indklagede indgaar paa at betale det Beløb, som Fru Olsen har fortjent i Arbejdsløn indtil hendes Arbejde ophørte. Klagerne erkender, at forsaavidt vort Medlem selv har forladt sit Arbejde uden det i Overenskomstens § 9 fastsatte Varsel, var dette ulovligt. Hvorefter Klagen toges tilbage.

Der udbetaltes vort Medlem 24 Kr. 60 Øre.

Et af vore Medlemmer var kommen til Skade under sit Arbejde hos Firmaet Glüch, Nordre Fasanvej. Hun var genantaget efter at have været hjemsendt 1 Dag. Virksomheden nægtede hende nu Feriepenge, som hun var berettiget til ifølge Overenskomsten. Gennem De samvirkende Fagforbund indbragtes Sagen for den faste Voldgiftsret, hvor Sagen forligtes saaledes:

At Indklagede betaler det fordrede Beløb 30 Kr. 72 Øre, hvilket derefter skete kontant i Retten. Hermed bortfaldt Sagen.

Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde 1936.

Den 28. November afholdt Arbejdsløshedskasserne Aarsmøde i Studenterforeningens Mødesal. Der var mødt Delegerede for 70 statsanerkendte Arbejdsløshedskasser med et samlet Medlemstal paa ca. 408,000. Ved sidste Aarsmøde var Medlemstallet ca. 389,000. Heraf fremgaar det, at der i det forløbne Aar har været en Stigning i Medlemstallet paa 19,000.

Arbejdsdirektør Vater aflagde en baade omfattende og interessant Beretning om Kassernes Virksomhed i det forløbne Tidsrum siden sidste Aarsmøde. Af Beretningen gengiver vi nedenstaaende.

Det samlede Udgiftsbeløb i Regnskabsaaret 1935—36 har andraget ialt 59,2 Mill. Kr., hvoraf 44 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 15,2 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne. Af de samlede Udgifter faldt de 55,6 Mill. Kr. paa Understøttelser (40,6 Mill. Kr. i Hovedforsikringen og 15 Mill. Kr. i Fortsættelseskasserne), 3 Mill. Kr. er medgaaet til Administration og Resten, 0,6 Mill. Kr., er væsentligst Fritagelse for Medlemsbidrag.

Til Dækning af disse Udgifter har Kasserne i Aarets Løb haft en samlet Driftsindtægt paa 75,4 Mill. Kr., hvoraf 54,9 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 20,5 Mill. Kr. paa Fortsættelseskassen.

Arbejdsløshedsforsikringens samlede Driftsoverskud har udgjort 16,2 Mill. Kr., hvoraf 10,8 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 5,4 Mill. Kr. paa Fortsættelseskassen.

Kassernes samlede Formue, der pr. 31. Marts 1935 udgjorde 63,6 Mill. Kr. eller 164 Kr. pr. Medlem, er 31. Marts 1936 steget til 79,8 Mill. Kr. eller 196 Kr. pr. Medlem. Af den samlede Formue faldt 57,3 Mill. Kr. paa Hovedforsikringen og 22,5 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

Kassernes samlede Gæld androg pr. 31. Marts 1936 3 Mill. Kr., hvoraf 1,97 Mill. Kr. til Staten, 50,000 til Arbejdsløshedsfonden, 150,000 til Forbund og ca. 850,000 Kr. i Gæld i Fortsættelseskasserne til Hovedforsikringen.

Antallet af ledige Dage har i 1935—36 været ialt 24 Mill. mod 24,4 Mill. i 1934—35, Nedgangen andrager saaledes 1,6 pCt., medens Nedgangen pr. Medlem andrager 5,7 pCt.

Aarslønnen i Fagene, der er afgørende for Satserne for Tilskud fra det offentlige, er for Aaret 1935—36 for de laveste Lønningers Vedkommende ikke undergaaet væsentlige Forskydninger i Forhold til 1934—35, idet der i de sidste 2 Aar har været Kasser med ca. 70 pCt. af Medlemmerne, hvor Aarslønnen har ligget under 2,500 Kr. Derimod har der i Grupperne med Aarsløn over 2,500 Kr. været Forskydninger i Retning af en højere Aarsløn. Medens der saaledes i 1934—35 var Kasser med 8 pCt. af Medlemmerne, der havde en Aarsløn paa 3,000 Kr. og derover, er der i Aar Kasser med godt 17 pCt. af Medlemmerne, der ligger over denne Grænse.

Det samlede Medlemsbidrag havde i 1935—36 andraget 91 Kr. pr. Medlem, medens Understøttelsen ligeledes pr. Medlem i samme Tidsrum havde været 139 Kroner.

Direktøren udtalte ligeledes, at det vilde være af Betydning, saafremt den nuværende Grænse for Opnaaelse af Aldersrente blev nedsat til 60 Aar, idet der havde vist sig stærkt stigende Tendens i det Procenttal af Arbejdsløse, som omfattede Medlemmer i Alderen fra 60 til 65 Aar, hvilket havde sin naturlige Aarsag deri, at mange efter at have opnaaet 60 Aarsalderen ikke var i Stand til at udføre et hvilket som helst Arbejde af strengere Karakter.

Til Iværksættelse af Undervisning for Arbejdsløse var der i det forløbne Aar anvendt 539,000 Kroner, samt til Oprettelse af Kursus 163,000 Kr.

Direktørens Beretning efterfulgtes af en Diskussion, hvori flere af de fremmødte Repræsentanter deltog. Mødet sluttede med en Tak fra Direktøren til samtlige Tillidsmænd for det udførte Arbejde.

Vilhelm Nygaard død.

De samvirkende Fagforbunds Formand *Vilhelm Nygaard* afgik ved Døden den 6. December 1936 efter et langt Sygeleje, 64 Aar gammel.

Vilhelm Nygaard har lige fra sin tidligste Ungdom været Organisationsmand.

Han begyndte som Formand for Tobaksarbejderforbundets Afdeling „Enigheden" her i København, men blev efterhaanden, i Kraft af sin Dygtighed, betroet mange Tillidshverv.

I 1919 blev han valgt til Sekretær i De samvirkende Fagforbund, og da Carl F. Madsen i 1928 nedlagde sit Hverv som Formand i De samvirkende Fagforbund, valgtes Vilhelm Nygaard.

Her kom hans organisatoriske Dygtighed og glimrende Forhandlingsevne rigtig til Udfoldelse i de store Kampsituationer.

Nygaard var ikke alene meget faglig, men ogsaa stærkt politisk interesseret. I mange Aar var han Medlem af Borgerrepræsentationen, ligesom han var Folketingsmand for Lyngby-Kredsen.

Personlig var han et ejegodt Menneske og en sjælden god Kammerat.

Han vil blive savnet iblandt os og hans Minde vil længe blive bevaret i Dansk Arbejderbevægelse.

A. A.

Arbejdsretten som Fag i Korrespondance-Undervisningen.

Arbejdernes Oplysningsforbund har i Aar udvidet Fagene i Brevskolen meget betydeligt, bl. a. er *Arbejdsretten* taget med. Det er bekendt, at mange af Fagforeningernes Tillidsmænd og Funktionærer har daarlig Tid til at deltage i Skoler og Studiekredse; men derimod meget vel kunde være med i en Korrespondanceundervisning. Vi opfordrer derfor alle interesserede Fagforeningsfolk til at tage Del i denne nye Form for Dygtiggørelse, som A. O. F. har iværksat.

Som Lærere for Arbejdsretten medvirker Folketingsmand, Sekretær *Knud V. Jensen* og Sekretær *Eiler Jensen*. De er begge anerkendt dygtige paa det fagretslige Omraade, saaledes at enhver vil kunne faa Udbytte af at deltage i Undervisningen.

Foruden Arbejdsretten gives der Undervisning i følgende Fag:

Skattevæsen og Skatteligning. (12 Undervisningsbreve.)
Lærere: Kirkeminister *Johs. Hansen* og fhv. Folketingsmand *Hans Hansen.*

Socialreformen. (10 Undervisningsbreve.)
Lærere: Folketingsmand *W. Willumsen* og Sekretær *R. Lolle.*

Samfundsøkonomi. (10 Undervisningsbreve.)
Lærer: Sekretær, cand. polit. *Erik Reeh.*

Skriftlig Dansk. (10 Undervisningsbreve.)
Lærer: Kommunelærer *Chr. Hougaard.*

Regnskabsvæsen. (3 forskellige Kursus.)
Lærer: Kommunelærer *Arne Jørgensen.*
A. Bageriregnskab. (6 Undervisningsbreve.)
B. Brugsforeningsregnskab. (7 Undervisningsbreve.)
C. Kritisk Gennemgang af kooperative Virksomheders Regnskaber. (6 Undervisningsbreve.)

Det bør nævnes, at Oplysningsforbundet har modtaget mange smukke Udtalelser fra Elever, som deltog i Korrespondanceundervisningen sidste Aar. Vi skal anføre et Par af disse Udtalelser:

„. . . Det har været mig en stor Glæde at deltage i Korrespondanceundervisningen og ønsker den endnu større Udbredelse, da det er en baade belærende og interessant Maade at tilegne sig teoretisk Uddannelse paa . . ."

„. . . Med Hensyn til denne Form for Undervisning vil jeg sige, at det er det bedste, jeg nogensinde har været ude for, fordi man kan lave det, naar man har Tid og stadig gaa tilbage og faa Forklaring paa Ting, som man er i Tvivl om . . ."

„. . . Efter min Mening er det en god Form for Undervisning, og da den tilmed er billig, haaber jeg, den maa vinde stor Tilslutning til næste Aar; jeg har i hvert Fald været glad for dette Kursus . . ."

Det er saaledes meget rosende Ord, som her fremsættes, men det maa ogsaa siges, at Korrespondance-Undervisningen er jævn og ligetil, og har Bud til *alle,* som vil vide Besked om Sagerne.

Prisen for Undervisning og Materiale er for hvert Kursus *15 Kr.* For Studiekredse kan aftales særlig Pris.

Vi opfordrer *alle* Medlemmerne til at indtegne sig til Undervisningen, men det bør ske snarest, inden Vinterens bedste Tid er forbi.

Skriv straks til *Arbejdernes Oplysningsforbund, Rosenørnsalle 12,* København V. og faa nærmere Oplysninger.

Chr. Christiansen.

Gør Danmarks Kommuner røde!

Kun faa Maaneder er der tilbage forinden Valgets Dag atter kalder til Samling om Socialdemokratiet. Og denne Gang er det Kommunevalgene det gælder.

I Marts Maaned i Aar vil en hel Række lokalt begrænsede Valgdage i Landets forskellige Kommuner markere, at Kampen mellem Reaktionen og Socialdemokratiet denne Gang staar om Erobring af Flertallet i det størst mulige Antal Kommunalbestyrelser.

Hidtil har Vilkaarene for denne Kamp været ulige. Ganske vist gør den kommunale Valglovs Ordlyd ingen Forskel paa Vælgerne direkte, men den til Udøvelsen af den kommunale Valgret knyttede Skattebestemmelse er i høj Grad medvirkende til at skabe en priviligeret Stilling for alle de af Kommunens Vælgere, for hvem Skattebestemmelsen ingen Rolle

Din Kampfælle! ◆ Din Følgesvend!

Gør dit Værn stærkere!

Bliv Abonnent!

Her tales din Sag!

Den socialdemokratiske Presse

spiller, og saaledes er der indirekte skabt et Skel mellem Kommunens bedre og ringere stillede Vælgere.

Socialdemokratiet har gentagne Gange gjort Forsøg paa at hidføre en Ændring paa det beskrevne Omraade, men hidtil uden Resultat. De konservative Partier i Rigsdagen har til det sidste værnet om de tilbageværende Rester af de Privilegier, hvis Tilstedeværelse var en Betingelse for Reaktionens Forbliven ved Magten.

Landstingsflertallets Erobring har dog ryddet den sidste Sten af Vejen for en Ændring af den kommunale Valglov, saaledes at Velstanden ingen Indflydelse kommer til at øve ved de kommunale Valg.

Og der er da ogsaa allerede fra vort Partis Side stillet Forslag i saa Henseende, saaledes at der for Udøvelse af Valgretten kun kræves, at vedkommende er Skatteyder og har betalt Skat indtil 30. September i det Skatteaar Valget finder Sted — altsaa for April og Juli Kvartaler. — Denne Ændring kan forventes gennemført, saaledes at den bliver effektiv ved det forestaaende Valg.

Ved det forestaaende kommunale Valg bør der ikke vises Ligegyldighed. Resultatet af Kommunevalget maa ikke være afhængig af hvor mange Skatterestanter, der findes i de enkelte Kommuner.

Valget gælder for 4 Aar, og der bliver saaledes først i 1941 en Anledning til at rette de Fejl, der begaas ved det forestaaende Valg.

Derfor maa alt vedrørende Agitationen og den enkeltes Indsats heri nøje overvejes forud for Valget. Ingen personlige Smaaligheder maa bringes ind i det forberedende Arbejde med Opstilling af Lister til Valget, der bør foregaa i absolut Enighed. Det er ikke Opgaven at faa saa mange Lister som muligt i en Kommune, men derimod at faa det størst mulige Antal Stemmer afgivet paa den socialdemokratiske Liste, naar Valgdagen er inde.

Nu maa det være Slut med de reaktionære og konservative Sogneraadsflertals Sabotage af sociale Love og Anordninger. Det er i din egen Interesse, og det er dig selv der bestemmer, naar denne Indflydelse skal holde op eller standses.

Husk, der gives ingen Vej uden om Kampen og ingen Fremskridt uden Sejr.

Men stigende Tilslutning til Socialdemokratiet ved de forudgaaende politiske Valg spaar ogsaa godt for et sejrrigt Kommunevalg. Socialdemokratiets Stemmetilvækst har som en frisk og fejende Vind foldet Kampens røde Fane ud over den fremad marscherende Arbejderklasse i Danmark. Gør ved din Agitation dit til at denne Vind maa vokse til Storm, saaledes at der ud af Kommunevalgets Brænding maa fødes et fuldkomment rødt Kommune- og Sogneraadsflertal. — Gør Danmarks Kommuner røde.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra 10—11, Lørdag undtagen. Kontoret er aabent Fredag og Lørdag fra 3—7, samt Mandag fra 4—6. *Bestyrelsen.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra 4½—6½.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra 5½—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 9½—10½ Form.

Københavns Afd. 5.

Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforen.):

Kontor: Hauserplads 14[1]. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent Mandag og Torsdag fra 10—3 og fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3 Formanden træffes i Reglen hver Mandag fra 5—7. Telefon Central 5123 og **11723.**

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Alvilda Andersen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 83 | April 1937 | 22. Aargang

Overenskomstsituationen.

Som meddelt i sidste Medlemsblad havde vi uden Opsigelse af Overenskomster afsluttet en Del inden den 15. Januar, men der var dog en hel Række tilbage, som vi indsendte til De samvirkende Fagforbund til videre Forhandling.

Forhandlingsmøderne har været mange — og lange, men de Antydninger af Tilbud, som kunde fravristes Arbejdsgiverne under Hovedorganisationsforhandlingerne, har ikke paa noget Tidspunkt været af den Art og af den Karakter for Hovedspørgsmaalenes Vedkommende, at der har været blot den allerringeste Chance for vore Repræsentanter til at stille blot et Modforslag, der egnede sig til Forhandlingsgrundlag; derfor gik det, som det gjorde, derfor havnede vi paany paa Kongens Nytorv i Forligsinstitutionen — paa Trods af Forhandlingsreglerne.

For vort Forbunds Vedkommende blev der under Forligsmandens Medvirken afsluttet for Alfred Benzon, Asp (Medicinalco), Gustav Lotze, der tillagdes de bestaaende Slutlønninger 2 Kr. pr. Uge, de øvrige Lønninger procentvis deraf, hos Alfred Benzon yderligere 65 Øre pr. Uge fra 1. Marts 1938.

Skandinavisk Gummifabrik i Odense: Lønnen forhøjes med 1 Kr. pr. Uge og 4 Øre i Akkordafsavnstillæg. Dækakkorden fra 13½ til 14 Øre.

Tilbage var der 2 store Grupper, nemlig Jernet og Vaskerierne. For Jernets Vedkommende var en Del Spørgsmaal gaaet i Orden, hvilket ogsaa var Tilfældet for de Fag, som gennem hele Situationen nøje havde samarbejdet. Den 27. Marts stillede Forligsmanden sit Mæglingsforslag, der for vort Forbunds Vedkommende gik ud paa følgende:

De mellem Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og efterfølgende Forbund:

Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark,
Dansk Arbejdsmands-Forbund,
Snedkerforbundet i Danmark,
Træindustriarbejderforbundet i Danmark,
Riggernes og Sejlmagernes Forbund,
Dansk Karetmagerforbund,
Malerforbundet i Danmark,
Dansk Elektrikerforbund,
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund,
Dansk Skibstømrerforbund og
Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark

hidtil gældende Overenskomster samt „Fælles Værkstedsregler" fornyes for 2 Aar fra deres Udløbstid at regne paa følgende Vilkaar:

a) De i Overenskomsterne og Priskuranterne indeholdte Bestemmelser om, at de kun gælder for Medlemmer af vedkommende Fagforbund, udgaar.

b) Vedrørende Lønforholdene fastsættes følgende:

1. *Minimalløn.*

For Kvinder under Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark:

I København:
16—18 Aar ..... 51 Øre.
over 18 Aar ..... 59 „
Minimallønnen for de to første Maaneder efter Antagelsen ændres tilsvarende.

I Provinsen:
16—18 Aar ..... 47 Øre.
over 18 Aar ..... 57 „
Minimallønnen for de to første Maaneder efter Antagelsen sættes til henholdsvis 44 Øre og 56 Øre.

2. *Mindstebetalingen.*

For Kvinder under Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark:

I København:
16—18 Aar ..... 59 Øre.
over 18 Aar ..... 68 „

I Provinsen:
16—18 Aar ..... 56 Øre.
over 18 Aar ..... 64 „

3. *Akkordbasis for Kvinder:*
I København ..... 76 Øre.
I Provinsen ..... 72 „

5. Tillæg til Timefortjenester ved Timelønsarbejde indenfor Fag, der ikke har Normalløn: Timefortjenesten for Timelønsarbejde forhøjes saaledes:

I København:
For Kvinder: Et Tillæg paa 3 Øre, dog ikke udover 80 Øre.

I Provinsen:
Et Tillæg paa 3 Øre, dog ikke udover 75 Øre.
Dag-, Uge- og Maanedslønninger forhøjes tilsvarende.

6. Tillæg til Akkordfortjenester:
Til akkordlønnede Arbejdere (herfra dog undtaget Slumpakkorder, der indgaaes efter Overenskomstens Ikrafttræden):
Der ydes følgende Tillæg pr. præsteret Arbejdstime:

I København:
For Kvinder under eller paa 85 Øre. 3 Øre.
paa 86—89 Øre ..... 2 „
(dog ikke udover 90 Øre).

I Provinsen:
For Kvinder: Et Tillæg paa 3 Øre, dog ikke udover 80 Øre.

Der kan paa de enkelte Virksomheder optages lokal Forhandling om Omregning af Timetillæget til et tilsvarende procentvis Tillæg til Akkorderne.
Naar Parterne er enedes om en saadan Omregning, træder Procenttillæget i Stedet for Timetillæget.
Allerede opsagte Værkstedsprislister omfattes ikke af foranstaaende Bestemmelser om Tillæg for Akkordtimer.

7. Den ved Overenskomsterne hjemlede Adgang til i Overenskomstperioden at opsige Værkstedspriskuranter og dermed ligestillede faste Akkordpriser sættes ud af Kraft, saaledes at Opsigelse tidligst kan ske til Ophør 1. Januar 1938. Denne Bestemmelse kommer dog ikke til Anvendelse, forsaavidt angaar saadanne Akkorder, der i de tre sidste Tilfælde, hvor de har været anvendt, gennemsnitlig har givet en Fortjeneste, der ligger udover de under 6 fastsatte Grænser for Tillæg til akkordlønnede Arbejdere.

8. Ved eventuelle Uoverensstemmelser om Forstaaelsen af Bestemmelserne under foranstaaende Punkter 5 og 6 skal de i 1931 i Medfør af Forligsmandens Mæglingsforslag af 26. Marts 1931 afsagte Nævnskendelser vedrørende Mæglingsforslagets Afsnit A 1—12 danne Retningslinie.

Bemærk! Al Restance skal efter 1. Maj betales efter den nye Kontingentsats.

c) Den i „Fælles Værkstedsregler" under § 3 fastsatte Skifteholdsbetaling ændres fra 14 Øre og 23 Øre til henholdsvis 15 Øre og 25 Øre.

Overenskomsten mellem Dampvaskeriejerforeningen for Danmark og Kvindeligt Arbejderforbund fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

1. I § 7 affattes 1. Stk. saaledes: Lønnen er følgende pr. Time:

	København	Provinsen
For kvindelige Arbejdere:		
den 1. Maaned	59 Øre	56 Øre
derefter	69 „	66 „
For Mærkersker og Tællersker:		
den 1. Maaned	69 „	66 „
derefter	73 „	69 „
For Stiversker, antagne som saadanne:		
den 1. Maaned	67 Øre	64 Øre
derefter	71 „	67 „
For Vaskekoner og Strygersker.		
paa Timeløn	71 „	67 „
For Garderobestrygersker:		
de første 3 Maaneder		57 „
derefter		69 „

Fra 1. Marts 1938 forhøjes samtlige forannævnte Satser med 2 Øre.

2. For de Timer, i hvilke Kvinderne beskæftiges ved Centrifuger, ydes der et Tillæg, svarende til 1 Kr. 92 Øre pr. Uge, for saa vidt de ikke allerede har et Tillæg af mindst denne Størrelse.

3. Allerede bestaaende personlige Tillæg maa ikke forringes som Følge af de ved Bestemmelserne i Punkt 1 stedfundne Timelønsforhøjelser eller som Følge af Bestemmelsen i Punkt 2.

4. Der optages umiddelbart efter Overenskomstens Ikrafttræden Forhandling om Indførelse af Akkord i videre Omfang end nu gældende.
Forhandlingerne skal være afsluttet senest 1. Oktober 1937.

Mæglingsforslaget, som omfattede 17 Mæglingsforslag, er at betragte som en Helhed og Svaret skulde afgives den 6. April.

Afstemningen hos os gav følgende Resultat:

Afstemningen over Forligsmandsforslaget
Marts 1937:

Afdeling:	Antal Stemmeberettig.	Ja-St.	Nej-St.	Blanke	Ugyld.
Jernindustrien:					
Københavns Afd. 5 ...	3484	359	1283	20	36
Aarhus 1	58	23	5		
Fredericia	59	10	49		
Frederiksværk	40	40			
Holeby (under Nkb. F.)	22	22			
Horsens	184	175	6	3	
Lyngby	38	18			
Middelfart	144	93	17		
Nykøbing F.	46	34	8		
Næstved	2	—	2		
Odense	332	61	74	3	
Svendborg	33	33			
Vejle	7	7			
Nibe (under Aalborg)..	6	3	3		
Ialt...	4455	878	1447	26	36
Vaskerierne:					
Aalborg 2	53	6	34	2	
Aarhus 1	30	—	26		
Horsens	10	—	10		
Odense	25	5	20		
Københavns Afd. 6 ...	926	9	477		4
Ialt...	1044	20	567	2	4
Tilsammen...	5499	898	2014	28	40

Der har i Afstemningen deltaget 52,9 pCt. Nej-Stemmerne udgør ca. 36,6 pCt. af de stemmeberettigede.

Men som tidligere nævnt var Mæglingsforslaget en Helhed og Resultatet heraf blev følgende:

Forligsinstitutionens Opgørelse
af Resultatet af Afstemningen over Mæglingsforslaget af 27. Marts 1937.

Arbejdsgiverne:	*Ja* Mill. Kr.	*Nej* Mill. Kr.	Ialt Mill. Kr.
Dansk Arbejdsgiverforening	198,9	295,4	494,3
Forening. af Træskibsbyggerier i Danmark } Dansk Baadebyggerforening ..... }	0,4	0,5	0,9
I alt...	199,3	295,9	495,2
pCt....	40,25	59,75	100,0

Arbejderne:

Ved Urafstemning:

Under De samv. Fagforbund:	*Ja*	*Nej*	Ialt	Stemmeberettig.
Elektrikerforbund, Dansk	1027	979	2006	3500
Former- og Støberiarbejderforbund, Dansk	530	1427	1957	2192
Gartnerforbund, Dansk	—	13	13	14
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejderforbund	305	184	489	883
Gørtler- og Metalarbejderforbund..	268	111	379	562
Jern- og Metalsliberforbund, Dansk	137	127	264	545
Kobbersmedenes Forbund	82	97	179	247
Kvindeligt Arbejderforbund.....	898	2014	2912	5499
Litografisk Forbund, Dansk.....	26	480	506	960
Malerforbundet i Danmark.....	228	280	508	685
Metaltrykkerforbund, Dansk.....	77	43	120	151
Riggernes og Sejlmagernes Forbund	17	44	61	84
Skibstømrerforbund, Dansk.....	342	384	726	1136
Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk	5446	11871	17317	35067
Snedkerforbundet i Danmark.....	478	364	842	1132
Specialarbejderforbundet i Danmark	90	446	536	960
Typografforbund, Dansk	943	2210	3153	4132
Ialt 17 Forbund...	10894	21074	31968	57749
Udenfor De samv. Fagforbund:				
Glarmestersvendenes Fagforening i København	39	87	126	226
Tilsammen ved Urafstemning...	10933	21161	32094	57975
Stemmedeltagelse: 55,358 pCt.				
Ved kompetent Forsamling:				
Dansk Arbejdsmandsforbund	49220	—	49220	
Bogbinderforbundet	1070	—	1070	
Karetmagerforbund, Dansk.....	1004	126	1130	
Træindustriarbejderforbundet	226	—	226	
I alt 4 Forbund...	51520	126	51646	
Kompetent Forsamling reduceret til 55,358 pCt.	28520	70	28590	
Samlet Resultat...	39453	21231	60684	
pCt....	65,01	34,99	100,00	

Saasnart dette Resultat forelaa, greb Regeringen ind, og Loven om

Forlængelse af Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere.

(Vedtaget af Landstinget ved 3die Behandling den 9. April 1937 overensstemmende med Vedtagelsen i Folketinget.)

kom til at foreligge:

§ 1.

De Arbejdsoverenskomster, der omfattes af de af Statens Forligsmand den 27. Marts 1937 stillede Mæglingsforslag, fornyes for det Tidsrum og med de Ændringer samt paa de Vilkaar, der indeholdes i Afsnittene A—D i nævnte Mæglingsforslag.

Er ny Overenskomst ikke tilvejebragt inden den Udløbstid, som herefter gælder for de omhandlede Overenskomster, men ønsker nogen af Parterne desuagtet, at vedkommende Overenskomst skal ophøre til Udløbsdatoen eller senere, maa de overenskomstmæssige Regler om Opsigelse m. v. iagttages.

§ 2.

I det Tidsrum, for hvilket de i § 1 omhandlede Arbejdsoverenskomster fornyes ved nærværende Lov, er Iværksættelse af Lock-out eller Strejke forbudt inden for det Omraade, som disse Overenskomster dækker.

Overtrædelse af dette Forbud kan efter Begæring af en af Parterne eller efter Bestemmelse af Den faste Voldgiftsret optages til Behandling af nævnte Ret til Afgørelse efter Reglerne om ulovlige Arbejdsstandsninger i Lov Nr. 536 af 4. Oktober 1919.

Foranstaaende Bestemmelser skal ikke være til Hinder for, at de saakaldte bevægelige Lønsystemer — som f. Eks. Jern- og Metalindustriens — benyttes efter deres Formaal og med sædvanlig Retsvirkning inden for det i Stk. 1 omhandlede Tidsrum for saa vidt ikke Bestemmelser i Mæglingsforslagene af 27. Marts 1937 udelukker dette.

§ 3.

Denne Lov træder straks i Kraft, dog træder de Ændringer, der ifølge Mæglingsforslagene skal finde Sted i de enkelte Overenskomster i Kraft fra det Tidspunkt, for hvilket de vilde have haft Gyldighed, hvis Mæglingsforslagene var blevet vedtaget.

Hermed er Overenskomstsituationen for i Aar slut, og om der ogsaa blandt nogle af vore Medlemmer er Utilfredshed med Mæglingsforslaget, er vi dog inde paa den rigtige Vej: Tillæg til de laveste Lønninger. Denne Overenskomstsituation har som mange Gange tidligere slaaet fast, at Arbejderne i store Situationer langt bedre end Arbejdsgiverne tager fornuftigt paa Forholdene, vi ønsker ikke Krig for Krigens Skyld.

Afsluttede Overenskomster.

Overenskomsten med H. C. Møllers Sæbefabrik og Oliemølle, Aarhus, er forlænget til 1. Marts 1939. Timelønnen forhøjes fra 1. Marts 1937 med 5 Øre til 63 Øre. De kvindelige Arbejdere paa Fabriken erholder Ferie med Løn efter samme Regler som de mandlige Arbejdere.

Med A/S H. O. K. I. Export og Import, Horsens, er oprettet Overenskomst som med de øvrige Ægforretninger.

Det samme er Tilfældet med Dansk Andels-Filial og Odense Ægforretnings Filial i Haderslev.

Med Harboes Tapetfabrik, Odense, og Carl Dahls Tapetfabrik, Ballerup, er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1939. Ugelønnen forhøjes med 1 Kr. og fra 1. Marts 1938 med 1 Kr. Grundlønnen hos Carl Dahl hæves med 1 Kr. Paa Harboes Tapetfabrik afløses den hidtil gældende Interesse-Akkord-Ordning af et Interessetillæg paa 2 Kr. 50 Øre pr. Uge.

Overenskomsten med Fjerkræslagteriet i Aars er forlænget til 1. Juli 1937 (Akkorderne). For de almindelige Bestemmelser er den fælles Overenskomst gældende. Overenskomsten med Fyrtaarnets Konservesfabrik er forlænget 1 Aar uden Ændringer.

Overenskomsten med Mælkekondenseringsfabriken i Horsens er forlænget i 2 Aar til 1. Maj 1939 paa følgende Vilkaar: Den Tid, i hvilken Begyndelseslønnen 64 Øre er gældende, nedsættes til 6 Uger. Arbejdes der mindre end 30 Timer, ydes et Tillæg af 5 Øre pr. Time. Med Hensyn til Sommerferie kommer samme Regler til at gælde, som bliver gældende for Jernindustriens Overenskomst.

Overenskomsten med Nordisk Filmskompagni er forlænget til 1. Marts 1939.

Overenskomsten med Holmegaards Glasværk er forlænget til 1. Marts 1939 paa følgende Vilkaar:

Hvis Pristallet svinger 6 Points fra nuværende Pristal 174, skal hver af Parterne være berettiget til at opsige Overenskomsten til Ophør i 1938. Timelønnen forhøjes med 4 Øre, Akkorderne forhøjes med 6,5 pCt. Sommerferiegodtgørelsen ydes paa Basis af den nye Timeløn.

Overenskomsten med Aalborg Mælkekompagnis Flødeisfabrik er forlænget et Aar, imod at Virksomheden forsyner de i denne Afdeling arbejdende Kvinder med Kitler.

Overenskomsten med Gummifabriken „Tretorn", Helsingør er forlænget med Tilføjelser, der træder i Stedet for tidligere Protokoller fra Forhandlingerne. Der er vedtaget særlige Fabriksregler for Virksomheden.

Overenskomsterne med Tændstikfabrikerne og Blyantsfabriken „Viking" er forlænget til 1. Marts 1939. Feriebestemmelsen ændres til: Den fulde Feriebetaling tilkommer Kvinder med 1/2 Aars Anciennitet og Betalingen fastsættes til 35 Kr. Kvinder med 4 og 2 Maaneders Anciennitet faar 1/3 og 1/6 Del af den fulde Feriebetaling.

Overenskomsten med Schiønning & Arvé er forlænget 1 Aar. Der tillagdes de bestaaende Timelønninger 2 Øre. Akkordafsavnstillæget for Arbejdersker paa Dæk-Lager forhøjes fra 4 til 5 Øre pr. Time. Unge Piger mellem 16 og 18 Aar faar de første 8 Uger 48 Øre pr. Time derefter 55 Øre pr. Time. Feriebetalingen fastsættes til 32 Kr. Akkordprisen for Opbygning af Cykledæk forhøjes fra 13,4 til 14 Øre pr. Stk.

Overenskomsten med Svendborg Boghvede- og Havremølle er forlænget til 1. Marts 1939. Lønningerne er hævet med 9 Øre til 70 Øre. Akkorden paa 125 Øre reduceres med 10 Øre. Der gives 6 Dages Ferie med fuld Løn.

Overenskomst afsluttet med Slagelse Sækkelager til 1. Marts 1938. Timelønnen tillagdes 5 Øre og er nu 68 Øre. Efter 1/2 Aars Anciennitet faar Kvinderne 6 Dages Ferie uden Afkortning i Lønnen.

Overenskomst afsluttet med A/S „De forenede Glasværker" Odense. Ugelønnen tillagdes Kr. 1,85 nu og fra 1. Marts 1938 yderligere 50 Øre. Ugelønnen er 30 Kr. Efter 13 Ugers Anciennitet faar Kvinderne en Sommerferie paa 6 Dage med fuld Løn. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939.

Med Jørgen Storms Ægpakkeri i Hjørring og Poul Rützovs og Co.s Filial i Haderslev er afsluttet Overenskomst som med de øvrige Ægforretninger.

Ringe Margarinefabrik- og Købmandsforretnings Ægpakkeri er ligeledes gaaet ind under denne Overenskomst.

Med „The Conned Cream og Milk Co", Odense, er afsluttet Overenskomst gældende til 1. Maj 1938. Lønnen er 68 Øre pr. Time. For Etikettering betales 5 Øre pr. Kasse á 48 Daaser (Fløde). 7 1/2 Øre pr. Kasse á 48 Daaser (Mælk). Ventetid betales med 68 Øre pr. Time. Kvinderne faar 6 Dages Ferie med Løn.

Med Firmaet Laurids Christiansen, Sct. Pederstræde, enedes man om, at Virksomheden tiltræder Overenskomsten med Jernindustriens Sammenslutning.

Overenskomsten med Fiskekonservesfabriken „555", Kerteminde, er forlænget 1 Aar fra dens Udløbstid. For Hermetikfabrikens Vedkommende, hvor Arbejdet er afhængig af Tilførsel af fersk Fisk og Krebsdyr (letfordærvelige Varer), som skal behandles straks efter Ilandbringelsen, har Virksomheden Ret til at forskyde Arbejdstiden til Kl. 23, imod at der fra Kl. 18 betales et Tillæg til Timelønnen af 20 pCt. Timelønnen er i de første 4 Uger 55 Øre, derefter 63 Øre + 7 Øre pr. Time i Akkordafsavnstillæg til Kvinder, der aldrig har Adgang til Akkord.

Overenskomsten med Fyns Fjerfabrik, Odense, forlænges 1 Aar til 1. Maj 1938, imod at Lønningerne faar et Tillæg af 2 Kr. pr. Uge.

Randers Afd. har lokalt afsluttet med Slots Bio, Lønnen fastsættes til 32 Kr. pr. Uge, Ekstraarbejde 1 Kr. i Timen. I Sygdomstilfælde ydes halv Løn, ved Ulykkestilfælde betales i 13 Uger. Efter ½ Aars Ansættelse 8 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage.

Horsens Afd. har lokalt afsluttet med C. I. Aggerbeck, der tillægges de bestaaende Lønninger 6 Øre pr. Time og 10 pCt. til Akkord.

Med Nakskov Mineralvandsfabrik er optaget Forhandling. Timelønnen forhøjedes fra 63 Øre til 70 Øre.

Overenskomsten med Levers Sæbefabrik i Glostrup er forlænget med følgende Ændring: I Sygdomstilfælde har tidligere været betalt i 4 Uger nu 9 Uger.

Sønderborg Afd. har lokalt afsluttet Overenskomst med Sønderborg Sækkelager. Lønnen fastsættes til de første 4 Uger 53 Øre pr. Time derefter 67 Øre. Lagerarbejdersker erholder 71 Øre pr. Time. Kvinderne faar efter 1 Aars Anciennitet 6 Dages Ferie med fuld Løn, efter ½ Aar 4 Dage med en Betaling af 62 Øre pr. Time.

Slagelse Afd. har lokalt fornyet Overenskomsten med Slagelse Byraad med følgende: Kvinder, der er beskæftiget i Vaskeriet over 1 Aar, faar fast Ugeløn af 36 Kr. samt Ferien forlænget til 12 Dage.

Med Hørnings Ægeksport, N. C. Duhns og Aalborgs Ægeksporter afsluttet Overenskomst i Lighed med de øvrige Ægforretninger.

Haderslev Afd. har lokalt afsluttet Overenskomst med Malteriejer S. Fuglsang. Lønnen fastsættes til de 4 første Uger 74 Øre pr. Time derefter 79 Øre. Fra 1. Januar 1938 tillægges Lønnen 2 Øre pr. Time. Kvinder, der har været beskæftiget fra 1. September —31. August erholder 1 Dags Ferie med fuld Løn for hver 30 Arbejdsdage. Ved Ulykkestilfælde betales 3 Kr. pr. Dag.

Mæglings- og Voldgiftsmøder.

Ved den faglige Voldgiftsret angaaende Sagen paa Fjerkræslagteriet i Svendborg er afsagt følgende Kendelse:

Bestemmelserne i den ovennævnte Fællesoverenskomst § 7 hjemler ikke Kvindeligt Arbejderforbund Ret til at kræve den hidtidige ved Andels-Fjerkræslagteriet gældende Beregning af Overarbejde opretholdt under den nuværende Overenskomst.

Opmandens Honorar 150 Kr. betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Ved en faglig Voldgiftsret til Behandling af Spørgsmaalet vedrørende Betaling for Sammenlægningen af Kitler hos A/S De forenede Dampvaskerier, anlagt mod Dampvaskeriejerforeningen for Danmark, er indgaaet følgende Forlig:

Efter Voldgiftsrettens Henstilling indgik A/S De forenede Dampvaskerier efter Omstændighederne paa at acceptere den 2 Øres Akkordsats for den rene Sammenlægning som en varig Aftale, jfr. Overenskomstens § 10, idet Selskabet dog forbeholdt sit princippielle Syn paa Sagen.

Opmandens Honorar 100 Kr. betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Mæglingsmøde afholdt paa Dehns Dampvaskeri i Buddinge om Ændring af nogle Akkordsatser; man enedes om følgende:

Den nugældende Akkordsats for Strygning og Sammenlægning af Linned, 5 Øre pr. Stk., nedsættes til 4½ Øre pr Stk. Akkordsatserne for Uldtøj 1 Øre pr. Stk. og Flonelsnatskjoler 4½ Øre pr. Stk. ændres ikke. Den nugældende Akkordsats for Strygning og Sammenlægning af Kitler 5 Øre pr. Stk., ændres til 4½ Øre. De ændrede Satser traadte i Kraft 1. Marts 1937.

Mæglingsmøde afholdt i Industrifagene mod Nørrebros Dampvaskeri i Anledning af Klage over en Direktrices Optræden overfor vore Medlemmer, mod hvem hun blandt andet brugte Ukvemsord. Det oplystes, at Direktricen under normale Forhold kun er Leder af Damprulle og Strygestue. Fra Dampvaskeriets Side udtaltes, at man selvfølgelig er enig med os i, at en Arbejdsleder ikke har Lov til at anvende Ukvemsord overfor Arbejderne. Disse Udtalelser toges til Efterretning, men vi forbeholdt os atter at tage Sagen op, hvis der senere bliver Grund til Klage. Om Arbejdsgiverens Ret til at paatale Mangler og Fejl var begge Parter enige.

Stiftelsesfest.

Roskilde Afdeling fejrede den 6. Februar sin 20 Aars Stiftelsesfest paa „Fjordvilla". Lad det være sagt straks — det blev en straalende Festaften. Da Deltagerne ved 7-Tiden samledes om de smukt

dækkede Borde bød Formanden, Fru Alma Jensen, de mange Deltagere Velkommen, særlig til Gæsterne: Sekretær Fru Gunder Christiansen, Forretningsfører Aksel Kruse, Formand for Arbejdsmændenes Afdeling, Martin Rasmussen og Foreningens tidligere Formand Fru Marie Hansen.

Borgmester Nørregaard var forhindret i at være til Stede, men sendte en smuk Blomsterkurv. Sekretær Fru Christiansen holdt Festtalen og omtalte Forbundets Arbejde fra dets første Start og til de store Resultater, Kvindeligt Arbejderforbund nu har opnaaet samt udbragte et Leve for Kvindernes Fagbevægelse og Roskilde Afdeling.

Forretningsfører Kruse og Martin Rasmussen talte begge og udbragte et Leve for Kvindernes Fagforening i Roskilde.

Den tidligere Formand, Fru Hansen, takkede for Indbydelsen, og Fru Francher talte for den forrige og den nuværende Formand.

Der indløb Masser af Blomster og Telegrammer og en Frugtskaal fra Kvinderne paa Flødefabriken og en Krystalskaal fra Kvinderne paa Halmfabriken.

Formanden takkede for alle de venlige Ord og alle gode Ønsker for Kvindeligt Arbejderforbund, og med et muntert Bal sluttede den fornøjelige Fest.

G. C.

20-aarig Stiftelsesfest.

Nyborg Afdeling afholdt den 9. ds. Stiftelsesfest. Festen indledes med en kort Generalforsamling, hvorefter man Kl. ca. 9 samledes ved Kaffebordene i Turisthotellets festsmykkede Sal. Foreningens nuværende Formand, Fru *Bosse*, bød Velkommen, hvorefter man sang en i Aftenens Anledning forfattet Vise. Derefter gav Fru Bosse Ordet til Aftenens Æresgæst, Fru Togfører *Kielstrup*, der i en stærk personlig præget Tale fortalte om sin Barndom og Ungdom, og om hvorledes Tanken i hende om Dannelsen af en Kvindeforening til at varetage den arbejdende Kvindes Interesser var opstaaet. Talen hilstes med et stærkt Bifald. — Derefter gik man over til den lette Underholdning, og da denne Afdeling var afsluttet ønskede Kassereren for De samvirkende Fagforeninger *Kristian Larsen*, den jubilerende Forening til Lykke.

Kaffebordet sluttede med Oplæsning af Telegram fra De samvirkende Fagforeninger, og man tog derefter fat paa Dansen.

bg.

Arbejderbevægelsens Erhvervsraad.

Igennem nogle Aar har der været arbejdet paa at realisere Tanken om at skabe en Sammenslutning indenfor Arbejderbevægelsen, sideordnet med Industriraadet og Landbrugsraadet.

Tanken om et Arbejderbevægelsens Erhvervsraad blev oprindelig udkastet af daværende Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, nuværende Handelsminister *Johs. Kjærbøl*, og efter at have været drøftet paa en Række Møder, er Erhvervsraadet nu endelig en Kendsgerning.

Arbejderbevægelsens Erhvervsraad oprettes af De samvirkende Fagforbund og Det kooperative Fællesforbund, hvis Ledelse tilsammen danner Raadet, der yderligere kan supplere sig med saadanne Personer, hvis Deltagelse i Raadet findes formaalstjenlig, og desuden kan til Raadet knyttes Sagkyndige paa de erhvervsmæssige og økonomiske Omraader.

Erhvervsraadets Opgave er at indsamle og bearbejde Oplysninger vedrørende Erhvervslivet i Indland og Udland, samt at følge Behandlinger i Ind- og Udland af erhvervspolitiske og nationaløkonomiske Spørgsmaal. Endvidere skal Raadet virke vejledende for alle Arbejderbevægelsens Organisationer, og Virksomheder i erhvervs- og driftsøkonomiske Spørgsmaal, ligesom Raadet skal repræsentere Arbejderbevægelsen udadtil i Anliggender af denne Art og udpege Repræsentanter til paa lige Fod med de øvrige Erhvervs Hovedorganisationer at deltage i Forhandlinger med Regering og Rigsdag, samt iøvrigt, hvor saadan Repræsentation skønnes paakrævet.

Erhvervsraadets Vedtægter er saalydende:

§ 1. Arbejderbevægelsens Erhvervsraad er oprettet af De samvirkende Fagforbund i Danmark og Det kooperative Fællesforbund i Danmark.

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund og Hovedbestyrelsen for Det kooperative Fællesforbund danner tilsammen Erhvervsraadet, der yderligere kan supplere sig med saadanne Personer, hvis Deltagelse i Raadet findes formaalstjenlig. Til Erhvervsraadet kan endvidere knyttes Sagkyndige paa de erhvervsmæssige og økonomiske Omraader.

§ 2. Erhvervsraadets Opgave er at fremskaffe, samle og bearbejde Oplysninger vedrørende Erhvervslivet i Ind- og Udland, der kan have Betydning for Arbejderbevægelsens faglige Lønerhverv og dens kooperative Erhvervsvirksomheder. Raadet stiller disse Oplysninger med dertil hørende statistisk Materiale til Raadighed for de tilsluttede Organisationer.

Raadet skal endvidere have Opmærksomheden henvendt paa at følge Behandlingen i Ind- og Udland af erhvervspolitiske og nationaløkonomiske Spørgsmaal inden for Lovgivningen, Stat og Kommuner, Erhvervsorganisationer, Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne, Pressen og i Handelsforholdet mellem Danmark og Udlandet.

Raadet skal virke vejledende for alle Arbejderbevægelsens egne Organisationer og Virksomheder i erhvervs- og driftsøkonomiske Spørgsmaal, dels ved direkte raadgivende Virksomhed, dels ved Udgivelse af Beretninger, Pjecer og andre Publikationer til Brug for Arbejderbevægelsen og dens Tillidsmænd og Organisationsledere, dels ved Afholdelse af Møder for Organisationsledere og Repræsentanter for Arbejderbevægelsens Virksomheder til Orientering om og Drøftelse af erhvervsmæssige og økonomiske Spørgsmaal.

Raadet repræsenterer Arbejderbevægelsen udadtil i Anliggender af den her omhandlede Art og udpeger Repræsentanter til, paa lige Fod med de øvrige Erhvervs Hovedorganisationer (Industriraadet, Land-

brugsraadet, Grosserersocietet m. fl., at deltage i Forhandlinger med Regering og Rigsdag samt iøvrigt, hvor Raadet skønner, at en saadan Repræsentation er paakrævet.

§ 3. Erhvervsraadet vælger for et Aar ad Gangen en Formand, der sammen med 6 af Raadets dertil valgte Medlemmer danner et Forretningsudvalg, som har den dagltge Ledelse af Virksomheden i Overensstemmelse med det samlede Erhvervsraads Beslutninger.

I Forretningsudvalget skal De samvirkende Fagforbund og Det kooperative Fællesforbund altid begge være repræsenteret.

Valgene foretages paa første ordinære Mødedag i Aaret.

Raadet holder ordinært Møde i hvert Halvaar, men iøvrigt saa ofte Formanden finder Anledning dertil, eller naar mindst 3 af Raadets Medlemmer forlanger Møde afholdt. Formanden leder Raadets Møder, og Raadets Beslutninger indføres i en Forhandlingsprotokol.

Raadets Medlemmer er ulønnede. Mødediæter fastsættes i Overensstemmelse med de almindelige inden for Arbejderbevægelsen gældende Regler, ligesom Medlemmernes Rejseudgifter refunderes.

Iøvrigt fastlægger Raadet selv sin Forretningsorden.

§ 4. Under Erhvervsraadet oprettes et Kontor under Ledelse af en Kontorchef, der ansættes af Raadet, og som maa forpligte sig til at lede Kontoret i Overensstemmelse med Raadets Beslutninger og de inden for Arbejderbevægelsen gældende Grundsætninger.

Kontorchefen er Raadets Sekretær.

Det øvrige Personale ansættes af Forretningsudvalget efter Indstilling af Kontorchefen.

Raadet udgiver en aarlig Beretning om sin Virksomhed og om den almindelige økonomiske og erhvervsmæssige Udvikling i det forløbne Aar.

§ 5. De med Erhvervsraadet og dets Virksomhed forbundne Udgifter udredes af De samvirkende Fagforbund med $^2/_3$ og af Det kooperative Fællesforbund med $^1/_3$.

§ 6. Regnskabet aflægges efter Kalenderaaret og forelægges af Forretningsudvalget i revideret Stand paa Raadets ordinære Møde i første Halvaar, hvorefter det tilstilles de tilsluttede Organisationer.

Regnskabet revideres af Arbejdernes Bogførings- og Revisionsinstitut.

§ 7. Ændringer af disse Vedtægter kan kun finde Sted ved Flertal i hver af de to Organisationer (D. s. F. og D. k. F.). Forslag til Ændringer i Vedtægterne vil først være at forelægge for Raadet og skal forelægges for Organisationerne, hvis et Flertal inden for en af Grupperne kræver det.

§ 8. I Tilfælde af Raadets Ophævelse, fordeles Raadets Formue med $^2/_3$ til De samvirkende Fagforbund og $^1/_3$ til Det kooperative Fællesforbund.

Til Formand for Arbejderbevægelsens Erhvervsraad er valgt Borgmester *P. Christensen,* Helsingør.

⊡

Meddelelse

fra Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet.

Ulykkestilfælde ved Excenterpresse.

En Et-Slags-Excenterpresse med plant Bord var forsynet med Afviservinge. Arbejderskeu var i Færd med at aftørre Bagkanten af det plane, cirkulære Understempel (ca. 4 cm i Diameter) med venstre Haand, medens Arbejdsstykket blev holdt i højre Haand. Imedens holdt hun Fodpedalen stadig nede efter den forudgaaende Stempelnedgang (Stempelvandring ca. 4 cm). Paa Grund af Legemets Bøjning under Aftørringen af Stemplet har hun formentlig uforvarende løftet Foden lidt og efter Aftørringen igen bragt Foden tilbage i dens oprindelige Stilling, hvilket har foraarsaget en uventet Stempeludløsning. Herved har Stemplet knust Afviservingen, idet dens Fremgang er blevet hindret af Fingrene, der delvis befandt sig mellem Vingen og Stemplet. En Finger paa hver Haand blev alvorlig læderet.

Sikringsanordningen er nu ændret saaledes, at Afviservingens Fremføring sker i to Tempi. Saafremt noget skulde komme i Klemme mellem Vinge og Understempel, vil Overstemplet ikke kunne gaa ned selv med Fodens Tryk paa Pedalen, da denne er i fast Forbindelse med Vingen. Først naar Vingen passerer Stemplets Yderkant, vil Stempelnedgangen kunne finde Sted. Denne Forbedring er anbefalelsesværdig.

⊡

Vort Haandslag til det spanske Folk.

Vi nærmer os snart Aarsdagen for det spanske Oprørs Udbrud. Gennem denne lange frygtelige Tid har den spanske Arbejderklasse udstaaet de haardeste Prøvelser, et Folk kan komme ud for. Der fattes Ord til at beskrive Lidelserne. Den internationale Arbejderbevægelse har straks fra første Færd placeret sig paa det spanske Demokratis — paa Arbejderklassens Side og gennem Indsamling ydet værdifuld Støtte.

Fra Danmark er der ved Matteotti-Fondens første Indsamling ydet ca. 150.000 Kroner. Nu er der sat en ny Indsamling i Gang. Ved Salg af et Spaniens-Mærke til 25 Øre haaber Matteotti-Fonden at kunne øve en ny Indsats i Hjælpearbejdet for Demokratiets Ofre. Spaniens-Mærket med det kraftige og manende Motiv forhandles overalt i Arbejderorganisationerne, og det er enhver dansk Arbejders Pligt at medvirke til, at Indsamlingen faar et straalende Resultat.

Ved Salget af Mærker har vi yderligere en Mulighed for at komme ud i de videste Kredse i Folket med *vort* Spaniens-Budskab. Arbejderbevægelsens Linie har som sagt hele Tiden været klar Men det synes nu desuden, som om de gentagne Forsøg fra en borgerligt-reaktionær Presse paa at forvanske Kendsgerningerne om Krigen i Spanien nu rammer deres egne Ophavsmænd. Der er ved at ske et Stemningsskred i den store Offentlighed *til Gunst for de Kræfter, der paa Lovens og Forfatningens Grund fører Kamp for den spanske Nations Selvstændighed.*

Den spanske Befolknings heltemodige Indsats i Kampen mod Nationens Forrædere er i sig selv det kraftigste Dementi af den Omtale, den internationale reaktionære Presse har viet spansk Demokrati. Usselt har de behandlet den spanske Nation. Fejgt har de lystret Parolerne fra Diktaturstaternes Propaganda-Kontorer og forsøgt at kaste et idealistisk Skær over en skændig Sammenrotning mod et Folks Selvstændighed.

Det er denne Optræden, som i Dag fordømmes af store Masser i Folket, og hermed er der skabt et Grundlag for en storstilet Hjælpeaktion. Vi vover den Paastand, at der praktisk talt ikke er den Arbejdsplads, hvor Spaniens-Mærket ikke kan sælges. Sæt derfor Fart i Indsamlingen. Giv det spanske Folk Haandslag paa, at vi vil belønne deres heltemodige Indsats i Kampen med en klingende Strøm af danske 25-Ører.

Køb Spaniens-Mærket.

Kontingentforhøjelser.

Grundet paa Vedtagelsen af den reviderede Arbejdsløshedslov, hvorved det aarlige Maksimum kan forhøjes til 90 Dage i saavel Hovedforsikringen som Fortsættelseskassen, har der været ført Forhandling med Arbejdsdirektoratet vedrørende Kontingentet.

Direktoratet har forlangt, at der fra den 15. April d. A. betales 5 Øre mere pr. Uge til Fortsættelseskassen for Bibeholdelse af 80 Dage i Hovedforsikringen og 80 Dage i Fortsættelseskassen — 10 Øre mere pr. Uge for 10 Dages forlænget Understøttelse i Hovedforsikringen + 20 Dages forlænget Understøttelse i Fortsættelseskassen.

Paa et den 31. Marts afholdt Hovedbestyrelsesmøde, hvor Spørgsmaalet behandledes, vedtoges at anbefale vore Medlemmer at tage Forhøjelsen af de 10 Øre pr. Uge, idet vi da kunde forlænge Antallet af understøttede Dage til vore arbejdsløse Medlemmer med 30 Dage.

Spørgsmaalet blev udsendt til Urafstemning blandt vore Medlemmer og Resultatet af Urafstemningen blev følgende:

Afdeiing	Ja-St.	Nej-St.	Bl.	Ugyld.
Aabenraa	14			
Aalborg 1	199			
„ 2	69	19	1	
Aarhus 1	182	12		
Aars	13			
Esbjerg	130			
Fensmark	4	26		
Fredericia	76	15	2	
Frederikshavn		Ingen Meddelelser		
Frederiksværk	61			
Glostrup	67	39		
Grindsted	10			
Grænge	7			
Haderslev	46			
Hadsund	23			
Hasle	27			
Haslev		Ingen Meddelelser		
Hedehusene	5	17		
Helsingør	175			
Hillerød	72			
Hjørring	42			
Hobro	14			
Holbæk	25	1		
Holstebro	19			
Horsens	8	388	3	
Hundested		17		
Jyderup	1	4		
Kalundborg	21			
Kerteminde	34			
Kolding	34			
Korsør	15			
Køge	85	4	2	
Lyngby	31			
Middelfart		167		
Nakskov	22	5		
Nexø	15			
Nyborg	36			
Nykøbing F.	125			
Nykøbing M.	26			
Næstved	24			
Odense	275	94	3	
Præstø	6			
Randers	31	7		
Ribe	8			
Ringsted	49			
Roskilde	30			
Ryomgaard	9			
Rønne	18			
Skagen	17			
Slagelse	56			
Svendborg	129			
Sønderborg	33	3		
Thisted	11			
Varde				
Vamdrup	25			
Vejen	9			
Vejle	52			
Viborg		Ingen Meddelelser		
Vinderup		„	„	
Vordingborg		„	„	
Provinsen	2515	818	11	
København 1	1663	806	65	28
„ 2	286	69	11	
„ 4		89		
„ 5	2611	406	40	5
„ 6	401	657		28
København	4961	2027	116	61
Tilsammen	7476	2845	127	61

Det er saaledes vedtaget, at Kontingentet forhøjes med 10 Øre pr. Uge. Af praktiske Grunde er der til Afdelingerne udsendt Cirkulære om, at Kontingentforhøjelsen først træder i Kraft 1. Maj.

Fagforeninger og Aviser.

Lidt Kritik og nogle Kommentarer.

En Fagforeningsmand har grebet Pennen i Anledning af den Agitation for den socialdemokratiske Presse, som føres i Fagforeningerne.

„Det er meget godt" — skriver han — „at der tages fat paa at skaffe Ørenlyd for Fagforeningernes egen Presse, og de fleste Arbejdere giver Jer ogsaa Ret i de Betragtninger, der er fremsat om den reaktionære Presse. Navnlig herude i Landsognene kender vi jo nok, hvilke Vanskeligheder Fagforeningerne møder, netop fra Pressen. Det kender de ikke saa meget til inde i Byerne, hvor Fagforeningerne er saa stærke, at lidt Skriveri mere eller mindre i de reaktionære Aviser ikke betyder saa meget.

Men der er een Ting, som I fuldstændig har glemt. Det er den saakaldte „frisindede" Presse. Mange Arbejdere mener, at de har opfyldt deres demokratiske Pligt, naar de holder et Blad, der er Regeringen venlig stemt. Men jeg siger, at vi skal ikke stole for meget paa den Venlighed, naar det gælder Fagforeningerne. Vi bør allesammen gøre en Indsats for, at det først og fremmest bliver den socialdemokratiske Presse, der bringer Døgnets Bud til Fagforeningernes Medlemmer."

Vor Brevskriver har sikkert ramt lige i Pletten. Thi vel er det rigtigt, at man ikke kan slaa alle Modstanderbladene i een stor Sæk og hefte samme Betegnelse paa dem. Vi har her i Landet Blade, som med nogen Ret kalder sig frisindede, naar det gælder politiske og kulturelle Spørgsmaal. Men vi advarer paa det kraftigste mod en overdrevet Tillid til den ikke-socialdemokratiske Presses Information om Fagforeningsforhold. Denne Presses Interesse for Fagforeningerne er mere bestemt af, at det jo i et Land som vort er en god Forretning at interessere sig for Fagforenings*nyheder*. Men hvis det en Dag skal *koste* noget, saa skal det nok vise sig, hvor ogsaa denne Presse stiller sig.

Fagforeningernes egen Presse — de socialdemokratiske Blade — er Fagforeningernes *eneste paalidelige* Makkere i den offentlige Meningsudveksling om Fagforeningspolitik. Det bør erindres overalt. En Styrkelse af denne Presse er en Styrkelse af Organisationerne selv.

⊡

Ingen Prisstigning i Tilskærernes Aktieselskab.

Der finder for Tiden en stærk Prisstigning Sted for alle Raavarer, og dette gælder ikke mindst i Beklædningsbranchen.

Den stadige Krigsfare og de store Rustninger sætter deres Spor, og baade Uld- og Bomuldspriserne har i de sidste 3 Aar været i bestandig Opgang.

Vi har spurgt i Tilskærernes Aktieselskab, om hvilke Virkninger det vil faa for Paaske- og Pinsesnittet, om vi kan vente højere Priser.

Svaret er inidlertid beroligende· Vel er Priserne baade paa Stoffer og Foersager i Almindelig steget stærkt, men Tilskærernes Aktieselskab har i den senere Tid været ude for en saa stærk Fremgang, ogsaa hvad Driftskapitalen angaar, at man har kunnet disponere noget friere og tidligere end forhen, og endelig har Firmaets stadigt stigende Forbrug af Raavarer muliggjort, at man har kunnet afgive saa store Ordrer, at man i adskillige Tilfælde har kunnet lade Klædefabrikerne konkurrere om Leverancen.

Den store Stigning i Omsætningen muliggør ogsaa stadig mere rationelle Fabriksmetoder, og i en kooperativ Virksomhed kommer alle saadanne Fremskridt Kunderne tilgode.

Tilskærernes Aktieselskab kan saaledes stadig holde sit billige Prisniveau uden at slaa af paa Kvaliteten, det sker nemlig aldrig i Tilskærernes Aktieselskab; thi vel kan Aarsagerne til Firmaets betydelige Fremgang være forskellige, men først og sidst kommer dog, at man i Tilskærernes Aktieselskab aldrig svigter Selskabets Formaalsparagraf: at levere virkelige Kvalitetsvarer til billigst mulige Priser.

⊡

Arbejdsløsheden

blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag Januar og December i 1937 og 1936.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Fag	Antal Arb. pr. Januar 1937	Arbejdsløsheds-pCt. ved Udgangen af			
		1937	1936	1936	1935
		Jan.	Dec.	Jan.	Dec.
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarbejdere	5,301	34,4	35,1	30,0	32,5
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1,907	20,1	41,1	15,7	37,4
Bryggeriarbejdere m. fl.	6,581	10,9	9,4	13,8	9,1
Slagteriarbejdere	8,225	17,6	19,6	25,3	25,5
Tobaksarbejdere	8,742	18,3	62,5	17,3	74,1
Tekstilarbejdere	15,654	9,4	14,8	7,6	10,3
Skrædere	14,353	17,1	18,0	17,1	18,0
Hatte- og Buntmagere	1,542	14,7	34,8	18,7	30,2
Skotøjsarbejdere	5,045	27,4	44,7	18,2	17,8
Murere	10,089	76,6	42,8	48,0	56,8
Hustømrere	9,138	52,3	43,5	42,8	46,4
Snedkere	10,007	29,9	34,7	30,8	38,4
Malere	7,735	61,5	58,2	56,9	56,5
Sadelmagere og Tapetserere	2,442	27,3	30,8	24,9	25,9
Træindustriarbejdere	5,870	24,5	34,8	21,1	39,1
Karetmagere	1,127	17,0	17,3	22,7	30,5
Keramikere	1,974	5,3	10,8	5,7	6,1
Blikkenslagere	2,526	29,6	27,1	31,5	29,1
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1,242	19,2	32,2	25,8	32,8
Smede og Maskinarbejdere	34,978	16,3	18,0	17,6	21,4
Formere	2,184	10,6	39,0	17,1	42,6
Elektrikere	3,558	21,2	14,2	22,5	14,5
Papirindustriarbejdere	1,735	2,0	2,1	2,0	2,5
Bogbindere	4,659	14,1	18,4	15,8	13,6
Typografer	6,636	11,7	10,9	12,9	11,9
Sømænd	4,350	31,1	28,8	31,6	31,1
Søfyrbødere	2,312	32,9	29,6	36,2	34,5
Kedel- og Maskinpassere	2,309	9,0	8,8	8,7	9,9
Kvindeligt Arbejderforbund	16,207	20,5	23,3	19,4	19,7
Handels- og Kontormedhjælpere	25,088	7,1	5,8	8,1	7,0
Dansk Arbejdsmandsforbund m. v.	167,352	47,8	39,2	38,6	40,0
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1,681	75,0	42,2	47,0	51,9
Andre Fag	32,938	25,1	20,1	21,1	23,6
Ialt	425,479	33,0	30,3	28,1	31,7

Fra De samvirkende Fagforbund

har vi modtaget følgende Cirkulære:

Til samtlige Fagorganisationer og Arbejdernes lokale Fællesorganisationer i Danmark!

1. Maj har gennem næsten et halvt Aarhundrede været Arbejdernes internationale Fest- og Demonstrationsdag. I stigende Tal har Arbejdernes Tusinder sluttet op under de faglige og politiske Organisationers Faner.

Fortidens ufri og forkuede Underklasse er i Dag en betydelig økonomisk og politisk Magtfaktor.

I Bevidstheden herom opfordrer De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg alle faglige og politiske Arbejderorganisationer til at fejre Majdagen ved Arbejdshvile og Demonstrationsmøder, og vi udtaler vor Forventning om, at Møder og Demonstrationer overalt vil blive et stærkt og værdigt Udtryk for Arbejderklassens Stilling i Nutidens Samfund.

Vi kræver Arbejdstidsforkortelse og Andel i de økonomiske Fremskridt.

Gennem en Aarrække har dansk Erhvervsliv udviklet sig ad lignende Baner som Udlandets. Teknikken er udviklet, og Produktionen er steget. Fordelene ved denne Udvikling er blevet saa meget større, som Samfundets Regulering af det økonomiske Liv har sikret den fulde Udnyttelse af Virksomhedernes *Kapacitet.*

Denne Fordel kræver den arbejdende Befolkning en rimelig Andel i og maa først og fremmest ydes Arbejderne som en *Forkortelse af Arbejdstiden.* I Overensstemmelse med Den internationale faglige Central fremholder vi stadig dette Majdagens gamle Krav i *forstærket* Form, for Arbejderne anerkender *ikke* 8-Timersdagen som Udviklingens sidste Ord. Vi maa længere frem ad Arbejdstidsforkortelsens Vej. For *dette* demonstrerer vi 1. Maj, ligesom vi frembærer vor Fordring om, at Kapitalen stilles i Samfundets Tjeneste og under samfundsmæssig Kontrol.

For fagligt og politisk Samarbejde.

Som Fagforeningen er det økonomiske, er Socialdemokratiet det politiske Udtryk for den arbejdende Befolkning. Lovgivningsarbejdet præges derfor mere og mere af Arbejdernes Synspunkter — ikke mindst efter Landstingets Erobring af Demokratiet.

Ved Majdagens Møder og Demonstrationer skal Arbejdernes Tillid og Tro til den faglige og politiske Bevægelse og vore Folks Vilje til Enighed og Sammenhold manifesteres.

Mod Krig og Fascisme.

Den internationale Arbejderklasse demonstrerer ogsaa mod Krig og Fascisme — og har paa dette Aars Majdag en særlig Grund til at gøre det. Gennem Aar har den europæiske Fascisme forberedt Krigen med det utilslørede Formaal, at trampe Arbejderklassen ned og berøve de brede Folkemasser Friheden.

I Spanien kæmper den brede, arbejdende Befolkning en heltemodig Kamp mod Fascismen for Bevarelsen af Folkets Rettigheder og Friheder, for Retten til folkeligt Selvstyre og økonomiske Reformer.

Denne Kamp er mere end et indre spansk Anliggende. Trods Ikke-Indblandingsaftaler har Fascismen aabent støttet den spanske Reaktion i dens Forræderi mod Landets folkevalgte Regering. En Sejr for Reaktion er en Sejr for Fascismen — en Forøgelse af den politiske Spænding og Faren for Krig.

Majdagen i Aar maa derfor forme sig som en vældig Sympatitilkendegivelse for det blødende spanske Folk og som en flammende Protest mod den internationale fascistiske Reaktions Brud paa indgaaede Aftaler og hele dens farlige politiske Spil.

Vor Sympati er paa det lidende spanske Folks Side. — Vi afskyr Krig og Fascisme.

Derfor møder vi frem under Fanerne 1. Maj, til Demonstration *for* det spanske Folk, *mod* Krig og Fascisme, for en yderligere Forkortelse af Arbejdstiden, for Udbyttets retfærdige Fordeling, mod Reaktion og Splittelse og for Enighed og Sammenhold i den danske Arbejderbevægelse.

Festtegn og Sange kan købes til Anskaffelsespris hos De samvirkende Fagforbunds Hovedkasserer, Hans Jacobsen, Rosenørns Allé 12,2., København V.

P. F. V.:
Chr. Jensen.

Laur. Hansen.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra 10—11, Lørdag undtagen. Kontoret er aabent Fredag og Lørdag fra 3—7, samt Mandag fra 4—6. *Bestyrelsen.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse med Krisehjælp finder Sted hver Dag fra Kl. 9—10. Udlevering af Bøger og Skemaer fra 10—11. Almindelig Kontrollering fra 11—12. Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra 11—12. For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Onsdag Aften fra 4½—6.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 10—11.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforenings-

bog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Fredag mellem 11—12.

Formanden Fru Edith Olsen træffes hver Onsdag Aften fra 4½—6½.

Københavns Afd. 2.
(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra 5½—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 9½—10½ Form.

Københavns Afd. 5.
Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.
(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforen.):

Kontor: Hauserplads 14[1]. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent hver Dag fra 10—3. Mandag og Torsdag fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.
(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3. Formanden træffes i Reglen hver Mandag fra 5—7. Telefon Central 5123 og **11723**.

Adressefortegnelse.

Aabenraa Afdeling. Formand: Fru Erna Flade, Nygade 58. — Kasserer: Fru Helene Elsner, Kolstrupvang 1.

Aalborg Afdeling 1. Formand: Fru Kathrine Andersen, Klostertorvet 10, Stue K. Telf. 1963. — Kasserer: Fru Marie Jensen, Valdemarsgade 28.

Aalborg Afdeling 2. Formand: Fru Nielsine Jensen, Lille Nygade 8[1]. Tlf. 767. — Kasserer: Fru Marthine Christensen, Villa „Højen", Engbavevej, Vejgaard pr. Aalborg. Tlf. 3716.

Aarhus Afdeling 1. Formand og Kasserer: Fru Petra Schou, Sejrøgade 13. Kontor: Langelandsgade 16. Telf. 3044.

Aarhus Afdeling 4. Formand: Fru Marie Johnsen, Steinmannsg. 14[3]. — Kasserer: Fru Cecilie Kopp, Marselis Boulevard 87, St.

Aarhus Afdeling 7. Formand: Fru Margrethe Rasmussen, Bruunsgade 57[4]. — Kasserer: Fru Johanna Nielsen, Sejrøgade 6, St.

Aars Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Karen Thomsen, Stejlmosevej 13.

Esbjerg Afdeling. Formand: Fru Minna Rasmussen, Jernevej 11. — Kasserer: Fru Kirsten Hansen, Rolfsgade 3.

Fensmark Afdeling. Formand: Frk. Alma Christoffersen, Kalkerup, Holme pr. Olstrup. — Kasserer: Frk. Margrethe Ulrichsen, Holme Sipperup, Holme pr. Olstrup.

Fredericia Afdeling. Formand: Fru Karen Sørensen, Dronningensgade 90[1]. — Kasserer: Fru Marie Petersen, Nørrevoldgade 66.

Frederikshavn Afdeling. Formand: Fru Clara Petersen, Skelvej Flade. — Kasserer: Fru Clara Nielsen, Vestergade 9.

Frederiksværk Afdeling. Formand: Frk. Else Frederiksen, Tcherningsgade 8 A. — Kasserer: Frk. Karna Sinding Jensen, Fredensallé 10.

Glostrup Afdeling. Formand: Fru M. Lind-Sørensen, Enighedsvej 10. — Kasserer: Fru E. Larsen, Sofienlundsvej 8. Tlf. 547.

Grænge Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Gudrun Andersen, Grænge By pr. Grænge Station.

Haderslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Scharnberg, Nørregade 48.

Hadsund Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Petra Andersen, Peitersborg.

Hasle Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. M. Petersen, Hasle Lystskov.

Haslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Johanne Jensen, Savskærervej.

Hedehusene Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Dora Christiansen, Nyvej 16, St.

Helsingør Afdeling. Formand: Fru Birtha Hansen, Andelsbyggeforeningens Hus, Gurrevej 61. Telf. 1119. — Kasserer: Fru Martha Jørgensen, Svingelport 2 A, St.

Herning Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Jenny Christensen Ringstedvej 7 St.

Hillerød Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Johanne Olsen, Østergade 1, Tlf. 212.

Hjørring Afdeling. Formand: Fru Agnes Christensen, Mellemgade. — Kasserer: Fru Valborg Johansen, Sæbyvej 15.

Hobro Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Olsen, Mariagervej.

Holbæk Afdeling. Formand: Fru Thora Nielsen, Ragers Sti. — Kasserer: Fru Hansigne Nielsen, Markedsgade 1.

Holstebro Afdeling. Formand: Fru Laura Aagaard, Aaglimt 6, — Kasserer: Fru Marie Hingebjerg, Lemvigvej 3.

Horsens Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Marie Nielsen, Houmannsgade 35. Telf. 896 (privat). Telf. 1521 (Kontoret).

Hundested Afdeling: Formand Frk. Dagmar Petersen, Kikhavn. — Kasserer: Fru Christine Clausen, Søndergade.

Jyderup Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Bertha Jensen, Lyngvej.

Kalundborg Afdeling: Formand Fru Manda Christensen: Slagelsehus A. — Kass.: Fru Theodora Petersen, Møllestræde 33.

Kerteminde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Nicoline Andersen, Strandvej 17.

Kolding Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Dagmar Kaehne, Haveselskabet „Fremtiden".

Korsør Afdeling. Formand: Frk. Sofie Petersen, Rolighedsvej. — Kasserer: Fru Laura Henningsen, Strandvej 10.

Københavns Afdeling 1. Formand: Fru Edith Olsen, Herman Triers Plads 4, St. tv. Telefon 14539. — Kasserer: Frk. Poula Poser, Herman Triers Plads 4, St. tv.

Københavns Afdeling 2. Formand: Fru Harriet Baadum, Herman Triers Plads 4, St. tv. — Kasserer: Fru Jenny Larsen, Herman Triers Plads 4, St. tv.

Københavns Afdeling 3. Formand: Fru Johanne Jensen, Skydebanegade 13 B[4]. Telf. V. 9165 x. — Kasserer: Fru Sørensen, Nørrebrogade 48[1]. Tlf. Nora 1818 v.

Københavns Afdeling 4. Formand: Fru Karen Eltong, Langelandsvej 39[3]. — Kasserer: Fru Carla Jørgensen, Frankrigsgade 52[1].

Københavns Afdeling 5. Formand: Fru Inger Gamburg, Peder Skramsgade 17, St. Telf. Byen 4320. — Kasserer: Fru M. Mathiesen, Peder Skramsgade 17, St.

Københavns Afdeling 6. Formand: Fru Hulda Hansen, Hauserplads 14[1]. Telf. Byen 7199. — Kasserer: Fru Anna Larsen, Hauserplads 14[1].

Københavns Afdeling 7. Formand: Fru Johanne Jensen, Herluf Trollesgade 8[1]. Telf. Byen 8850. — Kasserer: Fru Svenna Petersen, Gullfossg. 1[2]. Kontor: Herman Triers Pl. 4, St.

Københavns Afdeling 8. Formand: Fru Ella Nielsen, Rigsbjerggaardsallé 67, Hvidovre. — Kasserer: Fru Johanne Mortensen, Blegdamsvej 128. Ø.

Køge Afdeling. Formand: Fru Maja Frederiksen, Ølby Lyng. — Kasserer: Fru Astrid Mortensen, Steensvej 20.

Lyngby Afdeling. Formand: Fru Christine Hansen, Odinsvej 10. — Kasserer: Fru Mary Petersen, Karoline Amalievej 90.

Middelfart Afdeling. Formand: Fru Karen Hansen, Blindebomsvej 17. — Kasserer: Fru Martha Rasmussen, Brovejen.

Nakskov Afdeling. Formand: Fru Carla Rosenbjerg, Tollesensvej 34[1]. — Kasserer: Fru Ellen Hansen, Skolevej 87.

Nexø Afdeling. Formand: Frk. Anna Hansen, Munkegade 16. Kasserer: Fru Andrea Bohn, Nørregade.

Nyborg Afdeling. Formand: Fru Sexta Bosse, Nørrevoldgade 36. Kasserer: Fru Valborg Andreasen, Kirkegade 15[2].

Nykøbing F Afdeling. Formand: Fru Frida Carlsen, Vandmøllestræde 4. Kasserer: Fru Agnes Jørgensen, Ryesgade 25.

Nykøbing M. Afdeling. Formand: Fru Signe Hviid, Østergade 30[1]. — Kasserer: Fru Hildegard Jensen, Nørrebro 70.

Nykøbing Sj. Formand: Fru Anna Petersen, Algade 9. — Kasserer: Fru Julie Graa, Nordstrandsvej.

Næstved Afdeling. Formand: Fru Johanne Andreasen, Kornbakken 21. — Kasserer: Frk. Henriette Poulsen, Kornbakken 33.

Odense Afdeling. Formand: Fru Rosalie Rohde, Pantheonsgade 5[1]. Telf. 4018. — Kasserer: Fru Laura Rasmussen, Pantheonsgade 5[1].

Præstø Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Oline Jensen, Klosterby.

Randers Afdeling. Formand: Fru Elna Rasmussen, Boulevardgaarden 5. — Kasserer: Frk. Pouline Jensen, Nyvangsvej 8.

Ribe Afdeling. Formand: Fru Margr. Iversen, Gravsgade 171. — Kasserer: Fru Helga Jensen, Slotsgade 284.

Ringsted Afdeling. Formand: Fru Maja Jensen, Søndergade 34[1]. — Kasserer: Fru Elly Hansen, Dagmarsgade 35.

Roskilde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Alma Jensen, Knudsvej 31[1].

Ryomgaard Afdeling. Formand: Fru Katrine Hansen, Ryomgaard. — Kasserer: Fru Kirstine Thomsen, Ryomgaard.

Rønne Afdeling. Formand: Fru Annine Kæmpe, Rendegade 1. — Kasserer: Fru Emma Sonne, St. Torvegade 66.

Skagen Afdeling. Formand: Fru Marie Rasmussen, Krøyersvej. — Kasserer: Fru Sigrid Nielsen, Thorkild Skarpes Gaard.

Slagelse Afdeling. Formand: Fru Sofie Johansen, Klosterbanken 8. — Kasserer: Fru Sofie Jørgensen, Bredegade 27.

Struer Afdeling. Formand: Fru Vilhelmine Jensen, Nørregade 20. — Kasserer: Fru Astrid Jørgensen, Østergade 56.

Svendborg Afdeling. Formand: Fru Marie Jensen, Mellemvej 9[1]. — Kasserer: Frk. Marie Nielsen, Brydegaardsvej 17.

Sønderborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Jensine Nielsen, Goethegade 13[1].

Thisted Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Christine Drags bech, Vegendahl pr. Thisted.

Vamdrup Afdeling. Formand: Fru Metha Christensen, Nygade. Kasserer: Fru Elly Hansen, Nørregade 37.

Varde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Lydia Sørensen, Hjertingsvejs Sidevej

Vejen Afdeling. Formand: Fru Else Jørgensen, Nørregade 41. — Kasserer: Fru Mette Jensen, Korsgade 4.

Vejle Afdeling: Formand og Kasserer for Arbejdsløshedskassen: Fru Dagmar Petersen, Haraldsgade 8[2] th. Telf. 2082. — Kasserer for Forbundet: Frk. Maria Jensen, Fredericiag. 6.

Viborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Kirstine Andersen, Gravene 13.

Vinderup Afdeling: Formand Fru Petrine Bech, Skolevej 12. — Kasserer: Fru Andrea Skød Petersen, Enghave. Sevelvej.

Vordingborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Oline Fabricius, Valdalsallé 4.

Ledvogterskernes Afdelinger:

1. Distrikt. Formand: Fru Johanne Jensen, Vogterhus 12, Tingsted. — Kasserer: Fru Marie Larsen, Hus 31 a, Tjæreby St.

2. Distrikt. Formand: Fru Martha Christiansen, Tjenesteboligen, Jelling St. — Kasserer: Fru Nielsine Poulsen, Vogterhus 18, Vildbjerg St.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Redigeret af Forretningsfører *Alvilda Andersen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 84 | Juli 1937 | 22. Aargang

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV
ROSENØRNS ALLÉ 12
KØBENHAVN V.

Generalforsamling i De samvirkende Fagforbund.

De samvirkende Fagforbund afholdt ordinær Generalforsamling d. 25., 26. og 27. Maj i Odd Fellow Palæet i København. Der var mødt over 800 Delegerede fra hele Landet, foruden flere udenlandske Gæster.

Den fungerende Formand Chr. Jensen aflagde en meget omfattende Beretning, af hvilken man fik et klart og tydeligt Billede af De samvirkende Fagforbunds store Virksomhed. Medlemstallet er nu oppe paa 425,000 fordelt i 68 Forbund.

Foruden den almindelige Dagsorden blev der holdt 2 gode og interessante Foredrag af Statsminister Stauning og Socialminister Ludvig Christensen.

Knud V. Jensen aflagde en udmærket Beretning om Den faste Voldgiftsrets Arbejde i de sidste 3 Aar. Ogsaa vor Partipresses Stilling blev indgaaende drøftet og fra alle Sider anerkendt.

Der blev vedtaget 2 Resolutioner, som vi gengiver ordret:

Udtalelse om Fagbevægelsens Opgaver.

Den danske Arbejderbevægelses Historie har tilfulde vist, hvilken betydelig Faktor Arbejderbevægelsen har været i Bestræbelserne for gennem solidarisk Interessefællesskab i Fagforeningerne og organisk Samvirke mellem disse at forbedre Arbejdernes Kaar.

Fagorganisationerne har været og er fremdeles Arbejdernes solideste Værn til Beskyttelse af deres faglige og økonomiske Interesser, og et uundværligt Middel til disse Interessers fortsatte Varetagelse overfor de Organisationer, Institutioner og Medborgere, med hvem de overenskomstmæssige Arbejdsvilkaar under de herskende Produktionsforhold maa aftales.

Den verdensomfattende Forstyrrelse i Økonomi og Produktion, der navnlig sætter sine ødelæggende Spor i den store, brede Befolkning, paakalder blot yderligere Fagorganisationernes Agtpaagivenhed overfor enhver herfra stammende Indflydelse paa deres Virksomhed.

Den i de senere Aar stedfundne Forskydning i Vilkaarene ved Fornyelsen af de faglige Overenskomster, hvor Rigsdagen til Gunst for Arbejdsfreden er skredet ind og har sikret denne, har aabnet for Perspektiver af den allerstørste Betydning for den faglige Bevægelse. Samtidig hermed er der givet Mulighed for Spekulation i en helt ny Taktik under Overenskomstforhandlingerne og ved Organisationernes Afgørelse, hvor Parternes nøgterne Afvejning af, hvad der er Mulighed for at gennemføre — med eller uden Forstyrrelse af Arbejdsfreden — ikke længere *alene* er bestemmende for de Standpunkter og Beslutninger, der maa tages. Den mindre Risiko for Arbejdsstandsning, som Trediemandsindgreb kan medføre, kan fremkalde beklagelig Ansvarsløshed under Afstemninger, ligesom Forligsinstitutionen i sine Mæglingsbestræbelser til Skade for disses forsvarlige Forløb ikke kan være upaavirket heraf.

For den fortsatte forsvarlige Varetagelse af de faglige Organisationers Interesse er det derfor en Nødvendighed, at disse — i Overensstemmelse med deres Formaal og under Bevarelsen af Retten til Organisationernes frie Indflydelse paa Arbejdernes Vilkaar i Arbejdsprocessen — er agtpaagivende overfor enhver Paavirkning af de Vilkaar, under hvilke de overenskomstmæssige Arbejdsbetingelser bliver til. Generalforsamlingen indser, at med Arbejderklassens politiske Indflydelse følger et dertil hørende Ansvar for Landets økonomiske og erhvervsmæssige Trivsel, men Arbejderklassen opfylder kun hermed en historisk Mission til i Demokratiets Aand at røgte denne Opgave til Gavn for det *hele* Folk at forberede Gennemførelsen af det økonomiske Demokrati.

Paa dette Grundlag, og med Henvisning til det iøvrigt anførte, tilsiger De samvirkende Fagforbund i Overensstemmelse med de faglige Organisationers almindelige og økonomiske Interesser det danske Socialdemokrati sin Medvirken til forsvarlig Løsning af ethvert Spørgsmaal, der har økononmisk og erhvervsmæssig Betydning for de faglige Organisationer, idet det anerkendes, at saavel det socialdemokratiske Parti som de faglige Organisationer er uundværlige Midler i Arbejdet for Højnelse og Fremgang for Arbejderbefolkningen.

Til Fremme af dette Samarbejde og til indbyrdes Støtte for Organisationernes almindelige Interesser tilsiger de faglige Organisationer hinanden solidarisk Samvirke i Overensstemmelse med de almindelige, faglige Formaal.

Udtalelse om Arbejdstid og Arbejdsløshed.

Den langvarige Verdenskrise, der i alle Lande har givet sig Udslag i en omfattende Arbejdsløshed, sy-

nes efterhaanden at antage en permanent Karakter, der fordrer kraftige, varige Modforholdsregler.

Der er i vort Land ved Arbejderklassens faglige og politiske Indsats etableret stærke Foranstaltninger til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, hvilket ogsaa har bevirket en betydelig Nedgang i de arbejdsløses Tal, men der er fortsat en saa betydelig Arbejdsledighed, at Kravet om Arbejdstidens Nedsættelse trænger sig paa.

Der bør derfor af alle de Faktorer, som har Indflydelse paa Arbejdsforholdene, under fornødent Hensyn til Samfundets økonomiske og erhvervsmæssige Tarv, sættes ind for, at det store Antal arbejdsløse inddrages i Produktion og Omsætning, ved bl. a. i størst mulig Udstrækning at gennemføre en Forkortelse af Arbejdstiden ned til højst 40 Timer ugentlig i Haandværk, Industri, Handel og for Tjenestemænd og Arbejdere i offentlige og koncessionerede Virksomheder, og for, at Arbejdstiden for de Arbejdere, der er beskæftigede udenfor de her nævnte Omraader, nedsættes saa langt, som det er forsvarligt foreneligt med de paagældende Erhvervs Interesser, og at der i det hele opnaas en til Arbejdstidsforkortelsen svarende Forøgelse af de beskæftigedes Antal.

Da den arbejdende Befolknings Købeevne er af fundamental Betydning for hele Samfundshusholdningen, maa Generalforsamlingen hævde Nødvendigheden af, at Reallønnen under Arbejdstidsforkortelse bevares i den størst mulige Udstrækning.

Som et yderligere Middel til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden peger Generalforsamlingen endvidere paa fortsat Igangsættelse af offentlige Arbejder og Støtte til det private Initiativ, bl. a. ved Boligbyggeri.

Generalforsamlingen noterer med Tilfredshed, at Rigsdagen har vedtaget Loven om Forbud mod Overarbejde og fremsætter i Forbindelse hermed Ønsket om Lovgivning om Ferie med Henvisning til, at et meget stort Antal Arbejdere endnu ikke har opnaaet dette kulturelle og sundhedsmæssige Gode, der tillige har sin Betydning til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden.

Man gik derefter over til Valg.

Til Formand valgtes Chr. Jensen med Akklamation.

Næstformanden Knud V. Jensen, Hovedkassereren Hans Jacobsen og de to Sekretærer Ejler Jensen og Laurits Hansen valgtes ligeledes med Akklamation.

Til Medlemmer af Forretningsudvalget valgtes: Alvilda Andersen, Kvindeligt Arbejderforbund, Aksel Olsen, Arbejdsmandsforbundet, Julius Hansen, Handels- og Kontormedhjælperforbundet, Josef Andersson, Skrædderforbundet, P. Andersen, Smedeforbundet, Charles Petersen, Jernbaneforbundet, Robert Nielsen, Arbejdsmandsforbundet, Sigv. Hellberg, Typografforbundet, Th. Clausen, Sadelmager- og Tapetsererforbundet, og Vald. Jensen, Elektrikerforbundet.

Dagsordenen var nu udtømt og Gæsterne fik Ordet for at takke for de indholdsrige Dage. Forsamlingen sang Internationale, hvorefter Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med et kraftigt besvaret Leve for De samvirkende Fagforbund.

⊡

Afsluttede Overenskomster.

Efter den egentlige Afslutning af Overenskomstsituationen er der yderligere blevet afsluttet følgende Overenskomster:

Overenskomst afsluttet for 2 Aar med Randers Mælkeforsyning. Timelønnen tillagdes 5 Øre og er 78 Øre. Kvinderne erholder en Sommerferie paa 6 Hverdage i Forbindelse med 2 Søndage og fuld Løn.

Med Roskilde Halmvarefabrik er afsluttet Overenskomst for 2 Aar. Der gaves et Tillæg af 8 Øre til Slutlønnen og Tillæg til Akkorderne. Kvinderne erholder en Sommerferie paa 4 og 6 Dage, efter ½ og 1 Aars Anciennitet.

Overenskomst afsluttet med Esbjerg Dampvaskeri til 1. Maj 1939. Lønnen er den første Maaned 57 Øre, fra 1. Marts 1938 59 Øre, efter 1 Maaneds Forløb 67 Øre, fra 1. Marts 1938 71 Øre. Sommerferie efter Dampvaskeriejerforeningens Overenskomst.

Overenskomst afsluttet med Sporvejsfunktionærernes kooperative Marketenderier. Lønningerne uforandrede og Sommerferie paa 6 Arbejdsdage med fuld Løn. Under Sygdom betales mod Forevisning af Lægeattest fuld Løn de første 6 Uger, halv Løn de næste 6 Uger, med Fradrag af 2 Kr. pr. Dag.

Overenskomst oprettet med Haarby Fjerkræslagteri, gældende til 1. Maj 1938. Lønnen er de første 8 Uger 60 Øre, derefter 70 Øre ved Forplukning, i Pakkeriet 75 Øre pr. Time. Der betales for mindst 4 Timer daglig. Kvinderne er ulykkesforsikrede for 3 Kr. pr. Dag fra første Dag. Kvinder, der fra 1. Oktober til 1. Oktober har 1000 Timers Arbejde, faar 5 Dages Ferie i Forbindelse med en Søndag og fuld Løn.

Baaring Ægpakkeri har tiltraadt Overenskomsten med samtlige Ægpakkerier.

Overenskomst afsluttet med Stempelmesteren paa Fyns Glasværk, gældende til 1. April 1939. Der tillægges de bestaaende Lønninger 1 Kr. 86 Øre, fra 1. April 1938 yderligere 50 Øre. Kvinderne faar 6 Dages Ferie med Løn. I Ulykkestilfælde betales 3 Kr. pr. Dag, dog ikke for de første 3 Dage.

Overenskomst afsluttet med Nørre Tranders Sogneraad, gældende til 1. April 1939. Lønnen tillagdes 5 Kr. og er 60 Kr. pr. Maaned. For Hovedrengøring i Sommerferien betales ekstra 70 Kr. til hver Rengøringskone, ligeledes Betaling for Rengøring efter forskellige Valg og Møder. Kvinderne faar under Sygdom, der strækker sig over 3 Dage, fuld Løn i indtil 3 Maaneder.

Med Backhaus & Co., Ribe, er oprettet Overenskomst, gældende til 1. Maj 1938. Lønnen tillagdes 13 Øre pr. Time og er de første 4 Uger 57 Øre, derefter 55 Øre. Kvinderne, der arbejder ved Slibning paa Baandslibemaskine samt ved Pimpestensslibning, faar et Smudstillæg af 5 Øre pr. Time,

indtil der indføres et Sugeanlæg. Ferie, Betaling for Hold-Skift og Tillidsmandsbestemmelser er som for Jern- og Metalindustrien.

For Fabriken „Diva", Lyngby, er der med Træindustriens Fabrikantforening truffet følgende Lønaftale: Til samtlige Kvinder ydes et Tillæg af 2 Øre pr. Time. To Kvinder fik et personligt Tillæg af 3 Øre pr. Time. Efter nødvendig Prøvetid skal Akkord forsøges indført ved Isætning af Libeller.

Med Gummifabriken „Jylland", Horsens, er Enighed opnaaet om at fastsætte Prisen for Dæk saaledes: Fastlærred 6 Kr. 90 Øre, Strøklærred 7 Kr. 10 Øre.

Med Fischers Lakritsfabrik, Glostrup, er der truffet en Ordning for en Række Akkorder.

Med J. O. Jensens Ægforretning, Aalborg, er oprettet Overenskomst som med de øvrige Ægforretninger.

Med Hellerup Fløde-Is er oprettet Overenskomst gældende til 1. Maj 1938. Lønnen er 75 Øre pr. Time. Overarbejde betales med 1 Kr. pr. Time de første 3 Timer, derefter med 1 Kr. 50 pr. Time. For Arbejde i Skiftehold betales efter Kl. 18 et Tillæg af 20 Øre pr. Time. Efter ½ Aars Anciennitet faar Kvinderne en Ferie af 6 Hverdage i Forbindelse med 2 Søndage, uden Afkortning i Lønnen. I Ulykkestilfælde betales 3 Kr. pr. Dag.

Med Vognrengøringsselskabet, Københavns Hovedbanegaard, er afsluttet Overenskomst til 1. April 1938. Lønnen er 89 Øre pr. Time, pr. Dag 7 Kr. 12 Øre. For Helaarsarbejdere med Søndage og Fridage omregnes Daglønnen til Ugeløn, der udbetales 46 Kr. 6 Øre pr. Uge. Lønnen skal altid staa i Forhold til Mændenes med ⅔. Ferien gives efter Regel for Arbejdsdage til alle Kvinder.

Overenskomst afsluttet med Teknologisk Institut, gældende til 1. April 1938. Lønnen er 85 Øre pr. Time og udbetales maanedsvis. Sommerferie 6 Hverdage i Forbindelse med 2 Søndage og fuld Løn. Der betales halv Løn under Sygdom i 4 Uger. I Ulykkestilfælde Dagpenge fra den første Dag.

Med Lemvig Møller har Københavns Afdeling 1 lokalt ordnet Overenskomsten. Løn- og Arbejdsvilkaar uforandrede, der gives 1 Feriedag mere.

Samme Afdeling har hos Oehlenschlägers Efterfølger faaet Ferien forlænget til 14 Dage med Betaling efter Overenskomsten.

Næstved Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med „Bygningen". Lønnen er for 45 Timer ugentlig 33 Kr. 50 Øre. Der gives en Sommerferie paa 8 Dage og 1 Fridag hver Uge, hvoraf 1 hver Maaned skal være en Søndag. Ekstraarbejde betales indtil Kl. 24 med 1 Kr., efter Kl. 24 med 1 Kr. 50 Øre pr. Time.

Overenskomst afsluttet med Svendborg Flødefabrik til 1. Maj 1938. Lønnen er 68 Øre pr. Time. Ferien 6 Hverdage imellem 2 Søndage og fuld Løn. 3 Kr. pr. Dag i Ulykkestilfælde.

Med Fougsteds Vaskeri, Slagelse, er Overenskomsten forlænget mod et Tillæg af 3 Øre pr. Time.

Københavns Afdeling 6 har lokalt afsluttet Overenskomst med Vaskeriet „Apollo" til 1. April 1939. Lønnen er som paa de øvrige Vaskerier. Efter 3 Maaneders Anciennitet faar Kvinderne en Ferie paa 6 Dage uden Afkortning i Lønnen.

Med Randers Margarinefabrik er oprettet Overenskomst. Timelønnen er 78 Øre, der kan ikke afregnes for mindre end ½ Dag. Virksomheden besørger Renholdelse af Kitler og Forklæder. Kvinderne faar efter ½ Aars Anciennitet en Ferie af 6 Hverdage mellem 2 Søndage og fuld Løn. Overenskomsten er gældende til 1. April 1938.

Med Tholanders Vaskeri, Rønne, er lokalt afsluttet Overenskomst til 1. April 1938. Lønnen er de første 4 Uger 56 Øre, derefter 68 Øre pr. Time, fra 1. Marts 1938 forhøjes Lønningerne med 2 Øre pr. Time. Kvinderne faar en Ferie af 6 Arbejdsdage mellem 2 Søndage med fuld Løn.

Med Midtjyllands Ægeksport, Brande, er lokalt afsluttet Overenskomst som med de øvrige Ægforretninger.

Med Fiskekonservesfabriken „Gubben", Hundested, er truffet en Ordning for en hel Række Akkorder.

Nyborg Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Nyborg Kommune. Lønnen er 68 Kr., beregnet efter 80 Arbejdstimer pr. Maaned à 85 Øre pr. Time. Rengøring efter Haandværkere betales med 105 Øre pr. Time. Der gives 6 Dages Ferie. Kvinderne er ulykkesforsikrede de første 13 Uger.

Overenskomst afsluttet med Nyborg Dampvaskeri til 1. Maj 1939. Lønningerne tillagdes 5 Øre pr. Time, og er 62 og 67 Øre, fra 1. Marts 1938 tillægges Lønningerne 2 Øre mere pr. Time. Kvinderne faar 6 Dages Sommerferie med fuld Løn.

Overenskomst afsluttet med Roskilde Kommune for de paa Raadhuset beskæftigede Kvinder. Lønnen er 80 Kr. pr. Maaned, for Hovedrengøring betales 1 Kr. pr. Time. For Rengøring af Politiafdelingerne et Tillæg af 8 Kr. pr. Maaned for Søn- og Helligdagsarbejde. Kvinder, der har været beskæftiget ½ Aar faar 6 Dages Ferie, efter et Aars Forløb 14 Dages Ferie med Løn. Overenskomsten er gældende til 1. April 1938.

Overenskomst afsluttet med Fredericia Dampvaskeri. Lønnen er den første Maaned 56 Øre, derefter 66 Øre. For øvede Arbejdersker er Lønnen 68 Øre, samtlige Lønninger forhøjes fra 1. Februar 1938 med 2 Øre pr. Time. Kvinderne faar 6 Dages Ferie med Løn. Overenskomsten er gældende til 1. Maj 1939

Overenskomst afsluttet med Sønderbyes Fabriker til 1. April 1939. Den faste Ugeløn er 31 Kr. 20 Øre, fra 1. April 1938 forhøjes den med 1 Kr. Timelønnen tillagdes 5 Øre og er 70 Øre, fra 1. April 1938 forhøjes den med 2 Øre pr. Time. Der ydes en Ferie af 6 Dage til Kvinder med 1 Aars Anciennitet, under 12 Maaneder i Forhold hertil. Ferien ydes med fuld Løn.

Aarhus Afdeling 7 har lokalt afsluttet Overenskomst med Viby Kommune, gældende til 1. April 1938. For Rengøring af Skolerne er Lønnen 70 Kr. pr. Maaned, for Fernisering af Klasserne betales 2 Kr. pr. Klasse. Der gives Kvinderne ekstra Hjælp ved Rengøring til Eksamen samt Juleferien.

Overenskomst afsluttet med Søren Meltzer, Rømersgade. Lønnen forhøjedes med 5 Øre og er de første 4 Uger 65 Øre, derefter 70 Øre pr. Time. Kvinder, der har haft Beskæftigelse i Virksomheden ½ Aar, faar 6 Dages Ferie med fuld Løn. Ved Ulykkestilfælde betales 2 Kr. pr. Dag de første 13 Uger.

Københavns Afdeling 5 har lokalt afsluttet Overenskomst med Ginges Fabriker, gældende til 1. Maj 1938. Lønnen er de første 2 Maaneder 60 Øre pr. Time, derefter 73 Øre. For Kvinder under 18 Aar er Lønnen de første 2 Maaneder 51 Øre pr. Time, derefter 62 Øre. Saavidt muligt udføres Arbejdet i Akkord. Akkordbasis er 78 Øre. Jernindustriens Ferieordning og Tillidsmandsbestemmelse er gældende for Overenskomsten.

Overenskomst er afsluttet med Barberbladefabriken „Dannevirke", gældende til 1. Marts 1939. Lønnen er 69 Øre de første 4 Uger, derefter 74, stigende hver Maaned med 5 Øre til 89 Øre pr. Time. Kvinder, der har været beskæftiget i Virksomheden 1 Aar faar en Ferie paa 8 Arbejdsdage med fuld Løn, for mindre end 1 Aars Beskæftigelse 1 Feriedag for hveranden Maaneds Beskæftigelse. I Ulykkestilfælde betales 3 Kr. pr. Dag.

Med A/S De danske Sæbefabriker er truffet følgende Lønaftale: Kvinder under 18 Aar erholder 24 Kr. pr. Uge det første halve Aar, derefter 26 Kr. 50 Øre pr. Uge. For Kvinder over 18 Aar er Lønnen de første 2 Maaneder 27 Kr. pr. Uge, derefter 32 Kr. 50 Øre pr. Uge, til denne Ugeløn ydes et Akkordafsavnstillæg paa 6 Øre pr. Time. Der gives Akkord, hvor Arbejdet egner sig dertil. Akkordbasis er 85 Øre. Personlige Ugelønninger over 32 Kr. 50 Øre faar ogsaa Akkordafsavnstillægget. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939.

Overenskomst er afsluttet med Roskilde Byraads Skoleudvalg gældende til 1. April 1938. Rengøringsarbejdet i Skolerne betales med 80 Kr. plus 8 Kr. pr. Maaned for Vinduespudsning. Paa Realskolen faar en Kvinde for halv Tid 52 Kr. plus 8 Kr. pr. Maaned. Kvinderne, der har været beskæftiget ved Skolerne i ½ Aar, faar 6 Dages Ferie, efter 1 Aars Beskæftigelse 14 Dages Ferie med Løn. Der udbetales ½ Løn under Sygdom.

Overenskomst med Aalborg Kommune er afsluttet til 1. April 1939. Betaling for Rengøring af Skolerne er 60 Kr. pr. Maaned. For Hovedrengøring i Sommerferien ydes ekstra 70 Kr. til hver Rengøringskone. Fernisering fastsættes til 15 Kr. I Kjellerupgades Skole til 7 Kr. Under Sygdom over tre Dage fuld Løn i indtil 2 Maaneder mod Lægeattest.

Overenskomst afsluttet med Frederiksholms Dampvaskeri til 1. April 1939. Lønningerne er som de, der er afsluttet med Dampvaskeriejerforeningen. Efter 3 Maaneders Beskæftigelse erholdes en Ferie paa 6 Dage uden Afkortning i Lønnen.

Overenskomst er afsluttet med A/S Odense Fjerkræeksport. Nyantagne Arbejdersker lønnes med 70 Øre de første 8 Uger, derefter 75 Øre pr. Time. Kvinder der fra 1. Maj til 1. Oktober har 1000 Timers Arbejde faar 5 Dages Ferie med Løn. Kvinderne er ulykkesforsikrede for 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Overenskomsten er gældende til 1. Maj 1938.

Københavns Afdeling 6 har lokalt afsluttet Overenskomst med Dampvaskeriet „Sorttevit". Lønnen er som Dampvaskeriets Lønninger. Kvinder med 6 Maaneders Beskæftigelse i Virksomheden faar en Ferie af 6 Hverdage i Forbindelse med to Søndage og fuld Løn. Overenskomsten er gældende til 1. April 1939.

Med Aarhus kemiske Tøjrensningsanstalt er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1939. Kvinderne erholder her de samme Tillæg som paa Vaskerierne og desuden et Ekstratillæg af 3 Kr. pr. Uge. Der gives en Ferie paa 6 Hverdage i Forbindelse med to Søndage og fuld Løn.

Med Generaldirektoratet for De danske Statsbaner er der opnaaet Enighed om følgende Forhøjelser af Lønsatserne for Ekstraledvogtersker:

De tre for Ekstravogterposter gældende Daglønssatser 1 Kr. 45 Øre, 1 Kr. 85 Øre og 2 Kr. 25 Øre forhøjes med henholdsvis 5 Øre, 15 Øre og 15 Øre til henholdsvis 1 Kr. 50 Øre, 2 Kr. og 2 Kr. 40 Øre.

Forhøjelsen gives Gyldighed fra den 1. Lønningsperiode efter den 1. April d. A.

Ved Udregning af Overtidssatserne forhøjes Brøkdele paa ½ Øre og derover til hele Ører.

Forbundet er enig i, at der i 2 Aar ikke skal kunne forhandles om yderligere Forhøjelse af Grundlønningerne.

Med Det danske Mælke-Compagni er der opnaaet Enighed om en Forhøjelse af Lønningerne til vore paa Hørsholm Mælkekompagni beskæftigede Medlemmer af 1 Kr. i Aar og yderligere 1 Kr. fra April 1938 til Ugelønningerne.

Overenskomsten løber i 2 Aar.

Med Fabriken „Ago", Vinderup, er der opnaaet Enighed om et Tillæg til Akkorderne af 10 Øre.

Grosserer Simonsen, Jysk Ægeksport, Bjerringbro, hos hvem vi har faaet Kvinderne organiseret, er

indgaaet paa den almindelige Overenskomst med Ægforretningerne i Provinsen.

Lønnen er de første 4 Uger efter Antagelsen 72 Øre pr. Time, derefter 79 Øre pr. Time. Fra 1. Januar 1938 henholdvis 74 og 81 Øre pr. Time.

Med Aaby Kommunes Skoleudvalg er der lokalt afsluttet Overenskomst.

Lønnen fastsattes til 60 Kr. pr. Maaned. Der ydes i Tilfælde af Tilskadekomst Løn i 3 Maaneder. Der indførtes Bestemmelsen om Normen for Behandling af faglig Strid.

For de ved Planteskolen i Langaa, under De danske Statsbaner, beskæftigede Kvinder er opnaaet et Tillæg til Lønnen af 12 Øre pr. Time med tilbagevirkende Kraft fra 1. Maj i Aar.

Med Vaskeriet „Bleggaarden", Lyngby, er oprettet ny Overenskomst. Virksomheden indgik paa samme Tillæg som Vaskeriejerforeningen og samme Ferie.

Med Herolds Battery Works, Glostrup, er oprettet ny Overenskomst. Timelønnen forhøjedes med 5 Øre.

Der er oprettet ny Overenskomst med Glück, Nordre Fasanvej. Lønningerne forhøjedes med henholdsvis 4 Øre pr. Time og 3 Kr. pr. Uge (Tømmersken).

Overenskomsten løber til 1. Juni 1938.

Med A/S Det danske Mælke-Compagni, Trifoliums Mælkeforsyning og Mælkeriet „Enigheden" er der oprettet ny Overenskomst.

Denne, der er gældende i 2 Aar, betød et Tillæg til vore Medlemmer af 1 Kr. pr. Uge i Aar og yderligere 1 Kr. pr. Uge til næste Aar.

Overenskomsten fik tilbagevirkende Kraft fra 2. April i Aar.

Mæglingsmøder.

Mæglingsmøde afholdt paa Lystagers Lynlaasfabrik i Viby ved Aarhus. Firmaet havde nedsat Akkorderne med 10 á 15 Øre, saaledes at vore Medlemmer ikke kunde tjene Akkordbasis, men kun 60 Øre pr. Time. Ved Mæglingsmødet oplystes det, at ved en Gennemgang af Sagen konstateredes det, at Firmaet og Arbejderne nu havde afsluttet Forhandlingerne om det nye Arbejde med Aftale om Akkorderne, der herefter maa anses for faste, og til Frigørelse kræver Opsigelse i Henhold til Overenskomsten.

Mæglingsmøde afholdt med Københavns Lampe- og Lysekronefabrik, Valby, i Anledning af, at der ikke ved lokal Forhandling kunde opnaas Enighed om Fastsættelse af Akkord paa Nitning og Samling af Universalfatninger. Ved Mæglingsmødet enedes man om at fastsætte Prisen til 95 Øre pr. 100 Stk. for begge Operationer hver for sig.

Mæglingsmøde afholdt paa Osrams Fabriker. Vore Medlemmer havde for det første klaget over, at deres Akkord er blevet forringet fra ca. 42 Kr. ugentlig til ca. 39 Kr, idet Firmaet havde sat en uøvet Arbejderske ind i Akkorden. Denne er fastsat med øvede Folk, hvorfor vore Medlemmer anmodede om et Tillæg, saalænge der er uøvede Folk i Akkorden. For det andet: 10 Medlemmer i samme Virksomhed arbejdede paa Timeløn uden Adgang til Akkord, de har alle været beskæftiget i Firmaet i længere Tid (fra 4 Aar til 8 Maaneder) paa Timelønnen. Ved Mæglingsmødet sluttede Sagen, idet Firmaet vilde udregne, hvormegen Ventetid de omhandlede Arbejdersker, som Følge af den uøvede Arbejdskraft havde haft paa Arbejdet, idet denne Tid i det foreliggende Tilfælde betales med de Paagældendes Gennemsnitsfortjeneste ved Timelønsarbejde — at regne fra det Tidspunkt, den uøvede Arbejdskraft blev sat ind i Akkorden. Firmaet indgik paa at fordele et samlet Beløb af ialt 30 Øre til 9 Arbejderskers Timelønninger.

Mæglingsmøde afholdt med Foreningen af Herrelingerifabrikanter angaaende Akkorderne paa Sponers Skjortefabrik. Man enedes om, at A/S „Sponer" efterbetaler de Arbejdersker, der er og har været beskæftiget med Gennemstrygning af Skjorter, 10 Kr. til hver Arbejderske, og herefter skal Skjorterne *ikke* fugtes før Strygningen, og de hidtil betalte Priser være gældende.

Omstrygning af Skjorter — hvor Fejlen ikke skyldes Strygersken — skal betales.

Fællesmøde afholdt i Arbejdsgiverforeningen i følgende Sag: Det danske Medicinal- og Kemikalie-Kompagni har afskediget et af vore Medlemmer efter 2 Ugers Sygdom, endskønt en Bestemmelse i Overenskomsten lyder: „I Syge- og Ulykkestilfælde betales mod Lægeattest 2 Kr. pr. Dag i højst 13 Uger". Vi har indgivet Sagen til voldgiftsretlig Behandling.

Mandag den 5. Juli 1937 afholdtes Mæglingsmøde paa Standard Electric A/S, Raadmandsgade 71, N., i Anledning af en Klage fra Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark over en uberettiget Afskedigelse af et af vore Medlemmer foranlediget af Standard Electric.

Efter at Sagen var diskuteret enedes man om at tilkende vort Medlem 140 Kr. til fuld Erstatning for tabt Arbejdstid, og at Standard Electric meddeler hende et Afskedigelsesbevis.

Den 8. Juni 1937 afholdtes paa A/S Glud & Marstrands Fabriker, Uplandsgade 20, et Mæglingsmøde med Kvindeligt Arbejderforbund foranlediget ved Forbundets Skrivelse af 27. f. M. og til Behandling af et Krav fra Kvinderne i Stentrykkeriet om Tillæg til Lønningerne.

Sagen diskuteredes og vistes tilbage til lokal Forhandling, idet Forbundet, for saa vidt Enighed ikke opnaas, forbeholder sig at kræve Spørgsmaalet fremmet til Timandsmøde.

Lørdag den 22. Maj 1937 afholdtes Mæglingsmøde i Fredericia hos A/S Ernst Voss Fabriker, begæret af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, Gørtler- og Metalarbejderforbundet i Danmark, Dansk Former-

og Støberiarbejderforbund, Blikkenslagerforbundet i Danmark, Dansk Metaltrykkerforbund, Dansk Jern- og Metalsliberforbund, Dansk Arbejdsmandsforbund og Kvindeligt Arbejderforbund.

Der forelaa Krav om Indførelse af Week-end.

I Mødet deltog: Direktør Johs. Larsen og Driftsleder Rahbek, Afdelingsformænd og Tillidsmænd for de forskellige Fag samt 6 Mæglingsmænd.

Af Hensyn til særlige indre Forhold, specielt Virksomhedens Emailleovne i Døgndrift, Ekspeditionen af Gods til Rutedamperen, der netop afgaar Lørdag Kl. 18, samt endelig og i særlig Grad af Hensyn til Støberiets Drift, kunde Firmaet ikke imødekomme Arbejdernes Ønske om Indførelse af engelsk Lørdag.

Arbejdernes Repræsentanter kunde ikke anerkende Betydningen af de af Firmaet fremførte Vanskeligheder ved Ordningen og forbeholdt sig derfor deres Stilling til Sagen.

Den 21. Juni 1937 afholdtes Nørrevoldgade 30, København, et Fællesmæglingsmøde i Henhold til Mæglingsklager fra følgende Organisationer:

Dansk Arbejdsmandsforbund,
Dansk Jern- og Metalsliberforbund,
Kvindeligt Arbejderforbund,
Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund,
Blikkenslagerforbundet i Danmark,

og til Behandling af en paa A/S Frederiksberg Metalvarefabrik, Nitivej 10, opstaaet Strid om Arbejdstidens Fordeling.

Til Stede var Direktør A. P. Rasmussen, Driftsbestyrer A. Gabs, Næstformand i Fabrikarbejdernes Forbund, Wivel, Afdelingsformand S. A. Svendsen, Afdelingsformand Svend Pedersen, Tillidsmændene Willy Hansen, E. Ekstrand, Heinel, N. P. Olsen samt undertegnede Mæglingsmænd.

Sagen diskuteredes. Der kunde ikke opnaas Enighed om en Ændring af de nuværende Forhold, idet Firmaet under Hensyn til Virksomhedens Tarv ikke kunde indgaa paa — ved Enkeltholdsdrift — at lade Arbejdstiden begynde tidligere end nu. Forbundenes Repræsentanter erklærede derefter, at de paa Arbejdernes Vegne opsagde den bestaaende Ordning med 2 Maaneders Varsel.

C. Gram. Hans Rasmussen. Alvilda Andersen.
Aage Sørensen. Valdemar Jensen. Carl Jensen.

Den 25. Juni 1937 afholdtes Nørrevoldgade 30, København, et Mæglingsmøde med Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark, foranlediget ved Skrivelse af 4. s. M. fra Forbundet og til Behandling af et Krav overfor A/S Dansk Papdaasefabrik, Carl Jacobsensvej 16, om Forhøjelse af Timelønningerne ved Fluefangermaskinen.

Sagen diskuteredes og sluttedes, idet den henvistes til lokal Forhandling.

Ved et Fællesmøde den 5. Juli 1937 i Arbejdsgiverforeningen mellem A/S Schiønning & Arvé og Forbundet enedes man om følgende Ferieordning for Schiønning & Arvé:

Sommerferien lægges i Tidsrummet 1. Maj—15. September.

Til de Kvinder, der er beskæftiget i Ferietiden og som har været ansat paa Fabriken i et halvt Aar, i Tiden 15. September—15. September, gives der 6 Dages Ferie i Forbindelse med 2 Søndage, med en Feriebetaling af 32 Kr.

⊡

Generalforsamlinger.

Ledvogterskernes Afd., 1. Distrikt

afholdt Generalforsamling Søndag den 9. Maj 1937 Kl. 11 Formiddag paa Fjordvilla i Roskilde med følgende

Dagsorden:

Punkt 1. Generalforsamlingens Aabning.
— 2. Valg af Ordstyrer og Sekretær.
— 3. Forhandlingsprotokol og Virksomhed.
— 4. Regnskabet.
— 5. Indkomne Forslag.
— 6. Formanden og Kassererens Løn.
— 7. Valg af Bestyrelse og Suppleanter.
— 8. Valg af Revisorer og Suppleanter.
— 9. Eventuelt.

Punkt 1. Formanden aabnede Generalforsamlingen og bød de mødte Velkommen og udtalte de bedste Ønsker om Held for Afdelingen, rettede et særligt Velkommen til Gæsterne, Forretningsfører Fru A. Andersen, København, Fru M. Christiansen, Jelling, og Hr. Baneformand J. Jørgensen, Sandved, der var mødt for Banepersonalets Afdeling.

Punkt 2. Til Ordstyrer valgtes Karen Larsen, Tjæreby, og til Sekretær valgtes Ingeborg Rasmussen, Fodby.

Punkt 3. Formanden oplæste Forhandlingsprotokollen og aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar. Oplyste, at man havde indsendt Andragende om at faa Lønningerne 1 Kr. 50 Øre, 2 Kr., 2 Kr. 50 Øre indført igen. Overtidsbetalingen ønskedes afregnet med hele Ører. Man havde igen ansøgt Distriktet om Oprykning af Posterne paa Strækningen Gorlev—Værslev samt Posten paa Dalmose Station og klaget over Ekstrafridagene til Ledvogtersker i Jyderup. Omtalte Afløsernes Optagelse i Afdelingen, hvilket ikke kunde ske paa nuværende Tidspunkt, og kun hvis de indmeldte sig en blok.

Man enedes om i Samraad med 2. Distrikts Afd., at ansøge om Telefon i Husene, Gratiale fra Statsbanerne ved 25 Aars Jubilæum samt Torvefripas til Ekstraarbejderes Hustruer som udfører Ledbevogtning.

Forretningsføreren takkede for Indbydelsen og omtalte Afløsersagen hvor Forretningsudvalget havde taget den Beslutning, som Formanden havde givet Oplysning om, mindede om Tilbudet, der var givet Ledvogterskerne, hvor de kunde faa Haand i Hanke med hele Afløsningssagen. Fruen kendte godt de Vanskeligheder man stødte paa, naar man agiterede for Tilslutning til Afdelingerne. Vilde med Glæde forelægge Banechefen Forslag om Telefon indlagt i Husene og Gave ved Jubilæum i Lighed med, hvad Tjenestemændene fik. Fruen takkede Johanne Jensen for det gode Samarbejde i de 18 Aar, der var gaaet, forstod godt nok hvor ærgerligt det var at arbejde med Sagerne, naar kun saa faa forstod Sammen-

holdets Betydning. Henstillede til Formanden at fortsætte igen og ønskede Bestyrelsen Held og Lykke med Arbejdet. Udtalte til Slut, at det altid havde været med Glæde, at Indbydelsen blev modtaget fra Ledvogterskernes Afdeling.

Fru M. Christiansen, Jelling, takkede ogsaa for Indbydelsen og overbragte hendes Afdelings Hilsen og Tak for godt Samarbejde og udtalte Ønsket om et godt Resultat ved den forestaaende Forhandling angaaende de indsendte Sager.

Hr. Baneformand J. Jørgensen, Sandved, takkede ogsaa for Indbydelsen. Bragte Hilsen fra Baneafdelingen. Beklagede meget, at Madsen var forhindret i at komme til Stede. Omtalte den Interesse Madsen altid havde omfattet denne lille Afdeling med. Overbragte Madsens gode Ønsker og Hilsen i Dagens Anledning. Jørgensen haabede, Afdelingen vilde efterkomme Indbydelsen til den 23. Maj i Roskilde. Udtalte til Slut, at Administrationen gerne strøg alle Tillæg til Posterne, naar der skulde antages nye til Ledpasning, men formente det var utroligt, at Folk ikke vidste, der eksisterede en Afdeling for Ledvogtersker.

Protokollen enstemmig vedtaget.

Punkt 4. Regnskabet balancerede med 1746 Kr. 24 Øre. Udviste en Kassebeholdning paa 359 Kr. 50 Øre. Kransefonden udgør 26 Kr. 27 Øre.

Regnskabet enstemmig godkendt.

Punkt 5. Følgende Forslag vedtoges. Afdelingen yder en Gave ved 25 Aars Jubilæum, og at der ydes 2 pCt. af solgte Mærker til alle dem, der fordeler Kontingentmærker. Gavens Værdi fastsat til 25 Kr.

Punkt 6. Formandens og Kassererens Løn fastsættes til henholdsvis 70 Kr. og 95 Kr.

Punkt 7. Til Bestyrelsen genvalgtes Johanne Jensen, Tingsted, Marie Larsen, Tjæreby, Anna Hansen, Dalmose, Anna Andersen, Jyderup, Kirsten Jensen, Flakkebjerg. Suppleanter blev Ingeborg Rasmussen, Fodby, og Elna Møller, Dalmose.

Punkt 8. Til Revisorer genvalgtes Ingeborg Rasmussen, Fodby, og Emma Hansen, Herløv. Suppleanter blev Elna Hansen, Sandved, og Alma Nielsen, Ballerup.

Punkt 9. Formanden rettede en hjertelig Tak til Gæsterne, specielt til Forretningsføreren, for de gode Ord, der var blevet hende selv og Afdelingen til Del, udtalte Ønsket om fortsat godt Samarbejde med Hovedkontoret, Afd. 2 og Banepersonalets Afd. Bad Gæsterne bringe Hilsen med hjem. Takkede Forretningsføreren for vel udført Arbejde for Ledvogterskerne og for Venligheden man altid mødte, naar man henvendte sig til Fruen selv og Hovedkontoret. Takkede for god Ro og Orden, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Johanne Jensen.
Formand.

Ledvogterskernes Afd., 2. Distrikt

har afholdt Generalforsamling den 30. Maj 1937 i Herning. Formanden, Fru Kristiansen, Jelling, bød Velkommen og særlig Velkommen til Repræsentanterne fra følgende Afdelinger: Ledvogterskernes Afd., 1. Distrikt, Fru Jensen, Thingsted, som ligeledes repræsenterede Hovedbestyrelsen, Formanden for Banepersonalets Afd., Afdeling 3, Hr. Frederiksen, Afd. 2 og Hr. Hjortkilde, Afd. 1, samt Fællesorganisationens Næstformand, Hr. Rasmussen, Herning, ligeledes som indbudt Gæst. Hr. Bøtkjær, Odense, og Gruppeformændenes Formand udtalte nogle Mindeord om afdøde Gruppeformand Sørensen, Give. Æret være hans Minde.

Forsamlingen rejste sig.

Efter at Oline Jacobsen var valgt til Ordstyrer, oplæste Sekretæren Protokollerne og Formanden aflagde Beretning. Oplyste i Forbindelse hermed, at det den 29. ds. var 10 Aar siden, hun overtog Formandspladsen her i Afdelingen, udtalte en Tak til Bestyrelsen og til Fru Jensen, 1. Distrikt, til Hr. Frederiksen, Herning, og til alle, der havde ydet hende Hjælp og Støtte i hendes Arbejde i de forløbne 10 Aar og haabede, at det gode Samarbejde stadigt maatte vare, bad Fru Jensen overbringe Forretningsføreren hendes varmeste Tak for den Forstaaelse, hun altid lagde for Dagen overfor Ledvogterskerne, naar de mødte med deres Krav, og som havde givet det gode Resultat, at Ledvogterskerne i Dag stod nogenlunde paa lige Fod med andre Organisationer, tjenstlig set. Fru Jensen takkede Fru Kristiansen for det gode Samarbejde i de forløbne 10 Aar og ønskede hende til Lykke med de gode Resultater, der var naaet og haabede paa stadigt Samarbejde for at gøre Ledvogterskernes Afdeling stærk, for kun ved Sammenhold kan der opnaas gode Resultater.

Fru Kristiansen, Sønderport, takkede paa Bestyrelsens Vegne for godt Samarbejde i de 10 Aar og den rolige og støtte Maade, hvorpaa Formanden altid havde ført Afdelingen frem, og for de gode Resultater, der var opnaaet, saa Ledvogterskerne i Dag baade lønmæssigt og tjenstmæssigt set kun havde Grund til at være tilfreds. Overrakte derefter Formanden to store Keramikkrukker fra Bestyrelsen som Tak for godt Samarbejde, baade som Formand og Kollega, i de svundne 10 Aar og udtalte Ønsket om, at Afdelingen endnu i mange Aar maatte beholde hende som Formand.

Efter at flere havde ønsket til Lykke med 10 Aars-Jubilæet, blandt andre Frederiksen, Herning, Bøtkjær, Odense, Fru Poulsen, Vildbjerg, takkede Formanden for Gaven samt for alle gode Ønsker og udtalte, at det stadig skulde være hendes Motto, at gøre Afdelingen her til en stærk og handledygtig Organisation, saa længe hun var Formand.

Derefter gik man over til Dagsordenen. Efter at Beretningen var godkendt oplæste Kassereren det reviderede Regnskab, der balancerede med 2734 Kr. 16 Øre. Regnskabet godkendtes. Ved Valg af Kasserer og Bestyrelse var der Genvalg, ligeledes Lønningerne vedtoges at være de samme. Der var indkommet 3 Forslag, som efter en længere Diskussion overlodes til Bestyrelsen til nærmere Drøftelse.

Efter at Gæsterne havde takket for Indbydelsen sluttede Formanden Generalforsamlingen med Tak for de gode Raad og Tilsagn om Støtte fra de forskellige Afdelinger.

Petrine Kristiansen.

⊡

Vuggestuer og Børnehaver.

Den herskende Mangel paa Børnehaver og Vuggestuer her i København var forud for Kommunalvalgene i Foraaret meget omtalt i vor Partipresse. Det vakte derfor Glæde og Tilfredshed blandt de arbejdende Kvinder, at Kommunalbestyrelsen i Anledning af Konge-Jubilæet skænkede 100,000 Kr. til disse Formaal. At ogsaa andre Grene af Arbejderbevægelsen viser Interesse derfor fik vi nylig Bevis for, da vi fik Indbydelse til at se Frederiksholms Vuggestue. Her har Arbejdernes kooperative Boligselskab indrettet en i alle Maader praktisk og hygiejnisk Vuggestue med store, lyse Lokaler og Plads til 40 Børn. Vuggestuen blev aabnet den 1. Maj og Antallet af Børn er allerede oppe paa 30.

Vi skriver denne lille Notits i vort Blad til Oplysning for de af vore Medlemmer, der har Bopæl i dette Kvarter.

⊡

Randers Margarinefabrik.

Saa blev da Strejken paa Randers Margarinefabrik ophævet og vort Forbund fik oprettet Overenskomst. Da det er en af de mest langvarige Blokader, vi har haft, synes vi, den fortjener Omtale i vort Medlemsblad.

Vore Medlemmer kan sikkert erindre, at vi for at faa oprettet en Overenskomst med Virksomheden maatte standse Arbejdet; men det gik desværre saadan, at der kom Strejkebrydere paa Fabriken, og da vi gennem „Social-Demokraten" advarede mod at optage det nedlagte Arbejde, indklagede Virksomheden vor Forretningsfører for Randers Byting, tilligemed Afdelingens Formand i Randers, for Overtrædelse af Lov Nr. 70 af 27. Marts 1929 (Tugthusloven). De i „Social-Demokraten" indrykkede Annoncer, der havde følgende Ordlyd:

> Kvindeligt Arbejderforbund!
>
> Fra i Dag af er al Tilgang af Arbejdskraft til Randers Margarinefabrik, S. Møllersgade, standset.
>
> Paa Kvindeligt Arbejderforbunds Vegne:
> *Alvilda Andersen.*

> Kvindeligt Arbejderforbund!
>
> Da Blokaden paa Randers Margarinefabrik stadig fortsættes uforandret, anmoder vi de unge Piger, som har optaget Arbejdet der, om at nedlægge dette, da vi ellers ser os nødsaget til at offentliggøre deres Navne.
>
> Paa Kvindeligt Arbejderforbunds Vegne:
> *Alvilda Andersen.*

fandt Retten indeholdt en indirekte Opfordring til alle Arbejdere, ogsaa de udenfor Organisationen, om ikke at optage det af de Strejkende forladte Arbejde.

Paa dette Grundlag blev Forretningsføreren idømt en Bøde paa 500 Kr. og Formanden for Randers Afdeling en Bøde paa 200 Kr. Vi appellerede til Landsretten, der stadfæstede Forretningsførerens Dom, hvorimod Afdelingens Formand blev frikendt. Dette skete i Maj 1933, men Dommen afskrækkede os ikke. Vi har stadig haft Virksomheden blokeret, indtil den 5. Maj d. A., da Annoncen i Bladet blev inddraget.

Vor Forretningsfører har nu været i Randers og faaet oprettet en god Overenskomst med Randers Margarinefabrik, Strejkebryderne blev omgaaende afskediget og vore Folk antaget.

Denne her nævnte Sag viser klart, hvilken Magt Organisationen er — det blev os, der til Slut blev de Sejrende — og vi har kun Grund til at glæde os over, at vi ogsaa paa denne Virksomhed har faaet Løn- og Arbejdsforhold forbedret til Gavn for vore Medlemmer.

⊡

Lærlingeloven.

Fagenes yngste Medarbejdere, Lærlingene, har været Lovgivningsmagtens Stedbørn igennem et Par Menneskealdre. Siden vi fik den første Lærlingelov i 1889, er der paa de fleste sociale og kulturelle Omraader sket en bemærkelsesværdig Udvikling, der har haft en Demokratisering af Samfundslivet til Formaal.

Men Lærlingeloven har under alt dette hvilet paa sine ærværdige Principper fra 1889. Det er endda ikke helt med Urette hævdet, at den første Lærlingelov var forældet allerede da den kom til Verden. Man forstaar derfor, at hvad den i Dag har kunnet afkræve den nulevende Generation af Respekt, skyldes den Haardnakkethed, hvormed den har kunnet modstaa en rivende social Udvikling paa alle andre Omraader. Vel blev der i 1921 foretaget en Revision men den medførte ingen *principielle* Ændringer.

Naar den gamle Lærlingelov nu efter den nye Lovs Vedtagelse er Historie, vil dette ikke fremkalde mange Beklagelser.

Sagen er jo den, at et af de oftest anvendte Argumenter imod en Revision af Lærlingeloven har været, at Mestrene alligevel ikke nøjedes med at indrømme deres Lærlinge den Beskyttelse, som Loven foreskrev. Mange Mestre har f. Eks. givet deres Lærlinge Ferie, uden at have Lovparagraffer derom svævende over Hovedet. Problemet blev for dette som for flere andre Spørgsmaal da blot, om Indrømmelserne til Lærlingene skulde ske ved tilfældig Velvilje — eller om Loven skulde afpasses efter de Krav, som stort set anses for rimelige af alle Parter. Mod deres oprindelige Hensigt er adskillige Mesterrepræsentanter i deres ædle Harme over for meget „Kontorius" og „Justeri" (to Gloser, som paa Grund af deres Ubestemmelighed har opnaaet en formidabel Popularitet i anti-Regeringskredse) kommet til at yde en uberettiget Støtte til de *daarlige* Mestre.

Men nu er Lærlingeloven altsaa gennemført. At Venstre og Højre stemte imod, noteres blot for en Fuldstændigheds Skyld. Loven bringer paa en lang Række Omraader en betydelig Forbedring. Nye Kategorier af unge Arbejdere drages ind under kontraktlige Forhold. Det bestemmes ved Lov, at hvor kollektive Lønaftaler for Lærlingene oprettes, skal de være gældende Minimum. Hvor der ikke er Overenskomst om Lærlingelønningerne, nedsætter Organisationerne et Nævn, der kan træffe Afgørelse om

Lønnen, saafremt der er Flertal i Nævnet derfor. Lærlingene faar Ferie, gennemsnitlig 14 Dage aarligt i Læretiden, eventuelt varieret med en længere Ferie i de første Aar og en kortere i de senere, dog mindst 9 Dage i det sidste Læreaar. Mesterens Forsikringsforpligtelser overfor Lærlingen udvides, Aftenskoleundervisningen paa tekniske Skoler og Fagskoler begrænses. Svendeprøver gøres obligatoriske og bedømmes af en Kommission med Fagenes Folk som Medlemmer.

Om Læretiden bestemmes det, at 4 Aar fremtidig skal være det almindelige Maksimum. Dog har Socialministeren Adgang til at forlænge Læretiden med indtil 1 Aar. Regeringspartierne har i Folketingets Udvalg, som behandlede Loven, udtalt, at det vil være rimeligt, om der tages Hensyn til Lærlingenes Alder og Modenhed, saaledes at en længere Læretid end den i Loven fastsatte fortrinsvis bringes i Anvendelse paa Lærlinge, der umiddelbart efter deres fyldte 14. Aar indtræder i Lærlingeforhold.

Dette er, kort opremset, nogle af Lovens Reformer og Fremskridt, der vil blive hilst med Tilfredshed hos Størstedelen af Befolkningen.

Men dertil kommer, hvad der er det vigtigste nye i Loven, at Fagenes egne Folk drages med ind i det intime daglige Arbejde med at gennemføre Lovens Ord og *Mening*. Gennem faglige Fællesudvalg skal Arbejdere og Arbejdsgivere nu overvaage, at Uddannelsen bliver forsvarlig indenfor det paagældende Fagomraade. Tendenser til at spekulere i Lærlingenes Arbejdskraft vil herefter kunne modvirkes, og det ligger i det hele taget nu i Fagenes egen Haand at sørge for, at den nye Lærlingelov gennemføres *fuldt ud*.

Som Kronen paa Værket kommer derpaa den nye Institution, Lærlingeraadet. Herigennem skal der skabes Kontakt mellem Erhvervenes Hovedorganisationer og Administrationen. Lærlingeraadet skal dels træffe Afgørelser om, dels være raadgivende overfor Ministeren i de administrative Spørgsmaal.

Fagforeningerne er altsaa draget med ind i Lærlingeforholdet paa en langt mere intim Maade, end Tilfældet har været hidtil. Loven kan kun opfordre Organisationerne til i saa vid Udstrækning som mulig at faa Lærlingenes Løn fastsat i Overenskomsterne. Lærlingenes Lønforhold er et Organisationsanliggende og bør behandles som saadan.

I det hele taget vilde det være naturligt, om Vedtagelsen af Lærlingeloven danner Udgangspunktet til det nærmest mulige Samarbejde mellem de ældre og de unge Arbejdere. Regeringens nye Lærlingelov giver de allerbedste Betingelser for en Forbedring af Lærlingenes Kaar og Uddannelse.

⊡

Efter Landstingets Erobring.

Rigsdagssamlingen bragte en stor Lovhøst med mange vigtige Love for Arbejderne.

Der er to Toner, som Arbejderklassens Modstandere navnlig har anslaaet efter Demokratiets Erobring af Landstingsflertallet. Den ene er denne, at Regeringen har sveget sine Løfter og intet opfyldt, den anden er Beskyldningen for *„Lovjaskeri"*.

Sandheden om den nu afsluttede Rigsdagssamling er den, at der er vedtaget et meget stort Antal overmaade betydningsfulde Love, og at det er berettiget at bruge Betegnelsen *historisk* om Rigsdagssamlingen. Der er vedtaget *113 Love,* spændende over økonomiske, alment politiske, kulturelle, beskæftigelsesmæssige og sociale Omraader. Det har været Opgaven for Socialdemokratiet at føre en Lovgivning igennem, der betød en dyberegaaende Demokratisering af vigtige Lovgivningsomraader og som i Ordets bedste Forstand førte til en stærkere social Betoning af Samfundslivet.

Ingen fornuftig Arbejder har vel nogen Sinde ventet, at Samfundet kan forandres væsentligt i en Rigsdagssamling eller to. Den første Rigsdagssamling under de nye politiske Vilkaar har imidlertid vist, at der virkelig er indledet en ny politisk Udvikling i vort Land.

Denne Artikel har ikke til Opgave at gaa ind paa samtlige 113 vedtagne Love. Vi griber ud af den vældige Lovhøst nogle Love, som for Arbejderne er af ganske særlig Betydning.

En *kommunal Valglov,* der gav Tusinder fattige Kammerater *Borgerret*, er gennemført — og *prøvet* ved de sejrrige Kommunalvalg i dette Foraar. En *Udligningslov* fordeler Skattebyrderne mellem Velhaver-Kommunerne og de fattige Byer og Sogne paa mere retfærdig Maade. Der er givet Kommunerne Adgang til, ved en Ændring af den kommunale *Skattelov*, at gennemføre en mere demokratisk Skatteligning, som lægger Byrderne paa dem, der evner at bære dem. Der udskrives *Merindkomst-* og *Tillægsskat* paa saadanne store Indtægter, som *ved Samfundets Foranstaltninger er vokset* og derfor rettelig bør føres tilbage til Samfundets fælles Husholdning. Der er gennemført en *Huslejelov,* som sikrer Lejerne mod Vilkaarlighed fra Grundejernes Side.

Tugthusloven er ophævet, den Lov, der blev tvunget igennem paa Trods af Sagkundskabens Raad; en Lov der alle Dage har været overflødig og kun stod som et ondt Minde om en reaktionær Regerings Vilje til at svække Arbejdernes Organisationer.

Arbejdsløshedsproblemet staar stadig som et af det danske Samfunds vanskeligste og største Problemer. I de foregaaende Rigsdagssamlinger, som i den nu sidst afsluttede, har det været et centralt Formaal med Regeringens hele økonomiske Politik at skabe den størst mulige Beskæftigelse. Valutaloven har her spillet en væsentlig Rolle. Alligevel er Arbejdsløsheden for stor. Som et Led i dens Bekæmpelse er Loven om Beskæftigelse af langvarigt arbejdsløse og arbejdsløse under 22 Aar gennemført. Denne Lov stiller *30 Millioner Kr.* til Raadighed for Udførelse af Statsarbejder og til delvis Dækning af Arbejde, som sættes i Gang af Kommunerne. Kun Arbejder af en saadan Karakter eller Omfang, at de af økonomiske Grunde ikke kunde forventes iværksat nu, kan komme i Betragtning. Det er endvidere en Betingelse, at der i alt væsentlig anvendes indenlandsk Materiale. Ved langvarigt arbejdsløse forstaas arbejdsløse, som ikke har haft Arbejde i mindst 10 Maaneder i Løbet af de sidste 2 Aar.

Der skal fortrinsvis beskæftiges arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere.

Angaaende Arbejdsvilkaarene hedder det, at Lønnen skal være den, der i Henhold til gældende Overenskomst er fastsat for tilsvarende Arbejde, eller, hvis saadan Overenskomst ikke findes, Løn efter Særoverenskomst. Arbejdstiden skal fastsættes ud fra den Betragtning, at de flest mulige Arbejdsløse kan faa Beskæftigelse ved Arbejder, som iværksættes i H. t. Loven, og saaledes, at det bliver fordelagtigt for de arbejdsløse at faa Beskæftigelse ved disse Arbejder fremfor at oppebære Arbejdsløshedsunderstøttelse, men at det dog stadig er af Interesse for dem at søge Beskæftigelse ved andet Arbejde. Arbejdstiden nedsættes derfor med mindst en Fjerdedel af den normale.

Med Hensyn til den ændrede *Arbejdsløshedslov,* hvor Antallet af understøttede Dage bliver betydelig forøget, har vore arbejdsløse jo allerede mærket Fordelene.

10 Mdrs. Bestemmelsen bortfalder — den der f. Eks. i Efteraaret 1934 berøvede 27,000 Arbejdere Retten til Understøttelse. De offentlige Tilskud forhøjes i Tider med stor Arbejdsløshed i de Kasser, hvor Medlemmernes Aarsløn er lavest. *Arbejdsgivernes* Bidrag forhøjes betydeligt (fra 4 Kr. 50 Øre pr. Arbejder pr. Aar til 15 Kr.; for visse Grupper af Arbejdsgivere mindre).

Intet Land i Verden har bedre Arbejdsløshedslovgivning.

En Lov, som Fagforeningernes Medlemmer vil sætte Pris paa, er Loven om *Forbud mod Overarbejde.* I *Almindelighed* bliver Overarbejde forbudt. Overarbejde *kan* dog være nødvendigt, men skal saa udlignes ved Afspadsering. En saadan Afspadsering har haft og vil sikkert faa Betydning for vort Forbunds Vedkommende.

Forholdene i Erhvervslivet (Rationalisering m. v.) har medført, at mange 60—65-aarige, som har Erhvervsevnen i Behold ikke har nogen Erhvervsmuligheder. Derfor gives der nu Adgang til Aldersrente fra 60 Aars Alderen. Samtidig forbedres Loven paa andre Punkter (en stor Del af de gamle faar Aldersrentens Beløb forhøjet; der ydes Tilskud til Bygning af Aldersrenteboliger; Kommunerne gives Muligheder for at yde større personlige Tillæg etc.).

Men heller ikke de *unge* er glemt. *Lærlingeloven* bliver nu stærkt forbedret. Læretidens Maksimum sættes til 4 Aar. *Gartnerlærlinge kommer ind under Loven. Lærlingen skal have 14 Dages Ferie.* Al Aftenskoleundervisning skal være afsluttet *inden Kl. 20.* I hvert Fag nedsættes *faglige Lærlingeudvalg.* Som øverste raadgivende Institution oprettes et *Lærlingeraad,* sammensat af lige mange Repræsentanter for Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationerne. Kort sagt: en Lov, som yder Lærlingen Beskyttelse og sikrer en forsvarlig Uddannelse paa mere effektiv Maade end den gamle Lærlingelov.

Forbrugerne har ofte haft Anledning til Klager over Prisansættelserne, som man ikke sjældent har fundet urimelige — uden at dette dog har kunnet konstateres; men selv urimelig Prisansættelse har det været vanskeligt, ja, næsten umuligt at komme til Livs, fordi den hidtil gældende Lovgivning har været uden virkelig praktisk Betydning.

Den ny *Lov om Prisaftaler* ændrer Billedet totalt. Der bliver nu skabt en *Kontrolmyndighed,* et Raad, hvortil Prisaftaler skal *anmeldes,* og som faar virkelig Myndighed til at foretage *Undersøgelser* om Prisansættelser og til at skride ind mod Aftaler og Bestemmelser, som medfører urimelige Priser eller anden Begrænsning i den fri Erhvervsudøvelse.

Naturligvis kan et saadant Raad ikke hindre en almindelig Stigning i Prisniveauet, fremkaldt af de økonomiske Forhold. Men det kan hindre Misbrug; det kan *hindre urimelig Udnyttelse af Forbrugerne* — og alene *det* er *et saa afgørende Indgreb i Kapitalens frie Dispositionsret,* at alle der lever af *Arbejde* i denne ene Lov ser en Manifestation af det politiske Systemskifte, som har fundet Sted.

⊡

Spaniens-Indsamlingen.

I Henhold til den i vort sidste Medlemsnummer omtalte af Matteotti-Fonden startede Spaniens-Indsamling bringer vi her Fortegnelsen over de til Dato indkomne Bidrag fra vore Afdelinger:

Aabenraa	16 00	Transport	783 25
Aalborg 1	50 00	Lyngby	25 00
„ 2	40 00	Middelfart	18 25
Aarhus 1	100 00	Nakskov	9 00
„ 4	20 00	Nexø	20 00
„ 7	20 00	Nyborg	9 25
Aars	4 00	Nykøbing F.	25 00
Esbjerg	50 00	„ M.	8 00
Fensmark	15 00	„ Sj.	4 25
Fredericia	50 00	Næstved	12 75
Frederikshavn	9 25	Odense	100 00
Frederiksværk		Præstø	7 00
Glostrup	25 00	Randers	28 50
Grænge	10 25	Ribe	3 00
Haderslev		Ringsted	5 50
Hadsund	5 25	Roskilde	25 00
Hasle	15 00	Ryomgaard	3 50
Haslev		Rønne	16 25
Hedehusene		Skagen	
Helsingør	50 00	Slagelse	5 00
Herning	5 00	Svendborg	10 00
Hillerød	50 00	Sønderborg	15 00
Hjørring	25 00	Thisted	
Hobro	6 00	Varde	5 00
Holbæk	15 00	Vamdrup	9 25
Holstebro	8 25	Vejen	2 50
Horsens	100 00	Vejle	
Hundested	15 00	Viborg	
Jyderup		Vinderup	8 75
Kalundborg	2 00	Vordingborg	
Kerteminde	3 25	Ialt	1159 00
Kolding			
Korsør	50 00	Hovedkontoret	45 00
Køge	24 00		
Transport	783 25	Ialt indkommet	1204 00

Som det fremgaar af ovenstaaende Liste er der endnu nogle Afdelinger, der ikke har indsendt Afregning, men disse Bidrag vil komme i næste Nummer af Bladet.

⊡

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra 10—11, Lørdag undtagen. Kontoret er aabent Fredag og Lørdag fra 3—7, samt Mandag fra 4—6. *Bestyrelsen.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse med Krisehjælp finder Sted hver Dag fra Kl. 9—10. Udlevering af Bøger og Skemaer fra 10—11. Almindelig Kontrollering fra 11—12. Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra 11—12. For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Onsdag Aften fra 4½—6.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 10—11.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Fredag mellem 11—12.

Formanden Fru Edith Olsen træffes hver Onsdag Aften fra 4½—6½.

Københavns Afd. 2.
(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra 5½—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 9½—10½ Form.

Københavns Afd. 5.
Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.
(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforen.):

Kontor: Hauserplads 14 [1]. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent hver Dag fra 10—3. Mandag og Torsdag fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.
(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3. Formanden træffes i Reglen hver Mandag fra 5—7. Telefon Central 5123 og **11723**.

Adressefortegnelse.

Aabenraa Afdeling. Formand: Fru Erna Flade, Nygade 58. — Kasserer: Fru Helene Elsner, Kolstrupvang 1.

Aalborg Afdeling 1. Formand: Fru Kathrine Andersen, Klostertorvet 10, Stue K. Telf. 1963. — Kasserer: Fru Marie Jensen, Valdemarsgade 28.

Aalborg Afdeling 2. Formand: Fru Nielsine Jensen, Lille Nygade 8 [1]. Tlf. 767. — Kasserer: Fru Marthine Christensen, Villa „Højen", Enghavevej, Vejgaard pr. Aalborg. Tlf. 3716.

Aarhus Afdeling 1. Formand og Kasserer: Fru Petra Schou, Sejrøgade 13. Kontor: Langelandsgade 16. Telf. 3044.

Aarhus Afdeling 4. Formand: Fru Marie Johnsen, Steinmannsg. 14 [3]. — Kasserer: Fru Cecilie Kopp, Marselis Boulevard 87, St.

Aarhus Afdeling 7. Formand: Fru Margrethe Rasmussen, Bruunsgade 57 [4]. — Kasserer: Fru Johanna Nielsen, Sejrøgade 6, St.

Aars Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Karen Thomsen, Stejlmosevej 13.

Esbjerg Afdeling. Formand: Fru Minna Rasmussen, Jernevej 11. Tlf. 2387. — Kasserer: Fru Kirsten Hansen, Rolfsgade 3.

Fensmark Afdeling. Formand: Frk. Alma Christoffersen, Kalkerup, Holme pr. Olstrup. — Kasserer: Frk. Margrethe Ulrichsen, Holme Sipperup, Holme pr. Olstrup.

Fredericia Afdeling. Formand: Fru Karen Sørensen, Dronningensgade 90 [1]. — Kasserer: Fru Marie Petersen, Nørrevoldgade 66.

Frederikshavn Afdeling. Formand: Fru Clara Petersen, Skelvej Flade. — Kass.: Fru Anna Jensen, Stadion, Rimmens Allé.

Frederiksværk Afdeling. Formand: Frk. Else Frederiksen, Tcherningsgade 8 A. — Kasserer: Frk. Karna Sinding Jensen, Fredensallé 10.

Glostrup Afdeling. Formand: Fru M. Lind-Sørensen, Enighedsvej 10. — Kasserer: Fru E. Larsen, Sofienlundsvej 8. Tlf. 547.

Grænge Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Gudrun Andersen, Grænge By pr. Grænge Station.

Haarby Afdeling. Formand: Fru Sofie Rasmussen, Adr. Hr. Anton Rasmussen, Strandby Mark pr. Jordløse St. — Kasserer: Fru Marie Hansen, Adr. Skatteopkræver Hansen, Haarby.

Haderslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Scharnberg, Nørregade 48.

Hadsund Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Petra Andersen, Peitersborg.

Hasle Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. M. Petersen, Hasle Lystskov.

Haslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Johanne Jensen, Savskærervej.

Hedehusene Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Dora Christiansen, Nyvej 16, St.

Helsingør Afdeling. Formand: Fru Birtha Hansen, Andelsbyggeforeningens Hus, Gurrevej 61. Telf. 1119. — Kasserer: Fru Martha Jørgensen, Svingelport 2 A, St.

Herning Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Jenny Christensen Ringstedvej 7 St.

Hillerød Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Johanne Olsen, Østergade 1.

Hjørring Afdeling. Formand: Fru Agnes Christensen, Mellemgade. — Kasserer: Fru Valborg Johansen, Sæbyvej 15.

Hobro Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Olsen, Mariagervej.

Holbæk Afdeling. Formand: Fru Thora Nielsen, Ragers Sti. — Kasserer: Fru Hansigne Nielsen, Markedsgade 1.

Holstebro Afdeling. Formand: Fru Laura Aagaard, Aaglimt 6, — Kasserer: Fru Marie Hingebjerg, Lemvigvej 3.

Horsens Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Marie Nielsen, Houmannsgade 35. Telf. 896 (privat). Telf. 1521 (Kontoret).

Hundested Afdeling: Formand Frk. Dagmar Petersen, Kikhavn. — Kasserer: Fru Christine Clausen, Søndergade, Lynæs.

Jyderup Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Bertha Jensen, Lyngvej.

Kalundborg Afdeling: Formand Fru Manda Christensen: Slagelsehus A. — Kass.: Fru Theodora Petersen, Møllestræde 33.

Kerteminde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Nicoline Andersen, Strandvej 17.

Kolding Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Dagmar Kaehne, Haveselskabet „Fremtiden".

Korsør Afdeling. Formand: Frk. Sofie Petersen, Rolighedsvej. — Kasserer: Fru Laura Henningsen, Strandvej 10.

Københavns Afdeling 1. Formand: Fru Edith Schwartz-Olsen, Herman Triers Plads 4, St. tv. Telefon 14539. — Kasserer: Frk. Poula Poser, Herman Triers Plads 4, St. tv.

Københavns Afdeling 2. Formand: Fru Harriet Baadum, Herman Triers Plads 4, St. tv. — Kasserer: Fru Jenny Larsen, Herman Triers Plads 4, St. tv.

Københavns Afdeling 3. Formand: Fru Johanne Jensen, Skydebanegade 13 B⁴. Telf. V. 9165 x. — Kasserer: Fru Christiansen, Vibeholm 8, Valby.

Københavns Afdeling 4. Formand: Fru Karen Eltong, Langelandsvej 39³. — Kasserer: Fru Carla Jørgensen, Frankrigsgade 52¹.

Københavns Afdeling 5. Formand: Fru Inger Gamburg, Peder Skramsgade 17, St. Telf. Byen 4320. — Kasserer: Fru M. Mathiesen, Peder Skramsgade 17, St.

Københavns Afdeling 6. Formand: Fru Hulda Hansen, Hauserplads 14¹. Telf. Byen 7199. — Kasserer: Fru Anna Larsen, Hauserplads 14¹.

Københavns Afdeling 7. Formand: Fru Johanne Jensen, Herluf Trollesgade 8¹. Telf. Byen 8850. — Kasserer: Fru Svenna Petersen, Gullfossg. 1². Kontor: Herman Triers Pl. 4, St.

Københavns Afdeling 8. Formand: Fru Ella Nielsen, Rigsbjerggaardsallé 67, Hvidovre. — Kasserer: Fru Johanne Mortensen, Blegdamsvej 128. Ø.

Køge Afdeling. Formand: Fru Maja Frederiksen, Ølby Lyng. — Kasserer: Fru Astrid Mortensen, Steensvej 20.

Lyngby Afdeling. Formand: Fru Christine Hansen, Odinsvej 10. — Kasserer: Fru Mary Petersen, Karoline Amalievej 90.

Middelfart Afdeling. Formand: Fru Karen Hansen, Blindebomsvej 17. — Kasserer: Fru Martha Rasmussen, Brovejen.

Nakskov Afdeling. Formand: Fru Carla Rosenbjerg, Tollesensvej 6² tv. — Kasserer: Fru Ellen Hansen, Skolevej 87.

Nexø Afdeling. Formand: Frk. Anna Hansen, Munkegade 16. Kasserer: Fru Andrea Bohn, Nørregade.

Nyborg Afdeling. Formand: Fru Sexta Bosse, Nørrevoldgade 36. Kasserer: Fru Valborg Andreasen, Kirkegade 15².

Nykøbing F. Afdeling. Formand: Fru Frida Carlsen, Vandmøllestræde 4. Kasserer: Fru Agnes Jørgensen, Ryesgade 25.

Nykøbing M. Afdeling. Formand: Fru Signe Hviid, Østergade 30¹. — Kasserer: Fru Hildegard Jensen, Nørrebro 70.

Nykøbing Sj. Formand: Fru Anna Petersen, Algade 9. — Kasserer: Fru Julie Graa, Nordstrandsvej.

Næstved Afdeling. Formand: Fru Johanne Andreasen, Kornbakken 21. — Kasserer: Frk. Henriette Poulsen, Kornbakken 33.

Odense Afdeling. Formand: Fru Rosalie Rohde, Pantheonsgade 5¹. Telf. 4018. — Kasserer: Frk. Laura Rasmussen, Pantheonsgade 5¹.

Præstø Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Oline Jensen, Klosterby.

Randers Afdeling. Formand: Fru Elna Rasmussen, Boulevardgaarden 5, Telf. 3195. — Kasserer: Frk. Pouline Jensen, Nyvangsvej 8, Telf. 1279.

Ribe Afdeling. Formand: Fru Margr. Iversen, Gravsgade 171. — Kasserer: Fru Helga Jensen, Slotsgade 284.

Ringsted Afdeling. Formand: Fru Maja Jensen, Søndergade 34¹. — Kasserer: Fru Karen Marie Christensen, Sct. Bentsgade 14.

Roskilde Afdeling. Formand: Fru Alma Jensen, Knudsvej 31¹. — Kasserer: Fru Lise Francher, Østergade 12.

Ryomgaard Afdeling. Formand: Fru Katrine Hansen, Ryomgaard. — Kasserer: Fru Kirstine Thuesen, Neutoftevej.

Rønne Afdeling. Formand: Fru Annine Kæmpe, Rendegade 1. — Kasserer: Fru Emma Sonne, St. Torvegade 66.

Skagen Afdeling. Formand: Fru Marie Rasmussen, Krøyersvej. — Kasserer: Fru Sigrid Nielsen, Thorkild Skarpes Gaard.

Slagelse Afdeling. Formand: Fru Sofie Johansen, Klosterbanken 8. Telf. 956. — Kasserer: Fru Sofie Jørgensen, Bredegade 27.

Struer Afdeling. Formand: Fru Vilhelmine Jensen, Nørregade 20. — Kasserer: Fru Astrid Jørgensen, Østergade 56.

Svendborg Afdeling. Formand: Fru Marie Jensen, Mellemvej 9¹. — Kasserer: Fru Anna Jørgensen, Skattergade 22 St.

Sønderborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Jensine Nielsen, Goethegade 13¹.

Thisted Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Christine Dragsbech, Kastet 3.

Vamdrup Afdeling. Formand: Fru Metha Christensen, Nygade. Kasserer: Fru Elly Hansen, Nørregade 37.

Varde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Lydia Sørensen, Hjertingsvejs Sidevej.

Vejen Afdeling. Formand: Fru Else Jørgensen, Nørregade 41. — Kasserer: Fru Mette Jensen, Korsgade 4.

Vejle Afdeling: Formand og Kasserer for Arbejdsløshedskassen: Fru Dagmar Petersen, Haraldsgade 8² th. Telf. 2082. — Kasserer for Forbundet: Frk. Maria Jensen, Fredericiag. 6.

Viborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Kirstine Andersen, Store Sct. Mikkelsgade 20.

Vinderup Afdeling: Formand Fru Petrine Bech, Skolevej 12. — Kasserer: Fru Andrea Skød Petersen, Enghave. Sevel.

Vordingborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Oline Fabricius, Valdalsallé 4.

Ledvogterskernes Afdelinger:

1. Distrikt. Formand: Fru Johanne Jensen, Vogterhus 12, Tingsted. — Kasserer: Fru Marie Larsen, Hus 31 a, Tjæreby St.

2. Distrikt. Formand: Fru Martha Christiansen, Vogterhus 47. Jelling St. — Kasserer: Fru Nielsine Poulsen, Vogterhus 18, Vildbjerg St.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Redigeret af Forretningsfører *Alvilda Andersen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 85 | Oktober 1937 | 22. Aargang

ALVILDA ANDERSEN

Kvindeligt Arbejderforbunds Forretningsfører fra 18. Juni 1923 til 1. August 1937.

Paa mindre end et Minut kan vor Glæde her i Livet forvandles til Sorg. Det følte alle vi, der stod Alvilda Andersen nær, den Søndag Eftermiddag, da vi modtog det tunge Budskab, at hun pludselig var afgaaet ved Døden i Paris. Alvilda Andersen var rejst dertil for at deltage i et Møde i Arbejder-Internationale. Efter Mødernes Afslutning gik Fru Andersen Kl. 9 Lørdag Aften til sit Hotel, hvor hun gik til Ro efter at have givet Portieren Besked om at vække hende tidlig Søndag Morgen, da hun vilde rejse hjem. Ud paa Aftenen blev hun imidlertid syg af et Hjerteonde, og inden den tilkaldte Læge kom til Stede var hun død.

Det var et stort Tab for vort Forbund at miste dette dygtige og energiske Menneske, der i 20 Aar fik Lov til at yde en stor og værdifuld Indsats for de danske Arbejderkvinder.

Alvilda Andersen fik en meget hurtig Karriere indenfor vort Forbund. Hun blev Medlem af Forbundet i 1917, og allerede i 1918 blev hun antaget som Medarbejder paa Kontoret, blev senere ansat som Sekretær og i 1923, da Fru Sofie Rasmussen fratraadte, blev hun enstemmigt valgt til Forretningsfører.

I 14 Aar har hun været Forbundets Leder og første Kraft og blev ved sine talrige Rejser i Provinsen meget afholdt af Medlemmerne ude omkring. Hun havde den store Glæde, at hendes Hovedbestyrelse trofast og loyalt stod bag ved hende i alle Forhold. Vi tror aldrig, at hun har forelagt et Forslag for Hovedbestyrelsen, som ikke blev vedtaget.

Det er meget — umaadeligt meget — at kunne sige det. Ogsaa blandt Arbejdsgiverne nød Alvilda Andersen stor Respekt og Anseelse, og ved Forhandlingsbordet, naar det gjaldt om at opnaa Fordele for vore Medlemmer og fremme deres Interesser, viste hun stor Iver og Udholdenhed.

Politisk set var Fru Andersen efterhaanden kommet i første Række, hun var Medlem af Borgerrepræsentationen, Medlem af det socialdemokratiske Partis Hovedbestyrelse, ligesom hun havde Sæde i forskellige Kommissioner, saaledes f. Eks. i Befolkningskommissionen, Svangerskabskommissionen m. m.

Journalist ved Social-Demokraten Johs. Sperling rejste til Paris for at føre Fru Andersens Baare til Danmark, og Kvindeligt Arbejderforbund skylder Sperling stor Tak, fordi han uden Varsel paatog sig dette Hverv, der var forbundet med store Vanskeligheder, idet der skulde forhandles baade med de franske, belgiske og tyske Myndigheder.

Søndag den 8. August 1937 blev Fru Andersen bisat fra Bispebjerg Kapel, og det blev en storslaaet og uforglemmelig Højtidelighed for dem, der var til Stede. Kapellet kunde ikke nær rumme alle de Mennesker, der var mødt for at vise Fru Andersen den sidste Ære, langt ud paa Kirkegaarden stod der Mennesker, og

det var overvejende Kvinder, der var mødt for at sige Fru Andersen det sidste Farvel. Der var Hundredvis af Kranse af Sommerens skønneste Blomster, og ved Kisten stod Hovedbestyrelsen Æresvagt.

Ved Baaren blev der talt af Formanden for De samvirkende Fagforbund, Folketingsmand Chr. Jensen, Fanny Jensen, Formanden for Fabriks- og Grovarbejdernes Internationale, Sekretær Robert Nielsen, Formanden for Svenska Grov- och Fabrikarbetareförbundet E. Falck, Formanden for Norsk kjemisk Industriarbejderforbund Nic. Næss samt som Repræsentant for den internationale faglige Bevægelse, Hovedkasserer Hans Jacobsen.

Efter Chr. Jensens Tale, som vi nedenfor gengiver efter Manuskript, spillede Fritz Dietzmann Schuberts Litani paa Cello, og medens Operasanger Chr. Frederiksen sang: „Der flyver saa mange Fugle", bar Fru Andersens Sønner og Svigersønner Baaren ud af Kapellet og ned til Krematoriet.

Vejen til Krematoriet var flankeret af vore Afdelingers røde Faner. Foruden de københavnske Afdelinger var ogsaa mange af vore Provinsafdelinger mødt frem, ligesom Dansk Arbejdsmandsforbunds københavnske Afdelinger og andre Forbund mødte med deres Faner.

I Overværelse af Familien og de nærmeste Venner talte Pastor Roelsgaard i Krematoriets Sal, og medens Forsamlingen sang Chr. Richardts dejlige Salme: „Altid frejdig, naar Du gaar", sænkedes Kisten langsomt, og den smukke Højtidelighed var forbi.

Ved en enkelt og gribende Højtidelighed blev Fru Andersens Urne Onsdag den 11. August gravsat kun i Overværelse af hendes Børn og Journalist Sperling.

Formand for De samvirkende Fagforbund Folketingsmand Chr. Jensens Tale ved Alvilda Andersens Baare.

Det er med stor Sorg, vi i Dag samles om Fru Alvilda Andersens Baare. Hendes Børn og os — hendes Venner — vi skylder Fru Alvilda Andersen stor Tak for det omfattende Arbejde, hun igennem Aarene har udført.

Fru Alvilda Andersen har altid forstaaet Arbejderkvindernes vanskelige Stilling, fordi hun selv var udgaaet fra et Arbejderhjem, og som det almindeligvis formede sig for Arbejderkvinderne, maatte hun i sit Ægteskab deltage i Erhvervslivets Arbejde, og paa Arbejdspladsen lærte hun hurtigt, at de Kvinder, der ikke havde organisationsmæssig Beskyttelse, havde ringere Kaar end det var rigtigt. Derfor blev hun hurtigt sine Arbejdskammeraters Tillidsmand, og allerede i 1918 havde hun erhvervet sig sine Kollegers Anerkendelse og ansattes som Sekretær i Kvindeligt Arbejderforbund, og at Kvinderne forstod, at de igennem hende havde en dygtig Arbejdskraft, viste de da de i 1923 valgte hende til Formand for Kvindeligt Arbejderforbund.

I De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, hvor hun i en Aarrække har haft Sæde, kom hendes kloge Omdømme og levende Forstaaelse af de Tiders Vanskeligheder, som Landsorganisationen var inde i, ogsaa til stor Nytte; hun ydede altid sin gode Medvirken til, at de bedst mulige Resultater kunde opnaas.

Fru Alvilda Andersen var ikke alene en stor Fagforeningsformand, der har udrettet et stort Arbejde, hun havde ogsaa Forstaaelsen af, at Arbejderklassens Interesser skulde varetages, naar det var Rigsdagen, der skulde skrive Lovene, og i Social-Demokratiet — hvis Hovedbestyrelse hun var Medlem af — havde hun Evnen til at pege paa de Omraader, der skulde bevirke Arbejderklassens forbedrede Kaar. Hun forstod praktisk, som Medlem af Kommunalbestyrelsen, at tage Initiativ til Beskyttelse af Arbejderkvinderne og Børnene i vor By. Baade hvor der var Tale om Hospitalsforhold, og hvor der var Tale om Børnenes Værn, har hun ofte med sine Indlæg ydet sin Medvirken til Løsning af disse særlige Spørgsmaal.

Naar jeg tænker tilbage paa Aarene, i hvilke jeg har haft den Ære at arbejde sammen med Fru Avilda Andersen, maa jeg udtale, at til Trods for at hun med al sin Energi og med sin stærke Vilje arbejdede for sine Kollegers Interesser, var det ikke altid hun mødte den tilstrækkelige Forstaaelse for dette Arbejde. Ofte maatte hun brydes med sine egne, fordi de ikke altid forstod det Arbejde, der blev udført, men jeg tror alligevel at turde sige, at nu — hvor hun ikke er længere — vil mange af dem, som underkendte hendes Arbejde, komme til Forstaaelse af, at de mistede en god Arbejdsfælle, der har røgtet sit vanskelige Arbejde som Fagforeningsleder paa en god og forsvarlig Maade.

Fru Alvilda Andersens Arbejde strakte sig ud over dansk Arbejderbevægelse, hun havde den fulde Forstaaelse af Værdien af Samarbejdet med Klassefæller i andre Lande, og naar hun ved Møder i Udlandet repræsenterede de danske Arbejdere, forstod hun her at understrege det internationale Arbejde som værende et af Midlerne til Varetagelse af Arbejderklassens Interesser. Det blev jo ved en af disse internationale Konferencer, som sidst afholdtes i Paris, at hun alene gik ind i Døden. — Arbejde var hendes Livs Lod, og hun arbejdede utrættelig til det sidste.

Vi skylder hende stor Tak for Arbejdet, men vi forstaar, at vore Ord i den Sorg, der har ramt hendes store Børneflok, ikke rækker langt. Fru Alvilda Andersen har altid som Moder for sine mange Børn vist en stor Offervillighed og Omsorg, og vi ved, at hun var overordentlig elsket af Børnene, Svigerbørnene og Børnebørnene, og naar I nu i Dag staar ved hendes Kiste, saa forstaar vi med hvilken dyb Smerte det maa være, at I maa sige Farvel til en saa opofrende Moder. Vi ved godt, at vi ikke har Evne til at trøste i denne store Sorg, men lad det da være Jer en Trøst, at Jeres Moder stod overordentlig højt indenfor de faglige og politiske Organisationer.

Arbejderklassen og vi alle bøjer Hovedet i dyb Taknemlighed for det omfattende Arbejde, hun i Aarenes Løb har udført.

Vi siger derfor alle ved din Kiste, Alvilda Andersen, et Farvel og Tak for det store Arbejde, du i Aarenes Løb har udført.

Det Minde vil leve længe iblandt os alle.

Lov om Forbud mod Overarbejde.

Som et Led i Bestræbelserne for at afhjælpe Arbejdsløsheden vedtog Rigsdagen den 7. Maj i Aar Loven om Forbud mod Overarbejde.

I 1933 blev der første Gang af vore Partifæller paa Rigsdagen fremsat Forlag herom — og i hver eneste Rigsdagssamling siden har Forslaget været fremme — men først nu, efter at vort Parti har faaet Flertal i Landstinget, lykkedes det at gennemføre Loven.

Med de Arbejdsgivere, der har anmodet herom, har vi i den Anledning haft Forhandling og har, under Forbehold af Hovedorganisationernes Sanktion, truffet Aftaler vedrørende Afspadsering af eventuelt Overarbejde i Henhold til Loven. Af større Grupper indenfor vort Forbund, for hvem saadan Ordning er truffet, kan nævnes Vaskerierne.

Jernindustrien har endnu ikke afsluttet sine Forhandlinger med Smedeforbundet. Med Arbejdsmændene og Kvinderne er der overhovedet ikke forhandlet endnu.

Vi har ved de førte Forhandlinger holdt os saa nær op ad Loven som muligt, saa dens Bestemmelser, baade at skaffe nogle arbejdsløse et Nap og at faa en virkelig Afspadsering i de Fag, hvor Overarbejdet hidtil har været ubegrænset, bliver opfyldte.

Hvorledes Loven vil virke i Praksis vil Tiden vise, nogle Vanskeligheder vil der jo altid blive, men at den vil skaffe nogle arbejdsløse Beskæftigelse er en given Ting.

Vi aftrykker nedenfor Loven i dens fulde Ordlyd:

Lov om Forbud mod Overarbejde.

(Vedtaget af Folketinget ved eneste Behandling den 27. April 1937 overensstemmende med Vedtagelsen i Landstinget.)

§ 1.

Denne Lovs Bestemmelser kommer til Anvendelse paa Arbejdere, der er beskæftiget

a) i Fabriker og fabriksmæssig drevne Virksomheder samt andre Haandværks- og Industrivirksomheder, herunder Gas- og Elektricitetsværker,
b) i Stenbrud, Kalkbrud, Stenhuggeri og lignende Virksomheder, herunder ved Skærveknusning og Arbejde i Grusgrave,
c) ved Opførelse og Reparation af Huse og Bygninger samt ved Anlæg og Istandsættelse af Veje, Jernbaner, Havne, Telegraf- og Telefonledninger, Vand-, Gas-, Elektricitets- og Kloakledninger, Brolægning og lignende Arbejder,
d) ved Transport af Passagerer eller Gods ad Vej eller Jernbane,
e) i Handels-, Kontor- og Bankvirksomhed samt
f) i Hotel- og Restaurationsvirksomhed.

§ 2.

Stk. 1. Ved Overarbejde forstaas Arbejde ud over den Tid, som ifølge Overenskomst udgør den normale Arbejdstid i paagældende Fag eller faglige Omraader.

Stk. 2. Det betragtes dog ikke som Overarbeide, at der i Virksomheder, der er afhængige af elementære Drivkræfter eller andre uregelmæssigt virkende Forhold — efter Overenskomst mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer — arbejdes ud over Fagets eller Fagomraadets normale daglige Arbejdstid, naar blot Arbejdstiden i Gennemsnit i en Periode paa 1 Maaned ikke overskrider den overenskomstmæssige Arbejdstid.

Stk. 3. Ej heller betragtes det som Overarbejde, at Arbejdstiden som Følge af, at den paa en eller flere af Ugens Dage ifølge Lov, Sædvane eller Overenskomst mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer er mindre end den almindelige daglige Arbejdstid, paa Ugens øvrige Dage overskrider denne med et tilsvarende Timeantal, naar Overskridelsen blot ikke udgør mere end 1 Time daglig. Dog kan Socialministeren, for saa vidt Jernbanetransport angaar, tillade at Overskridelsen udgør mere end 1 Time daglig.

Stk. 4. Ved Virksomheder med regelmæssig Døgndrift betragtes de Overskridelser af den normale Arbejdstid, som Døgndriftloven af 12. Februar 1919 tillader, ikke som Overarbejde.

§ 3.

Stk. 1. Overarbejde er — med de Undtagelser, der følger af nedenstaaende Bestemmelser — forbudt. Hvile- og Spisetider medregnes ikke i den normale Arbejdstid, naar det staar Arbejderne frit for under disse at fjerne sig fra Arbejdspladsen.

Stk. 2. Den Omstændighed, at en Arbejdsgiver eller Arbejder ikke tilhører vedkommende Organisation, kan ikke fritage ham for Overholdelsen af de Regler, der i Henhold til Bestemmelserne i denne Lov gælder for Personer, der er Medlemmer af Organisationerne.

§ 4.

Overarbejde er tilladt i følgende Tilfælde:

a) Naar uforudseelige Hændelser i væsenlig Grad har forstyrret eller truet med at forstyrre den jævne Drift, samt naar saadanne Hændelser nødvendiggør Overarbejde, for at Raastoffer, Varer eller andre Værdier ikke skal tage Skade,
b) naar den sædvanlige Drift ikke kan gaa sin Gang, uden at enkelte Arbejdere maa begynde før eller slutte senere end de andre Arbejdere, og Forholdet ikke skønnes at kunne ordnes ved en Forskydning af Arbejdstiden for disse Arbejderes Vedkommende, dog at vedkommende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer herom skal være enige,
c) naar paagældende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer skønner, at særlige Forhold gør det ønskeligt for et vist Tidsrum at fremskynde elller forøge Arbejdet i en vis Industri eller en vis Virksomhed,
d) naar Arbejdsgiveren skønner det nødvendigt, at enkelte Arbejdere anvendes til Overarbejde, og Enighed derom kan opnaas med paagældende Arbejdere. I Bedrifter, hvor der findes Tillidsmand, skal dog — om muligt — denne give sit Samtykke.

§ 5.

Stk. 1. Det Antal Timer, der i Henhold til § 4 udføres som Overarbejdstimer, skal udlignes ved Bortfald af et tilsvarende Antal Arbejdstimer inden for den normale Arbejdstid. Udligningen skal paabegyndes snarest mulig og om muligt være afsluttet inden 14 Dage efter Overarbejdets Afslutning. Disse Regler for Udligning kan dog fraviges, for saa vidt der mellem vedkommende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisation er sluttet

Overenskomst om en tillempet Ordning. En saadan Overenskomst skal godkendes af Socialministeren.

Stk. 2. Indskrænkning i Beskæftigelsen som Følge af Sæsonen eller Vejrligets Indflydelse paa den daglige Arbejdstid betragtes ikke som Udligning af præsteret Overarbejde.

Stk. 3. Det i Henhold til § 4 tilladte Overarbejde skal, uanset at det udlignes ved Bortfald af et tilsvarende Antal Arbejdstimer inden for den normale Arbejdstid, aflønnes med den i paagældende Overenkomst for almindeligt Overarbejde fastsatte Betaling.

§ 6.

Det paahviler vedkommende Arbejdsgiver efter nærmere af Socialministeren fastsatte Regler:

a) Ved Opslag paa synlige Steder i Arbejdslokalet eller paa andet dertil egnet Sted at bekendtgøre Tiden for Arbejdets Begyndelse og Ophør samt, hvor der arbejdes med Skifter, Tiden for hvert enkelt Holds Begyndelse og Ophør,
b) paa samme Maade at bekendtgøre Hvile- og Spisetider, som ikke medregnes i Arbejdstiden (jfr. § 3, Stk. 1, 2. Pkt.), samt
c) at indføre Bemærkning om stedfundet Overarbejde i en særlig Overarbejdsjournal.

§ 7.

Stk. 1. Uenighed om præsteret Overarbejdes Lovlighed eller dettes Udligning inden for den normale Arbejdstid kan af Hovedorganisationerne inden for paagældende Fag eller faglige Omraade forelægges for et af Arbejdsraadet inden for dets Midte nedsat Udvalg paa 3 Medlemmer, nemlig Raadets Formand, en Repræsentant for Arbejdsgiverne og en Repræsentant for Arbejderne.

Stk. 2. Udvalgets Afgørelser er endelige.

§ 8.

Stk. 1. Den Arbejdsgiver eller hans Stedfortræder, der imod denne Lovs Bestemmelser anvender nogen Arbejder til Arbejde, er for hver saadan ulovlig sysselsat Person ifaldet en Bøde paa ikke under 10 Kr., dog saaledes at Overtrædelsen kun paatales, saafremt det i § 7 omhandlede Udvalg eller den faglige Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation, der omfatter det Arbejdsomraade, hvorunder paagældende Arbejde falder, stiller Krav derom.

Stk. 2. Den Arbejder, der udfører Arbejde i Strid med Lovens Bestemmelser, straffes med Bøde, dog saaledes at Overtrædelsen kun paatales, saafremt Udvalget eller den faglige Arbejderorganisation, der omfatter det Arbejdsomraade, inden for hvilket hans Arbejde falder, stiller Krav derom.

Stk. 3. Bøderne tilfalder vedkommende Kommunekasse.

§ 9.

Socialministeren kan for saadanne Fags eller Branchers Vedkommende, hvor Arbejdsløsheden er ringe, dispencere fra Lovens Bestemmelser.

§ 10.

Denne Lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i Kraft den 1. Oktober 1937 og er gældende indtil 1. April 1940.

⊡

Overenskomstsituationen.

Saa snart Efteraaret nærmer sig, og vi er inde i Oktober Maaned, begynder det sædvanlige Spørgsmaal: „Hvordan mon den faglige Situation vil forme sig i det kommende Aar" at blive aktuelt.

At sige noget bestemt herom paa dette Tidspunkt er umuligt, da Pristallet endnu ikke er offentliggjort. Kun en Ting er bombesikkert, alle daglige Livsfornødenheder stiger stadig i Pris, Brændselspriserne ryger i Vejret, og det bliver efterhaanden et helt Problem at klare sig med en almindelig Ugeløn for dem, der har Arbejde.

Vi har jo en Del Overenskomster med Pristalregulering, af store Grupper bl. a. Vaskerierne og Jernindustrien, og der er vist ingen Tvivl om, at det ene Points, der endnu mangler i, at Pristallet afviger 6 Points fra det pr. 1. Januar 1937 offentliggjorte Pristal, nok skal naaes.

Dette kan jo betyde en Storsituation i Lighed med i Fjor. Saafremt dette bliver Tilfældet haaber vi, at det gode Samarbejde og Sammenhold mellem Organisationerne, vi, grundet paa de nye Forhandlingsregler, første Gang prøvede i Fjor, og som vi for vort Forbunds Vedkommende ikke har Grund til at være utilfredse med, maa fortsættes og bevares til Gavn for vore Medlemmer og give os de bedst mulige Resultater.

Iøvrigt vil vore Afdelinger som sædvanlig blive holdt à jour med, hvad der foregaar med Hensyn til Overenskomstsituationen.

Vi kan allerede nu meddele, at De samvirkende Fagforbund har indkaldt til Formandsmøde Mandag den 18. Oktober med Dagsorden: Overenskomstsituationen.

— — —

Efter at ovenstaaende Linjer var skrevet har Hovedbestyrelsen været samlet for at drøfte den kommende Overenskomstsituation, og af de Oplysninger, vi har søgt og faaet fra de førende Fagforeningsmænd, er der en til Vished grænsende Sandsynlighed for, at den stadige Prisstigning vil bevirke, at den kommende Overenskomstsituation bliver meget omfattende.

Hovedbestyrelsen anser det derfor for klogt at fremskynde den ordinære Kongres til Midten af Januar 1938, saa har Kongressen Lejlighed til at vælge de Tillidsmænd, den mener skal føre vort Forbund videre, og vi kan faa den triste Sag vedrørende de to utro Tillidsmænd helt ud af Verden, saa vi „een for alle og alle for een" med fornyet Energi kan samle os om at føre vort Forbund fremad og atter genvinde den Agtelse og Respekt ude omkring, som vort Forbund i Virkeligheden fortjener fuldt ud.

Lad os hver især arbejde hen til at det maa ske!

⊡

Afsluttede Overenskomster.

Odense Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Konservesfabriken „Molendo". Timelønnen er 65 Øre. Sommerferie ydes med 6 Dage i Forbindelse med 2 Søndage og med fuld Løn. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1938.

Med A/S Kaffesurrogatfabriken „Skandia" er oprettet følgende Tillæg til Overenskomsten:
Ved et Møde den 3. Juni 1937 enedes man om, at den gældende Ugeløn 28 Kr. 96 Øre fra og med 1. Maj 1937 forhøjes til 32 Kr. 16 Øre.

Med Sliberne paa A/S Fyns Glasværk er afsluttet Overenskomst. Lønningerne i Sprængsliberiet tillagdes 5 og 2 Øre og er 65 Øre = 31 Kr. 20 Øre pr. Uge, fra 1. Marts 1938 er Lønnen 67 Øre = 32 Kr. 16 Øre pr. Uge. Lønnen i Plansliberiet var 67 Øre og tillagdes 5 Øre fra 1. Maj 1937. Sommerferie og Ulykkestilfælde er som paa de forenede Glasværker. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939.

Med Nordisk Kamfabrik A/S, Vordingborg, er oprettet ny Overenskomst. Lønnen er de første 2 Maaneder for Kvinder under 18 Aar 57 Øre pr. Time, derefter 59 Øre pr. Time. For Kvinder over 18 Aar de første 2 Maaneder 65 Øre, derefter 67 Øre pr. Time. Der optages snarest Forhandling om Akkord. Akkordfortjenesten skal ligge 25 pCt. over Timelønnen. Forsaavidt Pimpstensslibning udføres paa Timeløn, ydes et Tillæg af 5 Øre pr. Time. I Skifteholdstillæg betales henholdsvis 10 og 17 Øre pr. Time. Timelønstillægget faar tilbagevirkende Kraft fra 26. Maj 1937. Til Akkordarbejderne betales 10 Kr. pr. Arbejder. I Feriegodtgørelse blev der ydet de Arbejdere, der i Aar kun har haft 4 Dages Ferie, 100 Kr. til Deling.
Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939.

Med Københavns Sporveje er afsluttet Overenskomst gældende til en 1. April. Timelønnen er 88 Øre; paa Søn- og Helligdage 109 Øre, hertil betales et Tillæg af 5 Øre og et Udetillæg af 8 Øre, som er tilforhandlet i Aar.

Med Bruuns Export (Crown Butter) er Overenskomsten forlænget til 1. Juni 1938 med følgende Tillæg: „De kvindelige Arbejdere erholder Betaling for Helligdage, der indtræffer paa Ugens Hverdage".

N. C. Møllers Ægexport, Viborg, og Odense Ægforretnings Fillial i Ejby er indgaaet paa Overenskomsten som med de øvrige Ægforretninger.

Med „Det danske Petroleums-Aktieselskab" er Overenskomsten renskrevet og forlænget til en 1. Juli. Lønnen hævedes fra 38 Kr. 50 Øre til 40 Kr. pr. Uge, enkelte Akkorder fik Tillæg.

Overenskomst afsluttet med Andelsmejeriernes Mælkeudsalg, København. Ugelønningerne tillagdes 1 Kr. i Aar og er nu 46 og 47 Kr. plus 2 Kr. til Jul. Fra 1. April 1938 tillægges 1 Kr. mere. Overenskomsten er gældende til 1. Maj 1939.

Køge Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Fabrikant Kjeldsen, Køge.
Timelønnen er 82 Øre, der er Adgang til Akkord. Kvinder, der mellem 1. Juni og 31. Maj har 150 Arbejdsdage, faar 6 Dages Ferie. Kvinder, der har færre Dage, i Forhold hertil. Ferielønnen er 6 Kr. 50 Øre pr. Dag. Kvinderne skal være Medlem af Forbundet. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939 med Pristalsregulering.

⊡

Mæglingsmøder.

Mæglingsmøde afholdt paa A/S Nordisk Kalbel- og Traadfabriker i Anledning af Klage over følgende Forhold: En Del af vore i Virksomheden beskæftigede Medlemmer arbejder for Tiden i 3-Holds-Skift, saaledes at der arbejdes 7½ Time og en ½ Times Spisetid.
Denne ½ Time skal betales med Timeløn, og denne Timeløn afregner Firmaet nu efter den nye Overenskomst efter 59 Øre, mens vi mener, den skal afregnes med 68 Øre. Sagen diskuteredes. Forbundets Krav gik ud paa, at den manglende Tid skulde beregnes efter Mindstebetalingen, medens Firmaet — med Støtte af Sammenslutningen — henviser til Ordlyden i Fælles Værkstedsregler og vil beregne Tiden efter den ansatte Timeløn. Enighed opnaaedes ikke, vi forbeholdt os vor Stilling.

Mæglingsmøde afholdt paa Nordisk Kabel- og Traadfabriker i Anledning af Klage over Forringelse af Akkordfortjenesten ved Rensning af Forme Nr. 354. Sagen diskuteredes, men Enighed kunde ikke opnaas, idet Firmaet ikke kunde indgaa paa yderligere Forhøjelse af Akkordprisen (end fra 48 til 64 Øre), idet Kvinderne ved den forhøjede Akkordpris kunde tjene den overenskomstmæssige Akkordbasis. Arbejderne krævede Akkordpriserne forhøjede saaledes, at Fortjenesten blev den samme, som Gennemsnitsfortjenesten tidligere var paa samme Arbejde. Vi forbeholdt os vor Stilling.

Timandsmøde afholdt i Sagen Forringelse af Akkordfortjenesten ved Rensning af Form Nr. 354. Sagen diskuteredes og sluttede med de faldne Udtalelser.

Timandsmøde afholdt i Sagen Strid angaaende Afregning for ½ Times Spisetid ved Arbejdet i 3-Holds-Skift. Sagen diskuteredes uden at Enighed opnaaedes, og vi forbeholdt os derefter vor Stilling.

Mæglingsmøde afholdt hos A/S Tobias Jensens mekaniske Etablissement i Anledning af Strid om Arbejdstiden. Det oplystes, at Arbejdstiden tidligere var fra Kl. 7 til 16,30 med 2 Gange ½ Times Spisepause, men nu ændret til fra Kl. 8 til 17 med ½ Times Pause. Enighed opnaaedes ikke, vi forbeholdt os at føre Sagen til Timandsmøde.
Ved Timandsmødet indgik Firmaet paa til hver af de fra Gl. Kongevej til Finsensvej overførte Kvinder

til fuld Afgørelse af Sagen at betale 2 Kr. for manglende Varsel.

Mæglingsmøde afholdt for A/S Fisker og Nielsen begæret af Sammenslutningen i Anledning af Strid angaaende en ny Ordning vedrørende Udbetaling af ekstra Akkordforskud. Sagen diskuteredes, men da Enighed ikke opnaaedes, forbeholdt Sammenslutningen sig at føre Sagen til Timandsmøde.

Mæglingsmøde afholdt hos Firmaet Nielsen og Jespersen, Rentemestervej, i Anledning af Krav om Akkord for Arbejde paa Lageret eller højere Timeløn. Sagen diskuteredes, Enighed opnaaedes ikke, og vi forbeholdt os vor Stilling

Mæglingsmøde afholdt paa A/S „De forenede Jernstøberier", Frederiksværk, i Anledning af Klage over, at Firmaet uden Forhandling nedsætter Akkorderne. Under Sagens Drøftelse oplystes det, at Firmaet betalte de gamle Akkordpriser, men ønskede en Regulering af en ringe Del af den lange Række Akkorder, den opsagte Prisliste indeholdt.

Firmaet havde ønsket at ændre de Akkorder direkte eller indirekte ved at de forudsatte Styktal er væsentlig forøget til Arbejdernes Fordel. Man enedes om at arbejde videre paa det saaledes forelagte Grundlag paa den Betingelse, at der om de regulerede Akkorder fra hver af Parterne kan kræves fornyet lokal Forhandling med enkelte Arbejdere og med Tilkaldelse af Tillidsmanden. Hvad man ikke kan blive enige om, indgives til Mægling. Opsigelsen af Akkordprislisten tages tilbage. Vi fik et Tillæg til Timelønnen af 4 og 5 Øre, ligesom vi fik Akkorder indført paa noget Arbejde, der tidligere var udført paa Timeløn.

Mæglingsmøde afholdt hos Burmeister & Wain til Behandling af et Krav om Tillæg til Lønningerne for de ved Rengøring beskæftigede Kvinder.

Man enedes om, at de nuværende Arbejdsforhold forbliver nforandrede, mens Lønnen hæves med 3 Kr. pr. Maaned til 67 Kr. 35 Øre.

Mæglingsmøde afholdt hos Laurids Christiansen i Anledning af Strid om Feriebetaling. Firmaet havde tilsluttet sig Sammenslutningens Overenskomst i alle dens Ord og Konsekvenser, men nægtede desuagtet at give Kvinderne Ferie efter denne Overenskomst. Da vi ikke kunde faa Sagen i Orden, maatte vi erklære Strejke; denne varede fra den 9. Juli til 29. Juli 1937.

Ved Mæglingsmødet enedes man om, at Arbejdet genoptoges den 29. Juli ved Arbejdstidens Begyndelse, og at Kvinderne straks faar udbetalt Feriebetalingen efter Jernindustriens Overenskomst.

Mæglingsmøde afholdt med Dampvaskeriejerforeningen i Anledning af et af Centralvaskeriet rejst Krav om, at Virksomheden holdes skadesløs for et Beløb, der er blevet udbetalt for meget til nogle Akkordarbejdersker paa Grund af fejlagtige Oplysninger fra Afdelingen (Beløbet var 102 Kr.).

Sagen forligtes paa det Grundlag, at det erkendtes, at det beror paa en Fejl, at de omhandlede Oplysninger er givet, og at Kvindeligt Arbejderforbund i den Anledning til fuld Udligning af Sagen stiller et Beløb af 50 Kr. til Raadighed til Anvendelse for Frue Sogns Feriekoloni.

Mæglingsmøde afholdt overfor Firmaet Prytz og Berthelsen, Gentofte, i Anledning af Pkt. I a) Krav om Indførelse af Akkord, eller b) Tillæg til Timelønningerne for 12 Kvinder. Pkt. II. Klage over Ansættelsen af en Leder af Monteringen.

Sagerne diskuteredes, og man enedes om for det første: Firmaet indgaar paa, lidt efter lidt, efter 1. September 1937 at indføre Akkord.

8 Kvinder faar 32 Øre i Timen til Fordeling, hvorimod de Kvinder, der har 90 Øre i Timen, intet Tillæg faar. For det andet: Firmaet indgaar paa, at Arbejdsleder Fru Alma Poulsen ophører med at udføre Monteringsarbejde i Produktionen.

Vi har anmodet Generaldirektoratet for „De danske Statsbaner" om at foretage en Undersøgelse af Indtægtsforholdene for Vognrengøringskonerne i Kalundborg. Vi ønskede Lønnen ført op efter 1. Sats i Stedet for efter 2. Sats. Vi har faaet Meddelelse om, at man efter Omstændighederne er gaaet med hertil, saaledes at Timelønnen for Kalundborg fra 11 December f. A. at regne forhøjes med 5 Øre til 75 Øre.

Mæglingsmøde afholdt paa Fiskekonservesfabriken „555", Kerteminde, angaaende Regulering af Akkorderne. Man enedes om følgende: 1/12 „Fiona" Gaffelbidder forhøjes til 1 1/2 Øre pr. Daase, naar den skæres af danske Sild. For 1/1 Daase benfri Sild, 1/4 Daase benfri Sild samt 1/12 Daase benfri Sild ydes et Tillæg efter nærmere Aftale, naar der benyttes mindre faldne Raavarer. Angaaende øvrige Akkorder (nye) optages Forhandlinger i Løbet af August Maaned, naar nærmere Erfaring er indhøstet.

Stiftelsesfester.

Aalborg Afdeling.

Lørdag den 21. August fejrede Aalborg Afdeling 1 sin 36 Aars Stiftelsesfest paa Folkets Hus i Nørresundby.

Kl. 19 samledes cirka 500 Medlemmer og Festdeltagere omkring de smukt pyntede og veldækkede Kaffeborde. Fru Kathrine Andersen bød Velkommen. Derefter opførte Richard Petersens Selskab Farcen „Meksikaneriden". Ved Kaffen talte Sekretær Gunder Christiansen om Arbejderkvindernes Kaar og mindedes i sin Tale afdøde Forbundsformand Fru Alvilda Andersen samt manede til Sammenhold for at føre Arbejdet videre til Gavn for Forbundets Medlemmer. Fru Kathrine Andersen talte for et Medlem, der netop denne Aften havde været Medlem i 25 Aar, og overrakte hende en smuk Blomsterkurv.

Afsyngelsen af to Sange, hvori Bestyrelsen og Medlemmer toges under Behandling, gjorde Lykke, hvorefter et muntert Bal tog sin Begyndelse og varede til langt ud over de smaa Timer. Alt i alt en smuk og hyggelig Fest. *G. C.*

Helsingør Afdeling.

Der var stor Fest i Helsingør Lørdag den 4. September, og det var ikke saa mærkeligt, for Kvindeligt Arbejderforbunds Afdeling fejrede 20-Aars Stiftelsesfest, og da det jo er en af de største Fagforeninger i Helsingør, blev Dagen markeret ved forskellige Opmærksomheder i Form af Blomster og Telegrammer fra Arbejdernes Fællesorganisation og de andre Fagforeninger i Byen.

Om Aftenen samledes Medlemmerne paa „Sommariva" omkring de festligt dækkede Kaffeborde.

Formanden Fru Birtha Hansen bød Forsamling og Gæster Velkommen. Disse var: Borgmester P. Christensen, Redaktøren for Social-Demokraten i Helsingør og Kvindeligt Arbejderforbunds fungerende Formand Fanny Jensen.

Birtha Hansen holdt en smuk Mindetale over Forbundets afdøde Forretningsfører og omtalte Stiftelsesdagen for 20 Aar tilbage. Trods mange Besværligheder har der altid været et udmærket Sammenhold indenfor Foreningen, og den gaar støt og sikkert fremad. Fru Hansen sluttede med at sige: „Lad os fortsætte denne Fremgang til Gavn for vore Medlemmer".

Der blev nu sunget en Sang, hvorefter den fungerende Formand fik Ordet. Fanny Jensen ønskede Foreningen til Lykke med de 20 Aar, og omtalte en Del af det Arbejde, der var udført i den forløbne Tid. Afdelingen er stadig vokset, navnlig siden de kvindelige Arbejdere paa Gummifabriken er blevet organiseret. De gode Resultater, der gennem Aarene er opnaaet, er Afdelingen ikke kommet sovende til. Man sporer i denne Afdeling baade Fællesfølelse og Samfundssind, og det er jo navnlig nødvendigt i den alvorlige Tid, vi lever i.

Alt her i Livet koster Kamp, ikke mindst Fagbevægelsen. Arbejdsgivernes stejle Holdning og Modvilje mod at yde selv det mest beskedne Løntillæg, maner os mere og mere til Sammenhold.

Helsingør Afdeling har altid vist sig at være forbundstro, og vi er i Hovedledelsen glade for denne Afdeling og dens Formand, som er Medlem af Hovedbestyrelsen, og er højt skattet fordi hun siger sin Mening lige ud og altid er parat til at yde en Indsats til Gavn for sine Kammerater.

Formanden sluttede sin Tale med at mane Medlemmerne til fortsat at have Tillid til Hovedledelsen; nu mere end nogensinde gælder Enighed og fælles Arbejde mod det samme Maal: at højne Arbejderkvindernes Levevilkaar baade lønmæssigt og kulturelt. Fanny Jensen overrakte derefter Formanden og Kassereren Blomster fra Hovedbestyrelsen med Tak for godt Samarbejde og udbragte et Leve for Kvindeligt Arbejderforbund i Helsingør.

Borgmester P. Christensen fik derefter Ordet og takkede Foreningen for det gode Samarbejde, han havde haft gennem Aarene med Afdelingen i den Tid, hvor Partiet havde haft Flertal. Helsingør Kommune har flere Overenskomster med Afdelingen i Helsingør, og det var ham altid en Glæde at kunne medvirke til at skaffe de kvindelige Arbejdere ordentlige Lønninger, ligeledes vilde han ogsaa sige Tak for det gode Samarbejde, der var mellem Helsingør Afdeling og de øvrige Fagforeninger der i Byen. Afdelingen blev ledet paa en Maade, saa at den fuldt ud stod paa Højde med de mandlige Organisationer, og dette kunde man i høj Grad takke Birtha Hansen for. Hun har altid vist sig loyal og reel i alle Spørgsmaal. Borgmesteren sluttede sin Tale med at udbringe et Leve for Kvindeligt Arbejderforbund og dens Bestyrelse.

Dermed var den alvorlige Del af Festen forbi, og Skuespiller Axel Boesen og Skuespillerinde Gudrun Ringheim underholdt Festdeltagerne en Times Tid paa en stilfuld og fornøjelig Maade.

Saa var der Dans lige til Kl. 3 Morgen, længere maatte der ikke fortsættes, for Politimesteren havde strengt forbudt det, og Politiet maa jo som bekendt adlydes, men det var en Fest, som Helsingør Afdeling og dens Medlemmer længe vil have Glæde af at mindes.

Matteottifondens Spaniens-Indsamling.

Vi har siden Udgivelsen af sidste Nummer af Medlemsbladet yderligere modtaget:

Frederiksværk	Kr.	10,00
Haderslev	-	15,00
Haslev	-	1,50
Kolding	-	25,00
Korsør	-	6,00
Vejle	-	50,00
Vordingborg	-	5,00
Skagen	-	2,25
Kerteminde	-	3,00
Thisted	-	15,00
Hovedkontoret	-	5,00
Ialt...	Kr.	137,75

Samtidig gør vi opmærksom paa, at der fra Bogtrykkerens Side var indløbet en Fejl i den sidst offentliggjorte Liste, idet de 50 Kr., der var opført for Korsør Afdeling, i Virkeligheden var ydet af Køge Afdeling foruden de 24 Kr., som stod opført for denne Afdeling.

Fremskridt eller Tilbagegang?

Nogle Betragtninger over Løn- og Prisbevægelser.

(Af Folketingsmand *H. C. Hansen.*)

Paa Generalforsamlinger, Møder og Kongresser hænder det, at vi hører Klager over den Prisstigning, som i den seneste Tid har fundet Sted. Det er ogsaa hændt, at en og anden har rejst Spørgsmaalet: Hvad har Arbejderne faaet ud af de senere Aars Krisepolitik? — Eller: Hvad hjælper os den politiske Magt, naar Reallønnen forringes Dag for Dag?

Disse Spørgsmaal er ofte formet som en Anklage mod Socialdemokratiet og Fagbevægelsen for manglende Evne til at varetage Arbejdernes Interesser. En saadan Anklage er uberettiget. Enhver, som nøgternt og roligt søger Svar paa de stillede Spørgsmaal, vil være klar herover. Lad os først prøve Spørgsmaalet: Hvad har Arbejderne faaet ud af de seneste Aars Krisepolitik?

Udgangspunktet maa her blive Aaret 1932, da Krisen var paa sit højeste. Landbruget var ramt af et voldsomt Prisfald. Bondens Købeevne var ødelagt. Industrien gik derfor i staa, og Arbejdsløsheden voksede med rivende Hast. Den gennemsnitlige Arbejdsløshedsprocent var dette Aar 31,7 — og i Januar 1933 gik næsten Halvdelen af de organiserede Arbejdere paa Gaden.

Som en Følge heraf faldt den gennemsnitlige Aarsfortjeneste til 2116 Kr.; det var 18 pCt. under 1929 — det sidste Aar før Verdenskrisen, da Arbejdernes Gennemsnitsindtægt var 2596 Kr. Prisfaldet bødede noget herpaa, men androg dog kun ca. 12 pCt. i samme Tidsrum. For de, der havde nogenlunde stadigt Arbejde, betød dette Prisfald imidlertid en betydelig Forøgelse af Reallønnen, medens de konstant arbejdsløse maatte bære en uforholdsmæssig stor Del af Krisens Byrder.

Krisepolitikens Resultater.

Fra 1932 satte Regeringen ind med sin Krisepolitik. Valutacentralen oprettedes. Importen blev reguleret saadan, at den kunde tjene til Fremme af Landets Eksport og af Beskæftigelsen i Haandværk og Industri. Offentlige Arbejder blev iværksat. I Ly af Valutakontrollen gennemførtes en Kreditudvidelse, hvis Virkninger var højere Obligationskurser og lavere Rentefod. Derved kom Byggeriet i Sving. Dette, saavel som Importreguleringen, skabte Betingelser for en livligere industriel Virksomhed. Gennem Handelsaftaler sikredes Landbrugseksporten. Kronesænkningen spærrede Verdensprisfaldet ude. Landbrugets Stilling bedredes langsomt; Industriproduktionen gik rask i Vejret og Arbejdsløsheden aftog.

Beskæftigelsestallene taler et klart og utvetydigt Sprog om den Bedring, der fandt Sted. I 1932 var af de organiserede Arbejdede gennemsnitlig 214.000 i Arbejde. I 1936 var dette Tal steget til 337.000. Med andre Ord: Dag for Dag gennem hele Aaret 1936 stod 123.000 *flere* organiserede Arbejdere i Arbejde end 4 Aar før. Disse organiserede Arbejderes samlede Købekraft var hermed ca. 370 Millioner Kroner større i 1936 end i Krisens værste Aar.

Denne større Beskæftigelse kan enhver se er Arbejdernes umiddelbare Resultat af Krisepolitiken. Hvad der er vundet ved, at den politiske Reaktion udelukkedes fra at øve væsentlig Indflydelse, kan ikke gøres op. Et Fingerpeg har vi dog deri, at Partiet Venstre vilde en Nedskæring af Lønninger m. v. paa 33 pCt., Arbejdsgiverne krævede 20 pCt. Lønreduktion; medens de konservative vilde bekæmpe „Marxismen" og „Fagforeningstyraniet" — at de hermed mente Ødelæggelse af Samarbejdet mellem Socialdemokratiet og Fagbevægelsen og dermed Ødelæggelse af Arbejderbevægelsens Kraft er givet.

I Stedet for alt dette blev Lønningerne sikret og Sociallovgivningen forbedret. *Socialreformen* har betydet større offentlige Tilskud til Arbejdsløshedskasserne og mere Hjælp paa en lang Række Omraader, hvor Hjælpen i Forvejen var karrig. Fra Finansaaret 1932—33 til 1934—35 steg saaledes Statens og Kommunernes samlede sociale Udgifter med 63 Millioner Kroner, og siden er dette Beløb yderligere steget.

Arbejdernes Andel i Krisepolitikens Resultater er uomtvistelig.

Reallønnen
hævet i Kraft af Merbeskæftigelsen.

De Realiteter, som ovenfor er fremdraget, er i Virkeligheden ogsaa Svar paa Spørgsmaal 2. Sandheden er nemlig, at Reallønnen *ikke er forringet; men forbedret.* Den, der hele Tiden har staaet i fast Arbejde, vil maaske hævde, at hans Leveomkostninger er steget — javel; men *hans* Fordel bestod i, at han under Krisen bevarer sin Løn, medens Priserne faldt. Men nu alle dem, der gik helt eller delvis arbejdsløse, da Krisen var over os, og som nu har Arbejde en stor Del af Aaret, mon de ikke kan mærke, at deres Købekraft er langt større i Dag end da de gik ledige? Selvfølgelig kan de det. 10 Maaneders Arbejde om Aaret giver naturligvis en langt større Indtægt end 5 Maaneders — eller slet intet Arbejde. Og ser vi paa Gennemsnitsindtægten for samtlige Arbejdere, fremgaar det klart, at den større Beskæftigelse har bevirket en Stigning i Fortjenesten, der er ikke saa lidt større end Prisstigningen.

Gennemsnitsindtægten for organiserede Arbejdere var 2582 Kroner i 1936 mod 2116 Kr. i 1932. Stigningen andrager ca. 22 pCt., medens Prisstigningen i samme Periode udgør ca. 12 pCt. — og dertil kommer, at adskillige Arbejdergrupper nu i 1937 har opnaaet Løntillæg paa fra 3—4 op til en halv Snes Procent.

Hvor langt er vi naaet?

Ved en Bedømmelse af Arbejderbevægelsens Resultater bør man dog ikke indskrænke sig til at iagttage nogle faa Aar, hvor særlige Forhold kan have paavirket Udviklingsretningen. Lad os da se paa Løn- og Prisbevægelserne over en længere Periode.

I 1914 var den gennemsnitlige Timeløn for faglærte Mænd 59,2 Øre, for ufaglærte 46,1 Øre og for Kvinder 28,9 Øre. Oktober 1929 var disse Lønninger henholdsvis 156, 126 og 83 Øre. Oktober 1936: 163, 136 og 89 Øre. Pristallet var (1914 = 100) i Oktober 1929: 172 og Oktober 1936: 174.

Disse Tal viser os, at de faglærte Arbejderes Gennemsnitstimeløn siden 1914 er steget med 177 pCt., de ufaglærte 195 pCt. og Kvindernes 208 pCt. Lægges til disse lønmæssige Resultater Forkortelsen af Arbejdsdagen fra ca. 9½ til 8 Timer, som er gennemført i samme Periode, samt Forbedringerne i Sociallovgivningen — saa først har vi tegnet et Billede af de materielle Goder, som den danske Arbejder har tilkæmpet sig paa godt en Snes Aar.

Det er godt engang midt imellem i Tidens Vanskeligheder at standse og se sig tilbage. Det giver Kraft til at rette Blikket fremefter mod den Tid, hvor Arbejderbevægelsens Kræfter ikke blot samler sig om at fremskaffe materielle Goder, men hvor det gælder Magten til at gribe omformende ind i selve Samfundslivet. Lad os aldrig glemme, at her ligger vor vigtigste Opgave — og lad aldrig Øjeblikkets Smaasorger svække vor Vilje til at samles om denne Opgaves Løsning.

Tak.

For alle de smukke Blomster og Kranse, der blev sendt til vor Forretningsførers Begravelse fra vore Afdelinger og Klubber, siger vi hjertelig Tak, ligesom vi takker de Afdelinger, der mødte med Faner for at vise vor afdøde Formand den sidste Ære.

Hovedbestyrelsen.

Arbejdernes eget Blad: Social-Demokraten.

1. De Blade i København, der ikke forhøjer Prisen pr. 1. Oktober, maa enten havde taget en for høj Pris før eller maa nu indskrænke deres redaktionelle Stof, da Merudgiften til Papir, Brændsel, Farve og Metal er steget i samme Forhold for dem.

2. Naar vort Blad udgaar i et færre dagligt Sideantal end andre store københavnske Morgendagblade, er Aarsagen den, at vi har færre *Annoncer;* af *redaktionelt* Stof har vi lige saa meget daglig.

3. Vort Blad støtter Partiforeningerne D. s. U., D. U. I. samt „Arbejdersport" med en Mængde gratis Stof.

4. Som Regeringsorgan bringer vi de mest paalidelige politiske Oplysninger, og Bladet staar altid til Tjeneste for vor faglige Hovedorganisation med alle faglige Meddelelser.

5. Dels ved direkte Rapportører og dels i Samarbejde med Verdensbladet „Dayly Herald" har vi de hurtigste og paalideligste Oplysninger om Foreteelser ude i Verden.

6. Vort Blad har de bedste Sportsmedarbejdere.

7. Vore to flerfarvede Tillæg „Radio og Film" og „Hjemmets Søndag" følger uden særlig Udgift Hovedbladet og bringer mere lødig underholdende Stof end andre Dagblade.

8. En Færdselsforsikring har selvsagt mere Interesse for vore Læsere end andre Blades, og vor Færdselsforsikring er i Modsætning til andre Blades *gratis.* Der udbetales *Kr. 1000.00* ved Død indtraadt ved Færdselsulykke i Henhold til en med Dansk kooperativ Assurance A/S oprettet Police.

9. Vort Blad kommer tidligere ud til vore Abonnenter end de andre Morgendagblade. Hvor vort Blad til enkelte Abonnenter kommer senere, er Aarsagen den, at vort Bud i Distriktet gaar sin Runde modsat de andre Blades Bude. Vore Biler er i Yderdistrikterne Kl. 4^{15}—4^{45}, hvor vore paagældende Bude saa afhenter deres Bladpakker til videre Ombæring i hver sit Distrikt.

10. Vore Maaneds- og Kvartalsabonnenter, der ønsker en Annonce optaget i Bladet — Beskæftigelses-, Salgs- eller Dødsannoncer el. l. — faar den for den halve Pris af vore almindelige lave Annoncepris op til Abonnementskvitteringens Paalydende.

11. Ved Tegning af Maanedsabonnenter i den sidste Halvdel af Maaneden faas Bladet gratis Resten af Maaneden.

Prisen for Bladet pr. 1. Oktober i Storkøbenhavn: *Kr. 10,50* pr. Kvt., *Kr. 3,55* pr. Md. og *Kr. 0,85* pr. Uge.

Alle Arbejderkvinder bør erindre, at den Dag, det kniber for os, er det vort eget Blad, der taler vor Sag, og ikke Modstanderpressen. Tegn derfor Abonnement paa Social-Demokraten.

Er du Medlem af Bogkredsen!

Medlemsprisen er kun 2 Kr. 90 Øre pr. Bog og yderligere Kontingent betales ikke.

Bøgerne er alle smukt indbundne. — Man binder sig ved Indmeldelsen kun for 4 nye Bøger, som udkommer med et Kvartals Mellemrum i Løbet af det første Aar efter Indmeldelsen.

De næste Bøger bliver:

Peter Hansen: „Fra Byens yderste Grænse". (Udkommer ca. 1. November 1937.) En Roman om Storbyens Ekspansion, om Forstadens Udflyttere, om Livet mellem Hække og Haver, et nyopdaget Mileu med sin egen Mentalitet og sine særlige Konflikter.

Caja Rude: „Kammerat Tinka". (Udkommer ca. 15. Januar 1938.) „Tinka" er Typen paa Pigen af i Dag — hende, der bruger Øjnene og tager kritisk Stilling til Omverdenen, hende, der tænker selv og tager sin Tørn for at placere sig i Erhvervslivet med fuld Ligeret med sin mandlige Kammerat.

Oluf Bertolt: „Tre Pionerer". Illustreret. (Udkommer ca. 15. Maj 1938.) Hvordan gik det egentlig til, at det blev en Løjtnant, en Boghandler og en Skolelærer, der plantede Socialismen i den danske Jord, grundlagde „Internationale", Forløberen for Socialdemokratiet, Fagbevægelsen, Kooperationen, og skabte Arbejderpressen?

Albert Halper: „Klichéfabriken". (Udkommer ca. 15. August 1938.) En underholdende og læseværdig Bog, der gennem en Række haandgribelige Livssituationer og en Masse dramatiske Livsskæbner giver et Billede af Amerikas ubarmhjertige Kamp for det daglig Brød og den moderne amerikanske Arbejderbevægelses Stilling og Vilkaar.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra 10—11, Lørdag undtagen. Kontoret er aabent Fredag og Lørdag fra 3—7, samt Mandag fra 4—6. *Bestyrelsen.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra Kl. 4½—6½.

Formanden Fru Edith Olsen træffes hver Onsdag fra Kl. 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse finder Sted hver Dag fra Kl. 9—11.

Udlevering af Bøger og Skemaer fra Kl. 11—12.

Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra Kl. 11—1.

For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Fredag fra Kl. 4—6.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 11—12.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Tirsdag mellem Kl. 10—11.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Tirsdag Aften fra 5—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 9½—10½ Form.

Københavns Afd. 5.

Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforening):

Kontor: Hauserplads 14¹. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent hver Dag fra 10—3. Mandag og Torsdag fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3. Formanden træffes i Reglen hver Mandag fra 5—7. Telefon Central 5123 og **11723**.

Adressefortegnelse.

Aabenraa Afdeling. Formand: Fru Erna Flade, Nygade 58. — Kasserer: Fru Helene Elsner, Kolstrupvang 1.

Aalborg Afdeling 1. Formand: Fru Kathrine Andersen, Klostertorvet 10, Stue K. Telf. 1963. — Kasserer: Fru Marie Jensen, Valdemarsgade 28.

Aalborg Afdeling 2. Formand: Fru Nielsine Jensen, Lille Nygade 8 [1]. Tlf. 767. — Kasserer: Fru Marthine Christensen, Villa „Højen", Enghavevej, Vejgaard pr. Aalborg. Tlf. 3716.

Aarhus Afdeling 1. Formand og Kasserer: Fru Petra Schou, Sejrøgade 13. Kontor: Langelandsgade 16. Telf. 3044.

Aarhus Afdeling 4. Form.: Fru Marie Johnsen, Steinmannsg. 14 [3] tv. — Kasserer: Fru Cecilie Kopp, Marselis Boulevard 87, St.

Aarhus Afdeling 7. Formand: Fru Margrethe Rasmussen, Bruunsgade 57 [4]. — Kasserer: Fru Johanna Nielsen, Sejrøgade 6, St.

Aars Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Karen Thomsen, Stejlmosevej 13.

Esbjerg Afdeling. Formand: Fru Minna Rasmussen, Jernevej 11. Tlf. 2387. — Kasserer: Fru Kirsten Hansen, Rolfsgade 3.

Fensmark Afdeling. Formand: Frk. Alma Christoffersen, Kalkerup, Holme, Olstrup. — Kasserer: Frk. Margrethe Ulrichsen, Holme Sipperup, Holme pr. Olstrup.

Fredericia Afdeling. Formand: Fru Karen Sørensen, Dronningensgade 90 [1]. — Kasserer: Fru Marie Petersen, Nørrevoldgade 66.

Frederikshavn Afdeling. Formand: Fru Clara Petersen, Skelvej Flade. — Kass.: Fru Anna Jensen, Stadion, Rimmens Allé.

Frederiksværk Afdeling. Formand: Frk. Else Frederiksen, Tcherningsgade 8 A. — Kasserer: Frk. Karna Sinding Jensen, Fredensallé 10.

Glostrup Afdeling. Formand: Fru M. Lind-Sørensen, Enighedsvej 10. — Kasserer: Fru E. Larsen, Sofienlundsvej 8. Tlf. 547.

Grænge Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Marie Steinmeier, Grænge Station.

Haarby Afdeling. Formand: Fru Sofie Rasmussen, Adr. Hr. Anton Rasmussen, Strandby Mark pr. Jordløse St. — Kasserer: Fru Marie Hansen, Adr. Skatteopkræver Hansen, Haarby.

Haderslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Scharnberg, Nørregade 48.

Hadsund Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Petra Andersen, Peitersborg.

Hasle Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. M. Petersen, Hasle Lystskov.

Haslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Johanne Jensen, Savskærervej.

Hedehusene Afdeling. Formand: Fru Dora Christiansen, Nyvej 16, St. — Kasserer: Frk. Martha Jensen, Villa „Pax", Vestervang.

Helsingør Afdeling. Formand: Fru Birtha Hansen, Andelsbyggeforeningens Hus, Gurrevej 61. Telf. 1119. — Kasserer: Fru Martha Jørgensen, Svingelport 2 A, St.

Herning Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Jenny Christensen Ringstedvej 7 St.

Hillerød Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Johanne Olsen, Østergade 1.

Hjørring Afdeling. Formand: Fru Agnes Christensen, Mellemgade. — Kasserer: Fru Valborg Johansen, Sæbyvej 15.

Hobro Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Olsen, Mariagervej.

Holbæk Afdeling. Formand: Fru Thora Nielsen, Ragers Sti. — Kasserer: Fru Hansigne Nielsen, Markedsgade 1.

Holeby Afdeling. Formand: Fru Dagny Nielsen, Nørrevej, Holeby, Lolland. — Kasserer: Frk. Ellen Sørensen, Maribovej, Holeby, Lolland.

Holstebro Afdeling. Formand: Fru Laura Aagaard, Aaglimt 6, — Kasserer: Fru Marie Hingebjerg, Lemvigvej 3.

Horsens Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Marie Nielsen, Houmannsgade 35. Telf. 896 (privat). Telf. 1521 (Kontoret).

Hundested Afdeling: Formand Frk. Dagmar Petersen, Kikhavn. — Kasserer: Fru Christine Clausen, Søndergade, Lynæs.

Jyderup Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Bertha Jensen, Lyngvej.

Kalundborg Afdeling: Formand Fru Manda Christensen: Slagelsehus A. — Kass.: Fru Theodora Petersen, Møllestræde 33.

Kerteminde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Nicoline Andersen, Strandvej 17.

Kolding Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Dagmar Kaehne, Haveselskabet „Fremtiden".

Korsør Afdeling. Formand: Frk. Sofie Petersen, Rolighedsvej. — Kasserer: Fru Laura Henningsen, Strandvej 10.

Københavns Afdeling 1. Formand: Fru Edith Schwartz-Olsen, Herman Triers Plads 4, St. tv. Telefon 14539. — Kasserer: Frk. Poula Poser, Herman Triers Plads 4, St. tv.

Københavns Afdeling 2. Formand: Fru Harriet Baadum, Herman Triers Plads 4, St. tv. — Kasserer: Fru Jenny Larsen, Herman Triers Plads 4, St. tv.

Københavns Afdeling 3. Formand: Fru Johanne Jensen, Skydebanegade 29 [4]. Telf. V. 9165 x. — Kasserer: Fru Christiansen, Vibeholm 8, Valby.

Københavns Afdeling 4. Formand: Fru Karen Eltong, Langelandsvej 39 [3]. — Kasserer: Fru Carla Jørgensen, Frankrigsgade 52 [1].

Københavns Afdeling 5. Formand: Fru Inger Gamburg, Peder Skramsgade 17, St. Telf. Byen 4320. — Kasserer: Fru M. Mathiesen, Peder Skramsgade 17, St.

Københavns Afdeling 6. Formand: Fru Hulda Hansen, Hauserplads 14 1. Telf. Byen 7199. — Kasserer: Fru Anna Larsen, Hauserplads 14 1.

Københavns Afdeling 7. Formand: Fru Johanne Jensen, Herluf Trollesgade 8 1. Telf. Byen 8850. — Kasserer: Fru Svenna Petersen, Gullfossg. 1 2. Kontor: Herman Triers Pl. 4, St.

Københavns Afdeling 8. Formand: Fru Ella Nielsen, Rigsbjerggaardsallé 67, Hvidovre. — Kasserer: Fru Johanne Mortensen, Blegdamsvej 128. Ø.

Køge Afdeling. Formand: Fru Maja Frederiksen, Ølby Lyng. — Kasserer: Fru Astrid Mortensen, Steensvej 20.

Lyngby Afdeling. Formand: Fru Christine Hansen, Odinsvej 10. — Kasserer: Fru Mary Petersen, Karoline Amalievej 90.

Middelfart Afdeling. Formand: Fru Karen Hansen, Blindebomsvej 17. — Kasserer: Fru Martha Rasmussen, Brovejen.

Nakskov Afdeling. Formand: Fru Carla Rosenbjerg, Tollesensvej 6 2 tv. — Kasserer: Fru Hilda Hansen, Reimersgade 19.

Nexø Afdeling. Formand: Frk. Anna Hansen, Munkegade 16. Kasserer: Fru Andrea Bohn, Nørregade.

Nyborg Afdeling. Formand: Fru Sexta Bosse, Nørrevoldgade 36. Kasserer: Fru Valborg Andreasen, Kirkegade 15 2.

Nykøbing F. Afdeling. Formand: Fru Frida Carlsen, Vandmøllestræde 4. Kasserer: Fru Agnes Jørgensen, Ryesgade 25.

Nykøbing M. Afdeling. Formand: Fru Signe Hviid, Østergade 30 1. — Kasserer: Fru Hildegard Jensen, Nørrebro 70.

Nykøbing Sj. Formand: Fru Anna Petersen, Algade 9. — Kasserer: Fru Julie Graa, Nordstrandsvej.

Næstved Afdeling. Formand: Fru Johanne Andreasen, Kornbakken 21. — Kasserer: Frk. Henriette Poulsen, Kornbakken 33.

Odense Afdeling. Formand: Fru Rosalie Rohde, Pantheonsgade 5 1. Telf. 4018. — Kasserer: Frk. Laura Rasmussen, Pantheonsgade 5 1.

Præstø Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Oline Jensen, Klosterby.

Randers Afdeling. Formand: Fru Elna Rasmussen, Villa „Ruth", Gl. Hobrovej, Telf. 3195. — Kasserer: Frk. Pouline Jensen, Nyvangsvej 8, Telf. 1279.

Ribe Afdeling. Formand: Fru Margr. Iversen, Gravsgade 171. — Kasserer: Fru Helga Jensen, Slotsgade 284.

Ringsted Afdeling. Formand: Fru Maja Jensen, Søndergade 34 1. — Kasserer: Fru Karen Marie Christensen, Sct. Bentsgade 14.

Roskilde Afdeling. Formand: Fru Alma Jensen, Knudsvej 31 1. — Kasserer: Fru Lise Francher, Østergade 12.

Ryomgaard Afdeling. Formand: Fru Katrine Hansen, Ryomgaard. — Kasserer: Fru Kirstine Thuesen, Neutoftevej.

Rønne Afdeling. Formand: Fru Annine Kæmpe, Rendegade 1. — Kasserer: Fru Emma Sonne, St. Torvegade 66.

Skagen Afdeling. Formand: Fru Marie Rasmussen, Krøyersvej. — Kasserer: Fru Sigrid Nielsen, Thorkild Skarpes Gaard.

Slagelse Afdeling. Formand: Fru Sofie Johansen, Klosterbanken 8. Telf. 956. — Kasserer: Fru Sofie Jørgensen, Bredegade 27.

Struer Afdeling. Formand: Fru Vilhelmine Jensen, Nørregade 20. — Kasserer: Fru Astrid Jørgensen, Jernbanegade 4.

Svendborg Afdeling. Formand: Fru Marie Jensen, Mellemvej 9 1. — Kasserer: Fru Anna Jørgensen, Skattergade 22 St.

Sønderborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Jensine Nielsen, Goethegade 13 1.

Thisted Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Christine Dragsbech, Kastet 3.

Vamdrup Afdeling. Formand: Fru Metha Christensen, Nygade. Kasserer: Fru Elly Hansen, Nørregade 37.

Varde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Lydia Sørensen, Hjertingsvejs Sidevej.

Vejen Afdeling. Formand: Fru Else Jørgensen, Nørregade 41. — Kasserer: Fru Mette Jensen, Korsgade 4.

Vejle Afdeling: Formand og Kasserer for Arbejdsløshedskassen: Fru Dagmar Petersen, Haraldsgade 8 2 th. Telf. 2082. — Kasserer for Forbundet: Frk. Maria Jensen, Fredericiag. 6.

Viborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Kirstine Andersen, Store Sct. Mikkelsgade 20.

Vinderup Afdeling: Formand Fru Petrine Bech, Skolevej 12. — Kasserer: Fru Andrea Skød Petersen, Enghave. Sevel.

Vordingborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Oline Fabricius, Valdalsallé 4.

Ledvogterskernes Afdelinger:

1. Distrikt. Formand: Fru Johanne Jensen, Vogterhus 12, Tingsted. — Kasserer: Fru Marie Larsen, Hus 31 a, Tjæreby St.

2. Distrikt. Formand: Fru Martha Christiansen, Vogterhus 47. Jelling St. — Kasserer: Fru Nielsine Poulsen, Vogterhus 18, Vildbjerg St.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Dette Numer er redigeret af den fung. Formand *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 86 | Januar 1938 | 23. Aargang

ROSENØRNS ALLE 12
KØBENHAVN V.

Nytaarsbetragtninger.

Igen siger vi et gammelt Aar Farvel og byder et nyt Velkommen. Standser man et Øjeblik og lader Tankerne dvæle ved det svundne Aars Begivenheder, maa man erkende, at disse har været mange og ikke altid lige lette at bære.

Fagligt set har 1937 været et begivenhedsrigt Aar. Overenskomstsituationen i Foraaret blev atter i Aar afsluttet ved Regeringens Indgriben, efter at Arbejdsgiverne ogsaa denne Gang havde forkastet Forligsforslaget.

Forligsforslaget omfattede for vort Vedkommende kun Jernindustrien og Vaskerierne, idet vi, dels i Arbejdsgiverforeningen og dels i Forligsinstitutionen havde opnaaet Enighed for en Række Enkeltvirksomheders Vedkommende.

Da Pristallet saa i den første Uge i November blev offentliggjort, viste det en Stigning fra 175 (Januar 1937) til 183, og hermed var Signalet til en ny Storsituation givet, idet Pristalsstigningen gav os Ret til at opsige saa godt som alle vore Overenskomster til Ophør i 1938.

For vort Forbunds Vedkommende bliver det den største Overenskomstsituation, vi endnu har været ude for, idet vi, naar vi regner med Overenskomster med Virksomheder, der staar tilknyttet Arbejdsgiverforeningen og med Virksomheder udenfor denne, har opsagt ca. 150 Overenskomster, omfattende ca. 12,000 af Forbundets Medlemmer.

I Henhold til de vedtagne Forhandlingsregler begyndte vi allerede den 2. December i Fjor Forhandlingerne i Underorganisationerne, men det skrider meget smaat, idet Arbejdsgiverne byder 2 Øre og 3 pCt.

Træffer man endelig en Arbejdsgiver, der godt kunde tænke sig at træffe en Lønordning med os, skal han først ind og ringe Arbejdsgiverforeningen op, for derefter at meddele os, at han ikke maa give det Tillæg, han selv mente at kunne gaa med til, for at faa Sagen i Orden.

Saa skrappe Direktiver giver Julius Madsen sine Folk.

Desværre er der jo sket det beklagelige, at det Samarbejde, der i Henhold til de nye Forhandlingsregler har været Organisationerne imellem, i nogen Grad er bristet, idet Smedeforbundet optog Forhandlinger for sig selv, i Stedet for at følge de 21 andre beslægtede Fag, der i Fjor forhandlede under eet.

Resultatet af Smedenes Forhandlinger er jo som bekendt blevet et Tillæg til Lønningerne paa 5 pCt., og der er vel ingen Tvivl om, at dette Resultat i nogen Grad vil faa Indflydelse for de øvrige Fag indenfor Jernet ved de kommende Forhandlinger. De øvrige 21 Fag staar stadig samlet i Enighed om at fortsætte Samarbejdet, og vi siger i hvert Tilfælde ikke Ja til det første det bedste Tilbud fra Arbejdsgiverne.

Hvad det nye Aar vil bringe kan ingen sige, men vi udtaler i hvert Fald det Ønske, at alle gode Kræfter maa finde hinanden i et ægte solidarisk Samarbejde, og at vi for vort Forbunds Vedkommende maa gaa lysere Tider i Møde, saa vi helt og fuldt kan samle os i Arbejdet for at skabe de bedst mulige Arbejdsvilkaar for vort Forbunds mange Medlemmer.

I oprigtigt Haab om, at dette maa lykkes, ønsker vi Dem alle

et godt og heldbringende Nytaar.

⊡

Vel mødt til Kongres.

Søndag den 23. Januar og følgende Dage stævner Arbejderkvinder fra alle Egne af vort Land sammen her i København til Kongressen, som er vort Forbunds øverste Rigsdag. Her skal drøftes, hvad der er foregaaet af Betydning i de sidste 3 Aar, og her skal Retningslinjerne lægges for vort Arbejde i den kommende Periode. Der bliver nok at drøfte og det gælder først af alt om, at vi tager sagligt paa de forskellige Spørgsmaal, der bliver taget op under Beretningen.

Det er jo ekstraordinære Forhold, der bevirker, at vi mødes lige midt i en Overenskomstsituation, men netop dette giver jo vore Kammerater Lejlighed til paa nært Hold at bedømme det Arbejde, der er udført og til at vælge de Tillidsmænd, de mener bør føre dette videre.

Man hører saa ofte Mænd sige, at Kvinder aldrig kan holde sig til en Sag.

Vore tidligere Kongresser har imidlertid altid vist, at vi Kvinder, lige saa fuldt som Mændene, har forstaaet at drøfte de forskellige Problemer paa saglig Vis.

Vort Forbund har i de sidste 3 Aar været ude i en strid Vind, og der kan maaske blive delte Meninger om baade eet og andet, men een Ting kan vi sikkert alle samles om, at vor første og vigtigste Opgave maa være: enigt at værne om vort Forbund og føre det fremad, saa at vore Medlemmers Interesser kan blive varetaget paa en fuldt ud forsvarlig Maade.

Altsaa: Vel mødt til Kongres den 23. Januar.

Afsluttede Overenskomster.

Overenskomst afsluttet med Flødefabriken „Danmark", Roskilde. Ugelønnen er forhøjet med 1 Kr. 50 Øre straks, og er nu 34 Kr. 50 Øre. Fra 1. Marts forhøjes Ugelønnen med 1 Kr. mere. Bestemmelsen om faglig Strid tilførtes Overenskomsten, der er gældende til 1. August 1939, omfattende 21 Kvinder.

Overenskomst afsluttet med A/S Dansk Cykle Industri, Slagelse. Timelønnen forhøjedes med 5 Øre. Akkorderne forhøjedes med 10 Øre. Bestemmelsen om Ulykkesforsikring tilførtes Overenskomsten. Denne udløber 1. September 1938, og omfatter 4 Kvinder.

Overenskomst afsluttet med Arbejdernes Landsbank, København. Lønnen forhøjedes med 5 Kr. pr. Maaned til 80 Kr. For enkelte Timer og ved Hovedrengøring betales 1 Kr. 50 Øre pr. Time. Betaling for Overarbejde, Ulykkestilfælde og faglig Strid tilførtes Overenskomsten. Kvinderne faar efter ½ Aars Beskæftigelse 12 Dages Ferie i Forbindelse med 3 Søndage og fuld Løn. Overenskomsten er gældende til 1. August 1938 og omfatter 17 Kvinder.

Overenskomst afsluttet med Arbejdernes Landsbank for Provinsen; Lønnen forhøjedes med 8 Kr. pr. Maaned til 68 Kr. og iøvrigt efter samme Regler, som for København.

Overenskomst oprettet med Assens Ægeksport som med de øvrige Ægforretninger. Lønnen forhøjedes med 6 Øre pr. Time. Overenskomsten omfatter 9 Kvinder.

Overenskomst oprettet med Frederikshavns Skoleudvalg. Lønnen forhøjedes med 5 Kr. pr. Maaned. Der betales 55 Kr. for Hovedrengøring, samt en Forhøjelse af 25 Øre pr. Aften for Aftenarbejde. Der betales ved Tilskadekomst 2 Kr. pr. Dag i 13 Uger. 14 Dages Opsigelse. Kommunen beskæftiger kun Medlemmer af vort Forbund. Overenskomsten er gældende til 1. April 1939.

Overenskomst afsluttet med Jysk Fjerkræslagteri i Aars. Overenskomsten er ligelydende med Fjerkræslagterierne i Ringsted, Randers og Svendborg, saavel med Hensyn til Lønninger, Ferieordning og almindelige Bestemmelser. Timefortjenesten tillagdes 10 og 20 Øre. Overenskomsten omfatter cirka 24 Kvinder, og er gældende til 1. Maj 1938.

Overenskomst afsluttet med A/S Kaalunds Fabriker, Kolding. Slutlønnen forhøjedes med 1 Kr. 50 Øre. Et Fradrag paa 12 pCt. paa Akkorderne blev dels erstattet med et Fradrag af 6 pCt., som er inkluderet i Akkordpriserne, og dels helt bortfaldet, enkelte Akkorder forhøjedes. Flere Forbedringer tilførtes Overenskomsten, der er gældende til 1. Marts 1939 og omfatter cirka 25 Kvinder.

Overenskomst oprettet med Zoologisk Have. For Havekonerne og Rengøringskonerne paa Kontoret er Løn- og Arbejdsforhold uforandrede. Ved Iskiosken og Toiletterne forhøjes de hidtidige Daglønninger paa henholdsvis 5 og 6 Kr. til 5 Kr. 25 Øre og 6 Kr. 25 Øre. Lønnen ved Fuglehuset forhøjedes til 80 Kr. samtidig nedsættes Arbejdstiden. Der gives 3 Dages Ferie. Forhøjelserne træder i Kraft ved første Lønudbetaling efter 18. August.

Overenskomst afsluttet med „Grønnegade Mejeri", Hørsholm. Lønnen er 80 Øre pr. Time, der ydes 10 Kr. aarligt i Vaskepenge. Efter ½ Aars Beskæftigelse en Ferie paa 6 Hverdage med fuld Løn. I Ulykkestilfælde betales 3 Kr. pr. Dag i 13 Uger. Overenskomsten er gældende til 1. August 1939.

Med A/S Schous Fabriker er oprettet Tillæg til Overenskomsten. Det ydede Tillæg af 10 pCt. af Grundlønnen udbetales fra 1. September 1937 som fast Løn, og Lønninger og Akkorder forhøjedes i Henhold hertil.

Ved et Møde paa Kamfabriken, Vordingborg enedes man om en Række Akkorder.

SKATTEBILLETTEN.

Hvad der kan fradrages som skattefrit.

Til Brug ved den forestaaende Udfyldning af Skattebilletten for 1937 skal vi, i Lighed med tidligere Aar, gøre opmærksom paa, at Kontingentet til Arbejdsløshedskassen er skattefrit og kan opføres paa Skattebilletten som saadant.

Kontingentet til Arbejdsløshedskassen og Fortsættelseskassen har for Aaret 1937 været 58 Kr. 10 Øre.

Der kan endvidere ske Fradrag paa Skattebilletten af de Beløb, der er indbetalt i Kontingent til Syge- og Begravelseskasser, til Livs- og Ulykkesforsikring og lign., og som Regel kan der ogsaa fradrages en Del af det Kontingent, der er indbetalt til de faglige Organisationer; men dette sidste Fradrag er forskelligt i de forskellige Kommuner. Vi skal eksempelvis nævne, at i København er det fastsat, at der maa fradrages 75 pCt. af dette Kontingent.

Det samlede Beløb, der kan fradrages, maa dog ikke overstige 400 Kr. og skal som fradragsberettiget opføres i en dertil værende særlig Rubrik paa Skattebilletten.

Vi anmoder Arbejdsløshedskassens Tillidsmænd om at gøre alle vore Medlemmer bekendt med foranstaaende.

Overenskomst oprettet med Soigneringsanstalten „Fix". Lønningerne, der var 60, 70, 80 og 100 Kr. pr. Maaned, forhøjedes til 24 Kr. 96 Øre, 33 Kr. 12 Øre og 35 Kr. 04 Øre pr. Uge og fra 1. Marts 1938 forhøjes Lønningerne med 2 Øre mere pr. Time. Timelønningerne er 59, 69 og 73 Øre pr. Time. Arbejdstiden var 9 Timer daglig og er nu 8 Timer. Sommerferie og øvrige Bestemmelser de samme som Dampvaskeriejerforeningens. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939.

Med Dampvaskeriet „Thor" er ordnet en lang Række Akkorder for Presser og Opretning.

Overenskomst oprettet med Petersens Vinhandel, Svendborg. Lønningerne er 36 og 40 Kr. pr. Uge. Kvinderne faar 6 Dages Ferie med Løn. Overenskomsten er gældende til 1. November 1939.

Overenskomst oprettet med Glostrup Kommune for ca. 10 Kvinder, der er beskæftiget ved Rengøring af Kommunens Skoler. Lønningerne tillagdes 15 Kr. pr. Maaned, fra 1. Marts 1938 1 Kr. mere; (Betalingen for hvert Klasseværelse er steget fra 12 til 15 Kr. og hver Kvinde har 5 Klasseværelser.) Overenskomsten har tilbagevirkende Kraft fra 1. September, og er gældende til 1. April 1940.

Overenskomst afsluttet med Vestergaards Kaffesurrogatfabrik. Timelønnen forhøjedes med 5 Øre. Akkorderne med ca. 15 pCt. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939, og omfatter 15 Kvinder.

Kolding Dampvaskeri, der beskæftiger 17 Kvinder, har underskrevet Overenskomsten med Dampvaskeriejerforeningen, hvilket for vore Medlemmer betød, at de fik Ferie, samt 1 Øres Tillæg pr. Time.

Overenskomst afsluttet med P. Løgstrups Produktforretning i Randers. Timelønningerne forhøjedes med 5 Øre de første 4 Uger, derefter med 8 Øre. Saa godt som alle Akkorder opreguleredes; Feriebetalingen forhøjedes med 1/4 Øre pr. Arbejdstime. Overenskomsten er gældende til 1. Oktober 1939 og omfatter ca. 20 Kvinder.

Overenskomst oprettet med A/S P. Fabers Rullegardinfabrik, Ryslinge, omfattende 14 Kvinder. Lønforhøjelserne andrager 6—7 Kr. pr. Uge. En Ferie paa 6 Hverdage mellem 2 Søndage og fuld Løn indførtes. Overenskomsten er gældende fra 5. November 1937 til 1. April 1939.

Overenskomst afsluttet med Marketenderiet, Helsingør Skibsværft. Lønningerne tillagdes 15 Kr. pr. Maaned. Kvinderne faar 6 Dages Ferie med fuld Løn og Kostpenge. Overenskomsten er gældende fra 1. Oktober 1937 til 1. Februar 1939.

Overenskomsten med „Det danske Rengøringsselskab" er forlænget til 1. November 1939 imod, at Lønningerne tillagdes 5 à 10 Kr. pr. Maaned. Ferien forlængedes med 1 Dag.

Københavns Afdeling 5 har lokalt truffet en Ordning for de løse Arbejdere, der er beskæftigede ved Post- og Telegrafvæsenets Værksteder, Amager Fælledvej, saaledes at Jernindustriens Overenskomst er gældende for det løse Personale, dog med den Tilføjelse, at bestaaende Aftaler om personlige Tillæg og Ferieordning til de ved denne Overenskomst Underskrift ved Værkstederne beskæftigede 3 Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund ikke forringes.

Med Undervisningsministeriet er der for Rigshospitalet truffet en Ordning. Lønnen forhøjedes til 83 Øre pr. Time med tilbagevirkende Kraft fra 1. April. De opnaaede Goder med Hensyn til Ferie, Løn under Sygdom m. m. bibeholdes.

Ved mange og besværlige Forhandlinger med Post- og Telegrafvæsenet har vi faaet et Tillæg af 5 pCt. til Lønningerne for de kvindelige Postbude i København og Aarhus tilbagevirkende fra 1. Oktober. Stiller Postbudene Lønkrav til Foraaret, vil vi selvfølgelig gøre det samme.

Med Nørresundby Kommune er der for Kvinderne, der har Rengøringen paa Raadhuset, truffet en Ordning. Lønnen hævet med 10 Kr. pr. Maaned til 60 Kr. Hovedrengøriug betales med 1 Kr. i Timen paa Hverdage og 1 Kr. 50 Øre i Timen paa Søndage. Kvinderne erholder 2 Maaneders Løn under Sygdom og 6 Dages Ferie. Overenskomsten er gældende til 1. April 1939.

For Kommuneskolerne i Nørresundby er der for cirka 12 Kvinder afsluttet Overenskomst gældende til 1. April 1939. Lønnen er 60 Kr. pr. Maaned. Betalingen for Hovedrengøring forhøjedes fra 35 Kr. til 70 Kr. 2 Maaneders Løn under Sygdom.

Overenskomst oprettet med Gislinge Flødefabrik omfattende 14 Kvinder, og gældende til Januar 1939. Kvinderne fik et Tillæg til Timelønnen, 6 Dages Ferie, 2 Kr. pr. Dag i 13 Uger ved Ulykkestilfælde.

Københavns Afdeling 1 har ved lokal Forhandling med A/S Bechman faaet Timelønnen forhøjet med 4 Øre. Overenskomsten var ikke opsagt.

Med Carl Olesens Ægeksport, Vejen, er truffet samme Ordning som med de øvrige Ægforretninger.

Mæglingsmøder.

Mæglingsmøde afholdt med A/S Nordiske Kabel- og Traadfabriker i Anledning af Klage over Forringelse af Akkordfortjenesten ved Rensning af Form Nr. 354. Sagen diskuteredes, men Enighed kunde ikke opnaas, idet Firmaet ikke vilde indgaa paa yderligere Forhøjelse af Akkordprisen (end fra 48 til 64 Øre), idet Kvinderne ved den forhøjede Akkordpris kunde tjene Akkordbasis. Vi krævede Akkordprisen forhøjet saaledes, at Fortjenesten blev den samme, som Gennemsnitsfortjenesten tidligere var paa samme Arbejde. Vi forbeholdt os at føre Sagen til Timandsmøde.

Timandsmøde afholdt i samme Sag. Sagen diskuteredes og sluttede med de faldne Udtalelser.

Timandsmøde afholdt med A/S Nordiske Kabel- og Traadfabriker i Sagen Strid angaaende Afregning for ½ Times Spisetid ved Arbejde i 3 Holds-Skift. Sagen diskuteredes, uden at Enighed opnaaedes.

Timandsmøde afholdt i Sagen begæret af Firmaet Fisker & Nielsen angaaende en ny Ordning vedrørende Udbetaling af ekstra Akkordforskud. Man diskuterede Spørgsmaalet, men da vi ikke kunde aceptere et af Firmaet stillet Forslag om en Forskudsudbetaling af 75 Øre pr. Time, meddelte Firmaets Repræsentanter, at man fra og med førstkommende Lønningsuges Begyndelse vilde foretage Forskudsudbetaling paa Akkorder overensstemmende med Fælles-Værkstedsreglers Bestemmelser og saaledes, at det hidtidige Ekstraforskud bortfaldt.

Mæglingsmøde afholdt paa A/S Glud & Marstrands Fabriker, Rentemestervej, i Anledning af et Krav om Indførelse af Akkord for Arbejde ved Tonesprøjtning. Under Diskussionen forelagdes et Tilbud paa Akkord for de paagældende Varer paa Grundlag af Fabrikens Klasseuddeling af Varerne. Dette Tilbud vilde vi forelægge for de interesserede Kvinder og derefter give Firmaet nærmere Besked.

En Sag angaaende Slumpakkorder paa A/S Sækkelejekompagniet tog vi tilbage, da det viste sig, at Kvinderne kunde tjene Kr. 1,12 pr. Time.

Det danske Medicinal- og Kemikaliekompagni havde brudt Bestemmelsen i Overenskomsten „Betaling af 2 Kr. pr. Dag i 13 Uger i Sygdomstilfælde".

Efter Henstilling fra De samvirkende Fagforbund tog vi Sagen tilbage.

I den faste Voldgiftsret behandledes en Klage mod Dampvaskeriejerforeningen, der vilde søge at forringe de personlige Lønninger.

Sagen forhandledes og forligtes saaledes:

Tillægget af 3 Øre pr. Time betragtes som et personligt Tillæg, der bortfalder for Nyantagne.

For Kvinder, der selv tager deres Afsked, bortfalder Tillægget.

Kvinder, der afskediges, bibeholder Tillægget, for saa vidt de genantages indenfor 1 Maaned.

Til fuld Afgørelse for den forløbne Tid betaler Dampvaskeriejerforeningen til Kvindeligt Arbejderforbunds Afdeling 6 i København 650 Kr.

Klagen over A/S Geismars Dampvaskeri optages snarest til Mægling, eventuelt faglig Voldgift.

Klagerne tog derefter Klagen tilbage, idet begge Parter forbeholdt sig deres principielle Opfattelse af Sagen.

Mæglingsmøde afholdt paa Firmaet A. Lassens Maskinfabrik i Anledning af et Krav om en Forhøjelse af Timelønnen, hvor der ikke er Adgang til Akkord. Man enedes om at forhøje 4 Kvinders Løn med 4 Øre i Timen, 2 Kvinders Løn med 3 Øre i Timen, 2 Kvinders Løn med 2 Øre og 1 Kvindes Løn med 1 Øre pr. Time.

Mæglingsmøde afholdt med Dansk Savfabrik i Anledning af Krav om forhøjede Timelønninger. Sagen sluttedes med, at Firmaet indgik paa at forhøje Lønningerne for 4 Kvinder med 12 Øre, saaledes at en faar 65 Øre, to faar 72 Øre og en faar 75 Øre.

Mæglingsmøde afholdt med Firmaet Prytz & Bertelsen i Anledning af Klage over Utilfredshed med Firmaets Ansættelse af Akkorder. Sagen diskuteredes, og man enedes om, at Akkordsedlen i Fremtiden skal udvise den gældende Akkordpris.

Mæglingsmøde afholdt med A/S Galvanisk Industri Foca i Anledning af Strid om Afløsning af 2 kvindelige Arbejdere. Vi krævede Timelønnen hævet fra 72 til 78 Øre paa Grund af Arbejdets snavsede Karakter. Man enedes om at give 2 kvindelige Arbejdere, der i Øjeblikket har 72 Øre, et Tillæg af 5 Øre pr. Time til hver af dem at regne fra 1. Oktober 1937.

Nordisk Filmskompagni og A/S Ankerstjerne har anvendt nogle af vore Medlemmer til Sætteriarbejde. Vi har med Typografforbundet ført Forhandlinger om Sagen, som vi nu maa betragte som afsluttet, idet Typografforbundet har faaet skriftlig Tilsagn om, at de to Firmaers Sætteri- og Trykkerimateriel ikke vil blive anvendt til andet typografisk Arbejde end til Fremstilling af Filmstekster og lignende, og at at andre af Firmaets Arbejdere ogsaa kan deltage i dette Arbejde.

Kvinderne, der er beskæfttget hos Schulstad & Ludvigsen er blevet organiserede; vi forsøgte at faa Overenskomst oprettet med Virksomheden. Firmaet var ikke villigt hertil, men henvendte sig til Arbejdsgiverforeningen, hvorefter Forhandling om Overenskomst optoges med Københavns Brødfabriker, hvor Schulstad & Ludvigsen er Medlem. Enighed opnaaedes ikke, og vi overgav Sagen til De samvirkende Fagforbund. Virksomheden gik ind under „Det danske Rengøringsselskab",

der har lovet at beskæftige vore Medlemmer. Dermed var Sagen sluttet.

Med Gummifabriken „Tretorn", Helsingør, er vi ved et Møde enedes om, at Fabriken ved Tilfælde udveksler 3 kvindelige danske Arbejdere fra Sysalen med 3 kvindelige svenske Arbejdere fra Sysalen i „Helsingborg Gummifabriks Aktiebolag", Helsingborg, for et Tidsrum af ca. 2 Maaneder. De kvindelige danske Arbejdere skal i Helsingborg oplæres i specielt Arbejde i Sysalen.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen enedes man om Regulering af en Række Akkorder hos A S Fyrtaarnets Konservesfabrik.

Knive og Klude leveres af Virksomheden.

Priserne er under Forudsætning af gode Raavarer. Hvis der benyttes mindre faldende Raavarer' betales et Tillæg efter Aftale.

Mæglingsmøde afholdt paa A/S Kirks Telefonfabriker, Horsens, begæret af Firmaet i Anledning af Klage over, at de kvindelige Arbejdere i Montageafdelingen og Boreafdelingen nægtede at efterkomme en Ordre om Udfejning $^1/_2$ Time før Arbejdstidens Ophør. Man krævede, at Forbundet tog Afstand fra de kvindelige Arbejdere, der nægtede at udføre Fejningen, som praktiseredes i de andre Afdelinger, samt paalægger Tillidsmanden ved en saadan og lignende Lejligheder at holde sig Overenskomstens Pligter for Øje. Da Forbundets Repræsentanter ikke kunde indgaa herpaa, ønskede Firmaet Sagen ført til Timandsmøde.

Under Trusel om Afsked forlangte Firmaet en Dag, at Kvinderne skulde feje. Kvinderne udførte Arbejdet under Protest, men nedlagde straks efter Arbejdet; Firmaet indberettede Sagen til Arbejdsgiverforeningen, og ved et Fællesmøde enedes man om, at de 28 Kvinder i Anledning af den uvarslede Arbejdsstandsning betaler en Bod paa 10 Kr. hver, som erlægges til Fabriken senest 8 Dage fra Dato. Det Rengøringsspørgsmaal, som foranledigede Arbejdsstandsningen, henvistes til lokal Forhandling, som afholdtes straks efter Fællesmødet. Sagen ordnedes saaledes, at Arbejdsmændene udfører Fejningen. Pengene gik til velgørende Formaal.

Fredericia Afdeling klagede over, at paa Mælkekondenseringsfabriken var Afskedigelse efter Anciennitet ikke fulgt trods et mundtlig Tilsagn fra Direktøren herom.

Efter et Par Forhandlinger, hvor der lovedes, at Kvinderne vil komme ind igen, saasnart der kan skaffes Mælk, stilledes Sagen i Bero, til Direktøren har været i Fredericia.

Med Svendborg Boghvede- og Havremølle er truffet en Ordning om forskudt Arbejdstid, saaledes at Arbejdstiden for de 2 sidst antagne Kvinders Vedkommende bliver fra Kl. $8^1/_2$ til 18. De paagældende 2 Kvinder maa ikke beskæftiges ved det Akkordarbejde (1 kg. Pakker), som vore øvrige Medlemmer tidligere har været beskæftiget ved.

Ved den faglige Voldgiftsret behandledes en Sag mellem Dampvaskeriejerforeningen for „Nørrebros Dampvaskeri" og vort Forbund augaaende Uoverensstemmelse, nemlig:

1. En Sag vedrørende Betaling for Flerholdsdrift og
2. Strid om Forstaaelsen af Overenskomstens § 7, P. f.

Sagen forhandledes og forligtes saaledes:

1. Overenskomsten af November 1934 forstaas saaledes, at Betalingen til Aftenhold udgør 100 Øre pr. Time, for Arbejde under 24 Timer 81 Øre pr. Time, for Arbejde i 24 Timer og derover, men under 40 Timer; 76 Øre pr. Time for Arbejde i 40 Timer og derover indtil 48 Timer inclusive.

2. Tillægsbetalingen af 5 Øre pr. Time ifølge Overenskomstens § 7 f, tilkommer baade fast ansatte Arbejdersker og løst eller midlertidigt antagne Arbejdersker. Der udbetaltes 20 Kr. 16 Øre til Fordeling mellem 4 Kvinder.

Vi har anmodet Dampvaskeriejerforeningen om at ordne en Sag paa sit Medlem „De forenede Dampvaskerier"s Vegne. Et af vore Medlemmer fik den 15. April 1937 Meddelelse om, at hun ikke skulde arbejde om Mandagen, hvorved hendes ugentlige Timetal blev imellem 34 og $39^1/_2$ Time. Til trods herfor fik hun ikke udbetalt det Tillæg af 5 Øre pr. Time, som tilkom hende ifølge Overenskomsten. Da Tillidsmanden paatalte Forholdet, fik hun Tillægget udbetalt for en Uge, hvorefter hun blev sagt op. Vi forlangte, at hun skulde have de 5 Øre for den Tid, i hvilken hun har haft under 40 Timers Uge. Vort Medlem tilkendtes Kr. 16,25, som er udbetalt.

Fælles-Mæglingsmøde afholdt hos A/S Glud og Marstrands Fabriker, Uplandsgade, foranlediget af Klager over Nedsættelse af Arbejdstiden til 5 Dage om Ugen. Sagen diskuteredes og sluttedes, idet Selskabets Repræsentanter udtalte, at man, saa snart som Forholdene gjorde det muligt, vilde gaa tilbage til fuld Drift, saaledes at de enkelte Linier og Afdelinger vilde faa normal Ardejdstid, saa snart Ordreindgangen afgav tilstrækkeligt Grundlag herfor.

⊡

Vor Arbejdsløshedskasse udbetaler Brændselshjælp.

Som det er vore Medlemmer bekendt, vedtog Regeringen den 26. November 1937 en Lov om Brændselshjælp til Alders- og Invaliderentenydere samt arbejdsløse Medlemmer af statsanerkendte Arbejdsløshedkasser.

Denne Hjælp var meget haardt tiltrængt og derfor meget kærkommen for vore arbejdsløse Kammerater.

Vi ved, at Udbetalingen af Hjælpen giver vore Afdelinger et meget stort Ekstraarbejde, for vore store københavnske Afdelinger har det været et Kæmpearbejde at udbetale den, men vi ved lige saa sikkert, at de udfører Arbejdet med Glæde ved Tanken om, hvad det betyder for vore arbejdsløse Medlemmer at faa denne Hjælp netop nu i Vinterkulden og med de høje Brændselspriser.

Loven vil komme mange af vore arbejdsløse Medlemmer til gode, idet der kun kræves 25 afkontrollerede Søgnedage i Tiden fra 1. November 1937 til 28. Februar 1938 for at komme i Betragtning. Vi udsendte saaledes allerede i den første Uge ca. 4000 Skemaer.

Vor Hovedbestyrelse vedtog straks at benytte den Adgang, Loven gav Arbejdsløshedskassen til at yde vore arbejdsløse Kammerater denne Haandsrækning, ligesom vi i Lovens Vedtagelse atter faar et Bevis paa, at den socialdemoktatiske Regering ikke glemmer de arbejdsløse.

Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde.

Den 27. November afholdtes som sædvanlig Aarsmøde med Deltagelse af samtlige statsanerkendte Arbejdsløshedskasser. Arbejdsdirektøren aflagde Beretning for Regnskabsaaret 1936—37, af hvilken vi gengiver nedenstaaende Uddrag:

Antallet af Kasser den 31. Marts 1937 var det samme som Aaret forud, nemlig 70. Det samlede Medlemstal var ca. 431.000 mod ca. 409.000 det foregaaende Aar, og Stigningen i Aarets Løb har saaledes været ca. 22.000 eller 5,4 pCt.

Det samlede Udgiftsbeløb i Regnskabsaaret 1936—37 har andraget ialt 73,3 Mill. Kr., hvoraf 50,3 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 23 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne. Af de samlede Udgifter faldt de 69,7 Mill. Kr. paa Understøttelser (i Hovedforsikringen 46,8 Mill. Kr., i Fortsættelseskasserne, ordinært 15,4 Mill, Kr. i Henhold til Lov af 5. Dec. 1936 7,5 Mill. Kr., ialt 22,9 Mill. Kr.), 3,2 Mill. Kr. er medgaaet til Administration, og Resten, 0,4 Mill. Kr., er Fritagelse for Medlemsbidrag.

Til Dækning af disse Udgifter har Kasserne i Aarets Løb haft en samlet Driftsindtægt paa 82,4 Mill. Kr., hvoraf 56,7 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 25,7 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

I Hovedforsikringen fordeler Driftsindtægterne sig med:

30,8	Mill. Kr.	paa	Bidrag fra Medlemmer
23,4	— -	—	Statstilskud
2,5	— -	—	andre Indtægter (heraf Renteindtægt 2,1 Mill. Kr.)
56,7	Mill. Kr.		

I Fortsættelseskasserne fordeler Driftsindtægterne sig med:

7,6	Mill. Kr.	paa	Bidrag fra Medlemmer
6,0	— -	—	Statstilskud
11,4	— -	—	Refusion af udbetalt Understøttelse Regnskabsaaret 1936—37
0,7	— -	—	andre Indtægter (heraf Renteindtægt 0,6 Mill. Kr.)
25,7	Mill. Kr.		

Arbejdsløshedsforsikringens samlede Driftsoverskud har udgjort 9,1 Mill. Kr., hvoraf 5,6 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 3,5 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

Kassernes samlede Formue, der pr. 31/3 1936 udgjorde 79,8 Mill. Kr. eller 196 Kr. pr. Medlem, er 31/3 1937 steget til 89 Mill. Kr. eller 206 Kr. pr. Medlem. Af den samlede Formue faldt 62,9 Mill. Kr. paa Hovedforsikringen og 26,1 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

Kassernes samlede Gæld androg pr. 31/3 1937 1,8 Mill. Kr., hvoraf 1,64 Mill. Kr. til Staten og 150.000 Kr. til faglige Forbund. Endvidere havde Fortsættelseskasserne en Gæld til Hovedforsikringen paa 162.000 Kr.

Antallet af ledige Dage har i 1936—37 været ialt 24,5 Mill. mod 24,0 i 1935—36. Stigningen andrager saaledes ca. 2 pCt., hvorimod der i Antal ledige Dage pr. Medlem har været en Nedgang paa 3,3 pCt.

Aarslønnen i Fagene, der er afgørende for Satserne for Tilskud fra det offentlige, stiller sig for Aaret 1936—37 sammenlignet med Aaret forud saaledes:

I Regnskabsaaret 1935—36 havde 13 Kasser med ialt 210.000 Medlemmer eller ca. 50 pCt. af den samlede Medlemsbestand en Aarsfortjeneste paa under 2.000 Kr. Der er her sket en Fremgang for Regnskabsaaret 1936—37's Vedkommende, idet kun 8 Kasser med 198.000 eller ca. 46 pCt. af Medlemsbestanden ligger under denne Grænse. Dette Regnskabsaar kendetegnes i Særdeleshed ved, at der er sket en Oprykning for de lavest lønnedes Vedkommende til Mellemgrupperne samt derved, at Gruppen med en Aarsløn 3.000—3.250 Kr. er gaaet tilbage til Fordel for Gruppen 3.250—3.500 Kr. som Følge af, at Metalarbejdernes store Arbejdsløshedskasse har haft en stigende Aarsløn.

Et særligt Punkt paa Dagsordenen var et Forslag fra Arbejdsdirektør Vater om Oprettelse af et Feriehjem for Arbejderhustruer. Det vakte ikke megen Interesse fra de mandlige Repræsentanters Side.

Fanny Jensen mente, at Tanken skulde række videre ud, saa det ogsaa kom vore arbejdsløse Medlemmer til Gode især i de Hjem, hvor megen Arbejdsløshed og Smalhans daglig slider stærkt paa Nerverne.

Vi maa heller ikke glemme, at der skal være forsvarligt Opsyn med Børnene under Moderens Ferie, ligesom Hjælp til Beklædningen ogsaa vil spille en stor Rolle, for der bliver jo aldrig noget til overs til Tøj til Hustruen i de Hjem, hvor der har været langvarig Arbejdsløshed.

Ingeborg Olsen, Skotøjsarbejderforbundet, udtalte sig ogsaa i Tilslutning til Arbejdsdirektør Vaters Forslag, og der blev nedsat et Udvalg til at arbejde videre med Forslaget, hvor baade Ingeborg Olsen og Fanny Jensen blev indvalgt.

⊡

(Paa Opfordring af Direktør *Erik Dreyer,* Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet.)

Meddelelse fra Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet.

Ved Undersøgelser af Elevator-Ulykkestilfælde konstateres ofte, at Elevatorer i mange Tilfælde benyttes og behandles paa ulovlig Vis, og at dette har været den direkte Aarsag til mange Elevator-Ulykker. Forsyndelserne bestaar navnlig i, at Elevatorer benyttes til andet Formaal eller med større Belastning, end de er beregnet til (rene Godselevatorer bruges til Persontransport, hvilket ikke mindst gælder Byggeelevatorer paa Byggepladser; Godselevatorer med kun een Persons Ledsagelse benyttes til Befordring af flere Personer; saavel Gods- som Personelevatorer overbelastes). Endvidere konstateres ofte som Aarsag til Ulykkestilfælde, at Eievatorer er benyttet under Leg, og at der er øvet Hærværk mod de tekniske Installationer.

Dette Uvæsen kan Fabrikstilsynet ikke komme til Livs, idet det kræver en Overvaagen, som Tilsynet ikke er i Stand til at præstere, og som ogsaa ligger udenfor dets Opgaver. Man har derfor rettet en Henvendelse til Politiet med Anmodning om dettes Bistand, men yderligere har man anset det for rigtigst at rette

en direkte Appel til Arbejderne om ikke selv at misbruge og ikke at tillade, at andre misbruger mekanisk drevne Elevatorer.

Paa Arbejdspladserne er det fortrinsvis Arbejdere, Elevator-Ulykkerne gaar ud over; det er derfor i Arbejdernes egen Interesse, naar man anmoder dem om at erindre, at Fabrikstilsynets Eftersyn af Elevatorer kun tilvejebringer Sikkerhed ved disses Benyttelse, naar Elevatorerne behandles og bruges efter Hensigten.

Man indskærper derfor indtrængende Arbejderne at undlade at bruge Elevatorer til andre Formaal eller i videre Omfang, end de er beregnet til, og anmoder dem om direkte at medvirke til at hindre, at andre Arbejdere, hvorved navnlig tænkes paa unge Mennesker, bærer sig uforsvarlig eller uforsigtig ad.

I Forbindelse med ovenstaaende bringer vi, ligeledes efter Ønske af Hr. Direktør Dreyer, et Afsnit af „Indtrufne bemærkelsesværdige Ulykkestilfælde":

Ulykkestilfælde ved Garveri-Strygemaskine.

Skindene lægges ind i Maskinen paa et udspændt Stykke Filt, som er i 12 cm Afstand fra Strygepladen. Efter at man har taget Hænderne bort fra de indlagte Skind, sættes Maskinen i Gang ved Hjælp af et Haandtag foran det Sted, hvor Skindene føres ind i Maskinen. Under Maskinens Gang bevæger Strygevalserne sig frem og tilbage hen over Skindene. Maskinen standses ved at tage i nævnte Haandtag, hvorved Strygevalserne samtidig gaar tilbage.

Den kvindelige Arbejder havde lagt et Skind ind paa Filtet og sat Maskinen i Gang, men blev samtidig optaget af at tage imod nogle Skind. Hun vendte sig om og rakte højre Haand ud imod Skindene uden at tænke paa, at venstre Haand ikke var taget bort fra Maskinen. Den ene Strygevalse kom derfor i Berøring med Fingrene. inden hun fik standset og Haanden frigjort. Hun slap med en klemt Finger.

Hændelsen viser, at *man maa være agtsom ved Arbejde med farlige Maskiner, og at andre ikke maa forstyrre og aflede Vedkommendes Opmærksomhed.*

Arbejdernes Livsforsikring udbetaler Bonus.

Den 11. Oktober paabegyndte A/S Arbejdernes Livsforsikring sin ordinære femaarige Bonusudbetaling. Det er $4^{3}/_{4}$ Aar siden Selskabet sidst udbetalte Bonus og man har altsaa rykket Udbetalingen 3 Maaneder frem.

Det er ikke mindre end ca. 800,000 Kr., der skal fordeles til Selskabets ca. 30,000 Forsikrede, og ikke alene det absolutte Beløb, men ogsaa det Beløb, der tilfalder den enkelte Forsikring, er steget betydeligt. En forsikret, der ved sidste Bonusudbetaling fik 100 Kr. i Bonus for en fuld Periode, vil denne Gang faa 112 Kr. Bonusberettiget ved denne Udbetaling er enhver ikraftværende Forsikring, der er tegnet før 1. Januar 1936. Perioden omfatter Femaaret 1931—35 begge incl. Forsikrede, tegnede før 1. Januar 1931 faar Bonus for en fuld Periode, Forsikrede, tegnede efter denne Dato, for den Del af Perioden, der falder efter Tegningsdagen.

Bonus udbetales af Selskabets Tillidsmænd — Inkassatorer — efterhaanden som disse kommer rundt til de Forsikrede paa deres sædvanlige Inkasso-Rute. Forsikrede, der ikke længere betaler Præmie og ejheller har andre Forsikringer med løbende Præmiebetaling, maa henvende sig til Inkassatoren eller Selskabets Kontor for at træffe Aftale om Udbetalingen.

A/S Arbejdernes Livsforsikring er stiftet og ejes af Fagforeninger, Fagforbund, Sygekasser og kooperative Foretagender og byder ved sin Genforsikring i Statsanstalten for Livsforsikring den bedst mulige Sikkerhed for de Forsikrede. Alt for lille en Del af de organiserede Arbejdere, der forsikrer sig, er tilsluttet Arbejdernes eget Livsforsikringsselskab. Det er at vente, at Bonusudbetalingen vil aabne Øjnene paa mange, for de Fordele, der er ved Forsikringer, tegnede i A/S Arbejdernes Livsforsikring. Det kan med Sandhed siges, at intet Folkeforsikringsselskab er i Stand til at byde sine Forsikrede fordelagtigere Vilkaar end Arbejdernes eget Selskab. Herom er ogsaa denne i Folkeforsikringskredse enestaaende Bonusudbetaling et talende Vidnesbyrd.

30-Aars Stiftelsesfest i Esbjerg Afdeling.

Lørdag den 23. Oktober afholdt Esbjerg Afdeling en smuk Fest i Anledning af Afdelingens 30-Aars Stiftelsesdag, og da den fungerende Formand var til Møde i Esbjerg samme Dag, blev hun indbudt til at deltage i Festen.

Der var dækket Kaffebord til over 300 Festdeltagere, og Salen var fyldt til sidste Plads.

Desværre var Afdelingens Formand, Fru Minna Rasmussen, blevet syg, og det blev derfor Næstformanden, Helga Jepsen, der bød den store Forsamling Velkommen.

Efter en virkelig god Aftenunderholdning holdt saavel Helga Jepsen som Afdelingens Kasserer, Fru Hansen, en udmærket Tale til Forsamlingen: Den syge Formand havde sendt Telegram, og Helga Jepsen foreslog, at man sendte hende en Blomsterhilsen, hvilket Forsamlingen begejstret vedtog.

Den fungerende Formand bragte en Hilsen fra Hovedledelsen og omtalte Arbejdet indenfor Esbjerg Afdeling, der er en af vort Forbunds ældste Afdelinger, understregede kraftigt, hvilken Betydning den kommende Overenskomstsituation kunde faa for de danske Arbejdere, og hvor vigtigt det var at vise Arbejdsgiverne, at der er sikkert Fodslag indenfor vore Rækker. Alle maa være vaagne, Tiden kræver det simpelthen af enhver af os, ikke mindst indenfor Fagbevægelsen,

Formanden sluttede sin Tale med at udbringe et Leve for Esbjerg Afdeling.

Der var en egen kammeratlig Stemning over hele Festen, og da man efter Kaffen begyndte Dansen, viste de gode Folk fra Esbjerg, ai de ikke alene følger med i det faglige og politiske, men at de ogsaa forstaar at svinge Pigerne.

Saadan en Fest ryster Medlemmerne rigtigt sammen, og medens de Unge svang sig af Hjertens Lyst, fik de Ældre sig en lun Passiar, og det blev ud paa de smaa Timer, før denne helt igennem vellykkede Sammenkomst sluttede.

Dødsfald.

Vi har fra vor Vejen Afdeling modtaget den triste Meddelelte, at Fru *Margrethe Nielsen,* Afdelingens Formand i en Række Aar, er afgaaet ved Døden 1ste Juledag. — Afdøde var Æresmedlem i sin Afdeling, som hun i sin Tid havde været med til at stifte, og i de mange Aar, hun beklædte Posten som Formand, udrettede hun et godt og trofast Arbejde for sine Medlemmer.

Ligeledes har vi fra vor Holbæk Afdeling modtaget Meddelelse om, at Afdelingens mangeaarige Kasserer, Fru *Hansigne Nielsen,* er afgaaet ved Døden. Ogsaa i Fru Nielsen har vi mistet en af vore trofaste Medarbejdere, der aldrig sparede sig selv, naar det gjaldt Afdelingens Interesser, men med Lyst og Energi gik op i sin Gerning.

Vi har ved disse to Dødsfald mistet to gode og forbundstro Medlemmer, der gennem Aarene har udført et stort Arbejde for Forbundet, og vi udtaler ved deres Bortgang et

„Æret være deres Minde!"

Fra Bogmarkedet.

Ved Byens yderste Grænse.

Den unge Forfatter Peter Hansen vakte megen Opmærksomhed om sit Navn, da han for et Par Aar siden udsendte sin store Debutroman „Børn af en By". I alle Anmeldelser hed det: „man maa med Spænding imødese hans næste Bog". Denne udkommer i disse Dage paa Forlaget Fremad under Titlen „Ved Byens yderste Grænse" og skildrer Livet blandt jævne Mennesker af i Dag.

En ny Sandemose.

Den tidligere danske Forfatter Axel Sandemose, som efter at være bleven Nordmand udsender den ene store og bemærkelsesværdige Roman efter den anden („En Flygtning krydser sit Spor" og „Vi pynter os med Horn") møder ogsaa i Aar op med stor Roman: „Der stod en Bænk i Haven".

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra Kl. 9—10. Kontortid: Fredag Kl. 3—7, Mandag Kl. 4—7. Endvidere er Kontoret aabent Lørdag til Kl. 1.

Ledige Medlemmer maa melde sig straks, naar de bliver ledige. *Formanden.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra Kl. 4½—6½.

Formanden Fru Edith Schwartz-Olsen træffes hver Onsdag fra Kl. 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse finder Sted hver Dag fra Kl. 9—11.

Udlevering af Bøger og Skemaer fra Kl. 11—12.

Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra Kl. 10½—1.

For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Fredag fra Kl. 4—6.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 11—12.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Tirsdag mellem Kl. 11—12.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Københavns Afd. 2.
(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Tirsdag Aften fra 5—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 9½—10½ Form.

Københavns Afd. 5.
(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.
(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforening):

Kontor: Hauserplads 14 1. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent hver Dag fra 10—3. Mandag og Torsdag fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.
(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3 Formanden træffes i Reglen hver Mandag fra 5—7. Telefon Central 5123 og **11723**.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Dette Numer er redigeret af den fung. Formand *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 87 | April 1938 | 23. Aargang

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV ROSENØRNS ALLE 12 KØBENHAVN V.

Overenskomstsituationen.

Overenskomstsituationen i dette Foraar har mere end nogen Sinde før beskæftiget alle Sind. Vilde det bære mod Arbejdsfred eller -kamp, var det store Spørgsmaal ved Forhandlingerne.

Vel var der, dels ved Partsforhandlinger og dels under Hovedorganisationernes Medvirken, afsluttet Overenskomster for ca. 100,000 Arbejdere, bl. a. for Tekstilindustriens og Beklædningsindustriens Arbejdere foruden Smedene, der jo som bekendt havde afsluttet selv.

Dog var der endnu Overenskomster for ca. 100,000 andre Arbejdere, om hvilke det ikke var lykkedes at opnaa Enighed ved Forhandlingerne, deriblandt de Jernindustrien tilsluttede øvrige Fag foruden en stor Del af Dansk Arbejdsmands Forbunds Overenskomster.

Vi for vort Vedkommende manglede at afslutte Overenskomster for ca. 5000 Medlemmer, nemlig Jernindustrien, Tændstikfabrikerne og Blyantfabriken „Viking", Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening, Sodafabrikerne, Fiskehandlernes Arbejdsgiverorganisation, Reiermanns Papfabrik og Holmegaards Glasværk, Fensmark.

Efter at disse Overenskomster var opsagt til Ophør, blev der afholdt et Møde i De samvirkende Fagforbund, ved hvilket Fagene vedtog at fremsende Strejkevarsler overfor de Virksomheder, man ikke havde faaet afsluttet med.

Disse blev afsendt samtidig af alle Fag, nemlig henholdsvis den 17. og den 24. Februar 1938.

Forligsmanden greb nu ind og anmodede De samvirkende Fagforbunds Formand og den fungerende Formand for Dansk Arbejdsgiverforening om et orienterende Møde, hvorefter Forhandlingerne begyndte paa Kongens Nytorv den 23. Februar og det var Jernindustriens Overenskomster, der blev behandlet.

Efter 2 Dages Forløb var Parterne imidlertid saa langt fra hinanden, at Forligsmanden maatte afbryde, dog blev der meddelt os, at man paany vilde optage Forhandlinger i Jernindustrien, naar man havde forhandlet om de øvrige Fag.

Som det var at vente, benyttede Forligsmanden sig — grundet paa det overvældende Forhandlingsstof — af sin Ret til at kræve Strejkerne udsat, og da de første 7 Dages Udsættelse viste sig at være for lidt, blev der rettet Henvendelse til De samvirkende Fagforbund om en yderligere Udsættelse til den 18. Marts.

Tirsdag den 8. Marts havde vi Forhandlinger hos Forligsmanden vedrørende Overenskomsterne med de nævnte Enkeltvirksomheder, der opnaaedes her Enighed for Tændstikfabrikerne, Blyantfabriken „Viking" og Reiermanns Papfabrik.

Lørdag den 12. Marts og hele den paafølgende Uge optoges Forhandlingerne vedrørende Jernindustrien igen, og endelig Fredag den 18. Marts, efter 32 Timers uafbrudt Forhandling, meddelte Forligsmanden Parterne, at han agtede at fremsætte Mæglingsforslag.

Søndag den 20. Marts var der i Forligsinstitutionen teknisk Gennemgang af det meget omfattende Forligsforslag, der omfattede ialt 240 Overenskomster.

Forslaget gik væsentligt ud paa Tillæg til Overenskomster fra 1936 paa 7 pCt. og til Overenskomster fra 1937 paa 6 pCt.

For Jernets Vedkommende desuden Tillæg til Minimallønninger og Mindstebetalinger.

Disse Tillæg, der faktisk var Aarsag til, at Forhandlingerne var blevet saa langvarige, idet Arbejdsgiverne til det sidste strittede imod paa dette Punkt, skulde ifølge Forslaget tillægges Lønningerne efter 3 Ugers Forløb.

Vi kan jo ikke komme udenom, at Vanskelighederne i denne Omgang netop var opstaaet ved,

at Smedene havde afsluttet uden Tillæg til Minimallønninger og Mindstebetalinger.

Desuden gik Forslaget ud paa en Forhøjelse af Akkordbasis til 81 Øre i København og 76 Øre i Provinsen.

Mæglingsforslaget var at betragte som en Helhed, og Svaret skulde afgives Mandag den 4. April.

Hovedbestyrelsen behandlede paa sit Møde Mandag den 21. Marts Forligsforslaget og vedtog eenstemmigt at anbefale vore Medlemmer at stemme for det.

Selv om Forslaget ikke opfyldte alle vore Krav, gav det dog denne Gang et reelt Tillæg til saavel Timeløn som Akkorder.

Resultatet af Urafstemningen blev følgende:

Afdeling	Antal stemmeberettig.	Ja-Stemmer	Nej-Stemmer	Blanke	Ugyld.
Aarhus 1	58	26	3		
Fensmark	40	38	2		
Fredericia	75	33	6		
Frederiksværk	43	43			
Holeby	22	22			
Horsens	210	209			
Lyngby	16	16			
Middelfart	150	81	2		
Nykøbing F.	47	14	25		
Odense	356	283	22	1	
Struer	27	27			
Svendborg	43	41	2		
Vejle	6	6			
København 1	63	63			
København 5	3836	2894	92	16	10
	4992	3796	154	17	10

Ca. 79 pCt. har afgivet deres Stemme. Ca. 76 pCt. har stemt Ja — ca. 3 pCt. har stemt Nej.

Der har i denne Omgang været fremsat megen Kritik over Forligsforhandlingerne, særlig af Arbejdsgiverne over Forligsinstitutionen i sin Helhed. Man undres over Arbejdsgivernes Kritik paa dette Omraade, da det jo i første Instans er deres Mangel paa Forstaaelse af, at ogsaa Arbejdernes Lønninger bør forhøjes i disse Tider, hvor Priserne paa alt, hvad der skal bruges i en Arbejderhusholdning, har været i stadig Stigen, der skyldes, at vi havner paa Kongens Nytorv. Naar man saa læser i Bladene, hvor stort Overskud Industrien har givet, og de forskellige Aktieselskaber har udbetalt til deres Aktionærer, harmes man over Arbejdsgivernes stejle Holdning.

Vi begynder nu Forhandlingerne med Arbejdsgivere udenfor Arbejdsgiverforeningen og har i de første 2 Maaneder fuldt op at gøre med ogsaa hos disse at søge Lønningerne til vore Medlemmer forhøjet, men vi regner med, at disse Forhandlinger bliver knapt saa vanskelige, idet disse Arbejdsgi-

Det samlede Resultat af Afstemningen i Fagene blev som følger:

Arbejderne:

Forbund, der er tilsluttet De samvirkende Fagforbund i Danmark.

	Antal stemmeberettig.	Ialt afgivne Stemmer	Ja-Stemmer	Nej-Stemmer
Ved Urafstemning:				
Arbejdsmandsforb. Dansk	101762	53779	42258	11521
Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerne	201	181	177	4
Bødkerforbundet	271	209	175	33
Børsteindustriarb.forb.	450	293	136	153
Drejerforbundet	19	19	16	3
Elektrikerforbund, Dansk	3691	2149	1883	258
Gartnerforbund, Dansk	27	20	4	16
Glarmestersvend.s Forb.	189	153	146	7
Glasarbejderforb., Dansk	319	290	283	7
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejderforbundet	926	531	494	34
Hatte- og Buntmagerforbund, Dansk	575	406	258	148
Karetmagerforb., Dansk	158	137	65	72
Keramisk Forbund	1618	1356	1299	51
Kurvemagerforbundet	113	101	93	8
Kvindeligt Arbejderforb.	4992	3977	3796	154
Læder- og Skindarbejderforbund, Dansk	533	476	448	28
Malerforbundet i Danmk.	8183	5715	4677	903
Murerforbundet i Danmk.	7525	4790	3257	1533
Mølleriarbejderforbund, Dansk	809	612	384	228
Rebslageriarbejderforb., Dansk	293	72		72
Riggernes- og Sejlmagernes Forbund	91	87	77	10
Sadelmager- og Tapetsererforb. Skandinavisk	59	55	11	39
Skibstømrerforb., Dansk.	789	508	377	126
Skotøjsarberforb., Dansk	5189	4335	3863	394
Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk	129	129	24	105
Snedkerforb. i Danmark.	10164	6805	6261	544
Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejder-Forb.	37	32	30	1
Stenindustriarbejderforbund, Dansk	513	359	345	14
Stukkatørernes Forbund	104	92	85	5
Tekstilarbejderforbund, Dansk	84	74	74	
Træindustriarbejderforb.	6138	4133	3892	235
Tømrerforbund, Dansk	9386	5859	5219	585
Ialt 32 Forbund	165337	97734	80107	17291
Afstemningsprocent: 58.9				

Tallet for blanke og ugyldige Stemmesedler er ikke medtagne i ovenstaaende Liste.

Udenfor De samv. Fagforbund.

Glarmestersvendenes Fagf. i København	225	101	85	16
Murersvendenes Fagf.	3115	2255	1864	391
Murarbejdsmænd.s Fagf.	1590	1175	834	341
Blikkenslagerforbundet i Danmark	2045	942	729	213
Mælkeriindustriarbejdernes Forbund	20	17	14	3
Ialt udenf. De samv. Fagf.	6995	4490	3526	964
Tilsammen v. Urafstemn.	172332	101888	83633	18255
Dansk Brolæggerforbund	150		150	
Kompetent Forsamling reduceret til	89		69	
Afstemningsprocent ialt: 59,123.				
Samlet Resultat		101977	83722	18255
pCt.		100.00	82.1	17.9

Arbejdsgiverne:

	Ja Mill. Kr.	Nej Mill. Kr.	Ialt Mill. Kr.
Dansk Arbejdsgiverfor. .	398,3	157,8	556,1
Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danm.	4,0	5,0	9,0
Sammenslutningen af Danm.s Bødkermesterforeninger.....	0,1	0,0	0,1
Ialt...	402,4	162,8	565,2
pCt....	71,2	28,8	100,0

vere jo staar frit og ikke som Arbejdsgiverforeningens Medlemmer faar Parolen ovenfra.

I ethvert Tilfælde er Arbejdsfreden nu sikret i de næste 2 Aar, forudsat at der da ikke sker noget større Udsving i Pristallet, saa nu er det vor Opgave i den kommende Tid yderligere at konsolidere vor Strejkekasse, saa vi økonomisk set staar stærkere, naar vi næste Gang mødes med Arbejdsgiverne.

⊡

Kongressen i Januar 1938.

Søndag den 23. Januar og følgende Dage afholdt Kvindeligt Arbejderforbund sin 14. Kongres i Forsamlingsbygningen, Enghavevej, hvor Repræsentanter fra alle Egne af Landet var mødt, foruden Gæster fra Ind- og Udland.

Salen var meget smukt pyntet og flankeret af vore Afdelingers røde Faner.

Naar man saa udover Salen genkendte man mange Ansigter fra tidligere Kongresser, selv om der dog var en Del nye imellem, da vi jo havde betydelig flere Delegerede med denne Gang end tidligere, grundet paa vort Medlemsantals stærke Stigning.

Mangt et genkendende Smil og Haandtryk blev vekslet mellem de Delegerede inden de indtog deres Pladser og ivrigt studerede Kongresmappens Indhold.

Saa stod den fungerende Formand paa Talerstolen og opfordrede Forsamlingen til at synge Sangen „Vor Arbejdsdag", hvorefter hun i Hovedbestyrelsens Navn bød de Delegerede og Gæsterne hjertelig Velkommen.

Fanny Jensen omtalte den alvorlige Verdenssituation, der ogsaa talte sit manende Sprog til os om kommende Tiders Alvor, omtalte Arbejdsløsheden og den Indsats, vor Regering har ydet, for at mildne de Arbejdsløses Kaar. Haand i Haand maa vi arbejde sammen fagligt og politisk til Gavn for Arbejderklassen.

Udtalte Ønsket om, at vi i de kommende Dage alle maa samles i et Arbejde mod det fælles Maal: at gavne vore Kammerater det mest mulige.

I Haab om, at de Beslutninger, der bliver truffet paa denne Kongres, maa blive til Gavn for vort Forbund, erklærer jeg herved Kvindeligt Arbejderforbunds 14. Kongres for aabnet.

Fanny Jensen mindedes derefter i smukke og følte Ord det Tab, Forbundet havde lidt ved Forretningsfører *Alvilda Andersens* Død og omtalte den store Indsats, Fru Andersen lige siden 1923, da hun valgtes til Forbundets Leder, har gjort og udtalte til Slut: „Det er med dyb Vemod vi tænker paa, at vi aldrig skal se hende mere, men hendes Arbejde vil ikke blive glemt iblandt os og vi udtaler i Taknemlighed et: Æret være hendes Minde." — Mindedes derefter to andre gode Tillidsmænd, vi har mistet siden sidste Kongres, nemlig Kassereren for vor Holbæk Afdeling, Hansigne Nielsen og Stifteren af Vejen Afdeling, Margrethe Nielsen. Ogsaa dem siger vi Tak for det Arbejde, de hver for sig har udført i deres Afdeling til Gavn for deres Kammerater.

Forsamlingen paahørte Talen staaende.

Den fungerende Formand præsenterede de indbudte Gæster, som var: Sekretær K. de Jonge fra Internationale Vereiningung der Fabriksarbeiter-Verbände, Hr. F. Rippen, Nederlandse Vereniging van Fabrieksarbeiders, Redaktør, Sekretær Ferd. Nadvornik, fra det czechoslovakische Verband i Prag, Zentralsekretær Julius John, Fabrikarbeiter-Verband in der czechoslovakichen Republic, Aussig, Sekretær Carl F. Lindahl, Svenska Grov- och Fabriksarbetareförbundet, Ombudsmand John Gran fra samme Forbund, Hr. Formand Ødegaard og Fru Borghild Tharaldsen, Norsk Arbejdsmands-Forbund, Formand Jens Tangen og Hovedbestyrelsesmedlem Oscar Aas, Norsk Bygningsarbejderforbund. Formand Nic. Næss og Fru Klara Skoglund, Norsk kjemisk Industriarbejderforbund, Formand Aksel Olsen, Sekretær Robert Nielsen og Hovedbestyrelsesmedlem Julius Nielsen, Dansk Arbejdsmandsforbund, Formand Johs. Nielsen, Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, Formand Chr. Jensen og Næstformand Knud V. Jensen, De samvirkende Fagforbund, Æresmedlem Fru Sofie Rasmussen, Bryggeridirektør Em. Svendsen, og endelig Repræsentanter for Pressen: Johs. Sperling, Social-Demokraten, Redaktør Alex. Christiansen, den social-demokratiske Provinspresse, samt Tolken, Hr. A. Kocik.

Gæsterne tog derefter Ordet, takkede for Indbydelsen og udtalte de bedste Ønsker for de kommende Dages Forhandlinger.

Den fungerende Formand takkede Gæsterne for de mange gode Ønsker, der var udtalt for Kongressens Arbejde, hvorefter Kongressen konstituerede sig. Forretningsordenen oplæstes og godkendtes eenstemmigt.

Hovedbestyrelsen foreslog til Dirigenter: Mathilde Andersen, København 1, Ella Petersen, København 4 og Dagmar Petersen, Vejle. Til Sekretærer: Gunder Christiansen og Paula Poser. Til Mandatudvalg: Johanne Kongsaa, København 1, Hulda Hansen, København 6, Marie Nielsen, Horsens, og Elna Rasmussen, Randers. Til Lønudvalg: Edith Olsen, København 1, Marthine Christensen, Aalborg II og Laura Rasmussen, Odense. De af Hovedbestyrelsen foreslaaede valgtes af Kongressen. Mandat-

udvalget indstillede samtlige Mandater til Godkendelse, disse godkendtes. Dirigenten oplæste Kongressens Dagsorden, som var følgende:

1. Kongressens Aabning.
2. Mandaternes Godkendelse.
3. Kongressens Konstituering:
   A. Forslag til Forretningsorden.
   B. Valg af Dirigenter og Sekretærer.
4. Beretning om Forbundets Virksomhed i Tiden fra 1. April 1935 til 31. December 1937.
5. Regnskabet.
6. Lovændringer.
7. Fastsættelse af Lønninger.
8. Valg af Tillidsmænd.
9. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.

Der var indløbet Telegrammer fra Aarhus 4, Slagelse og Korsør Afdelinger samt Blomsterhilsen fra Horsens Afdeling.

Den fungerende Formand fik nu Ordet til Beretningen om Forbundets Virksomhed i de forløbne 3 Aar.

Hun indledede med at sige, at Grunden til, at den ordinære Kongres var fremskyndet saa meget, var de ekstraordinære Forhold, der havde gjort sig gældende for vort Forbunds Vedkommende.

Hun gik derefter over til at omtale Overenskomstsituationen 1935—36. Omtalte den kollektive Overenskomst med Ægforretningerne, som var den første, der kom til Behandling i denne Situation, og som efter en Del Forhandlinger forlængedes med en Forhøjelse af Dagpengene ved Ulykkestilfælde af fra 2 Kr. til 3 Kr. samt en forbedret Ferieordning med Hensyn til Beregningen af Anciennitet for Opnaaelse af Ferie.

Formanden gjorde iøvrigt Rede for Situationens Udvikling, omtalte Formandsmødet i De samvirkende Fagforbund den 9. Oktober 1935, hvor man enedes om at søge Opsigelsesfristerne for Overenskomsterne nedsat, redegjorde for de afholdte Formandsmøder i de forskellige Brancher og for de førte Forhandlinger. Omtalte de af os fremsatte Forslag, som bl. a. for Jernindustriens Vedkommende gik ud paa et Løntillæg af 10 Øre og en Forhøjelse af Akkordbasis paa 10 Øre.

Omtalte de stedfundne Forhandlinger, som endte resultatløst, hvorefter 1. Varsel om Stor-Lock-out udsendtes af Arbejdsgiverforeningen den 30. Januar og 2. Varsel fulgte den 6. Februar. Varslet omfattede for vort Forbunds Vedkommende Kalk- og Teglværksindustrien, Kaolin-Industrien paa Bornholm, Jern- og Metalindustrien og Tekstilindustrien. De samvirkende Fagforbund svarede med den 10. Februar at udsende 1. Strejkevarsel, hvorefter Arbejdsgiverforeningen sendte et udvidet Lock-out-varsel. Forligsmanden traadte til og efter at Lockouten var blevet udsat til den 22. Februar meddelte Forligsmanden den 20. Februar, at han opgav Mægling, hvorefter Lock-outen var en Kendsgerning. Den omfattede for vort Forbunds Vedkommende 6500 Medlemmer, medens vort Strejkevarsel omfattede 250 Medlemmer.

Den 9. Marts genoptog Forligsmændene Mæglingen og den 17. forelaa Mæglingsforslagene. For Jernindustriens Vedkommende gik Forslaget ud paa et Tillæg af 5 Øre, en Forhøjelse af Akkordbasis paa 5 Øre og 5 Øre til de personlige Lønninger.

For Tekstilindustrien 2 pCt.s Forhøjelse af Tid- og Akkordlønninger samt en Ferieordning i Lighed med Tekstilarbejderforbundets. Vor Hovedbestyrelse anbefalede Forslaget og ved den foretagne Urafstemning vedtoges det med 256 Stemmers Majoritet, med en Stemmeprocent paa 64,9.

Arbejdsgiverne forkastede imidlertid Forslaget, og den 26. Marts fremsatte Regeringen paa Rigsdagen Forslag om: *Loven om Afgørelse af den mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund bestaaende Uoverensstemmelse.*

Denne Lov traadte straks i Kraft og Arbejdet genoptoges Mandag den 30. Marts 1936 med foreløbig Afregning.

Da der imidlertid i det ifølge Loven nedsatte Udvalg ikke opnaaedes Enighed om de resterende Uoverensstemmelser, overgik Sagen til Behandling i den i Henhold til Loven nedsatte Voldgiftsret, som den 7. April afsagde sin Kendelse, der for vort Forbunds Vedkommende betød, at Mæglingsforslaget stadfæstedes med en enkelt Undtagelse (Tekstilindustrien 1 pCt. straks).

Formanden omtalte derefter Omkostningerne ved Lock-outen, der for vort Vedkommende beløb sig til ca. 483,000 Kr. samt omtalte, at vore Medlemmer ved Lock-outens Afslutning paa Hovedbestyrelsens Foranledning fik en Uges ekstra Understøttelse.

Formanden gik derefter over til Overenskomstsituationen 1936—37. Omtalte den efter langvarige Forhandlinger med Ægforretningerne afsluttede Overenskomst, der blev sluttet for 2 Aar og betød et Tillæg af 5 Øre pr. Time straks og yderligere 2 Øre fra 1. Januar 1938, forbedret Ferieordning, 100 pCt. Tillæg for Arbejde paa 1. Maj-Dagen og flere andre for Medlemmerne betydningsfulde Forbedringer.

Vi fremsendte derefter, i Henhold til de nye Forhandlingsregler, der for første Gang skulde arbejdes efter, Ændringsforslag til de Overenskomster, vi ønskede Forbedringer paa. Vort Forslag gik for Jernets Vedkommende ud paa et Tillæg til Lønningerne af 10 Øre, en Forhøjelse af Akkordbasis ligeledes paa 10 Øre, fuld Feriebetaling for 2000 Arbejdstimer, samt Forhøjelse af Ferielønnen for saavel København som Provinsen til 45 Kr. Ved de efterfølgende Forhandlinger, saavel i Under- som i Hovedorganisationerne, opnaaedes der Enighed om en Række Punkter, saasom: Fællestillidsmand, Betaling for ændrede Akkorder m. m., hvorimod man ikke kunde komme til Enighed om Lønspørgsmaalet. Paa samme Maade gik det de øvrige Fag.

Vi fremsendte derefter henholdsvis 10. og 17. Marts Strejkevarsler. Forligsmanden greb ind og fremsatte under 27. Marts sit Mæglingsforslag. Den foretagne Urafstemning resulterede i, at vore Medlemmer forkastede Forligsforslaget med stor Majoritet (1116 Stemmer). Da der imidlertid skulde stemmes over Forslaget som en Helhed, blev Slutresultatet,

at det vedtoges af Arbejderne, idet Dansk Arbejdsmands Forbund m. fl. lod det afgøre ved kompetent Forsamling. Arbejdsgiverne forkastede imidlertid, hvorefter Regeringen greb ind og vedtog: *Loven om Forlængelse af Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere den 9. April 1937.*

Vi fik indenfor Jernet et Tillæg til Minimallønninger og Mindstebetalinger paa henholdsvis 3 og 4 Øre og i Vaskerierne fik vi Tillæg paa henholdsvis 3 og 5 Øre — fra 1. Marts 1938 yderligere 2 Øre.

Formanden omtalte derefter de Forhandlinger, der førtes med Arbejdsgivere udenfor Arbejdsgiverforeningen, og hvor vi alle Vegne fik Tillæg til de laveste Lønninger.

udvikle sig, men at man maatte være forberedt paa alt.

Hun omtalte derefter i store Træk de generelle Ordninger, der var truffet i den forløbne Periode, bl. a. med Fjerkræslagterierne (Randers, Ringsted, Svendborg) — De danske Statsbaner vedrørende Vognrengøring og vedrørende Ekstraledbevogtning, de kvindelige Postbude m. m.

Skildrede derefter de mange Voldgifts-, Mæglings- og Fællesmøder, der havde været afholdt og de Strejker, Forbundet havde maattet etablere overfor forskellige Virksomheder for at opnaa Overenskomster o. lign.

Gav Oplysninger vedrørende det indenfor Op-

Til Overenskomstsituationen 1937—38 omtalte den fungerende Formand de indledende Møder saavel Hovedbestyrelsesmøder, Formandsmøder i De samvirkende Fagforbund, som de her afholdte Branchemøder indenfor de forskellige Industrier. Pristallets Stigning fra 175 til 183 foraarsagede jo en meget stor Overenskomstsituation, idet saa godt som alle Forbundets Overenskomster saavel med Arbejdsgivere i Arbejdsgiverforeningen som med Arbejdsgivere udenfor denne, af vore Medlemmer ønskedes opsagt.

Omtalte kort de Tillæg, der var Enighed om at forlange og de Krav, man vilde stille: nemlig paa 1-aarige Overenskomster 8 pCt., paa 2-aarige 12 pCt., udvidet Ferie m. m. Omtalte ligeledes det Forslag, man ved de indenfor Jernindustrien i vort Forbund afholdte Formandsmøder var enedes om, nemlig: 10 pCt.s Forhøjelse af Lønningerne, 10 Øre i Akkordafsavnstillæg, Forhøjelse af Akkordbasis med 10 Øre, 12 Dages Ferie med en Udbetaling af Kr. 80,00 for saavel København som Provinsen m. m., redegjorde ligeledes for de Forslag, der var stillet i de andre store Grupper: Vaskerier, Tekstilbranchen, Bladkompagniet m. fl.

Udtalte, at det paa nuværende Tidspunkt var umuligt at dømme om, hvorledes Situationen vilde

lysnings- og Agitationsarbejdet udrettede, herunder det paa Esbjerg Arbejderhøjskole startede Tillidsmandskursus.

Omtalte Forbundets 35-Aars Jubilæumsdag, den 3. Marts 1936, som blev markeret ved, at der til vore syge og arbejdsløse Medlemmer udbetaltes en Uges ekstra Understøttelse.

Gik derefter over til i store Træk at skildre Affæren vedrørende Forbundets tidligere Hovedkasserer Kirstine Haagensen og Næstformand Johanne Jensens Tillidsbrud, idet de havde solgt Mærker uden om Hovedkontoret og meddelte, at Forbundets Kasse for at undgaa, at Arbejdsløshedskassen blev lukket for København 1's Vedkommende, havde maattet betale det besvegne Beløb til Arbejdsløshedskassen (ca. Kr. 25,000,00).

Omtalte Fru Dahlgrens Underskud og den Resolution, Forbundet i denne Anledning havde modtaget fra Københavns Afdeling 1 og som Hovedbestyrelsen havde vedtaget at forelægge Kongressen til Afgørelse.

Denne Resolution gik ud paa, at Forbundet anmodedes om at dække det Underskud, Fru Dahlgren havde paaført Københavns Afdeling 1.

Den fungerende Formand henstillede paa Hoved-

bestyrelsens Vegne til Kongressen at bevilge det nævnte Beløb, for at skaffe Ro i Afdelingen.

Formanden omtalte derefter de politiske Begivenheder af Betydning, der var sket i den forløbne Periode, bl. a. Landstingets Erobring den 15. Septbr. 1936, Tugthuslovens Ophævelse i Februar 1936, samt Loven om Forbud mod Overarbejde af 7. Maj 1937.

Hun omtalte til Slut Formueforholdene og gav en Oversigt over Forbundets økonomiske Udvikling og Stilling, der viste en Formuefremgang i Perioden paa Kr. 185,953,21 i Administrations- og Strejkekasse.

Der var i den forløbne Periode ligeledes en Fremgang i Medlemsantallet paa 5202 Medlemmer — 7 Afdelinger.

Den fungerende Formand afsluttede hermed sin Beretning og overgav den til de Delegeredes Godkendelse.

Beretningen blev af Forsamlingen modtaget med et langvarigt Bifald.

I Diskussionen, som derefter paafulgte, deltog følgende: Kirsten Rasmussen, Jane Krause, København 1, Svenna Petersen, København 7, Johanne Jensen, København 3, Inger Gamburg, København 5, Marie Nielsen, Horsens, Johanne Kongsaa, København 1, Hulda Hansen, København 6, Minna Rasmussen, Esbjerg, Edith Olsen, København 1, Jenny Hansen, København 5, Anna Petersen, Nykøbing Sj., Laura Aagaard, Holstebro, Petra Schou, Aarhus, Ragnhild Andersen, København 5, Nielsine Jensen, Aalborg 2, Signe Larsen, København 1, Marie Johansen, Helsingør, Elna Rasmussen, Randers. Den fungerende Formand replicerede.

Dirigenten oplæste følgende af Hovedbestyrelsen stillede Resolution:

> Kongressen henstiller til den kommende Hovedledelse og vor Hovedorganisation De samvirkende Fagforbund at arbejde til det Yderste for at opnaa de bedst mulige Resultater for vore arbejdende Kammerater i den forestaaende Overenskomstsituation, ligesom man ogsaa tager Spørgsmaalet op om et Samarbejde Organisationerne imellem til Gavn for hele Arbejderklassen.

Resolutionen sattes under Afstemning og godkendtes.

Jenny Hansen, Københavns Afdeling 5, som ligeledes under Diskussionen havde stillet Forslag om en Resolution, trak denne tilbage.

En Resolution, som Inger Gamburg havde stillet under Diskussionen, sattes under Afstemning og forkastedes.

Fru Gamburg havde ligeledes stillet Forslag til en Udtalelse i Anledning af den af Københavns Afdeling 1 vedrørende Sagen: Fru Dahlgren stillede Resolution. Udtalelsen var følgende:

> Ud fra dragne Erfaringer igennem Aarene, sidst i Københavns Afdeling 1 og Hovedledelsen, paalægger Kongressen Hovedkassereren at tilrettelægge og gennemføre et Kontrolsystem af de enkelte Afdelingers Regnskaber og Administration, der samtidig skal virke som en Vejledning.
>
> Beretning om Situationen i Forbundets enkelte Afdelinger skal løbende aflægges overfor Hovedledelsen.

Denne Udtalelse toges til Efterretning med en mindre Rettelse, idet „Hovedkassereren" rettedes til: „den kommende Hovedledelse".

Ved Afstemning vedtoges det endvidere, at Hovedforbundet skulde tage Tabet ved Fru Dahlgrens Underskud (ca. 4200 Kr.).

Næste Punkt paa Dagsordenen var Regnskabet. Efter at Hovedkassereren havde givet nogle supplerende Oplysninger til dette, navnlig vedrørende det nye Kontrolsystem med hyppige Revisioner i Afdelingerne, sattes Regnskabet under Afstemning og godkendtes enstemmigt.

Man behandlede derefter Lovændringerne.

Hovedbestyrelsen fremsatte herunder forskellige Forslag, som alle vedtoges.

De vigtigste af disse var Forhøjelse af Satserne for Strejkeunderstøttelse af Kr. 2,00 paa alle Satser og Forhøjelse af Satserne for Begravelseshjælp af Kr. 25,00 paa alle Satser — samt at Hovedbestyrelsen udvidedes fra 18 til 20 Medlemmer.

Der var fra forskellige Afdelinger stillet en Del Forslag, af disse vedtoges imidlertid kun følgende:

Et af „Københavns Afdeling 5" stillet Forslag vedrørende Beregning af Anciennitet for overflyttede Medlemmer under Strejker, samt Forslag om en Ændring i „Afdelingernes Love" vedrørende Indvarsling af ekstraordinær Generalforsamling.

Et af Aalborg 1 stillet Forslag, gaaende ud paa at udvide Repræsentationen i Forretningsudvalget for Provinsen fra 1 til 3 Repræsentanter, blev ligeledes vedtaget.

Det samme gjaldt et Forslag fra Aaborg Afd. 2, der gik ud paa, at Medlemmer, der har begaaet Svig mod Arbejdsløshedskassen, ikke kan modtage Tillidshverv af nogen Art i Forbundet eller dets Afdelinger.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Fastsættelse af Lønninger. Formanden for Lønudvalget, Marthine Christensen, Aalborg, stillede paa Lønudvalgets Vegne Forslag om at forhøje de faste Tillidsmænds Lønninger med Kr. 10,00 pr. Uge. Dette vedtoges enstemmigt.

Man gik derefter over til Valg af Tillidsmænd.

Til Forretningsfører valgtes *Fanny Jensen*, til Hovedkasserer *Kirsten Rasmussen* og til Sekretær genvalgtes *Gunder Christiansen,* alle med Akklamation.

Fanny Jensen foreslog paa Hovedbestyrelsens Vegne *Paula Poser* til Vicekasserer og *Dagmar Petersen,* Vejle, til Sekretær.

Paula Poser valgtes med Akklamation, medens Dagmar Petersen valgtes med 98 Stemmer, idet Jenny Hansen, der blev foreslaaet af Fru Gamburg, fik 67 Stemmer.

Som Revisorer genvalgtes *Jenny Larsen,* København 2, og nyvalgtes *Johanne Kongsaa,* København 1. Suppleant blev *Ragnhild Andersen.*

Man gik derefter over til Valg af Hovedbestyrelse.

Til Hovedbestyrelse valgtes:

for Københ.:	Hulda Hansen	42 St.
	Edith Schwartz-Olsen	41 „
	Harriet Baadum	39 „
	Albertine Jørgensen	39 „
	Jane Krause	39 „
	Johanne Jensen	39 „
	Inger Gamburg	38 „

Til Hovedbestyrelse for Provinsen valgtes:

for Jylland:	Jensine Nielsen, Sønderborg	51 St.
	Marthine Christensen, Aalb.	48 „
	Petra Schou, Aarhus	47 „
	Pouline Jensen, Randers	40 „
	Marie Nielsen, Horsens	26 „
for Fyen:	Rosalie Rohde, Odense	14 „
for Sjælland og Bornholm:	Birtha Hansen, Helsingør	20 „
	Anine Kæmpe, Rønne	20 „

Til Suppleanter valgtes:

for Københ.:	Jenny Hansen	30 „
	Jutta Christoffersen	28 „
	Elisabeth Christensen	23 „
for Jylland:	Laura Aagaard, Holstebro	38 „
	Karen Sørensen, Fredericia	33 „
for Fyen:	Marie Jensen, Svendborg	14 „
for Sjælland og Bornholm:	Carla Hansen, Køge	15 „

Forretningsføreren foreslog, at man til Forretningsudvalget for Provinsen valgte 2 Repræsentanter for Jylland og 1 for Fyen.

Petra Schou, Aarhus, og Marthine Christensen, Aalborg, valgtes for Jylland, og Rosalie Rohde for Fyen. Som Suppleant valgtes Marie Nielsen, Horsens.

Forretningsføreren foreslog Kongressen at lade sætte en Gravsten paa Alvilda Andersens Grav paa hendes Fødselsdag den 23. Maj. Forslaget vedtoges enstemmigt. Endvidere anmodede Forretningsføreren om Bemyndigelse til at flytte Kontorlokalerne til et mere centralt beliggende Sted samt til at afslutte Overenskomst med Handels- og Kontormedhjælperforbundet om Løn- og Arbejdsforhold for Hovedkontorets Personale. Begge Forslag vedtoges.

Forretningsføreren fremsatte endnu et Forslag, der gik ud paa, at man bevilgede 1000 Kr. til de kæmpende i Spanien. Ogsaa dette Forslag vedtoges.

Forretningsføreren takkede den afgaaede Revisor, Fru Poser, for hendes mangeaarige Arbejde i Forbundet, og man vedtog paa Forslag af Marthine Christensen, Aalborg at yde hende en Erkendtlighed, som det overlodes til Forretningsudvalget nærmere at bestemme.

Det vedtoges, at næste Kongres skulde afholdes 1941 (inden 1. Oktober) i København.

Derefter fik Gæsterne Ordet. Fru Skoglund, Norsk kjemisk Industriarbejderforbund, takkede paa de norske og svenske Kammeraters Vegne for den store Gæstfrihed, der var vist dem i de forløbne Dage, og udtalte sin Begejstring over den Maade, paa hvilken Forhandlingerne var ført, og udtalte Haabet om, at Samarbejdet mellem de mandlige og kvindelige Kammerater i de nordiske Lande maatte blive yderligere befæstet, og de tagne Beslutninger maatte bringe ikke alene Kvindeligt Arbejderforbund, men Arbejderklassen i sin Helhed Held og Fremgang.

Sekretær de Jonge takkede paa de udenlandske Gæsters Vegne. „Mænd er ofte", sagde han, „af den Tro, at kun de forstaar at lede en Organisation, men Kongressens Forhandlinger har gjort denne Tro til Skamme, idet de med al Tydelighed har bevist, at Kvinderne forstaar at varetage deres egne Sager og er i Besiddelse af de rette organisationsmæssige Egenskaber".

Han sluttede med at udtale Haabet om, at Samarbejdet mellem Forbundet og Internationale maatte fortsættes i Fremtiden i samme Aand som hidtil og udbragte et Leve for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark, for Fagbevægelsen i Danmark og for den internationale Fagbevægelse.

Julius Nielsen, Dansk Arbejdsmands-Forbund, takkede paa de danske Gæsters Vegne for de 3 forløbne Dages Samvær. Han udtalte, at det var med en vis Spænding, man var gaaet til denne Kongres, men han kunde kun udtrykke sin Beundring for Kvindernes Forhandlingsmaade, deres Saglighed og Ro. Han omtalte Samarbejdet mellem Kvindeligt Arbejderforbund og Dansk Arbejdsmands-Forbund og udtalte Haabet om fortsat Fremgang for Forbundet. Han sluttede med at udbringe et Leve for Arbejderbevægelsen i sin Helhed og for Kvindeligt Arbejderforbund. Derefter tog Forretningsføreren Ordet, takkede de afgaaede Hovedbestyrelsesmedlemmer for deres Arbejde og Gæsterne for deres gode Ønsker og alle de mange, der havde sendt Telegrammer og Blomsterhilsener.

Der var bl. a. indløbet Telegram fra Fru Lyngsie og fra flere Afdelinger, nemlig: Nyborg, Randers, København 7 og Middelfart.

Forsamlingen sang derefter staaende „Internationale".

De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasses Delegeretmøde

den 26. Januar 1938.

Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden for Tiden fra 1. April 1935 til 31. December 1937.
2. Regnskabet for Tiden fra 1. April 1935 til 31. December 1937.
3. Lovændringer.
4. Fastsættelse af Lønninger.
5. Valg af Tillidsmænd.
6. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Delegeretmøde.

Formanden gik, efter at have budt Velkommen — herunder et særligt Velkommen til Arbejdsdirektør Vater og Kontorchef Korsgaard, der var Delegeretmødets Gæster — straks over til at aflægge

Beretning om Virksomheden i den forløbne 3-aarige Periode. Hun udtalte, at hun vilde indskrænke sig til at nævne de vigtigste Begivenheder, der havde tildraget sig i den forløbne Tid siden sidst afholdte Delegeretmøde, idet hun for Regnskabet og de statistiske Oplysningers Vedkommende henviste til den trykte Beretning.

Arbejdsløsheden havde jo i hele Perioden været i fortsat Stigning, hvilket kunde ses bedst deraf, at Fortsættelseskassen vedblivende havde maattet holdes aaben.

Understøttelsessatserne forhøjedes i Sommeren 1936 med 20 Øre pr. Dag i Henhold til § 15, Stk. 3, i Arbejdsløshedsloven, der giver Adgang til at regulere Understøttelsessatserne med Pristallet som Baggrund. Vi fik Sanktion til at forhøje Understøttelsessatserne i Henhold hertil til henholdsvis Kr. 2,70 og Kr. 3,20 uden Kontingentforhøjelse, idet Bidraget til Hovedforsikringen nedsattes med 5 Øre ugentlig og Bidraget til Fortsættelseskassen forhøjedes med 5 Øre ugentlig.

En i Henhold til § 49 i Vedtægten afholdt Urafstemning vedtog dette med stor Majoritet og vedtog samtidig, ligeledes med stor Majoritet, en af ovenstaaende nødvendiggjort Tilføjelse til Vedtægtens § 16, som følger:

„Hovedledelsen er berettiget til med Arbejdsdirektørens Sanktion, under fornødent Hensyn til Kassens skiftende Behov, at foretage fornødne Ændringer vedrørende Understøttelsessatserne."

Satserne forhøjedes tilsvarende for Medlemmer under 18 og over 60 Aar.

Efter Landstingsvalget i September 1936 forelagde Socialministeren Forslag om midlertidig Lov vedrørende de statsanerkendte Arbejdsløshedskassers Fortsættelseskasser. Denne Lov vedtoges i Rigsdagen den 5. December 1936, og den gik ud paa at forhøje Antallet af understøttede Dage i Fortsættelseskassen fra 70 til 140 Dage for Tiden fra 1. December 1936 til 31. Marts 1937.

Vi udbetalte i Henhold til denne Lov *Kr. 164,202,40,* idet vi straks benyttede os af den Adgang, Loven gav os til at forhøje det aarlige Maksimum af understøttede Dage.

Hjælpen udbetaltes uden Paaligning af Ekstrakontingent af nogen Art.

Derefter forelagde vort Parti paa Rigsdagen Forslag til Ændringer i Arbejdsløshedsloven. De vigtigste af disse Ændringer gik ud paa følgende: § 18 i Arbejdsløshedsloven ændres til: at det mindste Antal Dage for det aarlige Maksimum af Understøttelse saavel i Hovedforsikringen som i Fortsættelseskassen sættes til 90 Dage i Stedet for som hidtil 70 Dage.

10-Maaneders Bestemmelsen bortfalder helt.

Det Tidsrum, i hvilket et nydende Medlem kan oppebære sit aarlige Maksimum for Understøttelse omfatter ikke længere: „12 paa hinanden følgende Maaneder", men et „Regnskabsaar" (fra 1. April til 31. Marts).

Statstilskudet til Kassen forhøjedes saaledes, at Gennemsnitsfortjenester paa henholdsvis 2000 Kr., 2250 Kr. og 2500 Kr. der før fik et Tilskud i Forhold til Medlemsbidraget af henholdsvis 90, 85 og 80 pCt. faar nu 10 pCt. mere, saafremt Gennemsnitsledigheden for Kassen i Regnskabsaaret har andraget mindst 20 pCt. og derhos har oversteget Kassens Normalledighedsprocent med 20 pCt.

Ligeledes er Formuegrænsen forhøjet fra 5000 til 8000 Kr. for ugifte og fra 10,000 til 12,000 Kr. for gifte.

Disse Grænser kan yderligere sættes op af Socialministeren.

De skete Ændringer i Loven betyder ikke alene store Fordele for vore Medlemmer, men letter og simplificerer Udbetalingen af Understøttelse og Administrationen i det hele taget.

Vort hidtidige Maksimum af 80 og 90 Dage i Arbejdsløshedskassen og 70 Dage i Fortsættelseskassen forhøjedes efter en derom foretagen Urafstemning med 10 Dage i Hovedforsikringen og 20 Dage i Fortsættelseskassen mod en Kontingentforhøjelse af 10 Øre pr. Uge (4600 Stemmers Majoritet).

Den fung. Formand omtalte Afkontrolleringen i Afdelingerne, som flere Steder lod meget tilbage at ønske med Hensyn til Effektivitet og paalagde indtrængende Afdelingerne at drage Omsorg for, at Afkontrolleringen blev effektiv og nøjagtig samt udtalte, at paa dette Felt vilde der blive taget fat paa Oplysningsarbejdet fra Hovedkontorets Side.

Hun omtalte derefter Brændselshjælpen til Alders- og Invaliderentenydere samt arbejdsløse Medlemmer af statsanerkendte Arbejdsløshedskasser og redegjorde for Betingelserne for at erholde denne.

Formanden omtalte Stigningen i Medlemsantallet; dette var den 31. Marts 1935: 13,069, og pr. 31. December 1937: 17,028, altsaa var der en Fremgang paa 3959 Medlemmer.

Formanden sluttede med at udtale en Tak til Tillidsmændene i Afdelingerne for deres Arbejde i Kassen og overgav derefter sin Beretning til de Delegeredes Godkendelse.

I Diskussionen deltog: Johanne Kongsaa, Inger Gamburg, som stillede Forslag om en Resolution til Regeringen, et Forslag som imidlertid toges tilbage, samt Hulda Hansen.

Formanden stillede paa Hovedbestyrelsens Vegne Forslag om følgende Resolution:

„Delegeretmødet i De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasse takker Regeringen for ydet Indsats overfor Arbejdsløshedsspørgsmaalet, særlig for den vedtagne Brændselshjælp.

Delegeretmødet henstiller til Regeringen stadig at være opmærksom paa de trange Forhold, de Arbejdsløse lever under og søge gennemført alle Foranstaltninger, der kan fremme Beskæftigelsen og lette Vilkaarene for de Tusinder af Arbejdsløse."

Resolutionen sattes under Afstemning og vedtoges.

Da Regnskabet ikke ønskedes oplæst, fremsatte Hovedkassereren nogle supplerende Oplysninger til det, hvorefter det sattes under Afstemning og godkendtes eenstemmigt.

Man behandlede derefter Lovændringerne.

Nogle fra henholdsvis Københavns Afdeling 1 og 5 indkomne Forslag vedrørende Ændringer i Kontrol og Ferie til de Arbejdsløse toges til Efterretning.

Formanden meddelte, at grundet paa, at vi fra Arbejdsdirektoratet havde modtaget Meddelelse om, at vi fra 1. Januar 1938 maatte lade Bestemmelsen om en højere Understøttelse til de af vore Medlemmer, der i en nærmere angivet Periode ikke havde oppebaaret nogen Understøttelse, udgaa, havde Hovedbestyrelsen vedtaget at stille Forslag om, at der skulde udbetales Medlemmer med indtil 5 Aars Medlemsret Kr. 2,70 pr. Dag og Medlemmer med 5 Aars Medlemsret og derover Kr. 3,00 pr. Dag, og at dette Forslag blev udsendt til Urafstemning i Afdelingerne. For at gennemføre dette Forslag, skulde der imidlertid gennemføres en Kontingentforhøjelse af 20 Øre ugentlig.

Delegeretmødet vedtog at lade Forslaget gaa ud til Urafstemning.

Et Forslag fra Fredericia Afdeling vedrørende Juleunderstøttelse vedtoges med en af Hovedbestyrelsen foreslaaet Ændring, saaledes at Medlemmer, som i Tiden fra 23. November til 23. December har haft 14 afkontrollerede Dage, kan faa Juleunderstøttelse. Et Forslag fra Odense Afdeling vedrørende Beregning af Karensdage ved nedsat Arbejdstid vedtoges.

Det samme gjaldt et Forslag fra Fredericia Afdeling vedrørende Understøttelse paa nedsat Tid.

Ligeledes vedtoges et Forslag fra Aalborg Afd. 1 gaaende ud paa, at 3 Repræsentanter fra Provinsen skal have Sæde i Forretningsudvalget i Stedet for som hidtil 1. Enkelte andre Forslag fra henholdsvis Odense, Køge, København 5, København 1, Nyborg, Randers, Nykøbing Mors, Aalborg 2 og Hjørring Afdeling dels forkastedes og dels bortfaldt.

Det vedtoges, at Lønningerne skulde forblive uforandrede. Som Tillidsmænd i Kassen valgtes de samme som valgtes i Forbundet.

Det vedtoges, at næste Delegeretmøde skulde afholdes i Tilslutning til Forbundets næste Kongres i 1941.

Derefter fik Arbejdsdirektør Vater Ordet, og indfriede dermed et Løfte, han havde givet Kassens Formand om at holde et Foredrag vedrørende den ændrede Arbejdsløshedslov.

Arbejdsdirektøren indledede med at takke for Indbydelsen og imødegaa forskellige under Diskussionen fremsatte Udtalelser. Han holdt derefter et meget indgaaende og interessant Foredrag vedrørende den reviderede Arbejdsløshedslov, men paa Grund af Pladsmangel maa vi udskyde Referatet af dette til næste Nummer af vort Medlemsblad, der til Gengæld vil bringe et udførligt Referat af Arbejdsdirektørens Foredrag.

Formanden takkede Arbejdsdirektøren og gav derefter Ordet til Æresmedlem Sofie Rasmussen, der i en kort og meget smuk Tale takkede for de forløbne Dages Samvær og omtalte den store Interesse, med hvilken hun havde fulgt Forhandlingerne, knyttet som hun var med de stærkeste Baand til Forbundet og Kvindernes Arbejdsløshedskasse. Hun ønskede de valgte Tillidsmænd til Lykke og betonede stærkt sin Tro paa, at Valget af Formand var et meget lykkeligt Valg, som Kvinderne nok skulde faa Glæde af.

Formanden takkede alle de Delegerede for den udviste Tillid, takkede Tillidsmændene ude omkring i Afdelingerne for deres store Arbejde for Arbejdsløshedskassen og for det gode og loyale Samarbejde med Hovedkontoret, som hun vilde gøre alt for at bevare, og sluttede med at udbringe et kraftigt besvaret Leve for De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasse.

⊡

Tak!

De mange skønne Blomster, der blev mig overrakt paa Kongressen, efter mit Valg som Forretningsfører, forvandlede mit Hjem til en duftende Blomsterhave, ligesom der ogsaa stod andre Ting, der ikke var der før. Baade derfor og for de mange venlige Ord siger jeg saa mange Tak. Jeg vil nu haabe vi alle i Fællesskab maa medvirke til at genskabe den Respekt, vort Forbund rettelig fortjener, og at det gode Samarbejde mellem vort Forbund og vore Afdelinger fortsat maa blive bevaret.

Fanny Jensen.

* * *

Nu er der forløbet ca. 2 Maaneder efter vor Kongres — men det er jo kun med Glæde, man tænker tilbage paa Kongresdagene.

Der skulde tages meget vigtige Bestemmelser, store Beslutninger skulde træffes og den vigtigste var at vælge et Menneske til at føre vort Forbund videre frem.

Der var jo paa Kongressen kun een Tanke — kun eet Menneske, man kunde tænke sig at vælge — Fanny Jensen.

At man har valgt rigtigt, er der ingen, der tvivler om, mindst af alle vi, der dagligt har Lejlighed til at følge Fru Jensens Arbejde.

At Fanny Jensen ogsaa ønsker at ofre vort Forbund sin hele, udelte Arbejdskraft har hun vist ved at afslaa at paatage sig Hvervet som Borgerrepræsentant, og det kan vi kun sige hende hjertelig Tak for.

Aarene, der svandt, har været sværere, end de fleste kan tænke sig. Nu haaber vi paa en god Fremtid for vort Forbund.

Vi her paa Hovedkontoret vil, med vor dygtige Formand i Spidsen, gøre vort bedste dertil.

Maa jeg samtidig benytte Lejligheden til at sige alle en hjertelig Tak for den gode Modtagelse, jeg fik paa Kongressen, og for alle de mange smukke Blomsterhilsener.

Kirsten Rasmussen.

⊡

Hovedledelsens Tillidsmænd.

Ovenstaaende Billede viser de 5 valgte Tillidsmænd paa Hovedkontoret.

Af disse 5 er de 4 Nyvalg. Den femte, Sekretær Gunder Christiansen, blev genvalgt med Akklamation, hvilket hun er blevet ved hver eneste Kongres, siden hun i 1923 valgtes til Sekretær i Forbundet.

Om vor Hovedkasserer, Kirsten Rasmussen, gælder det, at hun i 20 Aar har ledet vor største Provinsafdeling — Odense Afdeling — deraf de 2 sidste Aar ogsaa som Kasserer.

Hun har, i de 3 Aar hun har været ansat paa Hovedkontoret som Hjælpekasserer for den daværende Hovedkasserer, vist, at hun magter sin Opgave. Hun er tillige i Besiddelse af stor Ordenssans, saa der er ingen Tvivl om, at hun nok skal kunne røgte sit Hverv som Hovedkasserer tilfredsstillende.

Dagmar Petersen, der ogsaa i mange Aar har været Formand i Vejle Afdeling og der har gjort et dygtigt Arbejde, faar nu som Sekretær Lejlighed til at bruge sine Evner ved det mangeartede Arbejde saavel paa Kontoret som ude omkring i Provinsen, hvor hun vil komme til at deltage i Forhandlinger i vore mange Afdelinger.

Paula Poser, den nye Vicekasserer, har fra sin pure Ungdom taget ivrig Del i Fagbevægelsen og desuden i mange Aar været Kasserer i vor store Københavns Afdeling 1.

Om mig selv er der kun lidt at sige. Jeg gaar ind til det ansvarsfulde Hverv som Forretningsfører for vort Forbund med det faste Forsæt at give Forbundet hele min Arbejdsevne og ved systematisk og planmæssigt Arbejde stadig at have vore Medlemmers Tarv for Øje.

Hvad der mere skal siges overlader jeg til vore Delegerede, naar vi, om alt gaar vel, mødes igen til Kongres i 1941.

Med disse Ord byder jeg mine Medarbejdere Velkommen til et virkeligt og maalbevidst Samarbejde for Forbundet og takker vore Medlemmer, der tillidsfuldt har betroet os disse vigtige Poster indenfor vort Forbund og dets Arbejdsløshedskasse.

F. J.

Afsluttede Overenskomster.

Overenskomsten med „Dansk Litograflaug" er fornyet til 1. Marts 1939 med en Forhøjelse af Lønningerne paa 2 Kr. 50 Øre pr. Uge.

Overenskomsten med „Foreningen for Danmarks Fiskekonserves-Industri", forlængedes for Hundested, Nexø og Kerteminde 1 Aar til 1. Marts 1939 mod, at Lønnen forhøjedes med henholdsvis 3 og 6 Øre („555", Kerteminde, fra 63 til 66 Øre.) („Gubben" og „Celco" fra 60 til 66 Øre.) med Bibeholdelse af personlige Tillæg og Akkordafsavnstillæg. Alle Akkorder, der ikke giver mindst 25 pCt. over Timelønnen, optages til lokal Forhandling. Olieindustriens Tillidsmandsbestemmelse indførtes i Overenskomsten.

Med „Fyrtaarnet", København, forlængedes Overenskomsten uforandret ligeledes til 1. Marts 1939. Betaling for Søn- og Helligdagsarbejde samt Olieindustriens Tillidsmandsbestemmelse tilførtes Overenskomsten.

Overenskomsten med Kaffesurrogatfabriken „Danmark", Hedehusene, er forlænget til 1. Marts 1940

med Pristal. Timelønnen forhøjes til 66 Øre. Akkorderne forhøjes med 5 pCt.

Overenskomsten med Slagelse Sækkelager er forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjedes med 4 Øre.

Med Nordisk Fjerfabrik og Københavns Fjerrenseri er Overenskomsterne forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Samtlige Lønninger forhøjedes med 5 pCt. Der indførtes 2 Ugers Ferie med fuld Løn.

Med A/S Danske Oliemøller og Sæbefabriker, Lyngbyvej, er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Ugelønningerne forhøjedes med 2 Kr. pr. Uge (6 pCt.).

Med Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Lønningerne hævedes med 1 Kr. 60 Øre pr. Uge for Kvinder under 18 Aar, og henholdsvis 1 Kr. 80 Øre og 1 Kr. 90 Øre for Kvinder over 18 Aar.

For Fabriken i Jyderup er truffet samme Ordning. Timelønnen forhøjedes til 84 Øre. Et Fradrag af 1 pCt. for Ferie bortfaldt.

Med „Elektro Isola", Vejle, forlængedes Overenskomsten til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjedes fra 72 til 76 Øre. 1. Maj og udvidet Ferie, som Fabriks- og Lagerarbejdernes Fagforening i Vejle.

Med Foreningen af danske Cementfabriker er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Samtlige Lønninger forhøjedes med 5 pCt. (henholdsvis 3 Øre og 1 Kr. 77 Øre).

Overenskomst er oprettet med Limfabriken, Nibe, til 1. Marts 1940 med Pristal. Ugelønnen forhøjedes med 2 Kr. 64 Øre.

Overenskomsten med Aalborg Mælkekompagni er fornyet til 1. Marts 1940 med Pristal. Lønnen forhøjet fra 72 til 76 Øre.

Overenskomsten med Aalborg Mælkekompagnis Flødeisfabrik er forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Time- og Akkordlønninger forhøjet med 5 pCt.

Overenskomsten med Johan og Aksel Hornbech, Hadsund, er forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Samtlige Lønninger forhøjedes henholdvis med 1 Kr. 55 Øre og 1 Kr. 60 Øre pr. Uge.

Med Kragelunds Fabriker, Aalborg, er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Time- og Akkordlønninger forhøjedes med 5 pCt.

Med Aarhus Oliemølle, Aarhus og Esbjerg er Overenskomsterne forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjet med 4 Øre. Akkorderne med 5 pCt.

Med Fyns Sækkekompagni er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønningerne forhøjet med 4 Øre.

Med Københavns Farvefabrik og Papirfarveri er Overenskomsten fornyet til 1. Marts 1940 med Pristal. Lønnen forhøjedes med 2 Kr. 20 Øre pr. Uge. Desuden erholder Kvinderne et Gratiale tre Gange aarligt af 30 Kr. 30 Øre. Forhøjelse af Kittelpenge fra 16 Kr. til 22 Kr. 60 Øre aarligt.

Med Sukkerfabriken „Nykøbing" er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Lønningerne forhøjedes med 4 Øre (fra 72 til 76). Akkorderne forhøjedes med 5 pCt. Enkelte Timer betales som ½ Dag.

Overenskomsten med Mælkekondenseringsfabriken i Hjørring er forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønningerne forhøjedes med 6 pCt. (4 Øre), 9 Øres Tillæg pr. Time for Pakning af Laag. Enkelte Timer betales som ½ Dag.

Med Chr. Olsens Fabriker, Emdrupvej, forlængedes Overenskomsten til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønningerne forhøjedes med 4 Øre, og det i Overenskomsten fastsatte Akkordafsavnstillæg paa 6 Øre indreguleredes i samtlige Timelønninger. Akkorderne forhøjedes med 3 pCt.

Overenskomsten med Henckel og Co. forlængedes til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjedes med 4 Øre, der indførtes et Akkordafsavnstillæg af 2 Øre pr. Time.

Overenskomsten med Blauenfeld og Tvede er forlænget i 2 Aar til 1. Marts 1940 med Pristal. Ugelønnen forhøjedes med 1 Kr. 75 Øre. Akkorderne forhøjedes med 5 pCt.

Overenskomsten med Dampvaskeriejerforeningen forlængedes til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønningerne forhøjedes med 5 Øre. Der skal afholdes Mægling om Akkorderne.

Overenskomsten med Fyns Konservesfabrik forlængedes til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjes med 5 Øre.

Med „Det danske Medicinal- og Kemikaliekompagni" er Overenskomsten forlænget 2 Aar til 1. Marts 1940 med Pristal. Slutlønnen forhøjedes til 35 Kr. 90 Øre. Begyndelseslønnen forhøjedes procentvis i samme Forhold. Der optages Forhandling om Indførelse af Tillidsmandsordning.

Overenskomsten med Gustav Lotze, Odense, er forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Slutlønnen forhøjedes til 33 Kr. Begyndelseslønningerne i Forhold hertil, ogsaa dér skal forhandles om en Tillidsmandsordning.

Med Firmaet Alfred Benzon A/S er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Slutlønnen maanedsvis forhøjedes med 8 Kr. 86 Øre,

de øvrige Lønninger i Forhold hertil (procentvis). Der skal forhandles om en Tillidsmandsordning.

Med Blumensaadts Fabriker, Odense, er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Ugelønnen forhøjedes med 2 Kr. 50 Øre og øvrige Lønninger i samme Forhold.

Med A/S Worning og Petersen, Vejle, forlængedes Overenskomsten til 1. Marts 1940 med Pristal. Ugelønnen forhøjedes med 2 Kr. til 33 Kr. De øvrige Lønninger i samme Forhold.

Overenskomsten med Svendborg Boghvede- og Havremølle er forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjedes med 4 Øre. Akkorderne med 3 pCt.

Overenskomsten med A/S Konservesfabriken „Danica", Slagelse, er forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjedes til 73 Øre.

Med A/S Kastrup Glasværk er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Ugelønningerne forhøjedes til 35 Kr. 50 Øre og 36 Kr. 50 Øre.

Overenskomsten med A/S De forenede Glasværker, Odense, er forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Ugelønnen forhøjedes til 31 Kr. 80 Øre.

Med A/S Sækkeleje-Kompagniet er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Ugelønningerne forhøjedes med 2 Kr. Timelønningerne med 4 Øre. Akkorderne forhøjedes med 5 pCt. Regulering paa enkelte meget høje Akkorder.

Med A/S Sækkeleje-Kompagniet, Aalborg, er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Ugelønningerne forhøjedes med 2 Kr. 1 Øre. Timelønningerne med 4 Øre. Akkorderne med 5 pCt.

Med A/S Sækkeleje-Kompagniet, Odense, er Overenskomsten forlænget 2 Aar til 1. Marts 1940 med Pristal. Ugelønningerne forhøjedes med 2 Kr. Timelønningerne med 4 Øre. Akkorderne med 5 pCt.

Med „Dansk Sækkereparation", Kalundborg, er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjedes med 4 Øre. Akkorderne med 5 pCt.

Overenskomsten med A/S Københavns Sukkerraffinaderi, Valby, er forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønningerne forhøjedes med 4 Øre Akkorderne med 5 pCt., undtagen 1., 2. og 11. Akkorden ved Sækkevask forhøjes med 10 pCt. Ordning vedrørende Læge, Medicin og Sygepenge, bliver den samme, som bliver truffet for de mandlige Arbejdere.

Med Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjedes med 4 Øre. Akkorderne med 6 pCt. indtil 85 Øre, 5 pCt. indtil 90 Øre, 4 pCt. indtil 95 Øre og 2 pCt. over 95 Øre. Akkorder for Spræt og Bomuldstrikotage forbliver som hidtil. Akkord ved fint Klæde hos Jaster fastsattes til 175 Øre.

Med A/S The Hairlock Cushion Co. er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Sluttimelønnen forhøjes med 5 Øre, de øvrige Satser procentvis i Forhold hertil. De almindelige Overtidssatser indføres i Overenskomsten.

Med A/S Schønning & Arvé er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjedes med 4 Øre, Akkordafsavnstillæget paa Dæklageret forhøjes med 1 Øre (fra 5 til 6 Øre). Akkorderne forhøjes med 4 pCt. Fradraget af 20 pCt. ved nyt Arbejde udenfor Fagets almindelige Akkordomraade nedsættes til 15 pCt. Feriegodtgørelsen forhøjes fra 32 til 34 Kr. Tillidsmandsordning som for de mandlige Arbejdere.

Med Gummifabriken „Tretorn", Helsingør, er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjet med 4 Øre. Akkordbasis forhøjet til 80 Øre. Der optages lokal Forhandling vedrørende Sortering, og der skelnes mellem Dame-, Herre- og Børnefodtøj, samt ved Pakning mellem Sko og Støvler.

Med „Foreningen af Herrelingerifabrikanter" er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Der oprettes en Standard-Overenskomst for samtlige Medlemmer af Foreningen. Tidslønninger forhøjes med 6 pCt. (Stiversker fra 75 til 80 Øre), Strygersker fra 85 til 90 Øre (Akkordlønninger forhøjedes med 5 pCt.).

Med A/S Bladkompagniet er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Lønnen forhøjedes med henholdsvis godt 6 og 7 pCt. (Klasse A fra 28 Øre til 37 Øre pr. omdelt Eksemplar for indtil 300 Blade, Klasse B fra 45 Øre til 55 Øre pr. omdelt Eksemplar for indtil 300 Blade). Mindstebetalingen forhøjedes med 10 pCt. for Morgenaviserne. Omdeling af „Hjemmet" forhøjet fra 3 til 4 Øre i Klasse B, Inkassation af Maanedsregninger forhøjet fra 4 til 5 Øre. Forhandlerregninger forhøjedes fra 12 til 15 Øre. Timerne fra Kl. 4 til Kl. 6 Morgen hævedes fra 108 Øre til 120 Øre.

Overenskomsten med Otto Mønsted, Aarhus og København, er forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Lønnen forhøjedes i København med henholdsvis 2 Kr. 71 Øre og 2 Kr. 86 Øre (til 41 Kr. 39 Øre og 44 Kr. 8 Øre henholdsvis for Dagdrift og 2 og 3 Holds Drift).

For Aarhus forhøjedes Lønnen med 2 Kr. 72 Øre og 2 Kr. 85 Øre, til henholdsvis 40 Kr. 72 Øre og 43 Kr. 35 Øre henholdsvis for Dagdrift og 2—3 Holds Drift).

Overenskomsten med Dansk Galoche- og Gummifabrik, Køge, er forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Grundtimelønnen hævedes fra 57 til 65 Øre — efter 3 Ugers Forløb 72 Øre. Lønnen for Rengøringsarbejdet hævedes fra 65 til 72 Øre plus Tillæg for almindelig Rengøring 1 Kr. pr. Dag. For Toiletterne 1 Kr. pr. Dag plus 5 Kr. pr. Uge.

Ved Transportbaandene betales henholdsvis 85, 80 og 75 Øre (før 72 Øre). Akkordbasis hævet fra 74 til 85 Øre.

Med Dansk Tekstilfabrikantforening er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen hævedes med 7 pCt., alle Akkorder med 5 pCt. Betaling for Skiftehold med 3 Øre, og yderligere 3 Øre ekstra, saafremt der ikke holdes Spisepause. Nattillæg, Skifteholdstillæg og Overtidsbetaling som Tekstilarbejderforbundet. (Nattillæg 2 Gange 38 Øre pr. Time. Overtidsbetaling for de første 2 Timer 21 Øre, 38 Øre for den 3. Time).

⊡

Urafstemningen

over Hovedbestyrelsens paa Kassens Delegeretmøde fremsatte Forslag om Ændring i Understøttelsessatserne m. m.

Som berørt andet Steds i Bladet havde Arbejdsdirektoratet i Skrivelse af 6. December f. A. meddelt os, at den Bestemmelse i Vedtægten, der gik ud paa, at Medlemmer, der i en nærmere angivet Periode — i vor Kasse 3 Aar — ikke havde oppebaaret Understøttelse, fik en højere Understøttelsessats udbetalt end de øvrige Medlemmer, maatte udgaa fra 1. Januar d. A.

Dette var ogsaa Tilfældet med de øvrige enkelte Kasser, der endnu havde en lignende Bestemmelse i deres Vedtægt.

Ved Forhandling med Arbejdsdirektoratet fik vi Sagen udsat til vort i Januar afholdte Delegeretmøde, og paa dette fremsatte Hovedbestyrelsen Forslag om, at der udbetaltes Medlemmer med 5 Aars Medlemsret og derover Kr. 3,00 pr. Dag i Understøttelse. Da dette imidlertid vilde komme til at betyde en Merudgift for Kassen, vilde det medføre en Kontingentforhøjelse af 20 Øre pr. Uge, og Delegeretmødet vedtog derfor at udsende dette til Urafstemning blandt vore Medlemmer.

Hvis Forslaget ikke blev vedtaget, vilde vi fra 1. April i Aar kun have haft een Understøttelsessats, nemlig *Kr. 2,70 pr. Dag* for alle Kassens Medlemmer.

Vi bringer nedenfor en Oversigt over Urafstemningens Resultat, som iøvrigt gennem Cirkulære er meddelt vore Afdelinger:

Afdeling	Ja-St.	Nej-St.	blanke	ugyldige
Aabenraa	6			
Aalborg 1	168	11	3	
— 2	95	89	3	
Aarhus 1	197	326	12	1
Esbjerg	91	26		
Fensmark	42			
Fredericia	29	48	2	
Frederikshavn	5	10		
Frederiksværk	9	38		
Glostrup	59	81		
Grænge	20	2		
Haderslev	48	9		
Hadsund	3			
Hasle	8	2		
Hedehusene	11	—		
Helsingør	120	30	4	
Herning	2	—	—	
Hillerød	60	2		
Hjørring	41	3		
Hobro	13			
Holeby		21		
Holbæk	18	15		
Holstebro	38	12		
Horsens	358	75	10	
Hundested		35		
Haarby	4	25		
Jyderup	5	—		
Kalundborg	14	15		
Kerteminde	9	15		
Kolding	61	12		
Korsør	18	2		
København 1	925	1636	47	46
— 2	190	219		
— 4	1	91	5	
— 5	1445	104	23	56
— 6	241	776	28	2
— 7	4	1		
Køge	135	15	6	
Lyngby	33	1	4	
Middelfart	34	35		
Nakskov	18	3	1	
Nyborg	20	21		
Nykøbing F.	24	27		
Nykøbing M.	25	—	—	
Næstved	6	15		
Odense	583	246		
Randers	4	46		
Ribe	9			
Ringsted	13	17		
Roskilde	18	33		
Ryomgaard	10	—		
Rønne	14	4		
Skagen	—	18		
Slagelse	76	24		
Svendborg	39	24	1	
Sønderborg	35	6	2	
Thisted	4	17		
Vamdrup	20		1	
Vejen	—	10		
Vejle	13	20		
Viborg	1	9		
Vinderup	—	12		
Vordingborg	1	8		
	5493	4342	152	105

Af ovenstaaende fremgaar det, at Forslaget er vedtaget med 1151 Stemmers Majoritet.

⊡

Lovforslag om Ferie.

Et betydningsfuldt Initiativ af Regeringen.

Landstingsvalget i 1936 sætter sig efterhaanden mange betydningsfulde Spor i Lovgivningen. Allerede i Samlingen 1936—37 gennemførtes en Række Love af særlig Interesse for de organiserede Arbejdere: Tugthuslovens Ophævelse, Forbud mod Overarbejde, Lærlingeloven, Arbejdsløshedsloven o. s. v. allesammen Love, hvis Gennemførelse kun var muliggjort ved Demokratiets Valgsejr i September 1936.

Ved Rigsdagens Aabning i Oktober trak Statsminister *Stauning* Retningslinierne op for Rigsdagsarbejdet i Samlingen 1937—38 og bebudede her flere Lovforslag af stor Værdi for Arbejderklassen. Et af disse Forslag angik *Ferie for Lønarbejdere.* Forslaget herom er nu udarbejdet og blev fremsat i Folketinget af Socialminister *Ludvig Christensen* den 8. Februar.

12 Dages Ferie til allę Arbejdere.

Forslaget tilsikrer *enhver Arbejder, Funktionær eller Medhjælper i offentlig og privat Virksomhed* Ret til en aarlig Ferie med Løn. Der ydes 1 Dags Ferie for hver Maaned den paagældende har arbejdet i Tiden 1. April til 31. Marts. I de Tilfælde, hvor Arbejdet i en Virksomhed har været af kortere Varighed end 1 Maaned, sættes Ferieretten i Forhold til Beskæftigelsens Længde. Dog regnes der ikke med Arbejde af kortere Varighed end 6 Arbejdsdage. For Løsarbejdere, der kan have vanskeligt ved at opfylde dette Krav om 6 Dages Arbejde i samme Virksomhed (f. Eks. Havnearbejdere) kan Socialministeren fastsætte Reglerne for Arbejdernes Adgang til at opnaa Ferieret. Den aarlige Ferie vil saaledes blive paa 12 Arbejdsdage for alle Arbejdere, der har været beskæftiget hele Aaret paa en eller flere Arbejdspladser. Loven indeholder dog en Overgangsbestemmelse, hvorefter Ferien i 1939 ansættes til 9 Dage, og for de Fag, der hidtil ikke har haft Ferie, 6 Dage. Men fra 1940 bliver Lovens Bestemmelse om 12 Dages Ferie for et helt Arbejdsaar fuldt effektiv for alle af Loven omfattede Grupper.

Feriegodtgørelsen 4 pCt af Lønnen.

Ferien skal gives i Sammenhæng i Tiden mellem 2. Maj og 30. September. I Ferien tilkommer der hver ferieberettiget Arbejder en Feriegodtgørelse paa 4 pCt. af den udbetalte Løn (dog ikke af Overarbejdstillæg o. lign.) Feriegodtgørelsen udredes alene af Arbejdsgiverne og udbetales, naar Ferien holdes. Hvor ikke Feriegodtgørelsen garanteres eller udbetales af den faglige Organisation, Virksomheden henhører under, kan dette Spørgsmaal ordnes gennem et Feriemærke-System og et fælles Feriefond. I dette Tilfælde maa Arbejdsgiveren udlevere Feriemærker til Arbejderne, som naar Ferien holdes, mod Aflevering af Mærkerne faar udbetalt sine Feriepenge.

Lovforslaget indeholder en Række Detailbestemmelser, hvoraf enkelte har Krav paa at blive nævnt. Det er saaledes udtrykkelig fastslaaet, at Loven ikke medfører nogen Indskrænkning i en videregaaende Ferieret, hvad enten denne Ret er fastsat ved Lov, Overenskomster eller blot *Sædvane.* Det er ligeledes bestemt, at Loven ikke blot giver Ferie*ret,* men ogsaa *Pligt* til at holde Ferie det Antal Dage, som Ferieretten omfatter. Det er ogsaa forudset, at enkelte kunde lade sig friste til at tage andet Arbejde i Ferietiden; sker dette fortabes imidlertid *Retten til Ferieløn for hele Ferieperioden.* Endelig er det fastslaaet, at *enhver Aftale, hvorved der gives Afkald paa Ferieretten,* er ugyldig. Overtrædes denne Bestemmelse, straffes *Arbejdsgiveren* med Bøde. Overdragelse af Feriemærker er forbudt og straffes ligeledes med Bøder.

Deling af Ferien.

For Landarbejdere indeholder Forslaget den Bestemmelse, at Ferieretten opnaas efter mindst 25 Dages Arbejde i samme Virksomhed i Løbet af Arbejdsaaret. For at undgaa den Ulempe, det vil kunne medføre, om Landbrugets Arbejdere skal have 12 Dages Ferie i Sommertiden, er der aabnet Adgang til, at Ferien *kan* deles, dog saaledes, at mindst 6 Dage skal gives i Sammenhæng. I Tilfælde, hvor en Landarbejder har Krav paa mere end 6 Dages Ferie, behøver saaledes kun de 6 Dage at falde i Tiden 2. Maj—30. September.

I andre Sæsonfag, eller hvor det af andre Grunde vil være til aabenbar Ulempe at lægge hele Ferien i Sommertiden, kan Direktøren for Arbejds- og Fabrikstilsynet efter Forhandling med Fagets Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer give Tilladelse til, at Ferien *deles* og gives udenfor Tidsrummet 2. Maj—30. September.

Ogsaa for Søfolks Vedkommende kan det være vanskeligt at fastlægge Ferien i Sommertiden. Det er derfor fastslaaet, at Ferien *kan* henlægges til andre Tider af Aaret. Ferien skal gives, saa snart Hensynet til Skibstjenesten tillader det, og da paa det Tidspunkt, hvorom gensidig Aftale træffes. Medmindre anden Aftale træffes, skal Ferien gives i *dansk* Havn. *(Enten* den *danske* Havn, hvor 1) Skibet er hjemmehørende, 2) den paagældende *er* forhyret eller 3) hvor Rejsen slutter.)

Ferieloven en historisk Begivenhed.

Der er ingen Tvivl om, at dette Forslag vil blive hilst med Glæde af alle danske Arbejdere. Praktisk talt er *alle,* der ikke paa anden Maade er sikret Ferie, omfattet af Lovforslaget og opnaar det uvurderlige Gode, som en Ferie er. Men foruden at være til Glæde og Berigelse for den enkelte Arbejder har Ferien ogsaa en beskæftigelsesmæssig Betydning. Behovet og Produktionen bliver jo ikke mindre, fordi Ferie indføres. *For hver Dag, en Arbejder holder Ferie, maa der da blive en Dags Arbejde for en arbejdsløs Kammerat.* Af mange Grunde er der saaledes Anledning til at anerkende Regeringen for dens Initiativ til Løsning af dette store Spørgsmaal for Arbejderklassen.

Den Dag, Loven vedtages, vil faa samme Plads i den danske Arbejderbevægelses Historie som hin Dag, da 8 Timers-Dagen, Maalet for Slægtleds Drømme og Kampe, blev Virkelighed.

20-Aars Fest i Slagelse.

Det var en virkelig stilfuld og nobel Fest, der blev afholdt i Slagelse Afdeling Lørdag den 19. Marts d. A.

Fint var Festbordene smykkede, og 4 Retter Mad med tilhørende Vine var et virkeligt Udtryk for, at Afdelingen i lange Tider havde sparet op for at fejre denne Dag paa festlig Vis og glæde Medlemmerne.

Der var mødt ca. 200 Deltagere til Festen, og ved Middagen bød Formanden, Fru Sofie Johansen, i en nydelig Tale Velkommen til Forsamlingen og de indbudte Gæster: fra Hovedforbundet Forretningsføreren, Borgmester Melgaard, Slagelse, Fællesorganisationens Formand Andreas Petersen og Formanden og Forretningsføreren for Arbejdsmands-Forbundet i Slagelse.

Fanny Jensen holdt Festtalen, omtalte den alvorlige Situation, de danske Arbejdere i Øjeblikket var inde i, men udtalte Haabet om, at det maatte lykkes os at faa et Løntillæg uden en ødelæggende Arbejdskamp.

Arbejdsgivernes Uvilje mod at give os Løntillæg har jo givet sig tydelige Udtryk gennem de hos Forligsmanden førte vanskelige Forhandlinger. Dette maner os mere end nogensinde før til at værne om vor Organisation og yderligere værdsætte Sammenholdets stærke Magt. Omtalte Udviklingen i Slagelse Afdeling og det store Arbejde, der var udført af Ledelsen til Gavn for vore Kammerater. Vi maa endelig ikke glemme, at samtidig med, at vore Organisationer stadig er blevet stærkere, er der ogsaa sket en betydningsfuld politisk Udvikling for vort Parti. Det faglige og det politiske bør være inderligt forbundet, for at vi kan øve den rette Indflydelse og derved opnaa de størst mulige Goder for Arbejderne.

Ønskede til Slut Foreningen til Lykke med de 20 Aar og bragte Bestyrelsen en Tak for godt Samarbejde gennem Aarene og overrakte paa Hovedbestyrelsens Vegne Formanden og Kassereren en Blomsterhilsen.

Borgmester Melgaard holdt derefter en personligt præget Tale, der viste, at han havde fulgt Afdelingens Udvikling med Interesse i de Aar, der var gaaet.

Han takkede Bestyrelsen for godt Samarbejde og udbragte et Leve for Slagelse Afdeling.

Fællesorganisationens Formand bragte herefter en Hilsen fra sin Organisation og takkede Afdelingen for dens gode Medvirken i det fælles faglige Arbejde. Han sluttede med at udbringe et Leve for fortsat godt Sammenhold blandt Arbejderne i Slagelse.

Formanden takkede for alle de gode Ønsker og overrakte derefter to Medlemmer, der havde været med fra Afdelingens første Dag, hver et Spisebestik i Sølv.

Det var rørende at se de to Medlemmers Glæde over denne uventede Paaskønnelse.

Til Slut talte Fanny Jensen for Festens ældste Deltager, der trods sine 80 Aar mødte op med Sindet opladt for Organisationens Fremgang og Betydning, og medens Forsamlingen rejste sig, overrakte Fanny Jensen den gamle Kvinde en Buket Blomster.

Nu bød Formanden Velbekomme, og Festen afsluttedes med et vellykket Bal.

Denne Fest vil længe blive husket af Medlemmerne, baade for det smukke Arrangement og den kammeratlige Aand, der fra først til sidst havde præget den, og det blev henimod de smaa Timer, forinden man sluttede af. — Ja, det var vel nok en Fest!

Stiftelsesfest i Skagens Afdeling.

Lørdag den 19. Februar fejrede Skagen Afdeling 3-Aarsdagen for sin Stiftelse.

Festen holdtes paa Karstens Hotel og havde samlet ca. 150 organiserede Arbejdere, idet hele Fællesorganisationen var indbudt. Forsamlingen sang „Danmark for Folket", hvorefter Formanden Marie Rasmussen bød Velkommen og gav Ordet til Sekretær Gunder Christiansen, der, efter at have bragt Hilsen fra Forretningsføreren og Forbundsledelsen, kom ind paa en Omtale af den organisationsmæssige Udvikling, Overenskomstforholdene med mere. Paa Grund af de vanskelige Forhold med Hensyn til at faa Kvinderne paa Skagen ind i Afdelingen, holdtes Talen stærkt organisatorisk, og bevirkede Indmeldelse af 5 nye Medlemmer.

Gunder Christiansen rettede en Tak til Afdelingsledelsen for det yderst vanskelige Arbejde, den havde udført med at holde sammen paa Afdelingen og sluttede med et kraftigt besvaret Leve for Skagen Afdeling.

Ved det efterfølgende Kaffebord talte Næstformanden i Dansk Arbejdsmandsforbunds Skagens Afdeling Otto Poulsen.

Formanden for D. s. U. Skagens Afdeling, Mogens Christensen, oplæste Digte af Harald Herdahl, der ligesom Drachmanns „Engelske Socialister" og Oskar Hansens „Det røde Flag" hilstes med Begejstring.

I Anledningen var forfattet en Sang af lokal Tilsnit, ligesom der overraktes Formanden og Kassereren Blomster. Kassereren Sigrid Nielsen takkede for den Støtte og Venlighed, hun var vist af Kammeraterne.

Formanden takkede for de gode Ønsker for Afdelingen og dens Fremtid.

Derefter gik Dansen lystigt til langt hen paa de smaa Timer, alt i alt en hyggelig og kammeratlig Fest.

G. C.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

De samvirkende Fagforbunds Medlemsstatistik for 1937.

De samvirkende Fagforbund omfattede den 31. Decbr. 1937 68 Organisationer med 3133 Afdelinger. Det samlede Medlemstal udgjorde 451,629, heraf var 376,106 (83,3 pCt.) Mænd og 75,523 (16,7 pCt.) Kvinder.

Ved Udgangen af 1936 omfattede D. s. F. 64 Organisationer med 2926 Afdelinger og tilsammen 407,465 Medlemmer, deraf 336,029 (82,5 pCt.) Mænd og 71,436 (17,5 pCt.) Kvinder.

Antallet af tilsluttede Forbund er saaledes steget med fire (Dansk Tømrerforbund, Søfyrbødernes Forbund, Sømændenes Forbund og Radiotelegrafistforeningen) og det samlede Medlemstal med 44,164 eller med 11,1 pCt. Antallet af mandlige Medlemmer er steget med 40,077 eller 11,9 pCt., de kvindelige Medlemmers Antal med 4,087 eller 5,7 pCt. De fire nyindmeldte Forbund talte ved Udgangen af 1937 tilsammen 16,577 Medlemmer, og Medlemsfremgangen for de øvrige Forbund udgør ialt 27,587. Af disse Forbund kunde de 45 notere Fremgang, medens 18 Forbund havde en mindre Tilbagegang og Medlemstallet i et Forbund var uforandret.

Den største Fremgang opviser Dansk Arbejdsmandsforbund med 16 482 flere Medlemmer, Kvindeligt Arbejderforbund med 2,293, Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund med 1,554, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund med 1,097, Dansk Kommunalarbejderforbund med 984 og Træindustriarbejderforbundet med 806 flere Medlemmer. Disse 6 Organisationer har haft en samlet Fremgang paa 23,216 Medlemmer, de øvrige 4,371 nye Medlemmer fordeler sig paa de andre 39 Forbund, der opviser Stigning i Medlemstallet.

Antallet af Afdelinger er steget med 207, og heraf falder de 149 paa de fire nyindmeldte Forbund, saaledes at Afdelingstallet i de øvrige Forbund er steget med 58.

De udenfor staaende Organisationer.

Medlemstallet i de udenfor De samvirkende Fagforbund staaende Organisationer er i Beretningsaaret gaaet ned fra 54,298 til 39,429 eller med 14,869. Dette skyldes, at 4 Organisationer: Dansk Tømrerforbund, Sømændenes Forbund, Søfyrbødernes Forbund og Skolebetjentenes Organisation i Aar er udgaaet af Fortegnelsen over de udenfor staaende Organisationer, hvis Antal dermed er gaaet ned fra 19 til 15, idet ved Udgangen af 1937 8 Forbund og 7 enkeltstaaende Fagorganisationer endnu stod udenfor den faglige Centralorganisation.

De fire Organisationer, der i Aarets Løb er optaget under De samvirkende Fagforbund, for Skolebetjentenes Organisation ved Indmeldelse i Dansk Kommunalarbejderforbund, havde ved Udgangen af 1936 tilsammen 16,344 Medlemmer. Holder man disse Medlemmer udenfor, opviser de øvrige udenfor staaende Organisationer en samlet Fremgang paa 1475 Medlemmer.

Ved Udgangen af 1937 fandtes der her i Landet altsaa ialt 83 faglige Organisationer med 491,058 Medlemmer.

Af samtlige fagorganiserede Arbejdere tilhørte de 92 pCt. Forbund under De samvirkende Fagforbund, medens 8 pCt. var Medlemmer af udenfor staaende Organisationer. Den 31. December 1936 var de tilsvarende Procentsatser henholdsvis 88,24 og 11,76, saaledes at Forholdet med Hensyn til Medlemstallet i de tilsluttede og udenfor staaende Organisationer har ændret sig i Centralorganisationens Favør.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra Kl. 9—10. Kontortid: Fredag Kl. 3—7, Mandag Kl. 4—7. Endvidere er Kontoret aabent Lørdag til Kl. 1.

Ledige Medlemmer maa melde sig straks, naar de bliver ledige. *Formanden.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra Kl. 4½—6½.

Formanden Fru Edith Schwartz-Olsen træffes hver Onsdag fra Kl. 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse finder Sted hver Dag fra Kl. 9—11.

Udlevering af Bøger og Skemaer fra Kl. 11—12.

Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra Kl. 10½—1.

For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Fredag fra Kl. 4—6.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 11—12.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Tirsdag mellem Kl. 11—12.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Tirsdag Aften fra 5—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 9½—10½ Form.

Københavns Afd. 5.

(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforening):

Kontor: Hauserplads 14¹. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent hver Dag fra 10—3. Mandag og Torsdag fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Maagevej 72, er aabent hver Dag fra 10—3. Telefon Central 5123 og **11723**.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV ROSENØRNS ALLE 12 KØBENHAVN V.

Nummer 88 | Juli 1938 | 23. Aargang

Lov af 12. April 1938 vedrørende Ferie med Løn.

Fra 1. Juli d. A. træder Loven af 12. April 1938 — Ferieloven, som den populært kaldes — i Kraft.

Efter denne Lov har enhver Lønarbejder, der hidtil har haft overenskomstmæssig Ferie, Ret til en Ferie paa 9 Arbejdsdage i 1939 og i 1940 skal alle Lønarbejdere have en Ferie paa 12 Arbejdsdage med en Feriebetaling af 4 % af den indtjente Løn.

Som Overgangsbestemmelse for Arbejdere, der ikke tidligere har haft Ferie eller har haft kortere Ferie end en Uge, gælder dog, at Feriegodtgørelsen fastsættes til 2 % af Lønnen og Ferieretten til Halvdelen af det efter Loven iøvrigt gældende Dageantal.

Nu, da Loven skal føres ud i Livet, har de to Hovedorganisationer afholdt Møder for at drøfte den mest hensigtsmæssige Maade at praktisere Loven paa.

Man er her enedes om at anbefale Organisationerne to forskellige Systemer: Kortsystemet for de organiserede Arbejdsgivere og Mærkesystemet for de uorganiserede Arbejdsgivere.

Vor Hovedbestyrelse har været samlet for at drøfte dette vigtige Spørgsmaal, og man enedes om at tiltræde Hovedorganisationernes Forslag, idet Kortsystemet — som vi allerede kender fra en Række Overenskomster, bl. a. Jern- og Metalindustrien — maatte være det bedste for vore hos Arbejdsgivere indenfor Arbejdsgiverforeningen beskæftigede Medlemmer, medens Mærkesystemet synes bedst egnet for uorganiserede Arbejdsgivere, idet Arbejdet hos disse jo i mange Tilfælde ikke er saa stadigt, og Mærkesystemet derfor vil være den bedste Garanti for Ferielønnens Udbetaling.

Dette System praktiseres paa den Maade, at Arbejdsgiverne paa alle Landets Postkontorer kan købe Feriemærker. Disse Mærker skal hver Uge indklæbes i Feriebøger. Feriebøgerne udleveres ligeledes paa Postkontorerne og skal afhentes af Arbejderne. Saafremt Arbejderen skifter Arbejdsplads, faar han sin Feriebog udleveret og den afleveres igen hos den nye Arbejdsgiver, — og naar Ferien indtræder kan Feriepengene hæves paa Postkontoret —.

Der er mellem Jernindustriens Sammenslutning og vort Forbund opnaaet Enighed om Kortsystemet, System „A", det samme System, som er gældende for Smedene og flere andre Fag under Jernindustrien.

Vi fortsætter stadig Forhandlingerne vedrørende Praktiseringen af Ferieloven med de øvrige Arbejdsgivere indenfor Arbejdsgiverforeningen, idet vi vedligeholder et Samarbejde med Dansk Arbejdsmands-Forbund.

I Henhold til de til vore Afdelinger udsendte Cirkulærer har flere af vore Afdelingsformænd allerede lokalt afsluttet Aftaler med de uorganiserede Arbejdsgivere vedrørende Feriesystemet, men i de fleste Tilfælde har Arbejdsgiverne vist sig temmelig uvillige til at optage Forhandlinger, idet de har ment, at de burde have Oplysninger fra Staten, forinden de foretog sig noget.

At Arbejdsgiverne er meget utilfredse med, at Staten har lovfæstet Ferien, var vi indstillet paa i Forvejen. Vi har endnu ikke glemt hvilken Modstand vi mødte hos Arbejdsgiverne, da vi første Gang fremsatte Krav om Ferie i vore Overenskomster.

D'Herrer havde svært ved at forstaa, at Ferie for Arbejderne virkelig var paakrævet, dette Gode havde hidtil været priviligerel Ret for Kapitalister.

Vi Arbejdere har derfor Grund til være tilfredse med, at det er Social-Demokratiet, der har løst denne Opgave. Det viser tydeligt hvilken Værdi den politiske Magt har, og hvor nødvendigt det er at Arbejderne fagligt og politisk har det rette Samarbejde. Lad os haabe paa, at dette Samarbejde fortsat maa blive bevaret til Gavn for hele Arbejderklassen.

Der er Forskel!

I Maj Maaned overværede jeg to Generalforsamlinger i vore to Afdelinger for Ekstraledvogtersker under De danske Statsbaner.

Det blev noget af en Oplevelse for mig.

Med stor Interesse hørte jeg Beretningerne, af hvilke man fik Indtryk af, at der kræves meget for at være Formand der. Disse Afdelinger har det jo smaat med Penge, og da Distrikterne er meget store, maa Formændene, naar de skal ud at besigtige Poster, deres Kammerater ønsker æn-

dret, benytte deres egne FamilieFripas, for at spare Kassen for Udgifter. Ligesaa med Kassererne. Ogsaa de udfører et stort Arbejde for et lille bitte Gratiale, thi Løn kan man sandelig ikke kalde det for.

Man følte her, at der for Alvor blev arbejdet af Interesse for Sagen.

Det var ogsaa glædeligt at se, hvor Medlemmerne efter Mødernes Slutning, følte Trang til at give Lederne et fast Haandtryk som Tak for Arbejdet.

Ja, det var Møder, der ligesom løftede mig op over Hverdagens Strid og Kævl.

— — —

Jeg har ogsaa overværet en Generalforsamling i vor store Københavns Afdeling I, af hvilken jeg selv er Medlem.

Ogsaa det var en Oplevelse — men en af de triste —!

Salen var stuvende fuld — endda maatte flere Medlemmer gaa, fordi de ikke kunde faa Plads — og det kunde være blevet en god og saglig Generalforsamling.

Af Formandens Beretning fremgik det tydeligt, at der ogsaa bliver bestilt noget i den Afdeling.

Dog — almindelig Talero var ikke til at opnaa — idet en lille Klike af arbejdsløse, der aabenbart mener, at mellem deres egne Kammerater er almindelig, sømmelig Optræden unødvendig, forsøgte ved stadige Afbrydelser og Tilraab til dem, der havde Ordet, at ødelægge Aftenen.

Mon disse Kvinder egentlig selv er klare over, hvilken Skade de gør deres Afdeling, ved at optræde paa denne Maade?

Det er svært at være arbejdsløs, det skal vi til enhver Tid erkende, men det giver dog ikke Ret til at behandle Afdelingens Tillidsmænd paa en saadan Maade.

Heller ikke paa Kontrolstedet har det været muligt at skaffe den fornødne Arbejdsro, og vi har derfor maattet forlange, at Kontrollen foregik et andet Sted, idet vi nemlig, i Henhold til vore Love kan kræve, at der hersker Ro og Orden paa Kontrolstedet.

Kan dette ikke gennemføres, kan vi henvise eventuelle Urostiftere til at komme til Kontrol paa en anden Tid.

Endelig kan vi anvende Karantæne som et sidste Middel. Vi gør det nødigt, men bliver det nødvendigt, vil vi ikke vige tilbage herfor, da vi ikke kan forsvare overfor vore mange gode, stabile Medlemmer, at Arbejdsdirektoratet eventuelt skulde lukke af for Kassen.

Dette vil uvægerligt ske, saafremt der ikke kan skabes de absolut nødvendige rolige Arbejdsforhold i denne Afdeling.

De lovligt valgte Tillidsmænd bestræber sig hver for sig for at udføre Arbejdet paa bedste Maade. Hvorfor kan vi saa ikke behandle disse Tillidsmænd paa samme Maade, som vi selv ønsker at blive behandlet af en Arbejdsgiver?

Et andet Spørgsmaal er ogsaa, hvorlænge de øvrige Medlemmer i Afdelingen vil finde sig i, at deres Generalforsamlinger Gang paa Gang skal foregaa paa en for Kvinder beskæmmende Maade.

Vi maa haabe, den sunde Fornuft maa faa Overtaget, saa at Medlemmerne i første Instans — som en Kvinde meget fornuftigt udtalte paa Mødet — maa samle sig om deres Løn- og Arbejdsforhold.

At dette er det bærende baade for Afdelingen og vort Forbund, maa vi endelig ikke glemme.

Ja, der er sandelig Forskel paa Mødekultur!!!

⊡

Protokol fra 2. Distrikts Generalforsamling.

Ledvogterskernes Afdeling, 2. Distrikt, afholdt den aarlige Generalforsamling i Herning Søndag den 30. Maj 1938.

Formanden aabnede Generalforsamlingen med at byde Velkommen og særlig Velkommen til den nye Forretningsfører for Kvindeligt Arbejderforbund, Fru Fanny Jensen, København. Udtalte hermed i samme Forbindelse nogle Mindeord over afdøde Forretningsfører Fru Alvilda Andersen. Ære være hendes Minde. Dette paahørtes staaende af samtlige tilstedeværende. Formanden udtalte derefter Ønsket om, at det gode Samarbejde og den gode Forstaaelse ved Forhandlinger om Overenskomster, som havde fundet Sted under Fru Andersens Tid, ogsaa fremdeles maatte være til Stede under den nye Forretningsførers Virksomhed. Derefter bød Formanden Velkommen til alle de indbudte, hvoraf nævnes: Formanden for Baneafdeling II, Hr. Jensen, Aarhus, Repræsentanten for Baneafdeling III, Kristiansen, Søp, Formanden for Ledvogterskernes Afdeling I, Fru Jensen, Thingsted, samt oplæste et Brev fra Hr. Hjortkilde, Grauden, der paa Grund af sin Hustrus Sygdom ikke kunde være til Stede.

Derefter gik man over til Dagsordenen. Til Ordstyrer valgtes Fru Sørensen, Vildbjerg. Sekretæren oplæste Protokollerne, og Formanden aflagde Beretning. Der havde i det forløbne Aar fundet en Forhandling Sted, der havde haft det glædelige Resultat, at vi nu var oppe paa de Lønninger, som havde været gældende i Krigsperioden. Ligeledes var der forskellige Poster, som var blevet rykket op i højere Lønsatser, hvorimod en Henvendelse om Torvefripas til *ikke ansattes* Hustruer var blevet afslaaet. Fra Kongressen omtalte Formanden den Forhøjelse, der havde fundet Sted ved Udbetaling af Begravelseshjælp, idet hver Sats var blevet forhøjet med 25 Kr., saaledes at der efter Loven nu udbetaltes 175 Kr. i Begravelseshjælp til Medlemmer, der har staaet over 5 Aar i Afdelingen.

Ligeledes omtalte Formanden Indsamlingen til Foreningens Fane samt takkede alle, der havde bidraget til det gode Resultat og særlig de forskellige Baneafdelinger, henholdsvis I, II og III, ved de betydelige Tilskud, saa vi nu ser os i Stand til at faa en ny Fane indviet samtidig med, at Afdelingen til Foraaret holder 20-Aars Stiftelsesfest. Derefter godkendtes Beretning og Protokoller.

Forretningsføreren takkede for den hjertelige Modtagelse. Ledvogterskernes Forhold er jo indviklede, men vi lover at være Afdelingen behjælpelig

paa enhver Maade. Udtalte sin Glæde over den velførte Protokol og over den støtte og rolige Maade, som Bestyrelsen her i Afdelingen arbejder paa. Gav derefter nogle supplerende Oplysninger til Formandens Beretning. Fru Jensen, Thingsted, takkede ligeledes og udtalte sin Glæde over at være til Stede, og henstillede til Forretningsføreren, at de aarlige Fællesmøder, som Formændene for Ledvogterskerne har, maatte bibeholdes, idet Ledvogterskernes Arbejdsforhold ikke kan sidestilles med andre Organisationers, og derfor bedst kan drøftes indbyrdes. Denne Henstilling lovede Forretningsføreren at efterkomme. Kassereren oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med 2830 Kr. 89 Øre. Regnskabet godkendtes eenstemmigt.

Derefter gik man over til Valg. Formanden genvalgtes med Akklamation. Uden for Dagsordenen var der Valg af Kasserer. Da den nuværende Kasserer, Fru Sine Povlsen, Vildbjerg, paa Grund af hendes Mands Sygdom og Afskedigelse fra Tjenesten, og da hun selv for et Aar siden var udtraadt af Tjenesten som Ledvogterske, ikke ønskede at fortsætte som Kasserer, foreslog Formanden den nuværende Sekretær, Petrine Kristiansen, Søp, til Kasserer. De tilstedeværende tiltraadte Formandens Forslag. Saavel Formanden som Sekretæren takkede for Valget og lovede at gøre deres bedste til Gavn for Afdelingen samt takkede i hjertelige Ord den afgaaede Kasserer for hendes samvittighedsfulde Arbejde i de 8 Aar, hun havde været Kasserer for Afdelingen.

Til Bestyrelsen nyvalgtes Fru Baneformand Sørensen, Vildbjerg. Som Suppleant nyvalgtes Fru Thomsen, Thyregod. Afdelingens nuværende første Revisor nedlagde ligeledes sit Mandat og udmeldte sig paa Grund af Bortrejse, hvorefter valgtes Kirstine Laursen, Vildbjerg, og Fru Thomsen, Thyregod, med Karen Andersen, Vildbjerg, som Suppleant. De øvrige Valg var Genvalg.

Lønningerne vedtoges at være 100 Kr. til Formanden, 100 Kr. til Kassereren og 35 Kr. til Sekretæren aarlig.

Under Eventuelt takkede Hr. Jensen, Aarhus, for Indbydelsen samt udtalte Ønsket om god Fremgang for Afdelingen. Fru Fanny Jensen takkede endnu en Gang i hjertelige Ord Ledelsen i Afdelingen for dens Arbejde samt den afgaaede Kasserer og Revisor for deres Arbejde og udtalte Ønsket om, at de nye Kræfter, der var kommet ind i Arbejdet, maatte vise sig at være til Gavn for Afdelingen, og haabede paa fortsat godt Samarbejde mellem Afdelingen og Hovedkontoret. Den afgaaede Kasserer og Revisor takkede for den Tid, de havde deltaget i Afdelingens Arbejde og bad Forretningsføreren overbringe Hovedkontoret deres Tak for godt Samarbejde.

Herefter sluttede Formanden Generalforsamlingen med en Tak til alle, der var mødt, saavel Medlemmer som Repræsentanter.

Holstebro, den 22. Maj 1938.

P. A. V.

Petrine Kristiansen.

Afsluttede Overenskomster.

Overenskomst med Sporvejsfunktionærernes kooperative Marketenderier er lokalt afsluttet af Københavns Afdeling 1. Lønnen forhøjedes med 15 Kr. pr. Maaned. Ferien forlængedes med 2 Dage. Overenskomsten træder i Kraft straks.

Med Københavns Frihavns Aktieselskab er lokalt truffet den Ordning af samme Afdeling, at Kvinderne, som er beskæftiget ved Rengøring, erholder en Timeløn af 86 Øre efter Kl. 10 Formiddag. Ordningen betyder et Tillæg af 12 Øre pr. Time.

Samme Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Arbejdernes kooperative Marketenderi paa D. D. P. Lønnen forhøjedes med 1 Kr. 50 Øre pr. Uge.

Københavns Afdeling 1 har lokalt afsluttet Overenskomst med Mineralvandsfabriken „Sifon". Timelønnen forhøjedes fra 90 Øre til 1 Kr. 10 Øre. Akkorden for Flaskeskylning forhøjedes fra 2 Kr. 80 Øre pr. 1000 til 3 Kr. 20 Øre pr. 1000. Betaling for Helligdage indførtes. Overenskomsten har tilbagevirkende Kraft fra 1. Juni 1937 og er gældende til 1. Juni 1941.

Samme Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Postpersonalets Marketenderi, Købmagergades Postkontor. Lønnen forhøjedes med 8 pCt. fra Kr. 150,00 til Kr. 162,00 pr. Maaned. Under Ferien stilles Afløsning til Raadighed. Under Sygdom betales fuld Løn den første Maaned og halv Løn i to Maaneder.

Samme Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Statens Seruminstitut. Lønnen forhøjedes med 4 Kr. pr. Maaned. Overenskomsten er gældende til 1. Juli 1939.

Københavns Afdeling 1 har lokalt afsluttet Overenskomst med „De danske Eddikebryggerier". Lønnen forhøjedes med 2 Kr. pr. Uge til 41 Kr. Kvinderne ved Skyllemaskinen faar Forklæder. Overenskomsten er gældende til 1. Maj 1939.

Overenskomst afsluttet med C. Thyge Ludvigsen & Co. Lønnen forhøjedes med 2 Kr. pr. Uge. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939.

Overenskomst afsluttet med Marketenderiet paa Orlogsværftet. Lønnen forhøjedes med 5 Kr. 50 Øre til 41 Kr. pr. Uge. Overenskomsten er gældende til 1. April 1939.

Med Arbejdernes kooperative Marketenderi, Aldersrogade (General Motor) er truffet en Ordning. Lønnen forhøjedes med henholdsvis 3 Kr. 75 Øre pr. Uge og 10 Øre pr. Time.

Overenskomst afsluttet med „Nora Bio". Lønnen er omregnet fra Maanedsløn til Ugeløn og tillagdes 9 Kr. pr. Uge. Der indførtes Løn under Sygdom. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939.

Overenskomst afsluttet med Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Trikotage-Afdelingen. Der tillagdes Lønningerne (Grundlønnen) 7 pCt. Akkorderne forhøjedes med 5 pCt. Kvinder, der ikke har personlige Tillæg, erholder yderligere ekstra Tillæg efter Virksomhedens Skøn. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1940 med Pristal.

Københavns Afdeling 5 har lokalt afsluttet Overenskomst med Crown-Cork Fabriken „Brinch og Spehr". Lønningerne forhøjedes med 12 pCt. til 75 og 95 Øre.
Overenskomsten er gældende til 1939.

Overenskomsten med Landvaskeriet „Hjortespring" er forlænget til 1. April 1940, med følgende Ændring: De overenskomstmæssige Timelønninger forhøjedes med 5 Øre fra 1. April 1938.
Pristal indførtes.

Overenskomsten med Frederiksholms Dampvaskeri er forlænget til April 1940 med Pristal. Timelønningerne forhøjedes med 5 Øre fra 1. April.

Aalborg Afdeling 1 har ved lokal Forhandling med Social-Demokraten opnaaet et Tillæg til Grundlønnen af 10 pCt.

Samme Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Mejer Anthonsens Produktforretning. Arbejdstiden nedsattes med 3½ Time pr. Uge. Lønnen forhøjedes med 6 Øre pr. Time til 65 og 75 Øre. Akkorderne skal ligge mindst 25 pCt. over Timelønnen. Overenskomsten er gældende til 1. Maj 1939.

Overenskomsten med „De forenede Isværker", Esbjerg, er forlænget til 1. Marts 1940. Timelønningerne forhøjedes med 4 Øre.

Overenskomst afsluttet med Aalborg Byraads Lønudvalg for de ved Rengøring af Kommunens Kontorer beskæftigede Kvinder. Lønnen forhøjedes med 10 Kr. pr. Maaned (fra 70 til 80 Kr.) og 6 og 7 Kr. til 51 og 62 Kr. forhøjet Betaling for Hovedrengøring paa Søn- og Helligdage.
Betaling af fuld Løn under Sygdom i 3 Maaneder (før 2 Maaneder). Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939.

Overenskomst afsluttet med Dampvaskeriet „Øresund", Helsingør. Timelønningerne tillagdes 5 Øre. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939.

Overenskomst afsluttet med Kolding Dampvaskeri gældende til 1. Marts 1940 med Pristal imod, at Timelønningerne forhøjes med 5 Øre.

Med Kolding Byraad er Lønnen ved Kommunens Skoler forhøjet med 15 Kr. til 60 Kr. pr. Maaned.

Med Kolding Fyrværkerifabrik er i Arbejdsgiverforeningen opnaaet Enighed om en Overenskomst gældende til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjedes med henholdsvis 4 og 5 Øre. En Sommerferie af 6 og 4 Dage efter 1 Aars Beskæftigelse indførtes, samt 2 Kr. pr. Dag i 13 Uger ved Ulykkestilfælde. Bestemmelsen om faglig Strid indførtes ogsaa i Overenskomsten.

Med A/S Skandinavisk Emballagefabrik, Lyngby, er oprettet ny Overenskomst. Lønnen forhøjedes med 15 Øre pr. Time. Indførelse af Skifteholdstillæg 12 og 18 Øre pr. Time. 6 Dages Ferie efter ½ Aars Beskæftigelse. Overenskomsten er gældende til 1. Maj 1939.

Overenskomst afsluttet med Nyborg Kommune vedrørende Skolerne. Medlemmerne blev ved Overenskomstens Afslutning fritaget for Rengøring af Toiletterne i Gaardene, Haandklædevask og udvendig Vinduespudsning. Lønnen udbetales forud, der betales Løn under Sygdom i indtil en Maaned.

Med De forenede Margarinefabriker A/S. Sønderborg, er afsluttet Overenskomst gældende til 1. April 1940 med Pristal. Lønnen forhøjedes fra 34—35 Kr. til 40 Kr. 72 Øre. I 2. Holds Drift til 43 Kr. 35 Øre. 8 Dages Ferie med Løn. Bonusordningen bortfaldt.

Ny Overenskomst afsluttet med Vaskeriejer Jensen, Koldingvejens Dampvaskeri, Vejle. Lønnen hævedes med 9—11 Øre pr. Time. Der betales 5 Øre ekstra pr. Time, hvis Arbejdstiden er under 40 Timer ugentlig. Kvinderne fik 6 Dages Ferie gradueret efter Beskæftigelsestiden. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939.

Vejle Dampvaskeri og Burtol Renseri, ved Th. Chramer og Sønner, er indgaaet paa Overenskomsten med Dampvaskeriejerforeningen for Danmark med Tillæg af 1938. Lønnen var 60 Øre pr. Time, og fik et Tillæg af 11 og 14 Øre pr. Time.

Med Vaskeriet „Sorttevit" er Overenskomsten forlænget til 1. April 1940. Timelønningerne forhøjedes med 5 Øre. Pristalsregulering indførtes.

Med Randers Andelsmejeri er Overenskomsten forlænget til 1. Maj 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjedes med 5 Øre (fra 78 til 83 Øre).

Overenskomsten med Randers Mælkeforsyning er forlænget til 1. Maj 1940 med Pristal. Lønnen hævedes med 5 Øre pr. Time til 83 Øre.

Med Flaadestationens Vaskeri er ordnet et Tillæg til Lønregulativet af 7. August 1931. Timelønnen til Overstrygersken fastsættes til 118 Øre, de øvrige Lønninger til 78 og 89 Øre pr. Time.

Københavns Afdeling 2 har ved lokal Forhandling ordnet Akkordprislisten med Sørensen og Vestergaard.

Overenskomst afsluttet med Simon Brønd, Vejen. Lønnen forhøjedes med henholdsvis 10, 5 og 6 Øre pr. Time, for 1., 2. og 3. Lønsats Vedkommende. Ferielønnen forhøjedes fra 2% til 3% af den indtjente Løn. Kvinderne faar en Ferie paa 9 Hver-

dage i Forbindelse med 2 Søndage. Overenskomsten er gældende til 1. April 1940 med Pristal.

Sønderjydsk Ægeksport, Haderslev er indgaaet paa den kollektive Overenskomst med Ægforretningerne, hvorved Lønnen hævedes fra 50 Øre til 81 Øre pr. Time.

Med A/S. Chr. Jasters Produktforretning, Aarhus, er Overenskomsten afsluttet til 1. April 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjedes med 5 Øre.

Horsens Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Arbejdernes Fællesbageri. Lønnen forhøjedes med 10 Øre pr. Time til 70 og 80 Øre. Ferien forlængedes med 6 Dage. Der gives en Brændselshjælp af 50 Kr. udenfor Overenskomsten. Overenskomsten er gældende til anden Aftale træffes.

Overenskomst afsluttet med Øxenbjerg Dampmølle, Svendborg, gældende til 1. Marts 1940 med Pristal. Lønnen forhøjedes med 7 pCt. (fra 33 Kr. 50 Øre til 35 Kr. 84 Øre).

Overenskomst afsluttet med Margarineindustriens faglige Forening. Lønnen forhøjedes med 2 Kr. 66 Øre pr. Uge i Dagdrift og 2 Kr. 85 Øre i 2. og 3. Holds Drift, til henholdsvis 40 Kr. 66 Øre og 43 Kr. 35 Øre. Overenskomsten er gældende til 1. April 1940 med Pristal.

Brüels-Ægeksport, Vejen, tiltræder Overenskomsten med samtlige Ægforretninger, fraset Par enkelte Punkter. Timelønnen fik et Tillæg af 5 Øre.

Overenskomst afsluttet med A/S Den danske Margarinefabrik, Slagelse, gældende til 1. April 1940 med Pristal. Lønnen forhøjedes med 2 Kr. 72 Øre pr. Uge i Dagdrift og 2 Kr. 85 Øre pr. Uge i 2. og 3. Holds Drift, til henholdsvis 40 Kr. 72 Øre og 43 Kr. 35 Øre.

Overenkomst afsluttet med Kalk og Teglværksforeningen af 1893, gældende til 1. Marts 1940 med Pristal. Timelønningerne forhøjet med 11 pCt., fra 65 til 72 Øre. Akkorderne med 7 pCt.

Overenskomst afsluttet med Vaskeriet „Apollo", gældende til 1. April 1940 med Pristal. Lønningerne forhøjedes med 5 Øre pr. Time. Akkorderne tillagdes 5 pCt. (2 Akkorder 4 pCt).

Overenskomsten med Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeninger er forlænget til 1. April 1940 med Pristal. Lønnen forhøjedes med 3 Kr. pr. Uge til 41 Kr. Betaling for Rengøring forhøjedes med 8 Kr. pr. Maaned til 87 Kr. Lønnen for løst antagne Kvinder ved Rengøringsarbejdet tillagdes 5 Øre pr. Time (fra 80 til 85 Øre). En enkelt Akkord forhøjedes med 6 pCt.

Overenskomst oprettet med „Zoologisk Have" Lønnen hævet med henholdsvis 5 Øre pr. Time og 30 Øre pr. Dag (Iskiosk og Toiletter). Ferien forhøjedes fra 3 til 5 Dage for enkelte Kvinder.

Overenskomst afsluttet med Skydebjerg Ægeksport, gældende til 1. April 1940 med Pristal. Lønnen forhøjedes med henholdsvis 8 og 5 Øre til 75 Øre (var 67 og 70 Øre) og fra 1. April 1939 med 5 Øre til 80 Øre. Ferien forlænget fra 4 til 6 Dage.

Københavns Afdeling 5 har lokalt afsluttet Overenkomst med „Elektrolux" til 1. April 1939. Lønforhøjelsen andrager 9½ pCt.

Med Hanemosegaards Teglværk, har Grænge Afdeling lokalt afsluttet en Ordning, hvorved Lønnen hævedes fra 60 til 72 Øre pr. Time. Akkorderne tillagdes 7 pCt.

Københavns Afdeling 1 har lokalt afsluttet Overenskomst med „Den kgl. Mønt", Lønnen hævedes med 2 Øre til 95 Øre pr. Time, for Lederen af Fællesstuen med 7 Øre til 100 Øre. Kvinderne faar Betaling for Helligdage, og som ekstra Betaling Postpenge 6 à 7 Kr. pr. Uge.

Med A/S. Skandinavisk Jutekompagni er Overenskomst afsluttet til 1. April 1939. Ugelønnen forhøjedes med 2 Kr. pr. Uge for samtlige Kvinder, nogle Akkorder reguleredes. Feriebetalingen forhøjedes for Syerskerne med 1 Kr. til 40 Kr. Lagerarbejderne faar i Ferien fuld Ugeløn.

Med Andelsmejeriet „Landsogn" Slagelse, er lokalt afsluttet Overenskomst, gældende til 1. Maj 1940. Lønnen forhøjedes med 5 Øre pr. Time til 68 Øre, for Natholdet med 8 Øre pr. Time. Lønnen for nyantagne de første 14 Dage forhøjedes med 10 Øre til 60 Øre.

Overenskomst afsluttet med Fabriken „Ago", Vinderup. Alle Akkorder forhøjedes med 7 pCt. Bestemmelsen om faglig Strid tilførtes Overenskomsten. Kvinderne erholder 2 Kr. pr. Dag i Ulykkestilfælde. Overenskomsten er gældende til 1. Maj 1940 med Pristal.

Overenskomsten med Andersens Vaskeri, Thorsgade er forlænget 2 Aar til 1. April 1940 med Pristal. Timelønnen forhøjedes med 5 Øre, Akkorden for Skjortestrygning med 5 pCt.

Odense Afdeling har lokalt truffet en Ordning med Fyns Sækkeindustri og Fyns Fjerfabrik. Lønningerne tillagdes 6 pCt. og 5 pCt.

Med Grosserer Strand i Kronprinsessgade er truffet den Ordning efter at han har indmeldt sig i Grossisternes Arbejdsgiverforening, at han betaler efter denne Overenskomst.

Med Direktør Christensen, A/S. Helsingør Jernskibsværft og Maskinbyggeri, er opnaaet et Tillæg af 6 pCt. lig 5 Øre pr. Time, saaledes at Lønnen bliver 85 Øre pr. Time, for de ved Rengøring

i Skibene beskæftigede Kvinder. Tillægget ydes tilbagevirkende fra den Uge hvori Forhøjelserne i Henhold til Forligsmandens Mæglingsforslag traadte i Kraft.

Overenskomst oprettet med Bryggeriet „Sydvestsjælland", Skelskør, gældende til 1. Maj 1940. Timelønnen hævedes med 4 Øre til 82 Øre. Kvinderne faar en Uges Sommerferie med Løn.

Københavns Afdeling 5 har lokalt afsluttet Overenskomst med Ginges Fabriker. (Primusapparater m. m.). Lønnen hævedes med 4 til 6 Øre til 64 og 79 Øre. Begyndelseslønnen for unge Kvinder under 18 Aar hævedes med 4 Øre fra 62 til 66 Øre. Akkordbasis hævedes fra 78 til 84 Øre. Overenskomsten er gældende fra den 2. Maj og udløber sammen med Jernindustriens Overenskomst.

Overenkomst afsluttet med Slagelse Byraads Skoleudvalg, gældende til 1. April 1940. Lønnen forhøjedes med 10 Kr. pr. Maaned fra 70 til 80 Kr. pr. Maaned. Kvinderne fritages for Vinduespudsning. Arbejde paa Søn- og Helligdage betales med 100 pCt.

Helsingør Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Helsingør Kommune. Lønnen forhøjedes med 60 Øre pr. Dag til 7 Kr. 60 Øre. Betaling for enkelte Timer, forhøjedes med 8 Øre til 108 pr. Time. Ved fuld Kostforplejning er Lønnen steget fra 5 Kr. pr. Dag til 5 Kr. 50 Øre. For Dele af en Dag med 7 Øre til 95 Øre pr. Time. Betalingen for Rengøring af Skolerne er steget fra 10 Kr. pr. Maaned, for Vaskeklasser og 7 Kr. pr. Maaned for Fejeklasser til 10 Kr. 80 Øre og 7 Kr. 60 Øre. Hovedrengøring steget fra 2 Kr. pr. Klasse til 2 Kr. 20 Øre pr. Klasse. Betalingssatserne for Rengøring paa de kommunale Kontorer er forhøjet med 8 pCt., det samme gælder Rengøring efter Haandværkere (1 Kr. 08 Øre pr. Time). Fuld Betaling i indtil en Maaned under Sygdom. 2 Kr. pr. Dag i 13 Uger ved Ulykkestilfælde. Overenskomsten er gældende til en 1. April.

Overenskomst oprettet med Næstved Byraad, gældende fra 1. April 1938 til en 1. April. Løntillæggene andrager: Elektricitetsværket 25 Kr. (til 50 Kr.), Gasværket 20 Kr. (fra 30 til 50 Kr.), Kommunekontoret 20 Kr. 67 Øre (fra 54 Kr. 33 Øre til 75 Kr.), Folkeregistret og Ligningskommissionen 20 Kr. (fra 45 Kr. til 65 Kr.), Stadsingeniørens Kontor 20 Kr. (fra 45 Kr. til 65 Kr.), Socialkontoret 30 Kr. (fra 60 til 90 Kr.), Biblioteket 13 Kr. 50 Øre i Tillæg. Yderligere har Kvinderne faaet et Gratiale paa 15 Kr. en Gang for alle, og 6 Dages Ferie. Der betales fuld Løn i 3 Maaneder under Sygdom. Opsigelsesfristen er 14 Dage. Kommunen maa kun beskæftige Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund.

Københavns Afdeling 5 har lokalt afsluttet følgende tre Overenskomster: Med A/S Elementfabriken „Arni". Timelønnen er for Kvinder mellem 14 og 16 Aar 63 Øre, mellem 16 og 17 Aar 68 Øre, mellem 17 og 18 Aar 73 Øre, over 18 Aar 76 Øre. Kogning af Nater 82 Øre i Timen, Flamme Nater 91 Øre i Timen. Lønnen fastsat for en Række Akkorder. Overenskomsten er gældende fra 28. April 1938 og har samme Udløbstid som Jernindustriens Overenskomst.

Med Ginges Fabriker (Barberblade). Begyndelseslønnen er 80 Øre pr. Time, efter 8 Ugers Beskæftigelse i Firmaet 90 Øre pr. Time. Jernindustriens Tillidsmands- og Feriebestemmelse er gældende. Paa Barberbladefabriken beskæftiges kun Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund. Overenskomsten er gældende fra 31. Marts 1938 til en 1. Maj.

Overenskomst med Fabriken „Vicon" gældende til 1. April 1939. Lønnen er for nyantagne den 1. Maaned 62 Øre, derefter 68 Øre. For unge Piger mellem 14 og 17 Aar er Timelønnen de første 2 Maaneder 51 Øre, derefter 59 Øre.

Timelønnen forhøjes fra 1. April 1938 med 6 pCt. Prisen for en lang Række Akkorder fastsattes. Alle Kvinderne har Ret til en Ferie paa 6 Hverdage i Forbindelse med 2 Søndage, med en Løn af 1 Kr. 75 Øre pr. Time, ansat Time beregnet fra Tidsrummet 1. Maj til 31. April.

Mæglingsmøder.

Mæglingsmøde afholdt med Fyens Konservesfabrik i Anledning af Klage over, at Virksomheden systematisk afskediger vore Medlemmer. Parterne enedes om, at en Henvendelse fra Organisationens Repræsentanter til Arbejderne paa Fabriken ikke bør finde Sted uden forud indhentet Tilladelse paa Fabrikens Kontor. Virksomheden erklærede, at der ikke ved den foretagne Afskedigelse har været tilsigtet nogen Fortrædigelse af de organiserede Arbejdere, og at Virksomheden ikke i mindste Maade vil blande sig i Arbejdernes Organisationsforhold. Herefter frafaldt vi videre Forfølgelse af Klagen.

Mæglingsmøde i Hundested angaaende Akkorderne paa Konservesfabriken „Gubben". Man enedes om en Akkordprisliste, hvorefter alle tidligere Akkorder bortfaldt.

Mæglingsmøde afholdt paa „Standard Elektrik" i Anledning af, at nogle Akkorder var taget fra de kvindelige Arbejdere og givet til Arbejdsdrenge. Sagen diskuteredes, men Enighed opnaaedes ikke; vi forbeholdt os at føre Sagen videre. Senere har Afdelingen meddelt, at Sagen er gaaet i Orden.

Horsens Afdeling klagede over, at A/S Horsens Dynamo- og Elektromotor Fabrik havde afskediget de kvindelige Arbejdere og ladet Arbejdet udføre som Hjemmearbejde; vi forlangte Mæglingsmøde afholdt, men trak Anmodningen tilbage, da Afdelingen meddelte, at Sagen var ordnet lokalt.

Mæglingsmøde afholdt hos Firmaet Prytz & Bertelsen i Anledning af, at Tillidskvinden Maggi Chri-

stensen var uberettiget afskediget. Sagen sluttedes, idet Firmaet erklærede sig indforstaaet med at antage Tillidskvinden igen, saasnart hendes Arbejde atter begyndte; skete dette ikke, skulde Sagen føres direkte til Timandsmøde. Sagen bortfaldt, idet Maggi Christensen rejste til Næstved.

Fællesmøde afholdt i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en ulovlig Arbejdsstandsning hos Sækkelejekompagniet i Helsingørsgade med følgende Resultat: Arbejdet genoptages den 1. Marts ved normal Arbejdstids Begyndelse. Under Forudsætning af, at dette sker, frafalder Virksomheden videre Forfølgelse af Sagen mod, at de i Strejken deltagende Arbejdersker betaler en Bod til Aktieselskabet paa 10 Kr., der tilbageholdes ved hver enkelt Arbejderskes ugentlige Udbetaling med 2 Kr. 50 Øre pr. Uge i 4 Uger.

Saasnart Arbejdet er genoptaget, optages Forhandling om Prisen for det omhandlede Parti Sække. Forsaavidt Enighed ikke opnaas i Løbet af 3 Dage, forbeholdt vi os at kræve Spørgsmaalet viderebehandlet efter Regler for Behandling af faglig Strid.

Ved et Mæglingsmøde paa Firmaets Kontor i Helsingørsgade vedrørende Prisen paa grønstribede Bombay-Sække (Cobra) Nr. 1 enedes man om at betragte Sagen som afsluttet, imod at Firmaet for Fremtiden for denne Vares Vedkommende garanterer Kvinderne Timelønnen (86 Øre). Ligesom den idømte Bod blev eftergivet.

Mæglingsmøde afholdt paa Dampvaskeriet „Thor", Horsens, i Anledning af Uenighed om Overtidsbetaling. Sagen ordnedes og er sluttet.

Mæglingsmøde med Dampvaskeriejerforeningen for Soigneringsanstalten „Expres", der er en Filial af Vaskeriet „Absalon". Sagen ordnedes saaledes, at Kvinderne paa „Expres" faar samme Løn, som der betales paa Soigneringsanstalten „Fix".

Mæglingsmøde afholdt paa Sækkeleje- Kompagniets Filial i Kalundborg i Anledning af Akkorderne for Sækkereparation, der giver Kvinderne for lille Fortjeneste. Sagen ordnedes derhen, at Virksomheden indgaar paa at tage de daarligste Sække fra og lade dem sy for sig.

Indtryk fra Kongressen i Prag.

I Dagene fra 1. til 5. Juni i Aar afholdt Det kemiske Fpbriksarbejderforbund i Tchekoslovakiet Kongres i Prag, hvor vort Forbund var repræsenteret.

Da Kongressen blev afholdt i Sammenhæng med Social-Demokratiets 60-Aars Jubilæum, var Aabningshøjtideligheden meget stemningsfuld og smuk.

Fabriksarbejdernes Internationale overrakte, ved Sekretær K. de Jonge, Formanden Antonio Martinek en Fane, og netop i disse Tider, hvor ingen dernede aner, om Fremtiden vil bringe Krig eller Fred, gjorde denne Episode et dybt Indtryk paa os alle.

Forbundet bestaar af 34,000 Medlemmer, hvoraf 5000 er Kvinder.

Disse Kvinder er beskæftiget i Papir- og Blyant-, Tændstik-, Sukker- og Sprængstof-Industrien, ligesom de store „Bata"-Skotøjsfabriker beskæftiger en Del Kvinder.

Arbejdstiden er 48 Timer ugentlig og Lønnen ligger fra 1,80 til 3,00 tchekiske Kroner, d. v. s. fra 30 til 50 Øre i danske Penge, pr. Time. Dog har en Del af Kvinderne Akkordarbejde.

Arbejderskerne har lovfæstet Sommerferie med Løn fra 6 indtil 13 Dage — dog i Sukkerindustrien 21 Dage —.

Til Forbundet er knyttet en Arbejdsløshedskasse, hvor der i Understøttelse betales $^2/_3$ af Lønnen til de mandlige Arbejdere og $^1/_3$ til de kvindelige, eftersom de betaler Kontingent til.

Der er lovligt valgte Bedriftsraad paa Fabrikerne, hvori ogsaa Kvinder har Sæde.

Landets sociale Forsorg er efter Forholdene rigtig god. Den danske Social-Lovgivning er brugt som Mønster.

Der er lovfæstet Barselhvile, og Kvinderne faar Løn 6 Uger før og 6 Uger efter Fødslen.

Kvinderne faar Aldersrente fra det tresindstyvende Aar, Mændene fra det femogtresindtyvende Aar.

Efter Kongressen blev der afholdt en meget stor Demonstration i Anledning af Social-Demokratiets 60-Aars Jubilæum.

Der var rejst en Tribune til Gæsterne, og det tog over 4 Timer inden Processionen, der talte over 200,000 Deltagere, havde passeret forbi denne.

Der var Repræsentanter fra alle Egne af Landet, og mange af dem var mødt i deres skønne, farvestraalende Nationaldragter. Alle Foreninger, saavel faglige som politiske, var repræsenterede, ligesom hvert eneste Haandværk havde sendt sine Repræsentanter, der paa store, pyntede Lastbiler demonstrerede deres Fag.

Det saa overmaade godt ud.

Der var ogsaa en Mængde Kvinder med. Jeg lagde Mærke til en Afdeling bestaaende af 1000 Husmødre i sorte Kjoler med hvide Forklæder og en Kurv med Varer paa Armen. Det var Propaganda for Kooperationen. Ogsaa Husassistenterne havde deres egen Afdeling i Processionen, de var ligeledes ens klædt.

Der var Takt og Præcision over det hele, ligesom de mange Musikkorps bidrog til at gøre Demonstrationen pompøs og festlig.

Naar Mængden passerede forbi Tribunen, hvor Præsident Benesh havde Plads, var han stadig Genstand for stormende Hyldest.

Det var i det hele taget en Demonstration, der næsten ikke kan beskrives, saa korrekt og storslaaet var den i alle Maader.

Anden Pinsedag deltog Hovedbestyrelsen, de udenlandske Gæster og andre Indbudte, i en Højtidelighed ved afdøde Præsident Massaryks Grav.

Der var mødt en Mængde Mennesker paa den lille Landsby-Kirkegaard i Lany, hvor Præsidenten hvilede i et uhyre beskedent Gravsted med et almindeligt Trægelænder omkring, saaledes som han selv har ønsket det.

Antonio Martinik nedlagde paa sit Forbunds Vegne en smuk, stor Krans paa Graven, idet han dybt bevæget tolkede Forbundets inderlige Taknemlighed overfor Tchekoslowakiets store Søn. Det var et uforglemmeligt Øjeblik for os Nordboere. Mænd og Kvinder græd højlydt og nedlagde, idet de defilerede forbi Graven, smaa beskedne Blomsterbuketter, saa Graven tilsidst var helt dækket,

Man fik tydeligt Indtryk af, hvor elsket Massaryk havde været af Arbejderbefolkningen.

Den danske Delegation nedlagde ligeledes en Krans paa Graven.

Da den enkle, men smukke Højtidelighed var forbi, gik Turen hjem for os danske. Hver især skulde vi jo hjem til vort Arbejde, og vi rejste derfra fyldt med Indtryk af den Spænding, Befolkningen for Tiden lever under i deres Forhold til Tyskland, men vi fik ogsaa Indtryk af, at det var et Folk, der var parat til Forsvar, dersom det gøres nødigt.

Det var en Kongres, man sent vil glemme.

Afsløringen af Mindesten for Alvilda Andersen.

Paa Bispebjerg Kirkegaard afsløredes den 23. Maj en Mindesten paa vor afdøde Forretningsfører Fru Alvilda Andersens Grav.

Højtideligheden overværedes af Kvindeligt Arbejderforbunds Hovedbestyrelse og Repræsentanter fra en Del af de Virksomheder, som Fru Andersen fagligt og politisk var kommet i Berøring med.

Mindestenen — en smuk udhugget Granitsten — bærer følgende Indskrift:

Forretningsfører Alvilda Andersen
f. 23. Maj 1875 — d. 1. Aug. 1937.
Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark
satte dette Minde.

Forretningsfører Fru Fanny Jensen, der foretog Afsløringen af Stenen, udtalte:

Hvis Alvilda Andersen havde levet vilde hun i Dag været fyldt 63 Aar.

Da vi i Fjor ønskede hende til Lykke tænkte ingen af os paa, at det skulde blive hendes sidste Fødselsdag, og at Døden saa brat skulde sætte Punktum for et saa virksomt Liv som hendes.

I Dag er en Kreds af Venner, Medarbejdere, Hovedbestyrelsen og hendes Børn samlet omkring denne fredfyldte Plet for at vise hende den sidste Ære, hun der i 14 Aar som Forretningsfører for vort Forbund og vor Arbejdsløshedskasse, gav os hele sin Arbejdsevne, til Gavn for vore mange Medlemmer.

Det var da ogsaa et enstemmigt Ønske paa vor Kongres at rejse en Mindesten paa hendes Grav. En Sten der skulde staa som et Minde langt ud i Fremtiden og fortælle dem, der kommer efter os, og dem, der gaar her forbi og giver sig Stunder til at standse et Øjeblik, at her hviler Kv. Arbejderforbunds dygtige Forretningsfører.

Alvilda Andersen lærte baade Medgang og Modgang at kende i sin store og ansvarsfulde Gerning, det undgaar ingen af os, der har ansvarlige Tillidsposter, men jeg ved, at det var overvejende lykkelige Arbejdsaar for hende, og da Modgangen og Skuffelserne kom, bar hun stadig sit Hoved højt, og kun vi, der arbejdede sammen med hende, saa, hvor svært det var for hende.

Jeg siger derfor Tak til vor Forretningsfører fra vore mange Medlemmer for hendes dygtige Arbejde for os gennem Aarene, og naar jeg nu afslører denne Mindesten og overgiver den til Familien, beder jeg Børnene om altid at værne og frede om denne Grav, der for dem gemmer Mindet om en ejegod og opofrende Moder, og for os gemmer Mindet om en dygtig Arbejderkvinde, en dygtig Forretningsfører.

Fanny Jensen afslørede derefter Stenen, lagde en Buket af 63 røde Nelliker ved dens Fod og udtalte til Slut:

et æret være Alvilda Andersens Minde.

Derefter nedlagde Dansk Arbejdsmands-Forbunds Formand Hr. Axel Olsen en meget smuk Dekoration, De samvirkende Fagforbunds Formand Hr. Chr. Jensen, Direktør Em. Svendsen og Formanden for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse Johs. Nielsen nedlagde ligeledes Blomster. Formanden for Fabriksarbejdernes Internationale Hr. Robert Nielsen nedlagde en Krans fra denne Organisation og en Krans fra Norsk kjemisk Industriarbejderforbund.

Dermed var den enkle Højtidelighed forbi, og man forlod langsomt Kirkegaarden med Undtagelse af Fru Andersens Børn og nærmeste Paarørende, der endnu dvælede en Stund ved Graven.

Marketenderiet paa Gummifabriken „Codan“ i Køge.

Paa Gummifabriken i Køge hvor vi har 500 Kvinder beskæftiget blev der den 1. Februar indviet et nyt smukt og paa alle Maader tidssvarende Marketenderi.

Fabriken har bekostet Bygningen med Inventar og overdraget dette til Arbejderne og Funktionærerne, og det bliver nu drevet kooperativt.

Marketenderiet staar Virksomheden i 80,000 Kr. og det har Plads til 400 Personer. Der er indrettet smaa Mødelokaler, hvor Tillidsmændene kan samles og drøfte Forholdene paa Fabriken, ligesom der er indrettet Baderum, Haandvaske og et dejligt Radioanlæg. At vore Kvinder er glade og tilfredse for de nye og gode Forhold, hvorunder de kan sidde og indtage deres Maaltider, er forstaaeligt. Vi kunde blot ønske at mange andre Virksomheder vilde følge dette gode Eksempel. Der er desværre alt for mange Arbejdsgivere, der ikke tænker paa, at ogsaa Arbejderne bør have virkelig gode og ordentlige Lokaler at opholde sig i i deres Spisepauser, men Gummifabriken i Køge danner en Undtagelse, idet Ledelsen dér virkelig

gør en Indsats for at fremme og vedligeholde et godt Samarbejde med sine Arbejdere.

Vi forstaar godt vor dygtige og energiske Afdelingsformand Fru Maja Frederiksens Glæde over dette store Fremskridt.

Et andet Eksempel paa en human Arbejdsgiver er Hr. Generalkonsul Lange, A/S. Nordisk Fjerfabrik, der foruden at give vore Medlemmer 14 Dages Sommerferie med Løn iaar, har givet dem hver et Gratiale paa 60,00 Kr.

25 Aars Fest i Vejle.

Lørdag den 4. April fejrede vor Vejle Afdeling 25 Aars Stiftelsesfest — og lad mig sige det straks — det blev virkelig en Sammenkomst, som Medlemmerne længe vil huske, fordi Festen paa alle Maader klappede. Kl. 7 samledes man i de smukke Lokaler i Arbejdernes Forsamlingsbygning. De Vejle Arbejdere har Lov til at være stolte over deres Bygning, saa fornuftig indrettet og stilren, som den er. Der var mødt over 200 Medlemmer tillige med de indbudte Gæster. Fra Hovedforbundet Forretningsføreren og Næstformanden Dagmar Petersen, der havde faaet en speciel Indbydelse, fordi hun i 20 Aar havde været Formand i Vejle Afdeling, Borgmester N. P. Jensen, Folketingsmand Redaktør Holger Larsen og fra Fællesorganisationen Tømrer Einer Petersen.

Formanden Fru Birtha Nielsen bød Velkommen ved det smukke Festbord og udtalte Ønsket om, at Festen maatte blive en virkelig Glæde for Medlemmerne. Derefter gik det løs med Taler og Sang, alt imedens man lod den gode Mad smage. Forretningsføreren holdt Festtalen. Mindede Medlemmerne om den beskedne Begyndelse, hvorunder Fagforeningen var bleven stiftet, men der var gode Kræfter med i Arbejdet og det lykkedes at holde Liv i Afdelingen, selv om der havde været mange Vanskeligheder at overvinde. Der var Tro, Tillid og Begejstring dengang over Arbejdet, derfor lykkedes det ogsaa at faa den ene Arbejdsplads i Vejle efter den anden organiseret, saa vi i Dag har en stabil Afdeling paa godt 200 Medlemmer. Organisationen er mere nødvendig nu end nogensinde før. Der maa være 2 Parter til at bestemme Løn og Arbejdsforhold for os.

Omtalte den rige Udvikling, der er sket med vort Hovedforbund. Støt har vi arbejdet os frem og skabt Fremstød for Arbejderkvinderne, baade lønmæssigt og kulturelt. Gennem vor Arbejdsløshedskasse, der sikrer vore Medlemmer under Arbejdsløshed, er der saaledes i det sidste Aar udbetalt 2¼ Mill. Kr. i Understøttelse. Takkede til Slut Vejle Afdeling for god Indsats og godt Samarbejde gennem Aarene og bragte paa Hovedbestyrelsens Vegne Kassereren Marie Jensen en Tak for hendes Arbejde, udtalte Haabet om, at den nye Formand maatte faa Held til at gøre et Arbejde for sine Kammerater og overrakte saavel Formand som Kasserer Blomster.

Borgmester Jensen, Redaktør Larsen og Tømrer Petersen holdt hver for sig gode Taler for Foreningen. Særlig Redaktør Larsen, der havde været med til at stifte Afdelingen, causerede baade vittigt og fornøjeligt om de første Aars Besvær, der var taget med godt Humør. Vor Næstformand Dagmar Petersen takkede for Samarbejdet i de Aar, hun havde været Formand, og udtalte de bedste Fremtidsønsker for sin gamle Afdeling, som hun altid vilde omfatte med særlig Interesse. Der var indløbet baade Blomster og Telegrammer. Saa bød Formanden Velbekomme, hvorefter der var Underholdning og Bal, og det blev ud paa de smaa Timer, inden man sluttede af.

20 Aars Fest i Svendborg.

Lørdag den 9. Maj 1938 afholdt vor Svendborg Afdeling 20 Aars Stiftelsesfest i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Paa Slaget 7 gik 150 Medlemmer og indbudte Gæster til Bords i den smukke Festsal, der var overdaadigt pyntet med Blomster. Fra Hovedforbundet var Forretningsføreren til Stede, tillige var indbudt Borgmester Ferdinand Jensen, Folketingsmand Redaktør P. Andersen og Smed Chr. Hansen fra Fællesorganisationen.

Efter at Formanden Fru Marie Jensen havde budt Velkommen, talte Forretningsføreren. Omtalte de trange Forhold, under hvilke Afdelingen havde arbejdet de første Aar, men nu var man naaet derhen, at Kvinderne paa alle Arbejdspladser i Svendborg var organiseret. Dette Arbejde har selvsagt skabt Respekt om Organisationen i Svendborg ligesom det har haft stor Betydning, at Afdelingen har haft den samme Formand omtrent fra den blev stiftet. Omtalte derefter den alvorlige Overenskomstsituation, der lige var afsluttet, og manede Medlemmerne til fortsat at staa sammen om deres Organisation, for derved at danne Bolværk imod Arbejdsgivernes Organisationer.

Forrretningsføreren udtalte sin Glæde over, at vi indenfor vort Forbund har saa mange gode Afdelinger, hvor Medlemmerne fuldt ud forstaar de Vanskeligheder, Forbundets Ledelse maa kæmpe mod, særlig under de store Lønforhandlinger.

Dette er en stor Opmuntring for os, idet det jo er af allerstørste Betydning, at Ledelsen er i Kontakt med Medlemmerne.

Vi er naaet langt frem, men der er endnu mange Kvinder i vort Land, der arbejder uden at være organiseret, saa vi maa derfor stadig holde Agitationsarbejdet vedlige, saa vort Forbund stadig kan vise Fremgang baade tal- og lønmæssigt. Vi har nu 21.000 Medlemmer i Kvindeligt Arbejderforbund, men der er ingen Tvivl om, at dette Tal kan blive langt større, naar vi faar alle uorganiserede Kvinder ind paa deres rette Plads.

Forretningsføreren sluttede med at rette en Tak til Afdelingens Formand og Kasserer for deres Arbejde i Afdelingen og deres gode Samarbejde med Hovedkontoret og overrakte dem paa Hovedbestyrelsens Vegne Blomsterhilsner. Med Ønsket om fortsat godt Sammenhold mellem Arbejdets

Kvinder og Mænd sluttede Forretningsføreren sin Tale med at udbringe et Leve for Svendborg Afdeling.

Derefter holdt Redaktør P. Andersen en glimrende Tale om Kvinden fra den ældste Tid og til vore Dage og rettede en Tak til Afdelingens Formand, Fru Marie Jensen, for hendes Indsats i Arbejdet for Afdelingen i Svendborg.

Borgmester Ferdinand Jensen slog i sin Tale kraftigt til Lyd for Enighed i Arbejderbevægelsen og understregede, hvor nødvendigt det var, at Arbejderklassen stadig bevarede et ubrydeligt Sammenhold og takkede ligeledes Fru Marie Jensen for mange Aars Samarbejde.

Borgmesteren sluttede sin Tale med at udbringe et Leve for Arbejderkvinderne i Svendborg.

Fællesorganisationens Formand udtalte sin Glæde over at være kommet til Stede ved Festen, ogsaa han takkede Kvinderne for godt Kammeratskab og udbragte et Leve for Afdelingens Formand.

Frk. Ebba Andreasen bragte Formanden en Tak fra Kammeraterne for mange Aars trofast Arbejde og overrakte saavel Formanden som Kassereren Blomster fra Medlemmerne.

Endelig kunde Formanden sige Velbekomme, idet hun samtidig takkede for den Hyldest og Opmærksomhed, der fra alle Sider var vist hende, og man dansede derefter til Kl. 12, hvorefter der var fælles Kaffebord og Underholdning af forskellig Art. Da dette var forbi fortsattes Ballet og det varede en god Stund, inden de glade Festdeltagere kunde bekvemme sig til at gaa hver til sit, idet de alle var enige om, at deres 20 Aars Festaften længe vilde blive husket.

Stiftelsesfest.

Den 7. Maj fejrede Kolding Afdeling 25 Aars Jubilæum ved en smuk og storstilet Festlighed, der afholdtes i Rutebil-Cafeens Selskabslokaler.

Ved 18,30 Tiden samledes c. 150 Festdeltagere, Medlemmer med Paarørende og Gæster til Festmiddagen, hvor Lomholts Orkester spillede, ligesom det samme Orkester spillede til den efterfølgende Dans.

Formanden, Fru Dagmar Kaehne, bød Forsamlingen Velkommen og rettede et specielt Velkommen til Gæsterne.

Da den første Sult var stillet gav Formanden Ordet til Forbundets Sekretær, Fru Gunder Christiansen, der holdt Festtalen.

Taleren omtalte det brydsomme Arbejde gennem de mange Aar, omtalte Pionererne for Sagen, og henvendte sig her til en af disse Pionerer, Fru Mette Hein, som var med til at stifte Afdelingen og var Formand for denne en Tid, takkede hende for hendes Trofasthed mod Fagbevægelsen og overrakte hende en smuk Buket Blomster. Ligeledes takkede hun Fru Dagmar Kaehne for hendes Arbejde og overrakte hende en Blomsterbuket.

Derefter omtalte Taleren Forbundets Udvikling og dvælede bl. a. ved afdøde Fru Alvilda Andersens Indsats i Arbejdet. Den nuværende Formand, Fru Fanny Jensen, er, sagde Taleren, en af de Kvinder, der har taget det som en Livsopgave at virke for Fagbevægelsen. Fru Fanny Jensen kunde være bleven Medlem af Københavns Borgerrepræsentation, men hun afslog det netop med den Motivering, at hun vilde ofre sin Arbejdskraft i Fagbevægelsens Interesser.

Videre omtalte Taleren Overenskomstsituationen, Forbundet har nu 75 Afdelinger, og det er gode Afdelinger at arbejde sammen med. I samme Forbindelse omtalte Taleren den socialdemokratiske Presse og dens Indsats for Fag- og Partibevægelsen, idet hun varmt lagde alle paa Sinde at støtte den Presse, der er Arbejderklassens egen.

Taleren sluttede med at bringe en Hilsen fra Hovedledelsen og at udbringe et Leve for Kolding-Afdelingen.

Næste Taler var Formanden for Arbejdsmændene, Hjalmar Pihlmann, der omtalte de 25 Aar, der er gaaet og mindedes den Tid, da Arbejdsmændene gik til Fest med blankpudsede Træsko, medens Damerne gik med Hovedklæde. Nu har Tiden forandret sig, og Arbejderne møder til Fest som andre Borgere i Samfundet.

Taleren hilste derefter de kvindelige Arbejdsmænd, som fester ved denne Lejlighed, og sluttede med at ønske til Lykke fra Arbejdsmændenes Fagforening.

Næste Taler var Fællesorganisationens Formand, Ejner Christensen, der overbragte en Hilsen fra Arbejdernes Fællesorganisation.

Ejner Christensen talte derefter om den Fremgang, Arbejderbevægelsen har haft i Kolding i de senere Aar. Det gælder Fagorganisationerne, det gælder Partiet, og det gælder Ungdomsbevægelsen. Sidst og ikke mindst gælder det den socialdemokratiske Presse, som man vedblivende maa agitere for, idet der endnu findes Hjem, der ikke holder denne Presse, skønt de burde gøre det.

Det er en Nødvendighed for det fortsatte Arbejde, at den socialdemokratiske Presse findes overalt, hvor man skal have Tilknytning til de Bevægelser, der varetager Arbejderklassens Interesser.

Næste Taler var Borgmester Knud Hansen, der talte om de Vanskeligheder, der havde været at overvinde for at faa Kvinderne organiserede. Forholdet er jo dette, at en Række Fag, f. Eks. Tekstilarbejderne, Bryggeriarbejderne, Konfektionsarbejderne, Handels- og Kontormedhjælperne o. s. v. selv organiserer deres Kvinder, og Kvindeligt Arbejderforbund faar da den Opgave at organisere de øvrige Fags Kvinder.

Videre omtalte Taleren de Kampe, der havde været ført for at faa Kvinderne organiseret, ikke blot af Kvindeligt Arbejderforbund, men ogsaa indenfor de øvrige Fag, og han omtalte derefter det gode Samarbejde, der nu er mellem Arbejderorganisationerne.

Dette og den Kendsgerning, at vi har en socialdemokratisk Regering og socialdemokratiske Flertal i en Række Kommunalbestyrelser, gør, at der er Mulighed for ved et Samarbejde at skabe en saadan Magtfaktor, at man kan naa langt frem.

Taleren sluttede med at udbringe et Leve for Fagorganisationerne.

Endnu havde enkelte Ordet for at bringe Hilsen og Lykønskning, og derefter var Festens mere højtidelige Del forbi.

Lidt efter spillede Lomholts Orkester op til Dansen, der gik med Liv og Lyst til den lyse Morgen.

Festen fik fra først til sidst et udsædvanligt vellykket Forløb, og vil sent blive glemt. *G. C.*

Afgørelser vedrørende Arbejdsløshedskassen.

Paa Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde 1937 fremførte Direktør Vater et Forslag, der gik ud paa at oprette et Feriehjem for arbejdsløse Mænds Hustruer. Der blev nedsat et 12-Mands Udvalg til at arbejde videre med Tanken, hvoraf Undertegnede blev Medlem. Dette Udvalg har afholdt nogle Møder, men man mente der, at Opgaven vilde være for vanskelig at løse, idet Udgifterne vilde blive meget større, end Forbundene kunde bære, da man jo ikke kunde anvende Arbejdsløshedskassens Midler hertil, selv om vi i nogen Grad maatte regne med Støtte fra Staten.

Derimod beskæftigede Udvalget sig med et andet Problem, nemlig 8 Dages Ferie for de arbejdsløse (Fritagelse for Kontrol).

Dette Ønske har været stærkt fremme blandt flere Kasser, og deriblandt vor, der jo særlig har haft Vanskeligheder i Ferietiden, hvor vi, i Henhold til vore Vedtægter, har maattet nægte arbejdsløse, der har anmodet om Fritagelse for Kontrol, mod at blive afkontrollet paa det Sted, hvortil de ønskede at rejse, denne Tilladelse, skønt vi har været vidende om, at andre Kasser benyttede denne Fremgangsmaade.

Udvalget har haft Forhandlinger med Arbejdsdirektoratet om Spørgsmaalet, men Direktoratet kunde absolut ikke give sin Tilslutning til, at arbejdsløse skulde kunne fritages for Kontrol i 8 Dage. Derimod resulterede Forhandlingerne i, at Direktoratet stiller Kasserne frit med Hensyn til at give Medlemmerne Tilladelse til at rejse til en anden By i 8 Dage i Ferietiden, mod at Kasserne selv tager Ansvaret for, at de bliver afkontrolleret paa fuldt ud betryggende Maade paa det Sted, hvortil de rejser.

Vor Hovedbestyrelse har behandlet Sagen og har enstemmigt vedtaget at gøre Brug af den givne Tilladelse, og der er tilgaaet vore Afdelinger Cirkulærer herom.

Det bemærkes udtrykkeligt, at Kontrollen for Medlemmer, der bliver hjemme i Ferien, forbliver uforandret.

Et andet Spørgsmaal har ligeledes faaet sin Afgørelse, nemlig Spørgsmaalet om Kontrol under Ydelse af Frikontingent.

Som bekendt blev det paa vort Delegeretmøde den 26. Januar i Aar vedtaget, at vi skulde anmode Arbejdsnævnet om Tilladelse til Indskrænkning af Kontrollen under Ydelse af Frikontingent. Nedenstaaende Skrivelse afsendtes:

28. Januar 1938.

Til Arbejdsdirektoratet,
St. Kongensgade 40, K.

Herved anmoder vi høfligst det ærede Direktorat om at indbringe nedennævnte Andragende for Arbejdsnævnet.

De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasse anmoder herved høfligst det ærede Arbejdsnævn om Tilladelse til at ændre den hidtidige Bestemmelse vedrørende Antallet af afkontrollerede Dage indenfor en Uge som Betingelse for at faa et Frikontingentmærke, fra 5 Dage til 1 eller 2 Dage ugentlig.

Vi mener, det er urimeligt, at vore arbejdsløse Medlemmer for at faa et Frikontingentmærke i en Uge — Beløbet andrager Kr. 1,20 — skal ofre Sporvognspenge 5 Gange eller ofte gaa lange Veje og slide deres Skosaaler for at faa den Lempelse i Kontingentet.

Vore lokale Tillidsmænd kender deres Medlemsstab saa godt, at vi mener, at 1 à 2 Ganges Kontrol pr. Uge vil være fuldt betryggende.

Vi haaber, det ærede Arbejdsnævn vil se velvilligt paa dette Andragende

Med Højagtelse

De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasse.

Vi har nu fra Arbejdsdirektoratet modtaget et Cirkulære, der giver de Kasser, der ønsker det, Adgang til selv at tage Bestemmelse vedrørende Indskrænkning af Kontrol under Ydelse af Frikontingent. Vor Hovedbestyrelse har ligeledes drøftet denne Sag og eenstemmigt vedtaget, at Kontrollen for Medlemmer, der oppebærer Frikontingent, nedsættes til 1 Dag om Ugen.

Jeg takker Hovedbestyrelsen for den Forstaaelse, den altid udviser i Spørgsmaal, der tager Sigte paa at lempe Forholdene for vore arbejdsløse Medlemmer. Der har endnu aldrig været et Forslag fremme i Hovedbestyrelsen af den Art, uden at det straks er blevet eenstemmigt vedtaget. Det synes jeg, vore Medlemmer bør vide.

At vi skal arbejde paa Lovens Grund er en Selvfølge, men det maa dog være betryggende for Medlemmerne at vide, at Hovedbestyrelsen altid er indstillet paa at gøre, hvad den kan, for at mildne Kaarene for de arbejdsløse, der i Forvejen kan være trange nok.

Venlig Hilsen til Bladets Læsere. *Fanny Jensen.*

Fra Aarhus Afd. 7

meddeles:

Lønnen er for Rengøring:

Dagløn fra Kl. 8 til Kl. 17 5 Kr. med Kost, 7 Kr. uden Kost. Enkelte Timer 75 Øre. Rengøring efter Haandværkere 1 Kr. i Timen.

Afdeling 7, Aarhus.

Rettelser til sidste Nummer af Medlemsbladet.

Vi beklager at maatte meddele, at der i sidste Nummer af vort Medlemsblad havde indsneget sig et Par Fejl, som vi hermed berigtiger. Vi skrev saaledes i vort Referat af Kongressen, at en Resolution, som Jenny Hansen, Københavns Afd. 5, stillede Forslag om, blev trukket tilbage. Dette var ikke Tilfældet, idet Resolutionen vedtoges.

Ligeledes har vi en Rettelse til Artiklen om „Afsluttede Overenskomster", idet den Overenskomst, der er blevet afsluttet med De danske Sukkerfabriker, A/S, ved en Fejltagelse er sat ind som Overenskomst med A/S Københavns Sukkerraffinaderi.

Rettelse til Formandsfortegnelsen.

Københavns Afd. 7 (Bladbudene): Formand Fru Lissi Nielsen, Mølleallé 20 3, Telefon Valby 4994.

Arbejdernes Oplysningsforbund

indbyder til udvidet Fagforeningskursus paa Roskilde Højskole fra den 4. til den 17. September i Aar, med følgende Program:

1. Aars Hold:

1. Statistik og Bedriftsøkonomi: Forstander, cand. polit. *Hj. Gammelgaard.*
2. Moderne økonomisk Udvikling: Kontorchef, cand. polit. *Niels Lindberg.*
3. Erhvervsgeografisk Oversigt: Højskolelærer *Frode Kristensen.*
4. Arbejderbevægelsens Historie: Højskolelærer *Kaj Bundvad.*
5. Fagretslige Forhold I: Sekretær, Folketingsmand *Knud V. Jensen.*

2. Aars Hold:

1. Nutidens Befolknings-Problemer: Forstander, cand. polit. *Hj. Gammelgaard.*
2. Statskapitalisme.
   A. Autarki.
   B. Protektionisme.
   C. Valuta-Spørgsmaalet.
   D. Industriordningerne.
   E. Penge- og Bankvæsen.
   } Kontorchef, cand. polit. *Niels Lindberg* og Højskolelærer *Frode Kristensen.*
3. Fagforeningerne og Staten: Højskolel. *Kaj Bundvad.*
4. Fagretslige Forhold II: Sekretær *Knud V. Jensen.*
5. Internationale: Hovedkasserer *Hans Iacobsen.*

3. Aars Hold:

1. Indledning og Tilbageblik.
2. Nutidens og den nærmeste Fremtids Opgaver, Erhvervsomlægning og Erhvervsudvidelse i Danmark.

Disse Kursus, der er blevet et vigtigt Led i Forbundets Virksomhed, samler Aar for Aar større Tilslutning.

Af Hensyn til Arbejdets Tilrettelæggelse maa Indmeldelse til det udvidede Fagforeningskursus indsendes til: Arbejdernes Oplysningsforbund, Nørre Farimagsgade 11, K., snarest og senest den 1. August 1938, ligesom alle Oplysninger vedrørende Omkostninger m. m. vil kunne faas ved Henvendelse dertil.

De statsanerkendte Arbejdsløshedskasser.

Paa dertil given Foranledning skal Direktoratet herved meddele, at Bestemmelsen i *Mønstervedtægtens § 32, Stk. 1* om Pligt til Betaling af Medlemsbidrag er at forstaa saaledes, at den i Henhold til nævnte Bestemmelse for den enkelte Kasse fastsatte Restancefrist løber til enhver Tid og afbrydes altsaa ikke af en Periode, for hvilken vedkommende Medlem i Medfør af Arbejdsløshedsloven eller særlig Vedtægtsbestemmelse er fritaget for at betale Medlemsbidrag, jfr. saaledes Mønstervedtægtens § 30, Stk. 4 og 5, (Værnepligtige og Medlemmer, der er berettiget til Frikontingent i Henhold til Lovens § 19, Stk. 3). Saafremt Restancefristen f. Eks. er 4 Uger, og et Medlem ved Indledningen til en Kontingentfritagelsesperiode skylder Kontingent for 1 Uge, vil han altsaa, saafremt Restancen ikke dækkes i Løbet af yderligere 3 Uger, være at slette som Restant i Henhold til ovennævnte § 32. Stk. 1.

Vater. *Sehested Rasmussen.*

Ovenstaaende Meddelelse fra Arbejdsdirektoratet bedes taget til Efterretning.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra Kl. 9—10. Kontortid: Fredag Kl. 3—7, Mandag Kl. 4—7. Endvidere er Kontoret aabent Lørdag til Kl. 1.

Ledige Medlemmer maa melde sig straks, naar de bliver ledige. *Formanden.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra Kl. 4½—6½.

Formanden Fru Edith Schwartz-Olsen træffes hver Onsdag fra Kl. 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse finder Sted hver Dag fra Kl. 9—11.

Udlevering af Bøger og Skemaer fra Kl. 11—12.

Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra Kl. 10½—1.

For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Fredag fra Kl. 4—6.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 11—12.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Tirsdag mellem Kl. 11—12.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Københavns Afd. 2.
(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Tirsdag Aften fra 5—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 9½—10½ Form.

Københavns Afd. 5.
(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.
(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforening):

Kontor: Hauserplads 14 1. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent hver Dag fra 10—3. Mandag og Torsdag fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.
(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Herman Triers Plads 4, St. tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½.

Hovedkontoret, Evaldsgade 7, St., er aabent hver Dag fra 10—3. Telefon Central 5123 og **11723.**

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 89 | Oktober 1938 | 23. Aargang

KØBENHAVN V.

Ferieloven.

Som omtalt i sidste Nummer af vort Medlemsblad har vi stadig, efter Vedtagelsen af Ferieloven af 13. April 1938, ført en Række Forhandlinger saavel med Arbejdsgivere tilknyttet Dansk Arbejdsgiverforening som med Arbejdsgivere udenfor denne, for at Loven kan blive praktiseret paa en for vore Medlemmer saa god Maade som muligt.

Vi har stadig, gennem Cirkulærer og Skrivelser holdt vore Afdelinger a jour med disse Forhandlinger, men skal her give et kort Resumé over de førte Forhandlinger og de opnaaede Resultater.

Som bekendt har vi ved Forhandlingerne lagt to forskellige Ordninger til Grund, nemlig System „A" — Kortsystemet — det af Hovedorganisationerne for organiserede Arbejdsgivere særligt anbefalede System og System „C" — Mærkesystemet, det for uorganiserede Arbejdsgivere særligt anbefalede.

Da det imidlertid har vist sig ret vanskeligt at faa flere af de sidstnævnte Arbejdsgivere til at indgaa paa Feriemærkesystemet, grundet paa det deraf følgende Rentetab for dem, har vi foretaget en Ændring i dette System, som vi aftrykker nedenfor, og som i den lempeligere Form, Systemet derved faar, har vist sig lettere at faa gennemført. Vi har paa den Maade faaet truffet en Ordning vedrørende Lovens Praktisering med flere Arbejdsgivere, som i første Omgang nægtede at underskrive en Aftale om at indføre Feriemærkesystemet.

Den saaledes ændrede Aftale lyder som følger:

„I Henhold til Lov Nr. 170 af 13. April 1938 om Ferie med Løn gives der fra 1. Juli 1938 Medlemmer af medundertegnede Forbund Ret til 1 Dags Ferie for hver Maaneds Ansættelse.

Ferien skal falde i Tiden mellem 2. Maj og 30. September.

I Ferieløn ydes der 4 pCt. af den vedkommende Arbejder i Ferieaaret udbetalte Arbejdsløn.

Ferieaaret regnes i Henhold til Loven fra 1. April til 31. Marts. Beregningen for Ferieløn i 1939 dog kun fra 1. Juli 1938 til 31. Marts 1939.

Saafremt en Arbejder afskediges eller forlader Virksomheden inden Ferien holdes, udleveres der ham den af Socialministeren godkendte Feriebog, hvori Arbejdsgiveren skal have indsat Feriemærker svarende til et Beløb af 4 pCt. af den vedkommende Arbejder i det forløbne Tidsrum af Ferieaaret udbetalte Arbejdsløn."

Det vil altsaa sige, at Feriemærkesystemet kun gælder de Arbejdere, der antages og afskediges i Aarets Løb, medens de Arbejdere, der er ansat hele Aaret faar de 4 pCt. af den indtjente Løn udbetalt ved Feriens Indtræden.

Med Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien er der truffet følgende Ordning vedrørende Praktiseringen af Loven:

1.

Det af Hovedorganisationerne anbefalede Kortsystem indføres.

2.

I Ferielønnen medregnes Timeløn, Akkordoverskud, Akkordafsavn, Bonusordninger, Specialtillæg (f. Eks. Svejsetillæg, Montørtillæg), personlige Tillæg, Formandstillæg, Sjakførertillæg, Flyttetid og Ventetid indenfor Arbejdstiden, Opfyringstillæg for Kedelpassere, Krantillæg, Kærnemagertillæg, Rensetillæg, Tillæg for haandværksmæssigt Arbejde, Montagetillæg, Tillæg til Riggere, Borere og Forholdere — eller eventuelle andre Tillæg af tilsvarende Karakter.

Af følgende Tillæg skal der ikke betales Ferieløn: Overarbejdstillæg, Skifteholdstillæg, Tillæg for forskudt Arbejdstid, Varskotimer til Overarbejde, Smudstillæg, Arbejde i Tanke, Værktøjspenge, Udearbejdstillæg, Vejpenge og Vejtillæg, Rejsetid *uden for* normal Arbejdstid, Kostpenge, Prøveturstillæg, Cyklegodtgørelse, Chaufførernes Beklædningsgodtgørelse, Støbetillæg, Smelteovnstillæg, Syretillæg, Varmetillæg, Tøjtillæg — eller eventuelle andre Tillæg af tilsvarende Karakter.

3.

Den fulde Ferie i 1939 andrager 9 Arbejdsdage i Henhold til Ferieloven med 4 pCt. af Lønnen for Perioden 1. Juli 1938 til 31. Marts 1939 og dertil en Dag i Henhold til de gældende Ferieregler.

I Beregning af Ferielønnen for 1939 indgaar Feriepenge for 1938 udbetalt efter 1. Juli 1938.

4.

Hvor Ferien andrager en halv Dag eller mere gives en hel Dags Frihed, dog kun med en halv Dags Feriebetaling; hvor Ferieretten udgør mindre end en halv Dag, bortfalder selve Friheden, medens Pengene udbetales.

Af andre større Grupper af Arbejdsgivere og Enkeltvirksomheder indenfor Dansk Arbejdsgiverforening, der er indgaaet paa Feriekortsystemet, kan vi nævne følgende:

Arbejdsgiversammenslutninger indenfor Industrifagene:

Cementindustrien.
Dampvaskeriejerforeningen.
Farve- og Lakindustrien.
Jern-, Metal- og Kludebranchen.
Soigneringsforretningerne.
Tapetindustrien.
Tændstikindustrien og Blyantfabrikken „Viking".

Enkeltvirksomheder indenfor Industrifagene:

M. Kragelunds Fabrikker, Aalborg.
A/S Aarhus Oliefabrik, Aarhus og Esbjerg.
A/S H. C. Møllers Sæbefabrik og Oliemølle, Aarhus.
A/S Kaalunds Sæbefabrikker, Kolding.
A/S N. N. Blumensaadts Fabrikker, Odense.
A/S Fyens Konservesfabrik, Odense.
„Elektro-Isola", Vejle.
A/S Worning & Petersen, Vejle.
A/S Nordisk Kamfabrik, Vordingborg.
A/S Jacob Holm & Sønners Fabrikker, København.
A/S Dansk Gelatinefabrik, København.
A/S Henkel & Co., do.
Aktieselskabet for kemisk Industri, do.
Chr. Olsens Fabrikker, do.
Øresunds kemiske Fabrikker, do.
A/S Danske Oliemøller og Sæbefabrikker, do.
A/S Fabrikken „Noma", do.
A/S De danske Sæbefabrikker, do.

Med Hensyn til Teglværksindustrien er der truffet den Aftale, at der her indføres samme System, som maatte blive aftalt med Dansk Arbejdsmands-Forbund for denne Industris Vedkommende.

Andre Arbejdsgiversammenslutninger og Enkeltvirksomheder:

Textilfabrikantforeningen, København og Provinsen.
Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter, København.
Foreningen for Danmarks Fiskekonserves-Industri, København og Provinsen.
Otto Mønsted, København og Aarhus.
A/S Det Danske Medicinal- og Kemikaliekompagni, (herunder Gustav Lotze, Odense).
Schiønning & Arvé, København.
Alfred Benzon, København.
Fiskehandlernes Arbejdsgiverorganisation, København
Taxa-Motor-Kompagniet, København.
Andersen & Bruuns Fabrikker, København.
Badeanstalten „København", København.
A/S Kastrup Glasværk, København.
A/S Zoologisk Have, København.
C. Schous Sæbefabrikker, København.
A/S The Hairlock Cushion Co., København.
A/S Sækkeleje-Kompagniet, København og Provinsen.
Kaffesurrogatfabrikken „Danmark", Hedehusene.
Gummifabrikken „Tretorn", Helsingør.
Kolding Fyrværkerifabrik.
A/S De forenede Glasværker, Odense.
D. Friis, Vejle.

Med A/S Bladkompagniet er der for de hos dette beskæftigede Avisbude truffet Aftale om at benytte Feriesystem A (Kortsystemet).

Herefter udsteder Bladkompagniet Feriekort til de Avisbude, som fratræder Arbejdet hos Bladkompagniet.

Endvidere er der truffet følgende Aftale:

Da Avisbudene oppebærer Løn for 365 Dage om Aaret, udgør 4 pCt. heraf — 14 Dage — som udgør Ferieperioden, og denne lægges saaledes, at den følger Lønningsugen, begyndende med en Torsdag og sluttende med en Onsdag.

Ferieløn beregnes af den samlede Indtægt, derunder ogsaa Ventepenge og Ekstraomdeling, men *ikke* Værdien af det Frieksemplar, hvert Bud modtager.

Forinden Ferieløn udbetales er Budet forpligtet til at aflevere en fuldstændig Budbog.

Hvis Ferien paabegyndes eller afsluttes i en Incassoperiode, er det Bud, der fratræder Distriktet, forpligtet til at foretage en fuldstændig Afregning med sit Centralkontor, og det tiltrædende Bud forpligtet til at færdiggøre Incassationen.

Hvis et Avisbud har haft en Sygdomsperiode i Løbet af Aaret gives der hende alligevel fuld Ferie, medens Ferielønnen beregnes af den hende udbetalte Løn.

I 1939 udbetales Ferieløn i Henhold til Loven med 2 pCt. af Indtægten i Tiden fra 1. Juli 1938 til 31. Marts 1939, men af praktiske Hensyn gives en hel Uges Ferie, lagt saaledes, at den falder sammen med en Lønningsuge.

Nedenstaaende Virksomheder, som ikke staar tilknyttet Dansk Arbejdsgiverforening, er ligeledes indgaaet paa Feriekortsystemet:

Margarineindustriens faglige Forening.
Den Danske Margarinefabrik, Slagelse.
Korsør Margarinefabrik.
De forenede Margarinefabrikker, Sønderborg.
Bryggeriejer Harboe, Skelskør.
Aggerbech, Horsens.
Sønderborg Sækkelager.

Følgende uorganiserede Arbejdsgivere har tilsluttet sig Feriekortsystemet — System „C" — i den oprindelige Form:

Mejer Anthonsens Produktforretning, Aalborg.
„Hygäa", Aalborg.
Dansk-engelsk Lakritsfabrik, Glostrup.
Levers Sæbefabrikker, Glostrup.
Gislinge Mejeri og Flødefabrik.
Mouritsen, Horsens.

Kolding Dampvaskeri.
Nyborg Dampvaskeri.
A/S Odense Fjerkræ-Export
Mejeriet „Sanderum", Odense.
Konservesfabrikken „Molendo", Odense.
Randers Andelsmejeri.
Randers Margarinefabrik.
Backhaus & Co., Ribe.
Konservesfabrikken „Danica", Slagelse, (Medlem af Arbejdsgiverforeningen).
Fougsteds Vaskeri, Slagelse.
Mejeriet „Landsogn", Slagelse.
Jensen & Søns Vaskeri, Vejle.
Arbejdernes kooperative Marketenderi, København.
„Nora-Bio", København.
Fløde-Isfabrikken „Kaddara", København.

Hertil kommer en Række jernindustrielle Virksomheder i København. Med disse Virksomheder har vor Københavns Afdeling 5 selv forhandlet.

Endelig er følgende Virksomheder indgaaet paa det ændrede Feriemærkesystem:

Andelsmejeriet, Aalborg.
Bryndums Mejeri, Esbjerg.
Bagermestrenes Iscremefabrik, Høng.
Vaskeriet „Apollos", København.

Med Den socialdemokratiske Provinspresse er truffet følgende Ordning:

§ 1.

I Henhold til Ferieloven ydes der alle Budene en aarlig Sommerferie paa 14 Dage.

Begynder Ferien f. Eks. en Fredag, afsluttes den en Torsdag.

§ 2.

Ferielønnen beregnes af saavel den egentlige Budløn som af Betaling for Udbringning af Følgeblade og Cirkulærer, hvorimod Værdien af Budets eget Frieksemplar ikke medregnes.

§ 3.

Ferien skal holdes i Tiden fra 2. Maj til 30. September, og der udbetales i 1939 2 pCt. af Budets Løn fra 1. Juli 1938 til 31. Marts 1939 og derefter de følgende Aar, der regnes fra 1. April til 30. Marts 4 pCt.

§ 4.

Forinden Ferielønnen udbetales er Budet forpligtet til at aflevere en fuldstændig Fortegnelse over sine Abonnenter, ligesom der maa være aflagt rent Regnskab for Inkassationer m. m.

§ 5.

Hvis et Bud har været syg i Løbet af Aaret, gives der dog fuld Ferie, men Ferielønnen beregnes kun af den Løn, der er udbetalt.

§ 6.

Et Bud, der fratræder i Aarets Løb, faar udleveret et Feriekort med paaklæbede Mærker, svarende til det Beløb, der skal udbetales fra 1. April til Fratrædelsesdagen.

§ 7.

Alle tidligere Aftaler om Ferie bortfalder samtidig med nærværende Ordnings Ikrafttræden.

Med Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark er der truffet en særskilt Aftale, angaaende Praktiseringen af Loven.

Denne Ordning gaar ud paa, at Virksomhederne under ovennævnte Organisation — for vort Forbunds Vedkommende Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening og A/S De forenede Isværker, Esbjerg — hver tredie Maaned udarbejder en Fortegnelse over Antallet af Arbejdstimer og udbetalt Løn. Fortegnelsen skal være forsynet med hver enkelt Arbejders Navn og Nummer.

Den enkelte Arbejder har ved Henvendelse til Arbejdsgiveren Adgang til at blive bekendt med de for hans Vedkommende foretagne Udregninger.

Ferielønnen udbetales direkte af Arbejdsgiveren eller dennes Organisation, men Havnesammenslutningen garanterer ved sin Underskrift for Beløbets Udbetaling.

Iøvrigt gælder Lovens Bestemmelser med Hensyn til Ferieaar og Længde m. m.

Endelig har vi med en enkelt Virksomhed — A/S Sønderbyes Fabrikker, Ebberup, Odense — truffet Aftale om, at det saakaldte „B"-System skal bringes i Anvendelse paa Virksomheden. Dette System gaar ud paa følgende: De under Feriesystemet „A" anvendte Paragraffer gælder ogsaa her med Undtagelse af § 4, der faar følgende Formulering:

„Hos sin Organisation rekvirerer hvert Firma inden Udgangen af Marts Maaned for hver hos Firmaet beskæftiget Arbejder en Feriebog. Hver Lønningsdag indsætter Firmaet heri Feriemærker, der ligeledes rekvireres paa Arbejdsgiverorganisationens Kontor. Der indsættes Mærker svarende til 4 pCt. af den udbetalte Arbejdsløn. — Mærkerne overstemples med Arbejdsgiverens Firmastempel, og det sidste Mærke paaskrives Lønningdagens Dato.

Skifter en Arbejder i Aarets Løb Arbejdssted, udleveres Feriebogen til ham. Ved Antagelse af en ny Arbejder, kræver Firmaet udleveret hans Feriebog, der opbevares af Firmaet, indtil Arbejderen atter skifter Arbejdssted.

Ved Feriens Indtræden paategnes Bogen af Arbejdsgiveren med Feriens Dato, og Pengene udbetales af Forbundet mod Arbejderens Kvittering i Bogen. — Er Arbejderen ved Feriens Indtræden arbejdsløs eller beskæftiget hos en uorganiseret Arbejdsgiver, sker Paategningen i Feriebogen af Forbundsafdelingen".

Dette er de Aftaler, der indtil Dato er truffet vedrørende Ferieloven. Med Ægforretningerne har vi endnu ikke truffet nogen Aftale, idet vi jo staar for at skulle forhandle med de store Ægfirmaer om eventuel Oprettelse af ny Overenskomst, og det er vor Hensigt ved disse Forhandlinger samtidig at drøfte Feriespørgsmaalet.

⊡

Landsorganisationen „Folke-Ferie".

Da vort Parti paa Risdagen i indeværende Foraar løste Problemet: udvidet Sommerferie til 12 Dage, blev samtidig et andet Spørgsmaal aktuelt: nemlig at give Arbejderne Adgang til at udnytte denne Ferie paa rette Maade ved at give dem og deres Familier Lejlighed til — for en overkommelig Pris — at komme i andre Omgivelser, nyde Ferien ved Skov og Strand, saa Arbejdet igen kan optages med friske Kræfter og fornyet Livsglæde.

Det var derfor naturligt, at Forretningsudvalgene for De samvirkende Fagforbund, Arbejdernes Fællesorganisation i København og Socialdemokratisk Forbund den 4. Maj d. A. samledes til Møde og drøftede dette Problem, idet man var enige om, at denne Opgave burde løses af Arbejderne selv.

Det besluttedes at arbejde videre med Tanken om at stifte en Landsorganisation, og paa Forslag af Statsminister Stauning nedsattes der et Udvalg, der skulde tage sig af det forberedende Arbejde. Til Medlemmer af dette Udvalg valgtes: Sekretær Ejler Jensen, D. s. F., Partisekretær Hedtoft Hansen, soc. Forbund, Forretningsfører Fr. Dalgaard, Det kooperative Fællesforbund, Forretningsfører Poul Hansen, D. s. U., Forretningsfører Chr. Christiansen, Arbejdernes Oplysningsforbund, Redaktør H. P. Sørensen, Social-Demokraten, og Sekretær Ib Colbjørn, Arbejdernes Oplysningsforbund. Sidstnævnte valgtes til Formand for Udvalget.

Paa De samvirkende Fagforbunds ordinære Repræsentantskabsmøde i Maj Maaned forelaa der en Betænkning fra Udvalget. Forsamlingen havde i og for sig intet at indvende mod denne Betænkning, men overlod til Forretningsudvalget at fremkomme med Forslag om at skaffe den fornødne Startkapital. Da Forretningsudvalget meget indgaaende havde drøftet Sagen, blev der indkaldt til et ekstraordinært Repræsentantskabsmøde den 11. August med dette ene Punkt paa Dagsordenen.

Formanden for D. s. F., Folketingsmand Chr. Jensen, gav en udførlig Redegørelse for Udvalgets Arbejde og opfordrede Forsamlingen til at oprette en selvstændig Landsorganisation, kaldet „Folke-Ferie". Chr. Jensen stillede følgende Forslag:

„Repræsentantskabsmødet den 11. August 1938 beslutter at udskrive et Ekstrakontingent paa 1 Kr. pr. heltbetalende og 50 Øre pr. halvtbetalende Medlem.

Beløbet indbetales til De samvirkende Fagforbund efter samme Regel som Administrationsbidraget, og det indbetalte Beløb vil være at betragte som Andelskapital i Organisationen „Folke-Ferie".

Ethvert Forbund, som saaledes har bidraget til Andelskapitalen, faar Repræsentationsret i Organisationen „Folke-Ferie" med een Repræsentant for Beløb indtil og med 5000 Kr., og derefter een Repræsentant for hver paabegyndt 5000 Kr.s Indbetaling.

I Henhold hertil anmoder vi vore tilsluttede Organisationer om *snarest* at foretage denne Indbetaling, saaledes at der *hurtigst muligt* kan blive indkaldt til konstituerende Generalforsamling i Ferieorganisationen „Folke-Ferie", hvorfra der senere vil modtages Andelsbeviser svarende til de indbetalte Beløb.

Chr. Jensen betonede udtrykkeligt, at denne Bevilling kun skal ydes een Gang for alle, idet Planen maatte tilrettelægges saaledes, at Driftsudgifterne blev dækkede.

Forslaget blev derefter vedtaget med alle Stemmer mod een.

Det er en stor Opgave, Arbejderne derved selv løser og endnu engang viser vi vore Modstandere, at vi kan løfte i Flok.

Vor Hovedbestyrelse har behandlet Sagen paa et Hovedbestyrelsesmøde den 6. September i Aar. Det Beløb, der skal udskrives for vort Forbunds Vedkommende, bliver 10,000 Kr., og man vedtog enstemmigt at udrede dette af Strejkekassen. Vi faar 2 Repræsentanter valgt ind i Landsorganisationen og der vil blive indkaldt til en stiftende Generalforsamling Mandag den 17. Oktober.

Vi haaber, at den nye Landsorganisation maa faa Held til at løse sin Opgave til Gavn for de 415,000 Arbejdere, som Ferieloven omfatter.

Afsluttede Overenskomster.

Der er oprettet Overenskomst med Bryndum Mejeri, Esbjerg, Timelønnen fastsattes til 70 Øre. Der ydes 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage, og 3 Kr. pr. Dag i 13 Uger ved Ulykkestilfælde. Overenskomsten gælder til April 1940. Virksomheden har ikke tidligere beskæftiget Kvinder.

Vi har faaet oprettet en Afdeling i Skive under vort Forbund og de paa Dansk Andels Ægeksports og Odense Ægforretnings Filialer, der i Byen beskæftigede Kvinder er kommet ind under Landsoverenskomsten. Det samme gælder de paa Firmaet Poul Rützou, Skelskør, beskæftigede Kvinder.

Vi har ligeledes faaet de paa Thylands Æghandel i Hurup beskæftigede Kvinder organiseret under vor Thisted Afdeling. Virksomheden er indgaaet paa at betale efter den kollektive Overenskomst med de store Ægforretninger, dette betød et Løntillæg til Kvinderne paa 31 Øre pr. Time.

Ægfirmaet Ladefoged & Co., Esbjerg, har ogsaa tilsluttet sig Landsoverenskomsten med Ægforretningerne.

Med Københavns Sporveje er afsluttet ny Overenskomst. Den bestaaende Overenskomst var ikke opsagt, men der optoges Forhandling underhaanden, hvorved vi opnaaede et Tillæg til Lønningerne paa 5 Øre pr. Time. Lønnen er nu for Arbejde mellem Kl. 6 og Kl. 18 98 Øre pr. Time, for Arbejde mellem Kl. 18 og Kl. 6 samt for Søn- og Helligdagsarbejde betales Dagtimeløn plus 25 pCt. Overenskomsten gælder til April 1940.

Med Mælkekondenseringsfabrikerne i Horsens og Nykøbing F. er afsluttet ny Overenskomst. For Fabriken i Horsens forhøjedes Lønnen med 4 Øre — fra 67 til

71 Øre — efter 26 Ugers Beskæftigelse. Ved Kanistre forhøjedes Lønnen fra 76 til 78 Øre. Enkelte Akkorder forhøjedes. Ved det automatiske Anlæg er Timelønnen 82 Øre, ved Lockseamer 86 Øre.

For Fabriken i Nykøbing forhøjedes Lønnen fra 67 til 70 Øre — efter 26 Ugers Arbejde. Paa Fyldepladsen, ved Pakning samt Rengøring af Kontor og Laboratorium ydes et Tillæg af 9 Øre pr. Time, ved Spandevask et Tillæg af 14 Øre pr. Time.

For begge Fabriker gælder, at hvis Arbejdstiden i Løbet af en Uge er under 30 Timer, ydes der et Tillæg af 5 Øre pr. Time.

Den for Jernindustrien i Henhold til Ferieloven af 13. April 1938 gældende Ferieordning gælder for begge Virksomheder. Ligeledes gælder det for begge Fabriker, at hvis en Arbejder afskediges, men genantages indenfor et Aar, indtræder hun i sine gamle Rettigheder (altsaa paa samme Løntrin).

Overenskomsterne gælder til 1. Marts 1940 med Pristal.

For vore paa Levers Sæbefabriker, Glostrup, beskæftigede Medlemmer, har vi ved Forhandling opnaaet et Tillæg til Lønningerne af 4 Kr. pr. Uge fra 1. Juli 1938. Lønnen er nu 38 Kr. pr. Uge.

Til vore paa Politigaarden i Aalborg beskæftigede Medlemmer har vi opnaaet et Tillæg af 2 Kr. pr. Maaned, saaledes at Lønnen nu er 80 Kr. pr. Maaned.

Københavns Afdeling 5 har lokalt afsluttet Overenskomst med Firmaet „Reofon". For uøvede Kvinder, der ikke tidligere har været beskæftiget i Jernindustrien, fastsættes Timelønnen til 65 Øre de første 4 Uger, derefter 75 Øre. For Kvinder, der før har været beskæftiget ved jernindustrielt Arbejde fastsattes Timelønnen til 75 Øre. Ved Transportbaandet dog 85 Øre. De nuværende personlige Tillæg bibeholdtes. Ved Fastsættelse af ny Akkorder skal Mindstebetalingen ved Fastsættelsen være 90 Øre pr. Time. Alle bestaaende Akkorder tillægges 6 pCt. fra og med 8. April 1938. Ved Ulykkestilfælde betales 2 Kr. pr. Dag. Overenskomsten er gældende til 1. Maj 1939.

Til vore paa Sukkerfabriken i Nakskov beskæftigede Medlemmer har vi opnaaet samme Tillæg som til vore Medlemmer i København, nemlig 3 Øre pr. Time fra henholdsvis 62 og 67 til henholdsvis 65 og 70 Øre.

Vor Kolding Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Kolding Fjerkræslagteri. Timelønnen er forhøjet fra 70 til 76 Øre, der betales 3 Kr. pr. Dag i Ulykkestilfælde, der indførtes Ferie i Henhold til Loven. Overenskomsten kan opsiges naar som helst med 3 Maaneders Varsel.

Med Herold Battery Works, Glostrup, har vi ligeledes forhandlet. Timelønningerne er forhøjet med 3 Øre fra henholdsvis 65, 70 og 75 til henholdsvis 68, 73 og 78 Øre. Forhøjelsen træder i Kraft fra 1. Juni 1938 og Overenskomsten er forlænget til 1. Juni 1939.

Til vore paa Slagelse Posthus beskæftigede Medlemmer har vi ved Forhandling med Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet opnaaet et Løntillæg af 5 Kr. pr. Maaned, Lønnen er herefter 90 Kr. pr. Maaned.

Ved Forhandling med Nyborg Byraad har vi til vore paa den kommunale Badeanstalt beskæftigede Medlemmer opnaaet et Løntillæg af ca. 7 Kr. pr. Maaned. Lønnen er nu 90 Kr. pr. Maaned.

Til vore paa Orlogsværftet og Flaadestationen beskæftigede Medlemmer har vi opnaaet et Løntillæg af 6 Øre pr. Time, idet Lønnen er forhøjet fra 94 Øre til 1 Kr. pr. Time. Løntillægget fik tilbagevirkende Kraft fra 1. Marts i Aar. Overenskomsten gælder til 1. Marts 1940 med Pristal.

Overenskomst er afsluttet med Baltisk Lynlaas- og Fjederfabrik. Timelønnen for Kvinder mellem 14 og 16 Aar forhøjedes med 6 Øre de første 3 Maaneder (fra 47 Øre til 53 Øre og derefter med 2 Øre til 55 Øre).

For Kvinder mellem 16 og 18 Aar er Timelønnen forhøjet med 6 Øre de første 2 Maaneder (fra 53 til 59 Øre), derefter til 65 Øre og efter 5 Maaneders Forløb til 67 Øre.

For Kvinder over 18 Aar er Lønnen forhøjet med 7 Øre de første 2 Maaneder (fra 60—67 Øre), efter 2 Maaneders Forløb til 80 Øre.

Overenskomsten har samme Udløbstid som Jernindustriens Overenskomst.

Ved Forhandling med Firmaet Søren Meltzer er opnaaet et Løntillæg paa 7 pCt.

Paa Mælkeriet „Enigheden" har vi opnaaet et Tillæg af 2 Kr. pr. Uge til alle Lønsatser gældende fra 1. April i Aar.

Kvinderne fik 3 Dage tillagt Ferien, saaledes at denne nu er 9 Dage. Lønnen er nu henholdsvis 46, 48, 49 og 52 Kr. pr. Uge.

Ved Forhandling med Marketenderiet paa Skibsværftet i Helsingør har vi opnaaet et Tillæg til Lønningerne paa 5 Kr. pr. Maaned. Lønnen er nu 80 Kr. de første 2 Maaneder, derefter 90 Kr.

Ny Overenskomst er afsluttet med Det kgl. Teater. Lønnen er forhøjet med 2 Kr. 20 Øre pr. Uge (fra 34 Kr. 30 Øre til 36 Kr. 50 Øre). Personalet udvides fra 1. September med 1 Kvinde. Der betales 7 Øre ekstra pr. Time for Hovedrengøring. Overarbejde forhøjedes med 10 Øre pr. Time fra henholdsvis 1 Kr. 5 Øre og 1 Kr. 40 Øre til 1 Kr. 15 Øre og 1 Kr. 50 Øre. Overenskomsten gælder til 1. Juli 1940 med Pristal.

Der er afsluttet ny Overenskomst med Vaskeriet „Bleggaarden", Lyngby. Timelønnen forhøjedes med 5 Øre til henholdsvis 64, 74, 76 og 78 Øre. Overenskomsten gælder til 1. Juni 1940 med Pristal.

Med Farve- og Lakfabriken „Hygäa", Aalborg, er afsluttet ny Overenskomst. Lønnen for Kvinder over 18 Aar forhøjedes med 6 og 9 Øre pr. Time (fra henholdsvis 54 og 60 Øre til 60 og 69 Øre) for Kvinder under 18 Aar med henholdsvis 6 og 10 Øre pr. Time (fra 43 og 46 Øre til 49 og 56 Øre). Overenskomsten gælder til 10. Juni 1940 med Pristal.

Overenskomst er afsluttet med Svendborg Flødefabrik. Timelønnen forhøjedes med 4 Øre til 72 Øre. Overenskomsten gælder til 1. Maj 1939.

Overenskomst er afsluttet med Fredericia Dampvaskeri. Lønnen forhøjedes med 5 Øre pr. Time til 71 og 73 Øre pr. Time.
Udløbstid 1. Maj 1940 med Pristal.

Overenskomst er afsluttet med Randers Dampvaskeri. Lønningerne forhøjedes med 5 Øre pr. Time til henholdsvis 72, 74 og 75 Øre.
Overenskomsten gælder til 1. Juli 1939.

Med Randers Byraads Skoleudvalg og Udvalg for de kommunale Bygninger er afsluttet Overenskomst. Lønnen forhøjedes med 5 Kr. pr. Maaned og er nu 65 Kr. pr. Maaned.
Betaling for Hovedrengøring forhøjedes med 10 Øre pr. Time til 1 Kr. pr. Time. Overenskomsten gælder til 1. April 1940.

Københavns Afdeling 1 har lokalt afsluttet Overenskomst med De forenede Eddikebryggerier. Lønnen forhøjedes med 2 Kr. pr. Uge til 38 Kr. Kvinderne erholder Forklæder. Overenskomsten gælder til 1. April 1939.

Med Holbæk Kommune er oprettet Overenskomst. Lønnen forhøjedes fra 65 Kr. til 70 Kr. pr. Maaned — for to Kvinder. Fra 52 Kr. til 60 Kr. plus 7 pCt. for Kvinderne paa de offentlige Kontorer, og fra 58 Kr. 50 Øre til 70 Kr. for Kvinderne paa Skolerne.
Udløbstid 1. April 1940 med Pristal.

Odense Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med Odense Vinkompagni. Lønningerne forhøjedes med henholdsvis 2 Kr. 60 Øre, 2 Kr. 70 Øre, 2 Kr. 80 Øre og 2 Kr. 95 Øre pr. Uge. Lønningerne er nu 33 Kr. 70 Øre, 37 Kr. 45 Øre, 34 Kr. 80 Øre og 39 Kr. 60 Øre.
Overtidsbetalingen forhøjet for de første 2 Timer efter normal Arbejdstids Ophør fra 30 pCt. til 50 pCt. Overenskomsten gælder til 1. Marts 1939.

Med A/S Schalburgs Vinhandel, Nyborg, er afsluttet Overenskomst i Lighed med Odense Vinkompagni. Lønnen forhøjedes med 2 Kr. 03 Øre pr. Uge (er nu 39 Kr. 60 Øre). Overenskomsten gælder til 1. Marts 1939.

Med Roskilde Skoleudvalg er lokalt truffet en Ordning, hvorved Lønnen forhøjedes med 6 Kr. pr Maaned.
Tillægget har tilbagevirkende Kraft fra 1. Oktober 1937.

Med Aarhus Byraads Lønudvalg (for Sporveje og Trambusser) er lokalt afsluttet Overenskomst. Lønnen forhøjedes fra 1 Kr. pr. Time til 1 Kr. 06 Øre pr. Time. Overenskomsten gælder til 1. April 1940.
Der er ligeledes med Aarhus Byraads Lønudvalg oprettet Overenskomst for de ved Kommunehospitalets og Forsørgelsesanstaltens Vaskeri beskæftigede Kvinder. Lønnen fastsattes til 38 Kr. pr. Uge. Der udleveres Arbejdskjoler og Forklæder til Kvinderne. Der indførtes Løn for Sygedage i indtil 78 Dage i 12 Maaneder. Overenskomsten gælder til 1. April 1940.

Overenskomst er afsluttet med Roskilde Domsogns Kirkegaardsbestyrelse. Timelønnen forhøjedes med 5 Øre pr. Time (fra 65 til 70 Øre). Kvinderne erholder 1 Dags Ferie for hver 25 Arbejdsdage. Overenskomsten gælder til 1. Maj 1939.

Københavns Afdeling 1 har lokalt afsluttet Overenskomst med W. Bäncke & Co. Lønnen forhøjedes med 3 Kr. 50 Øre pr. Uge, fra henholdsvis 30 Kr. og 33 Kr. til 34 Kr. 50 Øre og 37 Kr. 50 Øre pr. Uge. Akkorderne forhøjedes med 7 pCt. Betalingen for Ulykkestilfælde med 1 Kr. pr. Dag til 3 Kr.
Overenskomsten er gældende til 15. Maj 1939.

Ved lokal Forhandling med Telegrafstationen i Aarhus er der opnaaet et Tillæg til Maanedslønnen paa 4 Kr. Lønnen er nu 64 Kr. pr. Maaned.

Med Revisions- og Forvaltningsinstituttet er afsluttet ny Overenskomst. Lønnen forhøjedes med 3 Kr. pr. Maaned — er nu 63 Kr. pr. Maaned. Overarbejde betales Paaskelørdag med 100 pCt. fra Kl. 9. Overenskomsten kan opsiges naar som helst med 3 Maaneders Varsel.

Overenskomst er oprettet med Randers Arbejderforening for Fællesbageriet. Lønnen forhøjedes med 2 Kr. 50 Øre pr. Uge (er nu henholdsvis 28 Kr. og 37 Kr. 50 Øre pr. Uge) eftersom Arbejdstiden er 36 eller 48 Timer ugentlig. Overenskomsten gælder til 1. Maj 1939.

Overenskomst er oprettet med Haarby Fjerkræslagteri. Lønnen forhøjedes med henholdsvis 5 og 6 Øre pr. Time (fra 60 til 65 Øre de første 8 Uger, derefter fra 70 til 76 Øre) ved Forplukning og i Pakkeriet forhøjedes Lønnen fra 75 til 81 Øre. Overenskomsten gælder til 1. Maj 1940 med Pristal.

Ny Overenskomst er afsluttet med Nordjysk Fjerkræslagteri, Randers, Ringsted Andels Fjerkræslagteri, Fyens Andels Fjerkræslagteri, Svendborg, og Sydjysk Andels-Fjerkræslagteri, Vamdrup. Lønnen forhøjedes med henholdsvis 5 og 6 Øre pr. Time (fra 60 til 65 Øre de første 8 Uger — derefter fra 70 til 76 Øre). Akkorderne reguleredes. Overenskomsten gælder til 1. Maj 1940 med Pristal.
Samme Overenskomst er tiltraadt af Jysk Fjerkræslagteri, Aars.

Med Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger har vi for vore i Aarhus, Viby, Glostrup, Kolding og Roskilde beskæftigede Medlemmer opnaaet Tillæg til Lønningerne af 7 pCt. samt 9 Dages Ferie med Løn. Akkorderne reguleredes. Overenskomsten gælder til 1. April 1940.

Københavns Afdeling 1 har lokalt afsluttet Overenskomst med Det Danske Petroleums-Aktieselskab. Lønnen forhøjedes med 4 Kr. pr. Uge (fra 40 Kr. til 44 Kr.). Ved den automatiske Tappemaskine ydedes et Tillæg à 5 Øre pr. 1000. Ferien forlængedes fra 9 til 12 Dage. Overenskomsten gælder til 1. Juli 1939.

Med Jørgensens Vaffelfabrik, Køge, er lokalt afsluttet Overenskomst. Timelønnen forhøjedes med henholdsvis 3 og 4 Øre — er nu 65 Øre — Akkordbasis fastsattes til 75 Øre. Overtidsbetaling indførtes. Overenskomsten gælder til Marts 1939.

Overenskomst er afsluttet med Bagermestrenes Iscremefabrik, Høng. Lønnen forhøjedes med 18 Øre pr. Time fra 50 til 68 Øre. Der indførtes Betaling for Skiftehold

(10 og 17 Øres Tillæg pr. Time). Overtidsbetaling indførtes. Arbejdstiden nedsattes med 4 Timer daglig, fra 12 til 8 Timer. Overenskomsten gælder til Marts 1940 med Pristal.

Overenskomst er afsluttet med Larsens Vaskeri, Køge. Lønnen, som var fra 25 til 100 Kr. pr. Maaned med ubegrænset Arbejdstid, fastsattes til henholdsvis 59, 68 og 70 Øre pr. Time. Der indførtes gradueret Sommerferie. Overenskomsten gælder til 1. Maj 1939.

Der er lokalt afsluttet Overenskomst med Vaskeriet „Chic", Køge. Timelønnen forhøjedes med 5 Øre og er nu henholdsvis 59, 68 og 70 Øre. Der indførtes gradueret Sommerferie. Overenskomsten gælder til 1. Maj 1939.

Overenskomst er afsluttet med Andelsmejeriet i Aalborg. Der tillagdes Lønningerne 7 pCt., saaledes at Lønnen nu er 75 Øre pr. Time. Desuden erholder Kvinderne 1 Kr. 50 Øre pr. Uge til Kitler. Der ydes Ferie i Henhold til Loven. Overenskomsten gælder til 1. Juni 1940 med Pristal.

Der er lokalt afsluttet Overenskomst med Hærens tekniske Korps. Timelønnen forhøjedes med henholdsvis 5 og 12 Øre, idet den hidtil var henholdsvis 65 Øre (de første 3 Maaneder) og 68 Øre og nu er 70 Øre (de første 3 Maaneder) og derefter 80 Øre.

Akkordtallet, d. v. s. det Tal, hvorefter Akkorderne sættes, forhøjedes fra 88 til 99 Øre i Timen. Akkordafsavnstillægget fastsattes til 15 Øre pr. Time. Der gives for særlig betroet Arbejde et Tillæg af 8 Øre pr. Time, for farligt, smudsigt og generende Arbejde ligeledes 8 Øre, det samme gælder Kontrolarbejde.

Med Fiskekonservesfabriken „Kerteminde" er der afsluttet ny Overenskomst. Lønningerne forhøjedes med 7 Øre (fra henholdsvis 56 og 66 til 63, 70 og 73 Øre). Akkorderne skal ligge 25 pCt. over Timelønnen. Der indførtes Ferie i Henhold til Ferieloven. Overenskomsten gælder til 1. April 1939.

Med Foreningen for Danmarks Fiskekonservesindustri er afsluttet Overenskomst for A/S Esbjerg Hermetikfabrik. Lønnen forhøjedes med 6 Øre — den er nu 61 Øre (de første 4 Uger) derefter 66 Øre. Arbejdstiden fastsattes til 48 Timer ugentlig, den var tidligere ubegrænset. Akkorderne skal ligge 25 pCt. over Timelønnen. Ferie i Henhold til Ferieloven. Der ydes et Tillæg af 10 Øre pr. Time til de Kvinder, der fører Tilsyn med Arbejdet og til de ved Separatorerne beskæftigede Kvinder. Overenskomsten gælder til 1. Marts 1940 med Pristal.

Mæglingsmøder.

Der har været afholdt Mæglingsmøde med A/S „Gubben"s Konservesfabrik, Hundested, grundet paa, at vore Medlemmer ikke kunde tjene noget ved den Akkord, der var aftalt for Nedlægning af Makrel. Mødet resulterede i, at Akkorden for Pakning af Spirmakrel, d. v. s. Smaamakrel i 1/4 Club Daaser, forhøjedes fra Kr. 1,50 til Kr. 1,60. Yderligere erklærede Virksomheden sig villig til at lade den kogte Makrel indsætte i Arbejdslokalet.

Endvidere enedes man om en Prøvetid paa 14 Dage.

Ved et Mæglingsmøde i Hasle med Hasle Klinker- og Chamottestensfabrik opnaaedes der et Tillæg af 3 Øre pr. Time ved Presning af Nr. 102 og Nr. 103 D samt 5 Øre pr. Time til de to Kvinder, der bærer Krukker. Ligeledes lovede Virksomheden efter vor Henstilling, at der skulde blive opstillet en Støvsuger ved Tørpressen for at bekæmpe Lerstøvet.

Med Firmaet „Brio" har der været afholdt et Fællesmøde i Dansk Arbejdsgiverforening vedrørende en Uoverensstemmelse om Efterbetaling for udført Arbejde til et af vore Medlemmer. Da Firmaet imidlertid nu har reguleret Akkorderne efter Forligsforslaget af 21. Marts 1938, sluttede Sagen med, at Firmaet til fuld Afgørelse betaler det paagældende Medlem et Beløb af Kr. 100,00.

Ved et Møde med Foreningen af danske Cementfabriker, Aalborg, enedes man om, at Prisen for Hæftning af Sække med 3 Klammer hos A/S Nordisk Standard Sække Selskab fastsattes til 17 Øre pr. 1000 Stk.

Ved et Møde med A/S Københavns Sukkerraffinaderi enedes man om, at det for Indlægning af Papir i tomme Kasser til Flor hidtil betalte Tillæg til Huggeriakkorden af 4 1/2 almindelige Daglønstimer pr. normal Arbejdsdag forhøjedes til 6 Daglønstimer.

Der er afholdt Mæglingsmøde paa A/S Københavns Lampe- og Lysekronefabrik, Valby, vedrørende Forhøjelse af nogle Akkorder og Tillæg til Lønningerne for 23 Kvinder, der arbejder ved Lakering og Galvanisering uden Adgang til Akkord. Man enedes om at henvise Paafyldning og Gibsning samt Gennemtræk af Propper til lokal Forhandling. Hvis Enighed ikke opnaas, henvises Sagen til Timandsmøde.

Nedenstaaende Akkorder fastsattes:

Montering af K. 202	0,72
— - K. 204	0,76
— - K. 205 - 206 - 211	0,43

Den valgte Tillidsmand godkendtes af begge Parter som Tillidsmand i Montageafdelingen.

Sagen vedrørende Kravet fra Forbundet om Tillæg til Lønningerne til de 23 Kvinder, der beskæftiges ved Lakering og Galvanisering uden Adgang til Akkord, drøftedes, Enighed opnaaedes ikke, og Sagen henvistes til Timandsmøde.

Der er afholdt Mæglingsmøde med Metalvarefabriken „Baltic", Ølandsgade 9 i Anledning af

1) en Strid om Betalingen for Arbejde ved 1 Kilo Kanistre efter at Arbejdsmetoden er ændret.
2) Krav om et Smudstillæg ved Sprøjtning.
3) Krav om Omregning af Priskurantens Priser til Netto-Priser.

Det første Spørgsmaal diskuteredes, Enighed opnaaedes ikke, hvorefter Forbundets Mæglingsmand forbeholdt sig at kræve Sagen fremmet til Timandsmøde.

Begge de andre Spørgsmaal diskuteredes og henvistes til lokal Forhandling.

Paa Gummifabriken „Tretorn" har der været afholdt Mæglingsmøde vedrørende Uoverensstemmelse om Tillæg til nogle Akkorder i Anledning af en Ændring i Arbejds-

metoden. Sagen bragtes i Orden ved, at enkelte Akkorder forhøjedes.

I Den faste Voldgiftsret behandledes den 1. Juli 1938 en Sag vedrørende Tillæg til Lønningerne for vore paa Vaskeriet paa Badeanstalten „København" beskæftigede Medlemmer. Sagen forligtes saaledes:

De nuværende Timelønninger forhøjedes med 3 Øre fra 1. Juli 1938 at regne.

Efter Voldgiftskendelsen er Lønningerne for 8 Kvinder 77 Øre pr. Time, for 4 Kvinder 81 Øre pr. Time (disse Lønninger var henholdsvis 74 og 78 Øre).

Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole.

Paa vor Kongres i Januar 1938 var der Enighed om, at en af de Opgaver, Forbundet fremtidig burde tage op, var Oplysningsarbejdet blandt vore Tillidsmænd ude omkring i vore Afdelinger.

I Henhold hertil vedtog Hovedbestyrelsen at lade afholde et Kursus i indeværende Sommer og Formanden og Hovedkassereren fik Bemyndigelse til, sammen med Forretningsfører Chr. Christiansen, Arbejdernes Oplysningsforbund, at udarbejde en Arbejdsplan.

Gruppearbejdet kom efter denne Plan til at omfatte følgende:

1. Kvindeligt Arbejderforbund fra 1885—1938.
2. Vore Overenskomster.
3. De fagretslige Domstole.
4. Ferielov og Overarbejdslov.
5. Fagbevægelsen og Socialdemokratiet.
6. Kontrol og Anvisning.
7. Regnskab mellem Forbundet og Afdelingerne.
8. Den ændrede Arbejdsløshedskasselov.
9. Understøttelsesret indenfor vor Arbejdsløshedskasse.
10. Det daglige Arbejde i Afdelingerne vedrørende Administrationen.

Desuden blev der planlagt følgende Foredrag: Folketingsmedlem Fru Nina Andersen: Befolkningskommissionens Arbejde. Folketingsmand Fr. Dalgaard: Lønninger, Priser og Hjemmenes Økonomi. Folketingsmand Rasmus Hansen: Norden og Europa. Folketingsmand H. C. Hansen: Fagbevægelsen og Demokratiet. Sekretær Laur. Hansen, De samv. Fagforbund: Den sidste faglige Konfliktsituation.

Vi udsendte nu Meddelelse om Kursuset til vore Afdelinger og der meldte sig næsten dobbelt saa mange, som vi maatte have (40).

Den 21. August mødte Eleverne paa Skolen, hvor de inddeltes i 2 Hold med Formanden og Hovedkassereren som Kursusledere.

Eleverne fik den første Kursusdag tildelt Opgaver, og de blev ret hurtigt klar over, at der paa dette Kursus virkeligt skulde bestilles noget, og gik med største Iver og Interesse op i Arbejdet.

Fra Kl. 8½ til Kl. 12½ arbejdedes der uden Ophold, lidt mindre kunde maaske nok have gjort det, men saa stærkt gik vi op i Arbejdet, at der saa godt som aldrig blev Tid til et Frikvarter.

Fra Kl. 12½ til Kl. 2 var der Middagspause, hvorefter man igen tog fat paa Gruppearbejdet til Kl. 4½.

Saa skulde der læses Lektier til næste Dag, hvorefter Resten af Aftenen tilbragtes i kammeratligt Samvær.

50 unge Mennesker fra D. S. U. var paa Kursus samtidig med os og da Forstander Gammelgaard foreslog fælles Morgensang, sagde vi med Glæde ja Tak. Vi, der glemmer at synge til Hverdag, fik lært, at en frisk Morgensang er det bedste, man kan begynde Dagens Gerning med.

Dagene gik paa en fornøjelig Maade med Gruppearbejde, Studier og kammeratligt Samvær og det er vort Indtryk, at Deltagerne har haft Udbytte af dette Kursus,

og jeg tør nok antyde, at vi, der ledede Arbejdet, hængte ihærdigt i. Mange Problemer blev drøftet, baade med Hensyn til Overenskomstforhold og Regnskaber. Jeg tror, disse Dage for os alle vil blive en værdifuld Erindring, baade om Kammeratskabets og Oplysningsarbejdets Betydning. Da vi sagde Farvel til hinanden var alle enige om, at dette Kursus var slaaet rigtig an og at Kvindeligt Arbejderforbunds Hovedbestyrelse fortjente Tak, fordi dette vigtige Arbejde var blevet taget op.

Hovedkassereren og undertegnede takker for de venlige Breve, der er sendt os fra Deltagerne i Kursuset, Breve, der alle udtrykker Taknemmelighed og Glæde over Dagene i Roskilde.

Vi har ligeledes modtaget 4 Indlæg, der ønskes optaget i Medlemsbladet. Ogsaa herfor takker vi, men grundet paa Pladsmangel maa vi desværre undlade at tage dem med i Haab om, at Indsenderne vil være tilfredse med det Referat af Kursuset, som ovenfor er givet.

F. J.

Generalforsamling i 1. Distrikt.

Ledvogterskernes Afdeling, 1. Distrikt, afholdt Søndag den 22. Maj 1938 Kl. 11 Formiddag Generalforsamling paa „Fjordvilla" i Roskilde med følgende

Dagsorden:

1. Generalforsamlingens Aabning.
2. Valg af Ordstyrer og Sekretær.
3. Forhandlingsprotokol og Virksomhed.
4. Regnskab.
5. Indkomne Forslag.
6. Formandens og Kassererens Løn.
7. Valg af Bestyrelse og Suppleanter.
8. Valg af Revisor og Suppleanter.
9. Eventuelt.

Punkt 1. Formanden aabnede Generalforsamlingen og bød Velkommen samt udtalte Ønsket om, at de Beslutninger, der vedtoges, maatte blive til Gavn for Afdelingen. Rettede et særligt Velkommen til Gæsterne: Forretningsfører Fanny Jensen, København, Formanden for 2. Distrikt, Martha Christiansen, Jelling, Banearbejder Johansen, Valby, og Banearbejder Madsen, København. Formanden mindedes afdøde Forretningsfører Fru Alvilda Andersen. Forsamlingen gav sin Tilslutning ved at rejse sig fra deres Pladser.

Punkt 2. Til Sekretær valgtes: Anna Andersen, Jyderup, og til Ordstyrer Marie Larsen, Tjæreby.

Punkt 3. Formanden oplæste Regnskabet og aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar. Omtalte de af Forbundet førte Forhandlinger, hvor Lønningerne var forhøjet til henholdsvis 1 Kr. 50 Øre, 2 Kr. og 2 Kr. 40 Øre pr. Dag, Forhøjelser af henholdsvis 5 Øre, 15 Øre og 15 Øre. Disse Lønninger gjaldt i 2 Aar.

Jyderupsagen havde Hovedforbundet ordnet paa tilfredsstillende Maade.

Jubilæumsgratialet var blevet afslaaet, det samme gjaldt Torvefripas for ikke-ansattes Hustruer. Telefonsagen var ikke ordnet endnu, men Hovedforbundet tager senere Spørgsmaalet op igen.

Posten i Dalmose er rykket op i højeste Lønsats.

Nogle Klager over Aftenafløsning og Hvilepauser var ændret ved Henvendelse til de stedlige Overbanemestre.

Sagen fra Mørkøv overlodes til Medlemmet selv at ordne.

Formanden henstillede til Ledvogterskerne at efterse deres Tjenestetidfordeling, saaledes at der ikke blev for mange Hvilepauser.

Ligeledes havde man paatalt Sagen angaaende Synsprøven, hvor et af vore Medlemmer var frataget Tjenesten grundet paa, at hun ikke kunde bestaa Prøven ved det japanske System.

Endelig aflagde Formanden en udførlig Beretning fra Forbundets Kongres i Januar Maaned og omtalte særlig Begravelseshjælpen, der var forhøjet med 25 Kr. paa alle Satser, saaledes at der nu, efter 5 Aars Medlemsskab udbetales 175 Kr.

Forretningsføreren takkede for Indbydelsen og de venlige Ord, der var blevet hende til Del. Udtalte sin Glæde over at samarbejde med Afdelingen og syntes, at Ledvogterskerne godt kunde være deres Løn- og Arbejdsforhold bekendt, omtalte den Venlighed Formand, Banearbejder Madsen, altid havde udvist overfor Afdelingen, det var glædeligt, at de store Forbund vilde tage Hensyn til de mindre og udtalte Ønsket om, at den nye Formand vilde blive lige saa god en Mand med Raad og Vejledning, da der stadig er nyt at lære for os alle, idet Ledvogterskernes Arbejdsforhold er meget indviklede. Forretningsføreren lovede at gøre sit bedste for hver især og sluttede med at udtale sit Ønske om fortsat godt Samarbejde til Gavn for Forbundet.

Fru Christiansen, Jelling, takkede for Indbydelsen og det gode Samarbejde og takkede, fordi Formanden altid mødte ved deres Afdelings Generalforsamling, hvilket styrkede Samarbejdet.

Hun udtalte sin Glæde over at arbejde sammen med Forretningsføreren og haabede paa fortsat god Forstaaelse Afdelingerne imellem. Omtalte det japanske System og de dermed følgende dyre Lægeattester og ankede over visse Forhold ved Afløsningen.

Formand Madsen takkede, fordi Ledvogterskerne ikke havde glemt ham, udtalte at denne Afdeling altid havde staaet hans Hjerte nær, omtalte Tjenestemændenes Kaar gennem de Aar, i hvilke han havde været Formand. Lønnen var forbedret betydeligt, de fastansattes Hustruer frasagde sig Ledbevogtningen, nye kom til, som undervurderede Organisationens Betydning, og det skabte Misforhold i de smaa Afdelinger. Hr. Madsen takkede for godt Samarbejde og ønskede Held og Lykke med Arbejdet.

Baneformand Johansen takkede ligeledes for Indbydelsen. Udtalte, at fra hans Side skulde det ikke skorte paa god Vilje og Forstaaelse, tilsagde Afdelingen sin Støtte og udtalte Haabet om, at det gode Forhold mellem Afdelingerne maatte vedvare. Rettede nogle Forespørgsler angaaende Tjenestetiden, med Hvilepauser og samlet Hvile for Ledvogterskerne. Ønskede Held og Lykke med Arbejdet.

Protokollen godkendtes.

Punkt 4. Regnskabet balancerede med 1949 Kr. 73 Øre og udviste en Kassebeholdning paa 143 Kr. 89 Øre.

Kransefonden udgør 27 Kr. 16 Øre.

Regnskabet godkendtes.

Punkt 5. Formandens og Kassererens Løn fastsattes til henholdsvis 70 Kr. og 95 Kr.

Punkt 6. Til Bestyrelsen valgtes: Johanne Jensen, Tingsted, Marie Larsen, Tjæreby, Anna Hansen, Dalmose Kirstine Jensen, Flakkebjerg, og Anna Andersen, Jyderup

Punkt 7. Til Suppleanter valgtes: Ingeborg Rasmussen, Ladby, og Elna Møller, Dalmose.

Punkt 8. Til Revisorer genvalgtes: Emma Hansen, Herløv, og Ingeborg Rasmussen, Ladby.

Til Suppleanter valgtes: Vera Nielsen, Havrebjerg, og Elna Hansen, Sandved.

Punkt 9. Til Slut takkede Formanden Gæsterne og Forsamlingen for god Ro og Orden og bad hver især bringe en Hilsen med hjem i Afdelingerne. Takkede for alle de gode Ønsker og godt Samarbejde, rettede en en særlig Tak til Forretningsfører Fanny Jensen for de gode Ord til Afdelingen, ligesom hun takkede for den Velvilje og Imødekommenhed, man altid mødte ved Henvendelse til Hovedkontoret. Udtalte til Slut Ønsket om Held og Fremgang for Afdelingen.

Tingsted, August 1938. *Johanne Jensen.*

NB. Det henstilles til Medlemmerne at indbetale deres Kontingent senest 14 Dage efter Modtagelsen af Mærkerne. Flere Maaneders Restance vil medføre Slettelse af Afdelingen, da det er ganske i Strid med Afdelingens Love. *Johanne Jensen.*

Stiftelsesfest.

35-Aars Fest i Middelfart.

Vor Afdeling i Middelfart afholdt Søndag d. 26. Juni d. A. en meget smuk Fest i Anledning af Afdelingens 35-Aars Stiftelsesdag. Paa Hotel „Vestfyen" samledes en stor Kreds af glade Medlemmer med de indbudte Gæster, af hvilke vi først nævner 5 trofaste Kammerater, som har været med i Arbejdet fra den første Dag, og af hvilke den ene, Fru Mine Petersen gennem 27 Aar beklædte Stillingen som Formand for Middelfart Afdeling. Desuden var indbudt Forbundets Formand Fanny Jensen.

Formanden, Fru Karen Hansen, bød Velkommen, omtalte Afdelingens Arbejde i de forløbne 35 Aar og rettede en Tak til de 5 Kvinder, der havde været med lige fra Afdelingens Stiftelse. De havde, sagde hun, de bedste Forudsætninger for at kunne værdsætte de Forbedringer, der er opnaaet i Kraft af Fagforeningen.

Formanden sluttede sin Tale med at overrække de 5 Kammerater Blomster, medens hele Forsamlingen rejste sig.

Derefter holdt Forbundsformanden Festtalen. Hun udtalte sin Glæde over at være til Stede ved Festen. Middelfart Afdelingen var en af de ældste Afdelinger indenfor Forbundet, idet Kvinderne paa Kabelfabrikken var de første, der stiftede Fagforening i Provinsen, og saaledes hører til de ældste „Jernkvinder" indenfor vort Forbund. Hun omtalte Jernindustriens Forhold i den svundne Tid, Jernindustriens Arbejdsgivere betegnes med Rette som de vanskeligste ved Lønforhandlinger, derfor betyder det umaadelig meget, at vore Kammerater forstaar baade de Vanskeligheder, vi har at kæmpe med og at værdsætte de Resultater, der opnaaes. Vort Forbund vokser i Styrke og Anseelse, naar der er det rette Samarbejde mellem vore Afdelinger og Hovedledelsen, det forstaar vore Medlemmer i Middelfart, men ikke blot fagligt, ogsaa politisk, maa vi arbejde Haand i Haand, saa opnaaes de bedst mulige Resultater. Ferieloven er et Resultat af dette Samarbejde, som vil komme til at gavne Tusinder af Arbejdere.

Formanden bragte Hovedbestyrelsens Tak til de Kvinder, der havde den ansvarlige Ledelse, særlig til Afdelingens Formand og Kasserer og overrakte dem begge en Blomsterhilsen med Ønsket om fortsat Fremgang for Middelfart Afdeling.

Taleren sluttede med at udbringe et „Leve" for Afdelingen, der blev kraftigt besvaret af de tilstedeværende.

Fru Mine Petersen takkede paa egne og de øvrige indbudte Kammeraters Vegne og talte udmærket om Arbejdet i de første vanskelige Aar. Hendes Ord vakte os alle til Eftertanke, idet vi rigtigt fik Forstaaelsen af, hvor svært det dengang var at være med i Fagbevægelsen og hvad det kostede af Tid og personlige Ofre at tale Kammeraternes Sag.

Der var indløbet saavel Telegrammer som Blomsterhilsener fra andre Organisationer, ligesom flere virkelig godt skrevne Sange bidrog til at skabe den rette Feststemning.

Efter Middagen var der et muntert Bal, der varede lige til Kl. 2. Det blev en Aften, som baade Bestyrelsen og Afdelingen havde Ære af.

Stiftelsesfest i Nexø Afdeling.

Lørdag den 23. Juli 1938 fejrede Nexø Afdeling sin 20-Aars Stiftelsesdag paa Holms Hotel. Kl. 8,30 tog Medlemmer og Gæster Plads ved de pyntede Kaffeborde og Formanden Fru Anna Hansen bød Velkommen.

Fra Forbundet var mødt Sekretær Gunder Christiansen, som holdt Festtalen og overbragte Forretningsførerens og Forretningsudvalgets Lykønskning og takkede Pionererne, specielt den mangeaarige forhenværende Formand Fru Laura Petersen for det banebrydende Arbejde. Afdelingen er nu inde i en rolig og fortsat Fremgang, men der er dog i Nexø arbejdende Kvinder, som vi maa og skal have med, før Afdelingen faar sin fulde Slagkraft.

Omtalte Ferieloven og Brændselshjælpen, Ting som kun var gennemført ved, at vi sætter vore Repræsentanter ind i Rigsdagen. Takkede for det gode Samarbejde, der var imellem Afdelingen og Forbundet og rettede samtidig en Tak til Fællesorganisationen og Arbejdsmændene i Nexø, som altid havde været villige til at yde Hjælp, naar det var nødvendigt. Rettede en speciel Tak til Fællesorganisationens Formand Herr Valdemar Mogensen, som var Afdelingerne paa Bornholm og vort Forbund en god Mand. Takkede Formanden for godt Samarbejde med Hovedkontoret og overrakte paa Hovedkontorets Vegne en Blomsterhilsen og sluttede med at udbringe et Leve for Afdelingen.

Valdemar Mogensen overbragte Fællesorganisationens Lykønskning og Tak for godt Samarbejde i de forløbne Aar. Vi har haft mange Genvordigheder, men dem har vi overvundet. Selv om vi har enkelte Huller her i Nexø, skal vi nok faa dem udfyldte, men Betingelsen er, at Medlemmerne slaar Kreds om deres Forening og værner om den og de Goder, der er opnaaet. Overrakte Afdelingen en smuk Blomsterkurv og udbragte et Leve for Kvindeligt Arbejderforbund.

Jens Hansen, Nexø, overbragte Sammenslutningens Lykønskning og omtalte Forholdene i 1918, hvor usle de var for Arbejderne, hvilket ogsaa resulterede i en Strejke overfor Fiskerne. Resultatet blev, at der dannedes en Fagforening for Kvinderne i Nexø og Samarbejdet her i Nexø Afdeling er godt og det takker jeg for.

Formanden takkede Talerne og ønskede Velbekomme, derefter fortsattes med en Svingom til henad de smaa Timer, en vellykket Fest for Kvindernes Fagforening i Nexø, der vidnede om godt Kammeratskab. *G. C.*

Stiftelsesfest i Glostrup Afdeling.

Lørdag den 13. August d. A. fejrede Glostrup Afdeling sin 20-Aars Stiftelsesfest. Kl. 8 om Aftenen samledes Afdelingens Medlemmer paa „Siesta" om de festligt pyntede Kaffeborde. Salen var overdaadigt pyntet med alle de smukke Blomster, Afdelingen i Dagens Løb havde modtaget i Anledning af Festen. Efter nogle Musiknumre bød Formanden Fru Lind-Sørensen Velkommen til Forsamlingen og de indbudte Gæster. Disse var: Sekretær Gunder Christiansen, Sogneraadsformand Vald. Hansen med Hustru og forhv. Formand for Fællesorganisationen Ib Eilersen, der for 20 Aar siden havde været med til at stifte Afdelingen. Derefter fik Sekretær Gunder Christiansen Ordet og udtalte: Afdelingen har Ret til at feste paa 20-Aars Dagen. Fra en ringe Begyndelse er den nu vokset op til en stor og betydelig Afdeling med omtrent 200 Medlemmer. Ved trofast Sammenhold har Afdelingen sejret over mange Vanskeligheder og Arbejdsforholdene herude er blandt de bedste.

Kvindeligt Arbejderforbund har nu 21000 Medlemmer og er en Organisation, der bliver respekteret overalt. Taleren skildrede Overenskomstforhandlingerne sidste Foraar og understregede den socialdemokratiske Regerings store Indsats for Gennemførelsen af gode sociale Love. Vi Kvinder maa staa trofast sammen i vor Organisation. Vi Smaakaarsfolk er i samme Baad. Vi bør slutte op i socialdemokratiske og kooperative Foreninger. Vi bør støtte vore Repræsentanter i Stat og Kommune. Idet jeg slutter med at takke Formanden og Kassereren samt Bestyrelsen for veludført Arbejde, overrækker jeg paa Hovedbestyrelsens Vegne denne Blomsterhilsen og beder Forsamlingen med mig samles i et „Leve" for Glostrup Afdeling.

Derefter havde følgende Ordet: Fru Oda Baurfeld, der er Medlem af Glostrup Afdeling, Fru Elly Petersen, Fru Mathiessen, for Fællesorganisationen Tømrer Hans Petersen, Lind-Sørensen, Sogneraadsformand Vald. Hansen, Ib Ejlersen, Andreasen m. fl., ind mellem Talerne blev afsunget nogle særdeles gode Sange. Til Slut takkede Form. Fru Lind-Sørensen og Kass. Fru Emilie Larsen for den store Opmærksomhed, der var udvist mod dem personlig fra Kammerater paa Arbejdspladserne, af de arbejdsløse, Bestyrelsen og forhenværende Medlemmer, ligesom hun takkede for al Opmærksomhed, der var udvist overfor Afdelingen. Formanden bød derefter Velbekomme og Salen ryddedes og et muntert Bal tog sin Begyndelse. Fra først til sidst en straalende Fest.

5-Aars Fest i Ringsted Afdeling.

Torsdag den 8. September fejrede Ringsted Afdeling sin 5-Aars Stiftelsesfest paa Hotel „Postgaarden". Det var første Gang, Afdelingen indbød sine Medlemmer til Fest og ca. 100 Medlemmer samledes ved et Fælles-Kaffebord med de indbudte Gæster, som var følgende:

Formanden for Fællesorganisationen Hr. Eliassen, Arbejdsmændenes Formand Hr. Henry Hansen, Hr. Redaktør Nikolajsen, Soc.-Dem., Formanden for Kvindeudvalget Fru Frederiksen, og Forbundsformand Fanny Jensen.

Afdelingsformanden Fru Maja Jensen bød Gæster og Medlemmer velkommen og udtalte sin Glæde over den Fremgang, der i alle Maader havde præget Arbejdet indenfor Afdelingen i de forløbne 5 Aar, hvilket havde sin Grund i, at det rette gode Sammenhold altid havde været til Stede indenfor Afdelingen.

Efter Kaffen fik Forbundets Forretningsfører Ordet, hun lykønskede først med Fødselsdagen, hvorefter hun takkede Arbejdsmændene for godt Kammeratskab og Samarbejde, særlig Henry Hansen, som altid havde været parat til at hjælpe Kvinderne, naar de trængte til en Haandsrækning. Det er jo saadan, at er det vanskeligt for Mænd at danne Fagforening, er det jo mange Gange vanskeligere for Kvinder. Der er jo i langt højere Grad Fra- og Tilgang blandt Kvinderne end blandt Mændene. Hun understregede stærkt, at det ikke var nok for den arbejdende Kvinde at have sin Fagforeningsbog i Orden, hun maa ogsaa staa i Socialdemokratiet. Fru Jensen mindede om, at Kvindeligt Arbejderforbund nu talte 21000 Medlemmer, men at der endnu er mange Kvinder, der staar uorganiserede, derfor er det vor Pligt at holde Agitationsarbejdet levende. Taleren udtalte sin Glæde over, at Ringsted Afdeling havde været heldig med sin Ledelse, Arbejdet blev udført dygtigt af saavel Formanden som Kassereren og hun takkede dem for godt Samarbejde i de forløbne 5 Aar, overrakte dem paa Hovedbestyrelsens Vegne hver en Blomsterhilsen og sluttede sin Tale med at udbringe et kraftigt besvaret Leve for Afdelingen.

Derefter talte Bager V. Eliassen, Formanden for Fællesorganisationen, som bragte en Hilsen fra sin Organisation, udtalte sin Glæde over Afdelingens Vækst og Haabet om, at Fagforeningen ogsaa fremtidigt maatte kunne løse sin Opgave.

Henry Hansen bragte en Hilsen fra Dansk Arbejdsmands-Forbund og overrakte en smuk Blomsterkurv med Tak for godt Kammeratskab.

Fru Karen Frederiksen bragte en Hilsen fra Socialdemokratisk Kvindeudvalg og opfordrede Kvinderne til Deltagelse i den kommende Vinters Oplysningsarbejde.

Redaktør S. O. Nikolajsen talte for Bestyrelsen og udbragte et Leve for Formanden.

Herefter var der forskellig Underholdning og Oplæsning og Aftenen sluttede med Dans.

Det var Ringsted Afdelings første Stiftelsesfest, men efter den udmærkede Stemning at dømme, tror vi ikke, der vil gaa 5 Aar, før Forsøget gentages.

Gennem Offervilje — til Sejr!

Gennem Aarene har vi med vore Valgfondmærker bragt en beskeden Hyldest til dem, der i Tidens Løb har taget Del i Opbygningen af vort Parti og sikret dets Indflydelse overalt, hvor afgørende Beslutninger tages. Denne Gang er det *Henriette Crone* og *Camilla Nielsen,* der findes afbildet paa de smaa Valgfondsmærker, der tjener det dobbelte Formaal: at bringe de hidtil udførte Gerninger i Erindring og skaffe Midlerne til Kampens Videreførelse.

Henriette Crone fødtes den 5. Februar 1874 i Bakkendrup og voksede op i et jævnt Haandværkermilieu

(Faderen var Smed). Tidlig viede hun den faglige Organisation og det socialdemokratiske Parti sine Kræfter. I 1898 var hun Medstifter af og Bestyrelsesmedlem i Dansk Typografforbunds Kvindeafdeling, hvis Formand hun blev i 1906. Fra 1909 til 1913 var hun Medlem af Borgerrepræsentationen i København, var endvidere Medlem af Socialdemokratisk Forbunds Hovedbestyrelse og Forretningsudvalg og indvalgtes i 1920 i Landstinget, hvor hun var vort Partis Ordfører i adskillige betydningsfulde Sager, særlig paa Sundhedslovgivningens og Sociallovgivningens Omraade.

Ogsaa det internationale Arbejde i dets forskellige Former viste Henriette Crone levende Interesse. Hun var saaledes bl. a. Medlem af den internationale faglige Kvindekomité og af en international raadgivende Kvindekomite under Arbejdsbureauet i Genéve.

Henriette Crone døde den 11. Oktober 1933.

Camilla Nielsen blev født paa Tronbjerggaard i Landsbyen Særslev ved Jyderup den 20. April 1856 som Datter af en velstaaende Gaardmand. Som Følge af Giftermaal udenfor sin Kreds, maatte hun i en Aarrække dele den Tids Byarbejderes fattige Kaar. Hendes Energi og Pligtfølelse placerede hende efterhaanden i Stillingen som Administrator af Beboelsesejendomme, der befolkedes af de fattigste Arbejdere. Her lagde hun for Dagen den Forstaaelse for Smaakaarsfolk og deres Børn, som i en forholdsvis sen Alder førte hende ind i Hjælpekassearbejdet i Frederiksberg Kommune. I 1917 indvalgtes hun i Kommunalbestyrelsen, hvor hun havde Sæde indtil Foraaret 1932.

Den 16. December 1932 døde Camilla Nielsen.

Hvert eneste solgt Valgfondsmærke betyder forøgede Muligheder for Fortsættelsen af det Arbejde, Socialdemokratiet har udført til Gavn for Arbejderklassen og hele den danske Befolkning. Valgfonden er den Reserve, der sættes ind, naar de afgørende Slag skal udkæmpes.

Støt Socialdemokratiets Valgfond!

Køb Valgfondsmærker!

Fagenes Tak.

Som Formand for De samvirkende Fagforbund vil jeg, naar man fra Socialdemokratisk Forbund foranstalter Valgfondsindsamling, saa indtrængende som muligt opfordre Fagfæller til at støtte Socialdemokratiets Valgfond.

Ved Samarbejde mellem de faglige og politiske Organisationer er der gjort en Indsats af uhyre stor Betydning for hele det danske Folk og ikke mindst for de organiserede Arbejdere. Meget er naaet, men nye Opgaver venter paa deres Løsning og særlig i det kommende Aar forestaar haarde Kampe.

Det vil kun være en ringe Tak om vi, Fagenes Folk, alle som en købte mindst et Valgfondsmærke.

Chr. Jensen.

Det lille Mærke.

Naar Efteraaret nærmer sig, begynder vort Parti sin Valgfondsindsamling. Har du købt et eller flere Valgfondsmærker, alt eftersom du har Evne til?

Hvis ikke, bør du gøre det nu!

Paa alle Fagforeningskontorer, Arbejdspladser, ved Partifester og paa vore Bladekspeditioner over det ganske Land sælges Valgfondsmærker til 50 Øre.

Ingen Arbejder bør overse det lille Mærke, netop fordi et godt Mærkesalg jo skaffer de nødvendige Midler til Fremme af den Agitation, der er absolut nødvendig for yderligere at styrke Socialdemokratiet i dets Kamp for Underklassen.

Vi har ingen rige Aktieselskaber eller formuende Personer at henvende os til om Støtte for vor Agitation. De Penge, vi skal bruge til Valgkampen, maa Arbejderne selv skaffe, og vi har hidtil vist, at ogsaa den Opgave kunde vi klare selv. Lad os derfor tage et rigtigt Snuptag og agitere for Salget af Mærket i den Kreds, hvor vi hver især færdes. Ingen af os véd, naar der kaldes til Valg, og en Valgkamp koster Penge — mange Penge.

Derfor bør Løsenet være for enhver Arbejderkvinde og -mand:

Køb mindst et Valgfondsmærke!

Fanny Jensen, Forbundsformand.

Til Afdelingsledelserne.

Som det har været Tilfældet de foregaaende Aar, har Kassen igen i Aar ansøgt Arbejdsdirektoratet om Tilladelse til, at vore arbejdsløse Medlemmer faar Adgang til i Henhold til Arbejdsløshedslovens § 32, Stk. 2, at oppebære Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden under Deltagelse i Undervisningen paa Kursus eller Skole.

Vi har modtaget Arbejdsdirektoratets Svar, som gaar ud paa, at Andragender om omhandlede Understøttelse fra Kassens arbejdsløse Medlemmer — indgivet paa de af Direktoratet til dette Brug autoriserede Blanketter — fra 1. Oktober i Aar og indtil videre vil kunne forventes bevilgede.

Vi har den 1. September i Aar modtaget nedenstaaende Cirkulære fra Arbejdsdirektoratet:

Til De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasse.

Til Afhjælpning af den herskende Mangel paa huslige Medhjælpere vil der paa Direktoratets Foranledning blive afholdt Uddannelseskursus for Husassistenter i kommende Vinter (November—Marts) paa følgende Husholdningsskoler: Bloksborg pr. Vejen, Holbæk, Ry og Skaarup.

Idet man iøvrigt skal henvise til de i Direktoratets Cirkulære af 3. September 1936 vedrørende Oprettelse af Uddannelseskursus for Husassistenter meddelte Oplysninger, fremsender man hoslagt et Antal Skemaer til Brug ved Andragende om Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden til Deltagelse i nævnte Uddannelseskursus, idet tilføjes, at yderligere Eksemplarer vil kunne erholdes i Direktoratet.

Det tilføjes, at de tidligere benyttede (grønne) Skemaer ikke fremtidig vil kunne anvendes.

Vater.

Einer Christensen.

Vi henstiller til de af vore arbejdsløse Medlemmer, der kunde ønske, i Tiden fra 1. November 1938 til 31. Marts 1939, at deltage i et Kursus som ovennævnte, om at henvende sig til deres Afdeling, der saa kan rekvirere Skemaer herfra Hovedkontoret. *Fanny Jensen.*

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 90 | Januar 1939 | 24. Aargang

MIÉ 12
HAVN V.

Nytaarstanker.

Jeg sidder en Aften paa Kontoret efter en travl Dag og skal skrive min Nytaarsartikel til vort Medlemsblad. Det gaar mig som altid, naar jeg skal sige Farvel til det gamle Aar og begynde paa et nyt.

Man bliver vemodig i Sind og spørger med Ængstelse: „Hvad vil det nye Aar bringe"?

Naar man tænker paa, hvad der i det sidste Aar er sket ude i den store Verden, fyldes man med Gru. Tænk engang paa vore Meningsfællers Lod i det af Tyskland overtagne Omraade af Czekoslovakiet. Mange af dem har maattet flygte fra Hus og Hjem og hele deres Livsgerning. De er nu henvist til at friste Tilværelsen i et fremmed Land under nye, usikre Forhold.

Herhjemme har vi ogsaa indirekte mærket Uroen fra de store europæiske Lande, ikke mindst ved den forøgede nazistiske Agitation mod vort Folkestyre. Men vor Regering har heldigvis i denne Situation — som i mange andre — bevaret sin sædvanlige Ro og sunde Fornuft. Den vil ogsaa vide, i Tiden, der kommer, at dæmme op for alle samfundsødelæggende Bevægelser.

Faglig set har Arbejderne klaret Overenskomstsituationen pænt i det forløbne Aar.

Vi begyndte Aaret 1938 med at afholde Kongres og umiddelbart derefter var vi inde i de store Lønforhandlinger.

Forligsmanden maatte som sædvanlig træde til og Forhandlingerne paa Kongens Nytorv blev meget langvarige og omfattende, men Resultatet blev dog, at det af ham stillede Forslag blev vedtaget baade af Arbejderne og Arbejdsgiverne. Vi fik Løntillæg til ialt 12000 Medlemmer.

Et stort Gode for os var, at Regeringen løste Spørgsmaalet vedrørende Sommerferie, det havde vi ikke selv kunnet klare ad Forhandlingens Vej.

Agitationsarbejdet er blevet taget systematisk op, men hvor er der langt igen, før vi naar til Bunds! Saa mange Kvinder — og Mænd med forresten — gaar endnu og arbejder for den Løn, det nu passer Arbejdsgiverne at give dem.

Pristallet viste ikke Opgang i Oktober, snarere en lille Tendens nedefter. Til Trods herfor har vi i Hovedbestyrelsen besluttet at opsige Overenskomsterne fra 1936 og Foraaret 1937, saa ogsaa de af disse Overenskomster omfattede Medlemmer faar en lille Chance for et Løntillæg.

1939 bliver et Valgenes Aar, ikke mindre end 3 Valg skal afholdes. Der maa vi Kvinder være vaagne, thi foruden Folketingsvalg er det selve Forfatningsspørgsmaalet, det gælder.

De andre Partier er saa smaat begyndt at forberede sig til Agitationen. Kan de ikke enes om andet, kan de altid finde hinanden, naar det gælder om at bekæmpe Socialdemokratiet. Vi skal derfor indstille os paa, at der skal agiteres for vort Parti som ingensinde før. Vi vilde være daarligt tjent med at faa et konservativt Styre. Baade dette Parti og Venstre under ikke Arbejderne en Smule. Særlig de arbejdsløse er dem en Torn i Øjet.

Man taler paa Rigsdagen om Fagforeningstyranni i Forbindelse med Lovforslag, der tager Sigte paa at hjælpe dem, der uforskyldt lider Nød. Den socialdemokratiske Regering har, gennem snart 10 Aars Arbejde paa Rigsdagen, viist, at den virkelig har kunnet udrette noget, dels for at afhjælpe Arbejdsløsheden ved at bevilge Millionbeløb til at sætte nye Arbejder i Gang for, og dels ved at bevilge ekstra Hjælp til dem, der har opbrugt al Understøttelse.

Vi kan nemt blive enige om, at dette aldrig var sket, saafremt Regeringen havde haft en anden Partifarve.

— Vi vil ikke, at de Goder, der er gennemført af vort Parti, skal ødelægges og forfuskes af andre Partier, det er en given Ting! —

Derfor skal Parolen til alle vi Arbejderkvinder, der særligt forstaar Tidens Vanskeligheder, ogsaa være, at Socialdemokratiet skal gaa styrket ud af Valgkampen, saa kan Smaafolk fortsat finde Forstaaelse under de forrykte Samfundsforhold, vi lever i.

Vi aner ikke hvad det nye Aar vil bringe os af godt eller ondt, men een Ting synes jeg, vi alle kan gøre. Vi kan række hinanden Haand til et enigt og maalbevidst Samarbejde.

Viser vi alle god Vilje hertil, da kan vi naa langt og dermed gavner vi vort Forbund bedst.

Jeg takker Hovedbestyrelsen, Forretningsudvalget og alle vore flinke Tillidsmænd og Medlemmer ude omkring i alle vore Afdelinger for godt Samarbejde i 1938 og ønsker et i alle Maader godt og glædeligt Nytaar for Dem og Deres Kære.

Fanny Jensen.

Afsluttede Overenskomster.

Overenskomst er afsluttet med Aalborg Byraads Biblioteks-Udvalg. Lønnen er forhøjet med 5 Kr. pr. Maaned til 60 Kr. Overenskomsten er gældende til 1. Oktober 1939.

Med Aarhus Byraads Lønudvalg, for de ved Parkerne beskæftigede Kvinder, er ved lokal Forhandling opnaaet et Tillæg af 5 Øre pr. Time. Lønnen er nu 79 Øre.

Med Hærens tekniske Korps reguleres Lønningerne for det kvindelige Rengøringspersonale opefter med indtil 10 pCt. fra 1. April 1938 at regne, saaledes at Lønnen nu er 93 Øre pr. Time, og i Provinsen 85 Øre pr. Time.

Paa Lund og Rasmussens kemiske Fabrik i Helsingør har Kvinderne faaet et Tillæg af 7 pCt. til de bestaaende Lønninger.

For vore Medlemmer paa Trifoliums Filial i Haslev er Lønnen forhøjet til 82 Øre pr. Time med tilbagevirkende Kraft fra første Lønningsuge i Juli Maaned.

Der er lokalt afsluttet Overenskomst med Aalborg kemisk tekniske Fabriker. Lønnen, der var henholdsvis 16 Kr. 18 Øre og 20 Kr. 16 Øre pr. Uge, er nu 59 Øre pr. Time de 3 første Maaneder, derefter 65 Øre. Tillægget betød en Forhøjelse af 11 Kr. 04 Øre og 12 Kr. 14 Øre pr. Uge.
Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1939.

Med A/S Fabriken „Noma", er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940, paa følgende Vilkaar. Timelønnen forhøjes med 4 og 5 Øre pr. Time. Ugelønnen forhøjes med 1 Kr.

Overenskomsten med Firmaet B. Glück er forlænget til 1. Juni 1939. Lønnen forhøjes med 5 Øre pr. Time til henholdsvis 80 og 83 Øre. Akkorderne forhøjedes med 5 pCt. Ved alt Akkordarbejde er Timelønnen garanteret.

Med Aaby Kommunes Skoleudvalg er lokalt opnaaet et Løntillæg af 5 Kr. pr. Maaned til 65 Kr. tilbagevirkende fra 1. Maj 1938.

Med Flødeisfabriken „Kaddara" er afsluttet Overenskomst gældende til 1. August 1940. Lønnen forhøjes med 8 Øre pr. Time til 83 Øre.

Med Centralvaskeriet i Esbjerg er oprettet Overenskomst. Lønnen tillagdes 2 Øre pr. Time og er 71 Øre. Overenskomsten er gældende til 1. September 1939.

Med Bornholms Filetfabrik, Rønne, er lokalt oprettet Overenskomst. Timelønnen er 80 Øre. Kvinderne betalte 10 Kr. af deres Fortjeneste pr. Uge til de mandlige Arbejdere — dette bortfaldt. Overenskomsten betyder et Tillæg af 3 à 4 Kr. pr. Uge. Kvinderne erholder 3 Kr. pr. Dag i Ulykkestilfælde. Overenskomsten har tilbagevirkende Kraft fra den 13. Juni og er gældende til 1. Januar 1939.

Med Roskilde Byraads Skoleudvalg er lokalt truffet Aftale om Tillæg til Lønningerne for Sct. Jørgensbjerg og Hedegaardens Skole. Lønnen er hævet med henholdsvis 9 og 10 Kr. pr. Maaned til 70 og 75 Kr., tilbagevirkende fra 1. April 1938.

Aarhus Afdeling 7 har lokalt afsluttet Overenskomst for de ved Kommunen og Havnen beskæftigede Kvinder. Lønnen er $^4/_5$ af de mandlige Arbejderes og hævedes fra 1 Kr. 06 Øre til 1 Kr. 10 Øre pr. Time. Der er 62 Arbejdstimer pr. Maaned. For Hovedrengøring paa Hverdage betales 1 Kr. pr. Time, paa Søn- og Helligdage 1 Kr. 25 Øre.

Husk, naar du skal udfylde din Skattebillet,

at du maa fradrage Kontingentet til Arbejdsløshedskassen. Dette har for Arbejdsløshedskassen og Fortsættelseskassen for Aaret 1938 været: 70 Kr.

Du maa endvidere fradrage det, du har indbetalt i Kontingent til Syge- og Begravelseskasser, Livs- og Ulykkesforsikring o. lign., som Regel ogsaa en Del af det Kontingent, der er indbetalt til faglige Organisationer, men dette sidste Fradrag er forskelligt i de forskellige Kommuner.

Til Eksempel skal vi nævne, at i København maa der fradrages 75 pCt. af dette Kontingent.

Det samlede Beløb, der maa fradrages, maa dog ikke overstige 400 Kr. og skal opføres i en særlig Rubrik paa Skattebilletten som fradragsberettiget.

Overenskomsten traadt i Kraft 1. Juli og er gældende til 1. April 1940.

Med Eksportslagteriet i Vinderup er oprettet samme Overenskomst som Forbundet har med De samvirkende danske Fjerkræslagterier. Lønnen var 40 Øre pr. Time, tillagdes 25 Øre pr. Time og er nu 65 Øre de første 8 Uger, derefter 76 Øre pr. Time. Overenskomsten traadte i Kraft 1. Maj 1938 og er gældende til 1. Maj 1940.

Københavns Afdeling 6 har lokalt afsluttet Overenskomst med Skjortefabriken „Dania" idet der er opnaaet Enighed om, at Firmaet tiltræder Overenskomsten med Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter, med Undtagelse af Akkorderne, der ligger noget højere i denne Virksomhed. Timelønnen for Stiversker er 75 Øre, for Strygersker 85 Øre plus 6 pCt. Tillæg. Overenskomsten udløber 1. Marts 1940 med Pristal.

Med Generaldirektoratet for De danske Statsbaner er opnaaet Enighed om en Overenskomst for de ved Vognrengøring beskæftigede Kvinder. Timelønnen tillagdes 5 Øre paa alle tre Satser, med tilbagevirkende Kraft fra 1. April 1938. Kvinderne erholder 1 Kittel aarlig. Kvinder, der falder for Aldersgrænsen, og har været beskæftiget ved Statsbanerne i 20 Aar, kan indsende Ansøgning om et maanedligt Gratiale, dette vil blive bevilget. Forskellige Andragender er overgivet Distriktet til Undersøgelse. Overenskomsten er gældende til 1. April 1940 med Pristal.

Paa Rigshospitalet er Lønningerne til vore Medlemmer, der er beskæftiget ved Rengøring og i Vaskeriet, forhøjet med 5 Øre pr. Time til 88 Øre.

Næstved Afdeling har lokalt afsluttet Overenskomst med „Bygningen". Lønnen forhøjes med 50 Øre pr. Time til 1 Kr. Overenskomsten er gældende til 1. Oktober 1939.

Med følgende 5 store Ægfirmaer: Robinson, Andersen & Co. Dansk Andels Ægeksport, Odense Ægforretning, Fyens Ægeksport (Poul Rützou) og Danmarks Ægeksport er afsluttet ny Landsoverenskomst. Lønningerne forhøjes med 5 Øre paa alle Satser, i København til: de første 4 Uger 83 Øre, derefter 90 Øre. I Provinsen: de første 4 Uger 79 Øre, derefter 86 Øre. I Rønne og Nexø: de første 4 Uger 71 Øre, derefter 74 Øre. Der tilførtes desuden Overenskomsten enkelte andre Forbedringer, saasom Varsel om Overarbejde, Arbejde paa indskrænket Tid, Ferie i Henhold til Loven m. m.

Forslaget udsendtes til Urafstemning i Afdelingerne og vedtoges med en Majoritet af 919 Stemmer. Der blev ialt afgivet 943 Ja-Stemmer, 24 Nej-Stemmer og 3 blanke. Overenskomsten omfatter ialt ca. 1400 Kvinder.

Samtidig afsluttedes ny Overenskomst med Tørægfabriken i Aalborg paa samme Vilkaar.

Følgende private Ægfirmaer Landet over har tilsluttet sig samme Overenskomst:

David Greig, Esbjerg,
Hedegaard, Esbjerg,
Nielsen Ladefoged, Esbjerg,
Hønseriernes Ægeksport, Aalborg,
Aalborg Ægeksport,
Duhns Ægeksport, Aalborg,
Christiansens Ægeksport, Aalborg,
Assens Ægeksport,
Anton Madsen & Søn, Baaring pr. Asperup,
Ringe Margarinefabrik & Købmandsforretning,
Jørgen Storm, Hjørring,
Sander Larsen, Hornsyld,
H. O. I. K.'s Ægeksport, Horsens,
N. C. Møllers Ægeksport, Viborg,
Hørning Ægeksport,
Poulsens Ægeksport, Brønderslev,
Brüels Ægeksport, Vejen og
Carl Olesen, Vejen.

Overenskomst er oprettet med A/S Martin Nielsens Fiskefiletfabrik i Fredericia og Svendborg. Lønnen er de første 14 Dage 70 Øre, derefter 85 Øre. (Tillægget var 15 Øre pr. Time paa Slutlønnen i Svendborg). Akkorden paa smaa Filet er forhøjet med 2 Øre til 9 Øre, 6 Øre for store Filet. I Fredericia forblev Lønningerne uforandrede. Der indførtes Bestemmelser om Betaling ved Ulykkestilfælde. Ferie efter Ferieloven. Kvinderne skal tilhøre Kvindeligt Arbejderforbund. Overenskomsten er gældende til 1. November 1939.

V. K. Dyrings Skjortefabrik har underskrevet paa Overenskomsten med Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter. Dette betød et Tillæg for vore Medlemmer af 5 pCt. paa Akkorderne.

Ny Overenskomst afsluttet med Sodavandsfabrikant Chr. Rasmussen, Nakskov. Timelønnen forhøjedes med 12 Øre fra 74 til 86 Øre. Overens-

komsten, der er lokalt afsluttet, er gældende til 1. November 1939.

Ny Overenskomst afsluttet med Elias Luckeys Konservesfabrik, Holbæk. Virksomheden tiltraadte Overenskomsten mellem Danmarks Fiskekonservesindustri og Forbundet. Timelønnen forhøjedes til 66 Øre. Akkorderne, der laa meget lavt, skal nu ligge 25 pCt over Timelønnen. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1940.

Med Fyens Sækkeindustri, Odense, er Overenskomsten, der først var til Udløb til 1. April, fornyet til 1. April 1940. Lønnen hævedes med 4 Øre paa alle Satser. Overenskomsten træder i Kraft straks.

Ny Overenskomst afsluttet med Fyns Fjerfabrik, Odense. Lønnen forhøjedes fra 34 Kr. til 36 Kr. 50 Øre. Overenskomsten, der først var til Udløb 1. Maj træder i Kraft straks og er gældende til 1. April 1940.

Overenskomst afsluttet med Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund for vore ved Rengøring beskæftigede Medlemmer. Lønnen forhøjes med 10 Kr. pr. Maaned samt 25 Øre pr. Time for Hovedrengøring. Tillægget er tilbagevirkende fra 1. Juni 1938. Der gives fuld Løn under Sygdom. 14 Dages Ferie med Løn. Overenskomsten er gældende til 1. Juni 1939.

Med Mouritsens Trikotagefabrik, Horsens, er lokalt oprettet et Supplement til Overenskomsten. Timelønnen forhøjedes med 4 Øre, personlige Lønninger med 2 Øre.

Med Kaj Raaschou og Co. („Cara") er afsluttet Overenskomst. Lønnen hævedes med 3 Kr. pr. Uge. Overenskomsten er gældende til 1. December 1939.

I Arbejdernes Landsbank i København og Aarhus har vore Medlemmer faaet et Løntillæg af 5 pCt. fra 1. November 1938, og skal fremtidig følge Pristallet.

Vore Medlemmer, der er beskæftiget ved de Bornholmske Jernbaner, har faaet et Tillæg af 5 Øre pr. Time fra November Maaned.

Med Skandinavisk Lynlaasfabrik er truffet den Ordning, at de bestaaende Lønninger bibeholdes. Iøvrigt tiltræder Virksomheden den til enhver Tid med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning gældende Overenskomst.

Der er afsluttet Overenskomst med Jysk Barberbladefabrik, Aalborg. Virksomheden indgik paa at betale efter Overenskomsten med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning.

Med Jørgensens Frøavl og Frøhandel, Vejle, er afsluttet Overenskomst gældende til 1. November 1940. Lønnen forhøjes med henholdsvis 2 og 4 Kr. pr. Uge.

Vi har faaet Kvinderne organiserede paa Kartoffelmelsfabriken i Herning, der er fastsat en midlertidig Løn af 70 Øre pr. Time, indtil Overenskomst oprettes.

Paa Skagen er afsluttet Overenskomst med følgende 4 Virksomheder:

„K. K. K. K." A/S,
Nordsøens Fiskekonserves Aktieselskab,
A/S Skagens Fiske Hermetik og
A/S Skagerak Fiskeindustri.

Landsoverenskomsten med Foreningen for Danmarks Fiskekonservesindustri blev gældende for Virksomhederne.

Arbejdstiden, der hidtil har været ubegrænset, fastsattes til 48 Timer ugentlig og der ydes som Betaling for forskudt Arbejdstid et Tillæg af 10 Øre ekstra pr. Time, ligesom almindelig Overtidsbetaling indførtes. Der betales 10 og 16 Øres Tillæg ved Arbejde i Skiftehold. Overenskomsten gælder til 1. Marts 1940.

Mæglings- og Voldgiftssager.

Mæglingsmøde afholdt hos A/S Mouritsen og Rorsen i Anledning af Strid om Regulering i Henhold til Forligsforslaget. Firmaet havde ikke betalt de 6 pCt. til Akkorderne. Sagen diskuteredes og sluttedes med at Firmaet indgik paa fra og med Mødets Dato at forhøje alle pr. 1. April bestaaende Akkordpriser med 6 pCt., og efterbetaler 5 Øre pr. Akkordtime for Tiden fra 16. Juni til 17. August, begge Dage inclusive.

Mæglingsmøde afholdt med A/S Københavns Lampe- og Lysekronefabrik, vedrørende Krav om Tillæg til 23 Kvinder, beskæftiget ved Lakering og Galvanisering. Enighed opnaaedes ikke, vi begærede Sagen til Timandsmøde. Forinden Mødets Afholdelse gik Sagen i Orden ved lokal Forhandling. Kvinderne fik et Tillæg af 10 Øre pr. Time.

Mæglingsmøde afholdt paa Lassens Maskinfabrik i Anledning af Krav om Forhøjelse af Timelønnen for 8 Kvinder, der aldrig har Adgang til Akkord. Timelønningerne var 62, 72 og 93 Øre. Man enedes om at Kvinderne fik 25 Øre pr. Time til Fordeling blandt 7 Kvinder.

Mæglingsmøde afholdt paa Mælkekondenseringsfabriken, Nykøbing Falster. Der forelaa Krav om:

1. Smudstillæg ved Lukkemaskinen.
2. Forhøjelse af Timelønningerne.

Firmaet indgik paa at anbringe Skærme ved Lukkemaskinen, hvorved Krav om Smudstillæg bortfaldt.

Ved Prægning af Laag ydedes et Tillæg af 3 Øre pr. Time.

Mæglingsmøde afholdt hos Hede-Nielsen, Horsens, i Anledning af, at Firmaet havde sat en Del

Arbejde, der hidtil havde været udført i Akkord, paa Timeløn for ca. 15 Kvinder.

Man enedes om, at Arbejdet skulde overgaa til Akkord igen, med Undtagelse af Type 836. Dette Arbejde fik et Tillæg af 3 Øre pr. Time.

Med A/S for kemisk Industri i Kastrup blev der ved et Møde opnaaet Enighed om, at vore Medlemmer faar en Prøvetid paa 8 Uger. Nyt Arbejde, der hidtil har været aflønnet med 60 Øre, fik et Tillæg af 7½ Øre pr. Time.

Ved et senere afholdt Møde enedes man, i Tilslutning til § 2 i Overenskomsten, om et Produktionstillæg for Skaalformning fra Baller (4 Kvinder i Holdet) af 3 Øre pr. Time pr. Arbejdsenhed udover den overenskomstmæssige Timeløn for Præstation af over 40 Arbejdsenheder pr. Time. Fra Ovn (3 Kvinder i Holdet) 2¼ Øre pr. Time pr. Arbejdsenhed udover 40 Arbejdsenheder pr. Time.

Hos Firmaet Samulevitz, Sct. Knudsvej, klagede vi over, at to af vore Medlemmer havde faaet udbetalt 28 Kr. pr. Uge i Stedet for 34 Kr. 36 Øre pr. Uge, som de var berettiget til ifølge Overenskomsten, idet Firmaet var indtraadt som Medlem af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning.

Man enedes om en Efterbetaling til de paagældende af 26 Kr. 25 Øre.

Der er afholdt Mæglingsmøde paa Barberbladefabriken „Orient" i Anledning af, at Virksomheden, der har staaet som Medlem af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, havde udmeldt sig og dermed mente sig berettiget til at sætte vore i Virksomheden beskæftigede Medlemmer fra Akkord, ved hvilken de tjente 1 Kr. 15 Øre pr. Time over paa en Timeløn af henholdsvis 81 og 100 Øre, medens den nedsatte Akkorderne for enkelte Kvinder.

Da der ikke kunde opnaas Enighed, indbragtes Sagen for Den faste Voldgiftsret, her forligtes den saaledes:

Indklagede anerkendte sin Forpligtelse til at overholde Overenskomsten af April 1937 med de inden 1. Juli 1938 vedtagne Tillæg.

Indklagede erkendte at have overtraadt sine Forpligtelser efter Overenskomstens § 7.

Efter Omstændighederne frafaldt Forbundet Bod, idet Indklagede forpligtede sig til at efterbetale Forskellen mellem den betalte Løn og Prislistens Priser fra 1. Juli 1938 at regne. Herefter toges Klagen tilbage, og Sagen henvistes til lokal Forhandling ved hvilken man enedes om følgende:

Lønaftale.

Dags Dato er der mellem Barberbladefabriken „Orient" og Kvindeligt Arbejderforbunds Afdeling 5 indgaaet følgende Lønaftale:

Da Arbejdet paa Barberbladefabriken „Orient" for Fremtiden ikke vil give Adgang til Akkord, enes man om Fastsættelse af følgende Timelønninger:

1. For nyantagne Kvinder er Lønnen 81 Øre i Timen.
   Med 4 Ugers Anciennitet i Virksomheden er Timelønnen 88 Øre, med 8 Ugers Anciennitet 90 Øre, med 6 Maaneders Anciennitet 95 Øre og med 9 Maaneders Anciennitet er Timelønnen 1 Kr.
2. Denne Aflønningsmetode træder i Kraft fra og med Fredag den 7. Oktober 1938.

Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde.

Som sædvanlig afholdt Arbejdsdirektør Vater det aarlige Møde med Arbejdsløshedskassernes Tillidsmænd i November Maaned. Vort Forbund var repræsenteret ved: Harriet Baadum, Edith Olsen, Inger Gamburg, Marie Nielsen, Rosalie Rohde, Gunder Christiansen, Paula Poser, Dagmar Petersen, Kirsten Rasmussen og Fanny Jensen.

Direktør Vater aflagde Beretning om Arbejdsløshedskassernes Virksomhed for Regnskabsaaret 1937—38.

Den 1. April 1938 fandtes der 69 statsanerkendte Kasser, hvis samlede Medlemstal beløb sig til 451,771, deraf 71,895 eller 15,9 pCt. Kvinder. I Aarets Løb var Medlemstallet vokset med 20,204 eller 4,7 pCt., en lidt mindre Stigning end i det forudgaaende Regnskabsaar. Halvdelen af Stigningen paavistes inden for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, idet denne Kasses Medlemstal forøgedes med 11,427. I Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse har Fremgangen i Medlemstallet været 1633. Størst procentvis Stigning viser Medlemstallet i Husassistenternes Arbejdsløshedskasse 36,1 pCt., Funktionærernes Arbejdsløshedskasse 23,6 pCt., Landkokkenes Arbejdsløshedskasse 17,4 pCt. og Danske Teknikeres Arbejdsløshedskasse 12,3 pCt.

Kassernes samlede Indtægter var i Aarets Løb: Hovedforsikringen 60,141,615 Kr., Fortsættelseskasserne 28,121,257 Kr., ialt 88,262,872 Kr.; Udgifterne var: Hovedforsikringen 62,892,391 Kr., Fortsættelseskasserne 25,427,800 Kr., ialt 88,320,191 Kr. Forsikringen har i 1937—38 haft omtrent 6 Mill. større Totalindtægt end i 1936—37, men Forsikringens samlede Udgifter er steget med godt 15 Mill. Forklaringen paa denne Udgiftsforøgelse er, at det forløbne Aar har vist større Arbejdsløshed end det foregaaende, og saa er der sket en Omlægning ved Understøttelsesudbetalingen samt foretaget Forøgelse af det aarlige Understøttelsesmaksimum i Fortsættelseskasserne. Hovedforsikringen har haft en Formuetilbagegang paa 2,8 Mill. Kr., Fortsættelseskasserne en Fremgang paa 2,7 Mill. Kr. Den samlede Formue pr. Medlem, der den 31. Marts 1937 udgjorde ca. 206 Kr., var den 31. Marts 1938 paa ca. 197 Kr.

Det samlede Medlemsbidrag pr. Medlem i 1937—38 var ca. 94 Kr., den samlede Understøttelse pr. Medlem 191 Kr. inkl. Brændselshjælp, og den gennemsnitlige Dagpengesats beløb sig til 3 Kr. 48 Øre.

Direktøren udtalte sin Tilfredshed med Resultaterne af Revisionen af de indkaldte Afdelings-

regnskaber i det sidste Aar, idet man nu nærmede sig til, at Understøttelsesudbetalingen baade fra Hovedkontorernes og fra Afdelingernes Side foregik korrekt.

Med Hensyn til Restancerne udtalte Arbejdsdirektøren, at Tillidsmændene i alt for høj Grad tolererer, at man ikke strengt overholder Restancereglerne, dette maa ikke finde Sted, der maa absolut ikke udbetales Understøttelse til Medlemmer, hvis Bøger ikke er helt i Orden, selv om det tit kan være svært for dem at udrede det ugentlige Kontingent.

Efter Arbejdsdirektørens Beretning fulgte en kort Diskussion, under hvilken Hovedkasserer A. Johansen foreslog følgende Resolution:

> Arbejdsløshedskassernes Repræsentanter, samlede til Aarsmøde den 26. November 1938 med Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen, udtaler deres Tilfredshed med de af Regeringen udfoldede Bestræbelser for at fremme Beskæftigelsen her i Landet.
>
> Aarsmødet maa dog med Beklagelse konstatere, at der stadig er et stort Antal Arbejdsløse, derunder ikke mindst de helt unge og de ældre Arbejdere.
>
> Aarsmødet anser det derfor yderst paakrævet, at der træffes Foranstaltninger til for den forestaaende Vinter at komme de Arbejdsløse til Hjælp, som har opbrugt deres forsikringsmæssige Understøttelse.

Resolutionen vedtoges eenstemmig, hvorefter man gik over til Valg af Medlemmer til Arbejdsnævnet. Johs. Nielsen, Dansk Arbejdsmandsforbund, P. Hvidtfeldt, Typograferne, og Arnold Nielsen, Formerne, ønskede ikke Genvalg. Arbejdsdirektør Vater takkede dem under Forsamlingens Bifald i hjertelige Ord for deres Arbejde i den Tid, de havde siddet som Medlemmer af Nævnet. Hans Hansen, Tobaksarbejderne, blev genvalgt, og nyvalgt blev Forretningsfører Marius Sørensen, D. A. F., og Fanny Jensen, De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasse. Til Suppleanter valgtes A. Olsen, Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, Chr. Mortensen, Murerforbundet, og Lundin, Typograferne.

Til Medlemmer af 12-Mands Udvalget — der behandler Spørgsmaal af særlig Interesse — valgtes: Hans Hansen, Tobaksarbejderforbundet, Knud Jensen, Sadelmagerne, A. Johansen, Smedene, Marinus Sørensen, Arbejdsmændene, Fanny Jensen, Kvinderne, C. Buus, Skrædderne, Mathias Nielsen, Sømændene, Ingeborg Olsen, Skotøjsarbejderne, Chr. Mortensen, Murerne, A. Olsen, Handels- og Kontormedhjælperne, Aksel Jensen, Textilarbejderne, og Lundin, Typograferne.

Dagsordenen var nu udtømt, hvorefter Arbejdsdirektøren sluttede Mødet.

Formanden for Københavns Afd. 6 Hulda Hansen død.

Vort Forbund og vor Københavns Afd. 6 har lidt et smerteligt Tab, idet *Hulda Hansen,* Afdelingens dygtige Formand gennem 7 Aar, afgik ved Døden Søndag den 20. November efter en Operation.

Lige til det sidste haabede vi, at hun skulde overvinde Sygdommen, men Døden blev den stærkeste. I 1937 kom Hulda Hansen ind i Forbundets Hovedbestyrelse som Suppleant, og paa Kongressen i Januar 1938 blev hun valgt.

Det var kun kort Tid, vi fik Lov at samarbejde med hende, men hun blev hurtigt afholdt af os alle. Hun havde en oprigtig og retskaffen Karakter, sagde sin Mening lige ud og var altid ladet med Energi, naar det gjaldt om at faa Kvindernes Kaar forbedret, baade for sine egne og for Forbundets mange andre Medlemmer.

Den 26. November blev hun bisat fra Bispebjerg Krematorium. Det blev en meget smuk Højtidelighed. Et rigt Kransevæld i Efteraarets skønne Farver prydede Kisten, og Forbundet, de københavnske Afdelinger og Vælgerforeningen mødte med deres Faner til hendes Ære.

Kapellet var fyldt til sidste Plads af Slægt og Venner og hendes mange Kammerater.

Efter Salmen: „Kirkeklokke, ej til Hovedstæder", talte Sognepræst Sparring-Petersen fra Brønshøj. Han skildrede Hulda Hansen som en Arbejdets Kvinde, der i sit Arbejde, baade fagligt og politisk, havde været opfyldt af en stærk Trang kæmpe til at for at skaffe Menneskene deres Ret.

Hun havde selv prøvet meget her i Livet, derfor vilde hun gerne hjælpe dem, der maatte kæmpe for Tilværelsen.

Efter nogle trøstende Ord til hendes Søn, der nu staar ene tilbage, sluttede Præsten med en Bøn.

Saa sang det store Følge den smukke Salme: „Jeg er træt og gaar til Ro", hvorefter Forbundsformand Fanny Jensen talte. Det var en stærk personlig Tale om Hulda Hansens Liv og Virke for Arbejderkvindens Sag og om det store Tab det var, baade for hendes Afdeling og Forbundet, at vi allerede maatte miste hende.

Fanny Jensen sluttede med at sige: „I Hovedbestyrelsens Navn takker jeg dig, kære Hulda, for din Gerning blandt os, du var en god Kammerat, et pligttro og rettænkende Menneske, derfor vil Mindet om dit Arbejde blive bevaret, naar meget andet er glemt. Æret være Hulda Hansens Minde.

Operasanger Michelsen sang nu: „Der flyver saa mange Fugle", og medens alle rejste sig, sænkedes de røde Faner over Hulda Hansens Kiste.

En Slægtning takkede for den store Deltagelse, hvorefter Følget stille forlod Kapellet. Søndag den 4. December blev Urnen gravsat i Overværelse af den allernærmeste Slægt.

De samvirkende Fagforbunds Formand,

Chr. Jensen, død.

Atter et af disse bratte Dødsfald, der berører os dybt, fordi det igen er en af den faglige Bevægelses bedste Mænd, der er gaaet bort.

Chr. Jensen rejste Fredag den 2. December til Estland, hvor han skulde deltage i nogle skandinaviske og baltiske Konferencer. Midt under Mødet følte han sig syg og 3 Timer efter var han død, ramt af et Hjerteslag.

Chr. Jensen har været os en god Mand, der altid gerne vilde gøre det rette.

Det smukkeste, der er sagt ved hans Død, sagde Forligsmanden, Direktør Drejer, ved Fællesorganisationens Møde Onsdag den 7. December, idet han udtalte: „Det var ofte svært at forhandle med Chr. Jensen, fordi man følte, at det var ham en personlig Sorg, naar han ikke kunde naa det Resultat, han selv mente, Arbejderne burde have".

Disse Ord karakteriserer Chr. Jensen, som han var. Lige fra sin Ungdom har han deltaget i Fagbevægelsen, først som Formand for sin Fagforening, derefter som Forretningsfører for sit Forbund, Tobaksarbejderforbundet. I 1929 blev han valgt til Næstformand i De samvirkende Fagforbund og efter Nygaards Død i 1936 konstitueredes han til Formand, og paa Generalforsamlingen i 1937 valgtes han til Formand med Akklamation.

Foruden denne store krævende Post beklædte Chr. Jensen mange andre Tillidshverv. Han var Borgerrepræsentant, Medlem af flere store Udvalg, bl. a. Budgetudvalget. Desuden var han Folketingsmand, Medlem af vort Partis Hovedbestyrelse og Forretningsudvalg, ligesom han var Medlem af flere Kommisioner og Nævn.

Ogsaa i Udlandet var der Brug for hans Arbejdskraft, idet han var Medlem af det internationale Arbejdsbureau i Geneve.

Det var ikke saa underligt, at Hjertet til sidst ikke kunde holde, thi man maa endelig ikke glemme, at selv for det flittigste Menneske har Døgnet kun 24 Timer.

Nu har Døden brat skaaret Livstraaden over og vi andre beklager dybt, at denne Mand ikke er mere.

Personlig var han et ejegodt Menneske, en af dem, der kun havde Venner, altid hjælpsom og imødekommende, nobel i al sin Færd, akkurat det samme ligefremme Menneske, som da han var Cigarmager. Han blev ikke overlegen, fordi han blev meget betroet.

I Byen Tallinn i Estland, hvor Døden indtraadte, blev der afholdt en gribende Sørgehøjtidelighed, forinden Baaren blev bragt ombord paa den estniske Damper „Sumeri", der netop skulde til København.

Begravelsen foregik Søndag den 10. December fra det store Kapel paa Bispebjerg Kirkegaard.

Kapellet kunde ikke nær rumme alle de, der gerne vilde sige Christian Jensen det sidste Farvel. I Hundredvis stod Folk udenfor i Decemberkulden, troligt ventende til Kisten skulde bæres til Graven.

Kapellet var overmaade skønt smykket med Blomster og Krans ved Krans laa helt ned langs Midtergangen.

Efter at Orglet havde præluderet, sang Følget nedenstaaende skønne Sang, skrevet af Oscar Hansen:

Mel.: I Flugt gaar Tiden.

Hans Liv blev levet til den sidste Time,
var fuldt af Virke selv den sidste Dag,
saa underligt at høre Klokker kime,
og se de sortbeklædte røde Flag.
Han smuldret ikke under Sygdoms-Sukket,
der slider Sind og Syn fra Aar til Aar,
han stod i Manddoms-Kraft — saa suste Hugget,
hvor Døden tavs igennem Stuen gaar.

En fremmed Stue, fjernt fra Hjem og Kære,
et fremmed Land og Folk med fremmed Sprog,
men dog hans Kammerater fra de Hære
af Arbejdsfolkets store Verdenstog.
Det var hans Drøm at se de grove Hænder
i Haandslag mødes over Land ved Land,
at se den Dag, hvor Had-Baal ikke brænder,
men Hilsnings-Blus er tændt fra Strand til Strand.

Han faldt med Kraften susende i Sindet,
og Tanker myldrende af Liv og Lyst,
og Dagen mødte frem med Krav, der skinnet
som blanke Faner over Livets Kyst.
Hvem tænkte vel, det var saa sent mod Aften,
vi saa og syntes, det var lyse Dag.
Han faldt paa Højden, og vi sanser Kraften
selv nu, hvor vi skal sænke vore Flag.

Saa talte Overborgmester Viggo Christensen om Vennen, med hvem han havde haft det rigeste Samarbejde i 35 Aar.

Det var en Tale, der kom fra Hjertet og gik til Hjertet. Derpaa sang det kongelige Operakor: „Pilgrimskoret af Tannhaüser" og kgl. Koncertmester Frits Dietzmann spillede betagende smukt Schuberts „Litani" paa Cello.

Knud V. Jensen og Statsminister Stauning tolkede begge i smukke Ord Arbejdernes Taknemmelighed for den Gerning, Chr. Jensen i saa rigt Maal fik Lov at udøve gennem mange Aar.

Det kvindelige Sangkor „Lucretia" sang stemningsfuldt „Jeg er træt og gaar til Ro", hvorefter Operasanger Chr. Frederiksen sang „Den store Mester kommer".

Medens Følget staaende sang Ingemanns herlige Salme „Dejlig er Jorden", blev Kisten baaret ud paa Kirkegaarden gennem en Flagallé af røde Faner.

Ved Graven talte Pastor Ege, der fremhævede Chr. Jensen som en sand kristen Mand, der altid havde arbejdet for at øve Retfærdighed overfor de smaa i Samfundet.

Saa var der Sang af et Mandskor. Det var Cigarmager-Sangforeningen af 1872, der bragte deres kære Kollega deres Farvel i Toner.

En Række udenlandske Gæster gik nu hen til Graven og bragte den Afdøde en sidste Hilsen fra Partifæller og Kammerater i deres Hjemland.

Til Slut takkede Christian Jensens Søn dybt bevæget til alle Sider for de mange Beviser paa Deltagelse og Kærlighed, der var strømmet ind til hans Moder i disse tunge Dage, hvorefter Følget langsomt forlod Kirkegaarden.

Noter.

Frøken Jenny Hansen, Næstformand i Københavns Afdeling 5, Jern- og Metalindustrien, er som 1. Suppleant indtraadt i Forretningsudvalget og Hovedbestyrelsen i Stedet for vor afdøde Kammerat Hulda Hansen.

* * *

Ligeledes er vort mangeaarige Hovedbestyrelsesmedlem, Fru Petra Schou, Aarhus Afd. 1, af Forretningsudvalget valgt til kritisk Revisor i Stedet for afdøde Hulda Hansen.

* * *

Det er nu lykkedes os at faa oprettet Overenskomst med Fabrikant Nyborg, Barberbladefabriken i Aalborg, og de der beskæftigede Kvinder har alle faaet Løntillæg straks, men hvad siger Arbejderne i Aalborg til Elimar Schmidt! denne store Virksomhed, der fortsat udelukkende beskæftiger uorganiserede Kvinder. Dette kan vi ikke være bekendt, og vi henstiller til de af vore Medlemmer, der maaske skulde kende nogle af de paagældende Kvinder, at give dem en alvorlig Paamindelse om at indmelde sig i Fagforeningen.

Vi maa ogsaa gennem vor Presse i Aalborg og paa anden Maade gøre Offentligheden bekendt med dette Forhold, saa Kvinderne til sidst indser Nødvendigheden af at faa ordnede Løn- og Arbejdsforhold.

* * *

Efter 6 Ugers Kamp er Strejken i Skagen afsluttet og Overenskomst oprettet for alle 4 Fiskekonservesfabriker deroppe. Tilbage staar nu at faa alle Kvinderne ind i Fagforeningen. Der arbejder for Tiden ca. 150 Kvinder, og af disse er nu over Halvdelen organiseret, og da vi daglig modtager nye Indmeldelser, varer det sikkert ikke længe, før de alle er med. Alene den Ændring, at de nu faar Tillæg for forskudt Arbejdstid, er et saa stort Gode, Fagforeningen har skaffet dem, at det ikke skulde være nødvendigt at betænke sig to Gange paa at indmelde sig, det vil absolut være det rigtigste for Kvindernes egen Skyld.

* * *

Som det allerede gennem Cirkulærer er eder bekendt, har Regeringen faaet vedtaget Forslag paa Rigsdagen om at flytte Understøttelsesaaret fra April til Oktober. Da Loven i April 1937 blev revideret, skulde denne Ændring i Grunden have været foretaget, thi Erfaringen viser, at Størsteparten af de arbejdsløse — naar Vinteren kommer — har opbrugt saavel Understøttelsen fra Hovedforsikringen som den fortsatte Hjælp, og derfor i den strenge Vintertid er henvist til Socialkontoret. Denne Hjælp ved vi jo er saa ringe, at det kniber meget haardt for de Arbejdsløse at klare det allernødvendigste.

Det vil koste ca. 12 Millioner Kroner at faa denne Ændring gennemført, men denne Merudgift vil blive dækket af Stat og Kommune.

Da vi skal se bort fra den i Tiden fra 1. April til 1. Oktober 1938 udbetalte Understøttelse, er det jo absolut en Fordel for mange af vore Medlemmer.

Ligeledes er den Ændring, der er foretaget af Bestemmelsen om midlertidig Arbejdes Begrænsning fra 3 til 5 Uger, ogsaa en stor Fordel for vore Medlemmer. For Arbejdsløse, der faar 3 Ugers Arbejde, har det jo været et stort Tab, at de efter disse 3 Uger igen skulde gaa Karensdage, forinden de kunde faa Understøttelse.

Om de vedtagne Ændringer kan der jo baade siges for og imod, men eet er sikkert, at det er 12 Millioner Kroner, der bliver fordelt mellem de Arbejdsløse.

⊡

20-Aars Stiftelsesfest i Aarhus Afd. 7.

Lørdag den 22. Oktober afholdt vor Afdeling 7 i Aarhus sin 20-Aars Stiftelsesfest.

Kl. 8 samledes 200 af Afdelingens Medlemmer med Ledsagere ved et meget smukt pyntet Fælles-Kaffebord i Forsamlingsbygningen.

Formanden, Margrethe Rasmussen, bød velkommen til Medlemmerne og de indbudte Gæster. Disse var: Afdelingens Stifter Fru Anna Rasmussen, Fru Petra Schou, Formanden for Afdeling 1 i Aarhus, Fru Marie Johnsen, Formanden for Aarhus Afdeling 4 og Forbundsformand, Fru Fanny Jensen.

Fanny Jensen holdt derefter Festtalen, omtalte Fagforeningens store Betydning for vore Medlemmer gennem Aarene. Arbejdet har i høj Grad været præget af den dygtige og energiske Formands Indsats og i alle Spørgsmaal, store og smaa, har der altid bestaaet den bedste Kontakt mellem Afdelingen og Hovedledelsen.

Omtalte de Valg, der skal foretages i 1939 og anmodede Medlemmerne om at vise det samme stærke Sammenhold ved disse Valg, som ellers præger Afdelingen.

Det er en afgjort Betingelse for at opnaa virkelige Resultater, at der staar en fasttømret Medlemsstab bag os, og det har Hovedledelsen altid haft Følelsen af, naar det gjaldt Aarhus Afdeling 7.

Fanny Jensen takkede til Slut Formanden og Kassereren for Arbejdet i de svundne Aar og overrakte dem hver en Blomsterhilsen fra Hovedbestyrelsen.

Saa blev der spillet en munter Lokal-Revy, godt krydret med Peber og Salt, men serveret paa en saa fiks Maade, at det kunde tages med Smil og godt Humør.

Petra Schou fik derefter Ordet, og i en ildnende Tale omtalte hun Sammenholdets Værdi for de enkelte Medlemmer, ligesom ogsaa Marie Johnsen, Aarhus 4, der har været med i Arbejdet lige fra Starten, holdt en stærkt personlig Tale til Formanden som Tak for hendes Arbejde i Afdelingen.

Afdelingens Stifter, Fru Anna Rasmussen, gav et udmærket Billede af de Vanskeligheder, Afdelingen havde haft at kæmpe med særlig i de

første Aar. Ingen troede jo paa Samling her, fordi det ikke var Kvinder paa Fabriker, det drejede sig om.

Det var i det hele taget en Tale, vi alle kunde lære meget af.

Fru Rasmussen er endnu i fuld Vigeur og meget aktiv Deltager i Partiarbejdet i Aarhus.

Der blev i Løbet af Aftenen vist saavel Formanden som Kassereren megen Opmærksomhed, de modtog et Væld af Blomster, der tydeligt viste, hvor afholdte de begge var.

Sukkerarbejdernes Sangkor underholdt derefter Forsamlingen, og deres Potpourri over moderne Melodier gjorde mægtig Lykke.

Efter Kaffen blev der danset med Liv og Lyst, saa Klokken blev mange, før de sidste tog hjem.

Det var en virkelig dejlig Aften, præget af Kammeratskabets Aand fra først til sidst, saa Festen blev til lige stor Glæde for Medlemmerne som for dem, der havde arrangeret den.

25-Aars Jubilæum i Aalborg Afd. 2.

Lørdag den 5. November var der 25-Aars Stiftelsesfest i Aalborg Afdeling 2.

I Haandværkerforeningens smukke Lokaler samledes et Par Hundrede Deltagere og indbudte Gæster til Fællesspisning og Bal.

Formanden, Fru Nielsine Jensen bød i velvalgte Ord Velkommen til Forsamlingen og de Indbudte, som var: Forbundsformand Fanny Jensen, Fru Kathrine Andersen, Fru Marie Jensen, fra Aalborg Afd. 1, og Redaktør Riis-Flor, hvorefter hun gav Ordet til Fanny Jensen, som takkede for Indbydelsen og udtalte sin Glæde over at være til Stede ved Afdelingens 25-Aars Fest.

25 Aar er en lang Tid, foreningsmæssigt set, saa det er kun naturligt at vi fester i Aften og at vore Tanker kredser om det, vi har opnaaet i de forløbne Aar.

Der var mange, der, da Afdelingen i sin Tid blev stiftet, mente, at den ikke var levedygtig, naar det kun var Kvinder, der skulde holde sammen paa den. Men det viste sig, at det gik alligevel.

Der har været mange Kampe at overvinde, mange Vanskeligheder at komme igennem, før det rigtig gik op for Arbejdsgiverne i Aalborg, at der nu var to Parter til at bestemme Løn- og Arbejdsforhold.

Kvinderne har i de forløbne 25 Aar vist, at de stod fast om deres Fagforening og om deres Landsforbund.

Vi skal blot altid være klar over, at vi vinder ingen Sejre uden at kæmpe for det, men netop det skal anspore os yderligere til at gaa fremad under vort Forbunds Valgsprog: Ingen Sejr uden Kamp!

Netop gennem Fagbevægelsens Udvikling har vi lært og erfaret meget, som vi har Grund til at være stolte og tilfredse over nu.

Gennem det store Oplysningsarbejde, Fagforeningerne har taget op, har vi Kvinder faaet Øjnene op for Livets Værdier. Skal vi følge med, er det ikke alene lønmæssigt, vore Kaar skal forbedres, men ogsaa kulturelt.

Fagforeningerne har ogsaa lært os, hvad det politiske Samarbejde betyder, og hvilken stor Indsats, vi Kvinder kan yde paa dette Omraade, naar vi benytter vor Stemmeret til at skabe bedre Vilkaar for den Arbejderklasse, vi alle tilhører.

Vi faglige Kvinder har lettere ved at følge med i det politiske Arbejde end den Kvinde, der gaar i sit Hjem, og først senere skal tilegne sig den politiske Viden, som ingen af os kan undvære.

Fagforeningerne har, i Kraft af deres store Medlemsantal, medvirket til at faa Lovforslag vedtaget paa Rigsdagen af afgørende social Betydning, bl. a. til Fordel for de Arbejdsløse, dels ved at sætte Arbejder i Gang og dels ved Bevillinger af ekstra Understøttelser. Dette kunde jo ikke udrettes, saafremt der ikke var det nødvendige Samarbejde mellem Partiet og Fagforeningerne.

Vi skal ikke alene værne om de Goder, vi har opnaaet, men vi skal stadig sætte os nye Maal. Fremfor alt maa vi undgaa Splittelse i vore Rækker, Tiderne er netop nu saa vanskelige, at absolut Enighed er nødvendig.

Vort Hovedforbund er et synligt Bevis for, hvad vi kan naa, naar Arbejderkvinder fra By til By organiserer sig. Vi er nu 21,000 Medlemmer og vi kunde nemt blive det dobbelte — og det er vort foreløbige Maal — saa mange Kvinder er der endnu uden for Fagforeningerne.

Fanny Jensen omtalte den store Virksomhed: Elimar Schmidt i Aalborg, hvor der arbejder 75 uorganiserede Kvinder, noget saadant kan vi ikke være bekendt, og vort Forbund vil for Alvor sætte ind paa, at faa disse Kvinder organiseret.

Takkede til Slut Formanden og Kassereren for deres gode og trofaste Samarbejde gennem Aarene og overrakte dem hver en Frugtkurv fra Hovedbestyrelsen som en beskeden Paaskønnelse af deres Arbejde.

Bragte endvidere de mødte Medlemmer en Tak og bad dem bidrage til, at Sammenhold, Forstaaelse og Enighed stadig maa være det bærende indenfor Afdelingen og sluttede med at udbringe et Leve for Aalborg Afdeling med Ønsket om Held og Fremgang i den kommende Tid.

Forretningsudvalgsmedlem Martine Christensen, der er Kasserer i Afdelingen, talte for Foreningens ældste Medlem, Frk. Mary Hansen og overrakte hende smukke Blomster, som Tak for hendes Trofasthed overfor Afdelingen gennem Aarene.

Kathrine Andersen og Marie Jensen bragte Lykønskning fra Afdeling 1. Derefter talte Redaktør Riis-Flor. I en glimrende agitatorisk Tale gjorde Redaktøren Rede for vort Partis Betydning for Arbejderkvinderne og motiverede et med Begejstring modtaget Leve for Solidaritet og Sammenhold.

Formanden, Fru Nielsine Jensen havde i Dagens Anledning skænket Foreningen en meget smuk Sølv-Dirigentklokke, ligesom der var indløbet saavel Telegrammer som Blomster.

Der blev i Aftenens Løb sunget flere udmærkede Sange, som var forfattet i Anledning af Festen.

Efter Kaffen begyndte Ballet, der varede til Klokken 1.

Det blev en baade hyggelig og fornøjelig Fest, som Afdelingen kan mindes med Glæde — og saa begynder vi paa de næste 25 Aar.

Cirkulærer fra Arbejdsdirektoratet.

Vi har modtaget nedenstaaende 2 Cirkulærer fra Arbejdsdirektoratet, som vi beder vore Afdelingsledelser drage Omsorg for bliver efterkommet.

Til De statsanerkendte Arbejdsløshedskasser.

I Anledning af en fra Socialministeriet hertil oversendt Henvendelse fra Generaldirektoratet for Postvæsenet vedrørende det Forhold, *at arbejdsløse Medlemmer,* der opholder sig paa Steder, hvor Arbejdsløshedskasserne ikke har Afdelinger eller Kontrolsteder, *ofte henvender sig paa Postkontorerne for at blive afkontrolleret* i Henhold til Bestemmelsen i Arbejdsløshedslovens § 22, Stk. 4, skal man anmode Hovedledelsen om at foranledige, *at Medlemmerne bliver gjort bekendt med, at de i omhandlede Tilfælde bør undlade at lade sig afkontrollere paa Postkontorerne, men derimod enten paa de offentlige Arbejdsanvisningskontorer, hvor saadanne findes, eller hos de af Kommunalbestyrelserne dertil særligt valgte Medlemmer eller eventuelt paa Socialkontorerne.*

K. Korsgaard,
kst.

Til De statsanerkendte Arbejdsløshedskasser.

I Anledning af en Henvendelse fra Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet vedrørende Spørgsmaalet om Frankering af de fra Arbejdsløshedskasserne til de offentlige Arbejdsanvisningskontorer indsendte Tilmeldingskort og -blanketter skal man *under Henvisning til Direktoratets Cirkulære af 30. December 1933 paany henlede Hovedledelsernes Opmærksomhed paa, at udfyldte Tilmeldingskort og Postforsendelser indeholdende Til- og Afmeldingsblanketter i udfyldt Stand ikke vil kunne frankeres som Tryksager, men skal frankeres som Breve og Brevkort.*

Vater.

Revision af Medlemsbøgerne.

Hovedkontoret paabegynder i nær Fremtid den aarlige Revision af vore Medlemmers Fagbøger.

Vi henstiller derfor allerede nu til vore Afdelingsledelser at drage Omsorg for, at eventuelle Restancer bliver betalt, saa Bøgerne kan være i Orden, naar Afdelingen faar Meddelelse om at indsende dem hertil.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra Kl. 9—10. Kontortid: Fredag Kl. 3—7, Mandag Kl. 4—7. Endvidere er Kontoret aabent Lørdag til Kl. 1.

Arbejdsløse Medlemmer maa melde sig straks, naar de bliver ledige. *Formanden.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Sct. Knudsvej 23 A, St. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra Kl. 4½—6½.

Formanden Fru Edith Schwartz-Olsen træffes hver Onsdag fra Kl. 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse finder Sted hver Dag fra Kl. 9—11.

Udlevering af Bøger og Skemaer fra Kl. 11—12.

Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra Kl. 10½—1.

For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Fredag fra Kl. 4—6.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 11—12.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Tirsdag mellem Kl. 11—12.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Københavns Afd. 2.
(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Sct. Knudsvej 23 A, St.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra 5—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 9½—10½ Form.

Københavns Afd. 5.
(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.
(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforening):

Kontor: Hauserplads 14¹. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent hver Dag fra 10—3. Mandag og Torsdag fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.
(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Falkonéralle 118, Trappe B.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½. Formandens Telefon: Damsø 4787.

Hovedkontoret, Evaldsgade 7, St., er aabent hver Dag fra 10—3. Telefon Central 5123 og **11723**.

Adressefortegnelse.

Aabenraa Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Blenner, Søndergade 5.

Aalborg Afdeling 1. Formand: Fru Thekla Nielsen, Finlandsgade 8³. Telf. 1963. — Kasserer: Fru Marie Jensen, Valdemarsgade 28.

Aalborg Afdeling 2. Formand: Fru Nielsine Jensen, Lille Nygade 8¹. Tlf. 767. — Kasserer: Fru Marthine Christensen, Villa „Højen", Enghavevej, Vejgaard pr. Aalborg. Tlf. 3716.

Aarhus Afdeling 1. Formand og Kasserer: Fru Petra Schou, Sejrøgade 13. Kontor: Langelandsgade 16. Telf. 3044.

Aarhus Afdeling 4. Form.: Fru Marie Johnsen, Steinmannsg. 14³ tv. — Kasserer: Fru Cecilie Kopp, Marselis Boulevard 87, St.

Aarhus Afdeling 7. Formand: Fru Margrethe Rasmussen, Bruunsgade 57⁴. — Kasserer: Fru Johanna Nielsen, Sejrøgade 2³.

Aars Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Karen Thomsen, Stejlmosevej 13.

Esbjerg Afdeling. Formand: Fru Minna Rasmussen, Jernevej 11. Tlf. 2387. — Kasserer: Fru Kirsten Hansen, Rolfsgade 3. Tlf. 1856.

Fensmark Afdeling. Formand: Fru Mary Zollfranck, Kalkerup, Holme pr. Olstrup. — Kasserer: Frk. Margrethe Ulrichsen, Holme Sipperup, Holme pr. Olstrup.

Fredericia Afdeling. Formand: Fru Karen Sørensen, Dronningensgade 90¹. — Kasserer: Fru Marie Petersen, Nørrevoldgade 66.

Frederikshavn Afdeling. Formand: Fru Olga Nielsen, Ørnevej 9. — Kasserer: Fru Eva Olesen, Nørregade 3.

Frederiksværk Afdeling. Formand: Frk. Else Frederiksen, Tcherningsgade 8 A. — Kasserer: Frk. Karna Sinding Jensen, Fredensallé 10.

Glostrup Afdeling. Formand: Fru M. Lind-Sørensen, Enighedsvej 10. Tlf. 628. — Kasserer: Fru E. Larsen, Sofienlundsvej 8. Tlf. 547.

Grænge Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Marie Steinmeier, Grænge Station.

Haarby Afdeling. Formand: Fru Ketty Johansen, Strandgade, Haarby. — Kasserer: Fru Marie Hansen, Haarby.

Haderslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Scharnberg, Nørregade 48.

Hadsund Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Anna Winthersbølle, Kirkegade 1.

Hasle Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. M. Petersen, Hasle Lystskov.

Haslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Johanne Jensen, Savskærervej.

Hedehusene Afdeling. Formand: Fru Else Nielsen, Villa „Home", Ny Fløng pr. Hedehusene. — Kasserer: Fru Erna Vendelboe, Enghøj, Vestervang.

Helsingør Afdeling. Formand: Fru Augusta Jensen, Grønnehavevej 41, St. Telefon 1663. — Kasserer: Fru Martha Jørgensen, Svingelport 2 A, St. Telf. 732.

Herning Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Petrine Christensen, Gasværksvej 1.

Hillerød Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Johanne Olsen, Østergade 1. Tlf. 212.

Hjørring Afdeling. Formand: Fru Agnes Christensen, Mellemgade. — Kasserer: Fru Ellen Petersen, Toftegade 24.

Hobro Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Olsen, Mariagervej.

Holbæk Afdeling. Formand: Fru Laura Andersen, Marievej 17. — Kasserer: Fru Thora Nielsen, Ragers Sti.

Holeby Afdeling. Formand: Fru Karen Clausen, Vestervej, Holeby St. — Kasserer: Frk. Ellen Sørensen, Maribovej, Holeby, Lolland.

Holstebro Afdeling. Formand: Fru Laura Aagaard, Aaglimt 6, — Kasserer: Fru Marie Hingebjerg, Lemvigvej 3.

Horsens Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Marie Nielsen, Houmannsgade 35. Telf. 896 (privat). Telf. 1521 (Kontoret).

Hundested Afdeling: Formand Frk. Edith Christoffersen, Nørreg. 42¹. — Kasserer: Fru Christine Clausen, Søndergade, Lynæs.

Jyderup Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Bertha Jensen, Solvej 4.

Kalundborg Afdeling: Formand og Kasserer: Fru Manda Christensen: Slagelsehus A.

Kerteminde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Mary Høj, Nørrevænget 4.

Kolding Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Dagmar Kaehne, Kærmindevej.

Korsør Afdeling. Formand: Frk. Sofie Petersen, Rolighedsvej. — Kasserer: Fru Laura Henningsen, Strandvej 10.

Københavns Afdeling 1. Formand: Fru Edith Schwartz-Olsen, Sct. Knudsvej 23 A, St. Telefon 14539. — Kasserer: Frk. Clara Vesti-Andersen, Sct. Knudsvej 23 A, St.

Københavns Afdeling 2. Formand: Fru Harriet Baadum, Sct. Knudsvej 23 A, St. — Kasserer: Fru Jenny Larsen, Sct. Knudsvej 23 A, St.

Københavns Afdeling 3. Formand: Fru Johanne Jensen, Skydebanegade 29⁴. Telf. V. 9165 x. — Kasserer: Fru Christiansen, Vibeholm 8, Valby.

Københavns Afdeling 4. Formand: Fru Karen Eltong, Vinkelager 30³, Vanløse. Tlf. Damsø 4057 x. — Kasserer: Fru Carla Jørgensen, Frankrigsgade 52¹.

København Afdeling 5. Formand: Fru Inger Gamburg, Peder Skramsgade 17, St. Telf. Byen 4320. — Kasserer: Fru M. Mathiesen, Peder Skramsgade 17, St.

København Afdeling 6. Formand: Fru Anna Clemmesen, Hauserplads 14 [1]. Telf. Byen 7199. — Kasserer: Fru Anna Larsen, Hauserplads 14 [1].

København Afdeling 7. Formand: Fru Gerda Petersen, Jernbaneallé 69 [3]. Tlf. Damsø 4787. — Kasserer: Fru Ellen Emmé, Genforeningsplads 21 [3], tv. Kontor: Falkonerallé 118, Trappe B.

København Afdeling 8. Formand: Fru Ella Nielsen, Rigsbjerggaardsallé 67, Hvidovre. — Kasserer: Fru Johanne Mortensen, Blegdamsvej 128. Ø.

Køge Afdeling. Formand: Fru Maja Frederiksen, Ølby Lyng. — Kasserer: Fru Astrid Mortensen, Steensvej 20.

Lyngby Afdeling. Formand: Fru Christine Hansen, Odinsvej 10. — Kasserer: Fru Mary Petersen, Karoline Amalievej 90.

Middelfart Afdeling. Formand: Fru Karen Hansen, Blindebomsvej 17. — Kasserer: Fru Martha Rasmussen, Brovejen.

Nakskov Afdeling. Formand: Fru Carla Rosenbjerg, Tollesensvej 6 [2] tv. — Kasserer: Fru Hilda Hansen, Reimersgade 19.

Nexø Afdeling. Formand: Fru Johanne Petersen, Lindestræde 8. Kasserer: Frk. Anna Hansen, Munkegade 16.

Nyborg Afdeling. Formand: Fru Sexta Bosse, Nørrevoldgade 36. Kasserer: Fru Valborg Andreasen, Skippergade 20 [1].

Nykøbing F. Afdeling. Formand: Fru Frida Carlsen, Vandmøllestræde 4. Kasserer: Fru Agnes Jørgensen, Ryesgade 25.

Nykøbing M. Afdeling. Formand: Fru Signe Hviid, Østergade 30 [1]. — Kasserer: Fru Hildegard Jensen, Nørrebro 70.

Nykøbing Sj. Formand og Kasserer: Fru Erna Nielsen, Algade 72.

Næstved Afdeling. Formand: Fru Johanne Andreasen, Kornbakken 21. — Kasserer: Frk. Henriette Poulsen, Kornbakken 33.

Odense Afdeling. Formand: Fru Rosalie Rohde, Pantheonsgade 5 [2]. Telf. 4018. — Kasserer: Frk. Laura Rasmussen, Pantheonsgade 5 [2].

Præstø Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Oline Jensen, Skibbinge pr. Præstø.

Randers Afdeling. Formand: Fru Elna Rasmussen, Villa „Ruth", Gl. Hobrovej, Telf. 3195. — Kasserer: Frk. Pouline Jensen, Nyvangsvej 8, Telf. 1279.

Ribe Afdeling. Formand: Fru Ingeborg Nielsen, Korsbrødregade 358. — Kasserer: Fru Helga Jensen, Slotsgade 284.

Ringsted Afdeling. Formand: Fru Anine Nielsen, Amtstuegaarden. — Kasserer: Fru Karen Marie Christensen, Sct. Bentsgade 14.

Roskilde Afdeling. Formand: Fru Alma Jensen, Knudsvej 31 [1]. Telf. 2049. — Kasserer: Fru Lise Francher, Østergade 12.

Ryomgaard Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Katrine Hansen, Ryomgaard.

Rønne Afdeling. Formand: Fru Annine Kæmpe, Rendegade 1. — Kasserer: Fru Emma Sonne, St. Torvegade 66.

Skagen Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Sigrid Nielsen, Thorkild Skarpes Gaard.

Slagelse Afdeling. Formand: Fru Sofie Johansen, Klosterbanken 8. — Kasserer: Fru Sofie Jørgensen, Løvegade 54 [1].

Skelskør. Formand: Fru Ingrid Knudsen, Skovvej 8. — Kasserer: Fru Helene Petersen, Østergade 10.

Skive. Formand: Fru Kathrine Ustrup, Norgaardsvej 3. — Kasserer: Fru Marie Petersen, Enghavevej 8 St.

Struer Afdeling. Formand: Fru Vilhelmine Jensen, Nørregade 20. — Kasserer: Frk. Eva Engkilde, Søndergade 29.

Svendborg Afdeling. Formand: Fru Marie Jensen, Mellemvej 9 [1]. — Kasserer: Fru Anna Jørgensen, Skattergade 22 St.

Sønderborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Jensine Nielsen, Goethegade 13 [1].

Thisted Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Christine Dragsbech, Østerbakken 19.

Vamdrup Afdeling. Formand: Frk. Mathilde Budde, Nygade 7. Kasserer: Fru Elly Hansen, Nørregade 37.

Varde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Lydia Sørensen, Hjertingsvejs Sidevej.

Vejen Afdeling. Formand: Fru Dagmar Wollesen, Østerallé 64, St. — Kasserer: Fru Mette Jensen, Korsgade 4.

Vejle Afdeling: Formand: Fru Clara Tagmole, Fredericiagade 39 [3]. Telf. 2082. — Kasserer: Frk. Maria Jensen, Fredericiagade 6. Telefon 2433.

Viborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Kirstine Andersen, Store Sct. Mikkelsgade 20.

Vinderup Afdeling: Formand Fru Petrine Bech, Skolevej 12. — Kasserer: Fru Andrea Skød Petersen, Enghave. Sevel.

Vordingborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Oline Fabricius, Valdalsallé 4.

Ledvogterskernes Afdelinger:

1. Distrikt. Formand: Fru Johanne Jensen, Vogterhus 12, Tingsted. — Kasserer: Fru Marie Larsen, Hus 31 a, Tjæreby St.

2. Distrikt. Formand: Fru Martha Christiansen, Vogterhus 47. Jelling St. — Kasserer: Fru Petrine Christiansen, Vogterhus 3, Herningvej, Holstebro.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 91 | April 1939 | 24. Aargang

ROSENØRNS ALLE 12
KØBENHAVN V.

Samling om Socialdemokratiet.

Hvor spørger vel Kvinde paa Valgets Dag:
Hvem kæmped' min Kamp og hvem talte min Sag?

Hver Arbejdets Kvinde fik Livet det lært.
Det er ikke trælsomt og knugende svært.

Det er ikke Gaade og tungt at forstaa.
Vi lærte tilfulde den Vej, vi skal gaa.

Vi lærte: Den ene er famlende svag,
men Samling gi'r Styrke og Brus i vort Flag.

Og et har vi lært af Verden i Dag:
At Splittelse kun bliver Nederlag.

Hvor Folket blev knægtet og Frihed traadt ned,
der tændes nu Krigsfaklen Helvedes-hed.

Og Bomberne brager sig brølende frem,
og Børn staar ved rygende Tomter af Hjem.

— — —

Vi bygged' i Danmark i fredelig Færd,
og ikke ved Vold og ved blodige Sværd.

Og Arbejdets Kvinder og Arbejdets Mænd
fik Sejrene hjem — og vi sejrer igen.

Der kaldes til Valg, og bag Samholdets Flag
gaar Arbejdets Kvinder paa Valgets Dag.

Oskar Hansen.

Overenskomstsituationen 1939.

Overenskomstsituationen i Aar forløb temmelig fredeligt, idet ingen af Fagene havde særlig mange Overenskomster til Udløb, naar lige undtages Typograferne, hvis Overenskomster, saavel for København som Provinsen, var opsagt.

For vort Forbunds Vedkommende vedtog Hovedbestyrelsen i Oktober 1938 at opsige alle Marts-Overenskomsterne saavel med Arbejdsgivere i som udenfor Arbejdsgiverforeningen.

I Henhold hertil fremsendte vi inden 1. December Ændringsforslag til Overenskomsterne indenfor Arbejdsgiverforeningen.

Ved Partsforhandlingerne viste det sig hurtigt, at Arbejdsgiverne var indstillet paa at slippe med Tillæg til Lønningerne paa 2 à 3 Øre under Henvisning til Pristallets Nedgang.

Vi afviste imidlertid kategorisk saadanne Tilbud og Forhandlingerne fortsattes derfor i Hovedorganisationerne.

Her gik det noget bedre, idet vi de fleste Steder opnaaede Tillæg paa 4 à 5 Øre til Lønningerne foruden flere andre Ændringer i en Del Overenskomster.

Vi var lige ved at tro, at det vilde lykkes at faa alle Overenskomsterne ordnet i Hovedorganisationerne, men de under Foreningen for Danmarks Fiskekonservesindustri staaende Arbejdsgivere vilde overhovedet intet Tillæg give, idet de henholdt sig til, at Overenskomsterne var afsluttet i 1938, og at vi dengang fik et Tillæg til Timelønningerne af 6 Øre — for en enkelt Virksomhed dog kun 3 Øre.

Vi fastholdt, at en Timeløn paa 66 Øre var for lav i Betragtning af Arbejdets Karakter, og anmodede De samvirkende Fagforbund om Sanktion til at afsende Strejkevarsler overfor de paagældende Virksomheder.

Efter at have faaet denne varslede vi Arbejdsstandsning til Tirsdag den 28. Februar ved normal Arbejdstids Ophør.

Imidlertid tog Forligsmanden disse Overenskomster med sammen med flere andre, bl. a. Dansk Arbejdsmandsforbunds og Typografernes.

Ved Plenarmødet i Forligsinstitutionen den 27. Februar henviste Forligsmanden Parterne til paany at optage Forhandlingerne.

Disse fandt Sted den 28. Februar og her enedes man om en Overenskomst for 1 Aar mod et Tillæg til Lønningerne paa 3 Øre — samt for en enkelt Virksomhed i Roskilde, et Akkordafsavnstillæg som paa de øvrige Virksomheder (7 og 10 Øre). For „Fyrtaarnet"s Konservesfabriker, København, fik vi Lønskalaen ændret, saaledes at vore Medlemmer kun skal være paa Begyndelsesløn i 8 Uger og derefter kommer op paa næste Lønsats og efter 16 Ugers Forløb kommer paa højeste Løn, i Modsætning til hidtil, hvor de har været paa Begyndelsesløn $^1{}_2$ Aar, paa næste Lønsats $^1/_2$ Aar og først har faaet højeste Løn efter 1 Aars Forløb. Lønningerne forhøjedes her med henholdsvis 1 Kr. 50 Øre og 2 Kr. pr. Uge paa de 2 første Satser.

Vi har desuden faaet en Del Overenskomster afsluttet med Arbejdsgivere udenfor Dansk Arbejdsgiverforening og skal nu til at tage fat paa de opsagte April og Maj-Overenskomster.

Alt i alt maa vi vel sige, at vi har klaret det nogenlunde pænt i denne Omgang og vi faar nu at se, hvorledes det gaar til Efteraaret.

At lægge nogen Planer i disse usikre Tider er umuligt. Kun kan vi meget kraftigt understrege, at Sammenholdet blandt os Arbejdere i de kommende Tider yderligere maa styrkes og bevares.

— — —

Medens disse Linjer skrives erfarer vi, at de københavnske Typografer har forkastet Forligsmandens Mæglingsforslag med 2690 Nej-Stemmer imod 1882 Ja-Stemmer, hvorimod Arbejdsgiverne havde vedtaget Forslaget med 574 Ja-Stemmer mod 149 Nej-Stemmer.

Forligsmanden forsøgte straks derefter paany at bringe Parterne i Forbindelse med hinanden, men dette mislykkedes, og der var saaledes al Udsigt til, at Strejken vilde træde i Kraft Lørdag den 11. ds. Imidlertid traadte Regeringen straks til og ophøjede Mæglingsforslaget til Lov, og Strejken var saaledes afværget.

⊡

Afstemnings- og Samarbejdsregler.

Spørgsmaalet: Fælles-Afstemning i de store Overenskomstsituationer har ofte været drøftet mellem vore Hovedorganisationer, uden at der er opnaaet Enighed om at løse Spørgsmaalet paa fælles Basis.

I 1933, da Lock-outloven blev vedtaget, var der i § 3 en direkte Opfordring til at søge Spørgsmaalet løst.

§ 3 havde følgende Ordlyd:

„Der nedsættes under Statsministerens Ledelse et Udvalg, hvori Socialministeren, Formanden for Den faste Voldgiftsret, Repræsentanter fra Rigsdagen, for Arbejdsgivere og Arbejdere, samt for Forligsinstitutionen skal have Sæde.

Dette Udvalg skal foretage en Gennemgang af de bestaaende Love og Regler for Bilæggelse af Arbejdsstridigheder og tilvejebringe Forslag til Forelæggelse i Rigsdagen i Oktober 1933, hvorved Samfundets Interesse under Konflikter vedrørende Arbejdsforhold paa behørig Maade kan sikres".

Til Trods herfor opnaaedes der ikke Enighed i Hovedorganisationerne og Rigsdagen vedtog derfor i Januar 1934 at ændre Forligsmandsloven. I denne Lov er det særlig § 8, der fastsætter Betingelserne for Afstemninger.

Paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde i 1935 drøftedes Forligsmandsloven indgaaende, og man vedtog her et af Forretningsudvalget stillet Forslag om Regler for Fællesafstemninger.

Disse Regler var imidlertid ikke tilfredsstillende, især ikke efter den Afstemning et enkelt Forbund foretog under Overenskomstsituationen i 1937.

Da De samv. Fagforbund i Maj Maaned 1937 afholdt Generalforsamling krævede man derfor paany en Ændring. Generalforsamlingen vedtog at henstille til det kommende Forretningsudvalg at udarbejde et endeligt Forslag, der saa skulde behandles paa en ekstra Generalforsamling i Januar Maaned 1938.

Forretningsudvalgets Flertal stillede et Ændringsforslag, der gik ud paa, at naar Urafstemningen indenfor et Forbund ikke viste en Stemmedeltagelse af 75 pCt. af de stemmeberettigede Medlemmer, kunde Forbundets kompetente Forsamling træffe en Afgørelse for de resterende Stemmer op til 75 pCt., altsaa saaledes, at de ved Urafstemningen afgivne Stemmer skulde medregnes.

Desuden var der et Forslag fra et Mindretal indenfor Forretningsudvalget, ligesom Snedkerforbundet stillede et særligt Forslag.

Samtidig blev der fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Side rejst Spørgsmaalet om Samarbejdet i Forbindelse med Afstemningsreglerne.

Efter at Generalforsamlingen havde drøftet de stillede Forslag, vedtog den at nedsætte et Udvalg paa 28 Medlemmer, der skulde udarbejde nye Forslag, som saa skulde behandles paa endnu en Generalforsamling, der skulde afholdes i Slutningen af Aaret 1938.

Til Trods for, at Udvalget afholdt mange Møder, lykkedes det ikke at blive færdige til den fastsatte Tid — noget forsinket blev man jo ogsaa ved, at Udvalgets Formand Herr Chr. Jensen afgik ved Døden — men den 9. Februar 1939 fandt Generalforsamlingen Sted.

Der var af Udvalget i Forvejen udarbejdet en Betænkning, saa hver af de 850 Delegerede kunde følge med i de mindste Detailler. Udvalgets Flertal havde fremsat Forslag til Afstemnings- og Samarbejdsregler og efter en indgaaende Diskussion, hvori bl. a. Dansk Arbejdsmands Forbunds Formand Aksel Olsen og Smedenes Formand Peter Andersen hver fremkom med et vægtigt Indlæg, blev Flertallets Forslag, der lyder som følger, vedtaget:

Afstemningsregler:

1) Overenskomstforslaget udsendes til Urafstemning ved, at der i de respektive Forbund indkaldes til Generalforsamling, Klubgeneralforsamling eller Møde med de Medlemmer, Overenskomsten omfatter. Afstemningen skal foregaa hemmeligt og skriftligt. Hvor Medlemstallet er saa stort, at Lokalevanskeligheder gør sig gældende, eller andre Afstemningsvanskeligheder foreligger, kan det vedkommende Forbund træffe

særlig Aftale med den eller de paagældende Afdelinger om andet Afstemningsarrangement, dog saaledes at forsvarlige Afstemninger finder Sted.
2) Har Urafstemningen i et Forbund ikke vist en Stemmedeltagelse paa 75 pCt. af de stemmeberettigede Medlemmer, skal Forbundets dertil kompetente Forsamling træffe en Stemmeafgørelse for de resterende Stemmer op til 75 pCt.
3) Forud for hver Fællesafstemning træffer De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, i Forening med Repræsentanter for de paagældende Forbund, Bestemmelse om, i hvilken Udstrækning de til de paagældende Fag hørende Medlemmer i Henhold til det foreliggende Afstemningsforslag kan deltage i Afstemningen.
4) Inden for alle Forbund og disses Afdelinger maa, af Hensyn til Urafstemningerne, efter Ledelsernes bedste Skøn, foretages en til de foreliggende Overenskomster svarende Deling af Medlemstallet, herunder ogsaa medtaget eventuelle arbejdsløse. Forbundet er forpligtet til i god Tid forud for Afstemningerne at underrette De samvirkende Fagforbund om det talmæssige Resultat af denne Deling af Medlemmerne.

Samarbejdsregler:

1) Forud for Overenskomsternes Opsigelsestid afholdes et Møde med Organisationernes Repræsentanter — 3 Repræsentanter for hvert Forbund — (Formandsmøde, Repræsentantskab eller anden Repræsentation) paa Basis af Organisationernes Samvirke og til Støtte for Opnaaelsen af de bedst mulige Forhandlingsresultater under Forhandlingerne med Arbejdsgiverne.
2) Mødet drøfter: Den samlede Lønsituation og derunder Spørgsmaal om Overenskomsternes Opsigelse (generelt eller delvis), hvilke Hovedkrav (generelle Krav), som Forbundene bør optage paa deres Forhandlingsprogram og eventuelle andre Spørgsmaal af større Betydning, der kan forudses at have Interesse for andre Forbund end det forslagstillende.
3) Mellem Fagene, der har naturlige lønmæssige Fællesinteresser indenfor de af Overenskomstsituationen omfattede faglige eller industrimæssigt betonede Virksomhedsgrene, optages derefter inden Forslags Fremsendelse til Arbejdsgiverne, med De samvirkende Fagforbunds Deltagelse eller Indseende, et Samvirke, der har til Formaal, saa vidt gørligt, at skabe bedst mulig Overensstemmelse mellem de af de enkelte Organisationer paatænkte Forhandlingskrav, saaledes at Mangel paa Overensstemmelse paa dette Omraade ikke under Forhandlingerne med Arbejdsgiverne kommer til at hindre Gennemførelse af de ønskede Resultater. — Eventuelle Uoverensstemmelser mellem Organisationerne vedrørende Grundlaget for Samarbejdet og hvilke Fag dette omfatter, indbringes til Afgørelse for De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg.
4) Paa de Omraader, hvor det saaledes etablerede Samarbejde har fundet Sted, maa under Forhandlingerne Samarbejdet fortsættes, og eventuelle Afvigelser fra det i Fællesskab opstillede Samarbejdsprogram bør kun ske i Overensstemmelse med de i Samarbejdet deltagende Organisationer og med Godkendelse af De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg.

Sidste Afsnit af Betænkningen: Indstilling af Forslag vedrørende Overenskomstforhandlinger, blev derefter behandlet.

Dette Forslag var fremsat af et Mindretal paa 9 af Udvalgets 28 Medlemmer og Forslaget gik ud paa en Tilføjelse til de nuværende Forhandlingsregler § 2, Stk. b, og er saalydende:

1) De af Parterne fremsendte Ændringer sendes ogsaa til Forligsinstitutionen sammen med den eller de Overenskomster, hvortil Ændringsforslagene stilles.
2) Endvidere skal Parterne, efter Forhandlingernes Afslutning mellem Underorganisationerne, til Forligsinstitutionen sende de samme Oplysninger som de respektive Hovedorganisationer, jfr. Forhandlingsreglernes § 4, har Krav paa.
3) Disse givne Oplysninger skal, naar Forhandlingerne mellem Hovedorganisationerne er tilendebragt, suppleres med Oplysning om, hvilket Resultat Parterne er naaet til.
4) Repræsentanter for Forligsinstitutionen kan, paa et tidligt Tidspunkt, hvis en af Parterne ønsker det, gøre sig bekendt med Forhandlingen, enten som Forhandlingsledere eller Observatører, i saadant Omfang, at man ikke fra Forligsinstitutionens Side under eventuelle Forhandlinger skal kunne paaberaabe sig Ukendskab til de foreliggende Emner og derfor skyde dem til Side som uegnede til Forhandling.

Der blev fra mange Sider udtalt Betænkelighed ved at give Forligsmanden Adgang til paa nært Hold at overvære Forhandlingerne Hovedorganisationerne imellem, idet det let kunde paavirke Tillidsforholdet mellem Arbejdernes Repræsentanter og Arbejdsgiverne, og det ønskede man ikke. Alligevel blev Mindretallets Forslag ved Afstemningen vedtaget. Man maa nu haabe, at Generalforsamlingens Beslutninger om hele dette store, vigtige Spørgsmaal maa svare til vore Forventninger.

En Ting blev slaaet bombesikkert fast, at Samarbejdet Organisationerne imellem skal holdes vedlige til Forhandlingerne er afsluttet.

Og vi kan sikkert alle blive fuldt enige om, at Samarbejdet er mindst lige saa betydningsfuldt som Afstemningen.

Afsluttede Overenskomster.

Kajerød Mejeri.

Ny Overenskomst er oprettet med Mejeriejer Henningsen, Kajerød Mejeri, gældende til 1. November 1939. Lønnen tillagdes 5 Øre pr. Time og er nu 70 Øre.

A/S Nordisk Gummi- og Guttapercha-Kompagni.

Den bestaaende Overenskomst forlængedes til 1. Marts 1941 imod, at Timelønningerne forhøjes

med 5 Øre (fra 72 til 77 Øre) — (fra 45 til 50 Øre for Kvinder under 18 Aar). — Skifteholdstillægget hævedes fra 15 til 16 Øre pr. Time fra Kl. 23 til Kl. 6.

Øresunds kemiske Fabriker.

Den bestaaende Overenskomst forlængedes til 1. Marts 1941 (med Pristal), imod at den overenskomstmæssige Timeløn, 67 Øre, forhøjedes med 4 Øre til 71 Øre.

De kvindelige Arbejdere i Marketenderiet fik samme Tillæg.

Akkorderne forhøjedes med 4 pCt.

Aktieselskabet for kemisk Industri, Kastrup.

Den bestaaende Overenskomst forlængedes til 1. Marts 1941 (med Pristal), imod at Timelønnen forhøjedes med 4 Øre (fra 60 til 64 Øre). Akkordafsavnstillægget forhøjedes fra 7 1/2 til 9 Øre.

Den i Overenskomstens § 2 omtalte 3 Maaneders Periode (ren Timeløn uden Produktionstillæg) reduceres til 2 Maaneder.

I Produktionstillægsordningen forhøjedes Satserne fra henholdsvis 3 til 4 Øre, fra 3 til 5 3/8 Øre og fra 3 til 8 Øre.

Dansk Gelatinefabrik.

Overenskomsten forlængedes til 1. Marts 1940, imod at Timelønnen 70 Øre forhøjedes til 74 Øre.

Fabriken „Plastica".

Overenskomsten forlængedes til 1. Marts 1942 (med Pristal), mod et Løntillæg af 3 Øre, fra 70 til 73 Øre, samt en Forhøjelse af Akkordbasis fra 77 til 81 Øre. I 1937 havde vore Medlemmer faaet et Tillæg af 3 Øre pr. Time, uden at Overenskomsten havde været opsagt.

Andersen & Bruuns Fabriker.

Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1941, mod at Slutlønnen forhøjedes fra 65 til 70 Øre. Lønnen for Kvinder under 18 Aar til 55 Øre. Ferie i Henhold til Ferieloven. Dagpengene ved Ulykkestilfælde hævet fra 1 Kr. 50 Øre til 2 Kr.

Foreningen for danske Rebslagerier (Jacob Holm & Sønner).

Overenskomsten forlænget i 2 Aar til 1. Marts 1941, mod at de bestaaende Timelønninger fik et Tillæg af 5 Øre. (For Kvinder over 18 Aar fra 56 til 61 Øre de første 2 Maaneder, derefter fra 62 til 67 Øre. For Kvinder under 18 Aar fra 53 til 58 Øre).

I § 4, Stk. 2, udgaar Ordene: „samt Kvinder under 18 Aar, der er mindre arbejdsdygtige".

Skifteholdstillægget forhøjedes fra 15 til 16 Øre fra Kl. 23 til Kl. 6.

Tapetindustriens faglige Forening (Carl Dahl, Ballerup og Harboe, Odense).

Overenskomsten forlængedes til 1. Marts 1941 (med Pristal). Ugelønnen hævedes fra 32 Kr. til 33 Kr. 50 Øre (Odense). Grundlønnen fra 17 Kr. 85 Øre til 19 Kr. 85 Øre (Carl Dahl). Der udleveres 1 Kittel aarligt til Kvinder ved smudsigt Arbejde. (Spandevask m. m.) Interessetillægget hos Harboe i Odense forhøjedes fra 2 Kr. 50 Øre til 3 Kr.

C. F. Rich & Sønner A/S.
A/S De danske Cikoriefabriker.

Overenskomsten forlængedes til 1. Marts 1940, mod at Ugelønnen forhøjedes fra 32 Kr. 55 Øre til 34 Kr. 50 Øre. Akkordsatsen for Vikling af Cikorie paa Maskine forhøjes med 1 Øre pr. hel Kasse. Hjælpersken ved Universalmaskinerne til 3 kg-Pakker faar et Tilskud af 50 Øre pr. Dag. De Kvinder, der gør Trykkemaskinerne i Orden, faar 2 Par Handsker pr. Aar.

Kvinderne ved Cikoriefyldning faar 1 Par Træsko pr. Aar.

A/S H. C. Møllers Sæbefabrik & Oliemølle, Aarhus.

Overenskomsten forlængedes til 1. Marts 1941 (med Pristal). Timelønnen forhøjedes til 67 Øre (før 63 Øre). Et personligt Tillæg forhøjedes til 78 Øre.

A/S Nordisk Kamfabrik, Vordingborg.

Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1941 (med Pristal). Lønnen forhøjet med 4 Øre pr. Time (fra henholdsvis 65 og 67 Øre til 69 og 71 Øre).

Kaalunds Sæbefabriker, Kolding.

Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1941, mod at Ugelønningerne forhøjedes med henholdsvis 1 Kr. og 2 Kr. (Slutlønnen var 34 Kr. 50 Øre, er nu 36 Kr. Kr. 50 Øre). Priskuranten blev revideret og en Række Akkorder fik Tillæg fra 8 til 10 pCt.

The canned Cream and Milk Co. Odense.

Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940, mod at Lønnen forhøjedes fra 68 Øre pr. Time til 73 Øre pr. Time. Ferie i Henhold til Ferieloven.

Taxa-Motor-Kompagniet.

Overenskomsten forlængedes til: 1. Marts 1940, mod at Ugelønnen forhøjedes fra 34 Kr. til 36 Kr. 50 Øre. Ferie efter Loven.

L. E. Bruuns Export, Fredericia.

Overenskomsten forlængedes 1 Aar til 1. Marts 1940, mod at

Timelønnen 67 Øre forhøjedes med 5 Øre til 72 Øre
— 81 - — — 4 - - 85 -
— 92 - — — 3 - - 95 -

1/2 Aars Prøvetid ændres til 1 Maaned.

Begyndelseslønningerne 64 og 76 Øre forhøjedes med 4 Øre. Daarlige Akkorder optages til lokal Forhandling. Loddeakkorden forhøjedes fra 98 til 100 Øre. Ferie efter Loven. Iøvrigt paa de Vilkaar, man var enedes om ved den lokale Forhandling, nemlig: Handsker ved Maaling af Blik, og Gummistøvler til Kvinder, der vasker af efter Kalkning.

Sønderbyes Fabriker, Ebberup.

Overenskomsten forlængedes 1 Aar til 1. Marts 1940, mod at Timelønningerne forhøjedes med 3 Øre fra 72 til 75 Øre. Ferie ændret i Henhold til Loven.

Skandinavisk Gummi-Kompagni, Odense.

Overenskomsten forlænget paa et Aar til 1. Marts 1940, mod at Ugelønnen, 31 Kr., forhøjedes med 2 Kr. til 33 Kr. Akkorden for Dæk forhøjedes fra 13,5 Øre til 14,5 Øre. Ferie ændret i Henhold til Loven.

Limfjords Sardineri.

Med Elimar Schmidt, Aalborg, (Limfjords Sardineri) er afsluttet Overenskomst.

Overfor Firmaet Elimar Schmidt, Aalborg, (Aalborg Sardineri) havde vi afsendt Strejkevarsel, og der blev herefter ved Forhandling i Arbejdsgiverforeningen truffet en Overenskomst. Lønnen for nyantagne fastsattes til 61 Øre i de første 8 Uger, derefter 66 Øre. Man enedes om, at alt Arbejde saa vidt muligt skulde udføres i Akkord, og at Akkordpriserne skal fastsættes saaledes, at Fortjenesten for øvede Arbejdere ligger mindst 25 pCt. over den gældende Timeløn. Med Hensyn til Overtidsbetaling indførtes de almindeligt gældende Bestemmelser. Ved Skiftehold fastsættes Betalingen i Henhold til Nævnskendelsen af 22. December 1922 (henholdsvis 10 og 16 Øre). Olieindustriens Tillidsmandsbestemmelse tilførtes Overenskomsten. Overenskomsten traadte i Kraft straks og er gældende indtil den opsiges i Henhold til Forhandlingsreglerne til 1. Marts 1940.

Forsaavidt Firmaet fastholder sin Udmeldelse af Foreningen for Danmarks Fiske-Konservesindustri, har Kvindeligt Arbejderforbund uanset den ovenanførte Bestemmelse Ret til at opsige Overenskomsten med 1 Maaneds Varsel til 1. Juli 1939.

Da vi nu gennem Arbejdsgiverforeningen er blevet bekendt med, at Firmaet er udtraadt af Arbejdsgiverforeningen, vil Overenskomsten blive opsagt fra vor Side til Udløb 1. Juli i Aar.

Aalborg Kommune.

Med Aalborg Kommune er afsluttet ny Overenskomst for Skolerne. Lønnen forhøjedes fra 60 til 63 Kr. pr. Maaned. Overenskomsten gælder til 1. Marts 1941.

Sønderjysk Ægeksport, Haderslev.

Med Sønderjysk Ægeksport, Haderslev, er afsluttet Overenskomst, idet Virksomheden har tiltraadt den Overenskomst, der bestaar mellem de 5 store Ægfirmaer og Forbundet (86 Øre pr. Time).

Chr. Wolthers Ægeksport, Raadhusstræde.

Med Chr. Wolthers Ægeksport, Raadhusstræde, er ligeledes afsluttet Overenskomst, idet Firmaet ogsaa har tiltraadt den kollektive Overenskomst for Ægforretningerne.

Grosserer N. Simonsen, Jysk Ægeksport, Bjerringbro.

Grosserer N. Simonsen, Jysk Ægeksport, Bjerringbro, har ligeledes underskrevet den kollektive Overenskomst mellem Ægforretningerne og Forbundet.

Grosserer Amstrup, Herning Ægeksport.

Hos Grosserer Amstrup, Herning Ægeksport, har vi opnaaet et Løntillæg af 5 Øre til vore Medlemmer, uden at Virksomheden dog har underskrevet Overenskomsten.

Kolding Byraad Skoleudvalg.

Med Kolding Byraad Skoleudvalg er afsluttet ny Overenskomst, hvorved Lønningerne blev forhøjet med 10 Kr. pr. Maaned fra 60 til 70 Kr. Overarbejde paa Søn- og Helligdage betales med et Tillæg af 100 pCt. Under Sygdom som Følge af Tilskadekomst betales fuld Løn i indtil 3 Maaneder ÷ 1 Kr. pr. Dag.

Kommunen indgaar paa kun at beskæftige Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund.

Westergaards Kaffesurrogat- & Cichoriefabrik.

Med Westergaards Kaffesurrogat- & Cichoriefabrik er afsluttet ny Overenskomst. Timelønnen forhøjedes fra 65 til 69 Øre, ligesom der foretoges enkelte andre Ændringer i Overenskomsten, bl. a. blev Betaling i Ulykkestilfælde hævet fra 2 til 3 Kr. pr. Dag.

Mejeriet „Sanderum", Odense.

Overenskomsten med Mejeriet „Sanderum", Odense, er forlænget til 1. Marts 1940. Ugelønningerne blev forhøjet til henholdsvis 32 Kr. 50 Øre og 35 Kr. 50 Øre.

Gislinge Mejeri & Flødefabrik.

Med Gislinge Mejeri & Flødefabrik er afsluttet ny Overenskomst. Timelønen forhøjes med 3 Øre til 66 Øre, fra 1. Januar 1940 til 67 Øre. Overenskomsten forlænget til 1. Januar 1941.

Sønderborg Byraads Lønudvalg.

Med Sønderborg Byraads Lønudvalg er afsluttet Overenskomst for vore ved Rengøring paa Skolerne beskæftigede Medlemmer.

Lønnen forhøjes fra 62 Kr. 70 Øre til 76 Kr. pr. Maaned. Dette Løntillæg fik tilbagevirkende Kraft fra 1. November 1938.

Hanemosegaards Teglværk.

Overenskomsten med Hanemosegaards Teglværk forlængedes til 1. Februar 1940 mod at en Række Akkorder forhøjedes med fra 7 til 12 pCt.

A/S Nordisk Films-Kompagni.

Med A S Nordisk Films-Kompagni er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1940.

Ugelønningerne forhøjes med henholdsvis 2 Kr., 3 Kr., 3 Kr. 50 Øre, 4 Kr. og 5 Kr. pr. Uge, til

henholdsvis 27 Kr., 32 Kr., 38 Kr., 41 Kr. 50 Øre, 44 Kr. og 53 Kr. pr. Uge.

Kvinderne erholder 12 Dages Ferie, 1 Feriedag for hver præsteret Arbejdsmaaned.

Københavns Afdeling 5.

Københavns Afdeling 5 har lokalt truffet en Aftale vedrørende et Supplement til Overenskomsten med Firmaet „Electrolux". Til Erstatning for Betaling for Helligdage, der indtræffer i Ugens Løb, gives til Akkorden for Ankervikling et Tillæg af 2 Øre pr. Stk.

Til Erstatning for nedsat Fortjeneste for de ugelønnede Kvinder, grundet paa formindsket Arbejdstid ved Akkordarbejde, gives et Tillæg af 36 Øre ugentlig til hver Kvinde.

Dette Supplement træder i Kraft fra og med 1. Januar 1939.

Afdelingen har ligeledes oprettet et Supplement til Overenskomsten med Fabriken „Wicon", hvorved der gives et personligt Tillæg til 2 Kvinder, naar de arbejder paa Timeløn.

De forenede Tapetfabriker.

Med De forenede Tapetfabriker er afsluttet Overenskomst til 1. Marts 1940. Lønnen forhøjes med 3 Kr. pr. Uge fra 30 til 33 Kr. Ved Spandevask forhøjedes Lønnen til 36 Kr. 50 Øre, ligesom Prisen ved Akkordrulning forhøjedes fra 29 til 32 Øre pr. 100 Stk.

Næstved Fiskerøgeri.

Med Næstved Fiskerøgeri er lokalt afsluttet Overenskomst gældende til 1. April 1940.

Timelønnen forhøjedes fra 65 til 79 Øre, ligesom de almindelige Bestemmelser med Hensyn til Overtidsbetaling m. m. indførtes i Overenskomsten. Der har ikke tidligere været Overenskomst med Virksomheden.

Firmaet Thyge Ludvigsen.

Med Firmaet Thyge Ludvigsen er afsluttet ny Overenskomst. Lønningerne forhøjedes med henholdsvis 1 Kr. og 1 Kr. 50 Øre pr. Uge, fra henholdsvis 29 og 33 Kr. til 30 Kr. og 34 Kr. 50 Øre. Overenskomsten gælder til 1. Marts 1940.

Hjørring Halmvarefabrik.

Overenskomst er afsluttet med Hjørring Halmvarefabrik. Lønnen fastsættes til 62 Øre pr. Time de første 3 Maaneder, derefter 70 Øre. Den almindelige Overtidsbetaling indførtes. Betaling for Skifteholdstillæg fastsattes til henholdsvis 10 og 17 Øre. Virksomheden indgik paa kun at beskæftige organiseret Arbejdskraft. Overenskomsten gælder til April 1940, der har ikke tidligere været Overenskomst med Virksomheden.

⊡

Mæglingsmøder.

Med Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter har der været Mæglingsmøde vedrørende en Række Akkorder i Priskuranten af 10. Februar 1938.

Mødet resulterede i, at man fik et Tillæg til følgende Priser:

Nr. 25 (forhøjedes fra 11 til 12 Øre).
- 33 (— - 10 til 10½ Øre).
- 36 (— - 10½ til 11½ Øre).
- 133 (— - 4 til 6 Øre).

Forhøjelserne træder i Kraft fra 1. Januar 1939.

Mæglingsmøde afholdt hos Firmaet Thomas B. Thrige, Odense, vedrørende Fastsættelse af Prisen paa Indlægning af Statorer.

Man havde ikke kunnet opnaa Enighed lokalt, idet Firmaet kun havde tilbudt vore Medlemmer 50 Øre pr. Stk.

Man enedes om at fastsætte Prisen til 72 Øre pr. Stk., naar Kvinderne faar mindst 5 Stk. ad Gangen. Fremstilles der kun enkelte Stykker, erholder Kvinderne et Tillæg af 10 pCt.

Ligeledes vedtoges en Tillægspris ved stivere Traad.

Med Hellesens Enke & V. Ludvigsen er afholdt Mæglingsmøde i Anledning af, at Firmaet nægter at aflønne en Arbejderske i Overensstemmelse med Overenskomstens § 7, Stk. 3.

Man enedes om at opfordre Parterne til at fremme de indledede Akkordforhandlinger, saaledes at Spørgsmaalet derved kan finde sin endelige Løsning, ligesom Firmaet indgik paa at betale vedkommende Arbejderske et Timelønstillæg af 26 Øre fra den 30. November 1938 og indtil Akkordforhandlingernes Afslutning.

Med A/S Fisker & Nielsen er afholdt Mæglingsmøde i Anledning af Uenighed om Betaling for Afbalancering af Ankere.

Efter Diskussion af Sagen enedes man om, at Firmaet afregner det omhandlede Arbejde, hvor Enighed om Akkordprisen ikke var opnaaet, efter Overenskomstens § 7, Stk. 3.

Mæglingsmøde er afholdt med Foreningen for Danmarks Fiskekonservesindustri vedrørende et Forhold paa Virksomheden i Holbæk, idet vore Medlemmer klagede over, at de fastsatte Akkordpriser ikke gav 25 pCt. over Timelønnen. Ved Mødet enedes man om Fastsættelse af en Række Akkordpriser, og der aftaltes en Prøvetid af en Maaned, i hvilken Timelønnen er garanteret.

I Overenskomsten mellem Den danske Mælkekondenseringsfabrik, Horsens og Forbundet er fastslaaet, at for saa vidt Arbejdstiden er nedsat til mindre end 30 Timer pr. Uge, skal der ydes de paagældende Kvinder et Tillæg af 5 Øre pr. Time. Firmaet fortolkede Bestemmelsen paa den Maade, at naar Kvinderne havde 3 Gange 5 Timer indenfor en Uge, skulde Tillæget ikke betales, idet det

beregnede, at hvis de havde haft Arbejde hele Ugen, altsaa 6 Gange 5 Timer, vilde de have haft 30 Timer, hvorfor de 5 Øres Tillæg bortfaldt.

Da de lokale Forhandlinger ikke førte til noget Resultat, anmodede vi De samvirkende Fagforbund om et Fællesmøde og efter at De samvirkende Fagforbund havde paaklaget Forholdet til Dansk Arbejdsgiverforening, blev Sagen bragt i Orden efter vor Fortolkning og de paagældende Kvinder fik det ekstra Tillæg udbetalt.

Naar daarlige Tider banker paa Døren, viser *i Dag* det demokratiske Samfund Vilje til Hjælp; det gælder baade naar Arbejdsløshed, Sygdom og Alderdom melder sig. Det har altid været Socialdemokratiet, der var forrest paa disse Omraader.

Ti Aars Regeringsarbejde har medført, at vi har en Sociallovgivning, som intet andet Land kan fremvise Magen til.

Samfundets yngste.

Hvilken Kvinde forstaar ikke det Gode, som Loven om Opførelse af Boliger til børnerige Familier

Styres skal der — alt det andet er en forvirret Flok.

Til Arbejderklassens Kvinder.

Paa Arbejdspladser, hvor der er beskæftiget baade Kvinder og Mænd, har man udmærket Lejlighed til at betragte den Udvikling, der er sket Kønnene imellem.

Og saa staar vi faktisk kun 30 Aar fjernede fra den Tid, hvor Kvinden var betragtet som et anden Klasses Menneske. I 1908 fik Kvinderne kommunal Valgret og i 1918 fik de for første Gang Lov til at være med ved Valget af Rigsdagen.

I Kraft af Arbejderbevægelsens Indsats er der sket en Nyorientering vedrørende Kvindens Stilling i Samfundet.

Det er Arbejderbevægelsen, der har skrevet paa sin Fane: Lige Ret for alle, uanset *Køn,* Race eller Religion.

I Dag finder vi i Hjem og paa Arbejdsplads en frigjort Kvinde, parat til sammen med Manden at gøre sin Medborgerpligt. Og selvfølgelig bør Kvinden beskæftige sig med Politik.

var. Loven om Sundhedsplejersker har allerede i Praksis vist sin store Betydning. Nu oprettes Mødrehjælpsinstitutioner, hvor enhver Moder kan henvende sig og faa Raad og Vejledning baade paa det sociale og juridiske Omraade.

Ferie med Løn.

Naar Sommerens skønneste Tid kommer, bliver der nu Lejlighed til Ferie for alle. I to dejlige Uger skaber Ferieloven Muligheder for at hente ny Kraft og Sundhed til hele Familien. 12 Arbejdsdages Ferie med fuld Løn er et Fremskridt, som ikke mange Fags Udøvere hidtil havde turdet regne for gennemførligt.

Bedre Skoler.

Baade for Børn og Unge er der gennemført Bestemmelser der skaber bedre Skoler og Undervisningsmuligheder. Paa Højskoler, Aftenkursus o. lign. faar den unge Kvinde og Mand Kundskaber, som før kun var forbeholdt nogle enkelte.

Valgets Spørgsmaal.

Man taler nu ikke mere om *hans* eller *hendes* Interesse; i Dag taler man om vore Interesser. Baade Kvinde og Mand er interesseret i, at Samfundet ledes paa den bedste Maade for begge Parter.

Kvindernes Interesse i Tidens Spørgsmaal maa naturligvis ogsaa give sig Udslag derved, at de møder frem paa Valgdagen og gør deres Pligt.

Paa Valgets Dag maa Danmarks Kvinder møde frem og stemme for den Regering, der arbejder for at skabe gode Forhold paa Land og i By, for lykkelige Hjem, for Kvindens Frihed, for Barnets Sundhed og Dygtighed.

Mød da frem paa Valgdagen, Kvinder, og stem paa det Parti, der altid har kæmpet for Kvindens Ligeret — for Frihed og Menneskelykke —

stem socialdemokratisk.

⊡

Smaa Noter.

Mandag den 2. Januar 1939 fejrede Blyantsfabriken „Viking", København, 25-Aars Jubilæum.

I den Anledning skænkede Virksomheden flere store Pengegaver til forskellige Formaal, bl. a. fik Virksomhedens mandlige Arbejdere, saavel paa Blyantfabriken som Tændstikfabriken, hver et Gratiale paa 100 Kr. og de kvindelige Arbejdere 50 Kr.

Det allerbedste var dog, synes vi, at der oprettedes et selvejende Arbejderlegat paa ½ Million Kr., bestaaende af de nuværende 330,000 Kr. i Arbejderfonden og dertil et ekstra Tilskud paa 170,000 Kr.

* * *

En smuk Tanke.

Vi modtog i Januar Maaned fra vor Esbjerg Afdeling et Beløb, stort 215 Kr., som var indsamlet blandt vore Medlemmer til Mad til de spanske Børn.

Gennem flere Uger er der samlet Penge ind til dette Formaal.

Vi sendte Beløbet videre til Matteotti-Fonden, der har bedt os bringe Kammeraterne i Esbjerg en hjertelig Tak for deres Offervilje.

* * *

„Folke-Ferie" aabnede Onsdag d. 1. Marts sit Hovedkontor og Rejsebureau i Frederiksborggade 42.

I de smukke, nye Lokaler mødte en stor repræsentativ Forsamling. Socialminister Ludvig Christensen holdt Aabningstalen og sluttede med Ønsket om, at „Folke-Ferie" maatte blive til Gavn og Glæde ikke mindst for de Tusinder af Arbejderkvinder, der aldrig før havde kendt til Ferie.

Nu henstiller vi til de af vore Medlemmer, der vil benytte Ferien til en god og billig Rejse, trygt at henvende sig til vor egen Forretning „Folke-Ferie". De vil der kunne faa Raad og Vejledning om alt vedrørende Rejser. Det er, som Turistchef Lichtenberg meget betegnende udtalte ved Indvielsen, Arbejdernes egen en gros og en detail Forretning i Sundhed og Lykke.

Lad det derfor blive „Folke-Ferie", der tilrettelægger din Rejse.

Paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling den 9. og 10. Februar blev Næstformanden, Folketingsmand Knud V. Jensen med Akklamation valgt til Formand og Sekretær Laur. Hansen blev valgt til Næstformand.

Vi ønsker oprigtigt diss to dygtige Tillidsmænd Lykke og Held i deres store og ansvarsfulde Hverv.

* * *

Arbejdernes Fællesorganisation i København tæller op mod 140,000 Medlemmer — alle Arbejdere — medens Social-Demokraten i København kun har godt 58,000 Abonnenter. Dette Misforhold kan vi Arbejdere slet ikke være bekendt. Vort eget Blad er et uundværligt Kampvaaben, hvorfor da støtte Modstanderpressen, der aldrig har haft noget tilovers for Arbejderne?

Støt derfor vort eget Blad, abonnér paa Social-Demokraten!

* * *

Ved Revisionen af Medlemsbøgerne har det i flere Tilfælde vist sig, at A delingskassererne, naar de har faaet Understøttelseskvitteringer tilbage fra Hovedkontoret, glemmer at rette den fejlagtigt indførte Understøttelse i Medlemsbøgerne.

Vi beder vore Afdelingskasserere om endelig at huske dette, da det vil lette os meget ved Revisionen af Bøgerne.

Vi beder vore Afdelingskasserere om nøje at overholde saavel den daglige Kontrol af de arbejdsløse, som Fra- og Tilmelding af disse til Arbejdsanvisningskontorerne.

⊡

Stiftelsesfester.

15 Aars Stiftelsesfest i Haderslev Afdeling.

Lørdag den 14. Januar fejrede Haderslev Afdeling sin 15-aarige Stiftelsesfest. Det blev en Festaften, som Deltagerne sent vil glemme.

Kl. 8 samledes man om det smukt pyntede Kaffebord, medens et Orkester musicerede. Ved hver Kuvert var der lagt et Festprogram, som fortalte, hvad der skulde ske i Aftenens Løb.

Da alle Pladserne ved Bordet var optaget, bød Formanden, Fru Scharnberg, i hjertelige Ord et Velkommen til hele Forsamlingen og de indbudte Gæster. Derefter blev der sunget en Sang, forfattet i Dagens Anledning, hvoraf vi citerer sidste Vers:

Kvindeligt Arbejderforbund, Tak for hvad Du gav,
Sejrende Du gennemførte mangt retfærdigt Krav,
Laan ej dem, *der splitter,* Øre,
Trygt skal Du os fremad føre,
Glædens gyldne Sol skal lue,
Rødt i Smaamands Stue.

Hovedkasserer, Kirsten Rasmussen, var første Taler, og indledede med at bringe en Hilsen fra Forbundets Formand, Fru Fanny Jensen, som des-

værre var forhindret i selv at være til Stede paa Grund af vigtige Forhandlinger. Omtalte derefter de gode Resultater, der var naaet i Løbet af de 15 Aar. Bestyrelsen, med Fru Scharnberg i Spidsen, havde alle udført et stort Stykke Arbejde, som vi sagde dem Tak for. Vi maa dog ikke slaa os til Ro med det, vi har naaet, men arbejde videre, dels for at opnaa flere Goder og dels for at bevare de Goder vi har erhvervet. Taleren omtalte derefter Forbundets Fremgang, baade lønmæssigt og kulturelt, f. Eks. var Medlemstallet gaaet frem med ca. 2000 i det sidste Aar til ca. 22,000. Efter at have givet nogle Oplysninger om Forbundets og Arbejdsløshedskassens økonomiske Forhold, sluttede Fru Rasmussen, idet hun bragte Hovedbestyrelsens hjerteligste Lykønskning og overrakte Fru Scharnberg en smuk Frugtkurv som Tak for hendes Indsats i Forbundets Arbejde, og bad Forsamlingen raabe et kraftigt Leve for Kvindeligt Arbejderforbunds Haderslev Afdeling.

Da man den Aften erfarede, at Fru Scharnberg havde været Kasserer for Afdelingen i 10 Aar, fik hun senere fra Hovedkontoret (i Henhold til Kongresbeslutning) tilsendt 100 Kr., som Tak for det Arbejde, hun gennem de 10 Aar havde udført som Kasserer.

Efter at man havde nydt den første Kop Kaffe, talte Fru Schrøder paa Afdelingens Vegne og overrakte Fru Scharnberg en smuk 3-armet Lysestage samt en Buket Blomster. En personlig Hilsen sendtes Fru Scharnberg fra Fru Elsner, den tidligere Formand for vor Aabenraa Afdeling, som paa det Tidspunkt opholdt sig i København.

Fru Blenner bragte en Hilsen fra Aabenraa Afdeling. Fru Bøttcher omtalte Afdelingens første vanskelige Aar og hyldede Fru Scharnberg for hendes utrættelige Arbejde for Afdelingen. Carl Hansen omtalte, hvor vanskeligt det i sin Tid havde været overhovedet at faa stiftet en Afdeling i Haderslev, og man maatte derfor saa meget mere paaskønne de Resultater, der var opnaaet. Han opfordrede Kvinderne til fortsat energisk Arbejde til Gavn for Afdelingens Medlemmer. Forretningsfører Viggo Hansen bragte en Hilsen og Lykønskning fra Partiforeningen. Han omtalte Betydningen af Værdien af intimt Samarbejde mellem den politiske og den faglige Virksomhed. Det samme omtalte Redaktør P. Jensen, som bragte en Hilsen fra Social-Demokraten. Han opfordrede Arbejderkvinderne til fortsat Virke, for at støtte deres Organisation, Parti og Presse.

Alle Talerne blev hilst med stærkt Bifald.

Man gik nu over til den mere gemytlige Del af Festen. Der var Underholdning af D. s. U. og Solosang ved Carlo Petersen samt en Revy, forfattet af Kaj Nielsen.

Efter Underholdningen oplæste Fru Scharnberg de indløbne Telegrammer og takkede enhver, der havde bidraget til Aftenens gode Forløb, hvorefter man til Afslutning sang: Danmark for Folket.

Derefter blev Salen ryddet til Dans, men undertegnede maatte desværre forinden forlade Festen, da jeg skulde rejse af Hensyn til Møde andet Sted næste Dag. Det var en Festaften, som helt igennem var vellykket. *Hovedkassereren.*

Stiftelsesfest i Roskilde Afdeling.

Der var dobbelt Fest i Roskilde Afdeling Lørdag den 11. Februar. Afdelingen holdt 22-Aars Fødselsdag og samtidig skulde der afsløres en ny Fane.

Ved de meget festligt smykkede Kaffeborde samledes Kl. 8 Medlemmerne og indbudte Gæster.

Folketingsmand W. Willumsen fra Socialdemokratisk Forbund, Axel Kruuse fra Fællesorganisationen, Martin Rasmussen fra Arbejdsmændene. Afdelingens Æresmedlem Marie Hansen og Forbundets Formand.

Formanden Alma Jensen bød Velkommen og udtalte sin Glæde over, at Afdelingen nu stod ved sine Ønskers Maal: selv at eje en Fane; haabede, at hver især vilde bidrage til, at denne Aften virkelig kunde blive festlig.

Efter Kaffen holdt Fanny Jensen Festtalen, begyndte med at omtale den Grotid, de senere Aar havde været indenfor Afdelingen, der nu snart naar op til de 300 Medlemmer.

Dette var Bevis for, hvor energisk og vedholdende Alma Jensen havde arbejdet. I disse vanskelige Tider maa Samling være det absolut bærende i Fagbevægelsen, for vi vil fremad og stadig arbejde paa at hæve Kvindelønningerne op i et højere Plan. I har nu anskaffet eder et Samlingsmærke. Maatte den røde Fane frem i Tiden vaje over en fri og enig Kvindeskare, der forstaar at sætte sig Maal og at arbejde for dem.

Derpaa gled et Tæppe langsomt til Side og Fanebæreren stod med Fanen, hvis røde Dug viste en rank Kvindeskikkelse bærende paa en lysende Fakkel. Herunder stod i Guld: Roskilde Afdeling, stiftet den 6.—2.—1917.

Fanny Jensen overrakte under stort Bifald Fanebæreren Blomster og sluttede sin Tale med at bringe Formanden og vor dygtige Kasserer Lise Francker Tak for godt og forbundstro Arbejde. Ogsaa disse to Kammerater fik en Blomsterhilsen fra Hovedbestyrelsen.

Saa fik Willumsen Ordet. Han bragte Partiets Lykønskning med Tak for det udmærkede Samarbejde gennem Aarene, der bliver arbejdet godt i denne Afdeling, bliver I saadan ved, kan I trygt se Fremtiden i Møde.

Kruuse talte om den røde Fane, der er Symbol paa Frihed og Demokrati og sluttede med et: „Sammenhold vor Styrke".

Martin Rasmussen bragte en Hilsen fra Arbejdsmændene og overrakte Formanden en smuk Blomsterkurv. Han udtalte sin Glæde over Afdelingens Vækst og udbragte et Leve for Roskilde Afdeling.

Afdelingens Æresmedlem, Marie Hansen, takkede for den smukke Fest og omtalte Arbejdet gennem Aarene. Nu vidste hun, at Afdelingen blev dygtig ledet, ligesom Regnskabet ogsaa viste et pænt Overskud.

Ind imellem sang man nogle muntre Sange, bl. a. en smuk Fanesang.

Nu bød Alma Jensen velbekomme og Festen sluttede med et Bal, hvor det gode Humør Gang paa Gang gav sig Udslag. Klokken blev mange, inden de sidste tog hjem, men det havde vel ogsaa nok været en fin Aften med baade Pølsegilde og andre muntre Overraskelser.

Den Aften vil vi, der var med, huske længe. Tak — Roskilde!

Stiftelsesfest i Skagen Afdeling.

Lørdag den 25. Februar afholdt vor Skagen Afdeling sin 4 Aars Stiftelsesfest paa Karstens Hotel. Festen fik et meget vellykket Forløb.

Deltagerne samledes om de smukt pyntede Kaffeborde. Formanden, Sigrid Nielsen, bød velkommen, hvorefter Fru M. Christensen, Aalborg, talte, bl. a. om Afdelingens Oprettelse, som hun havde deltaget i. Støt og sikkert var det gaaet fremad i de forløbne 4 Aar, saavel med Medlemsantal som med de Fordele, der ved Sammenhold var opnaaet i Arbejdsforholdene paa Hermetikfabriken. Fruen manede til fortsat Enighed og Sammenhold, ogsaa med de forestaaende Valg for Øje. Stærkt Bifald hilste den fortræffelige Tale.

Forskellige havde Ordet for at hylde Foreningen, og et Par i Dagens Anledning forfattede Sange blev sunget. Formanden takkede, og der sluttedes med en Svingom af „den gue gammeldaws Slav". Alle var ved Festens Slutning enige om, at det ikke var de kedeligste Fester, der afholdes, naar det er de organiserede kvindelige Arbejdere, der er Indbydere.

40 Aars Fest i Horsens.

Vor Afdeling i Horsens fejrede Lørdag den 11. Marts 40 Aars Stiftelsesfest i Forsamlingsbygningen med Festmiddag og Bal. Kl. 7 præcis blev Dørene til den store Festsal aabnet, og Deltagerne indtog deres Pladser til Tonerne af Socialisternes Marsch.

Vi var alle betaget af en forventningsfuld Stemning, der først fik sin rigtige Udløsning ved Aftenens mange Taler.

Festbordene var overdaadigt smykket med Blomster, hvoraf 14 skønne Blomsterkurve var Hilsner fra øvrige Fagforeninger, Partiet, D. s. U. og D. U. I.

Formanden, Marie Nielsen, bød hjertelig velkommen til Medlemmer og Gæster i Haab om, at vi maatte faa nogle hyggelige Timer med hinanden, saa denne Aften kunde lyse op i den graa Hverdag.

De indbudte Gæster var: Borgmester Aksel Sørensen fra Socialdemokratisk Forbund, Emil Eskesen fra Fællesorganisationen, Carl Nielsen, den kommunale Klub, Redaktør Sophus Rasmussen fra vort Blad, alle med Hustruer, og Afdelingens Æresmedlem, Forbundsformand Fanny Jensen.

Efter en Sang fik Fanny Jensen Ordet. Takkede varmt for Samværet i Aften med Kammeraterne og Indbydelsen til Festen, og omtalte Arbejdet i Afdelingen i de svundne Aar. Det var ikke altid lige let i Begyndelsen. Afdelingen blev jo stiftet 2 Aar før vort Forbund blev Landsforbund, saa det gjaldt om at kunne klare sig selv. Der var ikke den Støtte at faa, som nu. Horsens er en rød Arbejderby — har i mange Aar været det — saa Arbejdet med at faa de uorganiserede Kvinder med, gik forholdsvis let. Det var de kvindelige Arbejdere paa Bryggeriet, der stiftede Afdelingen, og vor Formands Moder har været en af de Kvinder, der gik i Spidsen og i mange Aar udførte et stort Arbejde som Kasserer og Opkræver.

Da Hovedbestyrelsen i 1911 vedtog, at Kvinderne paa Bryggerierne skulde overflyttes til Bryggeriarbejdernes Forbund, var Petrea Nielsen en af de sidste Kvinder, der blev overflyttet til dette Forbund, idet vi maatte tvinge hende dertil. Som Tak for hendes mangeaarige, forbundstro Arbejde, har jeg i Dag, paa Hovedbestyrelsens Vegne, henlagt en Krans paa hendes Grav.

Nu er denne Afdeling vokset stor og stærk, der arbejdes med Energi og Dygtighed, saa vore mandlige Kammerater har lært at respektere Kvindernes Fagforening. Sammenholdets Værdi bliver forstaaet af Medlemmerne og der er nu omtrent 600 Medlemmer i Afdelingen. Overalt paa Arbejdspladser, hvor der arbejder Kvinder, er de organiseret, og vi har mange Overenskomster med Arbejdsgiverne her. Det er Resultatet af mange Aars Arbejde, men vi skal videre frem. Det gælder ikke alene om, at værne de Goder vi har opnaaet. Vi skal stadig fremad og sætte os nye Maal. Omtalte Forbundets Vækst, Fremgang og Betydning for den arbejdende Kvinde, henstillede til Medlemmerne om fortsat at slaa Kreds om Forbundet, saa vi kan bevare vor Slagkraft overfor Arbejdsgiverne. Takkede Bestyrelsen og Formanden for godt Samarbejde med Hovedforbundet. Bragte paa Hovedbestyrelsens Vegne Marie Nielsen en særlig Tak og sluttede med et af Forsamlingen kraftigt besvaret Leve for Kvindelig Arbejderforbund i Horsens.

Medens Forsamlingen rejste sig, overrakte Formanden, Marie Nielsen, Fanny Jensen en Buket med 40 dybrøde Nelliker, som Tak for hendes Gerning som Formand i Afdelingen gennem 20 Aar.

Borgmesteren fik derefter Ordet og det var en Tale, der fik den store Forsamling til at lytte. Han er en gudbenaadet Taler. Der er ikke Tvivl om, at han og Hedtoft-Hansen er vort Partis dygtigste Talere, baade i Ordvalg og smukt Sprog. Borgmesteren talte saavel i Alvor som Skæmt, sluttede med at omtale de forestaaende vigtige Valg og stolede atter i Aar paa Kvindernes Medvirken til en straalende Valgsejr for Socialdemokratiet.

Saa sang Forsamlingen en af Oskar Hansen skrevet Sang, hvorefter Emil Eskesen bragte Hilsen og Tak fra Fællesorganisationen for mange Aars godt Samarbejde med Kvindeligt Arbejderforbund. Til denne Tak sluttede Carl Nielsen sig fuldt og helt.

Redaktør Rasmussen bragte en Hilsen fra vort Blad, Kvinderne her er flinke til at holde vort eget Blad. Omtalte den arbejdende Kvindes Indsats for Hjem og Børn og anmodede Kvinderne om at agitere for et godt Valg.

Man var nu naaet til Desserten og her holdt Fru Jensine Petersen, der har været Formand i Afdelingen for mange Aar siden, en Tale for Pionererne, særlig for Formandens Moder, der havde været i Besiddelse af den rette Tro paa Organisationen i de Aar, det kneb.

Fru Petersen fik overrakt en Buket Syrener.

Marie Nielsen oplæste en Del Telegrammer, 27 ialt, hvorefter Borgmester Aksel Sørensen sluttede Talernes Række ved at takke Fanny Jensen for hendes Arbejde i Horsens.

Kaffen blev nydt i Selskabslokalerne, og den store Forsamling, der var 550 til Festmiddagen, takkede for den velsmagende Mad.

Der var et nydeligt og vellykket Bal til Kl. 2.

Saa sluttede Formanden af med Tak til alle for den gode Stemning, der havde givet Aftenen Fest og Farve, men der gik endnu nogen Tid før de sidste Deltagere gik hjem. Der var kun een Mening blandt dem alle, at det helt igennem havde været en god Aften, vellykket og med den rigtige Stemning fra først til sidst. En god Fest, der giver et godt Minde med, naar det daglige Arbejde atter begynder. Maatte det altid være saadan, at vi kan møde hinanden med Kammeratskab og Forstaaelse, baade til Fest og Arbejde.

20 Aars Stiftelsesfest i Hillerød Afdeling.

Lørdag den 11. Marts holdt vor Hillerød Afdeling sin 20 Aars Stiftelsesfest paa Hotel Linden. Kl. 8 samledes 175 Deltagere ved et smukt pyntet Kaffebord. Formanden Fru Johanne Olsen bød Forsamlingen og Gæster Velkommen og udtalte sin Glæde over, at saa mange var mødt. Gæsterne var Hr. Redaktør Dines Pedersen med Frue, Byraadsmedlem Fru Rigmor Carlsen og Formanden for Oplysningsforbundet Hr. Chr. Poulsen.

Forbundets Sekretær Dagmar Petersen, som holdt Festtalen, takkede paa Hovedbestyrelsens Vegne for Indbydelsen og ønskede til Lykke med Dagen. Omtalte, at Arbejdet med at organisere Kvinderne hernede havde været noget vanskeligt, fordi Virksomhederne laa meget spredte, men paaviste, hvad der er opnaaet ved Sammenhold og Vilje. Afdelingen tæller nu cirka 150 Medlemmer. Adresserede Forbundets Tak for det opnaaede til Johanne Olsen.

Takkede Ledelsen for godt Samarbejde i de forløbne Aar. Taleren mindede Kvinderne om de forestaaende Valg og opfordrede dem til at møde frem og afgive deres Stemme. Vi har i 10 Aar haft Regeringen Stauning, og vi ønsker at vise, vi vil fortsætte ad samme Linie. Ønskede, at Kvinderne vilde interessere sig for det politiske Arbejde.

Dagmar Petersen bad Formanden paa Hovedbestyrelsens Vegne modtage denne Blomsterkurv som Tak for hendes Arbejde. Takkede ligeledes Bestyrelsen og enkelte af de gamle Medlemmer, som havde været med fra Starten for godt Samarbejde. Udbragte et Leve for Kvindeligt Arbejderforbund i Hillerød.

Byraadsmedlem Rigmor Carlsen fik derefter Ordet og udtalte nogle smukke Mindeord om den afdøde Formand, Fru Jørgensen, som var den egentlige Stifter af Afdelingen. Omtalte ligeledes Valget. Ønskede at Kvinderne tog mere Del i det politiske Liv i Hillerød end Tilfældet er. Udbragte et Leve for Afdelingen.

Redaktør Dines Pedersen takkede for Indbydelsen og udtalte sin Glæde over at være til Stede ved Kvindernes Fest, og omtalte Formandens store Arbejde med at holde sammen om det opnaaede, og berørte ogsaa det politiske Arbejde og udtalte, at vi maatte have endnu flere Kvinder med. Derefter talte Formanden for Oplysningsforbundet, var glad for at være til Stede. Det glædede ham at kunne sige, at ogsaa Kvinderne var med i Oplysningsarbejdet og derigennem søgte at dygtiggøre sig. Sluttede med at udbringe et Leve for Afdelingen. Som Bevis paa, at Formandens Arbejde blev paaskønnet af Medlemmerne, blev der overrakt hende en Del Blomster og andre Gaver, og Formanden lovede, at hun fortsat skulde gøre sit Bedste til Gavn for Medlemmerne.

Dermed var den alvorlige Del af Festen Slut, og Dansen tog sin Begyndelse. *Dagmar Petersen.*

Folke-Ferie — Sommeren 1939.

200,000 Arbejdere, der aldrig før har nydt en Ferietids Glæder, skal i Aar have denne Oplevelse. Ialt 600,000 Arbejdere og Funktionærer har — takket være Ferieloven — i Aar Ferie med Løn og faar næste Aar 12 Dages Ferie med Løn. Over *40 Millioner Kroner* om Aaret vil Arbejderne med den nuværende Beskæftigelse anvende til Ferie.

Disse Tal fortæller, at Danmarks Arbejdere har faaet et socialt og kulturelt Gode, der bør udnyttes paa bedste Maade. Ferieloven gennemførtes uden en kostbar, faglig Kamp og uden de Ofre, som saa mange Fremstød ellers har koster Arbejderbevægelsen.

Den første „Feriesommer" bliver 1939, og skønt den store Ferietid først bliver til Virkelighed i 1940, saa møder Folke-Ferie dog med 250 tilrettelagte Ture for Sommeren 1939. Disse Arrangementer er saa forskellige, at der maa være noget for enhver baade hvad Tid, Smag og Pengepung angaar.

Der er Ture med 8—14 Dages Ophold i henholdsvis Esbjerg, Aalborg eller Frederikshavn, Dronningmølle, Langeland, Bornholm eller Kalundborg. Der er Ture til Norge, Sverige og Finland. Der er Krydstogt med egen Damper til Gotland, Estland, Letland og Finland, — Ønskerejsen for mange Danskere, og til under 150 Kr. for hele Færden Østersøen rundt.

Der er Ture Fyen rundt, Sjælland rundt og Danmark rundt med Bus. Ture med Amerikabaaden til Gdynia eller Göteborg. Ture i København paa 2 Døgn for 17 Kr., alt iberegnet, og billigere Priser for længere Ophold.

Ved Samarbejde med Tillidsmænd fra forskellige Arbejdspladser, med en Række Trafikinstitutioner, Rejsebureauer, Rejseførere og den norske, svenske og finske og andre Landes Arbejderorganisation er der gennem Folke-Ferie skabt Mulighed for at faa en Rejse til hvert eneste Land i Europa allerede i den første Sæson, og enten Rejsen skal ske

ad Skinnevej, Søvej, Luftvej eller Landevej,

kan den arrangeres gennem Folke-Ferie.

Mellem Folke-Ferie-Organisationerne i Norden er der truffet Aftaler om Udveksling af Arbejdere og gensidig Hjælp. For de Tusinder, der kun kan rejse i Højsæsonen og ikke kan faa Plads paa Hoteller eller Pensionater, forsøger man med danske Landbohjem at faa en Ordning i Stand, der baade har stor økonomisk og kulturel Værdi.

For enligstillede Kvinder med Børn har Folke-Ferie indrettet H. K.'s tidligere Feriehjem, Strandhuset i Karlslunde, hvor Opholdet for Moderen pr. Uge andrager 25 Kr., heri er indbefattet Rejse Tur-Retur København; for det første Barn bliver Prisen pr. Uge Kr. 10 og for øvrige Børn yderligere Moderation.

Med Henblik paa Provinsarbejdernes Ophold i København er der allerede den første Sommer indrettet et stilfuldt, moderne og hyggeligt Hotel, med store Klublokaler, centralt beliggende paa Vesterbrogade 41. Prisen her bliver i Sommertiden for Etagesenge Kr. 2,50 pr. Døgn pro persona og Kr. 3,00 i Vintertiden pr. Enkeltværelse. Hotellets Personale lønnes efter Overenskomst, og kun for Skopudsning og Bagagetransport er der ekstra at betale.

Som gylden Regel gælder, at *alle* kan rejse med Folke-Ferie. Der er intet Monopol, ingen Undtagelser, og Folke-Ferie samarbejder med alle Hoteller, Pensionater, Trafikinstitutioner og Turistforeninger samt andre, der vil yde en Indsats for en heldig Løsning af Ferie- og Fritidsspørgsmaalet.

I Samarbejde med D. S. B. er Folke-Ferie indgaaet i Benyttelsen af Rejsesparebogen, saaledes at Tillidsmændene fordeler Bøgerne, og Ihændehaverne køber 25 Øres Frimærker, indklæber disse i Bogen, for derved at sammenspare de faa Kroner mere end Ferielønnen, som jo giver den helt rigtige Ferie. — Der er i Øjeblikket mange Hundrede Arbejdere, der sparer sammen til Ferien ved Hjælp af Rejsesparebogen eller ved Benyttelse af „Arbejdernes Landsbank"s Feriesparebøsser, der saavel som Rejsesparebogen kan faas i Folke-Feries Rejsebureau, Frederiksborggade 42, København, eller hos Selskabets 55 Repræsentanter ud over Landet.

Det første Aar har Folke-Ferie særlig sat ind paa København, hvorfra det overvejende Antal Ferierejsende vil komme, men med fuld Forstaaelse af, at Folke-Ferie skal være en Landsorganisation, er der foreløbig af Arbejdernes lokale Fællesorganisationer valgt 55 Repræsentanter i danske Provinsbyer, som i Samarbejde med Pressen og de lokale Foreninger er i fuld Gang med at tilrettelægge lokale Ture, etablere Feriecentre i Nærheden af de større Byer og forme den Ramme, der engang vil blive skabt for Arbejdernes Ferie- og Fritidsorganisation.

Arbejderne plejer at kunne løse de Opgaver, de paatager sig, og vi nærer ingen Tvivl om, at Folke-Ferie vil blive den store, brede Befolknings gode Tjener, hvadenten Rejsen gælder Ind- eller Udland, enten det drejer sig om en individuel Rejse eller et Fællesarrangement for en Klub, Arbejdsplads, Forening eller et Forbund.

De store, flotte Kataloger om Krydstogter, Den blaa Ekspres, Sommerliv ved Stranden, er ikke noget Arbejderne blot skal se paa, — ved en fornuftig Tilrettelægning, ved Samarbejde med mange Landes Arbejderorganisationer, er den Tid inde, da Arbejderne for Alvor kan faa Del i Rejselivets Glæder, — og kan man først tage den store Rejse ad Aare, ja, saa er der allerede i Aar en Række billige Ture, som man kan være med i eller selv foretage.

Spørg Folke-Ferie, Frederiksborggade 42, København K, Central 2617, eller nærmeste Provinsrepræsentant.

Folke-Ferie er din Organisation, din Tjener.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra Kl. 9—10. Kontortid: Fredag Kl. 3—7, Mandag Kl. 4—7. Endvidere er Kontoret aabent Lørdag til Kl. 1.

Arbejdsløse Medlemmer maa melde sig straks, naar de bliver ledige. *Formanden.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Sct. Knudsvej 23 A, St. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra Kl. 4½—6½.

Formanden Fru Edith Schwartz-Olsen træffes hver Onsdag fra Kl. 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse finder Sted hver Dag fra Kl. 9—11.

Udlevering af Bøger og Skemaer fra Kl. 11—12.

Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra Kl. 10½ til 11½ og fra 1—2.

For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Fredag fra Kl. 4—6.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 11—12.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Tirsdag mellem Kl. 11—12.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Sct. Knudsvej 23 A, St.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra 5—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 10—11 Form.

Københavns Afd. 5.

(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforening):

Kontor: Hauserplads 14 1. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent hver Dag fra 10—3. Mandag og Torsdag fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Vesterbrogade 35, 1. Sal tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½. Formandens Telefon: Damsø 4787.

Hovedkontoret, Evaldsgade 7, St., er aabent hver Dag fra 10—3. Telefon Central 5123 og **11723.**

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 92 | Juli 1939 | 24. Aargang

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV ROSENBORGS ALLÉ 12 KØBENHAVN V

Kan vore

i Ægforretningerne, paa Fjerkræslagterierne og ved Sæson-Rengøring beskæftigede Medlemmer vedblivende bevare deres Medlemsskab i Arbejdsløshedskassen?

Dette vigtige Spørgsmaal har længe været aktuelt, og er alene blevet rejst ved, at nogle af vore Medlemmer paa et stort Æglager i Provinsen mente, at den Beregning, Hovedkontoret lagde til Grund for Udbetaling af Understøttelse paa nedsat Tid, ikke var rigtig, og derfor indsendte Klage til Arbejdsdirektoratet.

Efter at Direktoratet havde undersøgt Sagen og givet os Ret i vor Betragtning, stillede man os det Spørgsmaal, om disse Kvinder i det hele taget kunde siges at være berettiget til fortsat at have Tilknytning til Arbejdsløshedskassen, idet en Del af dem kun var beskæftiget 2 à 2½ Dag om Ugen. En af os foretagen Opgørelse viser, at der ialt paa Ægforretningerne er beskæftiget ca. 1400 Kvinder, og deraf er allermindst de 800 paa indskrænket Tid.

Forholdet er jo desværre det, at de store Ægforretninger i det sidste Aars Tid har indført Maskiner saavel til Sortering, Stempling som Pakning af Æg, og naar man tager i Betragtning, at en Kvinde kan stemple og pakke 20 Kasser à 18 Snese Æg i Timen, vil man kunne forstaa, at hvor der før var Arbejde til vore Medlemmer i 4 à 5 Dage om Ugen, er der nu kun Arbejde i den halve Tid.

Om disse Kvinder kan betragtes som arbejdssøgende — og det er Kærnen i Sagen — kan der siges baade for og imod.

Vel ved vi, at de paagældende Kvinder skal være parate, naar Firmaet sender Bud efter dem, da Arbejdet ellers bliver optaget af en anden, men vi har aldrig været ude for, at en Ægpakkerske har nægtet at tage anvist Arbejde, f. Eks. en enkelt Dags Rengøring.

Hvis de nægtede dette, vilde de miste Retten til Understøttelse, og det er Kvinderne klare over.

Skulde det vise sig, at de ifølge Vedtægten ikke fortsat kan staa tilknyttet Kassen, vil dette faa Konsekvenser for vore Medlemmer paa Fjerkræslagterierne og iøvrigt ogsaa for en Del Kvinder, der er beskæftiget ved Sæson-Rengøring, idet deres Fortjeneste ligger paa samme Niveau.

Vi har derfor spekuleret meget paa en Løsning af dette vigtige Problem, thi det drejer sig for en stor Del om enligtstillede Kvinder og Forsørgere.

Vor Kasses Hovedledelse har drøftet Sagen, og man vedtog at anmode Arbejdsgiverne om en Forhandling for om muligt at faa Arbejdet fordelt paa den Maade, at de Kvinder, der har været længst i Virksomhederne, faar noget mere Arbejde.

At man derved kun vil kunne beskæftige et mindre Antal Kvinder, kan ikke undgaas, men alligevel vilde det være den lempeligste Maade at ordne Sagen paa.

Forhandlingen fandt Sted Torsdag den 1. Juni paa Axelborg. Forretningsføreren indledede med at give en udførlig Redegørelse for Grunden til vor Henstilling til Arbejdsgiverne vedrørende Fordelingen af Arbejdet. Formanden, Direktør Jørgensen, stillede sig meget forstaaende her overfor, men fremførte paa sin Side de Vanskeligheder, en eventuel Forandring i Arbejdet vilde forvolde. Han erkendte, at Indførelsen af Maskiner havde begrænset Arbejdet i høj Grad.

Efter en længere Diskussion, hvori saavel Arbejdsgiverne som vore Repræsentanter deltog, udtalte Direktøren, at han mente, den nye Æglov muligvis kunde bevirke en Merbeskæftigelse, idet Æggene allerede kunde komme ind Onsdag Morgen i Modsætning til nu, hvor de først kommer Onsdag Eftermiddag og Torsdag Morgen. Ligeledes vilde man indskærpe Filialbestyrerne ikke at antage flere Kvinder, end der absolut var Brug for.

Hermed sluttede Mødet.

Vi maa nu afvente og se, om denne Æglov vil give mere Arbejde. Vi optager herefter ikke flere Medlemmer i Arbejdsløshedskassen, før de har haft Arbejde over midlertidig Art (5 Uger à 48 Timer), og vore Medlemmer maa i Fremtiden paa de ledige Dage endelig tage alt, hvad der kan anvises dem af løst Arbejde. Dette kan maaske betyde en Merfortjeneste, saa Medlemsretten i Arbejdsløshedskassen kan bevares for en Del af Medlemmerne.

Det er jo det, vi bestræber os for, men herom kan intet bestemt siges endnu, før Forhandlingerne med Arbejdsdirektoratet er afsluttede.

— — —

Paa Fjerkræslagterierne ligger Beskæftigelsen ogsaa ganske meningsløst. En af os udarbejdet Opgørelse viser, at ikke en eneste Kvinde paa disse Virksomheder er paa fuld Arbejdstid. Saaledes kan vi nævne en enkelt Virksomhed, hvor Kvinderne kun har haft 4 til 8 Timers Arbejde ugentlig, paa en anden, som beskæftiger 22 Kvinder, har disse kun haft — siger og skriver — 2 Timers Arbejde ugentlig.

Disse Virksomheder maa jo ogsaa antage langt flere Kvinder, end de har Brug for, da jeg ikke kan tro, det er vore Medlemmer selv, der ønsker at dele Arbejdet paa denne Maade.

Ogsaa fra vore Medlemmer paa et stort Fjerkræslagteri er der klaget til Arbejdsdirektoratet over, at vi ikke udbetaler Understøttelse til dem paa nedsat Tid, naar de paa 3 Dage kan tjene 25 Kr. og derover.

Hovedbestyrelsen har nu vedtaget, at vi skal søge optaget Forhandling med Arbejdsgiverne, saa denne meningsløse Arbejdstid kan blive ændret.

Da vore Medlemmer selv har bragt disse Forhold frem for Arbejdsdirektoratet, har vi ikke kunnet undgaa at beskæftige os med dem, men eet er bombesikkert: vore Medlemmer har aldrig haft Grund til at beklage sig hvad Understøttelsen angaar.

Naturligvis er det meget uheldigt, at Beskæftigelsen i disse to Brancher er blevet saa ringe, men desværre har vi jo ingen Indflydelse paa dette Forhold.

Vi kan kun haabe, at de ovenfor nævnte Forholdsregler — for Ægforretningernes Vedkommende i Forbindelse med den nye Æglov — bidrager til, at Forholdene bedrer sig.

Knud V. Jensen død.

For anden Gang i Løbet af 6 Maaneder har vi danske Arbejdere lidt et meget stort Tab.

Det gjorde os inderligt ondt, da vi i December Maaned fra Tallinn i Finland modtog Budskabet om Chr. Jensens Død, og dog er det, som om Budskabet fra Nakskov om Knud V. Jensens Død, rammer os endnu haardere — og det er ikke til at undres over!

Det er her en Mand i sin bedste Alder, der netop nu skulde til at udfolde hele sin Dygtighed og Intelligens i det mangeartede og krævende Arbejde, der ventede ham paa den ansvarsfulde Post som Formand for De samvirkende Fagforbund.

Vi kunde ikke fatte, at den Mand, vi havde talt med Aftenen før, paa et Øjeblik — brat og uventet — var blevet revet bort fra os, sin Gerning og fra Hustru og Børn.

I et saadant Tilfælde forekommer Døden os ufattelig og ubarmhjertig.

I 1928 blev Billedskærerforbundets Forretningsfører, den unge Knud V. Jensen, valgt til Sekretær i De samvirkende Fagforbund, og her fik han rigtig Brug for sine Evner og sin store Viden i faglige Spørgsmaal.

Knud V. Jensen var fra sin pure Ungdom stærkt politisk interesseret. Det var derfor saare naturligt, at Nakskov-Kredsen ønskede ham til Folketingsmand, da Borgmester Bresemann nedlagde dette Hverv.

Efter Vilh. Nygaards Død i 1937 blev han Næstformand i De samvirkende Fagforbund, og efter Chr. Jensens Død blev han paa Generalforsamlingen i Februar Maaned i Aar valgt til Formand med Akklamation.

Vi glædede os over, at det blev Knud V. Jensen, der fik denne vigtige Post betroet, thi netop han havde alle Betingelser for at gøre sig gældende og respekteret, fordi han kunde tale med om alt, hvad der angik vore Interesser.

Det var en hurtig Karriere, han havde gjort, men vi undte ham den. Vi vidste, at han nok skulde varetage den vigtige Post, der var blevet ham betroet, med den rette Indsigt og Myndighed, og vi havde al Grund til at mene, at vi nu i mange Aar vilde have den rigtige Formand i De samvirkende Fagforbund.

Ogsaa indenfor Den danske Radiofoni blev Knud V. Jensens rige Evner taget i Brug, og ogsaa her stillede man store Forventninger til ham, — men saadan skulde det altsaa ikke være!

Søndag den 11. Juni blev han bisat fra Bispebjerg Kirkegaard. I det herlige Sommervejr var den blomstersmykkede Baare hensat paa en Katafalk bag ved Kapellet paa den store Græsplæne.

Hvor mange der var mødt for at sige ham Farvel, ved vi ikke, men vi siger ikke for meget, naar vi nævner dem i flere Tusinde.

Statsminister Stauning, Underdirektør Peter Nørgaard og Næstformand i de samvirkende Fagforbund, Lauritz Hansen, talte alle bevæget og smukt over Vennen og Medarbejderen.

Domprovst Ege foretog Jordpaakastelsen, og hans stærkt personlige Tale gjorde et dybt Indtryk paa Forsamlingen, hvorefter Kisten blev baaret over til Krematoriet gennem en Flagallé af røde Faner.

Stille og grebet forlod det mægtige Følge derefter Kirkegaarden.

Urafstemning

vedrørende Konsolidering af Fortsættelseskassens Økonomi.

Som meddelt i Cirkulære af 18. Marts d. A. til vore Afdelinger, har Hovedbestyrelsens Forslag vedrørende en Konsolidering af Fortsættelseskassens Økonomi, ved at overflytte et Beløb svarende til 10 Kr. pr. Medlem fra Strejkekassen til Fortsættelseskassen, da vore Medlemmer ellers maatte paalignes et Ekstrakontingent af 10 Kr. een Gang for alle, været udsendt til Urafstemning, og vi bringer nedenfor Resultatet:

Afdeling	afg. St.	Ja-St.	Nej-St.	blanke	ugyld.
Aabenraa	16	16			
Aalborg 1	172	171	1		
— 2	91	91			
Aarhus 1	131	127	3		1
— 4	91	89		2	
— 7	89	75		13	1
Aars*					
Esbjerg	190	190			
Fensmark	32	32			
Fredericia	76	76			
Frederikshavn	16	16			
Frederiksværk	56	56			
Glostrup*					
Grænge	16	2	14		
Haderslev	48	48			
Hadsund*					
Hasle	17	17			
Haslev*					
Hedehusene	12	12			
Helsingør	148	148			
Herning*					
Hillerød	42	42			
Hjørring	51	51			
Hobro*					
Holbæk	15	14		1	
Holstebro*					
Horsens	477	477			
Hundested	15	15			
Haarby	40	40			
Holeby*					
Jyderup	7	7			
Kalundborg	14	13	1		
Kerteminde	51	51			
Kolding	39	39			
Korsør	10	10			
Køge	67	67			
København 1	2866	2724	80	62	
— 2	438	438			
— 3*					
— 4	223	223			
— 5	3762	3716	33	8	5
— 6	400	400			
— 7	150	150			
— 8	61	61			
Lyngby	40	40			
Middelfart	140	133		7	
Nakskov	26	26			
Nexø	35	35			
Nyborg	42	42			
Nykøbing F.	61	61			
Nykøbing M.	31	31			
Nykøbing Sj.	14	14			
Næstved	21	21			
Odense	864	864			
Præstø	7	7			
Randers	87	87			
Ribe	12	12			
Ringsted	20	26			
Transport	11329	11097	132	93	7
Roskilde	29	29			
Ryomgaard	15	15			
Rønne	24	24			
Slagelse	74	74			
Skagen	27	27			
Skelskør	12	12			
Struer	26	26			
Svendborg	78	73	5		
Sønderborg	44	44			
Skive	12	12			
Thisted	19	19			
Vamdrup	29	29			
Varde*					
Vejen	29	29			
Vejle	55	55			
Vinderup	15	15			
Viborg	19	19			
Vordingborg	19	19			
Ledvogt. 1. D.	11	11			
— 2. -	17	17			
	11883	11646	137	93	7

*) Ikke meddelte Resultater.

Forslaget blev, som det fremgaar af ovenstaaende, vedtaget med 11.509 Stemmers Majoritet.

Hovedbestyrelsen er indforstaaet med, at denne Fremgangsmaade kun kan anvendes een Gang. Skulde det vise sig, at vor Fortsættelseskasse atter kommer i økonomiske Vanskeligheder, har vi kun to Udveje tilbage, enten at lukke Kassen eller at paaligne Medlemmerne et direkte Ekstrakontingent.

Beløbet, 186.730 Kr., er nu overført fra Strejkekassen.

Vi kan nu tilbagebetale det Beløb paa 200.000 Kr., som Fortsættelseskassen ifjor laante af Hovedforsikringen.

Under 10. Juni d. A. har vi fra Arbejdsdirektoratet modtaget Meddelelse om, at Socialministeren efter Direktoratets Indstilling har godkendt, at vor Kasse kommer i Betragtning ved Fordelingen af det Beløb paa 1½ Million Kr., som i Henhold til Lov af 21. December 1938 er stillet til Raadighed for de daarligst stillede Kasser.

Vi er meget glade for, at Arbejdsdirektøren sørgede for, at vi kom i Betragtning ved Fordelingen af det nævnte Beløb; for vor Kasse blev det 82.896 Kr., som er indgaaet i Fortsættelseskassen, og vi har saaledes god Grund til at mene, at denne indtil videre vil kunne klare endog ret store Udbetalinger.

Afsluttede Overenskomster.

Jensen og Søn, Vejle.

Med Vaskeriejer Jensen og Søn, Koldingvejens Dampvaskeri, Vejle, er Overenskomsten forlænget i 2 Aar til 1. Maj 1941. Lønningerne forhøjedes med 2 Øre straks, og 2 Øre yderligere fra 1. Marts 1940. Lønningerne er nu henholdsvis 59, 69 og 71 Øre pr. Time.

Konservesfabriken „Molendo", Odense.

Overenskomsten er forlænget 1 Aar til 1. Marts 1940. Lønnen forhøjedes med 5 Øre pr. Time, og er nu 70 Øre.

Adolf Priors kemisk-tekniske Fabriker.

Overenskomsten er forlænget til Marts 1940. Lønnen hævet med 6% fra 34 Kr. 65 Øre til 36 Kr. 73 Øre.

„Folke-Ferie".

Med „Folke-Ferie" er oprettet ny Overenskomst, gældende til 1. Maj 1940. Lønnen er 90 Øre pr. Time.

Bornholms-Fjerkræslagteri, Nexø.

Ny Overenskomst er oprettet med Bornholms-Fjerkræslagteri, Nexø. Virksomheden er indgaaet paa samme Overenskomst som er gældende med „De samvirkende danske Andels-Fjerkræslagterier" med den Forskel, at Begyndelseslønnen 65 Øre er gældende i 3 Maaneder i Stedet for i 8 Uger. Overenskomsten betyder et Løntillæg af 26 Øre pr. Time paa Slutlønnen, idet Lønnen hidtil var 50 Øre, og med ubegrænset Arbejdstid. Overenskomsten er gældende til 1. Maj 1940.

Den nye Forsamlingsbygning, i Odense.

Overenskomsten er forlænget i 2 Aar til 1. April 1941. Lønningerne hævedes med 2 Kr. pr. Uge til 35 Kr. 50 Øre.

Midtjyllands-Ægexport, Brande.

Overenskomsten er forlænget i 2 Aar til 1. April 1941, imod at der ydes et Løntillæg af 5 Øre til samtlige Lønninger fra 1. April 1939 at regne.

Rørvævsfabriken i Roskilde.

Overenskomsten er forlænget til 1. Marts 1941. Timelønningerne forhøjedes med 5 Øre til henholdsvis 60 og 65 Øre. Der tillægges 2 Øre paa alle Akkorder.

Politigaarden.

Ny Overenskomst er oprettet med Politigaarden gældende til 1. April 1940. Lønnen forhøjedes med 5 Øre pr. Time til 93 Øre, tilbagevirkende fra 1. April 1938.

Randers Margarinefabrik.

Overenskomsten er forlænget til 1. April 1940. Den bestaaende Timeløn forhøjedes med 6 Øre til 84 Øre pr. Time.

Arbejdernes Aktiebageri.

Odense Afdeling har lokalt afsluttet ny Overkomst med Arbejdernes Aktiebageri, gældende til 1. April 1941. Timelønnen hævet med 20 Øre (fra 80 til 100 Øre) i Timerne fra Kl. 4 til 6 Morgen. Arbejde fra Kl. 6 til 18 betales med 80 Øre pr. Time. For Arbejde paa Langfredag betales 50 og 100 pCt.

Slagelse Byraads-Sygehusudvalg.

Overenskomsten er forlænget til 1. April 1941. Lønnen forhøjedes med 5 Øre pr. Time det første Aar (fra 75 til 80 Øre). Efter 1 Aars Forløb med 2 Kr. 50 Øre pr. Uge (fra 36 til 38 Kr. 50 Øre). Bestemmelsen om Ulykkestilfælde (halv Løn i 13 Uger) tilførtes Overenskomsten.

Marketenderiet Orlogsværftet.

Overenskomsten er forlænget til 1. April 1940. Lønnen hævedes med 1 Kr. pr. Uge, samt ½ pCt. pr. Maaned af Omsætningen til Expeditionerne Nr. 2, 4, 5 og 8, samt 2 Kitler ugentlig.

Thisted Skolekommission.

Ny Overenskomst er afsluttet med Thisted Skolekommission gældende til 1. April 1940. Lønnen er 16 Kr. maanedligt for Enhedsklassen, og 15 Kr. maanedligt pr. Klasse med olieret Gulv. Kvinderne er fritaget for Vinduespudsning udvendig.

Skandinavisk Emballagefabrik, Lyngby.

Overenskomst afsluttet, gældende til 1. Maj 1941. Lønnen hævedes med 5 Øre pr. Time (fra 75 til 80 Øre). Der indførtes Betaling ved Ulykkestilfælde. 2 Kr. pr. Dag i 13 Uger. Olieindustriens Tillidsmandsbestemmelse tilførtes Overenskomsten.

Vaskerierne „Solvang", „Slyngborg", Nørreport- og Centralvaskeriet, Randers.

Nye Overenskomster er oprettet, gældende til 1. Maj 1941.

Lønningerne tillages henholdsvis 12 og 2 Øre pr. Time til 74 Øre. (Det største Antal Kvinder fik tillagt 12 Øre pr. Time).

Den almindelige Overtidsbetaling indførtes (hidtil 25 pCt., uanset hvorlænge der arbejdedes over). Tidligere har Arbejdsgiverne forlangt ødelagt Tøj erstattet, dette er nu bortfaldet. Ferie i Henhold til Loven.

Elimar Schmidt, Aalborg.

Akkordpriskurant oprettet for Limfjords-Sardineri.

Der er ligeledes fastsat Akkordpriser for Esbjerg Hermetikfabrik og Chr. Hansens Fiskekonservesfabrik, Kerteminde.

Paladsteatret, Vejle.

Lønnen er forhøjet med 15 Kr. pr. Maaned, til de ved Rengøring beskæftigede Kvinder. Kvinderne har nu 50 Kr. pr. Maaned, plus 25 Kr. for Hovedrengøring.

Svendborg Kommune.

Ny Overenskomst afsluttet med Svendborg Kommune for de ved Rengøring paa Raadhuset beskæftigede Kvinder gældende til 1. Maj 1941. Lønnen hævedes fra 50 til 65 Kr. pr. Maaned. Hovedrengøring og Extraarbejde 90 Øre pr. Time. Ferie i Henhold til Loven.

A/S Mælkeriet Enigheden, Trifoliums-Mælkeforsyning, A/S Det danske Mælkekompagni.

Overenskomsten er forlænget til 1. Maj 1940. Ugelønningerne forhøjedes med 2 Kr. (fra henholdsvis 47-45 og 48 Kr. til henholdsvis 49-47 og 50 Kr.). Ferie i Henhold til den trufne Aftale. Der ydes 15 Kr. aarligt til Renholdelse af Ærmer og Hovedtørklæder (indtil 10 Kr.)

A/S. Det danske Mælkekompagni, Hørsholm.

Overenskomsten er forlænget til 1. Maj 1940. Ugelønnen forhøjet med 2 Kr. til 38 Kr. 56 Øre. Ferie i Henhold til Loven, praktiseret efter den trufne Aftale.

C. I. Aggerbech, Horsens.

Overenskomsten er forlænget til 1. April 1941. Lønningerne for Kvinder over 18 Aar forhøjedes med 5 Øre pr. Time til 57, 63 og 75 Øre. Lønningerne for Kvinder under 18 Aar forhøjedes med 3 Øre til 43-48-53 og 58 Øre pr. Time.

Dansk engelsk Lakritsfabrik, Glostrup.

Overenskomsten er forlænget til 1. April 1940. Begyndelseslønnen hævedes fra 60 til 62 Øre, de første 3 Maaneder. Kvinder under 18 Aar skal kun være paa Begyndelseslønnen i 3 Maaneder, tidligere 6. To Kvinder fik et personligt Tillæg paa 7 Øre pr. Time (fra 75 til 82 Øre). Enkelte Akkorder forhøjedes med 2 og 4 Øre.

Aarhus Gummifabrik.

Med Aktieselskabet Aarhus Gummifabrik er afsluttet ny Overenskomst. Lønnen fastsattes til: For Kvinder under 18 Aar: 18, 20 og 23 Kr. For Kvinder over 18 Aar: 29, 31 og 33 Kr. Akkorderne skal ligge mindst 25 pCt. over Timelønnen. Der indførtes almindelig Overtidsbetaling, Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten gælder til 1. April 1940.

Direktør Rolders Sækkelager, Aarhus.

Ny Overenskomst er oprettet gældende til 1. Marts 1940. Lønnen forhøjedes med 1 Kr. 74 Øre pr. Uge. Akkordbasis til 83 Øre. Ferie i Henhold til Ferieloven. Almindelige Bestemmelser vedrørende Overtidsbetaling, faglig Strid m. m. indførtes.

Nørresundby Kommune.

Overenskomst er afsluttet, gældende til 1. April 1941. Lønnen forhøjedes med 5 Kr. pr. Maaned til 65 Kr.

Frederikshavns Byraads Skoleudvalg.

Overenskomsten er forlænget til 1. April 1940. Lønnen forhøjedes med 7 Kr. pr. Maaned (fra 55 til 62 Kr.) Samme Forhøjelse gælder den extra Betaling for Hovedrengøringen i Sommerferien. Kvinderne erholder 14 Dages Ferie uden Afkortning i Lønnen. Der antages 1 Kvinde mere paa hver Skole.

W. Bähncke og Co.

Overenskomsten er forlænget til 1. Juni 1940. Slutlønnen forhøjedes med 1 Kr. 50 Øre pr. Uge (fra 37 Kr. 50 Øre til 39 Kr.) En enkelt Akkord: Sennepsmel forhøjet med 2 Øre.

J. Litischewskys Produktforretning, Slagelse.

Med Grosserer J. Litischewskys Produktforretning, Slagelse, er afsluttet Overenskomst, gældende til 1. April 1941. Lønningerne er forhøjet med 10 og 15 Øre pr. Time, (var 50 Øre pr. Time, er nu 60 Øre de første 3 Maaneder, derefter 65 Øre). Akkorderne forhøjet med 25 pCt. De almindelige Bestemmelser om Overtidsbetaling, faglig Strid, samt Ferie i Henhold til Loven er tilført Overenskomsten.

A/S Nordisk Radio-Industri.

Med A/S Nordisk Radio-Industri har Københavns Afdeling 5 truffet den Ordning, at Jernindustriens Overenskomst er gældende fra 9. Juni 1939 til 15. Januar 1940. Timelønningerne fik Tillæg fra 18 til 22 Øre.

Fra og med den 15. Januar 1940 er Jernindustriens Overenskomst gældende, med dens Aftaler og Opsigelsesfrist.

Randers Byraads-Belysningsudvalg.

For Elektricitetsværket er truffet følgende Aftale: Forholdene uforandrede. Lønningerne her er som ved de kommunale Bygninger.

Gasværket: Lønningerne forhøjes fra 80 til 90 Kr., fra 60 til 65 Kr. og fra 50 til 65 Kr. alt pr. Maaned.

Forsamlingsbygningen i Svendborg.

Ny Overenskomst med Garderoben, Forsamlingsbygningen i Svendborg er lokalt afsluttet, gældende til en 1. April. Lønnen er indtil Kl. 17: 90 Øre pr. Time, fra Kl. 17 til 22 er Lønnen 1 Kr. pr. Time, fra Kl. 22 til Arbejdets Ophør 1 Kr. 20 Øre pr. Time. I Feriegodtgørelse betales 4 pCt. af den udbetalte maanedlige Løn.

Efter vor Anmodning til Generaldirektoratet for De danske Statsbaner om flere Forbedringer af Ledvogterskernes Forhold, opnaaedes følgende Resultater:

Ad. 1. Der tilstaas Forbundets to Afdelingsformænd, Fru Johanne Jensen, Vogterhus 12, Tingsted, og Fru Martha Christiansen, Vogterhus 47, Jelling, 4 Dages ekstraordinær Tjenestefrihed aarlig uden Lønning til Foreningsanliggender.

Ad. 2. Der vil i indeværende Finansaar blive installeret Telefon i Vogterhuse eller Hytter ved 20 Kvindeposter, der er beliggende paa Banestrækninger med en Toghastighed af 90 km. i Timen eller derover; en Del af disse Telefoner er allerede bragt til Udførelse.

Man er iøvrigt sindet, efterhaanden som de fornødne Midler haves til Raadighed, for Kvindeposternes Vedkommende at følge samme Princip som for det fast ansatte Personale, nemlig at installere Telefon ved alle Poster paa Banestrækninger, hvor Toghastigheden er 90 km. i Timen og derover.

Ad. 3. Med Hensyn til Andragender om Understøttelse fra Ekstraledvogtersker, der afskediges paa Grund af Alder efter at have været beskæftiget ved Statsbanerne i mindst 20 Aar, vil man følge samme Fremgangsmaade som over for Vognrengøringsarbejdersker og andre Ekstraarbejdere ved Statsbanerne.

Ad. 4. Man mener ikke, at der er Grundlag for at rykke alle Ekstraledvogtersker, der forretter Tjeneste ved Overkørsler paa nummererede Hovedveje op paa højeste Lønsats. Efter en foretaget Undersøgelse af Forholdene vil man imidlertid kunne

tiltræde, at Daglønnen for nedennævnte, ved Hovedveje beliggende Ekstraledvogterske-Poster fra den 1. Januar d. A. at regne forhøjes som angivet ud for hver enkelt:

Kol.	Mødestation	Overkørsel.	Daglønssatsen ændres fra	til
229	Gredstedbro	8	2,00	2,40
230	Ribe	17	2,00	2,40
323	Møldrup	43	1,50	2,00
8	Banevagtsformands-strækning, Silkeborg-Laurbjerg	12	1,50	2,00
264	Ravnstrup	55	2,00	2,40
245a	He	285	2,00	2,40
247	Ulfborg	317	2,00	2,40
277	Engesvang	78	2,00	2,40
„	„	86	1,50	2,40
280	Hammerum	137	1,50	2,40
241	Skern	276	2,00	2,40
341	Aulum	39	1,50	2,00
363	Give	153	2,00	2,40
366	Jelling	197	2,00	2,40
281	Herning	2	1,50	2,00
15	Banevagtsformands-strækningen Drantum-Brande	67	1,50	2,00
407	Tønder	128 (Tønder Øst)	2,00	2,40

Rigsdagen efter Valget og Folkeafstemningen.

Resultatet af godt 1 Million Vælgeres Ligegyldighed ved Folkeafstemningen den 23. Maj er, at vi fortsat maa udøve den politiske Virksomhed under en Grundlov, som er forældet og som ikke eet af Rigsdagens gamle Partier vil sige god for. Heller ikke Venstre, der ved sin fuldkommen negative Holdning bærer Hovedansvaret for Grundlovsforslagets Fald. Nogen Stolthed over denne „Sejr" spores forstaaeligt nok ikke hos Partiets Talere og Skribenter. Der er saa sandelig heller ikke noget at hovere over. Tværtimod. De „Sejre", der vindes ved Alliance med Ligegyldighed, politisk Sløvhed og Uforstand giver ingen Løfter for Fremtiden.

Det er da ogsaa meget forstaaeligt, at de spæde Røster om Valg, der lød lige efter Afstemningen, er ganske forstummet. Venstre skal ikke have noget klinket. Partiet er som andre i dette Land klar over, at Regeringens parlamentariske Basis er i den bedst tænkelige Orden.

Afgørelse af Mejerikonflikten.

Rigsdagen traadte sammen den 25. April til en Sommersamling, der fortsattes efter Folkeafstemningen. Foruden Bekræftelsen af Grundloven har Rigsdagen under denne Samling beskæftiget sig med en Række vigtige Spørgsmaal. Af særlig Interesse for Fagbevægelsen maa nævnes Afgørelsen af *Mejerikonflikten,* hvorved det *af Arbejderne vedtagne* Mæglingsforslag ophøjedes til Lov — og Spekulanterne i L. S. blev sat paa Plads. Kommunisterne stemte denne Gang for Statsindgrebet, som de gjorde det i Fjor under Slagterikonflikten, i Modsætning til en Række andre lignende Tilfælde.

Mæglingsforslagets Ophøjelse til Lov betyder en Forkortelse af Arbejdstiden for Mejeristerne og en Lønforhøjelse, der for en Del af Forbundets Medlemmer paa Grund af Oprykning fra 2. til 1. Lønklasse, kan gaa op til 30 pCt. I Gennemsnit udgør Lønforhøjelserne ca. 8—10 pCt. Men Lønningerne var ogsaa i Forvejen yderst beskedne.

Saneringsloven.

Saneringsloven er gennemført, hvorved der stilles yderligere 20 Mill. Kr. til Raadighed til Opretholdelse af Beskæftigelsen. Virkningerne af de tidligere gennemførte Byggelove træder nu klart frem. Fra April 1938 til April 1939 er Antallet af Lejligheder *anmeldt til Udførelse* i Hovedstaden og de 4 største Provinsbyer steget med 87 pCt. og i samme Periode er Antallet af Lejligheder *under Udførelse* steget med 80 pCt.

Stærk Nedgang i Arbejdsløsheden.

Denne Forøgelse af den økonomiske Aktivitet, der ogsaa gør sig gældende i andre Fag, har glædeligvis medført en stærk Nedgand i Arbejdsløsheden.

Fraset Højkonjunkturaaret 1930 er Majtallet 1939 den laveste Ledighedsprocent, vi har haft siden Maj 1929.

Der var dengang 31,279 ledige Arbejdsløshedskassemedlemmer. I Aar den sidste Fredag i Maj var der 55,564, men her maa det tages i Betragtning, at medens der i 1929 kun var 274,000 Arbejdsløshedskassemedlemmer, er der i Aar over 476,100. Naar man iøvrigt vil sammenligne Arbejdsløshedstallet fra 1929 med Tallet nu, maa det ikke glemmes, at Kassernes Dageantal i 1929 var meget lavere end nu, og man havde afskaffet alt, hvad der hed fortsat Hjælp til arbejdsløse og derved henvist omkring 20,000 til at eksistere ved Støtte fra Fattigvæsenet eller de kommunale Hjælpekasser, foruden at de uorganiserede ledige den Gang slet ikke blev kontrollerede, medens de nu af Kommunerne forpligtes til at gaa til Kontrol. I 1929 var der saaledes af personlig tilmeldte (uorganiserede) kun tilmeldt 1443 — praktisk talt udelukkende Rengøringsarbejdersker — medens Tallet i 1933 pludselig steg til 15,000, da der blev krævet Kontrol af de uorganiserede, som vilde have offentlig Understøttelse.

Den virkelige Arbejdsløshed var derfor i 1929 praktisk talt dobbelt saa stor som den kontrollerede. Siden 1929 har Landbruget ikke forøget sit Arbejderantal, men har tværtimod skudt mellem 30,000 og 50,000 ind til Byerne.

Sommer-Sangen.

Naar Vinteren staar med en Himmel i Graat,
og naar Gaden er pløret og griset,
og naar Ruskregnen slaar,
og naar Bygerne gaar,
eller Ruder af Rimfrost er iset,
kan det pludseligt nynne af helt andre Ting,
som af tindrende Toner, der springer omkring,
ikke vinterligt tunge,
men sprælske og unge,
og kaade som Solskin, der kæler dit Haar.
Saa er det Sommer-Sangen, der nynner i dit Sind,
trods Vintervind og Kulde den finder Vej derind,
saa er det Sommer-Sangen om Sol og Himmel blaa
der leger lidt med Tankerne —
og Roserne og Rankerne
de blomstrer over Bankerne,
trods Vinterhimlens Kuppel-Tag af Skyer, der
er graa.

En Dag blir den hjemlige Gade som ny,
det blir Vaar efter Vinterens Graanen,
selv Fabriken faar Skær
i det vaarlige Vejr
under Himmelens blændende Blaanen.
Selv den mørkeste Rude faar Solstrejfet fat,
der gror Græs mellem Stene og Blomster i Krat,
og mens Foraaret gynger
i Grene, det synger
om Solskin i Dagen og Stjerner ved Nat.
Saa er det Sommer-Sangen, der stormer i dit Sind,
og synger i Fabriken om Hav og Skov og Vind,
om Ferien, der kommer, den Søndags-skønne Tid,
helt væk fra Hverdags-Husene
til Skovene saa susende,
og Bølgerne saa brusende,
helt væk fra Hverdags-Kamp og Hverdags-Kævl
og Hverdags-Slid.

Oskar Hansen.

Smaa Noter.

Vor Helsingør Afdeling afholdt den 25. April i Aar sin halvaarlige Generalforsamling og i Forbindelse hermed fandt der en Sammenkomst Sted med fælles Kaffebord, hvor Formanden, Augusta Jensen, i en smuk Tale for den afgaaede Formand Fru Birtha Hansen takkede hende for hendes Arbejde i Afdelingen gennem 20 Aar og meddelte, at Generalforsamlingen havde vedtaget at udnævne hende til Æresmedlem af Afdelingen.

Birtha Hansen takkede bevæget og udtalte sin Glæde over denne Æresbevisning og erklærede, at hun altid vilde være rede til at støtte Afdelingen med Raad og Daad.

* * *

Et af Afdeling 1's trofaste Medlemmer, Dagmar Carlemann, der i 37 Aar har arbejdet paa Kapselfabriken i København, maatte i April Maaned tage sin Afsked paa Grund af svigtende Helbred.

Som en Paaskønnelse for lang og tro Tjeneste modtog Fru Carlemann saavel fra Firmaet som fra Arbejderne en Pengesum den Dag, hun forlod Fabriken.

Fru Carlemann er meget afholdt af sine Kammerater. Hun var aldrig gladere, end naar hun ved Forhandling med Firmaet havde opnaaet et eller andet Gode for dem.

Hendes rolige og ligevægtige Væsen tiltalte i høj Grad Direktør Bruun, ligesom hun var meget punktlig i alt.

I de 37 Aar, hun har arbejdet paa Fabriken, er hun saaledes aldrig kommet for sent paa Arbejde, noget, der vist kan betegnes som enestaaende.

Fru Carlemann nyder nu et velfortjent Otium i sit lille Hjem og har kun det ene Ønske, at hun maa faa en lille Lejlighed i en af de nye Aldersrenteboliger. Et Ønske, som vi vil gøre vort til kan blive opfyldt.

Vi takker hende for mange Aars samvittighedsfuldt Arbejde som Tillidsmand og ønsker hende en lys og fredfyldt Livsaften.

* * *

En anden af Afdeling 1's trofaste Medlemmer, Frederikke Alsløv, fyldte den 3. Juni d. A. 80 Aar.

Fru Alsløv, der har staaet i sin Afdeling i 40 Aar, passer stadigt sit Arbejde paa Bruuns Smørlager, og det var ogsaa der, hun blev hyldet paa selve Dagen.

I Frokoststuen, der var smykket med Blomster, samledes alle Kammerater og Funktionærer ved et Glas Vin.

Forbundets Forretningsfører overrakte Fru Alsløv en lille Pengegave samt en smuk Blomsterbuket fra Hovedbestyrelsen og takkede hende for hendes Trofasthed overfor Kammeraterne, hvem hun i en lang Aarrække har været Tillidsmand for. Fru Alsløv passer stadigt sit Arbejde paa Virksomheden og endnu den Dag i Dag opkræver hun Kontingent paa Arbejdspladsen og hendes Regnskab passer altid til Punkt og Prikke.

Afdelingsformand Fru Schwartz-Olsen takkede for godt Kammeratskab og for paalideligt Arbejde som Tillidsmand og overrakte Fødselsdagsbarnet en smuk Vase med Blomster.

Desuden var der Gaver fra Arbejdskammeraterne og Firmaet.

Der blev holdt flere Taler, blandt andet af Værkføreren paa Afdelingen og alle gav Udtryk for deres Glæde over, at Fru Alsløv, sin høje Alder tiltrods, stadig er arbejds- og aandsfrisk.

Der blev sunget en i Dagens Anledning forfattet Sang og raabt Hurraer i Massevis og midt i det altsammen stod Fødselsdagsbarnet og takkede bevæget alle, der have gjort Dagen festlig og uforglemmelig for hende.

* * *

Ogsaa en af Københavns Afdeling 5's dygtige og mest betroede Tillidsmænd, Camilla Gabrielsen, fejrede fornylig sit 25-Aars Jubilæum som Arbejder paa Hellesens Fabriker, og var i den Anledning

Genstand for en enestaaende Hyldest fra saavel Firmaet som Arbejdskammeraternes Side.

Man har paa Virksomheden den Skik, at naar en Arbejder har været beskæftiget i 25 Aar, bliver den paagældendes Billede ophængt paa Direktionskontoret.

Dette skete ogsaa ved denne Lejlighed under Afholdelsen af en smuk lille Højtidelighed, ved hvilken Direktør Jacobsen takkede Jubilaren for sit Arbejde gennem 25 Aar og overrakte hende paa Firmaets Vegne en Pengegave paa 500 Kr. og en smuk Sølv-Jardiniere.

Fra sine Kammerater modtog Camilla Gabrielsen ligeledes en Pengegave paa 170 Kr. og en Krystalbowle.

Formanden for Københavns Afdeling 5, Fru Inger Gamburg, som ogsaa var til Stede, bragte en Hilsen fra Afdelingen og overrakte en Blomsterkurv og endelig fik Fru Gabrielsen fra Klubbestyrelsen et smukt Guldarmbaand forærende.

Fra alle Sider takkede man hende for hendes trofaste Kammeratskab og dygtige Arbejde og udtalte Ønsket om, at hun endnu i mange Aar maatte være i Stand til at udfylde sin Plads paa Virksomheden og udføre sit gode Arbejde som sine Kammeraters Tillidsmand, og hertil føjer vi vore gode Ønsker om Held og Lykke i Fremtiden.

* * *

Paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling i Maj Maaned udtalte Formanden, Oldermand Esper Eising, at: Arbejdslønningerne nu ligger i Overkanten af Produktionens Bæreevne, og at de høje Arbejdslønninger, i Forbindelse med Virkningerne af de nye, socialpolitiske Love, var Skyld i Arbejdsløsheden.

Vi kan trygt tilbagevise en saadan Paastand.

Det er saa sandelig ikke Arbejdslønnen, der trykker Budgettet. Det faar man et levende Bevis for, naar man læser Referater fra de store Aktieselskabers Generalforsamlinger. Jeg vil blot nævne et stort Aktieselskab, der forleden afholdt Generalforsamling og fordelte Overskuddet. Foruden 12 til 14 pCt. til Aktionærerne blev Formandens Løn sat til 16.000 Kr., medens Bestyrelsen skulde have hver 12.000 Kr. aarligt, og det kaldte man beskedne Lønninger (!) i Forhold til, hvad andre Aktieselskaber betaler deres Bestyrelser. Et andet Aktieselskab udbetalte 15 pCt. + ½ Friaktie til hver af Aktionærerne. Mon det ikke var bedst at gaa lidt stille med Dørene med Hensyn til de høje Arbejderlønninger? — Vi tror det!

Ja, der er i Sandhed Forskel paa Kong Salomon og Jørgen Hattemager.

* * *

I et af vore store Dagblade læste jeg forleden nedenstaaende Annonce, der giver Stof til Eftertanke:

„En ung Pige, dygtig til Stenografi, Regnskab og Maskinskrivning, kan faa Stilling paa herværende Fabrikskontor. Referencer udbedes. Begyndelsesløn 50 Kr. pr. Maaned. Billet mrk."

Hvor er det uforskammet, at en Arbejdsgiver skal kunne faa Arbejdskraft til denne meningsløst lave Løn.

Hvordan skal en Kvinde klare sine nødvendige Udgifter til Kost, Logi, Klæder, Sygekasse o. s. v. for 50 Kr. om Maaneden.

Det er aldeles ugørligt, med mindre hun skal falde sine Forældre til Byrde. Desværre er dette Tilfælde jo kun eet af mange, og man spørger uvilkaarligt sig selv: Hvor glider vi hen?

* * *

Efter Indstilling af De samvirkende Fagforbund har Socialministeriet den 1. April i Medfør af Lov af 15. Marts 1939 om Mødrehjælpsinstitutioner udnævnt Forbundsformand Fru Fanny Jensen til Medlem af Mødrehjælpens Fællesraad.

Generalforsamlinger.

Ledvogterskerne i 1. Distrikt

afholdt aarlig Generalforsamling Søndag den 7. Maj 1939 Kl. 12½ paa Bygningen i Slagelse med følgende

Dagsorden:

Punkt 1. Generalforsamlingens Aabning.
2. Valg af Ordstyrer og Sekretær.
3. Forhandlingsprotokol og Virksomhed.
4. Regnskab.
5. Indkomne Forslag.
6. Valg af Bestyrelse og Suppleanter.
7. Valg af Revisorer og Suppleanter.
8. Fmd. og Kassererens Løn.
9. Eventuelt.

Punkt 1. Formanden aabnede Generalforsamlingen og bød de mødte Velkommen, rettede et særligt Velkommen til Gæsterne Formand M. Christiansen, Jelling, pens. Banearbejder N. C. Madsen, København, Baneformand J. Jørgensen, Sandved. Formanden beklagede meget at Forretningsføreren var forhindret i at være til Stede.

Punkt 2. Til Ordstyrer valgtes Formand A. Andersen, Jyderup, til Sekretær valgtes Formand M. Larsen, Tjæreby.

Punk 3. Formanden oplæste Protokollen og aflagde Beretning over Virksomheden i det forløbne Aar. Omtalte Sager fra Mørkøv-, Vanløse-, Høng- og Slagelse-Næstvedbanen samt Feriesagen. Man vedtog at rette Henvendelse til Forretningsføreren angaaende Klager fra Høng og andre Steder, hvor Ledvogterskerne bliver generet af Vejfarende naar de udøver deres Gerning. Opsigelsen fra Slagelse-Næstved vilde man have indklaget for Generaldirektoratet da det var Afløserne det var galt med og ikke Ledvogterskerne, omtalte Resultatet angaaende Fridage, Telefon, Vederlag efter 20 Aars Tjeneste og Oprykning af Hovedlandevejs-Overkørslerne. Protokollen godkendt.

Punkt 4. Regnskabet balancerede med 1561 Kr. 75 Øre, udviste en Kassebeholdning paa 145 Kr. 46 Øre, Kransefondet udgør 28 Kr. 10 Øre. Regnskabet godkendt.

Punkt 5. Fra Hovedbestyrelsen forelaa et Forslag om at overføre et Beløb af 200,000 Kr. af Strejkekassen til Fortsættelseskassen, for paa den Maade at undgaa at paaligne Medlemmerne et Ekstrakontingent af 10 Kr. pr. Medlem. Hovedbestyrelsens Forslag vedtoges enstemmigt.

Punkt 6. Formandens og Kassererens Løn fastsattes til 95 Kr. aarligt for hver.

Punkt 7. Til Bestyrelsen valgtes Johanne Jensen, Tingsted, Marie Larsen, Tjæreby, Anna Andersen, Jyderup, Vera Nielsen, Haarbjerg, Anna Hansen, Dalmose. Suppleanter blev Kirstine Jensen, Flakkebjerg, Astrid Hansen, Sludstrup.

Punkt 8. Til Revisorer valgtes Ingeborg Rasmussen, Fodby, og Emma Hansen, Herløv. Suppleanter blev Elna Møller, Dalmose og Elna Hansen, Sandved

Punkt 9. Formand Christiansen, Jelling, takkede for Indbydelsen og det gode Samarbejde med Formanden her, ligeledes fordi Formanden vilde gøre Gengæld den 18. ds. i Herning. Madsen takkede ogsaa for Indbydelsen, det glædede ham at de samme Kvinder stadig viste Interesse for deres Afdeling. — Ønskede Held og Lykke med Arbejdet i den kommende Tid. Baneformand Jørgensen, Sandved, takkede ligeledes for Indbydelsen og godt Samarbejde med denne Afdeling der havde staaet ham nær fra Afdelingens Start, fordi hans Hustru ogsaa havde været Ledvogterske. Da det var sidste Gang Jørgensen var til Stede paa Grund af Afsked, udtalte han de bedste Ønsker med Arbejdet i Fremtiden.

Da Dagsordenen var udtømt takkede Formanden til Slut de tilstedeværende for de gode Ønsker, der var blevet Afdelingen til Del. Bad Gæsterne hilse hjemme i deres Afdelinger, takkede for god Ro og Orden. Derpaa hævedes Generalforsamlingen.

Tingsted i Maj 1939. *Johanne Jensen,*
Formand.

* * *

Ledvogterskerne i 2. Distrikt

afholdt den 18. Maj 1939 Generalforsamling, Stiftelsesfest og Faneindvielse paa Gregersens Hotel i Herning.

Formanden Fru Christiansen, Jellinge, bød den store Forsamling og de indbudte Gæster Velkommen. Disse var: Forretningsfører Fru Fanny Jensen, Formanden fra 1. Distrikt Fru Johanne Jensen, Tingsted, Formanden for Banepersonalets Fællesbestyrelse Banearbejder Bøtkær, Odense, Pressen, samt Repræsentanter fra Baneafdeling 1, 2 og 3 og Gruppeformændene. — Til Ordstyrer valgtes Banearbejder Frederiksen, Herning.

Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, hvorefter Formanden aflagde en kort Beretning og omtalte herunder nogle Pladser, som var blevet rykket op i højere Lønsatser, samt at der var søgt specielt for nogle nærmere betegnede Pladser paa Langaa-Banen, hvor Toggangen var blevet betydeligt forøget og som daglig passeredes af Lyntog. Denne Ansøgning var blevet afslaaet af Distriktet. Efter en nærmere Drøftelse af Spørgsmaalet overlodes Sagen til Forretningsføreren, som saa skulde forelægge den for Generaldirektoratet og eventuelt søge en Forhandling opnaaet.

Formanden oplyste endvidere, at man ved Forhandling med Generaldirektoratet havde opnaaet, at Ledvogtersker, som faldt for Aldersgrænsen efter 20 Aars Tjeneste kunde oppebære en Hædersgave paa indtil 20,00 Kr. pr. Maaned, dog at der i hvert enkelt Tilfælde skulde ansøges herom. Denne Hædersgave vil ikke paa nogen Maade indvirke paa Aldersrenten. Ligeledes havde man ved Forhandlingen opnaaet højeste Lønsats for en Del af de Hovedveje, som man ansøgte om at faa rykket op, ved næste Omgang vil vi søge at faa dem alle op i højeste Lønsats.

Fra Hovedbestyrelsen forelaa Forslag om at overføre Kr. 200,000,00 fra Strejkekassen til Fortsættelseskassen for paa den Maade at skaane vore Medlemmer for et Ekstra-Kontingent. Dette Forslag vedtoges enstemmigt.

Poulsen, Viborg rettede en Forespørgsel om, hvorvidt det var Toggangen eller Vejtrafiken, Lønningerne rettede sig efter. Formanden besvarede dette Spørgsmaal.

Herefter blev saavel Beretning som Protokol enstemmigt vedtaget.

Kassereren fremlagde det reviderede og underskrevne Regnskab, der balancerede med Kr. 2633,86, hvorefter dette ligeledes sattes under Afstemning og godkendtes.

Lønningerne til Formand, Kasserer og Sekretær fastsattes til: 100,00 Kr. til Formanden, 125,00 Kr. til Kassereren og 5,00 Kr. til Sekretæren for hvert Referat af Møderne.

Til Bestyrelsen genvalgtes: Fru Sørensen, Hammerum, nyvalgt blev: Fru Poulsen, Viborg og Fru Rasmussen, Borris. Suppleanter blev: Fru Thomsen, Thyregod og Fru Pedersen, Borris. Til Revisorer genvalgtes Kirstine Lauritsen, Vildbjerg og Fru Thomsen, Thyregod. Suppleanter: Rigmor Nielsen og Karen Andersen, Aulum. Til Kasserer genvalgtes enstemmigt Fru Christiansen, Sønderport.

Af Forslag var indkommet ialt 5.

1. Signalisering af Særtog før 1ste Morgentog søges forandret.
2. Der søges opnaaet Helligdagsfridag for den faste Ledbevogtning.
3. Der søges anskaffet et mere tidssvarende Haandsignal.
4. Der forsøges opnaaet højere Betaling for Afstandsbomme.
5. Der søges Søndagsfrihed hveranden Søndag.

Efter nogen Drøftelse af Forslagene vedtoges det gennem Forretningsføreren at søge udvirket en Forhandling med Generaldirektoratet om disse.

Under Eventuelt drøftedes Spørgsmaalet: Betalingen for Synsprøven. — Formanden lovede at undersøge Forholdene og dermed sluttede Generalforsamlingen med Tak fra Ordstyreren og Formanden.

Holstebro, den 25. Maj 1939. *Petrine Christiansen,*
Sekretær.

— — —

Efter Generalforsamlingen samledes Medlemmerne og de indbudte Gæster i Festsalen til Faneindvielsen. Ved de meget smukt pyntede Kaffeborde bød Formanden Fru Martha Christiansen Velkommen og udtalte sin Glæde over, at saa mange

Medlemmer fra fjern og nær var mødt for at deltage i den Fest, som Bestyrelsen længe havde glædet sig til.

Efter Kaffen holdt Forbundsformand Fanny Jensen Festtalen. Omtalte Ledvogterskernes daarlige Arbejdsforhold for 20 Aar siden, da de blev organiseret. Lønnen var dengang fra 20 Øre til 1 Kr. 20 Øre pr. Dag, og Arbejdstiden var indtil 18 Timer. Der var noget for Forbundet at tage fat paa, men vi gik trøstig i Gang med Forhandlingerne. Vi vilde vise Ledvogterskerne, at vi ogsaa kunde skaffe dem bedre Forhold at leve under. I December 1919 enedes man med Generaldirektoratet om en Forhøjelse af Lønningerne til 1 Kr. 50 Øre og 2 Kr. 50 Øre pr. Dag, ligesom Arbejdstiden blev nedsat. Forhøjelsen fik tilbagevirkende Kraft fra 1. April, saa det blev ca. 200 Kr. til hver. Det var en god Julegave at faa. Medlemsantallet var større den Gang end nu. For det er desværre saadan, at en Del af de Kvinder, der var med til at nyde godt af de Goder, Forbundet skaffede dem, efterhaanden har ladet sig udmelde. For Ledvogterskerne gælder det i meget høj Grad, at de Kvinder, der paatager sig Hvervet som Formand, maa være i Besiddelse af stor Taalmodighed og Tro paa Sagen.

Medlemmerne bor spredt over hele Distriktet, saa Formanden har i mange Tilfælde store Vanskeligheder med at ordne de forskellige Tjenesteforhold, der skal rettes. Her maa vi sige, at vi har været heldige, og det gælder begge Distrikter. Hverken Johanne Jensen eller Martha Christiansen skyer Tidsspilde eller Ulejlighed, naar de kan gavne deres Kammerater. Dette vil jeg i Dag sige Eder Tak for. Fru Jensen overrakte derefter Formanden og Kassereren en smuk Blomsterhilsen med Tak fra Hovedbestyrelsen for godt Samarbejde.

Saa blev Fanen baaret ind. Det var en smuk rød Fanedug med Ledvogterskernes Symbol den store Linieklokke. Herunder stod: Ledvogterskernes Afdeling, 2. Distrikt, stiftet den 11. September 1919.

Fanny Jensen udtalte: Jeg har altid følt, at der var Sammenhold blandt vore Medlemmer her, og dette Sammenhold har I i Dag yderligere understreget ved at anskaffe Jer en Fane. Den røde Fane er ikke alene et Samlingsmærke, den er ogsaa et Symbol paa Frihed, og netop paa en Tid, hvor vore Partifæller i flere andre Lande faar deres personlige Frihed knægtet under Diktatorstyre, forstaar vi alle Betydningen af, at vi her i vort Land kan tænke og tale frit og aabent tør erkende, at denne røde Fane er vor.

Jeg ønsker Eder paa denne 20-Aars Dag Held og Fremgang i Afdelingen og jeg slaar det første Søm i med det Haab, at I altid vil holde denne Fane i Ære.

I skal ikke alene samles under den i festlige Stunder, I skal ogsaa møde frem, naar de øvrige Arbejdere kalder til Demonstration for fortsat Fred, Frihed og Folkestyre.

Afdelingens første Formand Fru Kirstine Nielsen slog det andet Søm i, og udtalte bevæget sin store Glæde over, at Afdelingen nu endelig havde faaet en Fane.

Allerede mens hun var Formand slog hun til Lyd for Tanken, men dengang havde det ingen Interesse. Saa traadte Fru Martha Kristiansen frem og slog det tredie Søm i.

Ogsaa hun gav Udtryk for den Glæde, det var for dem alle nu at staa ved deres Ønskers Maal, takket være den økonomiske Støtte de mandlige Arbejdere havde ydet.

Omtalte udførligt den lønmæssige Fremgang i de forløbne Aar og det Arbejde, der var udført for at afskaffe Kontraktposterne. Manede Medlemmerne til fortsat at slutte op om Afdelingen, og talte meget smukke Ord om de Pligter, der følger med, nu vi har en Fane.

Hun overgav derefter med nogle hjertelige Ord Fanen til Fanebæreren, Kasserer Petrine Kristiansen.

Denne takkede for den Ære, Afdelingen viste hende ved at vælge hende til Fanebærer. Lovede at værne om den i Fremtiden og opfordrede Medlemmerne til at møde, naar Fanen skulde ud.

Saa fik de mandlige Gæster Ordet.

Først talte Baneafdelingens Fællesbestyrelses Formand F. Bødtker, der overrakte Formanden en smuk Faneplade i Sølv. Dernæst talte Baneformand Frederiksen, Herning, der ved mange Lejligheder har rakt Ledvogterskerne en hjælpende Haand, naar det har været nødvendigt.

E. Ebbesen, Fredericia, P. Andersen, Riis Skov, C. O. Jensen, Thyregod, C. Poulsen, Vildbjerg, Christiansen, Sønderport, Knudsen, Borris, takkede alle for Indbydelsen og lykønskede Afdelingen i Anledning af de 20 Aar.

Til Slut talte Johanne Jensen, Tingsted.

Hun causerede vittigt og med megen Lune over Forskellen mellem Familieposter og Kvindeposter. Intet Under, at Talen vakte vild Jubel.

Saa sang man en Sang skrevet af Baneformand Frederiksen, hvorefter Formanden bød Velbekomme.

Den smukke Fest sluttede med en lille Svingom et Par Timer, før Deltagerne skulde med Tog til forskellige Egne af Jylland.

Der festes kun hvert 5. Aar i Afdelingen, maaske det var derfor, der var en egen Hygge og Stemning over Samværet. Da man sagde hinanden Farvel, var der saa absolut Enighed om, at denne Festaften vil blive bevaret i Erindringen, indtil Afdelingen skal fejre 25-Aars Jubilæum.

Til Slut aftrykker vi nogle Vers af Baneformand Frederiksens smukke Sang om Ledvogtersken:

Naar Bil og Lyntog suser ad Vej og Skinner frem,
hvem staar ved Led og Bomme og værner trygt om dem?
det gør den stille Kvinde, beskeden i sin Færd,
gid alle de, der farter, kan skatte hendes Værd.

I Frost, i Sne og Kulde, i Slud og Styrteregn,
mens andre lunt sig hygger, hun staar ved Banens Hegn.
Med Nerven spændt hun vogter paa Land- og Skinnevej,
den lille, tapre Kvinde sin Pligt hun svigter ej.

I Tiden før tilbage var Lønnen mer end slet!
hun havde nok af Pligter, men ikke Spor af Ret,
saa kom vor Fagforening og talte hendes Sag,
og derfor frem hun møder at fejre denne Dag.

Den bragte hende Goder paa Løn og Arbejdstid,
for stedse bedre Forhold den virker jo med Flid.
Men husk I Kvinder alle! Vil Resultat I naa,
at splittet naaes det ikke! Nej, samlet maa I staa.

25 Aars Stiftelsesfest i Fredericia.

Lørdag den 18. Marts fejrede Fredericia Afdeling sin 25-aarige Stiftelsesfest paa Hotel National.

Kl. 7 samledes 300 Medlemmer og Gæster til en nydelig Festmiddag.

Salen var overdaadigt smykket med Blomster, og Maden var i alle Maader vellykket. Det bevirkede i høj Grad, at der skabtes den rigtige Feststemning og det gode Humør, der holdt sig til Festen var Slut.

Formanden, Fru Karen Sørensen, bød Medlemmerne og de indbudte Gæster Velkommen. Disse var: Folketingsmand Richardt Jørgensen, Forretter Nielsen fra Fællesorganisationen, Havneformand Peter Jensen, der gennem Aarene har været en god og forstaaende Kammerat, de 3 Kvinder, der var med til at stifte Fagforeningen og Forbundsformand Fanny Jensen.

Efter at Herr Lundgaards flinke Orkester havde spillet og Forsamlingen sunget en Velkomstsang, tog Aftenens Talere fat.

Fanny Jensen holdt Hovedtalen. Begyndte med en Oversigt over Arbejdet i de svundne Aar og udtalte sin Glæde over, at saa mange Medlemmer var mødt for at hædre deres Fagforening.

Vi har ogsaa Grund til at feste i Aften, thi vi har faaet de Løfter indfriet, som Forbundet gav Jer for 25 Aar siden.

I Aarene 1914—18 fik vi mange Afdelinger oprettet, thi i den Periode følte Arbejderkvinderne, at der maatte gøres noget for at forbedre deres Kaar, ogsaa Fredericia var en af de Byer, hvor Kvinderne ønskede at blive organiseret.

De tre Medlemmer, der var med for 25 Aar siden, kan tale med om de mange Vanskeligheder, der var i Begyndelsen. Da var Arbejdsgiverne imod, at Kvinderne dannede deres egen selvstændige Fagforening. Vore mandlige Partifæller havde heller ikke rigtig Tiltro til Kvinderne, men vi har gennem Aarene vist, at vi staar fuldt ud paa Højde med andre Fagorganisationer.

De første Aar var svære at komme igennem, men heldigvis holdt Kvinderne ud og havde Troen paa Sammenholdets Betydning.

Ingen Resultater kommer af sig selv, men kun gennem Energi og Udholdenhed.

Den ene Overenskomst oprettedes efter den anden.

Den første Opgave var at faa vore Arbejdsgivere til at respektere os paa samme Maade, som de mandlige Arbejdere, selv om vi kom senere med. Man lærte at forstaa og respektere, at vi ønskede ordnede Forhold i Arbejdet. Vi har arbejdet støt for at forbedre vore Kaar, og det bedste Bevis for, at det er lykkedes, har vi, naar vi i Aften ser ud over denne festklædte Forsamling paa Baggrund af de Begivenheder, der sker ude i Verden.

Fredericia Afdeling har været en af de gode Afdelinger indenfor vort Forbund, thi Arbejdet er passet, som det skulde, og der har været Orden i Sagerne. Dette betyder en god Støtte for Hovedledelsen. Jeg takker Afdelingen for det gode Arbejde, der er udført gennem Aarene. I de store Afgørelser har vi kunnet stole paa Kammeraterne i Fredericia.

Afdelingen har arbejdet sig støt og sikkert fremad og veed, hvad Fagforeningens bærende Tanke og Ide er. Vi betyder noget, naar Enighed er til Stede, men denne Enighed maa absolut være det bærende, ogsaa i vort fremtidige Arbejde for Højnelse af Kvindernes Løn- og Arbejdsvilkaar.

Fanny Jensen overrakte Formanden og Kassereren en smuk Blomsterhilsen fra Hovedbestyrelsen med nogle hjertelige Ord for mangeaarigt, godt Samarbejde og sluttede sin Tale med at udbringe et af Forsamlingen kraftigt besvaret Leve for Fredericia Afdeling.

Næste Taler var Folketingsmand, Redaktør Jørgensen, der bragte en Hilsen fra vort Blad og vort Parti. Omtalte Arbejdet for 25 Aar siden, da ogsaa han havde været Kvinderne behjælpelig med at holde sammen paa Foreningen. Det havde været ham en stor Glæde at se, hvor energisk Kvinderne arbejdede, og at man altid, baade fagligt og politisk, kunde regne med dem.

Bestyrelsen har gennem Aarene udført et stort og dygtigt Arbejde. Han manede til at undgaa enhver Splittelse, som kun kan virke skadeligt paa Smaafolks Interesser og udbragte et Leve for Bestyrelsen.

Saa talte Fællesorganisationens Formand. Han takkede først paa de 3 Kvinders Vegne, der som Jubilarer var til Stede og som have modtaget Indbydelsen med hjertelig Tak, fordi de følte, at de ikke var glemt. Takkede Kvinderne, fordi de som gode Kammerater altid havde staaet tilknyttet Fællesorganisationen. Paa Arbejdspladsen skabte de sig Respekt og i det faglige Arbejde stod de aldrig tilbage for deres mandlige Kammerater. Udbragte et Leve for Samarbejdet indenfor den faglige Bevægelse.

Havneformand Jensen, der nu fik Ordet, omtalte flere personlige Oplevelser fra den Tid, Kvinderne indmeldte sig i Fællesorganisationen, vi var stolte over, at de kom med i Arbejdet og Samarbejdet kom vi aldrig til at fortryde. Fremhævede Kassererens dygtige Arbejde. Kontingentet til Fællesorganisationen var altid blevet betalt i rette Tid og baade Kassereren og den øvrige Bestyrelse arbejdede af virkelig Interesse for Sagen. Ønskede, at Samarbejdet stadig maatte foregaa paa samme gode Maade, saa er det en Fornøjelse for os Mænd. Udbragte et rungende Leve for den stolte, danske Arbejderkvinde, vor gode Kammerat.

(Bragende Bifald).

Kassereren oplæste en Del Telegrammer, ligesom der var sendt flere pragtfulde Blomsterkurve og røde Roser til Formanden. Til Slut talte Sølvsmed Petersen kvikt og morsomt om, hvordan det er at være gift med en Fagforeningskasserer, og hyldede Formanden Karen Sørensen for hendes solide og støtte Arbejde for sine Kammerater.

Ind imellem de mange Taler sang man flere, gode Sange, særlig en morsom Sang for Herrerne gjorde vældig Lykke.

Man var efterhaanden naaet til Desserten, og Formanden bød Velbekomme, hvorefter Kaffen blev nydt i Selskabslokalerne.

Saa spillede Musiken op til Dans, og Kl. 2 sluttedes der af med et meget muntert og animeret Smørrebrødsbord. Det var virkelig en Aften, der var en Oplevelse og et godt Minde for dem, der var med.

De samvirkende Fagforbunds Medlemsantal.

Af Beretningen paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde fremgaar det, at Forbundet den 31. December 1938 talte 68 Organisationer med 3166 Afdelinger som Medlemmer. Det samlede Medlemsantal var paa samme Tidspunkt 470.217, hvoraf de 388.853, nemlig 82,7 pCt. var Mænd og de 81.588, nemlig 17,3 pCt., var Kvinder. Tillige fremgaar af Beretningen. at der gennemsnitligt i 1933 var 338.161 organiserede Arbejdere, hvoraf de 240.771 var beskæftigede og at Arbejdsløshedsprocenten det nævnte Aar var 28,8, medens der i 1938 var 463.067 organiserede Arbejdere, hvoraf de 363,971 var beskæftigede og med en Arbejdsløshedsprocent paa 21,4.

De statistiske Oplysninger viser tillige, at der uden for De samvirkende Fagforbund findes 8 Fagforbund og 6 enkeltstaaende Fagforeninger med et Medlemsantal paa ialt 39.120.

Af de anførte Tal fremgaar, at de 92,3 pCt. af de organiserede Arbejdere staar tilsluttet De samvirkende Fagforbund, medens 7,7 pCt. staar udenfor, men man kan sikkert regne med, at Tidspunktet, hvor samtlige Fagforbund i Danmark staar tilsluttet De samvirkende Fagforbund ikke er fjern.

De samvirkende Fagforbund har paa de tilsluttede Fagforbunds Vegne for den faste Voldgiftsret i Aaret 1938 behandlet ialt 126 Sager, heraf blev der afsagt Kendelse i 21 Sager, 95 Sager blev forligte og 10 Sager bortfaldt. Arbejdsgiverne blev i disse Sager dømt til i Sagsomkostninger at betale 1975 Kr. og Arbejderne 3650 Kr. 50 Øre. I Bod og Erstatning blev Arbejdsgiverne dømt til at betale 10.219 Kr. 47 Øre og Arbejderne 26.715 Kr. Af de behandlede Sager er de 50 indbragt af Arbejdsgiverne og de 76 af Arbejderorganisationerne.

Vi skal afholde os fra at komme nærmere ind paa Beretningens Indhold, men det skal siges, at der foreligger en god og fyldig Beretning, som kan være til Nytte for Organisationerne.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra Kl. 9—10. Kontortid: Fredag Kl. 3—7, Mandag Kl. 4—7. Endvidere er Kontoret aabent Lørdag til Kl. 1.

Arbejdsløse Medlemmer maa melde sig straks, naar de bliver ledige. *Formanden.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Sct. Knudsvej 23 A, St. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra Kl. 4½—6½.

Formanden Fru Edith Schwartz-Olsen træffes hver Onsdag fra Kl. 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse finder Sted hver Dag fra Kl. 9—11.

Udlevering af Bøger og Skemaer fra Kl. 11—12.

Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra Kl. 10½ til 11½ og fra 1—2.

For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Fredag fra Kl. 4—6.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 11—12.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Tirsdag mellem Kl. 11—12.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Københavns Afd. 2.
(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Sct. Knudsvej 23 A, St.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra 5—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 10—11 Form.

Københavns Afd. 5.
(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.
(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforening):

Kontor: Hauserplads 14¹. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent hver Dag fra 10—3. Mandag og Torsdag fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.
(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Vesterbrogade 35, 1. Sal tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½. Formandens Telefon: Damsø 4787.

Hovedkontoret, Evaldsgade 7, St., er aabent hver Dag fra 10—3. Telefon Central 5123 og **11723**.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 93 | Oktober 1939 | 24. Aargang

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV ROSENØRNS ALLÉ KØBENHAVN V.

Til det danske Folk.

I en for det danske Folk og Danmark dybt alvorlig Stund retter De samvirkende Fagforbund og det danske Socialdemokrati en indtrængende Appel til det arbejdende Folk i By og Land, og til Danmarks demokratisk tænkende Borgere.

Storkrigen eller Verdenskrigen er for anden Gang i samme Generation en Kendsgerning. Dens Udbrud og dens Virkninger stiller det danske Samfund overfor en Række Vanskeligheder, hvis Omfang det endnu ikke er muligt at bedømme. Alle haaber, at det maa lykkes at bevare Danmarks Neutralitet og holde vort Land fri for Krigens Ulykker. Vi nærer fuld Tillid til Regeringen, og føler os overbevist om, at det vil lykkes den ved en klog og ligelig Neutralitetspolitik, og ved fornødne Bevogtnings- og Værneforanstaltninger at sikre Bevarelsen af Landets Selvstændighed og Uafhængighed.

Men selv naar dette lykkes, vil en Række økonomiske, forsyningsmæssige og handelspolitiske Vanskeligheder melde sig. Vi takker Regeringen, fordi den uden Tøven har gjort Skridt til at gennemføre nødvendige Foranstaltninger. Rigsdagen har allerede vedtaget vidtgaaende Bemyndigelseslove, og Kommissioner og Udvalg er i Gang med at overveje, hvad der bør foretages.

Vi opfordrer nu Regeringen og Myndighederne til snarest at træffe Foranstaltninger til:

1. at sikre en ligelig Fordeling af alle Livsfornødenheder,
2. at afværge urimelige Prisstigninger,
3. at forhindre ublu Fortjenester og ved de nødvendige nye Skatter at fordele Byrderne paa retfærdig Maade,
4. at sikre Hjælp for de Medborgere, der maatte blive ramt af Krigssituationens Virkninger.

Naar vi har paapeget dette, vil vi fremhæve overfor det danske Folk, at der i denne Alvorens Stund kræves Ofre af os alle. Den danske Arbejderklasse er beredt til paa lige Vis med alle andre Befolkningsgrupper at deltage i en Samarbejdets-Politik, der bærer vort Land frelst gennem Krigens Vanskeligheder.

De to Hovedorganisationer opfordrer den danske Arbejderklasse til i disse alvorlige Dage at styrke Sammenholdet og bevare deres politiske og faglige Organisationer usvækket. De nu afslørede hjemlige kommunistiske og nazistiske Splittelsesmænds Rolle maa være udspillet.

Dansk Arbejderbevægelse bekender sig fortsat, trods det Skibbrud, mellemfolkeligt Samarbejde har lidt, til international Forstaaelse Folkene imellem. Vi vil, saa snart det er muligt, søge at fæstne og knytte de Traade, som kan binde Arbejderne og Folkene sammen i Fredens, Forsoningens og Fællesskabets Aand.

Men Øjeblikket kræver af os alle Dagens Gerning. I fuld Enighed maa hele det danske Folk slutte op bag den demokratiske Regering til Gennemførelsen af de mægtige Opgaver, som kun en stærk Regering og et enigt Folk er i Stand til at føre ud i Livet.

Det danske Folk har den dybeste Medfølelse med de Nationer, som rammes af Krigens Ulykker, og vil føle det som en uafviselig Pligt at hjælpe og lindre de Saar og Lidelser, som Krigen paalægger Folkene.

Vi maner til Ro og Besindighed, til Offervilje og Samfundssind. Under den Regerings Ledelse, der som ingen anden har Folkets Tillid, vil danske Arbejdere i et nationalt Samarbejdes Aand gøre deres Pligt og bringe deres Ofre i den Forvisning, at deres Ret ogsaa vil blive sikret.

Slut op om Danmarks Regering,
hvis førende Mand Stauning er.
Bevar og styrk Danmarks Demokrati og Frihed.
Sammenhold, Solidaritet og Samarbejde.

København, den 9. September 1939.

De samvirkende Fagforbund.
Socialdemokratisk Forbund.

Ovenstaaende Udtalelse, der er enstemmigt vedtaget paa Socialdemokratisk Forbunds Hovedbestyrelsesmøde, beder vi vore Medlemmer læse med Omtanke, da vi kan give den vor fulde Tilslutning.

Kassernes Oplysningspligt overfor Medlemmerne.

Naar Spørgsmaalet er om Arbejdsløshedskassens daglige Arbejde, lærer vi immervæk noget nyt.

Det betyder jo i Reglen altid forøget Arbejde, og for de Kasserere, der hver Dag har deres Arbejde paa Fabriken at passe, kan det være besværligt nok.

Her vil Hovedledelsen gerne være den bedste Hjælper, og er altid villig til at raade og vejlede vedrørende de forskellige Ting, der kan komme frem og skal løses.

Nu har vi fra Arbejdsdirektoratet faaet Paabud om, at Oplysningspligten overfor vore arbejdsløse Medlemmer skal gøres mere effektiv end der hidtil har været stillet Krav om.

Naar Direktoratet paany beskæftiger sig med dette Spørgsmaal, er vi klare over, at Grunden er den, at der indenfor en Arbejdsløshedskasse, hvor der blev begaaet Uregelmæssigheder, i høj Grad blev brugt den Undskyldning, at Medlemmerne aldrig fra Ledelsens Side var blevet gjort rigtig bekendt med Kassens Vedtægter.

Der paalægges herefter, saavel de faste Tillidsmænd paa Hovedkontoret, naar vi kommer ud i Afdelingerne, som vore Tillidsmænd ude omkring at gøre de arbejdsløse bekendt med de Paragraffer i Vedtægten, der særlig tager Sigte paa den arbejdsløses Forhold til Kassen under Arbejdsløshed.

Man har fra Direktoratet haft to Forslag til Overvejelse, enten skulde der indklæbes et extra Blad i Fagbogen, eller ogsaa skulde Kontrolkortet ændres, saa de Lovparagraffer, der er nødvendige for den arbejdsløse at kende, kunde paatrykkes dette.

Hovedbestyrelsen har behandlet Sagen og har ment, det vilde være mest hensigtsmæssigt at lade Kontrolkortet paatrykke de nødvendige Oplysninger.

Nedenstaaende aftrykkes Kontrolkortet, saaledes som det vil blive, saafremt Arbejdsdirektoratet kan godkende det.

Vi anmoder, saavel vore Tillidsmænd som vore arbejdsløse Medlemmer, om nøje at studere Kontrolkortet. Tager man en af vore Vedtægter og gennemlæser de Paragraffer, Kortet henviser til, vil man i mange Tilfælde kunne undgaa Misforstaaelser, der ellers let kan opstaa, f. Eks. om man nu ogsaa faar den Understøttelse, man kan tilkomme, hvad enten man er helt arbejdsløs, eller eventuelt arbejder paa nedsat Tid.

Opstaar der Tvivlsspørgsmaal, som Tillidsmændene ikke selv mener at kunne løse, spørg saa blot paa Hovedkontoret. Vi er altid rede til at besvare et hvilket som helst Spørgsmaal saa klart og letfatteligt som muligt. Ingen Tillidsmand behøver at genere sig for at spørge, for der kræves jo stadig mere og mere Arbejde af disse, og vi er alle interesseret i, at vor Kasse administreres saadan, at hverken Arbejdsdirektoratet eller de arbejdsløse skal sige, at vi ikke magter vor Opgave.

Første Side.

De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasse.

Afdeling: .....

Kontrolkort

Nr. .....

for

Navn: .....

Arbejdsløsheden (begyndte d / / blev anmeldt d. / / ophørte d. /

Medlemmernes Opmærksomhed henledes navnlig paa:

1. Medlemmerne er **forpligtede til at gøre sig bekendt med** de til enhver Tid gældende **Vedtægtsbestemmelser,** jfr. § 33, Stk. 1.
2. **Ukendskab til Vedtægten fritager ikke** Medlemmet for **Ansvar,** jfr. § 33, Stk. 1.
3. **Restancefristen** for Kontingentbetalinger skal overholdes, jfr. § 32, Stk. 1 og 2, og § 23, Stk. 4.
4. **Oplysningspligten** § 34, Stk. 1—6. **Medlemmerne er ubetinget forpligtet til** at give Kassen **Oplysning om ethvert Forhold,** der efter Vedtægten kan have Betydning for Bedømmelsen af Spørgsmaal om Medlems- og Understøttelsesret — herunder navnlig **al Indtægt** under Arbejdsløshed, jfr. § 34, Stk. 3—6, uanset Arbejdets Omfang eller Lønnens Størrelse, ligesom enhver Arbejdsløsheds Begyndelse og Ophør skal anmeldes til Kassen.
5. **Kontrolpligt,** jfr. bl. a. § 6, Stk. 2, i Reglement for Kontrol og Arbejdsanvisning.
6. **Understøttelsesrettens Begrænsning** i visse Tilfælde, § 23, Stk. 1—3, jfr. § 33, Stk. 4. *Vend!*

Anden Side.

7. Indtægt paa 25 Kr. og derover giver **ikke Ret til Understøttelse** i den paagældende Uge, uanset Dagantal.
8. **Tillidsmanden** har ikke blot **Ret,** men **ogsaa Pligt** til at paase, at der ikke foreligger Grunde, der udelukker eller begrænser en Persons Adgang til Medlems- og Understøttelsesret i Kassen, jfr. § 13, Stk. 6.

Kontrolleret d.

Dato	Dato	Dato	Dato

Afsluttede Overenskomster.

Andelsmejeriernes Mælkesalg.

Overenskomst gældende til 1. Maj 1940.

Lønnen forhøjedes med 1 Kr. til henholdsvis 49 og 50 Kr. pr. Uge. Der betales 15 Kr. aarligt til Renholdelse af Huer og Ærmer.

Svendborg Kommune.

Ny Overenskomst er oprettet vedrørende Skolerne. Maanedslønnede forhøjedes til 52 Kr. Hovedrengøringen betales med 50 Kr., Extraarbejde med 90 Øre pr. Time. Der har ikke været betalt for Hovedrengøring og Extraarbejde. Arbejdstiden har været ubegrænset.

Overenskomsten er gældende til 1. Sept. 1941.

Herning Ægexport ved K. S. Amstrup og Dansk Ægkompagni, Herning.

Er indgaaet paa den kollektive Overenskomst med samtlige Ægforretninger. Lønnen var i Forvejen 86 Øre pr. Time, men Kvinderne fik ikke Betaling for Overtid og ikke Ferie.

A/S Exportflødefabriken „Danmark", Roskilde.

Overenskomsten forlænget til 1. August 1941. Lønnen forhøjet med 1 Kr. 75 Øre til 37 Kr. 25 Øre pr. Uge. 1. Maj og Juleaftensdag er normal Arbejdstid til Kl. 12 Middag.

Statens Serumsinstitut.

Overenskomsten forlænget til 1. Januar 1941. Slutlønnen forhøjedes med 2 Kr. 50 Øre pr. Uge til 46 Kr. 50 Øre. De øvrige Lønninger forhøjedes i samme Forhold.

Aaby Kommune.

Aarhus Afdeling 7 har afsluttet Overenskomst for de ved Rengøring i Administrationsbygningen og Bibliotheket beskæftigede Kvinder. Lønnen er 60 og 65 Kr. pr. Maaned. Forhøjelsen var 10 Kr. pr. Maaned.

Overenskomsten er gældende til 1. April 1940.

A/S Dansk Ammunitionsfabrik, Otterup.

Lønningerne er tillagt 5 Øre og er nu 75 Øre pr. Time.

Sodavandsfabrikant Spliid, Frederikshavn.

Ny Overenskomst er oprettet, gældende til 1. Juli 1940. Timelønningerne blev forhøjet til 86 Øre.

Slagelse Byraad.

Ny Overenskomst er oprettet vedrørende Vagt og Rengøring paa Centralsygehuset. Lønforhøjelsen andrager fra 10 til 25 Øre pr. Time.

Overenskomsten er gældende til 1. April 1941.

Det danske Mælkekompagni, A/S, Hørsholm.

Lønnen er omregnet til Timeløn og er 80 Øre.

Produkthandler Løgstrup, Randers.

Overenskomsten forlænget til 1. Oktober 1941. Lønnen forhøjet med henholdsvis 4 og 5 Øre pr. Time og er 64 Øre de første 6 Uger, efter 6 Ugers Forløb til 75 Øre. Der indførtes et Akkordafsavnstillæg paa 4 Øre saafremt Kvinderne ikke har 24 Timers Akkord pr. Uge. Ved Ulykkestilfælde opnaaedes Betaling af 2 Kr. pr. Dag for alle Ugens 7 Dage. Bestemmelse om, at Kvinderne saavidt muligt antages og afskediges efter Anciennitet indførtes. Forhandling vedrørende Akkorderne udskydes til Januar Maaned 1940.

Bornholms Konservesfabrik, Nexø.

Akkorderne reguleret og Akkordprislisten renskrevet.

Odense Konservesfabrik.

Oprettet ny Overenskomst, gældende til 1. Marts 1940. Lønnen forhøjedes med 3 Øre pr. Time til 70 Øre. Almindelige Bestemmelser med Hensyn til Overarbejde, faglig Strid, Ulykkestilfælde 2 Kr. pr. Dag m. m. indførtes i Overenskomsten.

Svendborg Statsskole.

Kvinderne har faaet et Løntillæg af 7 Kr. pr. Maaned (fra 55 til 62 Kr.). Endvidere blev de fritaget for at afholde Udgifterne til Vinduespudsning.

De danske Statsbaner.

Ved Anmodning til 2. Distrikt om et Løntillæg til Kvinderne, der er beskæftiget ved Langaa og Randers Planteskoler, i Lighed med Tillægget til Vognrengøringskonerne, er imødekommet saaledes, at Timelønnen tillagdes 5 Øre, og er 70 Øre. Tillægget er tilbagevirkende fra 1. August.

Københavns Afdeling 5.

Har oprettet ny Overenskomst med Ostofabriken, Svanemøllevej. Lønningerne forhøjedes med 6 Øre pr. Time og enkelte Kvinder fik 25 Øre pr. Time.

Firmaet forpligter sig til kun at beskæftige Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund.

Fra 1. Oktober er Overenskomsten med Jernindustriens Sammenslutning gældende.

Med Barberbladefabriken „Ginge" B har Afdeling 5 lokalt forlænget Overenskomsten til 1. Maj 1940, dog saaledes, at der i Ferien 1939 udbetales fuld Løn for 12 Arbejdsdage til Medlemmer med 1 Aars Anciennitet. For senere antagne Arbejdere er Feriebetalingen 6 Dages Løn, dette gælder ogsaa for Arbejdersker paa Lageret.

Mæglings-, Timandsmøder og Voldgiftssager.

Mæglingsmøde afholdt paa Glud & Marstrands Fabriker, Uplandsgade, i Anledning af, at Firmaet har ændret Arbejdsmetoden for Mærkning af Laag til Gasmasker, dette har vanskeliggjort Arbejdet. Samtidig ønskedes Prisen nedsat fra 25 til 22 Øre. Man enedes om en Pris af 2 Kr. 30 Øre pr. 1000 Stk.

Mæglingsmøde afholdt paa Standard Elektrik i Anledning af Klage over, at Firmaet egenmægtigt har nedsat Akkorden for Montering af Rader M. A. 2. Man enedes om at vise Sagen tilbage til lokale Forhandlinger. Indtil disse er tilendebragte betales efter den oprindelige Akkordpris.

Mæglingsmøde afholdt paa Københavns Emailleværk, Lyngby, til Behandling af Klage over, at Firmaet ikke aflønner efter den tidligere oprettede til Ophør 1938 opsagte Overenskomst. Enighed opnaaedes ikke. Sagen førtes til Timandsmøde. Enighed opnaaedes ikke. Ved et afholdt Fællesmøde trak vi Sagen tilbage.

Mæglingsmøde afholdt vedrørende Geismars Dampvaskeri i Anledning af:

1. En uvarslet Afskedigelse, fordi den paagældende havde forladt Virksomheden nogle Timer uden Tilladelse.
2. En ligeledes uvarslet Afskedigelse paa Grund af Sygdom.

Man enedes om:

1. Forbundet var klar over, at Vaskeriet har været juridisk berettiget til under de foreliggende Omstændigheder at afskedige den paagældende uden Varsel. Firmaet indgik dog paa at betale den omhandlede Kvinde 1 Uges Løn, kun af rene Kulancehensyn, uden Præcedens for Fremtiden eller for andre Virksomheder.
2. Firmaet erklærede at ville betale 1 Uges Løn til Vedkommende.

Mæglingsmøde afholdt med Dampvaskeriejerforeningen i Anledning af opstaaede Spørgsmaal paa Poulsens Soigneringsanstalt.

1. Betaling for Bartenderveste med uaabnede Spænder.
2. Betaling for Strygning af Skjorter.

ad 1. Firmaet gik ind paa at betale de kvindelige Arbejdere der er beskæftiget ved det omhandlede Arbejde, et Tillæg af 50 Øre pr. Uge hver for Aabning af Spænderne.

ad 2. Enighed opnaaedes ikke.

Vi forbeholdt os vor Stilling med Hensyn til at tage en voldgiftsretslig Afgørelse paa, hvad man forstaar ved bløde Skjorter og stivede Skjorter i Henhold til Priskuranten, der lyder saaledes: Stivede Skjorter 19 Øre, helt færdige, bløde Skjorter 18 Øre helt færdige. Parterne var enige om at betragte Mæglingsreglerne som værende sket Fyldest ved de afholdte Møder, saaledes at Sagen kan gaa direkte til faglig Voldgift. Senere fik Forretningsføreren saadanne Oplysninger, at vi undlod at lade Sagen gaa videre.

Mæglingsmøde afholdt med Svendborg Flødefabrik i Anledning af, at Virksomheden afskedigede vore Medlemmer og antog Arbejdsdrenge til delvis Udførelse af det Arbejde, som er omfattet af vor Overenskomst. Sagen forligtes paa følgende Maade:

1. Vort Medlem Lykke Larsen forbliver i Arbejde uanset efterfølgende.
2. En af de paagældende Arbejdsdrenge afskediges eller overflyttes til andet Arbejde, og saaledes vil alle Arbejdsdrenge blive afskediget og vore Medlemmer genantagne, derefter vil der kun være 1 Arbejdsdreng paa Fabriken.

Mæglingsmøde afholdt med Dampvaskeriet „Absalon“ angaaende:

1. Feriekortenes Udlevering.
2. Ændring i Arbejdstiden.
3. Forandring i Arbejdsmetoden.

Det oplystes ved Mødet, at Sag:

1. Er gaaet i Orden.
2. Spørgsmaalet henvistes til lokal Forhandling.
3. Enighed opnaaedes ikke. Vi vilde foretage nogle Undersøgelser angaaende de opnaaede Fortjenester. Iøvrigt forbeholdt vi os vor Stllling.

Kvindeligt Arbejderforbund og A/S The Hairlock Cuchion Kompagni. Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 17. Maj enedes man om, at de i ovennævnte Virksomhed beskæftigede Kvinder kan udføre indtil 8 Timers Overarbejde pr. Uge, idet Virksomheden gav Tilsagn om at foretage saadanne Udvidelser og deraf følgende Nyantagelser, at Overarbejdet indskrænkes. — Den sædvanlige Klausul om, at ingen maa afskediges før det udførte Overarbejde er afspadseret, er en Forudsætning for Aftalen.

Indtil Midten af Juli Maaned vil der være at afholde et nyt Møde for at undersøge, hvorledes Forholdene stiller sig til den Tid.

Mellem vort Forbund og A/S Dr. A. Wander er der for de paa Virksomheden beskæftigede Kvinder den 24. April i Arbejdsgiverforeningen indgaaet en ny Overenskomst.

Overenskomsten træder i Kraft fra og med den 19. April og gælder indtil den af en af Parterne med 3 Maaneders forudgaaende Varsel opsiges til en 1. Marts i Overensstemmelse med de mellem Hovedorganisationerne vedtagne Forhandlingsregler.

Fra vort Forbund forelaa en Række Klager over Firmaet Elimar Schmidt, Aalborg, for Overtrædelse af forskellige Overenskomstbestemmelser. Sagen behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 26. April, hvor man enedes om følgende:

Den Akkordprisliste, der aftaltes paa Mødet i Aalborg den 16. Februar, respekteres til Punkt og Prikke, indtil Dele af den opsiges, eller den ændres ved Forhandling mellem Parterne.

Det indskærpes, at ved Overarbejde skal Overenskomstens § 3 om Procenttillæg og § 9 om Afspadsering nøje overholdes.

Der maa ikke under nogen Form fra Arbejdsgiverens Side øves Indflydelse paa Arbejdernes Ønske om at være Medlemmer af Fagforeningen eller ej.

Under Mødet meddelte Firmaet, at det trak sin Udmeldelse af Foreningen for Danmarks Fiskekonservesindustri tilbage, og idet Firmaet og nævnte Forening tilsiger deres Medvirken til, at Overenskomsten herefter nøje overholdes, meddelte Kvindeligt Arbejderforbund, at man vil frafalde at benytte Adgangen til at sige Overenskomsten op til 1. Juli d. A.

Til fuld Afgørelse af den rejste Klage betaler Firmaet til Forbundet 500 Kr.

Mellem vort Forbund og Barberbladefabriken „Zacco" var der opstaaet en Uoverensstemmelse derved, at Barberbladefabriken havde afskediget samtlige Kvinder den 23. December f. A., og Firmaet var derefter likvideret og havde, da Fabriken genaabnede i Februar, antaget andre Kvinder til Minimallønsatser i Jernindustriens Overenskomst.

Sagen behandledes paa et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 29. April, hvor man enedes om følgende:

Efter at være gjort bekendt med den stedfundne Lønstigning frafaldt De samvirkende Fagforbund Klagen under Fremhævelse af, at Forbundet henholdt sig til sin Ret efter Overenskomsten til Behandling af fremtidigt opstaaende Lønspørgsmaal.

Uden at Parterne paa nogen Maade fraveg deres principielle Standpunkt, enedes man om, at Firmaet til Opnaaelse af en forligsmæssig Ordning betaler 25 Kr. til hver af de den 23. December f. A. afskedigede Arbejdersker, som den 29. April d. A. stod indtegnede som arbejdsløse og fremlægger Attest herfor fra Arbejdsløshedskassen.

Paa et Møde paa D. s. F.s Kontor den 17. Maj behandlede man en Klage fra vort Forbund over, at Landvaskeriet „Sorttevitt" havde tilsidesat den gældende Overenskomsts Bestemmelser, tilsidesat Overarbejdsloven og tilbageholdt Feriemærker.

Man enedes om en Afgørelse for samtlige Klagepunkter. saaledes:

1) Overarbejdet begrænset til højst 6 Timer pr. Uge.
2) Der udbetales de af Forbundet paastaaede tilgodehavende Beløb til 3 navngivne Medlemmer.
3) Vaskeriet betaler til Kvindeligt Arbejderforbund, ud over det i 2) nævnte, et Beløb paa 100 Kr.

Efter at Dansk Typograf-Forbund havde faaet fornyet sin Overenskomst i Foraaret, havde A/S Glud & Marstrand's Fabriker indskrænket Arbejdstiden for nogle Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund paa Natholdet med 3 Timer hveranden Uge. Sagen behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 15. Maj, hvor man enedes om at lade Stridsspørgsmaalet afgøre ved faglig Voldgift, med Professor Krabbe som Opmand.

Vor Anmodning om Løntillæg til de i Brugsforeningerne i Vejle beskæftigede kvindelige Arbejdere blev imødekommet, idet vi fik 15 Kr. mere pr. Maaned i Afdelingerne Tønnesgade og Vardevej, og 10 Kr. mere pr. Maaned i Afdelingerne Sønderbrogade og Kolding Landevej.

Vore Medlemmer i Københavns Afdeling 7 maatte Dagen efter Valgdagen møde 1 Time senere end sædvanlig. Kvinderne maatte yderligere vente i nogen Tid paa Bladene, før de kunde afgaa fra Centralerne og stillede derfor Krav om Ventepenge, saavel for den Time de mødte senere som for den yderligere Ventetid.

Dette vilde Bladkompagniet ikke indgaa paa, hvorefter Sagen ved Forretningsførerens Medvirken blev ordnet, saaledes at alle Kvinderne fik udbetalt Ventepenge for 1 Time. (ca. 600 Kr.)

Mæglingsmøde afholdt med Skandinavisk Jutekompagni i Anledning af Klage fra 8 af vore Medlemmer, som arbejder med vaskede Sække, over at de ved dette Arbejde ikke kan holde mere end fra 59,9 til 78,6 Øre pr. Time til Trods for, at Basis for Akkordpriserne ifølge Overenskomsten er 86 Øre. Ved Mæglingsmødet enedes man om, at de ved Reparation af vaskede Sække beskæftigede Kvinder erholder 5 Kr. hver i Erstatning.

Mæglingsmøde afholdt med Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter i følgende Sag:

A S Torps Fabriker, Blaagaardsgade, havde egenmægtigt nedsat en bestemt Akkordpris med 2 Øre, og samtidig meddelt vore Medlemmer, at Prisen vilde blive yderligere nedsat med 2 Øre, grundet paa en Ændring i Akkorden. Vore Medlemmer havde hele Tiden faaet 18 Øre pr. Stk. Ved Mæglingsmødet enedes man om følgende Tilføjelser til den bestaaende Overenskomst:

Naar Skjorter Nr. 40 og 42 er forsynede med Lynlaas reduceres Prisen med 2 Øre pr. Stk.

Naar Skjorter Nr. 40 og 42 er forsynede med korte Ærmer, der skal oplægges i Trekant, forhøjes Prisen med 2 Øre pr. Stk.

Mæglingsmøde afholdt paa A/S Glud & Marstrands Fabriker, Rentemestervej, til Behandling af følgende Spørgsmaal: Strid vedrørende

1. Betaling for Afslibning af Raavarer ved Buleretterne.
2. Ekstrabetaling for 3. Gangs Varer.
3. Akkordprisen for Eksportvarer.
4. Betalingen for Transport for „Opslaaerne i Grunden".
5. Klage over, at Firmaet har sat en Hjælpepige paa Dagløn.

Man enedes om:

ad 1. Den paagældende Arbejderske faar et personligt Tillæg til Timebetalingen paa 3 Øre.

ad 2. Efter den om Sagen førte Diskussion udgik Punkt 2.

ad 3, 4 og 5. Det af Firmaet for Udførelse af Eksportvarer givne Tilbud til Hjælpepigerne paa gammel Akkord ÷ 25 pCt. akcepteres. Der efterbetales for de 3 Uger 26. April—15. Maj efter den saaledes fastsatte Akkordpris. Man enedes endvidere om en Akkordpris for Opslaaning i hvidt af Eksport-Kammerpotter paa 180 Øre pr. 100 Stk. for 22 cm. og 170 Øre for 20 cm., begge Priser netto, og der efterbetales til Fordeling 30 Kr.

Efter afholdt Fællesmøde med A/S Sækkelejet kompagniet behandledes i Den faste Voldgiftsrefølgende Sag: Nogle af vore Medlemmer, som er beskæftiget ved Syning af Sække, havde faaet nye Maskiner med større Hurtighed, og Firmaet havde nedsat Prisen fra 80 til 65 Øre. Vore Medlemmer tjente herved 50 Øre under Daglønnen.

Sagen forhandledes og forligtes saaledes: Under Hensyn til samtlige foreliggende Omstændigheder indgaar Aktieselskabet paa at betale de aftalte Akkorder ogsaa for Arbejdet ved de 2 omhandlede Maskiner og at efterregulere Lønningerne for den forløbne Tid. Samtidig forbeholder Indklagede sig at tage Spørgsmaalet op ved kommende Overenskomstforhandlinger.

Mæglingsmøde afholdt paa Ernst Voss Fabrik, Fredericia, vedrørende Løntillæg til de Kvinder, der aldrig har Adgang til Akkord.

Til Galvanoafdelingens 12 Kvinder fordeles 32 Øre saaledes, at de paa 68 Øre i Øjeblikket arbejdende hver faar 71 Øre pr. Time.

Til Lagerets 14 Kvinder fordeles 21 Øre, ialt saaledes en samlet Forhøjelse paa 53 Øre.

Fællesmøde afholdt i Anledning af en uvarslet Arbejdsstandsning paa A/S Standard Elektrik. Aarsagen: Uoverensstemmelse om en Værkførers Fjernelse. Resultatet af Mødet blev, at de Arbejdere, der havde deltaget i den uvarslede Arbejdsstandsning, skal til Aktieselskabet betale 200 Kr. til fuld Afgørelse af Sagen.

Mæglingsmøde afholdt paa Fyrtaarnets Konservesfabrik. Man enedes om, at saalænge daarligt Materiale foreligger, sættes Prisen paa Week-end Sild til 7 Øre pr. Daase (ikke over 10 Stk. Sild i Daasen). Denne Pris gælder ogsaa for Lønningsugen fra Fredag den 28. Juli 1939. Iøvrigt enedes man om, at der naar daarligt Materiale fremkommer, skal optages Forhandling.

⊡

Formand for Aarhus Afdeling I, Medlem af Forbundets Hovedbestyrelse

Fru Petra Schou død.

Enhver, der kendte Petra Schou, vil føle den samme dybe Vemod, som alle vi her paa Hovedkontoret blev besjælede af, da vi Fredag den 18. August modtog Budskabet om hendes Død.

Petra Schou blev i April Maaned iaar alvorligt syg, men kunde dog, efter et længere Sygeleje, genoptage sit Arbejde.

Desværre varede det ikke længe, inden Sygdommen igen meldte sig, og d. 27. Juli maatte hun lade sig indlægge paa Kommunehospitalet i Aarhus, for at underkaste sig en Operation, som hun ikke havde Kræfter til at staa igennem.

Vi har ved Petra Schous Død, saavel i Afdelingen som i Hovedledelsen, mistet en dygtig og regulær Medarbejder og en god Kammerat, som det bliver vanskeligt at erstatte.

I 1923, da den hidtidige Formand og Kasserer for Aarhus Afdeling I, Gunder Christiansen, blev valgt til Sekretær i Hovedforbundet, blev Petra Schou Formand og Kasserer i Afdelingen, en Post, hun beklædte til sin Død, og hun har i de forløbne Aar udført et meget stort og dygtigt Arbejde for sine mange Medlemmer, idet Arbejderkvindernes Livsvilkaar altid laa hende meget stærkt paa Sinde.

I 1926 indvalgtes hun i Hovedbestyrelsen, og ogsaa her fik vi Lejlighed til at udnytte hendes Arbejdskraft, saaledes valgtes hun i 1938 til Forretningsudvalgsmedlem, og i December samme Aar til kritisk Revisor.

Hun var en af de Medarbejdere indenfor Hovedbestyrelsen, som vi lærte at sætte Pris paa, for hendes retskafne Karakter og gode Sindelag. Hun havde den rette Forstaaelse af, hvad Begrebet „en god Kammerat" betyder — og disse Egenskaber i Forbindelse med hendes lyse Humør, gjorde Samarbejdet med hende let, og vi beklager alle dybt, at vi allerede nu maatte miste hende.

Ogsaa politisk set fik Petra Schou Lov at udnytte sine Evner, idet hun i en Aarrække var Medlem af Bestyrelsen for Hjælpekassen i Aarhus, og hun benyttede altid enhver Lejlighed til at understrege, hvor vigtigt det var, at vi indenfor Fagbevægelsen arbejdede i nøje Kontakt med Social-Demokratiet.

Onsdag den 23. August blev Petra Schou bisat fra Markus-Kirken i Aarhus. Kirken var fyldt til sidste Plads af Medlemmer og Venner, der var mødt for at vise hende den sidste Ære. Kirken og den afdødes Baare var smukt pyntet, og et Væld af Kranse, deriblandt en Mængde signerede Kranse fra mange af vore Afdelinger, fyldte hele Kirkens Midtergang.

Hovedbestyrelsen var repræsenteret ved Marthine Christensen, Aalborg, Rosalie Rohde, Odense, Sekretær Gunder Christiansen og Forbundets Formand Fanny Jensen.

Det blev en meget smuk Højtidelighed.

Efter Salmen: „Lær mig, o Skov, at visne glad!" talte Sognets unge Præst.

Derefter holdt Forbundsformand, Fanny Jensen, en stærkt personlig præget Tale om Petra Schous Liv og Virke. Fanny Jensen talte om Petra Schou som Menneske og Kammerat og bragte hende i Hovedbestyrelsens Navn en Tak for hendes Gerning iblandt os. Hun sluttede med at sige: „Selv om Din Stol nu staar tom, vil Mindet om Din Indsats i den danske Fagbevægelse ikke blive glemt! Æret være Dit Minde!

Efter Salmen: „Kirkeklokke — ej til Hovedstæder . . .", blev Petra Schous Kiste baaret ud til Rustvognen af 6 Søstersønner, som hun alle havde holdt over Daaben.

I Krematoriet bragte Malermester Sørensen Petra Schou en Tak for hendes Arbejde indenfor Oplysningsforbundet i Aarhus. Derefter takkede en Slægtning, stærkt bevæget, for den store Deltagelse, og Følget forlod langsomt Kirkegaarden.

⊡

Højskolekursus.

I Henhold til Hovedbestyrelsens Beslutning afholdt vi atter i Aar Kursus paa Roskilde Højskole i Dagene fra den 6. til den 13. August, og der deltog i dette 52 Formænd og Kasserere.

Vi har nu, som vi beregnede i Fjor, haft Kursus for de allerfleste af vore Tillidsmænd i Provinsen, idet vi mente, at det var mest paakrævet. Her i København kan vore Tillidsmænd jo lettere faa de fornødne Oplysninger paa Hovedkontoret.

Programmet for Ugen var som følger:

1. Kvindeligt Arbejderforbund fra 1885 til 1939.
2. Gennemgang af Forbundets Love.
3. Arbejdsretten i Danmark.
4. Vore Overenskomster.
5. Samarbejds- og Afstemningsregler.
6. Gennemgang af A. L. K.-Vedtægter.
7. Kontrol og Arbejdsanvisning.
8. Opstilling af Regnskab.
9. Administration og dagligt Arbejde.

Naar jeg skal sige min ærlige Mening om disse Kursus' Værdi i Forhold til, hvad de koster, er det den, at de absolut maa gavne vore Tillidsmænd i deres daglige Gerning.

Vi havde nogle ganske udmærkede Foredrag, af hvilke Direktør Vaters Foredrag om Arbejdsløshedsloven for mig var det bedste. Jeg tror ogsaa, at vore Tillidsmænd var tilfredse med Arbejdet, i hvert Fald er der mange, der har udtalt deres Glæde over at være med, selv om der var lidt Nervøsitet til Stede ved Tanken om at skulle indlede om et eller andet Emne, en Nervøsitet, der forøvrigt var ganske ubegrundet, idet Eleverne hver for sig klarede deres Indledning pænt. Og netop dette at udarbejde en Indledning sætter Tankerne om Problemet i Sving, og det er selvfølgelig Hensigten med Kursus, af hvad Art det saa er.

Men saadan er det nu at komme paa Højskole, man skal arbejde, selv i Fritiden.

Vi maa jo ogsaa huske, at et saadant Kursus kræver et meget stort Arbejde af Gruppelederne, alene Forarbejdet er større end de fleste maaske vil tænke sig.

Ved Afslutningsfesten blev der overrakt Hovedkasserer Fru Kirsten Rasmussen og Forbundsformanden hver et Spisebestik i Sølv som en Anerkendelse af Ugens Arbejde.

⊡

Nordisk fagligt Kvindestævne i Helsingfors.

Fra vort Forbund var valgt Marthine Christensen, Aalborg, Inger Gamburg og Paula Poser, København, til at deltage i Stævnet.

Vi bringer nedenfor et Referat, tilsendt os af Fru Gamburg:

I Dagene fra den 23. til den 28. Juli afholdtes i Helsingfors det første faglige Kvindestævne, der har fundet Sted i Finland.

Denne nordiske Studieuge blev ret naturligt en Begivenhed af Rang for de finske Fagforenings-Kvinder, idet Kvindernes Indsats i den unge finske Fagbevægelse endnu kun er i sin Vorden, og naar man hører, at mange af vore finske Kammerater i den seneste Tid havde maattet undvære deres Eftermiddagskaffe for at faa Raad til at komme med, saa forstaar man, at de finske Kvinder var parat til at bringe Ofre for at kunne deltage. Og det var overmaade interessant for os Kvinder fra de andre skandinaviske Lande at komme netop til dette Land, hvor vi glædede os over at se, at hele det store Apparat klappede fuldkommen programmæssigt.

Ialt var det 400 Kvinder, der her var stævnet sammen, 171 svenske, 28 norske, 34 danske og 167 finske Deltagere.

Foredragene, der blev holdt henholdsvis af svenske, norske, finske og danske Kolleger, var holdt i en udpræget faglig Form med Undtagelse dog af et, nemlig den norske Aase Lionæs, der talte om det nordiske Demokratis Stilling og aktuelle Opgaver.

Gennem de forskellige faglige Foredrag fik vi en god Oversigt over de arbejdende Kvinders Stilling i de fire skandinaviske Lande og deres Indsats i Fagbevægelsen. Eet var der fuldkommen Enighed om, at i alle fire Lande var Kvindelønningerne for lave. Man var ligeledes enige om, at i alle de Fagforeninger, hvor Mænd og Kvinder staar i samme Organisation og hvor Kvinderne ofte udgør det store Flertal, var Kvindernes egen Indsats endnu langt fra tilfredsstillende, hvad der viser sig ved deres manglende Deltagelse i det almindelige Fagforeningsarbejde og en utilstrækkelig Repræsentation i Ledelsen af deres Organisationer.

Dette kunde jo tyde paa, at Kvinderne, naar de staar i Fagforening sammen med Mændene, føler sig underlegne og ikke stærke nok til at gøre sig gældende paa Højde med deres mandlige Kolleger.

At Kvinderne, naar de selv vil det, hverken er mindre kloge eller mindre dygtige end Mændene, har vi jo netop fra Danmark det bedste Billede af gennem deres Indsats i Kvindeligt Arbejderforbund, der viser, at Kvinderne fuldt vel er i Stand til at føre deres Organisationsapparat frem og varetage ogsaa de særlige Interesser, vi Kvinder nu engang kæmper for.

Blandt Foredragene fortjener at nævnes den finske Kaisa Hiilelä's Fremstilling af Forholdene for Finlands arbejdende Kvinder. Hun fortalte om en Række nye Arbejdsfelter, de finske Kolleger var kommet ind paa, men, sagde hun, trods dette var dog det almindelige Lønniveau faldende.

Jeg har allerede omtalt Foredraget af vor norske Kammerat, Aase Lionæs. Det var ypperligt, og vi var vist alle lige begejstrede for det. Man mærkede tydeligt, at Aase Lionæs lige var vendt hjem fra de kæmpende spanske Fronter og fra Koncentrationslejrene for de spanske Flygtninge i Frankrig. I varme Ord opfordrede hun os til at kæmpe for Demokratiet her i Norden, for det nye socialistiske Demokrati, som jo netop Arbejderklassens og Fagbevægelsens Kvinder maa kæmpe

for, saa vi naar frem til den fulde Frigørelse, den fulde Ligestilling for Kvinderne.

Det var bare beklageligt, at vi ikke havde Lejlighed til at diskutere disse mange vigtige Problemer, der i denne Uge var til Debat. Vi havde saa kunnet uddybe Spørgsmaalene noget bedre.

Jeg maa dog ogsaa fortælle, at vi foruden vort faglige Arbejde havde Lejlighed til at se og høre meget andet.

Interessant var det ikke mindst for os Danskere at se den finske Kvinde i Arbejdet. Vi saa vore Kammerater som Konduktører paa Sporvognene, vi saa de finske Kvinder som Bygningsarbejdere svinge Kalk og Cement op i Højderne paa deres stærke Skuldre.

De Tusind Søers Land er et smukt Land med skønne Steder, hvor vore finske Kammerater førte os hen paa forskellige Udflugter. Vi var ogsaa ude paa „faglige" Besøg, og fik særlig Anledning til at se, hvor udbredt den finske Kooperation er, betydelig mere end hos os. Men saa var der andre Mangler. Selv med saa stor en Udbredelse var de arbejdende Mænd og Kvinder i de kooperative Foretagende kun i meget ringe Grad organiserede.

Hvad Gavn kan nu de nordiske Fagforenings-Kvinder have af en saadan Studieuge — vil man maaske spørge. En dansk Kammerat svarede — forresten betegnende — da man i Helsingfors stillede hende Spørgsmaalet: „Jeg glæder mig bl. a. over, at jeg her for første Gang rigtig har lært mine kvindelige ledende Fagforeningskammerater fra Danmark at kende. Det er maaske kedeligt, at man skal rejse til Finland for det, men derfor er Udbyttet ikke mindre godt." Maaske er det gaaet svenske og norske Kammerater paa samme Maade. —

Men foruden de danske Lærdomme, man kan hente sig i Finland, vil jeg dog sige, at der for mig ikke er nogen Tvivl om, at et virkeligt *nordisk Samarbejde* med Udveksling af Erfaringer mellem de skandinaviske Landes faglige Kvinder, har overordentlig stor Betydning, ja maaske mere, end man tillægger det i Øjeblikket.

Men skal et saadant Samarbejde blive frugtbringende i den Tid, der kommer, maa det utvivlsomt lægges ind i mere faste Former, end det har været muligt indtil nu.

Dette var det femte nordiske faglige Kvindestævne. Til næste Sommer afholdes det sjette rimeligvis i København, og vi faglige Kvinder herfra vil faa Lejlighed til at give vort Besyv med, ogsaa hvad angaar at føre hele dette vigtige Arbejde ind i bedre organisationsmæssige Rammer.

⊡

Stiftelsesfest i Thisted Afdeling.

Lørdag den 9. September d. A. afholdt vor Afdeling i Thisted 5-Aars Stiftelsesfest og havde i den Anledning indbudt Medlemmerne til en festlig Sammenkomst paa Hotel „Aalborg".

Kl. 8 samledes 125 Medlemmer med Paarørende i den smukke Gobelinsal, der blomstersmykket gjorde et lyst og festligt Indtryk.

Desuden var der indbudt en Del Gæster. Vi nævner Borgmester Iversen (Borgmesteren er tillige Formand for Dansk Arbejdsmandsforbund i Thisted) Social-demokratisk Forbunds Formand Lærer Jørgensen, Fællesorganisationens Formand Maskinarbejder Toftdahl og vort Forbunds Formand Fru Fanny Jensen.

Afdelingens Formand Fru Christine Dragsbech bød Forsamlingen og Gæsterne hjertelig Velkommen og udtalte Haabet om et hyggeligt Samvær, selv om der, grundet paa de alvorlige Tider, havde været Tanker fremme om at aflyse Festen.

Fanny Jensen holdt derefter Festtalen. Takkede for Indbydelsen og udtalte sin Glæde over, at Kammeraterne alligevel havde villet fejre Foreningens Fødselsdag. I disse tunge Tider bør der være Maadehold med Forlystelser, men et kammeratligt Samvær som dette kan ingen forarges over. Lad os tage de Smaaglæder med, vi kan faa, Tiden er jo ikke til de store.

Fru Jensen omtalte Fagforeningens Arbejde i Thisted i de svundne Aar, dette Arbejde havde ikke altid været let, men Bestyrelsen havde den rette Tro paa Sagen og tog de Vanskeligheder, der kom, med Ro og Ligevægt, og nu er Fagforeningen jo en Kendsgerning, som de øvrige Arbejdere i Thisted i høj Grad regner med.

De Overenskomster, Forbundet har opnaaet her i Byen, er gode, og Medlemstallet vokser sindigt, men sikkert. Vi skal bygge vort fremtidige Arbejde paa Sammenhold og Fællesfølelse, saa staar vi stærke overfor vore Modstandere. Fru Dragsbech har udført et stort Arbejde i de 5 Aar, der er forløbet. Hendes noble Optræden bliver respekteret af Arbejdsgiverne. Dette vil Hovedbestyrelsen i Dag sige Tak for. Fru Jensen overrakte derefter Fru Dragsbech en smuk Blomsterhilsen som en beskeden Paaskønnelse for hendes Arbejde i Afdelingen, og sluttede sin Tale med at udbringe et Leve for Thisted Afdeling.

Saa talte Borgmester Iversen, han omtalte de Begivenheder, der sker ude i Verden og som maa mane os alle til Samling indenfor vore Fagforeninger. Det havde altid været en Lykke at samarbejde med Medlemmerne af Thisted Afdeling, fordi vi nu var naaet saa vidt, at det blev betragtet som en Hæder at være organiseret Arbejder.

Takkede Bestyrelsen for godt Samarbejde og overrakte Fru Dragsbech en dejlig Blomsterbuket fra Arbejdsmændene.

Lærer Jørgensen bragte en Hilsen fra Partiforeningen. Kvinderne i Thisted har vist, at de forstaar Tidens Krav. Omtalte den Vekselvirkning, der er mellem Fagbevægelsen og vort Parti, maatte den stadig udbygges til Gavn for hele Arbejderklassen.

Maskinarbejder Toftdahl takkede paa Fællesorganisationens Vegne Kvinderne for deres Indsats indenfor Fællesorganisationen. Takkede for deres gode Vilje til altid at møde, naar de kunde hjælpe med saavel i Agitationsarbejdet som Organisationsarbejdet. Deres Hjælp var af stor Værdi.

Byraadsmedlem Ole Jensen omtalte Kvindernes Betydning i Fagbevægelsen før og nu. Det var en stor Opgave, Kvindeligt Arbejderforbund havde

taget op at forbedre Arbejderkvindernes Kaar og at organisere dem, akkurat som Mændenes Fagforeninger gjorde.

Der var baade Blomster og Telegrammer, Sang og Musik ind imellem Talerne, saa Klokken blev mange, før Formanden kunde byde Velbekomme med Tak for alle gode Ønsker, der var udtalt for Foreningen og den Tak, der fra alle Sider var bragt hende for hendes Arbejde, et Arbejde, det var hende en Glæde at udføre.

Efter Kaffen dansede man til Klokken 1 — og saa tager man fat paa de næste 5 Aar.

Smaa Noter.

Den 15. August 1939 afholdt De samvirkende Fagforbund i Danmark ekstra-ordinær Generalforsamling for at vælge Formand i Stedet for afdøde Knud V. Jensen.

Næstformanden Laurits Hansen blev valgt med 638 Stemmer. For os kom dette Valg ikke overraskende. Vi har, i den Tid Laurits Hansen har virket som Sekretær og Næstformand, lært ham at kende som et Menneske, der har passet sit Arbejde yderst samvittighedsfuldt.

Vi føler os derfor overbevist om, at Forsamlingen har valgt rigtigt og ønsker Laurits Hansen Held og Lykke paa den store, krævende Post som den faglige Bevægelses Førstemand.

Vi ved, han altid vil bevare sin jævne, bramfri Optræden og overfor Arbejdsgiverne til det yderste værne vore Interesser.

Kvindeligt Arbejderforbund tilsiger sin Medvirken til et godt, loyalt Samarbejde.

Til Næstformand valgtes med Akklamation Sekretær Ejler Jensen og til Sekretær valgtes Julius Nielsen fra Dansk Arbejdsmands-Forbund,

* * *

Saa snart Krigen var en Kendsgerning, tog Regeringen Affære ved Nedsættelse af forskellige Kommissioner, bl. a. det store erhvervs-økonomiske Nævn, for at hindre Vareaager og Hamstring.

Dette Nævn har nu nedsat 7 forskellige Nævn, der hvert paa sit Omraade skal tage sig af Tilførsler, Maksimalpriser og Varefordeling.

Vi nævner:

Benzin-Nævnet.
Brændselsolie-Nævnet.
Ernærings- og Husholdningsnævnet.
Byggenævnet.
Kornnævnet.
Mel- og Brødnævnet.
Brændselsnævnet.

Vi kan kun hilse disse Foranstaltninger med Tilfredshed. Selvfølgelig bør der sættes Maksimalpriser paa Brændsel og Fødevarer. Detailhandlerne har allerede forhøjet Priserne paa adskillige Fødevarer, saasom Paalæg o. lign. Dette er ganske meningsløst og uforstaaeligt, naar der paa samme Tid tales saa stærkt om, at „Familien Danmark" bør holde sammen.

* * *

Hovedbestyrelsesmedlem Fru Inger Gamburg er valgt til kritisk Revisor i Stedet for vor afdøde Kammerat, Fru Petra Schou.

Som Medlem af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab i Stedet for Petra Schou er valgt Hovedbestyrelsesmedlem Fru Marthine Christensen, Aalborg.

* * *

Norsk Bygningsarbejderforbund afholdt i Dagene fra den 17. til den 25. September Kongres i Oslo. For vort Forbund mødte Hovedbestyrelsesmedlem Fru Johanne Jensen og Hovedkasserer Kirsten Rasmussen i Stedet for Forbundets Formand, der var forhindret i at være til Stede.

* * *

Københavns Afdeling 5 (Jern- og Metalkvinderne) faar eget Hus.

Onsdag den 20. September 1939 blev en Mærkedag i Københavns Afdeling 5's Historie, idet Grundstenen til Afdelingens eget Hus, beliggende Rosenørns Allé 47, nedlagdes denne Dag.

Til Stede ved Højtideligheden var: Arkitekt Engberg, Landsretssagfører Robert Mikkelsen, Bygmester Christoffersen, Pressen, Afdelingens Bestyrelse og Hovedkontorets Tillidsmænd, foruden en Del Medlemmer.

Tillidsmanden paa Hellesens Fabriker gennem 25 Aar, Camilla Gabrielsen, indmurede den første Sten, Formanden Inger Gamburg den anden, samt Blykassen, i hvilken der var nedlagt et Dokument, der skal fortælle vore Efterkommere, at det var Arbejderkvinder i København, der rejste Huset, og den tredie Sten blev indmuret af Forbundsformand Fanny Jensen.

Derefter lykønskede Arkitekten Afdelingen til Huset og udtalte Haabet om, at Beskæftigelsen vilde stige, saa de store Kontrollokaler snart vilde blive umoderne og Kontrolbestyrerne arbejdsløse. Herefter var Højtideligheden forbi og de tilstedeværende skiltes.

* * *

Fredag den 1. Juli d. A. var en Festdag paa den store Odense-Virksomhed Haugstrups Fabriker.

Firmaet havde 25-Aars Jubilæum, ligesom de nye store Lokaler blev indviet denne Dag. Festlighederne kulminerede i en stor Frokost, der blev holdt i den nye store Spisestue og i hvilken 600 Arbejdere og Funktionærer deltog.

Firmaet havde i Dagens Anledning oprettet et Hjælpefond paa 100,000 Kr. til Studier, eventuelt Studierejser i Udlandet, til Opretholdelse af Arbejdernes Sommerlejr, o. s. v.

Direktør Haugstrup lagde for med en Tale, hvori han omtalte den Udvidelse, der stadig foregik paa Virksomheden og takkede Arbejderne for Flid og Dygtighed, som i høj Grad har været medvirkende til det smukke Resultat.

Borgmester Werner, som var blandt de Indbudte, udtalte, at det var ham en Glæde at være med til denne Fest. Han omtalte Fabrikens eventyrlige Fremgang og de gode Forhold, der hersker paa Virksomheden. Takkede paa Odense Bys Vegne

Direktør Haugstrup, fordi han var en af de Mænd, der havde haft Evne og Vilje til at skabe det helt store.

Derefter havde Arbejdernes Tillidsmænd Ordet. Først Malling, saa Max Jørgensen og derefter Kvindernes Tillidsmand Fru Ella Jensen.

Fru Jensen takkede paa Kvindernes Vegne for de gode Arbejdsvilkaar, der er skabt. De store, lyse Arbejdsrum, den smukke Spisestue, Jubilæumsgaven og den herlige Strandgrund, der allerede i Sommer er blevet meget populær.

Til Slut takkede Direktør Haugstrup i en kort Tale.

„Man kan spørge" sluttede han, „hvorfor man stadig arbejder paa at drive en Fabrik som denne frem! Man kan jo dog ikke mere end spise sig mæt, man skal ikke bruge mere end een Seng at ligge i om Natten. Der gives kun dette ene Svar: Man kan simpelthen ikke lade være".

Saa var den vellykkede Frokost forbi, og der blev fremvist en morsom og interessant Film, hvorefter alle tilstedeværende Funktionærer og Arbejdere fik udbetalt et Gratiale, hvis Størrelse stod i Forhold til den Tid, i hvilken de har været beskæftiget i Virksomheden.

* * *

Hovedbestyrelsen har bevilget 20 Fripladser paa Karlslunde Feriehjem for langvarigt arbejdsløse. Vi har haft den Glæde, at de Medlemmer, der fik tildelt Fripladserne i Sommer. alle har erklæret sig ovenud tilfredse med Opholdet, de fik god, veltillavet Mad og Bestyrerparret gjorde i alle Maader Opholdet behageligt, saa de følte det som en rigtig Hvileferie.

* * *

Arbejdsdirektør Vater har skænket vor Arbejdsløshedskasse 200 Kr. til Fripladser paa Karlslunde Feriehjem, hvorved yderligere 8 Kammerater har kunnet faa Friplads.

De ensomme Kvinder ...

Naar man i denne Tid taler med mange Slags Mennesker, har man Lejlighed til at iagttage Krigens Virkninger paa Menneskesind i et neutralt Land.

Selv om den første Panikstemning tilsyneladende er henvejret, saa ligger der dog et Tryk over de fleste Menneskesind. Man gaar til sit Arbejde som sædvanlig, hvis man da er saa heldig at have Arbejde — men under Arbejdet kan man saa pludselig mærke dét, som man ogsaa nu og da har mærket i Fredstider, at Sindets Grundtone er mørk og trist. Man standser et Øjeblik og spørger sig selv: „Hvad er det i Grunden, du er ked af?" Ved tidligere lignende Lejligheder var det maaske en lille Ærgrelse, lidt Modgang, en Uoverensstemmelse med et andet Menneske, og det havde ligget og naget paa Bunden af Sindet — — men *nu* ved man, at Sindets mørke Tone skyldes alt det forfærdelige, der foregaar ude i Verden, og som ad alle de daglige Nyhedsveje strømmer ind i Sindet og bundfælder sig der.

Det Tryk, som saaledes lægger sig over Sindet, ligesom lettes, naar man kan faa Luft for sine Bekymringer og sin Frygt indenfor en hjemlig Kreds, hvor man forstaar hinanden.

Men de enligtstillede, lige meget i hvilken Alder, er i deres Stuer omgivet af bare døde Ting. Lad baade det ene og det andet Møbel være nok saa smukt, det staar jo dog umælende og udeltagende — og det gør ogsaa det Fotografi, der minder om en Lykke, som hører Fortiden til. De døde Ting kan hverken tage imod Kærlighed eller vise den nænsomme Forstaaelse, som et bekymret og bedrøvet Menneskesind trænger til.

Og ud fra adskillige Samtaler forstaar jeg, at denne svære Tid tager særlig haardt paa de enligtstillede Kvinder. Alt, hvad de hører og læser, baner sig Vej gennem et rigt Følelsesliv ind til Hjertets allerinderste og skaber let baade Tungsind og Angst. Alle de indestængte Tanker, der ikke kan faa Luft i Samtale, faar den Ensomme til at vandre hvileløs omkring i Stuen; og som en af dem sagde til mig: „Jeg har naturligvis lavet en gennemført Rationering i min lille Verden — ogsaa med Lyset, og det kan jo nok give lidt Gravkammerstemning — —".

Og saa staar den Ensomme ved Vinduet og ser ud paa Aftenhimmelen, hvor Søgelysene vandrer frem og tilbage, standser saa et Øjeblik og ligesom borer sig ned i et Skylag. Der maa være noget! Det er der ogsaa; men man ser kun en grøn Lanterne og hører en fjern Snurren fra en Flyvemaskines Propeller. Søgelyset farer nu som et Rovdyr i Spring ned over Flyvemaskinen og fastholder den i sit Lysfelt. Alt det med Krigen bliver saa uhyggeligt levende. Den Ensomme trækker Rullegardinet ned, finder sin vante Plads, og medens Tankerne ustandselig arbejder, vandrer Blikket rastløst omkring i den stumme Stue.

Naar nu Familien Danmark rykker tættere sammen, saadan som man gør i farefulde Tider, saa lad der i de danske Hjem blive sat en god Plads af til de Ensomme. Det skal nok blive til gensidig Glæde og Berigelse. Et lukket Familieliv er en Uting i en Tid, da saa mange trænger til et godt Ord og kærlig Forstaaelse. Og det gør de Ensomme.

Ovenstaaende Artikel — skrevet af de arbejdsløses Ven (Aage Falk Hansen) og sendt mig af en arbejdsløs Kvinde — kan jeg ikke lade være at aftrykke i vort Medlemsblad, fordi den særligt har Bud til os Kvinder.

Netop i disse mørke og triste Tider, hvor vi har oplevet Glimtet af Krigens Gru — jeg tænker her paa Bombeulykken i Esbjerg — er det helt rigtigt, at den enligstillede Kvinde føler sig ensom.

For dem, der har deres daglige Arbejde, er der nok at varetage om Aftenen, men de Kvinder, der er arbejdsløse og ensomme, har det i mangfoldige Tilfælde meget svært, fordi al den Tale om Krigen

Til Afdelingsledelserne.

Som det har været Tilfældet de foregaaende Aar, har Kassen igen i Aar ansøgt Arbejdsdirektoratet om Tilladelse til, at vore arbejdsløse Medlemmer faar Adgang til i Henhold til Arbejdsløshedslovens § 32, Stk. 2, at oppebære Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden under Deltagelse i Undervisningen paa Kursus eller Skole i den kommende Vintersæson (fra 1. Oktober til 30. April).

Vi har modtaget Arbejdsdirektoratets Svar, som gaar ud paa, at Andragender om omhandlede Understøttelse fra Kassens arbejdsløse Medlemmer — indgivet paa de af Direktoratet til dette Brug autoriserede Blanketter, som kan rekvireres paa Hovedkontoret — fra 1. Oktober i Aar og indtil videre vil kunne forventes bevilgede.

Venlig Hilsen ***Fanny Jensen.***

---

og de grufulde Meddelelser, vi daglig faar, tilsidst gaar dem paa Nerverne.

Kender vi en ensom Kvinde, lad os da hjælpe hende med et venligt Ord — give os Tid til at tale lidt med hende, det kan maaske bevirke, at den Ensomme faar lidt af den Sindets Ligevægt tilbage, der er nødvendigt for os alle — for et godt Ord finder altid et godt Sted.

⊡

Ikke-Angrebspagten mellem Tyskland og Rusland.

Den ynkeligste Rolle, der nogensinde er blevet et politisk Parti tildelt, er utvivlsomt den, som de danske Kommunister har maattet spille siden den 22. August, da Meddelelsen om Indgaaelsen af Ikke-Angrebspagten mellem Tyskland og Rusland forelaa. Nu skulde man til at forklare, at Sovjet-Unionen naturligvis ikke skulde bruges i en bestemt kapitalistisk Magtgrupperings Kamp mod en anden kapitalistisk Magtgruppering, efter i Maaneder at have forsøgt at bilde danske Arbejdere ind, at det netop var Sovjetruslands hedeste Ønske i Forbindelse med en af Frankrig og England bestaaende „kapitalistisk Magtgruppering" at vende sig mod Aksemagternes Fremmarch.

Kommunisternes udenrigspolitiske „Linie" i de forløbne Aar har været et uafbrudt, desperat Forsøg paa at faa Danmark til at opgive sin hævdvundne, af andre Magter anerkendte, Neutralitetspolitik og lade sig indrullere mellem de Stater, „der under Sovjet-Unionens Førerskab utrættelig kæmper for Bevarelse af Freden". Kommunisterne har ikke ved nogen Lejlighed undladt at gøre sig til Talsmand for denne Tanke. Da Antikominternpagten oprettedes mellem Tyskland, Italien og Japan blev denne Agitation sluppet løs, lige som den tidligere havde været det, naar de nordiske Stater klarlagde deres Synspunkter i Genéve. Ved Østrigs Indlemmelse i det tredie Rige, agiterede man for Danmarks Indmeldelse i Stormagternes Alliancepolitik paa en Maade, der overgik alt, hvad man hidtil havde været Vidne til herhjemme, og endelig fandt man ved Afslutningen af den dansk-tyske Ikke-Angrebspagt Anledning til en Kampagne mod Regeringens Udenrigspolitik af saa overspændt Karakter, at den nu sikkert bittert fortrydes.

Under hele denne Periode har Kommunisterne med alle Tegn paa Forargelse vendt sig mod dem, der vovede at paastaa, at en Tilnærmelse mellem Sovjet-Unionen og Tyskland i handels- og udenrigspolitisk Henseende var særdeles tænkelig. Saadanne Paastande dukkede bl. a. frem, da Udenrigskommissær *Litvinof* i Maj Maaned d. A. blev afskediget. Kommunisterne afviste harmfuldt de „meningsløse Rygter", som man „sølede" sig i angaaende en Nyorientering i Sovjet-Unionens Udenrigspolitik. Faa Maaneder senere var disse „meningsløse Rygter" en Kendsgerning, som Moskva-Disciplene med alle Midler *skulde* forsvare.

Ogsaa Meddelelserne om en forestaaende Forbedring i Handelsforholdet mellem Tyskland og Rusland blev betegnet som „Løgn" og „drønende Usandfærdighed" — men en „Pravda"-Artikel, der gengives i „Arbejderbladet" den 22. August d. A. oplyser, at der „har været ført Forhandlinger mellem Sovjet-Unionen og Tyskland om Handels- og Kreditspørgsmaal *lige siden Begyndelsen af forrige Aar*".

Det kneb dog ikke saa lidt for vore hjemlige Ruslands-Agenter at indstille sig paa den nye Tingenes Tilstand og forsone sig med Tanken om, at den „Fredsfront", som man gennem Aar havde propaganderet for, nu var manet i Jorden af Centralen i Moskva. *I direkte Modstrid med Indholdet af Pagten,* der forbyder de kontraherende Parter at deltage i nogen Magtgruppe, der direkte eller indirekte er rettet mod den anden Part, hævdede Kommunisterne, at „Fredsfronten" havde bedre Betingelser end nogensinde før, hvis Frankrig og England vilde.

Som et Vidnesbyrd om Kommunisternes fuldkomne Mangel paa Evne til at vurdere Situationen kan det nævnes, at *de endnu 2 Dage før Krigens Udbrud hævdede, at den tysk-russiske Pagt havde betydet, at Udsigterne til Fred var større, end de havde været i lange Tider.*

Til Afdelingsledelserne.

Vi erindrer om, at det nye Understøttelsesaar begynder pr. 1. Oktober 1939, og at alle vore arbejdsløse Medlemmer gaar over paa ordinær Understøttelse — hvid Kvittering — fra samme Dag, saafremt de iøvrigt opfylder Betingelserne derfor og ikke er i Karensaar paa ordinær Understøttelse.

Medlemmer, der kommer i Karensaar paa ordinær Understøttelse i Understøttelsesaaret 1939—40 (altsaa fra 1. Oktober 1939—30. September 1940), men ikke er i Karensaar i Fortsættelseskassen, kan fra 1. Oktober 1939 faa 90 Dage af denne Kasse.

Kommunisterne, der om den dansk-tyske Pagt hævdede, at den var *i Modstrid med Folkeforbundspagten* (som ogsaa Rusland har underskrevet), som fordømte enhver Overenskomst med „Krigsbrandstifterne i Berlin", fordi den Stat, der afsluttede en saadan Overenskomst, blev gjort „misliebig i internationalt Omdømme", som udtalte, at „kun Idioter og Forbrydere kan tro en trefold Ordbryders Ord" — disse Kommunister har nu faaet den utaknemmelige Opgave at skulle bringe denne Stilling i Overensstemmelse med en storslaaet Begejstring for Pagten mellem Tyskland og Sovjet-Unionen. De har faaet til Opgave at bevise, at medens den danske Pagt er i Uoverensstemmelse med Folkeforbundets Statuter, saa er den russiske i nøje Samklang med de samme Statuter; de skal bevise, at medens Danmark blev gjort misliebigt i internationalt Omdømme ved Afslutningen af en Pagt med Tyskland, saa fortjener Rusland al Hæder og Anerkendelse; de skal forklare, at medens Hitler overfor Danmark er en trefold Ordbryder, som kun Idioter og Forbrydere kan tro, saa er samme Hitler overfor Rusland en Mand, hvis Ord i et og alt staar til Troende. Man bør ikke misunde de danske Kommunister denne Opgave. De har ganske vist forsøgt sig med en Forklaring om, at „det, der kurerer en Smed, slaar en Skræder ihjel"; men intet fornuftigt tænkende Væsen vil tage en saadan „Forklaring" for gode Varer.

Den hensynsløse Kampagne, som Kommunisterne iværksatte overfor de ansvarlige danske Fagforeningsfolk, der i Zürich afslog at ville være med til *for fjerde Gang* at indbyde de russiske Fagforeninger til et Samarbejde og satte sig imod at placere Faginternationalen midt i de storpolitiske Forhandlinger, er ogsaa ved den seneste Tids Begivenheder kommet til at staa i sit rette Lys. Enhver kan nu se, at de danske Repræsentanter handlede rigtigt ved den Holdning, de indtog i Zürich.

Kommunisterne har ved denne Lejlighed saa tydeligt som ingensinde før ført Bevis for, at deres Virksomhed ikke er dikteret af Ønsket om at tjene *danske* Interesser. De er Udlandsagenter — og dem er der ingen Anvendelse for hverken i Politik eller Fagbevægelse. *H. I. P. A.*

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Folkeferie.

Dansk Folke-Feries første Sommersæson er nu overstaaet, og godt overstaaet kan man sige, idet Indtegningerne til alle vore Arrangementer har været tilfredsstillende Sæsonen igennem.

Folke-Feries Udenlandsarrangementer, særlig Turene til Paris og Italien—Grækenland—Jugoslavien, har været store Succes'er, og for at imødekomme et fra mange Sider udtalt Ønske vil der i Vinterens Løb blive arrangeret adskillige Rejsesammenkomster.

Det er ganske givet, at den internationale Situation betyder et alvorligt Afbræk i alt Rejseliv, og netop i disse Dage afholdes der i Helsingfors en Konference mellem de 4 nordiske Folke-Ferie-Organisationers Ledelser med Henblik paa at udvikle det indre nordiske Rejseliv det mest mulige. I Vinterens Løb vil der blive arrangeret Jule- og Vintersportrejser, og senere Paaske- og Pinserejser, ligesom Sommersæsonen 1940 vil komme til at staa i Nordens Tegn. Planerne vil blive offentliggjort, saa snart det er muligt.

Vi benytter denne Lejlighed til at minde om, at Flyvebilletter, Dampskibs- og Jernbanebilletter til alle igangværende Ruter kan købes i Folke-Ferie. Det er af stor Betydning, at Organisationernes Folk, naar de selv skal til Møder, Kongresser o. lign., eller naar de sender Kursusdeltagere til de forskellige Højskoler, rekvirerer Billetterne i Folke-Ferie, hvad enten Rejsen gælder Roskilde eller f. Eks. Stockholm.

Ved Indkaldelser til Møder, Kongresser eller Kursus her i Byen, skulde det glæde os meget, om man vilde henlede Deltagernes Opmærksomhed paa Hotel Folke-Feries 40 lyse, moderne Enkelt- og Dobbeltværelser med alle Bekvemmeligheder. Hotelkarlen er til Disposition ved alle Hovedtogs Ankomst. Værelsebestilling sker til: Hotel Folke-Ferie, Vesterbrogade 41, København V. (Central 1533).

Med soc. Hilsen

Johs. Sperling.

Kontingentrestance.

Vi gør opmærksom paa, at arbejdsløse Medlemmer med Kontingentrestance ikke kan faa udbetalt Arbejdsløshedsunderstøttelse, før Restancen er betalt.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 94 | Januar 1940 | 52 Aargang

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV
ROSENØRNS ALLÉ 25
KØBENHAVN V.

Tanker ved Aarsskiftet.

Da jeg i 1938 skrev min Nytaarsartikel til vort Blad, var det med bange Anelser for Fremtiden.

Czechoslovakiets ulykkelige Skæbne stod saa frisk i min Erindring, at jeg uvilkaarlig spurgte mig selv: „Hvad vil mon det nye Aar bringe os af lignende Grusomheder?"

Mine Anelser dengang blev til fryglelig Vished. Vel aldrig nogensinde har vi oplevet en saa ganske meningsløs Krig som den, der nu føres for fuld Kraft.

Det er ikke en Krig, hvor to Hære staar overfor hinanden med Vaaben i Haand — men et raat og hensynsløst Myrderi paa ganske sagesløse Mennesker — paa Kvinder og Børn.

Tænk paa alle de ulykkelige Søfolk, der har maattet lade deres Liv under Udførelsen af deres Gerning. Hvor er Europas højtpriste Kultur henne?

Polen og Finland! Blot jeg nævner disse to Landes sørgelige Tragedie, maa hver eneste ærlig dansk Kvinde og Mand blive grebet af den dybeste Medlidenhed med disse ulykkelige Mennesker.

Intet Under, at vore Ønsker til hinanden om Godt Nytaar siges med en egen Understrøm af Alvor.

Dog — trods alt — Livet skal leves og det stiller dagligt Krav til hver af os.

Om Aaret 1939 kan som Helhed siges, at vi har passet vort Arbejde og fagligt set faaet de Resultater, som vi nogenlunde ventede.

I Foraaret afsluttede vi 142 Overenskomster, omfattende ca. 4000 af vore Medlemmer.

De Tillæg, vi opnaaede, betød i Penge godt 600,000 Kr. til Tidlønningerne, foruden at vi fik flere Priskuranter rettet betydeligt op.

Derefter fik vi et meget stort Arbejde vedrørende Praktiseringen af Ferieloven. I det vanskelige Overgangsaar var der mange Arbejdsgivere, der fortolkede Loven efter deres eget Forgodtbefindende, og det kunde vore Medlemmer ikke være tjent med. Det er jo engang ikke lige meget, om man faar 2 eller 4 pCt. i Ferieløn.

I de Tilfælde. hvor vi ikke selv kunde faa Sagerne bragt i Orden, maatte vi gaa til Ferienævnet for at skaffe vore Medlemmer deres Ret.

Næste Aar, naar Arbejdsgiverne er blevet noget mere fortrolige med denne Lov, som vi Arbejdere har al mulig Grund til at yde Regeringen Anerkendelse for, glider det nok noget lettere.

Saa nærmede vi os Efteraaret — og den forfærdelige Dag, da Tyskland erklærede Polen Krig.

I denne Alvorsstund var vi klare over, at det ogsaa vilde komme til at berøre vort Land, omend indirekte.

Det varede heller ikke mange Dage, før der skete en gradvis Prisstigning paa alle Livsfornødenheder, som bruges i den daglige Husholdning.

De samvirkende Fagforbund indkaldte derfor allerede den 27. September til et Formandsmøde, for at man kunde tage Stilling til, hvilke Foranstaltninger der skulde træffes for at bøde lidt paa disse Prisstigninger. Forsamlingen var klar over, at der maatte handles hurtigt.

Formanden, Lauritz Hansen foreslog, at man straks forsøgte en Forhandling med Arbejdsgiverne, paa Grundlag af en Forlængelse af de løbende Overenskomster paa et Aar, imod at der straks blev ydet Arbejderne et Dyrtidstillæg.

Formandsmødet sluttede sig enstemmigt til dette Forslag og Forhandlingerne med Arbejdsgiverne resulterede i det bekendte Tillæg pr. Time pr. Points i Henhold til Pristallet. Til Kvinderne saaledes 0.55 Øre pr. Time henholdsvis efter 6 eller 7 Points, eftersom Lønningerne sidst var blevet reguleret med et Pristal paa 184 eller 183, idet Pristallet nu er 190.

Vor Hovedbestyrelse drøftede dette Forslag og vedtog — med alle Stemmer mod 3 — at anbefale det, hvorefter det udsendtes til Urafstemning blandt vore Medlemmer, som omfattedes af de Overenskomster, Forslaget berørte. Urafstemningen resulterede i, at

vore Medlemmer vedtog Forslaget med stor Majoritet.

Overenskomsten gav henholdsvis 1 Kr. 85 Øre og 1 Kr. 58 Øre i Tillæg for 48 Timer — alt eftersom den sidste Overenskomst var afsluttet med Pristallet 183 eller 184.

Da nu Overenskomsten var vedtaget, fik vi travlt paa Hovedkontoret. Det gjaldt for os at skaffe alle vore øvrige Medlemmer disse Tillæg og da vi har over 400 Overenskomster med Arbejdsgivere udenfor Dansk Arbejdsgiverforening, var der nok at tage fat paa.

Vi har faaet Tillæg til saa godt som alle vore Medlemmer. Overfor de ganske faa Arbejdsgivere, der ikke har ment at kunne yde Dyrtidstillæg, har vi opsagt Overenskomsterne til Udløb, hvor dette lod sig gøre i Henhold til Bestemmelsen herom — hos de Arbejdsgivere, i hvis Overenskomster der er fastsat en Løbetid paa længere Sigt, saa vi som Følge heraf ikke kunde opsige, vil vi forsøge igen, naar næste Pristal offentliggøres.

Dette gælder Ægforretningerne, hvor det desværre ikke er lykkedes os at gennemføre Dyrtidstillægget i dette Kvartal. Dog er alt Haab alligevel ikke ude, vi har nemlig aftalt Forhandling med Firmaerne til Januar, og vi er jo nødt til at lempe os frem, idet vi er bundet af Overenskomsten til 1941.

I al Beskedenhed vil jeg sige — jeg synes nemlig det skal siges — at det paa forholdsvis kort Tid lykkedes De samvirkende Fagforbund at skaffe de danske Arbejdere Dyrtidsregulering.

Krigen udbrød 1. September og allerede den 10. November fik vi Tillæg.

Saa godt var vi ikke forberedte i 1914. Vi, der kan huske den Tid, har heller ikke glemt de Vanskeligheder, vi havde helt op til 1917, fordi vi var bundet af aarelange Overenskomster.

Vi kan let blive enige om, at det Tillæg vi har faaet, ikke nær dækker den stærke Dyrtid, men derfor maa det ikke undervurderes, og Reguleringerne hvert Kvartal betyder alligevel noget.

Vi maa i første Omgang tænke paa det, vi har opnaaet, at tænke for langt ind i Fremtiden er umuligt under de nuværende Forhold.

Vort Forbund er i stadig Fremgang. Flere og flere Kvinder tilslutter sig Forbundet og for hver eneste ny Overenskomst, der bliver afsluttet, maa man glæde sig, ikke alene fordi der derved skabes arbejdende Kvinder bedre og mere reelle Forhold at arbejde under, men ogsaa fordi vort Forbunds Styrke øges, og det er jo vort stadige Maal.

Det gamle Aar afsluttedes i en svær Tid. Lad os derfor gaa ind i det nye Aar med den klippefaste Tro, at vi stadig skal bevare vor Enighed og Samfølelse, selv om der godt kunde være noget, vi kunde ønske anderledes.

Vi skal hver især gøre vor Pligt — og helst lidt til — saa er vi stærke og kan tage Medgang og Modgang med god Samvittighed.

Jeg takker Hovedbestyrelsen, vore Afdelingsbestyrelser og vore Medlemmer rundt om i Landet for godt og loyalt Samarbejde i Aaret, der svandt, og slutter med det fælles Nytaarsønske, at det nye Aar maa standse Krigens Ødelæggelser og igen bringe Europa den Fred, vi alle af Hjertet ønsker.

Venlig Hilsen til alle Bladets Læsere.

Fanny Jensen.

Nytaar 1940.

Nytaaret kommer - men er det med Godhed og Glæder?
Hører vi ikke at Kvinder og Børnene græder.
Bomberne brager højt oppe fra sortnende Skyer,
susende, styrtende, splintrende nedover Byer.

Smiler og leger et Barn i de hjemlige Gader,
Barnet, der ikke har Skyld i at Mennesker hader,
ser det, kan hænde, som Fugle ved Skyernes Banke,
tror det er Fugle saa store og sælsomme blanke.

Stirrer derop imod Himlen og pludrer og peger,
tror det er Fugle, der stiger og falder og drejer,
sanser i sidste Sekund mens Bomberne suser
alle de sælsomme Fugle, der knuser og knuser.

Nytaaret kommer - men hvad har det i sine Hænder?
Er det kun Bomber og Myrden og Byer, der brænder?
Er det en Verden, der vandrer mod Afgrundens Rande,
er det kun Sorger og Sukke og Bomber og Brande?

Nytaaret kommer - vi ser det med Ængsten i Møde,
Aaret, der gik, blev et vildt og et vanvittigt Øde,
hver Dag som Pinsel med Nerverne dirrende spændte,
kold Kynisme næsten hvor vi saa Øjnene vendte.

Nytaaret kommer - trods alt vil vi tro paa det Gode,
tro at det nye Aar ikke vil trampe for Fode,
Himlen maa lysne for alle de blodige Skygger,
Solen maa skinne paa Hænder, der bærer og bygger.

Dyrtidstillæg til de arbejdsløse.

Endelig — i den 11. Time — blev Loven om Dyrtidstillæg til de arbejdsløse vedtaget paa Rigsdagen, hvorved de Kasser, der selv har Midler til det, faar Ret til at forhøje deres Understøttelsessatser.

22 Kassser, deriblandt vor, som ikke har Midler til selv at afholde Udgifterne til dette Dyrtidstillæg, kommer ind under Betegnelsen: „svagt stillede Kasser" og faar derfor Dyrtidstillægget i Tiden fra 1. December til 31 Marts tildelt som en Gave fra Staten.

Dette Dyrtidstillæg giver os Ret til fra 1. December at forhøje vore Dagpenge fra Kr. 2,70 til Kr. 3,05 pr. Dag og fra Kr. 3,00 til Kr. 3,40 pr. Dag, hvorved Understøttelsen bliver henholdsvis Kr. 21,35 og Kr. 23,80 pr. Uge, og i Forhold til Kvindelønningerne maa vi vistnok kalde det en pæn Understøttelse.

Da Reguleringen som nævnt kun gælder til 1. April, skal Kasserne, saafremt den skal fortsættes, efter denne Dato selv afholde Udgifterne, og dette vil betyde en klækkelig Kontingentforhøjelse for vore Medlemmer. En saadan Kontingentforhøjelse kan ikke undgaas, idet vort Kontingent til Hovedforsikringen kun er Kr. 1,05 pr. Uge, medens andre Kassers Kontingent er Kr. 2,50 pr. Uge.

Som bekendt har vi allerede 2 Gange, dels af Strejkekassens, dels af Administrationskassens Midler, konsolideret Arbejsløshedskassen, for at bevare de nugældende normale Satser, saa derfor maa der altsaa fra 1. April en Kontingentforhøjelse til, saafremt Reguleringen skal fortsættes.

Imidlertid kommer vi jo tilbage til dette Spørgsmaal, idet en saadan Bestemmelse jo skal til Urafstemning.

Jeg synes dog vi skylder vore Medlemmer allerede nu at gøre dem opmærksomme paa, at denne Forhøjelse kan ventes.

⊡

Pristallet.

Det nu offentliggjorte Oktoberpristal viser en Stigning fra Juli paa 4 Points, fra 107 til 111, naar 1935 sættes lig 100. Anvender man i Stedet Juli 1914 som Udgangspunkt, er Pristallet for Oktober 190 mod 183 for Juli. Stigningen er her 7 Points. Bevægelserne paa Budgettets Hovedgrupper er følgende:

	Juli 1939 Aarsudgift Kr.	Okt. 1939 Aarsudgift Kr.	Stigning pCt.
Fødevarer	1206	1256	4,2
Klæder, Fodtøj, Vask	497	536	10
Bolig	490	490	0
Brændsel, Belysning	169	202	20
Skatter, Kontingenter o. l.	529	529	0
Andre Udgifter	771	795	3,1
	3662	3808	3,7

Stigningen andrager saaledes paa det samlede *Aarsbudget* 3,7 pCt. For de enkelte Grupper er Stigningen meget forskellig. Den stærkeste Stigning falder paa Brændsel og Belysning med 20 pCt., medens Udgifterne til Bolig samt Skatter og Kontingenter endnu ikke udviser nogen Stigning.

Hvordan udregnes Pristallet.

Pristallet spiller imidlertid nu en saadan Rolle, at en kort Gennemgang af Beregningsmetoderne kan være nyttig som Vejledning for dem, der ønsker at vurdere Tingene paa et sagligt Grundlag.

En af de hyppigst forekommende Misforstaaelser er, at der i Pristallet indgaar en Række Varer, som ikke kendes i en Arbejderfamilies Husholding. Denne Misforstaaelse maa rettes. Grundlaget for Pristalsberegningerne er nogle Hundrede *Arbejderfamiliers Husholdningsregnskaber.* Disse Arbejderfamilier har været af forskellig Størrelse. Indtægten har været forskellig, idet Regnskaberne er ført saavel af Landarbejdere med Indtægter paa betydeligt under 2000 Kr. som af forholdsvis vellønnede Arbejdere med Indtægter paa det dobbelte eller endnu mere. Forbruget har som Følge deraf været højst forskelligt sammensat. — Da der naturligvis ikke kan laves et Pristal for hver enkelt Husholdning, er alle Forskellene bortelimineret ved Udregning af en Række *Gennemsnitstal,* som saa lægges til Grund for de senere Beregninger.

Gennemsnitsbudgettet.

Gennemsnitsudgiften pr. Familie var det Aar, Regnskaberne sidst blev ført, 3100 Kroner. Den gennemsnitlige Udgift til *Fødevarer* var 974 Kroner. *Klæder, Fodtøj, Vask:* 383 Kroner. *Bolig:* 421 Kroner. *Brændsel* og *Belysning:* 159 Kroner. *Skatter, Kontingenter o. lign.:* 436 Kroner. *Andre Udgifter:* 727 Kroner. Hver enkelt af disse Hovedposter er naturligvis sammensat af et Utal af Enkeltposter. I Posten: Fødevarer f. Eks. indgaar de regnskabsførende Familiers Forbrug af Rugbrød, Smør, Flæsk o. s. v., og dette Forbrug er bestemmende for, hvilken *Vægt* de paagældende Varer faar ved de kvartaarlige Udregninger af Budgettet.

Til Grund for disse Udregninger ligger en Række Oplysninger om Priserne paa netop de Varer, som indgik i de regnskabsførende Familiers Forbrug. Oplysningerne indsamles særskilt for Hovedstaden, Provinsbyerne og Landdistrikterne (110 Landkommuner). De, der indsamler Oplysningerne, er instrueret om „helst at vælge den Varesort eller Kvalitet, som vedkommende Handlende skønner er den almindeligst efterspurgte og bedst kendte indenfor den bredere Klasse af Forbrugere" — og endvidere, at saafremt „der er oplyst flere forskellige Priser paa samme Vare, udregnes enten et simpelt Gennemsnit af disse Priser eller et Gennemsnit, hvorved der særlig tages Hensyn til de Priser, der kan antages at repræsentere den største Omsætning".

Sandsynligvis begaas der Fejl ved denne Indsamling af Oplysninger. Men der er dog 99 pCt. Sandsynlighed for, at Fejlene udlignes, naar de mange Priser paa de enkelte Varer sammenlægges og en *Gennemsnitspris* udregnes (først et Gennemsnit for Hovedstaden, Provinsbyerne og Landet særskilt, dernæst et Gennemsnit for hele Landet; det er det sidste, som gaar ind i det endelige Pristal).

Til Belysning af Udregningsmetoden anføres følgende (hvor det angivne Aarsforbrug dog er Gennemsnit for Hovedstaden).

Varebetegnelse:	Aarsforbrug	Juli 1939 Pris pr. Enh.	Juli 1939 Aarsforbrug i Kr.	Oktober 1939 Pris pr. Enh.	Oktober 1939 Aarsforbrug i Kr.
Rugbrød	39 Stk.	92	35,88	93	36,27
Hugget Melis	84 kg	59	49,56	60	50,40
Kaffe	18 -	422	75,96	423	76,14
Veget. Margarine	48 -	118	56,64	121	58,08
Smør	20 -	304	60,80	304	60,80
Oksekød, Forkød	22 -	147	41,03	159	44,22
— , skært		226		243	
Svinebov	24 -	197	47,28	202	48,48
			367,15		384,39

Prisstigningen paa de her nævnte Varer andrager paa et Aarsforbrug Kr. 17,24 eller 4,6 pCt. Denne Stigning er lidt kraftigere end for Fødevaregruppen som Helhed, d. v. s. at nogle Varer er steget mindre, andre forøvrigt stærkere end de nævnte. Den samlede Aarsudgift til Fødevarer, opgjort paa samme Maade som i ovenstaaende Eksempel, er som anført beregnet til 1256 Kr. i Oktober mod 1206 Kr. i Juli. I 1931 androg Udgifterne til Fødevarer gennemsnitlig 974 Kr. Det maa dog erindres, at dette Aar var Fødevarer faldet meget stærkt i Pris og laa for de Fødevarer, der indgaar i Normalbudgettet, ca. 22 pCt. under 1929, hvilket Aar Udgiften paa denne Gruppe Varer er opgjort til 1249 Kr.

I Budgettet for 1914 indgaar Fødevarer med 835 Kr. Stigningen fra dette Aar til Oktober 1939 andrager saaledes ca. 50 pCt. Da det samlede Pristal viser en Stigning paa 90 pCt. er en Række andre Varer steget betydelig stærkere end egentlige Fødevarer.

Et Pristal for smaa Indtægter.

Dette sidste er meget interessant; thi det viser, at den Paastand er urigtig, der gaar ud paa, at Pristallet vilde være højere, hvis det var baseret paa Familier med ganske smaa Indtægter. Tværtimod vilde Pristallet i Forhold til 1914 i saa Fald være lavere. Udgiften til Fødevarer har nemlig, som det rigtigt fremføres, en større Vægt paa det lille Budget end paa det større, og da Prisstigningen, taget paa langt Sigt, netop er mindst for Fødevaregruppen, maatte Pristallet ogsaa nødvendigvis være meget lavere.

I Perioden 1929—31 vilde Pristallets Fald saaledes have været stærkere, om det var baseret paa et Budget, hvor Udgiften til Fødevarer spillede en væsentlig større Rolle end paa det Normalbudget, der nu regnes med. I andre Perioder kan den modsatte Udvikling naturligvis have gjort sig gældende, men det samlede Resultat vilde absolut ikke vise et gunstigere Billede for Folk med smaa Indtægter. I de Perioder, hvor Fødevarepriserne er steget forholdsvis stærkt, er der iøvrigt med Held sat ind for at sikre de lavere lønnede Arbejdergrupper procentvis større Lønforhøjelser end andre. Den samme Tendens gør sig stærkt gældende ved den Lønregulering, der nu finder Sted. Der er saaledes intet Holdepunkt for, at et Pristal, baseret paa væsentlig lavere Indtægter, vilde have bragt Arbejderne Fordele. Tværtimod.

Med visse Mellemrum maa der naturligvis foretages nye Undersøgelser, der viser, hvordan en Arbejderfamilies Aarsforbrug er sammensat nu, idet Forbruget erfaringsmæssigt ændres fra Tid til anden. Saadanne Undersøgelser er imidlertid ogsaa i Gang, og da de nu foretages paa et bredere Grundlag end før (flere Familier faar Departementets Regnskabsbøger), er det muligt, at Beregningsgrundlaget i Fremtiden vil blive endnu sikrere. Som Helhed er der dog god Grund til at antage, at Pristallet ogsaa i sin nuværende Skikkelse opfylder den Mission, det har: at registrere *Prisbevægelserne* i det Omfang, de har Betydning for et *Normalbudget.*

Hipa.

Afsluttede Overenskomster.

A/S Slots Fløde-Is, Odense.

Ny Overenskomst er oprettet. Lønnen hævet fra 68 til 73 Øre. Skifteholdsbetaling 11 og 17 Øre. Ferie i Henhold til Loven. I Ulykkestilfælde betales 2 Kr. 50 Øre pr. Dag.

Overenskomsten er gældende til 1. Oktober 1941.

Ringsted Byraads Skoleudvalg.

Ny Overenskomst afsluttet. Lønnen hævet fra 50 til 60 Kr. pr. Maaned. 60 Kr. for Hovedrengøring. 100 pCt. for Søn- og Helligdage. Der har ikke været betalt for Extraarbejde før. Løn under Sygdom i indtil 3 Maaneder.

Overenskomsten er gældende til 1. Juli 1940.

Folker & Søn.

Med Firmaet er oprettet Overenskomst. Ugelønningerne er henholdsvis 20, 25, 30, 33, 36 og 41 Kr. (Lønforhøjelserne betød fra 3 til 6 Kr. pr. Uge). Ferie efter Loven.

Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1941.

Vejle Byraads Lønudvalg.

Ny Overenskomst er oprettet for Skolerne og de offentlige Bygninger. Lønnen er henholdsvis 65 og 70 Kr. pr. Maaned. Tillægget betød for Skolerne 10 Kr., for Bygningerne 15 Kr. pr. Maaned. Hovedrengørings- og Extraarbejde betales med 1 Kr. pr. Time. Søn- og Helligdage betales med 100 pCt.

Overenskomsten er gældende til 1. Juli 1940.

Forældreskolen i Aarhus.

Overenskomst er oprettet. Lønnen tillagdes 10 Kr. og er nu 60 Kr. pr. Maaned.

Overenskomsten, der er lokalt afsluttet, er gældende til 1. September 1940.

C. F. Møller & Co., Odense.

Overenskomst er oprettet med Firmaet. Lønningerne forhøjedes med 3 og 5 Kr. og er nu fra 17 til 30 Kr. pr. Uge.

Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1940.

Asger Schmidts Skjortefabrik.

Fabriken er indgaaet paa Overenskomsten med Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter.

Aagaard Jensen, Herning.

Firmaet er indgaaet paa den kollektive Overenskomst med Ægforretningerne.

Fiskefryseriet i Esbjerg.

Der er lokalt truffet Aftale om, at de Kvinder, der er beskæftiget ved Ophængning, Syning og Binding af Fisk, betales med 80 Øre pr. Time. Overarbejde 33 pCt. og 100 pCt.

Overenskomst oprettes, naar Arbejdet bliver stadigt.

Københavns Glasværk.

Overenskomst afsluttet. Begyndelseslønnen bortfaldt. Slutlønnen forhøjedes med 2 Kr. 68 Øre til 43 Kr. pr. Uge.

Pristallet er gældende for Overenskomsten, der er gældende til 1. Marts 1941.

Kajerød Mejeri.

Overenskomsten er forlænget 1 Aar til 1. November 1940. Timelønnen forhøjedes med 5 Øre til 75 Øre pr. Time. Akkorderne med 2 Øre. (Kedler fra 70 til 72 Øre).

Horsens Kommune.

Ny Overenskomst er lokalt afsluttet for Vaskeriassistenterne paa Kommunehospitalet. Maanedslønnen var 128 Kr., den hævedes med 44 Kr. til 172 Kr.

Centralvaskeriet, Horsens.

Afdelingen har ligeledes faaet Kvinderne her organiserede; de aflønnes efter Landsoverenskomsten. Det samme er Tilfældet med de kvindelige Postbude i Horsens, ogsaa disse lønnes efter Landsoverenskomsten.

Ordningerne er afsluttede lokalt.

Mæglingsmøder.

Mæglingsmøde afholdt paa Fabriken „Plastika" i Anledning af, at Virksomheden egenmægtig nedsatte Fællesakkorden for Luksusblade til 8 Kr. 50 Øre pr. 1000 Stk. Man enedes om en Pris for Ilka rustfri Luksusbarberblade til 8 Kr. 75 Øre pr. 1000 Stk.

Mæglings- og Timandsmøde afholdt mod Brix Petersen i Anledning af Uoverensstemmelse om Akkordprisen for Gennemtræk af Propper. Man enedes om, at Akkordprisen fastsættes til 4 Kr. 40 Øre pr. Mille.

Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen behandledes en Uoverensstemmelse med A/S Glud & Marstrands Fabriker vedrørende et Arbejdstidsspørgsmaal. Arbejdstiden var nedsat med ½ Time daglig hveranden Uge. Man enedes om at henvise Sagen til en faglig Voldgift med Professor Oluf Krabbe som Opmand, der afsagde følgende Kendelse:

A/S Glud & Marstrand er uberettiget til for de omhandlede kvindelige Arbejdere at forkorte Arbejdstiden som sket med den Følge, at deres Timelønninger nedsættes i tilsvarende Forhold.

Opmandens Honorar, 150 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Den 19. December afholdtes Møde i Arbejdsgiverforeningen til Forhandling om det af Kvindeligt Arbejderforbund overfor A/S Det danske Rengøringsselskab fremsendte Forslag til Ændring af den bestaaende Overenskomst, der udløb 1. November d. A.

Forbundet havde den 1. September fremsendt sit Ændringsforslag til Firmaet, en Forhandling havde fundet Sted, men Forbundets Krav var blevet afvist. Kort Tid efter modtog Forbundet Underretning om, at Firmaet havde indmeldt sig i Arbejdsgiverforeningen, og at Arbejdsgiverforeningen foreslog, at Overenskomstforhandlingerne førtes videre under Hovedorganisationernes Medvirken.

I Skrivelse af 15. September underrettede De samvirkende Fagforbund Arbejdsgiverforeningen om, at man ikke vilde modsætte sig Forhandling under Hovedorganisationernes Medvirken, men at man under Henvisning til Septemberforligets Punkt 2 protesterede mod Arbejdsgiverforeningens Ret til at yde Firmaet Støtte, saafremt Forhandlingerne om Overenskomstfornyelse ikke endte med et for Forbundet tilfredsstillende Resultat.

Ved Forhandlingen den 19. September gennemgik man de af Forbundet fremførte Krav, men Enighed opnaaedes ikke, hvorefter Forbundet den 20. September fremsendte 1. Strejkevarsel.

Oversigt over Urafstemningen

vedrørende Forslaget om Dyrtidstillæg af 31. Oktober 1939.

Afdeling	Antal stemmeberettigede	Antal Ja-Stemmer	Antal Nej-Stemmer	blanke	ugyldige
Aalborg I	67	47	18		
Aalborg II	192	111	46	1	
Aarhus I	210	152	13		
Aarhus IV	90	71	1		
Esbjerg	112	88			
Fensmark	35	31			
Fredericia	165	39	12	5	
Frederikshavn	27	27			
Frederiksværk	45	41			
Glostrup	13		13		
Grænge	13	13			
Hadsund	25	2	17		
Hasle					
Hedehusene	31	31			
Helsingør	300	114	69		2
Hillerød	52	42			
Hjørring	32	24			
Holeby	25	3	18	1	
Holbæk	10	10			
Horsens	367	328	26	8	
Hundested	20	20			
Jyderup	9	9			
Kalundborg	12	11			
Kerteminde	50	50			
Kolding	80	53			
Køge	400	331	66	2	
Lyngby	21	18			
Middelfart	143	135	8		
Nexø	25	17			
Nykøbing F.	88	73	2		
Næstved	2	2			
Odense	858	523	278	14	7
Randers	1	1			
Roskilde	155	146	2		
Rønne	16	16			
Skagen	40	20	1		
Skelskør	10	10			
Slagelse	160	114	34	1	
Struer	53	50			
Svendborg	64	40	7		10
Vejle	91	77			
Vordingborg	24	24			
København I	2880	2031	212	27	111
København II	659	493	11		4
København V	3992	867	2887	23	20
København VI	1120	982	46	45	
København VII	570	4	319	4	3
	13354	7291	4106	131	157

Som det fremgaar af ovenstaaende blev Forslaget vedtaget med 3185 Stemmers Majoritet. 87,5 pCt. af de stemmeberettigede deltog i Afstemningen.

Smaa Noter.

Indehaveren af en af vore største Horsens-Virksomheder, Fabrikant Hede-Nielsen fejrede d. 16. November i Aar sin 60-Aars Fødselsdag og skænkede i den Anledning 200.000 Kr. til en Stiftelse til gamle Arbejdere og Funktionærer fra Virksomheden.

Samtidig modtog hver enkelt af Arbejderne en Gave paa 25.00 Kr., uanset deres Beskæftigelsestid paa Virksomheden.

Hede-Nielsens Fabrikker er en af de største Virksomheder i Horsens, den beskæftiger ca. 1000 Arbejdere, alene paa Cykleafdelingen udbetales hver Ugedag 14.000 Kr. i Ugeløn. Naar saa dertil kommer Radiofabriken og Rørfabriken vil man forstaa, hvad denne Virksomhed betyder for Horsens By.

Virksomheden er fuldt indforstaaet med kun at beskæftige organiserede Arbejdere, saaledes kan vi nævne, at da vi i 1933 organiserede Kvinderne og der var nogle, der ikke ønskede at tilslutte sig Organisationen, fik de en Henvendelse fra Virksomheden herom og dette bevirkede jo, at alle Kvinderne paa Virksomheden har deres Forhold til Organisationen i Orden.

* * *

Fra Kamgarnsspinderiet i Sønderborg, der før har givet Udtryk for en smuk social Forstaaelse, meddeles det, at fra og med d. 23. Oktober i Aar er følgende Ordning traadt i Kraft:

Fabriken yder Arbejdersker, der har været beskæftiget paa Virksomheden et Aar, en Godtgørelse paa 6 Ugers fuld Løn efter Nedkomst. Godtgørelsen gælder ogsaa i de Tilfælde, hvor Arbejdersken har forladt Fabriken under Graviditet paa Grund af Mangel paa Arbejde eller Sygdom.

Denne smukke Gestus burde mange Arbejdsgivere efterligne.

* * *

Vor Københavns Afdeling 6 (Strygerskernes og Vaskeriarbejdernes Fagforening) har bevilget 1000 Kr. til Fordeling blandt de arbejdsløse i Afdelingen. Uddelingen foregaar i Januar og Februar.

* * *

D. 31. Oktober 1939 er Fru Wilhelmine Jensen fratraadt som Afdelingsformand i Struer Afdeling, efter at hun har beklædt denne Post i 20 Aar.

Som Tak for sit trofaste Arbejde i Afdelingen er Fru Jensen blevet udnævnt til Æresmedlem, en Paaskønnelse, hun i høj Grad har fortjent.

Samtidig fik Fru Jensen overrakt en Erindringsgave fra Afdelingen bestaaende af en 3-armet Sølvlysestage.

* * *

Revision af Medlemsbøgerne.

Vi gør vore Medlemmer opmærksomme paa. at Hovedkontoret i det nye Aar paabegynder den sædvanlige aarlige Revision af Medlemsbøgerne.

Sørg derfor for at faa dine Restancer betalt, saa din Fagbog kan være i Orden, naar Afdelingen faar Meddelelse om at indsende den til Hovedkontoret.

Vore Afdelingsformænd og Kasserere har fra Hovedkontoret faaet tilsendt Arbejdsløshedskassens Haandbog.

Vi anbefaler dem at benytte denne i det daglige Arbejde, da den kan være til megen Nytte.

Dersom nogle af dem maatte ønske et ekstra Exemplar, har vi endnu et lille Parti tilbage paa Hovedkontoret, som kan rekvireres.

* * *

Hovedbestyrelsesmedlem Fru Jensigne Nielsen, Sønderborg, har efter eget Ønske nedlagt sit Mandat som Formand i Afdelingen. Fru Nielsen fortsætter dog stadig som Kasserer.

Aarsmødet med de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser den 25. November 1939.

Den 25. November afholdt Arbejdsdirektør Vater Aarsmøde med Arbejdsløshedskasserne.

Paa Mødet gav Arbejdsdirektøren som sædvanlig en Oversigt over de statsanerkendte Arbejdsløshedskassers Forhold og oplyste bl. a., at der pr. 31. Marts 1939 var ialt 68 Kasser med et samlet Medlemsantal paa 473.000.

Kasserne har tilsammen i Aarets Løb udbetalt 97 Millioner Kr. i Understøttelser, deraf de 76,6 Millioner af Hovedforsikringen og 20,4 Millioner i Fortsættelseskasserne.

I Hovedforsikringen har Kasserne i det forløbne Aar haft en Indtægt paa 76,5 Millioner Kroner, der fordeler sig saaledes:

Medlemsbidrag	36,4	Mill. Kroner.
Statstilskud	27,6	„ „
Andre Indtægter	12,5	„ „

(Herunder Refusion af Brændselshjælp, Forskud paa Tilskud, Renter m. m.)

I Fortsættelseskasserne har Indtægten været 27,2 Millioner Kr. fordelt som følger:

Medlemsbidrag	9,0	Mill. Kroner.
Statstilskud	7,2	„ „
Andre Indtægter	11,0	„ „

(Herunder Arbejdsløshedsfondens Andel af udbetalt Understøttelse, Renteindtægt m. m.).

Kassernes samlede Formue, der pr. 31. Marts 1938 udgjorde 88,7 Millioner Kroner eller 197 Kr. pr. Medlem er den 31. Marts 1939 steget til 91,1 Mill. Kr. eller 193 Kr. pr. Medlem. Af Formuen falder 55,7 Millioner Kr. paa Hovedforsikringen og 35,4 Millioner Kroner paa Fortsættelseskasserne.

Kassernes samlede Gæld androg pr. 31. Marts 1939 1.350.000 Kr., hvoraf 975.000 Kr. til Staten og 175.000 Kr. til Arbejdsløshedsfonden. Resten: 200.000 Kr. falder paa Fortsættelseskassers Gæld til Hovedforsikringen.

Antallet af ledige Dage har i 1938—39 været ialt 30,7 Mill. mod 28,3 Mill. i 1937—38. Stigningen andrager ca. 8,5 pCt. og Stigningen i Antal ledige Dage pr. Medlem 3,1 pCt.

Direktør Vater fremkom med nogle personlige Betragtninger vedrørende Kassernes Konsolidering og udtalte bl. a., at dette Spørgsmaal nu mere end nogen Sinde var aktuelt, idet de nu herskende Forhold ganske givet vilde medføre en lang og omfattende Beskæftigelseskrise og det derfor var en tvingende Nødvendighed for Kasserne at staa fuldt udrustede.

Efter at have omtalt de enkelte Kassers Forhold, hvoraf kun de færreste havde relativt tilfredsstillende Reserver, idet flere af Kasserne havde haft en Formuetilbagegang i 1938—39 udtalte han, at en stadig stigende Arbejdsløshed selvsagt er ensbetydende med omfattende Udgifter for Kasserne, og at det meget let kunde hænde, at de foreliggende Medlemsbidrag i Forbindelse med Statstilskud ikke vilde være tilstrækkelige til at dække Understøttelsesudgifterne, saaledes at en Forhøjelse af Medlemsbidraget vilde blive en tvingende Nødvendighed.

Han advarede paa det alvorligste imod, at man eventuelt vilde regne med, at en Forhøjelse af Medlemsbidraget er unødvendig, da man har Reserver, og at disse netop skulde bruges under en ekstraordinær Situation som den foreliggende. Dette Ræsonnement vilde kun have Gyldighed, hvis man havde Sikkerhed for, at de nuværende Forhold kun vilde vare en kortere Tid, men vi maa jo desværre regne med, at disse Forhold vil være af meget langvarig Karakter og derfor maa Reserverne ikke straks benyttes i Krisens første Periode.

Hvis Krisen varer ved og Reserverne er opbrugt maa der ganske givet finde en meget betydelig Forhøjelse af Medlemsbidraget Sted, men Muligheden for Gennemførelse af en saadan vil da være stærkt svækket, idet Krisen jo i høj Grad vil formindske de arbejdende Medlemmers Evne til at yde et saadant stærkt forøget Medlemsbidrag. Under disse Forhold maa man udvise største Forsigtighed med Hensyn til Benyttelsen af de forhaandenværende Reserver, idet det jo er indlysende, at det er bedre for Medlemmerne, naar Forholdene kræver det, straks, hvor svært det end maatte være, at tage en mindre Forhøjelse af Medlemsbidraget end at udskyde Forhøjelsen til et senere Tidspunkt, paa hvilket den nødvendigvis maa blive betydelig større.

Man maa være opmærksom paa, at Reserverne kun er bestemt til under en Krise at kunne yde Dækning af en Kasses almindelige Understøttelsesudgifter, derimod ikke til særlige Foranstaltninger, hvad enten disse gaar ud paa en Forhøjelse af Understøttelsessatser eller Understøttelsesperioden.

Tiderne er haarde og stiller store Krav til os alle, men trods alt har vi Lov at bevare Haabet om. at der igen kommer bedre Tider med Arbejdsmuligheder, men Betingelsen herfor er, at man rettidigt drager Omsorg for at skabe et Værn mod Arbejdsløshedens skadelige Følger.

Arbejdsdirektøren henstillede indtrængende til Kassernes Tillidsmænd, at de sørgede for at gøre Kontrollen saa effektiv som mulig, navnlig Kontrollisterne bør være i mønsterværdig Orden, hvilket langtfra er Tilfældet nu.

Jeg henstiller til vore Afdelingskasserere at tage Direktør Vaters Bemærkninger om Kontrollen til Efterretning. Det kniber mange Steder paa dette Punkt og Kontrollen er Fundamentet indenfor Kassen, det maa vi ikke glemme.

Fanny Jensen.

Afsløring af Mindesten for Petra Schou.

Paa Nordre Kirkegaard i Aarhus afsløredes den 15. Oktober en Mindesten paa afdøde Hovedbestyrelsesmedlem Fru Petra Schous Grav.

Højtideligheden overværedes af Repræsentanter for Hovedbestyrelsen, Bestyrelsen for Aarhus Afdeling 1, 4 og 7, samt Petra Schou's Søskende og Slægtninge.

Mindestenen er en meget smuk Natursten med mørkpoleret Forside, hvorpaa Petra Schou's Navn og Data staar skrevet med Broncebogstaver. Nederst paa Stenen staar skrevet:

Rejst af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Sekretær Gunder Christiansen, der foretog Afsløringen af Stenen, udtalte:

Døden er saa ofte mærkelig og uforstaaelig, den tager ofte dem fra os, som vi mente havde et langt Liv tilbage. Vi havde længe set, at Petra Schou var meget syg, men alligevel haabede vi, at hun maatte blive rask, vi havde ikke tænkt, at Døden saa brat skulde afslutte et saa arbejdsomt og virksomt Liv som hendes.

Vi havde ikke tænkt, vi skulde staa ved hendes Grav. I Dag staar vi her, en Kreds af Venner, Medarbejdere, hendes Slægt og Repræsentanter for Hovedbestyrelsen, vi staar samlede her ved hendes Grav for at vise hende den sidste Ære.

Petra Schou var i Ordets bedste Forstand en Arbejderkvinde, hun arbejdede i mange Aar paa I. Chr. Møllers Tricotagefabrik, var Formand for Strikkernes Fagforening, indtil denne gik ind under Afdeling 1, blev straks Næstformand i denne Afdeling og var i mange Aar et skattet Medlem af Forbundets Hovedbestyrelse.

I 1923 valgtes hun til Formand og Kasserer for vor største Afdeling her, Aarhus Afdeling 1.

Det var her hun lagde sine bedste Arbejdsaar, og lagde al sin Energi og sine Evner i Arbejdet faglig og politisk til Gavn for saa mange arbejdende Kvinder. Ingen kan gøre alle tilpas, det kunde Petra Schou vel heller ikke, men her skal det siges — hun var ærlig og regulær i al sin Færd.

Afdelingens Medlemmer viste hende da ogsaa deres Tillid ved Gang paa Gang uden Modkandidat at genvælge hende til Formand. Det siger en Del.

Ja, Petra Schou var trofast i sin Gerning, trofast mod sit Forbund, som hun var stolt af, hun var en Hæder for den Stand hun tilhørte og hvoraf hun var runden.

Derfor er det saa vemodigt at vi ikke mere skal se hende, vemodigt, at vide, at hun er borte, at vi ikke mere paa vore Møder og Kongresser skal træffe hende, som vi saa gerne mødtes med, fordi hele hendes Væsen var saadan, at hun vandt vor Agtelse og Tillid. Petra Schou hørte ikke til dem, der bruger store Ord eller store Gebærder, men netop hendes rolige Vandel, hendes jævne bramfri Optræden, hendes Retsind, gjorde at vi respekterede hende, og nu savner hende.

Hovedbestyrelsen var enige om, at vi skyldte Petra Schou Tak for hendes Arbejde og Virke i Hovedbestyrelsen saavel som i Afdelingen, og vedtog at rejse en Mindesten paa hendes Grav.

Før jeg afslører denne Mindesten, siger jeg paa de arbejdende Kvinders, Hovedbestyrelsens og egne Vegne Tak til vor trofaste Kammerat for godt Samarbejde og Tak for hendes Arbejde for vor fælles store Sag: Højnelse af Arbejderkvindernes Kaar.

Ja, som vi vil bevare og værne om hendes Minde i vore Tanker og i vort Sind, saaledes beder jeg hendes Søskende og Slægt, som Kvindeligt Arbejderforbund overdrager denne Mindesten til, om at værne og bevare den som et Minde, der er rejst over en fortjenstfuld Tillidsmand, en god Kammerat og jeres kærlige Søster.

Gunder Christiansen afslørede derefter Stenen, lagde en Buket Nelliker paa Graven og udtalte til Slut: Ære være dit Minde, Petra Schou.

Formanden for Afdeling 1, Albertine Stentoft og flere af de tilstedeværende lagde Blomster paa Graven. Petra Schou's Svoger bragte paa Familiens Vegne Forbundet og Forsamlingen en varm Tak for den smukke Maade, hvorpaa deres Søsters Minde blev hædret. Dermed var den enkle Højtidelighed forbi, og man forlod langsomt Kirkegaarden, hendes Paarørende blev en Stund ved Graven.

⊡

Afsløring af Mindesten i Fredericia.

Ved en meget smuk og stemningsfuld Højtidelighed blev der i Fredericia den 29. Oktober 1939 afsløret et Mindesmærke for de Jernbanemænd, der er forulykket under Arbejdet ved De danske Statsbaner.

Til Stede var de Forulykkedes Paarørende, Trafikministeren, foruden flere Embedsmænd indenfor Etaten, Formand P. Andersen for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund. Formand Aksel Olsen, Dansk Arbejdsmands-Forbund og Formand Fanny Jensen, Kvindeligt Arbejderforbund.

Landstingsmand Charles Petersen indledte med en meget smuk Tale om de 385 Jernbanefunktionærer, der siden Aaret 1900 havde givet deres Liv under Udførelsen af deres ofte farefulde Gerning, hvorefter Forsamlingen sang: „Se Livets Fylde — travle Hænder".

Derefter talte Generaldirektør Knutzen paa Statsbanernes Vegne og foretog Afsløringen af Mindesmærket, hvorefter de forskellige Organisationers Repræsentanter nedlagde Blomsterdekorationer ved dets Fod.

Borgmester Frantz Hansen modtog paa Fredericia Bys Vegne Mindesmærket og udtalte, at det altid vilde være Byen en Ære at værne om denne smukke Mindelund.

Herefter afsluttedes den smukke Højtidelighed.

⊡

Stiftelsesfest i Struer Afdeling.

Struer Afdeling fejrede Lørdag d. 14 Oktober 20-Aars Stiftelsesfest og Formanden Fru Wilhelmine Jensen kunde samtidig fejre 20-Aars Jubilæum som Afdelingsformand.

Festen afholdtes i „Folkets Hus", en dejlig ny Bygning, der i alle Maader opfylder Tidens Krav.

Kl. 7 samledes Medlemmer og de indbudte Gæster til en Middag i den store Festsal. De indbudte Gæster var: de 3 Pionerer Anna Underberg, Jensine Jepsen og Andrea Hansen, for Fællesorganisationen Blikkenslager Petersen, for vort Parti G. Husted og Togfører Schmidt, der i 20 Aar har fulgt Arbejdet indenfor Fagforeningen med samme Interesse, som da han var behjælpelig med at stifte den, og Forbundsformand Fru Fanny Jensen.

Bordet var festligt pyntet med Blomster, og Afdelingsformanden, Fru Jensen, bød alle hjertelig Velkommen, og udtalte Haabet om, at Festen vilde forløbe lige saa smukt, som da Afdelingen for 10 Aar siden sidst afholdt Stiftelsesfest, det giver gode Minder med til Fremtidens Arbejde.

Fanny Jensen holdt derefter Hovedtalen. Hun takkede for Indbydelsen, som hun var særlig glad for, idet det var første Gang hun var i Struer Afdeling. Mindede om, da vor daværende Forretningsfører Fru Sofie Rasmussen meddelte Hovedbestyrelsen, at der var stiftet en Afdeling i Struer. Vi havde da ikke megen Tiltro til dens Levedygtighed, thi der var saa mange Betænkeligheder at overvinde hos Kvinderne med Hensyn til at gaa i Fagforening. De frygtede for, at Stationsforstanderen skulde afskedige dem, naar han fik at vide, at de var blevet lige saa dristige som Portørerne og havde tilsluttet sig en Fagforening.

Men Tiden gjorde vor Frygt til Skamme, Afdelingen blev større, takket være den lille Stab af dygtige Kvinder, der med Formanden, Fru Wilhelmine Jensen, i Spidsen ufortrødent arbejdede paa at skabe Tilslutning til den. De gik fra Dør til Dør for at faa Kvinderne med og var straalende glade, da de fik det første Løntillæg.

Disse Kvinder arbejdede i 12 Timer daglig for 1 Kr. om Dagen, og de forstod at værdsætte det Tillæg, Forbundet skaffede dem.

Kvinderne fik heller ikke Grund til at fortryde, at de blev organiserede.

Vi har nu Overenskomst med Statsbanerne, med Æglagrene og med Firmaet Bang & Olufsen. Altsammen i Kraft af den sejge Udholdenhed, Ledelsen gennem Aarene har vist sig i Besiddelse af.

I Betragtning af Byens Størrelse er et Medlemstal paa ca. 100 virkelig pænt, selv om der endnu er langt til Vejs Ende inden vi har alle de Kvinder, der arbejder udenfor Hjemmene, paa deres rigtige

Plads, og det er de ikke, før de staar som Medlemmer af en Fagforening.

Fru Jensen omtalte Forbundets Vækst og Trivsel og den Betydning, det har, at vi snart har Afdelinger i alle Danmarks Købstæder.

I enhver Afdeling, stor eller lille, skal der arbejdes efter samme Motto, som er Hovedforbundets, nemlig: Ingen Sejr uden Kamp!

Talte derefter til Aftenens anden Jubilar, Foreningens Formand og bragte hende Hovedbestyrelsens Hilsen og Tak for de 20-Aars Arbejde i denne Afdeling. Vi ved, hvor vanskeligt det mange Gange var, vi har ikke glemt, hvordan De har agiteret for at faa Kvinderne med en for en. Der skulde den Gang stor Udholdenhed til for at være Formand, men De har, naar De ser ud over denne Forsamling af festklædte Arbejderkvinder, Grund til at føle Dem stolt og glad, fordi det har vist sig, at det, De troede paa, dengang andre var mismodige, var rigtigt.

Medens Forsamlingen rejste sig, overrakte Fanny Jensen Formanden et Krystalglas med Blomster.

Ogsaa Kassereren fik Blomster som Tak for det Arbejde hun udførte med saa stor Interesse.

Frøken Engkilde kom paa vort Højskolekursus i Fjor, lige efter at hun var blevet valgt til Kasserer, derved fik hun Indblik i saavel Forbundets som Arbejdsløshedskassens Arbejde, og det gavner hende endnu.

Fanny Jensen henvendte sig til Slut til Medlemmerne og opfordrede dem til at forstaa Sammenholdets Betydning.

I disse usikre og faretruende Tider er der kun et, der kan bære os frem, det, at vi alle viser en ubrydelig Enhed saavel indenfor Fagforeningen som indenfor vort Parti.

Fagbevægelsen og Social-Demokratiet er nøje knyttet til hinanden, og vi Arbejderkvinder bør alle være Medlemmer af Partiforeningerne. Derved giver vi Social-Demokratiet den fornødne Magt til paa Rigsdagen at gennemføre de Forslag, der fremsættes i Fagforeningerne. Mød derfor op, naar Fællesorganisationen og Partiet kalder til Møde, saa kan Kvinderne i Struer sagtens faa en Repræsentant i Bestyrelsen.

Fru Jensen sluttede sin Tale med at udbringe et Leve for Struer Afdeling og dens Formand, (kraftigt Bifald.)

G. Husted takkede paa Social-Demokratisk Forbunds Vegne for Indbydelsen, omtalte Partiarbejdet i Forbindelse med Fagbevægelsen og opfordrede Kvinderne til at slutte op om Social-Demokratisk Forbund.

Togfører Schmidt omtalte Arbejdet i de 20 Aar, der var gaaet, og hyldede Formanden for hendes uegennyttige Arbejde, særlig i de første svære Aar.

Blikkenslager Petersen bragte en Hilsen fra Fællesorganisationen og omtalte særligt den socialdemo-kratiske Presses Betydning for Arbejderne.

Derefter talte Arbejdsmand Christensen og Slagteriarbejder Chr. Hansen. Ogsaa de havde været med i Arbejdet gennem mange Aar, og de bragte begge Formanden en Tak for det Arbejde, der havde betydet saa meget for Kvinderne i Struer. Kassereren, Frk. Engkilde, bragte Formanden Medlemmernes Tak og overrakte hende en pragtfuld Blomsterkurv.

Der blev ind imellem Talerne afsunget flere Sange, ligesom der var Telegrammer og pragtfulde Blomsterkurve fra Social-demokratisk Forbund, vort Blad, Fællesorganisationen, „Folkets Hus", Arbejdsmændenes Fagforening og mange flere.

Ved Desserten takkede Formanden bevæget for al den Hyldest, der var vist hende. De 3 Pionerer, der var med i Aften, og som den Gang trofast stod hende bi, fortjente ogsaa en Tak for deres Arbejde.

Hun skildrede derefter de første svære Aar ved Statsbanerne, hvor Lønnen var 25 Øre i Timen, nu ordner Hovedledelsen vore Lønforhold, og vi behøver ikke mere at ængstes for at miste vort Arbejde, fordi vi stiller Krav om højere Løn.

Bragte Kassereren og Bestyrelsen en hjertelig Tak for godt Samarbejde og for de smukke Blomster, Afdelingen havde givet hende.

Efter Middagen serveredes Kaffen, hvorefter der var Bal.

Der var god Stemning og højt Humør lige til hen paa de smaa Timer, hvor Festen sluttede med en Tak til Bestyrelsen for det helt igennem vellykkede Arrangement.

Stiftelsesfest.

Københavns Afdeling 6, Strygersker og Vaskeriarbejdere, afholdt 20 Aars Stiftelsesfest Søndag den 19. November i „Folkets Hus", Jagtvej. Festsalen var fyldt til sidste Plads — ca. 600 Deltagere.

Sekretær Dagmar Petersen bragte en Hilsen fra Forbundets Forretningsfører, Fanny Jensen, som var forhindret i at være til Stede.

Dagmar Petersen udtalte, at Afdelingen her stod tilknyttet Københavns Afdeling 1 indtil 1919, hvor den blev udskilt som selvstændig med Frk. Laura Petersen som Formand og Kasserer; to Poster, som hun ofrede sig for, indtil hun i Aaret 1932 afgik ved Døden. Der blev da Enighed om at skille de to Pladser og vælge baade Formand og Kasserer. Det viste sig, at Kvinderne forstod deres Organisations Betydning, og ved Sammenhold er der opnaaet meget for at forbedre disse Kvinders Løn og Arbejdsforhold.

Lønningerne var smaa, og der blev fra Arbejdsgiverne vist stor Uvilje mod deres Krav, men den nyvalgte Formand, Fru Hulda Hansen, tog fat med Liv og Sjæl og udrettede et stort Arbejde, men desværre fik Hulda Hansen ikke Lov til at blive i Arbejdet, idet hun i November 1938 afgik ved Døden, og Afdelingen stod igen uden Formand.

Men Afdelingen har den Glæde, at Medlemsantallet er mere end fordoblet, og Kassens Formue er steget stærkt siden 1932. Formuen er ca. 80.000 Kr. Det vil vi i Aften fra Forbundet sige Kasserer Fru Anna Larsen en Tak for. Anna Larsen har udført et stort Arbejde og har altid haft et fint Regnskab at fremvise. Den nyvalgte Formand, Fru Anna Clemmesen, er ogsaa gaaet ind til Arbejdet med ærlig Vilje, og vi haaber, hun maa være i Stand til at arbejde for Medlemmerne i mange Aar.

Og til Slut vil jeg paa Hovedbestyrelsens Vegne overrække Jer disse Blomster som Tak for godt Samarbejde og udbringe et Leve for Afdelingen.

Derefter opførtes et muntert Lystspil, „Flaadens raske Gutter", som vandt stærkt Bifald. Festen sluttede med Musik og Dans til hen ad Morgenstunden og var i alle Maader vellykket.

Dagmar Petersen.

Stiftelsesfest i Frederikshavn.

Frederikshavn Afdeling fejrede den 10. Oktober 10-Aarsdagen for Afdelingens Stiftelse ved en Festlighed paa Forsamlingsgaarden.

Formanden, Olga Nielsen, bød ved Middagsbordet Velkommen til Medlemmer og Gæster. Sekretær Gunder Christiansen indledede med at overbringe en Fødselsdagshilsen fra Forretningsfører Fanny Jensen, der paa Grund af Forhandlinger var forhindret i at overvære Festen, og udtalte bl. a.:

Tiden, vi lever i, er tung og alvorsfuld, men alligevel er der Anledning til at standse ved Mindedagen og foretage et Tilbageblik over de Resultater, der er naaet, for paa Baggrund af de vundne Erfaringer at gøre nye Fremstød.

Det gælder for de organiserede Arbejdere at udvise Sammenhold og Solidaritet. Det er af endnu langt større Nødvendighed, at dette sker i vanskelige Tider som de nuværende. Ved at bevare vore faglige Organisationer intakte og parate til at værne de Resultater, vi har opnaaet, er der Mulighed for, at Arbejderklassen kan slippe nogenlunde gennem Vanskelighederne, saafremt vi kan blive holdt udenfor Krigens Ragnarok.

Vi har Anledning til at være glade for den Regering, vi har, thi vi ved, at den vil gøre, hvad der staar i dens Magt for at hindre, at det store, brede Folk udsættes for Spekulationsgalskab og Udnyttelse af Krigssituationen paa det arbejdende og producerende Folks Bekostning.

Arbejdet her i Frederikshavn indenfor Organisationen er gennem de forløbne 10 Aar gaaet støt og solidt fremad, og der er vundet Resultater for Medlemmerne, som er al Anerkendelse værd. Men der kan og skal naas endnu længere frem baade her og over det øvrige Land. Der er i Dag i vort Forbund organiseret 22.000 Kvinder, men der er i de forskellige Erhverv endnu adskillige Kvinder beskæftigede, hvis Plads er i vore Rækker. Overfor disse maa vi sætte ind med et Oplysningsarbejde, saa ogsaa de lærer at forstaa, at kun gennem ubrydeligt Sammenhold vil det lykkes for de arbejdende Kvinder at blive medbestemmende om deres Arbejds- og Lønforhold.

Gunder Christiansen sluttede sin Tale med en Hyldest til de Pionérer, der tog den første Tørn for Organisationens Start blandt Kvinderne i Frederikshavn, og takkede Medlemmerne for, at de havde videreført Organisationens Arbejde gennem de forløbne 10 Aar. Overrakte Formanden og Kassereren, Eva Olsen, der var fraværende paa Grund af Sygdom, Blomster, med Tak for godt Samarbejde.

Motlverede til Slut et Leve for Frederikshavn Afdeling.

Olga Nielsen takkede Fruerne Pedersen, Glerupsvej 12, og Emma Sørensen, Jernbanegade, der var Medstiftere af Foreningen, og overrakte dem smukke Blomsterbuketter.

Formanden for Fællesorganisationen, Skibstømrer Sofus Jørgensen, bragte en Hilsen fra de fagorganiserede Arbejdere, og Landstingsmand Henry Hansen bragte en Hilsen fra Partiorganisationen. Fru Julie Olsen lykønskede fra Husassistenternes Fagforening.

Redaktør Anton Nielsen, Frederikshavn Socialdemokrat, talte om Vanskelighederne ved at faa Kvinderne organiserede, anerkendte det udførte Pionérarbejde, udtalte Ønsket om, at Afdelingen i de kommende Aar maa vokse i Medlemsantal og organisatorisk Styrke, udbragte et Frederikshavner-Leve for Afdelingen.

Formanden takkede for de gode Ønsker for Afdelingen.

Endvidere var der i Dagens Anledning indløbet en Række Blomsterhilsener og Telegrammer.

Efter denne Del af Festen samledes Deltagerne i den store Sal, hvor en Gruppe unge fra Lejren i Jerup havde tilrettelagt et udmærket Underholdningsprogram, der bød paa Sketch, Sang, Oplæsning og Step. Denne Opgave klarede de unge paa en fortrinlig Maade. De havde kønne Sangstemmer, og et Par af dem spillede fortrinligt paa Violin flere klassiske Ting, der blev udført med en Sikkerhed og Dygtighed, saa man rent glemte, at det var Amatører, der spillede. De unge høstede da ogsaa fortjent Bifald for deres Underholdning.

Alt i alt en smuk og vellykket Fest, der sluttede med et fælles Kaffebord. *G. C.*

Oplysninger vedrørende Skattebilletten.

Naar Du skal udfylde Din Skattebillet, har Du Lov til at fradrage Kontingentet til Arbejdsløshedskassen. Dette har for Arbejdsløshedskassen og Fortsættelseskassen for Aaret 1939 været ialt 75 Kr.

Du maa endvidere fradrage det, Du har indbetalt i Kontingent til Syge- og Begravelseskasser, Livs- og Ulykkesforsikring o. lign., som Regel ogsaa en Del af det Kontingent, der er indbetalt til faglige Organisationer, men dette sidste Fradrag er forskelligt i de forskellige Kommuner.

Til Eksempel skal vi nævne, at i København maa der fradrages 75 pCt. af dette Kontingent.

Det samlede Beløb, der maa fradrages, maa dog ikke overstige 400 Kr. og skal opføres i en særlig Rubrik paa Skattebilletten som fradragsberettiget.

Mødrehjælpen!

Den 1. April 1939 traadte Loven om Mødrehjælpsinstitutioner i Kraft. Denne Lov, som vi Kvinder kun kan hilse med Glæde, idet dens Hovedopgave skal være at yde svangre Kvinder — gifte eller ugifte — saavel personlig, social som juridisk Bistand.

Mødrehjælpen begynder sit Arbejde lidt forsigtigt, og det er klogt ikke at slaa for stort op, men hellere, naar det viser sig, at Loven bliver den Støtte for svangre Kvinder, som vi haaber og tror, udvide Rammerne.

Til at begynde med er der oprettet Mødrehjælpsinstitutioner i 7 Byer, nemlig Sønderborg, Esbjerg, Aarhus, Aalborg, Odense, Næstved og København.

Disse Institutioner ledes af Kvinder, der har særlig Uddannelse som sociale Hjælpere. Det er Lovens Mening at vejlede og støtte Kvinderne i alle Maader saavel før som efter Fødslen.

For enligtstillede Kvinder skal der være Adgang til Ophold paa Svangre- eller Mødrehjem, og Institutionen skal i fornødent Omfang afholde Udgifterne hertil.

Vi aftrykker § 2 og 3 i Loven:

§ 2.

Stk. 1. Saafremt en svanger Kvinde, der ønsker sit Svangerskab afbrudt, af egen Drift eller efter Henvisning af det sociale Udvalg eller af andre henvender sig til en Mødrehjælpsinstitution, paahviler det denne at optage Forhandlinger med hende paa Grundlag af de Oplysninger, som Institutionen efter et Skøn i hvert enkelt Tilfælde finder det fornødent at indhente.

Under Forhandlingerne skal Institutionen dels søge at afholde hende fra overilede Skridt, dels give hende Vejledning om den Bistand og de Hjælpemidler, der staar til Raadighed, saafremt hun gennemfører Svangerskabet, samt fuld Oplysning om Farerne ved og de mulige Følger af en Svangerskabsafbrydelse.

Eventuelt tillige om de herom gældende Straffebestemmelser.

Stk. 2. I de Tilfælde, hvor det ifølge Bestemmelserne i § 2 i Lov Nr. 163 af 18. Maj 1937 om Foranstaltninger i Anledning af Svangerskab m. m. er nødvendig, at der foreligger Attestation om, at der er forhandlet med Kvinden, for at Svangerskabsafbrydelsen kan finde Sted, er Institutionen efter Forhandlingernes Afslutning pligtig at attestere, at der er givet Kvinden, eventuelt tillige Indehaveren af Forældremyndigheden eller Værgen, Vejledning og fuld Oplysning i Overensstemmelse med Reglerne i Stk. 1.

§ 3.

Mødrehjælpsinstitutionerne kan, i det Omfang, den enkelte Institutions Økonomi tillader det, paatage sig Opgaver, der tjener til at forbedre Mødrenes Stilling, saaledes Tilvejebringelse af en betryggende Ordning vedrørende Barselspleje og Hushjælp under Barselsperioden, Rekreationsophold efter Fødslen, Ydelse af Hjælp til Anskaffelse af Børnetøj, Udlæg af Forskud paa Underholdsbidrag fra det offentlige, eller andre Opgaver, som Uviklingen maatte føre med sig.

Man vil heraf se, at der bliver Opgaver nok at tage op for disse Institutioner, og det, der for mig er det vigtigste, er, at vi faar de rigtige Kvinder til at lede disse, og her tror jeg, at vi har været heldige.

De 7 antagne Kvinder har alle faaet en almen Uddannelse saavel som Sygeplejersker og Socialhjælpere og har Forudsætninger for at kunne møde de Kvinder, der søger Institutionerne med den rette Forstaaelse og Hjælpsomhed.

Mødrehjælpsinstitutionerne har daglig Kontortid foruden en ugentlig Aftenkonsultation, hvor der er en Læge til Stede, og jeg tror sikkert, at disse Aftenkonsultationer bliver de mest omfattende.

Jeg ser hen til disse Institutioners Virksomhed med stor Forventning, fordi jeg ved, det virkelig er stærkt paakrævet at hjælpe Kvinderne gennem denne vanskelige Tid; det er jo ikke alene legemlig, men ogsaa sjælelig Bistand, der er nødvendig, for Kvinderne er jo som oftest stærkt deprimerede, og her er forstaaende Hjælp og Vejledning af en uendelig stor Betydning.

Der er oprettet en Mødrehjælpens Fællesraad, hvori Formændene for Mødrehjælpsinstitutionernes Bestyrelser og dets Ledere i Kraft af deres Stilling er selvvalgte. Desuden udnævner Socialministeriet 2 Medlemmer, 2 kvindelige Medlemmer af Danske Kvinders Nationalraad og De samvirkende Fagforbund og 1 Medlem fra Den danske Lægeforenings Hygiejnekomité, 1 Medlem af Købstadsforeningen og 1 Medlem af Amtsraadsforeningen.

Desuden er der valgt et Forretningsudvalg paa 6 Medlemmer, nemlig Formanden, Departementschef Jonquieré, Dr. Bagger, Kontorchef Dich, Forbundsformand Fru Fanny Jensen, Forretningsfører Fru Vera Skalts og Professor Hauch.

Dette Forretningsudvalg skal være et Mellemled mellem Socialministeriet og Mødrehjælpsinstitutionerne, og jeg haaber, at vi skal kunne røgte vor Opgave og med Tiden indhøste Erfaringer, der netop kan gøre Mødrehjælpen til en Institution, hvis Betydning rækker langt, saa Kvinderne af sig selv vil søge Institutionen, og al den Bistand, der ydes dem, virkelig vil blive til Gavn for Samfundet.

⊡

Fra Bogmarkedet.

U. S. A.

Under Titlen „Amerika" udsender Redaktør Ernst Christiansen i disse Dage paa Fremads Forlag en lille gennemillustreret Bog om sine Indtryk fra en Studierejse til De Forenede Stater i Foraaret 1939. Der er Skildringer fra New York, Washington, Florida, Pittsburg, Chicago, Detroit og flere Byer, og dog er der blevet Plads til at strejfe Negrenes og Indianernes nuværende Livsforhold, ligesom Dansk

Amerikanernes Skæbne berøres. Særlig Interesse knytter sig til Oplysningerne om den amerikanske Fagbevægelse med dens eventyrlige Vækst og den amerikanske Socialismes mærkelige dramatiske Udvikling, da det er første Gang saadanne foreligger paa Dansk.

Kommunalkundskab.

Borgmesteren i Helsingør, Peder Christensen, og Undervisningsministeren, Johs. Hansen, har haft Succes med deres omfattende Værk „Kommunalkundskab", der i disse Dage udsendes i anden ændrede Udgave paa Fremads Forlag og dermed er trykt i 9000 Eksemplarer.

Fra Bleen til Skolebænken,

som for et Par Aar siden udkom paa „Tiden", norsk Forlag, Oslo, og som ogsaa her i Danmark vakte megen Interesse, har nu faaet en Forsættelse i den nylig udkomne „Barn fra sju til elleve".

Dirigenten.

Folketingsmand Chr. Christiansen udsender i denne Maaned paa Fremads Forlag en praktisk lille Haandbog om Mødeformer og Mødeteknik.

Denne Bog vil vi meget anbefale vore Bestyrelser at anskaffe, idet den vil være til stor Gavn f. Eks. ved Tilrettelæggelse af en Generalforsamling, hvor vi jo i mange Tilfælde ser hvor vanskeligt det er at faa Kvinder til at være Dirigenter. Her vil Bogen netop kunne give mange Oplysninger om, hvordan man som Dirigent leder et Møde, hvordan man fastsætter Dagsorden paa Generalforsamlingen m. m.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra Kl. 9—10. Kontortid: Fredag Kl. 3—7, Mandag Kl. 4—7. Endvidere er Kontoret aabent Lørdag til Kl. 1.

Arbejdsløse Medlemmer maa melde sig straks, naar de bliver ledige. *Formanden.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Sct. Knudsvej 23 A, St. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra Kl. 4½—6½.

Formanden Fru Edith Schwartz-Olsen træffes hver Onsdag fra Kl. 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse finder Sted hver Dag fra Kl. 9—11.

Udlevering af Bøger og Skemaer fra Kl. 11—12.

Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra Kl. 10½ til 11½ og fra 1—2.

For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Fredag fra Kl. 4—6.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 11—12.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Tirsdag mellem Kl. 11—12.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Sct. Knudsvej 23 A, St.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra 5—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 10—11 Form.

Københavns Afd. 5.

(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Peder Skramsgade 17, St. Tlf. Byen 4320

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforening):

Kontor: Hauserplads 14¹. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent hver Dag fra 10—3. Mandag og Torsdag fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Vesterbrogade 35, 1. Sal tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½. Formandens Telefon: Damsø 4787.

Hovedkontoret, Evaldsgade 7, St., er aabent hver Dag fra 10—3. Telefon Central 5123 og **11723**.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 95 | April 1940 | 25. Aargang

ARBEJDERBEVÆGELSENS ALLÉ 12

Kontingentforhøjelsen til Hovedforsikringen og Fortsættelses-Kassen.

Straks efter at vore Medlemmer havde faaet Forslaget om Kontingentforhøjelse ud til Urafstemning, fik vi en Del Forespørgsler, der viste, at mange havde misforstaaet Forslaget og ankede over, at vi skulde have mere at administrere med.

Jeg ved godt, at Ordet „Kontingentforhøjelse" ikke har nogen god Klang i vore Medlemmers Øren og skynder mig derfor at oplyse, at det hverken er Administrationskassen eller Strejkekassen, der skal have denne Forhøjelse.

Grundet paa den økonomisk forsvarlige Administration, vi fører, klarer disse to Kasser sig meget pænt, og har endog flere Gange maattet yde store Tilskud til den betrængte Arbejdsløshedskasse og Fortsættelseskasse. Altsammen for at skaane vore Medlemmer for en Kontingentforhøjelse det længst mulige.

Da Arbejdsløsheden indenfor vor Kasse, grundet paa de ekstraordinære Forhold, er stadig stigende, ligesom Kravene til Understøttelsen bliver større, kunde vi nu ikke længere undgaa en direkte Kontingentforhøjelse.

Hvor haardt Kassen har været spændt for, faar vore Medlemmer et Indtryk af, naar vi nævner, at vi i det sidste Aar af Hovedforsikringen har udbetalt omtrent 2 Millioner Kroner og af Fortsættelseskassen knapt 1 Million Kroner.

Disse Beløb taler i Grunden for sig selv og det er derfor ikke til at undres over, at vi nu, tvunget af den haarde Nødvendighed, maa sætte Kontingentet op, og jeg vil gerne kraftigt understrege, at det udelukkende er vore arbejdsløse Kammerater, der er Tale om at hjælpe.

Vi maa tage i Betragtning, at vore Understøttelser ligger fuldt paa Højde med flere Kasser, hvis Kontingent er langt større end vort, ligesom vi aldrig staar tilbage, naar det gælder om at skaffe vore arbejdsløse Medlemmer al den Hjælp, der i Henhold til Loven kan ydes.

Jeg nævner i denne Forbindelse Brændselshjælpen, der nylig har kostet vor Arbejdsløshedskasse smaa 100.000 Kroner.

Som bekendt har man paa Rigsdagen vedtaget en Ændring i Arbejdsløshedsloven, der gaar ud paa at forhøje den i § 15, Stk. 3 nævnte Reguleringsprocent fra 20 til 25 pCt.

De 20 pCt. vilde med nuværende Prisstigning give et Tillæg til Understøttelsessatserne paa 20 Øre pr. Dag, men ved at forhøje de 20 pCt. til 25 pCt. opnaar man et Tillæg til Understøttelserne paa henholdsvis 35 og 40 Øre pr. Dag.

Det er denne Forhøjelse, vi gerne vil skaffe vore arbejdsløse Medlemmer, samtidig med, at de skulde bibeholde den Forhøjelse paa 35 og 40 Øre pr. Dag, vi fik pr. 1. December 1939.

Hvor vanskeligt det har været for Regeringen at faa dette Forslag vedtaget, viser nedenstaaende Tilføjelse, der indeholdtes i det Ændringsforslag, Partiet Venstre fremsatte til Forslaget:

> *„Naar og saalænge der indenfor et Erhvervsomraade er Mangel paa Arbejdskraft, skal Socialministeren drage Omsorg for, at der ikke udbetales Understøttelse til ugifte Personer, som er i Stand til at udføre det paagældende Arbejde."*

Som bekendt var det jo Venstres Ordfører, Hr. Slebsager, der i 1937, da vort Parti fremsatte Forslag om ekstra Hjælp til de arbejdsløse, paa Rigsdagen oplyste, at 20.000 arbejdsløse kunde faa Arbejde paa Landet, ligesom Industriens Kvinder kunde faa Arbejde ved Husgerning i Hjemmene, hvor der stadig var Mangel paa Arbejdskraft.

Denne Kærlighed til de arbejdsløse har Venstre stadig bevaret, hvad den ovenfor nævnte Tilføjelse jo er et Udtryk for. — Selvfølgelig blev Venstres Ændringsforslag forkastet.

Arbejdsdirektoratet har, efter en Undersøgelse af Kassens økonomiske Forhold, som Betingelse for, at Kassen opnaaede de nævnte Forhøjelser, forlangt en Kontingentforhøjelse, og ved en af Direktoratet foretagen Udregning er man kommet til det Resultat, at denne maa være 1 Kr. pr. Uge.

Vi regner saa med at kunne klare os i hvert Fald ½ Aar frem i Tiden, selv om ogsaa Fortsættelseskassen kommer ud for en meget stærk Belastning, idet de fleste Medlemmer desværre, naar de har opbrugt deres Understøttelse i Hovedforsikringen, gaar over paa fortsat Hjælp. Det letteste vilde være at sige, at Kassens Økonomi ikke tillader os at foretage disse Forhøjelser, men kan vi forsvare det overfor de arbejdsløse?

Jeg tror det næppe!

Hovedbestyrelsen kunde, i Henhold til § 30, Stk. I, i vore Vedtægter, i Samraad med Arbejdsdirektøren forhøje eller nedsætte Kontingentet, alt efter Kassens Behov.

Denne Ret ønsker vi dog ikke at benytte os af. Der var i Hovedbestyrelsen fuld Enighed om, at vore Medlemmer, hver og een, selv skulde træffe Beslutningen, saa er der ikke noget at bebrejde os bagefter.

Var Forslaget blevet forkastet, skulde vi jo været gaaet tilbage til de normale Satser: Kr. 2,70 og Kr. 3,00 pr. Dag, og det vilde have været en slem Nedgang for de arbejdsløse.

Paa den anden Side er vi godt klar over, hvad det betyder for de af vore Medlemmer, der er i Arbejde, at skulde tage en saadan Forhøjelse af Kontingentet. Jeg tænker særlig paa de 2000 Medlemmer, vi har indenfor Vaskeribranchen, som kun arbejder 40 Timer om Ugen og som aldrig faar en rød Øre af Arbejdsløshedskassen.

Der er derfor al Grund for Hovedbestyrelsen til at takke vore Medlemmer, fordi de har vedtaget Forslaget. Een Ting er i ethvert Tilfælde givet, at saasnart der igen bliver normale Forhold og Kassen er nogenlunde konsolideret, vil Hovedbestyrelsen foreslaa Arbejdsdirektoratet, at Kontingentet til Arbejdsløshedskassen og Fortsættelseskassen igen nedsættes.

Resultatet af Stemmeafgivningen.

Afdeling	Forhøjelse af Kontingentet				Bemyndigelse til Hovedbestyrelsen			
	Ja-St.	Nej-St.	Blanke	Ugyld.	Ja-St.	Nej-St.	Blanke	Ugyld.
Aabenraa	8	5	—	—	8	5	—	—
Aalborg 1	44	7	—	—	25	28	—	—
Aalborg 2	34	154	8	6	34	154	8	6
Aarhus 1	295	210	12	—	212	268	—	—
Aars	20	2	—	—	—	—	—	—
Esbjerg	—	225	—	—	—	225	—	—
Fensmark	—	38	1	—	—	38	1	—
Fredericia	71	23	4	—	—	98	—	—
Frederikshavn	9	6	—	—	15	—	—	—
Frederiksværk	25	18	—	—	2	41	—	—
Glostrup	65	101	4	2	65	101	4	2
Grænge	30	—	—	—	28	2	—	—
Haarby	21	8	—	—	29	—	—	—
Haderslev	35	1	—	—	36	—	—	—
Hadsund	5	3	—	—	8	—	—	—
Hasle	27	4	1	—	27	4	1	—
Haslev	1	3	—	—	1	3	—	—
Hedehusene	31	2	—	—	31	2	—	—
Helsingør	70	24	—	3	70	22	—	7
Hillerød	71	4	5	—	71	4	5	—
Hjørring	29	20	4	—	43	1	8	—
Hobro	—	11	—	—	—	—	—	—
Holbæk	—	38	—	—	5	33	1	—
Holeby	21	3	—	—	21	3	—	—
Holstebro	32	5	—	—	32	—	—	—
Horsens	250	184	—	—	228	207	21	—
Hundested	30	1	1	—	2	30	—	—
Jyderup	—	8	—	—	8	—	—	—
Kalundborg	16	—	—	—	16	—	—	—
Kerteminde	55	—	—	—	55	—	—	—
Kolding	40	—	—	—	40	—	—	—
Korsør	6	20	—	—	—	26	—	—
København 1	1558	1315	235	44	1459	1255	405	31
København 2	101	363	2	—	106	358	2	9
København 3	8	2	—	—	9	1	—	—
København 4	222	203	7	4	193	225	13	4
København 5	2256	1436	108	53	2496	1058	246	53
København 6	294	645	180	17	317	586	—	—
København 7	—	—	—	—	—	—	—	—
København 8	—	—	—	—	—	—	—	—
Transport...	5780	5092	572	129	5692	4778	715	112

Afdeling	Forhøjelse af Kontingentet				Bemyndigelse til Hovedbestyrelsen			
	Ja-St.	Nej-St.	Blanke	Ugyld.	Ja-St.	Nej-St.	Blanke	Ugyld.
Transport...	5780	5092	572	129	5692	4778	715	112
Køge	274	25	3	—	274	23	3	—
Lyngby	38	14	8	—	38	14	8	—
Middelfart	21	27	—	—	48	—	—	—
Nakskov	6	11	—	—	9	6	2	—
Nexø	20	—	—	—	20	—	—	—
Nyborg	32	5	2	—	32	5	2	—
Nykøbing F.	82	24	10	—	86	17	10	—
Nykøbing M.	27	—	—	—	27	—	—	—
Næstved	22	5	2	—	22	5	2	—
Odense	485	503	48	9	525	388	127	3
Præstø	—	7	—	—	—	7	—	—
Randers	58	10	1	—	3	61	5	—
Ribe	2	8	—	—	2	8	—	—
Ringsted	24	5	—	—	29	—	—	—
Roskilde	61	36	—	—	83	14	—	—
Ryomgaard	3	2	2	—	3	2	2	—
Rønne	15	22	8	—	28	9	8	—
Skagen	14	12	—	—	22	4	—	—
Skelskør	8	3	6	—	8	3	6	—
Skive	2	13	1	—	1	14	2	—
Slagelse	63	13	3	—	71	7	1	—
Struer	24	9	2	—	24	9	2	—
Svendborg	28	36	—	—	36	28	—	—
Sønderborg	27	14	—	—	35	6	3	—
Thisted	5	7	—	—	12	—	—	—
Varde	—	—	—	—	—	—	—	—
Vamdrup	26	—	—	—	26	—	—	—
Vejen	11	—	—	—	11	—	—	—
Vejle	15	42	1	—	20	27	11	—
Viborg	7	2	—	—	4	5	—	—
Vinderup	18	—	—	—	18	—	—	—
Vordingborg	—	26	—	—	26	—	—	—
Ialt...	7198	5973	669	138	7235	5440	909	115

Forslaget blev altsaa vedtaget med 1225 Stemmers Majoritet for Kontingentforhøjelsen og 1795 Stemmers Majoritet for Hovedbestyrelsens Bemyndigelse til eventuel senere Regulering.

Kontingentforhøjelsen træder saaledes i Kraft den 1. April 1940.

Pristallet.

Som det vil være vore Medlemmer bekendt, viste Januar-Pristallet en Stigning paa 13 Points — fra 190 i Oktober 1939 — til 203.

Denne Stigning gav, i Henhold til Overenskomsten mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund af 31. Oktober 1939, vore Medlemmer en Lønforhøjelse paa 7,15 Øre pr. Time, der sammenlagt med Oktober-Pristallets 3,85 Øre pr. Time, giver et Tillæg paa ialt 11 Øre pr. Time for Flertallet af vore Overenskomster.

Selvfølgelig var der en Del genstridige Arbejdsgivere, der ikke saadan uden videre af sig selv vilde give det sidstnævnte Tillæg, med disse maatte vi optage Forhandling, før Sagen gik i Orden.

Anderledes stiller det sig med Arbejdsgiverne indenfor Ægbranchen. Med disse har vi nu 3 Gange ført Forhandlinger om Dyrtidstillæg, uden Resultat.

Først fra den 8. Marts i Aar er det lykkedes os at skaffe vore i følgende Firmaer:

Robinson, Andersen & Co.,
Odense Ægforretning,
Danmarks Ægeksport og
Fyens Ægeksport (Poul Rützou)

beskæftigede Medlemmer et Tillæg af 5 Øre pr. Time.

Desværre er jo de fleste af vore Medlemmer indenfor denne Branche beskæftiget i Dansk Andels-Ægeksport, og dette Firma nægter vedblivende kategorisk at yde Tillæg, under Henvisning til de Vanskeligheder, man er ude for ved Eksporten af Varer.

Dels vil England ikke aftage mere end Halvdelen af de Varer, det ellers aftager, og dels er Fragtomkostningerne blevet mangedoblede.

Der er jo ikke andet for os at gøre, end at forsøge igen, i Haab om, at Firmaet denne Gang vil give sig, under Hensyn til, at de andre store Ægfirmaer har givet Tillæg.

Situationen har ikke været morsom for os, det er jo ikke blide Ord, der er faldet overfor os fra vore Medlemmer, men som vi allerede flere Gange har sagt, vi kan ikke tage selv. Vi har kun den Udvej at opsige Overenskomsten med Ægforretningerne, ligesom Dansk Arbejdsmandsforbund har gjort overfor Arbejdsgiverne indenfor Land- og Skovbruget, der heller ikke vilde give Tillæg.

Vi har nu ogsaa henvendt os til alle de mindre Ægpakkerier — ialt ca. 40 — med Anmodning om samme Tillæg som de ovenfor nævnte 4 store Ægfirmaer har givet, og da vi allerede fra flere af disse har modtaget imødekommende Svar, vil vi formene, at denne Sag forholdsvis let gaar i Orden.

Kvinderne paa Statsskolerne har heller ikke faaet Dyrtidstillæg endnu, dog er vi for disses Vedkommende sikre paa, at Sagen gaar i Orden. Vi har allerede for længst indgivet Anmodning herom til Ministeriet, men Forhandlinger med Staten trækker altid ud og da særlig i Tider som de nuværende.

Hovedkontoret har stadig væk haft fuldt op at bestille med at forhandle om Dyrtidstillæg, og nu varer det ikke længe, før næste Pristal foreligger. Saa begynder vi forfra, men det er kun godt at have nok at gøre, naar blot vi opnaar det, vi altid arbejder paa, nemlig at gavne vore Medlemmer det mest mulige, og det synes vi, vi har gjort, selv om vore Medlemmer paa Ægforretningerne maaske ikke deler denne vor Opfattelse.

⊡

Brændselshjælpen.

I Henhold til Lov af 24. Februar 1940 om Brændselshjælp til de arbejdsløse, er der givet de Kasser, der maatte ønske at gøre Brug deraf, Adgang til at yde de Medlemmer, der i Tidsrummet 1. December 1939 til 31. Marts 1940 har været afkontrolleret som ledige i mindst 50 Dage, en Brændselshjælp paa 24 Kr. for Forsørgere og 16 Kr. for Ikke-Forsørgere.

Medens vi fik Udgifterne til Dyrtidstillæg til de arbejdsløse, i Henhold til Lov af 21. December f. A., helt og fuldt refunderet af Staten, grundet paa, at vi ifølge Statistik fra 1. December 1938 til 1. December 1939 havde en Gennemsnitsledighed paa over 20 pCt., skal Kassen nu selv afholde Udgifterne til Brændselshjælpen, idet vor Gennemsnitsledighed fra 1. Februar 1939 til 1. Januar 1940, grundet paa Sommerens Merbeskæftigelse, ligger under 20 pCt.

Til Trods herfor var Forretningsudvalget, da det paa et Møde den 1. Marts d. A. drøftede Spørgsmaalet, enigt om, at vi maatte yde vore arbejdsløse Medlemmer Brændselshjælp.

At denne Hjælp var stærkt paakrævet, kan vi let blive enige om, Knapheden paa Brændsel og de høje Brændselspriser har jo gjort det uhyre svært for de arbejdsløse at skaffe sig noget at putte i Kakkelovnen, og selv om Beløbenes Størrelse har været kritiseret fra enkelte Sider, har dog mange af de arbejdsløse overfor os givet Udtryk for deres Paaskønnelse af Forretningsudvalgets Beslutning om Ydelse af Brændselshjælp.

⊡

Afsluttede Overenskomster.

Med *Ishøj Mejeri pr. Taastrup,*

er der afsluttet Overenskomst. Der har hidtil været Maanedsløn — 125 Kr. pr. Md. — svarende til 62 Øre pr. Time. Lønnen forhøjes til 67 Øre pr. Time og udbetales herefter som Ugeløn. Tøjpengene forhøjes med 10 Kr. hvert halve Aar (fra 40 til 50 Kr.). Der indførtes almindelig Overtidsbetaling — Kvinderne havde hidtil intet faaet for Overarbejde —, samt Bestemmelsen om Behandling af faglig Strid, og Regulering af Lønningerne i Henhold til Pristallet. Overenskomsten gælder til 1. Maj 1941. Der har ikke tidligere været Overenskomst med denne Virksomhed.

Med *A/S Dansk Stearinlysfabrik, Blegdamsvej 114,*

er der afsluttet Overenskomst. Lønningerne forhøjes med 5 Kr. 90 Øre for 14 Kvinder og 2 Kr. 90 Øre for 2 Kvinder.

Lønningerne er nu for Kvinder over 18 Aar: de første 4 Uger 33 Kr. 33 Øre, derefter 37 Kr. 48 Øre,

for Kvinder under 18 Aar: de første 8 Uger 26 Kr. 41 Øre, derefter 31 Kr. 1 Øre.

Der indførtes Regulering af Lønningerne efter Pristallene samt de almindelige Bestemmelser for Overtidsbetaling, Behandling af faglig Strid, Ferie m. m. samt 2 Kr. pr. Dag under Sygdom.

Overenskomsten gælder til 1. Marts 1941, der har ikke tidligere været Overenskomst med Virksomheden.

Med *Radiofabriken „Telavox" og Fabriken „Janko"*

er der afsluttet Overenskomt, idet begge disse Virksomheder har tilsluttet sig Overenskomsten mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og Kvindeligt Arbejderforbund.

Paa den sidstnævnte Virksomhed fastsættes Timelønnen til henholdsvis 72, 78 og 88 Øre for Kvinder, der ikke har Adgang til Akkord.

Med *A/S P. & S. Plum, Sct. Annæplads 28,*

er der afsluttet Overenskomst. Man er indgaaet paa, at den mellem Dansk Slagteriarbejderforbund og Virksomheden gældende Overenskomst ogsaa skal gælde vore Medlemmer, hvorved Lønnen fastsættes til 44 Kr. pr. Uge, dog med et Tillæg af 2 Kr. til øvede Kvinder.

Med *Nymølle Skærvefabrik, Rockwool-Afdelingen, Hedehusene,*

er der afsluttet Overenskomst. Timelønnen, som var 72 Øre, fik et Akkordafsavnstillæg paa 3 Øre. Kvinderne ved Symaskinerne fik et Tillæg af 4 Øre pr. Time.

Lønningerne reguleres i Henhold til Pristallene.

Der indførtes Skifteholdstillæg i Henhold til Nævnskendelsen af 1922. (10 Øre pr. Time fra Kl. 18 til Kl. 23 og 16 Øre pr. Time fra Kl. 23 til Kl. 6). Overenskomsten gælder til 1. Marts 1941, der har ikke tidligere været Overenskomst med Virksomheden.

Med *Lund & Rasmussen, Helsingør,*

er der afsluttet ny Overenskomst. Timelønnen forhøjedes fra 60 til 69 Øre, desuden ydes ved Syreaftapning og Flaskeskyldning et personligt Tillæg af 5 Øre. Regulering efter Pristallet. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1941.

H. J. Hansens Produktforretning, Odense.

Overenskomst er afsluttet med Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense. Timelønnen forhøjedes fra 66 til 67 Øre de første 4 Uger, derefter til 72 Øre. Regulering i Henhold til Pristallet. Bestemmelsen om, at Akkorderne skal ligge 25 pCt. over Timelønnen indførtes i Overenskomsten. De almindelige Overtidsbestemmelser indførtes samt Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten gælder til 1. Marts 1941. Der har ikke tidligere været Overenskomst med Virksomheden.

Med *Mouritsens Trikotagefabrik, Horsens,*

er der afsluttet ny Overenskomst. Elevskalaen rykkes en Maaned frem, saaledes at den Løn, der hidtil betaltes for 2. Maaned, nu betales for 1. Maaned og saa fremdeles, idet 1. Maaneds Sats udgaar. Timelønnen er efter 1 Aars Forløb 66 Øre. 1. Klipper fik et Løntillæg paa 2 Kr., idet Lønnen forhøjedes fra 37 til 39 Kr. pr. Uge.

Lønningerne reguleres efter Pristallet, tilbagevirkende til 10. November 1939. Personlige Lønninger til 5 navngivne Kvinder forhøjedes med 4 Øre pr. Time, for 1 Kvinde med 2 Øre pr. Time (til henholdsvis 70 og 68 Øre). Bestemmelsen om faglig Strid indførtes. Overenskomsten løber til 1. Februar 1941.

Med *Marketenderiet, Helsingør Skibsværft,*

er der afsluttet Overenskomst. Lønnen forhøjedes med 2 Kr. pr. Maaned (fra henholdsvis 80 og 90 Kr. til henholdsvis 82 og 92 Kr.). Reservehjælp forhøjedes med 50 Øre pr. Dag (fra 5 Kr. til 5 Kr. 50 Øre pr. Dag). Regulering af Lønningerne i Henhold til Pristallet indførtes. Overenskomsten gælder til 1. Marts 1941.

Med *Nyborg Kommune*

er der afsluttet ny Overenskomst vedrørende Rengøringsarbejdet paa Raadhuset. Lønnen forhøjedes fra 72 Kr. 8 Øre pr. Maaned til 80 Kr. pr. Maaned + Dyrtidstillæg. Rengøring efter Haandværkere samt anden Rengøring udover normal daglig Arbejdstid betales med 1 Kr. 11 Øre pr. Time.

Med *Aalborg Teater*

er der afsluttet ny Overenskomst. Der opnaaedes et Løntillæg af henholdsvis 10 og 15 Kr. pr. Maaned i de 7 à 8 Maaneder af Aaret, hvor der spilles, de øvrige Maaneder er Lønnen som hidtil 25 Kr. Kvinderne havde haft en Del Rengøring efter Haandværkere under Teatrets Ombygning og fik til fuld Afgørelse heraf 50 Kr. hver. Desuden opnaaedes Dyrtidstillæg beregnet efter 18 Timer pr. Uge.

Fællesbageriet, Horsens.

Der er truffet en Lønaftale, som gik ud paa en Forhøjelse af Timelønnen fra 95 til 98 Øre.

Poll & Bordorff.

Med Firmaet er der truffet Aftale om samme Dyrtidstillæg som er udbetalt indenfor Jern- og Metalindustrien.

Foldagers Vaskeri.

Der er truffet Aftale om et Dyrtidstillæg udfra Pristallet 183.

Social-Demokraten, Lyngby.

For Budene er der truffet en Lønaftale, gaaende ud paa en Forhøjelse af Grundlønnen med 1 Øre pr. Eksemplar pr. Uge. Lønnen fastsattes til: 9 Øre

pr. Eksemplar pr. Uge i Bydistrikter og 11 Øre pr. Eksemplar pr. Uge i Landdistrikter.

Budene erholder 2 Ugers Løn i Feriegodtgørelse og et Gratiale til Jul af 50 Kr.

Løgstrups Produktforretning, Randers.

Der har været afholdt et Møde vedrørende en Regulering af Akkorderne, grundet paa Indførelse af Maskiner. De fleste Akkorder blev forhøjet mod Nedregulering af nogle enkelte Priser. Der fastsattes en Prøvetid, i hvilken der betales Timeløn.

De Danske Statsbaner.

Der blev ved Forhandling truffet en ny Ordning for de ved Ekstraledbevogtning beskæftigede Kvinder.

Daglønssatserne forhøjedes med 10 og 15 Øre pr. Dag (fra 1 Kr. 50 Øre, 2 Kr. og 2 Kr. 40 Øre til 1 Kr. 60 Øre, 2 Kr. 10 Øre og 2 Kr. 55 Øre). Forhøjelsen fik tilbagevirkende Kraft fra 1. Juli 1939. Der foretages fremtidig Regulering af Lønningerne ud fra et Pristal paa 190.

Betalingen for Pasning af Afstandsbomtræk forhøjedes fra December 1939 at regne med 15 Øre pr. Dag.

Ledvogterskerne faar Lov til at dele deres Ferie i 2 Gange med en forholdsmæssig Del af Feriebetalingen hver Gang.

Der aftaltes, at 22 Fridage indenfor et Ferieaar skal falde paa Søn- eller Helligdage (hidtil er kun 6 Fridage faldet paa saadanne Dage). Ordningen gælder til 1. December 1941.

Mæglings- og Timandsmøder.

Der har været afholdt Mæglingsmøde paa A/S Glud & Marstrands Fabriker, Uplandsgade, foranlediget ved, at Fortjenesten ved Fællesakkorden for Fabrikation af Daaser forringes ved Indsættelse af uøvet Arbejdskraft i Akkorden. Enighed opnaaedes ikke, hvorfor Sagen fremmedes til Timandsmøde og her sluttedes med, at Firmaet indgik paa at afregne de 3 øvede Deltagere i Akkorden med 90 Øre pr. Time for det Antal Timer, de har deltaget i Akkorden.

Der har været afholdt Mæglingsmøde paa A/S Dansk Papdaasefabrik, Carl Jacobsensvej 16, over følgende Spørgsmaal:

Punkt 1) Klage over, at Firmaet ikke overholder en lokal Aftale om gradueret Timeløn, naar en Akkordarbejder sættes paa Timeløn, og Punkt 2) Strid om Betalingen for Arbejdet ved Presning og Limning af Bægre (ved Indsættelse af uøvet Arbejdskraft i Fællesakkorden).

Man enedes om følgende Ordning:

Punkt 1) Enighed opnaaedes ikke, hvorfor Sagen gik til Timandsmøde.

Punkt 2) Naar en uøvet Arbejder sættes i Fællesakkord med en øvet Arbejder, aflønnes sidstnævnte med Gennemsnitsfortjenesten ÷ 15 pCt., indtil Akkord gennemføres for Arbejdet, medens den uøvede Arbejder i et begrænset Tidsrum vil blive aflønnet med den aftalte Betaling for Timelønsarbejde, indtil der gives Akkord.

Med Laasefabriken „Oval", Rentemestervej, har der været afholdt Mæglingsmøde i Anledning af Klage over Underbetaling til en kvindelig Arbejder. Firmaet indgik paa til fuld Afgørelse at efterbetale 60 Kr.

Firmaet Mauritzen & Rossen, Frederiksborggade 1, der ved Udtrædelse af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- & Metalindustrien, mente sig løst fra Overenskomsten og aflønnede 2 unge Piger under 18 Aar med 52 Øre pr. Time i Stedet for 63 Øre, og som, da de forlangte den overenskomstmæssige Løn, afskedigede dem, har ved et Møde i De samvirkende Fagforbund forpligtet sig til at efterbetale 104 Kr. 46 Øre, som er for lidt udbetalt i Timefortjeneste til de kvindelige Arbejdere og Firmaet forpligter sig til for Fremtiden at overholde Overenskomsten med Jern- og Metalindustrien i alle dens Ord og Punkter.

Der er afholdt Mæglingsmøde paa Hellerup Dampvaskeri vedrørende Betaling for Presning af Udlejningskitler. Der opnaaedes ikke Enighed paa Mødet og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling. Senere er der truffet den Aftale, at Akkorden sættes til 6½ Øre pr. Kittel.

Ved et Møde med A/S Dansk Sækkereparation, Kalundborg, i Anledning af, at Akkorderne ikke giver 25 pCt. over Timelønnen, enedes man om, at en Akkordbasis paa 85 Øre skal overholdes.

Mæglingsmøde er afholdt paa A/S Bladkompagniet vedrørende Anciennitetsberegningen samt et Spørgsmaal vedrørende Udbringning pr. Bil af Aviser til Yderdistrikterne under Benzin-Restriktionerne, der hindrer Aktieselskabet i at følge den hidtidige Praksis, og endelig vedrørende et Spørgsmaal om Frieksemplar.

1. Bladkompagniet indgik paa at beregne Anciennitetet, ved Besættelse af nye Distrikter, saaledes som Budene ønskede det.

2. Bladkompagniet vilde gøre alt, hvad der var muligt for at udtransportere Aviserne, paa Betingelse af at Budene forpligtede sig til at møde rettidigt hver Dag. Man var enige om, at Bude, som møder Kl. 5 Morgen, har overholdt den rettidige Mødetid.

3. Bladkompagniet kunde ikke yde Sorterersker Frieksemplar.

Der har ligeledes med A/S Bladkompagniet været afholdt et Møde vedrørende en Ændring med Hensyn til Ferien, idet Budene havde ønsket, at denne blev lagt saaledes, at den begyndte med en Lørdag og sluttede med en Fredag. Dette blev imødekommet. Lønningsugen bibeholdes uændret fra Torsdag til Onsdag med Lønudbetaling Fredag. Man er enige om, at se bort fra de minimale Differencer der kan ske fra den ene Uge til den anden.

Finlandsindsamlingen.

Den af De samvirkende Fagforbund under Parolen: „En Timeløn til Finland" paabegyndte Indsamling gav følgende Resultat:

Aabenraa	Kr.	14,00	København 3	Kr.	132,00
Aalborg 1	-	105,05	København 4	-	370,00
Aalborg 2	-	75,00	København 5	-	2147,99
Aarhus 1	-	130,00	København 6	-	862,26
Aarhus 4	-	100,00	København 7	-	335,00
Aarhus 7	-	103,91	København 8	-	163,00
Aars	-	22,00	Lyngby	-	35,00
Esbjerg	-	198,25	Middelfart	-	141,00
Fensmark	-	30,00	Nakskov	-	22,00
Fredericia	-	132,00	Nexø	-	40,00
Frederikshavn	-	28,00	Nyborg	-	42,90
Frederiksværk	-	44,00	Nykøbing F.	-	94,25
Glostrup	-	138,75	Nykøbing M.	-	26,00
Grænge	-	36,00	Nykøbing Sj.	-	13,00
Haarby	-	346,00	Næstved	-	34,00
Haderslev	-	84,96	Odense	-	1078,36
Hadsund	-	27,50	Præstø	-	8,00
Hasle	-	41,00	Randers	-	152,75
Hedehusene	-	27,00	Ribe	-	9,25
Helsingør	-	53,27	Ringsted	-	24,80
Herning	-	34,00	Roskilde	-	110,50
Hillerød	-	108,50	Rønne	-	46,60
Hjørring	-	55,00	Skagen	-	31,00
Hobro	-	10,00	Skelskør	-	16,00
Holbæk	-	37,50	Slagelse	-	139,50
Holeby	-	20,00	Skive	-	11,00
Holstebro	-	42,00	Struer	-	29,00
Horsens	-	320,40	Svendborg	-	72,00
Hundested	-	38,60	Sønderborg	-	37,20
Jyderup	-	8,00	Thisted	-	13,00
Kalundborg	-	13,50	Varde	-	9,00
Kerteminde	-	39,30	Vamdrup	-	17,50
Kolding	-	59,50	Vejen	-	17,00
Korsør	-	18,00	Vejle	-	195,50
Køge	-	345,00	Viborg	-	24,00
København 1	-	2692,84	Vinderup	-	15,00
København 2	-	565,38	1. Distrikt	-	10,00
				Ialt Kr.	12.669,57

Vi takker vore Afdelinger for det smukke Resultat. Vi ser heri et Bevis for, hvilken Sympati der overalt har været for det lille, tapre, finske Folk. Det har særligt glædet os at se, hvorledes de smaa Afdelinger ogsaa har villet være med til at yde deres Bidrag; en lille Afdeling som Haarby paa 46 Medlemmer sendte saaledes, foruden deres personlige Bidrag, Indtægten ved et Flæskespil, saaledes at der ialt fra Haarby indkom Kr. 346,00.

Vi har overfor De samvirkende Fagforbund ytret Ønsket om, at Beløbet fortrinsvis anvendtes til nødlidende Kvinder og Børn, og mener hermed at være i Overensstemmelse med vore Medlemmers Ønske.

Dobbeltbeskæftigelse — Gifte Kvinder i Erhvervslivet.

Nedenstaaende Artikel er skrevet af en Bestyrer af et Arbejdsanvisningskontor i en Provinsby. Naar jeg lader den aftrykke i vort Medlemsblad, er det fordi vore Medlemmer skal se, hvordan en Mand, der er kommunalt ansat, tænker og mener om Kvindens Arbejdsret.

„Der har, saavel i Rigsdagen som udenfor denne, været talt om Dobbeltbeskæftigelse.

Efter Referater fra Rigsdagen har enkelte Medlemmer taget Tvekamp med et offentliggjort Resultat: Dobbeltbeskæftigelse indenfor forskellige Kredse skønnes at være ens.

Kvindeligaer, hvorfra der har lydt Røster, animerer til Kvinders Erhvervsarbejde og betragter dette som en selvfølgelig Ting.

Man har lejlighedsvis lagt Mærke til, at disse Røster fra Kvinder ikke har Ørenlyd overalt.

En saadan Afstandtagen dækker selvsagt den store Arbejdsløshed.

Dobbeltbeskæftigelsen spiller naturligvis stort ind hos den egentlige Lønarbejder. Her er Kvindens Tilstedeværelse ikke uden økonomisk Betydning.

I Forbindelse med en Opgørelse forekommet i Befolkningskommissionens Betænkning er gifte Kvinders Antal i Erhvervsarbejdet anført til 55000.

Det er blevet sagt, at Kvinden er Hjemmets Arbejder, og lad os derfor ihukomme dette Ord og omsætte det i Handling — Tiden kræver dette.

Stemninger som er gaaet over, ledige Personer, der udgyder Utilfredshed med at leve Livet paa en efter deres Opfattelse utiltalende Maade og spejder efter Arbejde, kan nok give Lejlighed til Eftertanke og faa dem til at sige: „Hvorfor giver den erhvervende gifte Kvinde i Fabrikken dog ikke Plads for os — en Plads, vi som Forsørger af Hjemmet mener at have Krav paa — hun har dog en Forsørger?"

Jeg har overværet Samtaler, hvor den lønerhvervende Hustru paa Vej til sit Arbejde af Ægtefællen er blevet spurgt saaledes:

„Hør nu lille Kone, vil Du ikke anse det for at være unaturligt, at Du som Hustru og Moder gaar til Lønarbejde, medens jeg, foranlediget heraf, og fordi jeg er arbejdsløs, i Hjemmet delvis maa overtage dine Funktioner? Vil Du ikke mene, at det er en Ombytning af Rollerne?"

Ja, saaledes taler den arbejdsløse mandlige Ægtefælle og den erhvervende kvindelige Ægtefælle om Tingene — om Tidernes Tilstand, som med Rette vil kalde Tankerne frem, for om muligt at bibringe Offentligheden en Opfattelse, sigtende til at hidføre en Ændring i disse paa Erhvervsomraadet for mange Ægtefæller uheldige Arbejdsforhold.

Ja, her er vi inde paa Livet af et Problem, der vil kunne paakalde Samfundets Bistand. Ved Gennemførelse af et System, hvor Kvinden afstaar fra Erhvervet til Fordel for Manden, vil Arbejdsløshedstallet fremstaa i en mildere Form — en Sænkning, der vil blive af varig Karakter.

Skal der naaes et virkeligt positivt Resultat, vil det sikkert vise sig nødvendigt at søge Hjælp hos Lovgivningen. Der vil i en Situation af denne Art spille forskellige Forhold ind.

Et Lønarbejde, der ophører, medfører naturligvis økonomiske Tab, der i sin Virkning vil kunne taales mer eller mindre, alt under Hensyn til Levefoden, Indstillingen og iøvrigt til de enkelte Familiers økonomiske Bæreevne.

Disse sidst anførte Betragtninger har Adresse til Ægtefæller, der begge har Lønerhverv.

Anderledes stiller det sig, hvor den mandlige Ægtefælle er arbejdsløs. Hustruens Indtægt vil, naar den ophører, savnes i stærkere Grad.

Saafremt Sagen gennemføres som her skitseret, vil der blive en Del likvide Midler til Raadighed, der ellers vilde medgaa til Understøttelser til mandlige arbejdsløse.

Disse Midler skulde herefter komme de forsørgende arbejdsløse til Gode og saaledes, at Børnetillægget udbetales efter ikke for snævre Regler, f. Eks. med ikke under 50 Øre pr. Dag for hvert Barn at udbetale igennem Arbejdsløshedskassen i Forbindelse med vedtægtsmæssig Understøttelse og herefter, efter dennes Ophør, uden Retsvirkning (dog ikke absolut) af Opholdskommunen.

Mange vil sikkert udbryde: „Det er jo at fratage Borgerne Ret til Erhverv at lade Adgang til dette bestemme af Samfundet".

Hertil er at sige: „Rigsdagen har under Hensyn til de ulige Kaar, der i højere Grad ellers vilde have været til Stede, gennemført Nødforordninger. Heraf følger, at den enkelte Borger naturligvis har maatte afgive Midler til det heles Vel".

Staten (Samfundet) har naturligvis økonomisk Interesse i, at Arbejdsmængden, der til enhver Tid er til Stede, fordeles saaledes, at de flest mulige Familier faar Del deri.

Derfor har Staten ogsaa Ret til at gribe regulerende ind. Kvinderne har, i højere Grad end forhen, til Skade for Mændene, besat Arbejdspladserne.

Det ser ud til, at der er en Reserve af Arbejdere, der i en uoverskuelig Fremtid ikke opnaar Beskæftigelse. Derfor er det inkonsekvent, at der i Virksomheder beskæftiges Kvinder, der i Antal let vil kunne erstattes af ledige Mænd.

Statens (Samfundets) Stilling hertil er flersidig.

1. Tilskud til gifte, erhvervende Kvinders Arbejdsløshedsforsikring ca. 90 pCt., uden Hensyn til Ægtefællers Indtægt, som meget vel kan være 5 til 6000 Kr. aarligt.

2. Understøttelse til Hustruen under hendes eventuelle Ledighed i Forbindelse med Mandens Erhvervsindtægt 3 til 4000 Kr. aarlig.

3. Understøttelse af Arbejdsløshedskassen til Mænd uden Hensyn til Ægtefællens Indtægt som Erhvervsarbejder.

Skulde det af mig her berørte vinde Ørenlyd, kunde jeg godt tænke mig, at der som Overgangsbestemmelse, hvor Hjemsendelse af kvindelig Erhvervsarbejdere fandt Sted, under en eller anden Form som Afsavn for Erhvervet ydedes Beløb under Hensyn til Familiens økonomiske Stilling.

Det vilde saaledes være naturligt, at Udskiftning blev saa smertefri som muligt, og at man foreløbig hjemsendte Kvinder, hvis Ægtefælle har Erhverv.

Det er muligt, at den gifte, faguddannede erhvervende Kvinde under Henvisning til sin Uddannelse paa hvilken der er anvendt Midler, vil kunne indvende, at det er uforeneligt med denne Uddannelse at fratage hende Erhvervet.

Hvor Uddannelse (Læretid) er forekommet, vil jeg tro, at denne hovedsagelig er tænkt anvendt der, hvor Ægteskab ikke bliver indgaaet.

Vi maa dog erindre, at Ægteskab for Kvinder er et Erhverv — om ikke direkte med Løn — saa nogen Paaberaabelse af at fratage gifte Kvinders Lønerhverv kan næppe finde Støtte i førnævnte Uddannelse.

Kunde man ad frivillig Vej naa et virkeligt omfattende Resultat svarende til det her paapegede, saa vilde det være at foretrække.

Jeg har tænkt mig dette gennemført ved Samfundets Bistand, ved at appellere til Arbejdsgivernes Initiativ, der vil kunne foregaa lettere hvis man havde Ligelønsprincippet for Mand og Kvinde.

En Omlægning af Arbejdskraften fra Kvinder til Mænd, vil naturligvis fordyre det fremstillede Produkt, hvis ikke man anvender bestaaende Prisliste (Timeløn) til Brug ogsaa for Mænd.

Vil man finde herhen hørende Pris for Arbejdet utilstrækkelig kunde jeg tænke mig, at Rigsdagen til at begynde med traadte økonomisk hjælpende til i Form af Udligning, for senere at revidere Lønforholdet.

Hvorom alting er: en Ændring i bestaaende Arbejdsforhold maa gennemføres — den gifte Kvinde maa finde sin naturlige Plads i Hjemmet som Husmoder og overlade Erhvervsarbejdet til dets virkelige Udøver: Manden.

Denne Plads maa udfyldes af den unge arbejdsløse Mand. I Stedet for at bruge Betegnelsen: udlært, kalder man en Del Kvinder, der som Specialarbejdere anvendes i Fabrikker „tillærte" et Ord, der dækker Betjening af bestemte Maskiner, der giver Færdighed og forcerer Fremstilling af Produktet.

En ung Mand har naturligvis de bedste Forudsætninger for at kunne gøre Fyldest, idet han som Afløser hurtigt vil kunne indøve sig i Brugen af bemeldte Maskiner, saa meget mere som man fra Offentlighedens Side stadig har Blikket rettet mod Ungdomsarbejdsløsheden.

Der er naturligvis ogsaa andre Omraader, paa hvilke erhvervende Kvinder beskæftiges, hvor Mænd kan anvendes, hvad jeg dog her ikke skal fordybe mig i, men hellere her slutte mit Indlæg i denne betydningsfulde Sag. *J. J.*"

— — —

Naar man har læst denne Artikel, kan man roligt sige, at det er den gamle Melodi om Kvindens Arbejdsret, særlig den gifte Kvindes.

Dobbeltbeskæftigelse, vil jeg erkende, kan give Anledning til mange, bitre Bemærkninger, men det kan nu en Gang ikke blive anderledes, uden meget indgribende Lovændringer, og jeg tror ikke, noget Parti vil fremføre Forslag herom, da det vil betyde et Indgreb i den personlige Frihed.

Og glem endelig ikke — Hr. J. J. — at Kvinder saavel som Mænd har grundlovsmæssig Frihed til at arbejde.

Kvinderne har samme Ret til Livet som Mændene, og derfor maa de selvfølgelig ogsaa have samme Adgang til erhvervsmæssigt Arbejde.

Hvormange kvindelige Lønarbejdere tror De er gift med Mænd med en aarlig Indtægt paa 6000 Kr. Mon ikke de fleste Kvinder, hvis Mænd havde en saadan Indtægt, foretrak at blive i deres Hjem? Jeg tror det — for ingen skal fortælle mig, at de gifte Kvinder gaar paa Arbejde for deres Fornøjelses Skyld.

Er Manden saa heldig at have Arbejde, har Familien som Regel et lille Hus, som de spinker og sparer for at holde, eller de har Børn, de gerne vil have godt i Vej, og det skulde man vel ikke formene Kvinderne Adgang til.

Saa lyser Hr. J. J. efter Arbejdsgivernes Initiativ til Problemets Løsning.

Det var ogsaa det rigtige Sted, skal jeg lige love for!

Hvornaar har vi Kvinder mødt Initiativ der?

Det skulde da lige være, naar Arbejdsgiverne kunde finde paa Udveje til at faa Arbejdet udført endnu billigere.

Vi kan let blive enige om, at Kvinderne burde lønnes efter Arbejdet og ikke efter Køn, men Vanskelighederne ved at opnaa det, er saa taarnhøje, saa det oplever vist hverken Hr. J. J. eller jeg, og naar Hr. J. J. ønsker lige Løn for lige Arbejde, saa er det ikke fordi han anerkender Kvindens Arbejde, men kun fordi han deri ser et Middel til paa en pæn Maade at faa hende smidt ud fra Arbejdspladsen.

Jeg kan tænke mig, at Hr. „J. J." i sine ledige Stunder sidder og funderer over Problemet: „Arbejdsløshedens Bekæmpelse", og saa er det jo lettest at springe over, hvor Gærdet er lavest, det maa vi Kvinder Gang paa Gang erkende, men tro endelig ikke, at Arbejdsløsheden kan bekæmpes ved den gifte Kvindes Udelukkelse fra Arbejdet.

Hun er i Regelen den, der først bliver fyret, naar det kniber med Arbejdet, og saadan ligefrem at hjemsende Kvinderne lader sig nu engang ikke gøre i et velordnet Samfund — vi lever jo endnu ikke i en Diktaturstat — Heldigvis!

Lad os derfor blive forskaanet for flere Artikler af den Art.

⊡

De arbejdsløse i Kbhvns. Afd. 5 afholder Protestmøde.

Torsdag den 14. Februar d. A. foranstaltede vore arbejdsløse Medlemmer i Københavns Afdeling 5 et Protestmøde i Forsamlingsbygningen i Rømersgade, hvor man bl. a. krævede højere Understøttelse, Brændselshjælp og hveranden Dags Kontrol.

Efter Vedtagelsen af en Resolution gik Mødedeltagerne i Demonstrationstog til Rigsdagen, hvor et Udvalg forelagde Kravene for Ministeren.

Denne Demonstration blev en kærkommen Lejlighed for Arbejderbladet til et fornyet Angreb paa

Regeringen, ved at give det Udseende af, at den lod de arbejdsløse gaa for Lud og koldt Vand, saa de efterhaanden bliver et helt Pjalteproletariat.

Der var, synes jeg, aldeles intet Grundlag for denne Demonstration. Regeringen havde forinden beskæftiget sig saavel med Brændselshjælp som Forhøjelse af Understøttelserne fra 1. April d. A., og at saavel Stat som Kommuner fuldt ud forstaar, hvor svært det er for den arbejdsløse at klare Dagen og Vejen, ses tydeligt af nedenstaaende Oversigt over, hvad der ydes af Hjælp.

Lad os tage et Eksempel fra vor egen Kasse. Der udbetales i Understøttelse henholdsvis 23 Kr. 80 Øre og 26 Kr. 60 Øre pr. Uge.

Der ydes Kontingenthjælp.
Hjælp til Betaling af Sygekassekontingent.
Brændselshjælp.
Kødkort.
Mælkekort og
Fiskekort (2 Gange aarligt).

Desuden har de arbejdsløse Adgang til at ansøge om Skattenedsættelse.

Naar vi skal være helt ærlige, er der saa virkelig Grund til at angribe Regeringen og lave den Slags Demonstrationer?

Formanden og Næstformanden i Københavns Afdeling 5 burde efter min Formening have opfordret de arbejdsløse til at afholde sig fra Demonstrationer af enhver Art.

De sidder begge i Forbundets øverste Ledelse og véd, at Hovedbestyrelsen er sig sit Ansvar bevidst, ikke mindst naar det gælder at varetage vore arbejdsløse Medlemmers Interesser.

Dette viser nedenstaaende Resolution, der blev enstemmigt vedtaget i Hovedbestyrelsen paa et Møde den 3. Oktober 1939:

„Kvindeligt Arbejderforbunds Hovedbestyrelse samlet til Møde den 3. Oktober 1939 henstiller meget indtrængende til Regeringen, at de bebudede Foranstaltninger vedrørende Maksimalpriser paa de for Arbejderne vigtigste Livsfornødenheder, saasom Fødevarer og Brændsel, iværksættes snarest muligt. De stadige Prisforhøjelser bevirker, at vore Medlemmers Kaar for hver Dag forringes føleligt.

Dette gælder i særlig Grad for de af vore Medlemmer, der faar Socialhjælp, idet deres knappe Understøttelse slet ikke staar i Forhold til disse Prisforhøjelser.

Samtidig bringer Hovedbestyrelsen Regeringen sin Tak for de Foranstaltninger, der allerede er truffet med Hensyn til Brødpriserne.

P. H. V.
Fanny Jensen.“

Naar Demonstrationen fik saa stor en Tilslutning, kan man vel i nogen Grad regne med Betydningen af, at Kontrollen denne Dag foregik i Rømersgade.

Dog synes jeg, at man skulde have forskaanet de svangre Kvinder og Kvinder med smaa Børn for at deltage, det havde de slet ikke Kræfter til. Det viste sig ogsaa, at en af de paagældende besvimede, medens Deputationen var hos Ministeren.

Dette fik Moskva Radio Dagen efter lavet om til, at de danske arbejdsløse Kvinder og deres smaa Børn besvimede af Sult paa Christiansborg Slotstrappe.

Naar man ved, at 1/3 af den danske Stats Udgifter anvendes til social Forsorg, ærgrer det mig at høre den Slags ondsindede og uvederhæftige Paastande.

Mon de arbejdsløse vilde ombytte Vilkaarene i Danmark med Forholdene i Rusland? Jeg tror det næppe!

Naar det er Sandheden, skal vi saa ikke lade være at lave Demonstrationer eller andre uansvarlige Ting, som ikke gavner os det fjerneste.

Det maa staa os alle klart, at vi i disse alvorlige Tider maa rykke tættere sammen, vise Hjælpsomhed og Forstaaelse overfor hinanden, hvis vi skal haabe at komme nogenlunde gennem alle de Vanskeligheder, som Krigen uvægerlig skaber for et neutralt Land, og det synes jeg, vi alle bør sætte en Ære i at medvirke til.

Smaa Noter.

Hvert Aar, naar de store Aktieselskaber indenfor Industrien afslutter deres Regnskaber og afholder Generalforsamlinger, er det interessant at se, hvilket Overskud Industrien giver. Dette Overskud staar i mange Tilfælde i skærende Modsætning til Arbejdsgivernes Beklagelser over Arbejdernes ublu Krav ved Overenskomstforhandlingerne.

Vi skal i Flæng nævne et Par Virksomheder, hvis Regnskaber giver Stof til Eftertanke.

Tekstilfabriken i Hellebæk forhøjede i Aar Udbyttet til Aktionærerne fra 12 til 15 pCt., Firmaet Glud & Marstrand gav atter i Aar 10 pCt. til Aktionærerne, saa var Overskudet endda steget med 25 pCt., hvilket gjorde det muligt for Virksomheden at henlægge 300.000 Kr. til et Krisefond.

* * *

Paa A/S Dansk Galosche- og Gummifabrik, Køge, er Omsætningen i 1939 steget med 2 Mill. Kr.

Aktionærerne fik 15 pCt. i Udbytte.

Vor Afdeling i Køge har en Aktie paa 1000 Kr. og de mandlige Arbejdere en paa 1500 Kr., hvilket giver dem Stemmeret paa Generalforsamlingen.

Der er oprettet et Understøttelsesfond, som efterhaanden er kommet op paa 300.000 Kr., hvis Renter, 12.000 Kr. aarligt, anvendes til Støtte for syge Arbejdere, ekstra Hjælp ved Dødsfald o. lign.

Desuden er der en særlig Sygekasse, til hvilken Fabriken betaler Halvdelen og Arbejderne den anden Halvdel.

Denne Sygekasse betaler under Sygdom 36 Kr. pr. Uge til mandlige og 27 Kr. pr. Uge til kvindelige Arbejdere.

Paa Generalforsamlingen i Aar blev der bevilget 50.000 Kr. til en Livrentefond til Fabrikens faste Arbejdere.

Et saadant Regnskab giver et slaaende Bevis for, hvilke Millionbeløb Arbejderne indtjener til Arbejdsgiverne Aar for Aar.

Hvis Virksomhederne saa endda — som man har gjort paa Galoschefabriken — vilde betænke Arbejderne, naar Overskudet skulde fordeles — kunde man bedre forlige sig med det, men det sker desværre kun uhyre sjældent.

* * *

Vi maa anmode Kassererne om i Medlemsbøgerne at markere Adskillelsen mellem Understøttelsen i Hovedforsikringen og Fortsættelseskassen med en Streg — samt, hvor alle de 90 Dage er opbrugt, at skrive Tallet „90" — idet vi ellers ved Revisionen af Medlemsbøgerne til Stadighed skal tælle Dagene sammen. Husk ligeledes at paaføre Aarstal udfor Understøttelsen, dette mangler i mange Bøger.

Den fortsatte Hjælp skal indføres i Rubrikken „Ekstra".

De maa gerne indføre Understøttelsen i Bøgerne med Blækstift.

* * *

Socialt Kvindekursus I, Esbjerg 30. Juni—6. Juli.

Gruppearbejde: *Nina Andersen* og *Thea Tønder:* Kvindeproblemer.

Foredrag:

1. Fru *Bodil Begtrup:* Filmen og Hjemmene.
2. Forstander *Poul Hansen:* Hvilke Fordele byder Kooperationen Hjemmenes Økonomi?
3. Borgerrepræsentant Fru *Margrethe Høst Nerup:* 10 Aars Kvindeudvalgs Virksomhed.
4. Forretningsfører Fru *Fanny Jensen:* Kvinderne paa Arbejdsmarkedet.

Socialt Kvindekursus II, Esbjerg 7.—13. Juli.

Gruppearbejde: *Nina Andersen* og *Thea Tønder:* Kvindeproblemer.

Foredrag:

1. Fru *Viola Nørløv:* Kvindernes Opgave indenfor Partiet.
2. Højskolelærer *Johs. Bjerre:* Arvelighed og Racehygiejne.
3. Fru *Ingeborg Hansen,* M. L.: Kvindernes Retsforhold i den demokratiske Stat.
4. Fru *Nina Andersen,* M. F.: Kvinderne og Krigen.

⊡

Besøg paa Julius Hansens Trikotagefabrik.

Mandag den 3. Marts d. A. var Forbundets Formand, Afdelingsformand Fru Baadum og Kasserer Fru Larsen, indbudt til at bese denne store Virksomhed.

Det var en meget interessant Rundgang. Her var bygget store, tidssvarende Lokaler, der i alle Henseender opfyldte de strengeste Krav om Sundhed og Hygiejne.

Der arbejder paa Virksomheden ca. 800 Arbejdere, hvoraf de 500 er Kvinder, og i Modsætning til alle andre Virksomheder, hvor man mærker et jagende Tempo, gik alle Arbejderne her rolig og støt og passede deres Gerning.

Der arbejdes overalt paa Virksomheden i Timeløn, netop ud fra den Betragtning, at det forcerede Tempo ved Akkordarbejde, meget hurtigere virker opslidende paa Arbejderne.

Udviklingen i Fabrikationen af danske Tekstilvarer er gaaet kolossalt frem. Masser af Varer, der før blev importeret fra Tyskland, laves her paa Fabriken, der har installeret de nyeste Maskiner.

Før disse Maskiner købes i Udlandet, har Virksomheden indført den praktiske Ordning, at lade de af Arbejderne, der skal betjene Maskinerne, rejse til Udlandet, for at lære dette. Derved bliver man fri for at have udenlandske Arbejdere herop, for at lære fra sig. Det er nemlig ikke altid saa heldigt, fordi saadanne Udlændinge i Reglen forsøger at indføre Metoder, der slet ikke passer for danske Forhold.

Foruden den store moderne Fabrik, er der indrettet Gymnastiksale og Tennisbaner til Brug for Arbejderne.

Der er ligeledes indrettet et Mønstermarketenderi med et Køkken, der maatte fryde enhver Husmoders Øjne, saadan som det skinnede overalt af rustfri Staalkogekar, Kølerum og Varmeskabe til Maden.

I den hyggelige Spisesal, der er fælles for Funktionærer og Arbejdere, anrettes Maden ved Smaaborde, og de gifte Kvinder kan for 60 Øre faa to Retter varm Mad med hjem til Børnene.

Vi saa Tegninger til en Vuggestue og et Daghjem, der skal indrettes til de kvindelige Arbejderes Børn.

Paa Vuggestuen kan Kvinderne i Arbejdstiden gaa over og amme deres Børn uden Afkortning i Lønnen, og paa Daghjemmet skal der sørges for Børnenes Mad.

Julius Hansen overholder ikke alene Tekstilfabrikantforeningens Overenskomst, men har af sig selv givet saa store Tillæg, at det aldrig har været nødvendigt for os at tage en Forhandling.

Naar man ellers er vant til, at Arbejdsgiverne stryger hele Overskudet i deres egen Lomme, og kun tænker paa at udnytte Arbejderne det mest mulige, virker det dobbelt opmuntrende for en Gangs Skyld at træffe en Arbejdsgiver, der virkelig betragter sine Arbejdere som Medarbejdere.

Julius Hansen selv er en meget jævn og beskeden Mand, hvis hele humane Indstilling overfor sine Arbejdere har skabt en Tilfredshed og Arbejdsglæde, for hvilken vi som Forbund kan yde ham al Anerkendelse.

⊡

Faneindvielse i Helsingør Afdeling.

Søndag den 25. Februar d. A. afholdt vor Afdeling i Helsingør en selskabelig Sammenkomst, idet den under festlige Former afslørede en nyanskaffet Fane.

Ved et fælles Kaffebord samledes 300 Medlemmer med de indbudte Gæster, blandt hvilke var to af Afdelingens Stiftere, Marie Johansen og Anna Thomsen, Borgmester P. Christensen, Fællesorg. Formand K. Lindberg og Forbundsformand Fanny Jensen.

Efter at Afdelingsformanden havde budt velkommen, holdt Fanny Jensen Festtalen.

Begyndte med at omtale Afdelingens 20-Aars Fest i 1937, der blev dengang talt mange rigtige og sande Ord om Sammenholdets store Betydning i Arbejderbevægelsen, disse Ord faar en endnu dybere Betydning for os under de meget alvorlige Forhold, Krigen har ført med sig, ogsaa for vort Land.

Alle mærker vi Krigens Tryk, men de mørke Tider bør lære os at skønne paa de Goder, de danske Arbejdere har opnaaet under den socialdemokratiske Regering. Denne Regering, der varetager vort Lands Interesser paa en fuldt ud forsvarlig Maade.

Naar Afdelingen nu har ønsket at anskaffe en Fane, ser jeg heri et Bevis paa, hvor stærkt de Samlingstanker, vi ved 20-Aars Festen gav Udtryk for, har bundfældet sig, denne Fane er ikke anskaffet fordi I har ønsket noget at pynte med, men fordi I alle har følt, at Enighed og Samhørighed er nødvendig som ingensinde før, og at det derfor vilde have en vis Betydning at have et synligt Samlingsmærke.

Denne røde Fane, der er Symbol paa Arbejderklassens Frihed, kalder paa de dybeste og bedste Følelser i os, og I vil vise Partifællerne, at der nu ikke alene er en rød Fane mere i Helsingør, men at der ogsaa er en enig og maalbevidst Kvindefagforening bag, som vort Parti i Fremtiden trygt kan regne med.

Den skal være jert Samlingsmærke baade i Fest og Alvor og I bør møde talstærkt frem, naar der kaldes paa vore røde Faner, saa ogsaa I i Fremtiden er med til at understrege Kvindernes Krav om fortsat Demokrati og Fred.

Jeg afslører denne Fane med Ønsket om, at I altid vil holde den i Ære og at den i Fremtiden maa vaje over et enigt og stærkt Social-Demokrati i et frit og uafhængigt Danmark.

Under lydløs Stilhed faldt Dækket for den smukke, røde Silkedug, medens Musikken spillede: „Der er et yndigt Land".

Forsamlingen sang derefter: „Røde Dug — Samlingstegn"! Efter Kaffen tog Afdelingens Formand, Fru Augusta Jensen, Ordet og holdt en udmærket Tale om Fagforeningen og Sammenholdets Betydning for Medlemmerne. Formanden sluttede sin Tale med paa Bestyrelsens Vegne at udnævne Marie Johansen og Anna Thomsen til Æresmedlemmer, som Tak for deres Arbejde.

Medens Forsamlingen rejste sig overrakte Formanden dem begge Blomster og et Æresdiplom. Saa fik Fællesorg. Formand, Maskinarbejder Lindberg, Ordet. Han talte om den stadige Vækst, der er i den danske Arbejderbevægelse. Kun ved Sammenhold kan vi bygge et demokratisk Samfund op. Det forstaar Kvinderne i Helsingør og de skal have Tak, fordi de altid er parate til at give en Haand med i Arbejdet for de fælles Interesser. Udbragte et Leve for Helsingør Afdeling.

Borgmester Christensen fik nu Lejlighed til i en meget ildnende Tale, at trække Linierne op for Partiets og Fagbevægelsens fælles Arbejde. Kun ved Tillid og Samfølelse kan vi naa de rigtige Resultater. Takkede for Samarbejdet med vor Afdeling og udtalte sin Glæde over det Initiativ Bestyrelsen havde vist ved Anskaffelse af en Fane. Lad den blive Udtryk for Hjertets Meninger og eders Samhørighed med vort Parti. Borgmesterens Tale blev hilst med meget stærkt Bifald.

Til Slut overrakte Fanny Jensen Tillidsmændene Blomster med Hilsen fra Hovedbestyrelsen, hvorefter Festen sluttede med munter Underholdning og et Par Timers Dans.

Du har ikke faaet din Løn!

Der kan i Dag næppe anføres nogen Sentens mere aktuel end denne: *Du har ikke faaet din Løn, før du har givet den ud.*

Naar Krigen og andre Begivenheder tvinger Prisen paa Fornødenhederne i Vejret, og Værdien af det indtjente forringes, er Kravet om Balance mellem Lønnen og Prisen paa Fornødenhederne det mest elementære, vi ejer og selve Grundlaget for vor faglige Kamp. Det er som et Led i denne Kamp, at Pristalsreguleringen, som Fagbevægelsen nu staar samlet om, maa ses.

Det er afgjort, at de Resultater, der paa dette Omraade er naaet, vil virke stabiliserende paa Interessen for Fagbevægelsen og dens Organisationer.

Den Situation, der opstod straks ved Krigens Begyndelse med Forsyningsvanskeligheder og Prisstigninger, maatte imidlertid skabe en videregaaende Interesse for selve det Problem, der opstaar, naar Lønnen ikke længere strækker til.

Denne Interesse er saa naturlig og ligetil, at man skulde tro, den altid har været til Stede, men det er ingenlunde Tilfældet. Vi har tværtimod ofte set en forbavsende Ligegyldighed hos Arbejderen, naar Talen var om Administration af Lønnen. Ganske vist kunde man sagtens faa os til at indrømme, at Arbejderklassens Kamp i første Række er en økonomisk Kamp, men naar Talen er om Forvaltning af vor egen lille private Økonomi — ja, saa møder vi her det uforstaaelige, at vi ganske undlader at købe billigt og fordelagtigst og gladeligt opretholder et prisfordyrende Fordelingssystem og derigennem yder vor Tribut til Privatkapitalens Opretholdelse.

Vi kæmper for højere Løn — javel, men tænker vi paa, at de Par Øres Lønforhøjelse, vi opnaaede i Dag, kan blive taget fra os igen i Morgen i Form af højere Priser og saaledes vandre lige tilbage i Privatkapitalens Lommer?

Tænker vi paa, at omtalte økonomiske Kamp kan vindes blot ved de Kræfter, der udløses gennem vort Forbrug og vor egen Produktion? Ved Opretholdelsen af vore egne Butikker kan vi forkorte Vejen fra Producent til Forbruger, kan vi bortskære den Profit af Vareprisen, som ellers vilde vandre i Privatkapitalens Lommer. Vi vil kunne organisere vor *Forbruger-Kooperation* rationelt og sælge Varerne endnu billigere, og den blotte Tilstedeværelse af vore billigere Varer vil virke yderligere prisregulerende paa hele det øvrige Vareprisniveau. Hvem ved forøvrigt, hvor Priserne paa mange af vore vigtigste Livsfornødenheder havde ligget i Dag, om ikke Arbejdernes egne kooperative Virk-

somheder paa saa mange Omraader havde udøvet en regulerende Virksomhed!

De Penge, der paa den Maade er sparet for Arbejderklassen, kan tælles i Millioner.

Naar vi taler om Regulering, maa vi heller ikke glemme den Fordel, der ligger i, at Fagbevægelsens Ledere — i Lønforhandlinger med Arbejdsgivere, der vægrer sig ved højere Lønninger — kan pege paa, at de kooperative Foretagender klarer sig endog udmærket med de Lønninger, som *de* udreder til deres Arbejdere.

Fordelen ved Oprettelsen af vor egen Forbruger-Kooperation er altsaa øjeblikkelig — ikke alene fordi Kooperationen, som vi kender det fra Brugsforeningerne, tilbagebetaler det Overskud, der fremkommer ved Salg af Varer — men ogsaa fordi selve *Dagsprisen er lavere.* Den daglige Besparelse, som herved fremkommer, kan mærkes — og da særligt paa de smaa Budgetter.

I Regnskab for Hovedstadens Brugsforening 1938—39 kan vi se en Sammenligning mellem Detailpriser, udregnet af Statistisk Departement, og H. B.s Priser, og her fremkommer en Gennemsnits-Forskel paa 6,6 pCt. I samme Brugsforening er der i Tiden fra 1916 og til Dato udbetalt over 10 Millioner Kroner i Dividende. Det er klart, at de Penge, der paa denne Maade spares, ikke bliver stoppet i et Strømpeskaft. De vil tværtimod gennem et *forøget* Forbrug gaa tilbage i Handelsomsætningen.

Man har regnet ud, at hvis hele Danmarks Detailhandel blev organiseret paa kooperativ Basis, vilde man aarligt spare 300 Millioner Kroner, som nu maa udredes til Afholdelse af de Udgifter, der tilsammen udgør ca. 1/4 af Vareprisen: Opretholdelsen af de alt for mange Butiker og et daarligt og irrationelt Fordelingssystem. Disse mange Penge vilde gaa tilbage til Forbrugerne, hvis øgede Købekraft naturligvis altid har stor Indflydelse paa *Beskæftigelsen.*

Kooperation er saaledes ikke alene praktisk Planøkonomi, Kooperation er Socialisme, og Kooperationen maa vi bygge op ved at ***købe*** *kooperativt!*

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra Kl. 9—10. Kontortid: Fredag Kl. 3—7, Mandag Kl. 4—7. Endvidere er Kontoret aabent Lørdag til Kl. 1.

Arbejdsløse Medlemmer maa melde sig straks, naar de bliver ledige. *Formanden.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Sct. Knudsvej 23 A, St. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra Kl. 4½—6½.

Formanden Fru Edith Schwartz-Olsen træffes hver Onsdag fra Kl. 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse finder Sted hver Dag fra Kl. 9—11.

Udlevering af Bøger og Skemaer fra Kl. 11—12.

Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra Kl. 10½ til 11½ og fra 1—2.

For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Fredag fra Kl. 4—6.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 11—12.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Tirsdag mellem Kl. 11—12.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Sct. Knudsvej 23 A, St.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra 5—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 10—11 Form.

Københavns Afd. 5.

(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Rosenørnsallé 47. Tlf. Nora 5548.

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforening):

Kontor: Hauserplads 14 1. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent hver Dag fra 10—3. Mandag og Torsdag fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Vesterbrogade 35, 1. Sal tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag fra Kl. 12½—2½. Formandens Telefon: Damsø 4787.

Hovedkontoret, Evaldsgade 7, St., er aabent hver Dag fra 10—3. Telefon Central 5123 og **11723**.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Redigeret af Forretningsfører *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 96 | Juli 1940 | 25. Aargang

Sandsækkene og Rosenbedet.

Jeg plantede op imod Villaens Mur
en lille Snes Rosentræer —
nu ligger saa graa og saa tunge
en hel Del Sandsække der.

Jeg plantet de Roser en Foraarets Dag,
Sol skinnet og Fugle sang,
jeg følte med inderlig Glæde:
De Roser blomstrer en Gang.

Jeg gravet og gødet i Rosernes Bed
i Foraarets lune Luft,
det var, som jeg sansede stille
Rosernes døvende Duft.

Jeg plantede op imod Villaens Mur
en lille Snes Rosentræer,
men min Kælderrude skal dækkes.
Nu ligger Sandsække der.

Jeg faar ingen Roser og faar ingen Duft,
og Haven ligger som død —
men Safterne lever og gærer
dybt nede i Muldens Skød.

Og ængstes jeg lidt ved de Sandsække der,
jeg ved saa sikkert i Sind,
en Gang skal det dufte af Roser
i Sommerens Vejr og Vind.

De Sække af Sand saa uhyggeligt graa
skal flyttes og lægges hen,
og saa gaar jeg ud en Foraarsdag
og planter Roser igen.

Gifte Kvinders Arbejdsret.

Skal den gifte Kvinde smides ud af Arbejdspladserne? Ja — det kunde næsten se saadan ud, saafremt alle de kloge Hoveder, der pludselig render rundt og tror, at de nu har fundet de Vises Sten til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, fik Lov at raade.

Som I vel har set af Dagspressen, har man jo ogsaa der været travlt beskæftiget med dette Spørgsmaal, og ogsaa her mener man, at den gifte Kvinde bør vise Samfundssind og forlade sit Arbejde til Fordel for de mandlige Arbejdere.

Vore Medlemmer er sikkert bekendt med den Arbejdsdeling, der er foretaget paa Køge Gummifabrik. Denne Arbejdsgiver havde saa travlt, at han ikke kunde vente til Arbejdsfordelingsloven var en Kendsgerning. Saa snakkede han med de mandlige Tillidsmænd, og de fandt jo ogsaa, det var rigtigt at foretage en Arbejdsdeling, der tilsigtede at afskedige de gifte Kvinder paa Arbejdspladsen, og saa fyrede Direktøren 150 gifte Kvinder, af hvilke nogle havde været paa Virksomheden henved en Snes Aar.

Det er forstaaeligt, at de gifte Kvinder har følt sig krænkede over et saadant Overgreb fra Arbejdsgiverens Side. Naar der er godt at bestille paa en Virksomhed, er der jo aldrig nogen, der anker over at den gifte Kvinde arbejder, men saa snart det bliver smaat med Arbejdet, er det straks hende, man er ude efter.

Naar det saa kun var Arbejdsgiverne alene, kunde man bedre forstaa det, for de viser jo aldrig særligt Hensyn, men det, der slog Hovedet paa Sømmet i Køge, var de mandlige Arbejderes Stilling overfor os. Det lyder saa kønt, at det er Tidens Udvikling, at den gifte Kvinde altid skal være indstillet paa at gaa først, naar det bliver sløjt med Arbejdet. Man glemmer rent, at Mand og Hustru i saadanne Tilfælde regner med den Indtægt, de begge bringer hjem, og hvorfor skulde en gift Kvinde ikke lige saa vel blive afskediget efter Anciennitet som de mandlige Arbejdere.

Sagen vedrørende Køge indberettede vi straks til De samvirkende Fagforbund, og vi mener, at den Arbejdsfordeling, der er foretaget ensidigt, maa kunne indberettes for Arbejdsfordelingsnævnet.

Sagen i Køge har vakt en ikke ringe Opsigt og vi har modtaget mange Breve, der giver et inter-

essant Billede af, hvor forskellige Meningerne er. De ugifte Kvinder forlanger at de gifte Kvinder skal fyres først, de gifte forlanger at blive fyret efter Anciennitet og endelig forlanger Mændene, at de gifte Kvinder skal gaa hjem og passe deres Hjem og Børn og lade dem faa Arbejdet.

Vi citerer nedenfor lidt af det, der har været skrevet i Pressen om Sagen og Forretningsførerens Svar derpaa:

„Galoche-Fabrikens Kvinder har protesteret mod Afskaffelsen af Dobbeltbeskæftigelse.

Blandt Kvinderne i Fagforeningerne har den Ordning, der er truffet paa Galochefabriken i Køge, hvor 150 Kvinder, hvis Mænd har Arbejde, afskediges i Anledning af en Indskrænkning i Produktionen, vakt Opsigt og — hvilket man vel kun kunde vente — Modsigelse. De paagældende Kvinder staar i Kvindeligt Arbejderforbund, hvis Forretningsfører Fru Fanny Jensen udtaler til Social-Demokraten:

„Det er ikke rigtigt, naar det er antydet, at Ordningen er truffet med Arbejdernes Godkendelse. Kvindernes Tillidsrepræsentant paa Fabriken har skarpt protesteret baade overfor Fabriken og ved Møder med de øvrige Arbejdere paa Fabriken. Vort Forbund har ligeledes nedlagt Protest overfor den valgte Fremgangsmaade, der er ensidigt rettet mod Kvindernes Arbejdsret. Hvis der skulde gaas til Felts imod Dobbeltbeskæftigelse, maatte man efter vor Mening ogsaa afskedige de Mænd, hvis Kvinder har Arbejde andetsteds. Køge-Aftalen er gennemført af Mændene mod de kvindelige Arbejderes bestemte Protest, som vi fra Forbundets Side støtter dem i."

„Det skulde man have gjort for længe siden —!

En Fru Fanny Jensen, der er Forretningsfører for Kvindeligt Arbejderforbund, har i „Soc.-Dem." protesteret voldsomt mod, at Fabrikerne afskediger unge eller gifte Kvinder, for saa længst mulig at holde de flest mulige Forsørgere i Arbejde.

Fru Jensen har ikke Ret, men vi skal saamænd gerne medgive hende den Indrømmelse, at det er Systemet, hun ligger under for. Det System, som er mere forbenet og mere kortsynet end noget som helst andet her i Landet, og som har været til ubodelig Skade.

Kvindernes naturlige Plads er ikke i en Fabrik, men ved Husgerning og i Hjemmet. Det, der trækker dem til Fabrikerne, kender vi alle, og vi ved ogsaa allesammen, at Samfundet vil være bedre tjent med, at Mændene faar Arbejdsmuligheder, saa de kan stifte Hjem og blive Ægtemænd og Forsørgere og faa gode Hustruer, som har Forstand paa at styre et Hjem og opdrage Børn, saa disse ikke skal opdrage sig selv paa Gaden, som det ofte sker, naar Moderen er paa Arbejde og de er overladt til en halvvoksen Piges Varetægt.

Det, der sker nu som Følge af Tidens Ugunst, burde være sket for længe siden. Staten burde have taget sig af den Sag som i andre Lande, til Gavn for de unge Kvinder og til Gavn for Børnene. Lad saa de forblindede Fagforeningsledere raabe op om, at Kvindernes Arbejdsret krænkes. Det vil prelle af mod alle sundt tænkende Menneskers Protest. Kvindernes Arbejdsret er i Hjemmene, der har de deres naturlige Opgave, som de burde være stolte af."

„Aabent Brev til Fanny Jensen.

I Betragtning af Deres Stilling som Forretningsfører for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark forstaar jeg godt Deres Synspunkt angaaende Bibeholdelse af Dobbeltstillinger, men ud fra et rent menneskeligt Standpunkt maa De erkende, at i en saa alvorlig Tid for vort Land som den, vi nu lever i, bør enhver vise sit Borger- og Samfundssind ved, at vi for hele Landet sløjfer alt, hvad der hedder Dobbeltstillinger, ikke alene paa Arbejdspladser, men ogsaa i Understøttelserne, hvor Manden arbejder.

Uden at nogen af Parterne lider Skade derved, vil ovenstaaende nemt kunne praktiseres med lidt god Vilje og Retfærdighedssans, enten frivillig eller igennem Kvindeligt Arbejderforbund.

Horsens, den 16. Maj 1940. *Alfred Rasmussen,*
Odinsgade 2.

„Forretningsførerens Svar.

Selv om jeg ikke ønsker at blive inddraget i en Avispolemik vedrørende dette Emne, vil jeg dog gerne til Alfred Rasmussens aabne Brev fremkomme med et Par Bemærkninger:

Mit Syn paa Kvindens Arbejdsret er ikke dikteret af min Stilling som Forbundsformand.

Som selverhvervende Kvinde gennem 28 Aar, har jeg altid haft den Indstilling, at alle — ogsaa gifte Kvinder selvfølgelig — har samme Ret til ærligt Arbejde.

Naar man derfor paa Køge Gummifabrik foretog saa drastiske Afskedigelser af de gifte Kvinder, er det ganske naturligt, at jeg reagerede.

Jeg finder det ganske utilbørligt at lægge følgende Skema i Kvindernes Lønningsposer:

No. .....
Navn .....
1. Er De gift .....
   a. Er Deres Mand ansat her .....
   b. Deres Mands Lønningsnummer .....
   c. Har Deres Mand Beskæftigelse andetsteds .....
2. Deler De Husholdning med en Mand .....
   a. Er denne Mand ansat her .....
   b. Har han Beskæftigelse andetsteds .....
3. Hvormange mindreaarige Børn har De .....

Vi beder Dem udfylde dette Lønningsskema og aflevere det paa Hovedkontoret senest Tirsdag den 14. Maj. *A/S Dansk Galoche- og Gummifabrik, Køge.*

Dog, det er ikke første Gang, vi Kvinder maa sande det gamle Ord, at man sætter over, hvor Gærdet er lavest.

Under den forrige Krig var vi ogsaa ude for Angreb, men det er dog alligevel første Gang, at de mandlige Arbejderes Tillidsmænd i Samraad med Arbejdsgiverne er gaaet ind for den Slags Indgreb, der tilsigter at gøre Kvinderne arbejdsløse, og det er nemlig det, der er foregaaet her.

Vi Arbejderkvinder er indforstaaet med at vise saavel Samfundssind som Vilje til at bære Krigens Byrder, men vi vil blot ikke gøre det alene.

Lad os blive ligestillede med de mandlige Arbejdere hvad angaar Afskedigelser.

Mændene holder jo altid strengt paa Ancienniteten, og det er ogsaa det mest retfærdige.

Jeg er skam ikke blind for, at de enligstillede Kvinder har alle mulige Krav paa Hensyntagen og det skal de ogsaa faa i alle Maader, men derfor skal de gifte Kvinder ikke ud i den kolde Sne.

Det er min Overbevisning, at ved den af Regeringen indførte Arbejdsdeling, der er baseret paa Frivilligheden, skal det nok vise sig, at mangen en gift Kvinde vil vige Pladsen for en Forsørger, men saadan ligefrem at hjemsende Kvinderne en bloc pr. Spørgeskema, er dog alligevel for stift et Stykke.

Jeg har i Tidens Løb diskuteret dette Emne med mange Mænd og kun saare sjældent mødt Forstaaelse. Jeg venter derfor heller ikke, at De, Typograf Rasmussen, skal kunne gaa ind paa min Tankegang, men De vil dog sikkert give mig Ret i, at et saadant Indgreb i Kvindernes personlige Frihed absolut ikke svarer til Mands og Kvindes grundlovsmæssige Frihed og Ret til at arbejde.

Med Tak for Optagelsen.

Fanny Jensen, Forbundsformand."

Vore Medlemmer vil heraf se, at det er et brændende Spørgsmaal, og at de mandlige Arbejdere og Arbejdsgiverne har let ved at finde hinanden, naar det gælder denne Sag.

Vi vil selvfølgelig i alle Maader støtte vore gifte Medlemmer i deres Krav om, at ogsaa de har Ret til Arbejde i Erhvervet.

Flere gifte Kvinder har foreslaaet os at danne en Forening, der skulde hedde: „Gifte Kvinders Sammenslutning i Danmark". En saadan Forening mener vi ikke vil løse Problemet. Vi maa gennem De samvirkende Fagforbund, Arbejdsfordelingsnævnet, og hvor vi ellers har Adgang til det, protestere overfor de Arbejdsgivere, der skulde føle Trang til at følge i Køge-Direktørens Fodspor.

⊡

D. s. F.'s Generalforsamling.

De samvirkende Fagforbund afholdt Generalforsamling den 28., 29. og 30. Maj 1940, hvor hele vor Hovedbestyrelse var repræsenteret. Vi giver nedenstaaende et kort Referat af Formanden Hr. Laur. Hansens Beretning.

Formanden gav først en Oversigt over Overenskomstsituationen fra 1937 og til nu.

Omtalte derefter den store sociale Udvikling, der i denne Periode har fundet Sted.

Redegjorde for Ferieloven, Overarbejdsloven, Lærlingeloven og Funktionærloven.

Slog stærkt til Lyd for den kooperative Bevægelse og omtalte indgaaende Pristalsreguleringen.

Medlemsantallet i De samvirkende Fagforbund er nu ½ Million, i de sidste 10 Aar er Medlemsantallet fordoblet, saaledes at 95 pCt. af alle organiserede Arbejdere nu staar tilknyttet De samvirkende Fagforbund.

Formanden sluttede sin Beretning med en Omtale af Danmarks Stilling den 9. April og udtalte: „Paa Dansk Fagbevægelses Vegne anerkender vi den tunge Beslutning, Regeringen uden Varsel maatte træffe den 9. April.

Statsminister Staunings Regering handlede rigtigt, som en Regering af ansvarlige danske Mænd, hvilket vi takker den for.

Saavel Laur. Hansens Beretning som nedenstaaende Resolution blev ensstemmigt vedtaget.

Resolution.

Idet De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling den 28.—30. Maj 1940 konstaterer, at Krigens hidtidige Forløb har medført en meget omfattende Ændring i Danmarks økonomiske og erhvervsmæssige Vilkaar og indtil videre stærkt forringede Indtjeningsmuligheder og stærkt forringede Beskæftigelsesmuligheder for vide Kredse af Landets Befolkning, tager den til Efterretning den Lovgivning, som paa dette Grundlag tilstræber en vis Fordeling af Adgangen til Arbejde og Adgangen til Indtægt, idet Forsamlingen dog ikke finder denne Lovgivning saa hensynsfuld overfor den løntagende Arbejderbefolkning eller saa vidtgaaende f. Eks. med Henblik paa Prisniveauets Regulering, som det kunde være ønskeligt.

Da imidlertid Hensynet til Landets udenrigspolitiske Stilling gør et Samarbejde mellem de forskellige produktivt skabende Befolkningslag ønskeligt for Styrkelse af Folkets nationale Selvstændighedsfølelse, for Bevarelse af Folkestyre og den gennem Generationer vundne folkelige Frihed, vil ogsaa de danske Fagorganisationer være rede til et saadant Samarbejde under gensidig rimelig Hensyntagen og under Hævdelse af det Synspunkt, at de Befolkningslag, der økonomisk er svagest, bør vises det største Hensyn i Samarbejdet, saaledes at det danske Folk i Følelse af naturlig Samhørighed atter inden længe som et fuldt ud frit Folk kan bygge videre paa det danske Riges og det danske Folks Fremtid.

⊡

Statsminister Staunings Tale
paa D. s F.'s Generalforsamling.

Uddrag af Statsminister Staunings Tale paa D. s. F.'s Generalforsamling den 28. Maj 1940:

Fra 1. September sidste Aar, da Krigen blev en Kendsgerning, rykkede Europas Lande ind i en ny Udvikling, hvorunder Menneskeliv og Værdier vil blive ofret. Og denne Udvikling griber direkte ind i Menneskenes Liv, saaledes at ogsaa danske Arbejdere vil føle den Storm, der gaar over Verden.

Et Kapitel for sig er den tyske Militærmagts Besættelse af Danmark den 9. April. Dermed er Danmark og det danske Folk kommet med under Krigens Tryk og Vilkaar stærkere end før, og det vil ogsaa blive følt af Arbejderne.

Meddelelsen om Besættelsen indløb om Natten til den 9. April. Samtidig gik den tyske Hær over Grænsen, og visse Afdelinger gjorde Landgang forskellige Steder, medens en Sværm af Bombardementsmaskiner fløj over Hovedstaden.

Vi modtog i det tyske Memorandum Løftet om, at Danmarks Uafhængighed og Integritet ikke vilde blive antastet, og vi besluttede at ordne Forholdene

i Landet under Besættelsen saa godt, som det er muligt. — Jeg vil aldrig fortryde det Standpunkt, jeg tog, thi jeg føler mig sikker paa, at Land og Folk blev skaanet for det, der var værre. —

Alle Rygter om Aftale angaaende Besættelsen eller om vor Viden derom paa Forhaand er i Strid med Virkeligheden.

Begivenhederne den 9. April førte til Tilbud til Partierne Venstre og Konservative om at indtræde med nogle Medlemmer i Ministeriet, og Tilbudet blev modtaget. Dette var en naturlig Udvikling. Der regeres nu under Medvirkning af og under Ansvar af de fire store politiske Partier. Tiden er ikke til politiske Skænderier, men til Samling af dem, der vil bidrage til Bevarelse af Landets Uafhængighed og Frihed.

Statsministeren omtalte derefter meget indgaaende vort Lands økonomiske Situation og de Vanskeligheder vi maatte igennem og sluttede sin Tale med følgende:

Dagens Krav melder sig med ubønhørlig Magt, og Tiden rejser store, alvorsfulde Problemer. Meget, som er mindre, maa vige. Det maa være Hovedsagen, at Danmarks Folk bevarer Selvstændigheden, Uafhængigheden og Friheden til at styre Landets Sager. Det kan være trist og ubehageligt at have Modgang, at skulle miste nogle af de materielle Goder, man har opnaaet, men der er noget, som er større og vigtigere, og det er det store, det vigtigste, som nu kræver Ofre, Sammenhold, Ro og Orden i Samfundet.

De 9 Kriselove.

Vi gengiver nedenfor de 9 Kriselove og knytter samtidig nogle Bemærkninger til de af Lovene, som har særlig Interesse for os.

1. Lov om midlertidig Fordeling og Regulering af Arbejde.
2. Lov om det for Regulering af Arbejdslønninger gældende Pristal.
3. Lov om Priser.
4. Lov om Begrænsning af Adgangen til Udbetaling af Udbytte og Tantième i Aktieselskaber m. m.
5. Lov om ekstraordinært Tilskud til vanskeligt stillede Arbejdsløshedskasser.
6. Lov om Voldgiftsret for visse Arbejdsstridigheder.
7. Lov om et Krisefond paa 100 Mill. Kr.
8. Lov om Fremme af Beskæftigelsen paa Landet.
9. Lov om Forhøjelse af det kommunale Laanefond.

Dette er et af de mest omfattende og mest gennemgribende Lovkomplekser, der nogen Sinde har været forelagt den danske Rigsdag, og det har voldt saavel Regeringen som Partierne meget stort Besvær at faa det i Stand.

Arbejdsdelingen.

Loven om Fordelingen af Arbejdet tager Sigte paa at fordele det forhaandenværende Arbejde, saa ikke en lille Del skal have alt Arbejdet og Resten gaa arbejdsløse. Det er indlysende, at Beskæftigelsesmulighederne i høj Grad er indsnævret, naar vi, som Tilfældet er nu, afskæres fra de Raastoftilførsler, der er nødvendige for Produktionens Opretholdelse, og afskæres fra de Afsætningsmarkeder, hvor vi normalt har placeret Størstedelen af vor Eksportproduktion. Det gennemførte Forslag bygger *helt* paa Frivillighed, idet det simpelthen viste sig umuligt at faa Venstre paa Rigsdagen til at stemme for det Forslag, deres egne Ministre havde godkendt i Ministermødet. Imidlertid er der i Folketingsudvalgets Betænkning indføjet et Afsnit, hvori de fire Partier erklærer sig villige til at medvirke ved Gennemførelsen af en Lovændring, der muliggør tvangsmæssige Ordninger, saafremt det i Løbet af tre Maaneder viser sig, at en Arbejdsfordeling ikke frivilligt er gennemført i et rimeligt Omfang.

For den Reduktion i den normale Arbejdstid, der finder Sted, faar den enkelte Arbejder Erstatning efter Arbejdsløshedskassernes Dagpengesatser. Der ydes Erstatning, saafremt Nedsættelsen i Arbejdstiden indenfor en Periode af 6 Uger har andraget mindst 3 Dage. Det er værdifuldt, at disse Understøttelser ikke tages af Arbejdsløshedskasserne, som i saa Fald vilde være nødsaget til at udskrive meget store Ekstrakontingenter, men udredes af en særlig Fond. Denne Fonds Midler tilvejebringes ved at paalægge *alle* Lønninger en Afgift i Forhold til Lønindtægtens Størrelse.

Det skal i Forbigaaende bemærkes, at der efter den sidste Forhøjelse af den direkte Beskatning betales 125.000 Kr. i Skat af en Indtægt paa 200.000 Kr. Den stærkt progressive Afgiftsskala, som Arbejderne naturligt ønsker bragt i Anvendelse overfor de store Indtægter, er saaledes forlængst taget i Brug.

Økonomisk betyder denne Ordning, at Arbejdsløshedskasserne spares for Millionbeløb, som de ellers vilde komme til at udrede. Uden Arbejdsfordeling vil nemlig et meget stort Antal Arbejdere blive helt arbejdsløse og derved belaste Arbejdsløshedskasserne, og en Arbejdsdeling uden den nye Lønafgift vilde betyde store Udgifter for Kasserne.

For yderligere at lempe Arbejdsløshedskasserne Overgangen til de nye Forhold er der ved særlig Lov ydet *et ekstra Tilskud til vanskeligt stillede Kasser paa indtil 20 Mill. Kr.*

Der kan næppe herske Tvivl om, at dette Tilskud for det første vil forhindre truende Kontingentforhøjelser i en Række Arbejdsløshedskasser, men dernæst sætte en Del Kasser i Stand til at nedbringe det Ekstrakontingent, som allerede var udskrevet.

Lov til Fremme af Beskæftigelse.

I Forbindelse med Arbejdsfordelingsloven er der vedtaget en „Lov til Fremme af Beskæftigelsen i Landkommuner og visse Bykommuner". Denne gaar ud paa, at der i de Byer, hvor der ikke findes offentlige Arbejdsanvisningskontorer skal nedsættes Udvalg, der i Samarbejde med vore Afdelinger skal søge fremmet Beskæftigelsen i Kommunen. Da vi har 67 Provinsafdelinger indenfor vort Forbund og der kun er 31 Arbejdsanvisningskontorer her i Landet, vil det altsaa sige, at 36 af vore Afdelinger skal til at samarbejde med disse Udvalg.

Vi skal ganske kort nævne, at det særligt er yngre „Ikke-Forsørgere", i Alderen fra 18—30 Aar, der skal anvises Arbejde. Hvis disse Medlemmer har faaet udbetalt Understøttelse for en længere Periode end 2 Maaneder i Sammenhæng, maa der ikke udbetales dem Understøttelse, med mindre de møder med et Bevis fra det paagældende Udvalg, gaaende ud paa, at Udvalget ikke har kunnet skaffe dem egnet Arbejde.

At vi maatte gaa bort fra Pristallet, var vi selvsagt ikke tilfredse med, men vi maa nu sætte vor Lid til Loven om Priskontrol med Varer. Det nyttede jo ikke meget, at vi fik Dyrtidsregulering, naar de nødvendige Varer, som skal bruges i en Arbejderhusholdning, stadig gik i Vejret. De hidtidige Prisstigninger har jo tynget haardt paa de smaa Husholdninger, men en saadan stadig Prisstigning paa Livsfornødenheder skal Loven om Priskontrol jo nok sætte en Stopper for.

En stadig Stigning af Arbejdslønningerne i Henhold til Pristallet, kunde, under de nu herskende alvorlige Ændringer i vore Afsætningsforhold og Vanskeligheden ved at skaffe de nødvendige Raastoffer, let være blevet katastrofal.

Den skete Begrænsning af Udførslen har bevirket at vor Import nu langt overstiger vor Eksport, al Valuta er opbrugt og Raavaremanglen er truende, saa vi maa ikke bebrejde Regeringen, at vi fik Loven om det for Regulering af Arbejdslønninger gældende Pristal, som siger, at vi skal blive staaende ved Januar-Pristallet.

Loven om *Priskontrol* er langt skarpere i sin Affattelse end de tidligere gældende Bestemmelser, idet den kategorisk forbyder enhver Prisforhøjelse, som ikke nøje kan begrundes. Adgangen til at fastsætte Maksimumsavancer og Forbudet *haade mod Forhøjelse af den procentvise og den absolutte Avance* berøver eventuelle Lysthavende Lejligheden til at forskaffe sig selv en „Dyrtidsregulering" paa Forbrugernes Bekostning.

De tidligere Bestemmelser aabnede de næringsdrivende en vis Adgang til at foretage Prisforhøjelser under Henvisning til *stigende Genanskaffelsespriser,* men med de Ændringer, der indtraadte i alle Landets Forhold den 9. April, kunde en saadan Adgang ikke fortsat bestaa, og der udstedtes derfor omgaaende generelt Forbud mod Prisforhøjelser uden Priskontrolraadets Samtykke, og der er under de nuværende Forhold ingen Mulighed for en Tilbagevenden til Princippet om *Genindkøbsprisen.* For en Række Varers Vedkommende er Forholdet det, at Genindkøb for Tiden overhovedet ikke er muligt, og der vil ikke blive givet Adgang til at beregne Prisen for Varer, der maaske har ligget paa Lager længe, efter hvad en ny Vare vil koste.

Et væsentligt Led i Krisekomplekset er Oprettelsen af en *Kreditfond,* der stiller indtil 100 Mill. Kr. til Raadighed for Igangsættelse af nyt Arbejde og Udvidelse af bestaaende Produktion. Ikke mindst paa Byggeriets Omraade vil Krisefonden vise sig at være af Betydning som arbejdsskabende Organ, og den samme Funktion faar *den kommunale Laanefond,* som ved en Lovændring faar stillet yderligere 25 Mill. Kr. til Raadighed for Igangsættelse af Arbejde ude i Kommunerne.

Hele dette store Kompleks af Love rummer naturligvis Enkeltheder, som Socialdemokratiet *under normale Forhold* ikke kan betragte det som nogen Opgave at medvirke til. Men Forudsætningen for Bedømmelsen er de i allerhøjeste Grad *unormale* Forhold, som vort Land befinder sig i. Fagbevægelsen føler sig overbevist om, at Bestemmelser, som er dikteret af en Nødssituation, ikke bliver opretholdt en Dag længere, end Nødvendigheden byder det; og Medlemmerne af den danske Fagbevægelse erkender, at det i den nuværende Situation stærkere end nogen Sinde før gælder om at slaa Kreds om vore faglige og politiske Organisationer, saaledes at de til sin Tid med usvækket Styrke kan tage de Opgaver op, som melder sig, naar Mørklægningen i Danmark afblæses.

Afsluttede Overenskomster.

Med Fabriken „Spiralen", Nykøbing F.,

er afsluttet Overenskomst. Lønningerne hævedes med 15 Øre pr. Time, desuden faar Kvinderne Pristalsregulering fra Januar at regne. Almindelig Overtidsbetaling (indtil 13 Øre uanset hvor mange Timer der arbejdedes). Ferie i Henhold til Loven. Overenskomsten faar tilbagevirkende Kraft fra 1ste Februar, og er gældende til 1. April 1941.

Med Studenterkollegierne i Aarhus

er opnaaet et Tillæg til Grundlønnen af 5 Kr. pr. Maaned, og et Dyrtidstillæg paa andre 5 Kr. pr. Maaned. Tillæggene regnes fra 1. April 1940. Grundlønnen er 45 Kr. pr. Maaned.

Med Kommuneskolen i Kristrup ved Randers

er oprettet ny Overenskomst. Lønnen tillagdes 10 Kr. pr. Maaned og er nu 60 Kr. For Hovedrengøring betales 1 Kr. pr. Time, hidtil ingen ekstra Betaling herfor. Regulering efter Pristallet. Betaling for Overtid indførtes, samt halv Løn i 2 Maaneder under Sygdom. Der beskæftiges kun Medlemmer af vort Forbund. Overenskomsten er gældende til 1. April 1941.

Med Filetfabriken i Rønne

er afsluttet Overenskomst. Timelønnen 80 Øre, Akkorderne reguleredes. Betaling for Skiftehold indførtes. Regulering efter Pristallet fra November. Overenskomsten er gældende til en 1. Januar.

Med Firmaet P. Lorentzen, Rejsbygade,

er oprettet ny Overenskomst. Lønnen fastsattes til 75 Øre pr. Time. Virksomheden beskæftiger to unge Kvinder under 18 Aar til 18 Kr. pr. Uge. Lønningerne reguleres ud fra Pristallet 183. 3 Kr. pr. Dag i Ulykkestilfælde. Virksomheden maa kun beskæftige Medlemmer af vort Forbund. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1941.

Ved Forhandling med Telefoninspektøren, Hillerød

blev Timelønnen fastsat til 80 Øre paa Centralen

og Hillerødholm, med tilbagevirkende Kraft fra 1. Marts.

Med Erhardt Hahns Fabrik, Ørholm,
er truffet en Lønordning saaledes, at alle Lønninger under 73 Øre pr. Time forhøjes med 5 Øre. Lønregulering i Henhold til Pristallet tilbagevirkende fra November. Overtidsbetaling indført (hidtil ingen Betaling herfor). Ferie i Henhold til Loven. Ordningen er tilbagevirkende fra Marts 1940.

Med A/S Standard Elektrik
er afsluttet Overenskomst for Marketenderiet om Løn og Arbejdsforhold. Dyrtidstillæg m. m. Sluttimelønnen er 72 Øre plus 10 Øre i Marketenderigodtgørelse. Overenskomsten, der iøvrigt henviser til Jernindustriens Overenskomst, kan opsiges med samme Varsel som denne.

Med F.V. Rolanders mekaniske Værksted, Sigurdsgade,
er truffet den Ordning, at fra og med 7. April er Overenskomsten med Jernindustriens Sammenslutning, dens Aftaler og Opsigelsesfrist gældende for begge Parter.

Med Kajerød Mejeri
er Overenskomsten forlænget til 1. November 1941 mod et Dyrtidstillæg af 7,15 Øre pr. Time, lig 3 Kr. 43 Øre for 48 Timer.

Med Gislinge Mejeri og Flødefabrik
er truffet Aftale om, at Kvinderne faar et Dyrtidstillæg af 11 Øre pr. Time efter Januar Pristallet.

Der er med Arbejdernes Brugsforening, Vejle,
opnaaet et Dyrtidstillæg paa 4 Kr. pr. Maaned, og paa Skt. Thomas Apotek 2 Kr. pr. Uge.

Med Revisions- og Forvaltningsinstituttet er opnaaet et Tillæg af 3 Kr. pr. Maaned.

Med Fabrikant Aggerbech, Horsens,
er Overenskomsten forlænget til 1. April 1942 imod, at der straks gives Dyrtidstillæg paa henholdsvis 2 Kr. 50 Øre og 1 Kr. 50 Øre pr. Uge, derefter Regulering efter Pristallet.

Med Sanderum Mejeri
er Overenskomsten forlænget uændret til 1. Februar 1941, mod at vore Medlemmer faar et Dyrtidstillæg af 1 Kr. 9 Øre pr. Uge fra 10. November 1939 og yderligere et Dyrtidstillæg af 3 Kr. 43 Øre fra 26. Januar 1940.

Med Frederiksborg Amtsavis
er Arbejdstiden fastsat til 23 Timer ugentlig fra 17. November 1939, fra samme Dato udbetales et Dyrtidstillæg med 1 Kr. 2 Øre, og fra 2. Februar med 2 Kr. 66 Øre pr. Uge.

Til vore Medlemmer,
der er beskæftiget ved Rengøring i Ministeriet og paa Rigsdagen er udbetalt 8 pCt. i Dyrtidstillæg, tilbagevirkende fra 1. April.

Til vore Medlemmer,
der er beskæftiget paa samtlige Ægpakkerier, er udbetalt et Dyrtidstillæg af 5 Øre pr. Time fra 8. Marts.

Med Det kgl. Teater
er Overenskomsten forlænget til 1. Juli 1941, med Dyrtidsregulering fra 10. November 1939.

Mæglings- og Timandsmøder.

Mæglingsmøde afholdt paa „Wotan", Glostrup, foranlediget af Krav om Forhøjelse af Lønningerne. Enighed opnaaedes ikke, og Sagen gik til Timandsmøde, hvor Sagen sluttedes med, at nyantagne Kvinder i de første 4 Maaneder af 1. Sæson aflønnes efter Overenskomsten, derefter med 72 Øre pr. Time, fra Begyndelsen af 2. Sæson med 76 Øre pr. Time. Kvinder, der er beskæftiget ved Pladevaskarbejde faar 3 Øres Tillæg pr. Time.

Der har været afholdt Mæglingsmøde paa Asger Schmidts Skjortefabrik. En Række Akkorder fastsattes.

Der er afholdt Mæglingsmøde paa N. L. Dehns Kitteldepot. Man enedes om paa Reparationsafdelingen at indføre en Akkordordning, hvorefter der betales 4,5 Øre pr. repareret Kittel. Saakaldt Diverse-Syning som Forklæder og Monogrammer udføres ligeledes efter Timebetaling. Kontrollen skal tilbagelevere daarligt udført Arbejde, og dette skal rettes uden Betaling. Timelønnen er garanteret ttl 5. April, efter denne Dato ophører al Timeløn udover det nævnte.

Der er med Hillerød Byraads Skoleudvalg truffet den Ordning, at Timetallet for Vinduespudsning forhøjes fra 8 til 11, og Vederlaget for Haandklædevask forhøjes fra 5 til 8 Kr. Overenskomsten forbliver iøvrigt uforandret.

Mæglingsmøde afholdt med A/S Fisker & Nielsen i Anledning af Strid om Indskrænkning af Arbejdstiden. Enighed opnaaedes ikke, og Sagen førtes til Timandsmøde. Firmaet indgik paa at udsætte den ændrede Arbejdstid, indtil Timandsmødet var afholdt. Man enedes ved Timandsmødet om, at forsaavidt der ikke inden 15. Maj foreligger Regeringsforanstaltninger, som generelt ordner Arbejdstidsspørgsmaalet, træder den af Firmaet fastsatte Arbejdstid i Kraft 16. Maj ved normal Arbejdstids Begyndelse.

Firmaet Hellesens Enke og V. Ludvigsen havde nedsat Arbejdstiden til 26 Timer ugentlig. Forinden Mægling kunde afholdes, gik Sagen i Orden. Arbejdstiden blev fastsat til 46 Timer ugentlig.

Der er afholdt Mæglingsmøde paa Apparatfabriken „Zenith", Valby, i Anledning af Klage over Betalingen til de kvindelige Arbejdere. Sagen sluttedes med, at Firmaet efterbetaler 168 Kr. 96 Øre til Deling blandt de paagældende 5 kvindelige Arbejdere.

Efterbetalingen omfatter Tiden fra 1. til 30. April, og udover Timelønnen betales det overenskomstmæssige Dyrtidstillæg.

Der er afholdt Fællesmøde paa Vaskeriet „Sortte-vitt, fordi Virksomheden havde antaget en Dame, som vi under tidligere Erfaringer mente vilde volde Vanskeligheder paa Arbejdspladsen. En anden Dame havde allerede taget sin Afsked i Anledning af den nyantagnes Ansættelse og hele Optræden. Arbejdsgivernes Repræsentanter erklærede, at de ikks kunde gaa med til at afskedige Vedkommende, og Mødet sluttede med de faldne Udtalelser.

Til Formænd og Kasserere.

De vanskelige Forhold, hvorunder vi for Øjeblikket lever, har medført et stærkt forøget Arbejde indenfor Forbundet og Arbejdsløshedskassen.

I denne Krisesituation, har det jo været nødvendigt for Regeringen at vedtage forskellige Love, der dels tog Sigte paa at afhjælpe Arbejdsløsheden, dels paa at hjælpe de arbejdsløse.

Saaledes har vi to Gange faaet Dagpengesatserne forhøjet, Loven om Brændselshjælpen og nu kommer Arbejdsfordelingsloven og Arbejdsfordelingskassen. Alt sammen noget, der medfører et mægtigt ekstra-Arbejde, ikke mindst for vore Afdelinger.

Her paa Hovedkontoret ligger det for Øjeblikket saaledes, at det Arbejde, vi ellers plejer at faa fra Haanden, naar Overenskomstforhandlingerne er afsluttet, maa udskydes i det uvisse.

For os, der har hele Dagen til vor Raadighed, kan det endda gaa, selv om man ofte bliver slemt overarbejdet, men jeg tænker saa tit paa vore Formænd og Kasserere ude omkring i vore Afdelinger. De har maatte tage en haard Tørn i Vinterens Løb, særlig vore Kassererer, hvoraf mange endda maa udføre Arbejdet i deres Fritid, fordi de skal passe deres Arbejde paa Fabrikken om Dagen.

Til dem vil jeg gerne sige, at Hovedbestyrelsen i høj Grad paaskønner deres Arbejde og vi haaber da, at alle vore Medlemmer ogsaa forstaar, at hver Gang der vedtages lovmæssige Ændringer, der giver dem en Fordel, betyder det forøget Arbejde for Formand og Kasserer.

Til Medlemmerne vil jeg sige: „Vær ikke bange for paa Generalforsamlingerne at give Udtryk for jeres Anerkendelse af Tillidsmændenes Arbejde, de kan saamænd godt trænge til en lille Opmuntring, og I skal huske det gamle Ord, der siger, at: „et godt Ord altid finder et godt Sted."

Da jeg sjældent har Lejlighed til personligt at tale med vore Kassererer, vil jeg gerne her udtale min Anerkendelse af deres Arbejde. Der udsendes jo mange Cirkulærer fra Hovedkontoret, og da det til syvende og sidst er jer, der skal praktisere Lovene, gælder det om, at Oplysningerne fra Hovedkontoret er saa klare og letfaffelige som muligt, hvilket vi ogsaa bestræber os paa.

Det nye Kvitteringssystem, Direktoratet har paabudt for Provinsens Vedkommende, giver jo i Begyndelsen en Del Hovedbrud og Arbejde, indtil man bliver fortrolig med det, men det skal nok vise sig at være det helt rigtige.

Selv om der i Begyndelsen er en Del Reklamationer, skal De ikke tabe Modet, for vi skal nok i vore Reklamationer forklare Dem, hvordan det skal være, saa undgaaes Fejlene jo næste Gang, og det giver samtidig mere Kendskab til vore Vedtægter, som saa kommer Dem til Nytte senere. Vi er forvisset om, at i Løbet af nogle Maaneder, vil det nye Kvitteringssystem være i saa god Gænge, at saavel Hovedkontoret som vore Kasserere kan mærke Forandringen.

Lad os blot allesammen tage det ekstra Arbejde med godt Humør og ikke glemme, hvad det betyder for alle vore Medlemmer.

Gør vi hver især vor Pligt og bevarer Samhørigheden indenfor vort Forbund, har vi Lov at haabe, at det Danmark, vi kender, det Danmark, vi er vokset op i, maa vedblive at bestaa.

Noter.

Paa D. s. F.'s ordinære Generalforsamling foretoges den 30. Maj i Henhold til Lovene Valg af Medlemmerne til Forretningsudvalg.

Udover de valgte lønnede Tillidsmænd genvalgtes som bekendt følgende 8 Forretningsudvalgsmedlemmer samlet:

Axel Olsen,
Josef Andersson,
P. Andersen,
Robert Nielsen,
Sigv. Hellberg,
Th. Clausen,
Valdemar Jensen,
Niels Madsen,

Ifølge den vedtagne Lovændring skulde der vælges 4 nye Forretningsudvalgsmedlemmer.
Følgende 4 valgtes:

Fanny Jensen, Kvindeligt Arbejderforbund (539 St.)
Thomas Laursen, Sømændenes Forbund (309 St.)
Dirk Nak, Tobaksarbejderforbundet (278 St.)
Ingvard Dahl, Tømrerforbundet (253 St.)

* * *

Hovedbestyrelsen har paa et Møde den 16. Juni d. A. bevilget 25 Fripladser til arbejdsløse Kvinder med Børn paa Feriehjemmet „Karlslunde".

Københavns Afdeling 5 indvier sit nye Hus.

Tirsdag den 16. April d. A. havde vor københavnske Afdeling 5 indbudt alle sine Repræsentanter fra Arbejdspladserne, Forbundets Forretningsudvalg, Sekretær Ejner Nielsen fra De samvirkende Fagforbund, Formanden for Arbejdernes Fællesorganisation Robert Nielsen samt en Repræsentant fra alle de Forbund, der tæller kvindelige Medlemmer og endelig Pressen, Arkitekt og Haandværkere til Indvielse af det nye Fagforeningshus.

Indvielsen formede sig som en smuk Højtidelighed. Formanden Fru Inger Gamburg bød velkommen og forklarede hvorledes det var gaaet til, at Afdeling 5 havde kunnet bygge sit eget Hus, dette skyldtes nemlig Afdelingens Medlemmer, der hver især 2 Aar havde givet 10 Øre om Ugen til et Byggefond.

Forsamlingen sang derefter nedenstaaende smukke Vers:

For Kvindens Sag vort Kampraab her skal smælde,
for lige Ret og Lønkrav som en Mand —
i dagligt Slid, men ej som Kvindetrælle,
vi bærer frem vort Maal og stolte Stand.
I dette Hus vil vi vor Fremtid møde,
med Blikket frit og Lyst til at gaa paa —
og hver en Tort, som vi har maattet lide
er glemt for det, vor Fremtid her skal naa!

hvorpaa Formanden med Stolthed fremviste det smukke, nye Hus.

Dette er ganske overordentligt praktisk indrettet, hver Tomme Plads er udnyttet, og alligevel er der Stil og Skønhed overalt.

Der var ved Indretningen af Lokalerne først og fremmest blevet taget alt muligt Hensyn til de arbejdsløse.

Kontrollokalet, der er en mægtig Glasveranda, kan rumme ca. 200 Mennesker, og udenfor er der anbragt et Halvtag, hvor de arbejdsløse kan stille deres Barnevogne, saaledes at de kan holde Øje med de Smaa, medens Kontrollen staar paa.

Overalt er der grønne Beplantninger og det hele gør et tiltalende og festligt Indtryk, man kan se, at det er Kvinder, der har staaet for Indretningen.

Efter Forevisningen af Huset fulgte en Festlighed i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej, hvor der holdtes en lang Række Taler af de indbudte Gæster.

Først talte Fru Inger Gamburg, derefter Forbundets Næstformand Fru Dagmar Petersen, der paa Hovedbestyrelsens Vegne overrakte Afdeling 5 en smuk Dirigentklokke med Inskriptionen: „Enighed vor Styrke — Sammenhold vor Magt."

Derefter talte Formanden for Fællesorganisationen Robert Nielsen, der under stormende Jubel fra Forsamlingen oplyste at Afdeling 5's Hus var det eneste kvindelige Fagforeningshus i Verden.

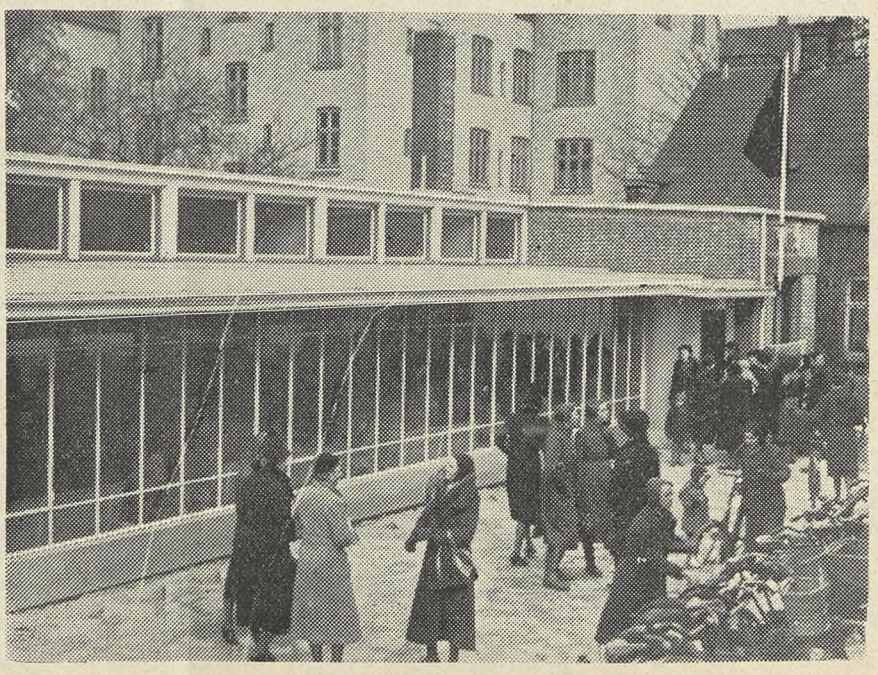
Forbundets tidligere Forretningsfører Fru Sofie Rasmussen gav en Oversigt over Afdeling 5's Historie, fra hun som Forretningsfører fik gennemført, at Jern- og Metalindustriens Kvinder blev en selvstændig Afdeling.

Ejnar Nielsen fra De samvirkende Fagforbund udtalte, at han som Haandværker særligt ønskede at fremhæve Bygningens praktiske Indretning. Det var en alvorlig Tid for dansk Arbejderbevægelse, men det var godt at se, hvad danske Arbejdere kunde bygge op, selv under vanskelige Forhold.

Derefter talte de forskellige kvindelige Repræsentanter samt Husets Bygmester og Haandværkere. Arkitekt Heiberg fik af Fru Gamburg overrakt en Brevpresse som Erindringsgave for sit smukke Værk.

Fru Gamburg sluttede Talernes Række med en Tak til alle Medlemmer og Gæster og udbragte et Leve for den danske Arbejderbevægelse.

Den følgende Timestid var der forskellig Underholdning, idet Festen, grundet paa Mørkelægningen, afkortedes noget, og Kl. 11 sluttede den smukke og harmoniske Fest.

20 Aars Stiftelsesfest i Københavns Afdeling 8.

Onsdag den 3. April d. A. fejrede vor Københavns Afdeling 8 (Bladbude under Postvæsenet) 20-Aars Stiftelsesfest i Forsamlingsbygningen i Rømersgade.

Kl. 7 samledes Medlemmerne og de indbudte Gæster ved et meget smukt Kaffebord. De indbudte var de 4 Medlemmer, der havde været med til at stifte Afdelingen, nemlig: Marie Larsen, Esther Nielsen, Sørine Nielsen og Inger Hansen samt Forbundets Formand, Fanny Jensen.

Afdelingens Formand, Ella Nielsen, bød Velkommen og udtalte Haabet om, at Medlemmerne vilde kunne tilbringe nogle Timer sammen i kammeratligt Samvær, selv om Bestyrelsen, grundet paa de alvorlige Tider, havde ment det forsvarligt at stryge den planlagte Middag og i Stedet nøjes med en Kop Kaffe.

Dernæst fik Fanny Jensen Ordet. Hun lykønskede Afdelingen med de 20 Aar og gav en Oversigt over Arbejdet og det, der var naaet lønmæssigt, nu bliver vi respekteret oppe i Generaldirektoratet og ingen undrer sig længere over, at Repræsentanter for Bladbudene forhandler med Embedsmændene — for 20 Aar siden vilde dette have været utænkeligt.

Der har været mange Vanskeligheder at komme igennem, for de Forhold, der gør sig gældende her, er andre end for Industriens Kvinders Vedkommende, men nu er vi over det værste og nu kan vi alle se, hvilke Resultater, Forbundet har opnaaet for Kvinderne.

Forbundet har Grund til at takke vore Tillidsmænd og vore Medlemmer for Tiden, der er gaaet. En særlig Tak til Kasserer Fru Mortensen for hendes store Indsats i de 9 Aar, hun har passet Kassen, det er ikke noget helt let Job at klare, men Fru Mortensen har den Forstaaelse og Interesse for Arbejdet, der bærer gennem mange Vanskeligheder. Dette siger jeg hende ved denne Lejlighed Tak for. Taleren bragte ogsaa Formanden en hjertelig Tak for hendes Arbejde og udtalte Haabet om fortsat godt Samarbejde med denne Afdeling og dens dygtige Bestyrelse. Overrakte til Slut Formanden og Kasserer en smuk Blomsterkurv med Hilsen fra Hovedbestyrelsen.

Fru Mortensen fik nu Ordet for paa Bestyrelsens Vegne at takke de 4 Kammerater, der hver for sig havde gjort en betydelig Indsats og stadig var parat til at give en Haand med. De var Foreningens 4 Hjørnestene, der i Aften skulde fejres af Medlemmerne i Taknemmelighed over, hvad de har udrettet for Arbejderkvinden. Medens Forsamlingen rejste sig, overrakte Fru Mortensen hver af de 4 Kammerater smukke Blomster.

Marie Larsen, der har været Formand for Afdelingen, takkede paa Kammeraternes Vegne og manede Medlemmerne til fortsat at styrke og bevare Sammenholdet i Afdelingen (mægtigt Bifald).

Saa bød Formanden Velbekomme, der var derefter forskellig munter Underholdning og til Slut et fornøjeligt Bal. Medlemmerne morede sig alle storartet, og der var Fest og Humør over det hele.

Kl. 1 sluttede den i alle Maader stilfulde og vellykkede Fest, som blev et godt Minde for os alle at tage med, naar vi atter begynder Dagliglivets Arbejde og Pligter.

⊡

Maskinstrikkernes 50-Aars Jubilæum.

Lørdag den 22. Juni 1940 afholdt Københavns Afd. 2 50-Aars Stiftelsesfest paa „Slotsgaarden" i Frederiksberg Have. Hver eneste Tomme Plads i den smukt pyntede Sal og de tilstødende Lokaler var optaget, da Formanden, Fru Harriet Baadum, ved Festmiddagen bød Velkommen til Medlemmerne og de indbudte Gæster.

Indbudte var: Forbundets Tillidsmænd, Afdelingens tidligere Formand, Frk. Inger Rasmussen, og Frk. Constance Stormgaard, der for 50 Aar siden var med til at stifte Afdelingen.

Efter Suppen holdt Forbundets Formand Festtalen, takkede paa Kammeraternes Vegne for Indbydelsen og udtalte:

Vi er i Aften kommet sammen for at feste, og det er der god Grund til paa Foreningens 50-Aars-Dag, men uvilkaarlig faar vore Tanker en alvorlig Retning. Vi maatte udsætte Festen i April grundet paa de dybe Skygger, der drog hen over vort Land; disse Skygger er ikke borte endnu, men vi har lært at tage Dagene hver for sig, og dette kammeratlige Samvær har ogsaa sin store Betydning.

Maskinstrikkernes Afdeling hører til vore ældste Afdelinger. Da Forbundet 1901 blev Landsforbund, var der blandt Forbundets Delegerede 2 Maskinstrikkere, og den første Sag, vort Forbund førte, var for Maskinstrikkerne. Afdelingen har altid hørt til de gode, stabile, der har forstaaet Samlingstankens Værdi og Betydning. Lønmæssigt og kulturelt har der været en rivende Udvikling i de forløbne 50 Aar, altsammen fordi vi staar samlet. Den Tid er forlængst forbi, da den enkelte Fagforening kan arbejde for sig selv, nu ordner Hovedforbundet Løn- og Arbejdsforhold, og det betyder noget i de store Lønsituationer, at alle Forbundets 85 Afdelinger kan stole paa hinanden. Lad os fortsætte vort Arbejde i Samhørighed og med den Fællesfølelse, der særlig i de sidste Maaneder har kaldt meget stærkt paa os.

Omtalte Nødvendigheden af Samarbejdet med Fagbevægelsen og vort Parti og de Love, der i Kraft af dette Samarbejde er vedtaget til Gavn for Arbejderne. Lad os frem for alt bevare dette snævre Samarbejde. Vi kender ikke Tiden, der kommer, men Byrderne bliver lettere at bære, naar vi løfter i Flok, hvad enten det er store eller smaa Opgaver, der skal løses.

Formanden sluttede sin Tale med at bringe en Tak til Medlemmerne, Formanden og Kassereren for god Forstaaelse og godt Samarbejde; overrakte Formand og Kasserer smukke Blomster fra Hovedbestyrelsen som Tak for vel udført Arbejde i Afdelingen. Overrakte ligeledes Constance Stormgaard Blomster fra Hovedledelsen. Frk. Stormgaard var med til at stifte Afdelingen for 50 Aar siden og

staar den Dag i Dag paa Sørensen & Westergaards Fabriker, stadig parat til at yde en Indsats, hvor det er paakrævet.

Medens Forsamlingen rejste sig, udbragte Fru Jensen et Leve for Afdelingen og for fortsat Sammenhold for den danske Fagbevægelse. (Stærkt Bifald.)

Afdelingen modtog i Dagens Anledning forskellige Blomsterhilsener og Gaver, fra Hovedkontoret et smukt Kontoruhr, fra Afdeling 1 en Blomstervase og desuden Blomsterhilsener og Telegrammer fra forskellige Arbejdspladser. Fru Baadum fik nu Ordet. Hun gav en Oversigt over Arbejdet indenfor Afdelingen og henledte Medlemmernes Opmærksomhed paa den smukke Fane, der var anskaffet i Dagens Anledning og ophængt i Salen. Fru Baadum bød saa Velbekomme, hvorefter man drak Kaffen i Haven.

Der var hele Aftenen Feststemning og højt Humør, og den smukke vellykkede Fest sluttede med et animeret Bal.

Kontortider.

Aarhus Afdeling 1.

Kontor: Langelandsgade 16. Telefon 3044.

Kontrol hver Dag fra Kl. 9—10. Kontortid: Fredag Kl. 3—7, Mandag Kl. 4—7. Endvidere er Kontoret aabent Lørdag til Kl. 1.

Arbejdsløse Medlemmer maa melde sig straks, naar de bliver ledige. *Formanden.*

Københavns Afd. 1.

Kontor: Sct. Knudsvej 23 A, St. Telf. 14539.

Kontoret er aabent hver Dag fra Kl. 10—1. Mandag og Onsdag Aften fra Kl. 4½—6½.

Formanden Fru Edith Schwartz-Olsen træffes hver Onsdag fra Kl. 4½—6½.

Kontrollering af Arbejdsløse finder Sted hver Dag fra Kl. 9—11.

Udlevering af Bøger og Skemaer fra Kl. 11—12.

Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted Fredag fra Kl. 10½ til 11½ og fra 1—2.

For Medlemmer, som gaar i Arbejde, er der Udbetaling Fredag fra Kl. 4—6.

Tilmelding af Arbejdsløse hver Dag fra Kl. 11—12.

Arbejdsløse Medlemmer, som ikke henter Restancemærker, men som betaler deres Fagforeningsbog, anmodes om at møde til Kontrol den sidste Fredag i hver Maaned.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Restancemærker hver Tirsdag mellem Kl. 11—12.

Husk, naar et Medlem afgaar ved Døden, at indberette dette til Kontoret 3 Dage forinden Begravelsen finder Sted.

Københavns Afd. 2.

(Maskinstrikkernes Fagforening):

Kontor: Sct. Knudsvej 23 A, St.

Kontortid: Hver Dag fra 9—11 Form., samt Mandag Aften fra 5—7.

Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag fra 10—11 Form.

Københavns Afd. 5.

(Fagforeningen for de kvindelige Arbejdere indenfor Jern- og Metalindustrien):

Kontor: Rosenørnsallé 47. Tlf. Nora 5548

Kontoret er aabent Mandag og Fredag fra 9—11 og fra 1—3 samt Mandag Aften fra 4—7.

Tilmelding og Kontrollering af Arbejdsløse hver Dag mellem Kl. 9—10.

Formanden Fru Inger Gamburg træffes Mandag og Fredag Aften fra 6—7.

Københavns Afd. 6.

(Strygerskernes og Vaskeriarbejderskernes Fagforening):

Kontor: Hauserplads 14[1]. Telf. Byen 7199.

Kontoret er aabent hver Dag fra 10—3. Mandag og Torsdag fra 5—7 og Lørdag fra 10—1.

Tilmelding og Kontrollering af arbejdsløse Medlemmer hver Dag fra Kl. 10—11 Form.

Københavns Afd. 7.

(Budene ved Bladkompagniet):

Kontor: Vesterbrogade 35, 1. Sal tv.

Kontoret er i Reglen aabent Tirsdag ra Kl. 12½—2½. Formandens Telefon: Damsø 4787.

Hovedkontoret, Evaldsgade 7, St., er aabent hver Dag fra 10—3. Telefon Central 5123 og **11723**.

Adressefortegnelse.

Aabenraa Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Kirstine Blenner, Møllegade 9.

Aalborg Afdeling 1. Formand: Fru Thekla Nielsen, Sjællandsgade 2, St. Telf. 1963. — Kasserer: Fru Marie Jensen, Valdemarsgade 28.

Aalborg Afdeling 2. Formand: Fru Nielsine Jensen, Lille Nygade 8[1], Tlf. 767. — Kasserer: Fru Marthine Christensen, Villa „Højen", Enghavevej, Vejgaard pr. Aalborg. Tlf. 3716.

Aarhus Afdeling 1. Formand: Frk. Albertine Stentoft, Gerlachsgade 11, St. Kontor: Langelandsgade 16. Tlf. 3044. — Kasserer: Fru Anna Pedersen, Langelandsgade 16.

Aarhus Afdeling 4. Formand: Fru Marie Johnsen, Steinmannsgade 14[3] tv. — Kasserer: Fru Cecilie Kopp, Marselis Boulevard 87, St.

Aarhus Afdeling 7. Formand: Fru Margrethe Rasmussen, Bruunsgade 57[4]. Kasserer: Fru Johanna Nielsen, Raadmand Liisbergsgade 5[2] tv.

Aars Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Karen Thomsen, Stejlmosevej 13.

Esbjerg Afdeling. Formand: Fru Minna Rasmussen, Jernevej 11. Tlf. 2387. — Kasserer: Fru Kirsten Hansen, Rolfsgade 3. Tlf. 1856.

Fensmark Afdeling. Formand: Fru Mary Zollfranck, Kalkerup, Holme pr. Olstrup. — Kasserer: Frk. Margrethe Ulrichsen, Holme Sipperup, Holme pr. Olstrup.

Fredericia Afdeling. Formand: Fru Karen Sørensen, Dronningensgade 90[1]. — Kasserer: Fru Marie Petersen, Nørrevoldgade 66.

Frederikshavn Afdeling. Formand: Fru Olga Nielsen, Ørnevej 9. — Kasserer: Fru Eva Olesen, Nørregade 3.

Frederiksværk Afdeling. Formand: Frk. Else Frederiksen, Tcherningsgade 8 A. — Kasserer. Frk. Karna Sinding Jensen, Fredensallé 10.

Glostrup Afdeling. Formand: Fru Birthe Jensen, Sydvestvej 21. — Kasserer: Fru Karen Andersen, Enighedsvej 7.

Grænge Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Marie Steinmeier, Grænge Station.

Haarby Afdeling. Formand: Fru Elna Hansen, Strandby pr. Haarby. — Kasserer: Fru Ingrid Rasmussen, Haarby.

Haderslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Scharnberg, Nørregade 48.

Hadsund Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Anna Jensen, Mogensgade 12.

Hasle Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. M. Petersen, Hasle Lystskov.

Haslev Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Johanne Jensen, Savskærervej.

Hedehusene Afdeling. Formand: Fru Edel Larsen, Hovedgaden 7, St. — Kasserer: Fru Erna Vendelboe, Enghøj, Vestervang.

Helsingør Afdeling. Formand: Fru Augusta Jensen, Grønnehavevej 41, St. Tlf. 1663. — Kasserer: Fru Martha Jørgensen, Svingelport 2 A, St. Tlf. 732.

Herning Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Petrine Christensen, Skolegade 58, St.

Hillerød Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Johanne Olsen, Østergade 1. Tlf. 212.

Hjørring Afdeling. Formand: Fru Agnes Christensen, Mellemgade. — Kasserer: Fru Ellen Petersen, Danmarksgade 30.

Hobro Afdeling. Formand og Kasserer: Fru A. Olsen, Mariagervej.

Holbæk Afdeling. Formand: Fru Laura Andersen, Marievej 17. — Kasserer: Fru Viola Iversen, Roedsvej 6.

Holeby Afdeling. Formand: Fru Karen Clausen, Vestervej, Holeby St. — Kasserer: Fru Paula Madsen, Gl. Holeby pr. Holeby.

Holstebro Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Laura Aagaard, Aaglimt 6.

Horsens Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Marie Nielsen, Houmannsgade 35. Tlf. 896 (privat). Tlf. 1521 (Kontoret).

Hundested Afdeling. Formand: Fru Edith Hansen, Nørregade 27[1]. — Kasserer: Fru Christine Clausen, Søndergade 28, Lynæs.

Jyderup Afdeling. Formand og Kasserer: Frk. Bertha Jensen, Solvej 4.

Kalundborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Manda Christensen, Slagelsehus A.

Kerteminde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Jenny Jørgensen, Præstegade 16[1].

Kolding Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Dagmar Kaehne, Kærmindevej.

Korsør Afdeling. Formand: Frk. Sofie Petersen, Rolighedsvej. — Kasserer: Fru Laura Henningsen, Strandvej 10.

Københavns Afdeling 1. Formand: Fru Edith Schwartz-Olsen, Sct. Knudsvej 23 A, St. Telefon 14539. — Kasserer: Fru Clara Vesti-Andersen, Sct. Knudsvej 23 A, St.

Københavns Afdeling 2. Formand: Fru Harriet Baadum, Sct. Knudsvej 23 A, St. — Kasserer: Fru Jenny Larsen, Sct. Knudsvej 23 A, St.

Københavns Afdeling 3. Formand: Fru Johanne Jensen, Skydebanegade 29[4]. Telefon V. 9165 x. — Kasserer: Fru Christiansen, Vibeholm 8, Valby.

Københavns Afdeling 4. Formand: Fru Karen Eltong, Vinkelager 30[3], Vanløse. Tlf. Damsø 4057 x. — Kasserer: Fru Carla Jørgensen, Frankrigsgade 52[1].

Københavns Afdeling 5. Formand: Fru Inger Gamburg, Rosenørnsallé 47, St. Tlf. Nora 5548. — Kasserer: Fru M. Mathiesen, Rosenørnsallé 47.

Københavns Afdeling 6. Formand: Fru Anna Clemmesen, Hauserplads 14[1]. Tlf. Byen 7199. — Kasserer: Fru Anna Larsen, Hauserplads 14[1].

Københavns Afdeling 7. Formand: Fru Gerda Petersen, Jernbaneallé 69[2]. Tlf. Damsø 4787. — Kasserer: Fru Ellen Emmé, Genforeningsplads 21[3], tv. Kontor: Folkvarsvej 11.

Københavns Afdeling 8. Formand: Fru Ella Nielsen, Rigsbjerggaardsallé 67, Hvidovre. — Kasserer: Fru Johanne Mortensen, Blegdamsvej 128. Ø.

Køge Afdeling. Formand: Fru Maja Frederiksen, Københavnsvej 18[1], Tlf. 794. — Kasserer: Fru Astrid Mortensen, Steensvej 20.

Lyngby Afdeling. Formand: Fru Christine Hansen, Odinsvej 10. — Kasserer: Fru Mary Petersen, Karoline Amalievej 90.

Middelfart Afdeling. Formand: Fru Karen Hansen, Elmegade 17. — Kasserer: Fru Martha Rasmussen, Øster Hougsvej 33.

Nakskov Afdeling. Formand: Fru Carlo Rosenbjerg, Tollesensvej 6 [2] tv. — Kasserer: Fru Hilda Hansen, Reimergade 19.

Nexø Afdeling. Formand: Fru Johanne Petersen, Lindestræde 8. — Kasserer: Fru Marie Tandrup, Grønnegade 5.

Nyborg Afdeling. Formand: Fru Sexta Bosse, Nørrevoldgade 36. — Kasserer: Fru Valborg Andreasen, Skippergade 20 [1].

Nykøbing F. Afdeling. Formand: Fru Kathrine Eriksen, Vandmøllestræde 4, o. G. — Kasserer: Fru Agnes Jørgensen, Ryesgade 25.

Nykøbing M. Afdeling. Formand: Fru Signe Hviid, Østergade 30 [1]. — Kasserer: Fru Hildegard Jensen, Nørrebro 70.

Nykøbing Sj. Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Erna Nielsen, Kildestræde 19.

Næstved Afdeling. Formand: Fru Johanne Andreasen, Kornbakken 21. — Kasserer: Frk. Henriette Poulsen, Kornbakken 33.

Odense Afdeling. Formand: Fru Rosalie Rohde, Pantheonsgade 5 [2]. Telf. 4018. — Kasserer: Frk. Laura Rasmussen, Pantheonsgade 5 [2].

Præstø Afdeling. Formand og Kasserer Fru Oline Jensen, Skibbinge pr. Præstø.

Randers Afdeling. Formand: Fru Elna Rasmussen, Villa „Ruth", Gl. Hobrovej, Telf. 3195. — Kasserer: Frk. Pouline Jensen, Nyvangsvej 8, Telf. 1279.

Ribe Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Helga Jensen, Slotsgade 284.

Ringsted Afdeling. Formand: Fru Ellen Simonsen, Dronningensgade 20 [1]. — Kasserer: Fru Karen Marie Christensen, Sct. Bentsgade 14.

Roskilde Afdeling. Formand: Fru Alma Jensen, Knudsvej 34 [1]. Tlf. 2049. — Kasserer: Fru Lise Francher, Østergade 12.

Ryomgaard Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Katrine Hansen, Ryomgaard.

Rønne Afdeling. Formand: Fru Annine Kæmpe, Rendegade 1. — Kasserer: Fru Emma Sonne, St. Torvegade 66.

Skagen Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Sigrid Nielsen, Thorkild Skarpes Gaard.

Slagelse Afdeling. Formand: Fru Sofie Johansen, Klosterbanken 8. — Kasserer: Fru Sofie Jørgensen, Løvegade 54 [1].

Skelskør. Formand: Fru Emilie Christensen, Spegerborgvej 33. — Kasserer: Fru Helene Petersen, Østergade 10.

Skive. Formand: Fru Agnes Christensen, Frederiksdal 2 A. — Kasserer: Fru Kathrine Ustrup, Norgaardsvej 3.

Struer Afdeling. Formand: Fru Krista Kristiansen, Strandvejen 21. — Kasserer: Frk. Eva Engkilde, Søndergade 29.

Svendborg Afdeling. Formand: Fru Marie Jensen, Mellemvej 9 [1]. — Kasserer: Fru Anna Jørgensen, Skattergade 22 St. Tlf. 1979.

Sønderborg Afdeling. Formand: Fru Margrethe Meyer, Dybbølsgade 22. — Kasserer: Fru Jensigne Nielsen, Gothersgade 13 [1].

Stege Afdeling. Formand: Fru Karoline Hardenberg, Nygade 3, Landsmark pr. Stege. — Kasserer: Fru Anna Jensen, Nygade 10, Landsmark pr. Stege.

Thisted Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Christine Dragsbech, Østerbakken 19.

Vamdrup Afdeling. Formand: Frk. Mathilde Budde, Nygade 7. — Kasserer: Fru Elly Hansen, Nørregade 37.

Varde Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Lydia Sørensen, Hjertingsvejs Sidevej.

Vejen Afdeling. Formand: Fru Dagmar Wollesen, Østerallé 64, St. — Kasserer: Fru Mette Jensen, Korsgade 4.

Vejle Afdeling. Formand: Fru Birtha Nielsen, Vardevej 20 A, Telf. 2082. — Kasserer: Frk. Maria Jensen, Fredericiagade 6. Telf. 2433.

Viborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Kirstine Andersen, Store Sct. Mikkelsgade 20.

Vinderup Afdeling. Formand: Fru Petrine Bech, Skolevej 12. — Kasserer: Fru Andrea Skød Petersen, Enghave. Sevel.

Vordingborg Afdeling. Formand og Kasserer: Fru Oline Fabricius, Valdalsallé 4.

Ledvogterskernes Afdelinger:

1. Distrikt. Formand: Fru Johanne Jensen, Vogterhus 12, Tingsted. — Kasserer: Fru Marie Larsen, Hus 31 a, Tjæreby St.

2. Distrikt. Formand: Fru Martha Christiansen, Vogterhus 47, Jelling St. — Kasserer: Fru Petrine Christiansen, Vogterhus 2, Skernvej, Holstebro.

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Redigeret af Forretningsfører *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.

Medlemsblad for
KVINDELIGT ARBEJDERFORBUND I DANMARK
Naar du gør din Pligt, kan du kræve din Ret

Nummer 97 | Oktober 1940 | 25. Aargang

Forbundets Landsmøde

Mandag den 26. August 1940.

Det viste sig at være en god Ide Hovedbestyrelsen fik, da den besluttede at indkalde Formændene og Kassererne for de Afdelinger, der har Repræsentationsret, (d. v. s. tæller over 10 Medlemmer), til et Landsmøde.

Flere store Spørgsmaal saavel vedrørende Fordelingskassens som Arbejdsløshedskassens Forhold blev grundigt gennemdrøftet, og vort Partis Formand, Folketingsmand Hedtoft-Hansens Foredrag om den politiske Situation blev for os alle en berigende Oplevelse, ihvert Fald for Social-Demokraterne.

Mødet begyndte præcis Kl. 10 og i Salen i „Folkets Hus" paa Enghavevej, var ophængt Forbundets Fane, flankeret med 2 mægtige Dannebrogsflag.

Formanden bød paa Hovedbestyrelsens Vegne Velkommen, og udtalte, at grundet paa det af Kriselovenes Vedtagelse stærkt forøgede Arbejde og de mange nye Problemer vi var blevet stillet overfor efter den 9. April, var det naturligt, at Hovedbestyrelsen havde ønsket, at man mødtes for at drøfte Forholdene. Man havde ment det heldigst at indkalde saavel Formændene som Kassererne, for at de kunde faa alle de Oplysninger, Forholdene gjorde nødvendige.

Folketingsmand Hedtoft-Hansen.

Det var Meningen, at Formiddagsmødet skulde benyttes til at drøfte Fordelingskassen m. m., medens vort Partis Formand, Folketingsmand Hedtoft-Hansen, i Eftermiddagsmødet vilde holde et Foredrag om: Situationen i Dag.

Forsamlingen sang derefter en af Oscar Hansen forfattet Sang. „Den frie Tanke blev Danmarks Sind".

Til Dirigenter valgtes: For Formiddagsmødet, Sekretær Dagmar Petersen, for Eftermiddagsmødet, Forbundsformand Fanny Jensen.

Dagsordenen var:

1) Arbejdsfordeling, Arbejdsfordelingskasse og Lønskat.
2) Beregning af Understøttelse for Ægpakkere og andre Sæsonarbejdere.
3) Det nye Kvitteringssystem for Provinsen (A-Kassen).

Eftermiddagsmødet:

4) Foredrag: Situationen i Dag.
5) Afslutning.

Dirigenten Fru Dagmar Petersen gav derefter Ordet til Formanden, som holdt et forklarende Foredrag vedrørende Arbejdsfordelingsloven.

Omtalte herunder, at der allerede nu var truffet Aftaler, der omfattede flere Tusinde af Forbundets Medlemmer, der er ialt truffet cirka 150 Enkeltaftaler foruden flere Rammeaftaler om Arbejdsfordeling, og Formanden havde anvendt den Fremgangsmaade i Stedet for personligt at godkende disse naar de blev indsendt fra Afdelingerne, at behandle dem i et Udvalg, der foruden af de faste Tillidsmænd paa Kontoret blev suppleret med Inger Gamburg, Edith Olsen og Harriet Baadum. Efter at være godkendt her, sendes de henholdsvis til Fordelingsnævnet og D. s. F. Naar de er bleven godkendt ogsaa i disse to Institutioner faar Hovedkontoret Underretning og først da kan vi give vore Afdelinger Meddelelse om, at Aftalerne er godkendt, og at der maa foretages Udbetaling af Fordelingskassen. Jernindustrien er den Industri, i hvilken der er truffet flest Aftaler. Dette skyldes for en Del, at Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund har truffet Aftaler med saa godt som alle jernindustrielle Virksomheder. Alene i denne Industri er der snart et Par Tusinde Kvinder under Arbejdsfordelingen.

Vi havde oprettet Arbejdsfordelingskasse i 25 Afdelinger. Det gjaldt nu om at finde den mest praktiske Maade at arbejde med Fordelingskassen paa, og Direktoratet gik ind paa vort Forslag om at fritage os for Kontrolkort, med Undtagelse af Jernindustrien. I Stedet for skal Arbejdsgiverne afgive deres Erklæring paa Kvitteringslisten.

Formanden omtalte Kvitteringslisterne og de individuelle Kvitteringer (bl. a. for Medlemmer under 17 Aar) og udtalte: „Vi skal nu, indtil 1. September, se hvorledes Loven har virket, om den eventuelt skal overgaa fra en frivillig Ordning til en fast Lov, idet Tiden indtil 1. September skal virke som en Slags Prøvetid".

Udbetalingen inddeltes i 2 Turnus, fra 1. Juni til 15. Juli og fra 15. Juli til 1. September.

Vi er klare over, at vel skal vi arbejde for en Arbejdsfordeling, men der skal dog være en vis Grænse, under 32 Timers Arbejde pr. Uge vil vi ikke gerne gaa.

Omtalte derpaa de udsendte Cirkulærer og det stærkt forøgede Arbejde for Tillidsmændene, som de dog alle som een havde paataget sig uden Indvendinger. Det var af stor Vigtighed, at der udbetales rigtigt, idet Regnskaberne skulde revideres af Arbejdsdirektoratet og for meget udbetalt Understøttelse vilde blive krævet tilbagebetalt.

Gennemgik derefter Udbetalingslisternes Kolonner og gav en indgaaende Vejledning vedrørende deres Udfyldelse.

Efter en meget nøjagtig Redegørelse af de forskellige Forhold vedrørende Udbetalingen, sluttede Formanden med at meddele, at vi ikke paa nuværende Tidspunkt kunde oplyse, hvormange der var kommet i Arbejde paa Grund af Loven, men denne har utvivlsomt haft den Virkning, at det Arbejde, der er, strækker længere til.

Derefter var Ordet frit og i den paafølgende Diskussion deltog: Ane Petersen, Aarhus, Agnes Jørgensen, Nykøbing F., Margrethe Rasmussen, Aarhus 7, Inger Gamburg, København 5.

Den sidste Taler sluttede sit Indlæg med at udtale sin Anerkendelse af de fra Hovedkontoret udsendte Cirkulærer.

Formanden replicerede til de forskellige Forespørgsler og forklarede bl. a. Beregningen af Lønskatten.

Man gik derefter over til næste Punkt paa Dagsordenen: Beregning af Understøttelse paa nedsat Tid til Ægpakkere og andre Sæsonarbejdere.

Formanden fik Ordet og meddelte, at denne Sag havde verseret i Arbejdsdirektoratet i henved 2 Aar. Vi havde nu faaet en endelig Opgørelse fra Direktoratet med Hensyn til Beregning af Timetal for Medlemmer paa Ægpakkerier, Fjerkræslagterier, Konservesfabrikker (herunder Mælk, Fisk og Grøntkonserves). Der var udsendt Cirkulærer herom og Ordningen træder i Kraft fra 1. September. Gjorde Forsamlingen opmærksom paa, at Spørgsmaalet, Sæsonarbejderes Tilknytning til vor Arbejdsløshedskasse skal tages op til Behandling paa vort Delegeretmøde næste Aar. Dette var en Forudsætning for at faa denne Ordning vedtaget.

I den efterfølgende Diskussion deltog: Sigrid Nielsen, Skagen, Karen Andersen, Glostrup, Karen M. Christensen, Ringsted, Marie Jensen, Vejle.

Man gik nu over til næste Punkt: Det nye Kvitteringssystem for Provinsen. Formanden redegjorde for Nødvendigheden af denne Forandring.

Den var ikke længere til at komme udenom, idet vi stadig ved den aarlige Stikprøverevision, der foretages af Direktoratet, havde store Divergenser mellem Kontrolbogen og den udbetalte Understøttelse. Samtidig vil den nye Ordning lette Kassererne med den daglige Kontrol, da denne nu foretages ved Afkrydsning paa selve Kvitteringen paa dertil indrettede Kolonner.

Selvfølgelig er der en Del Vanskeligheder at overvinde naar man begynder paa noget nyt, men det skal nok vise sig i det lange Løb, at være det helt rigtige. Fremkom derefter med Oplysninger vedrørende Paategning af Kvitteringerne paa Karensdage, ved nedsat Tid, under Ferie eller Sygdom. Disse Paategninger vilde forenkle Arbejdet.

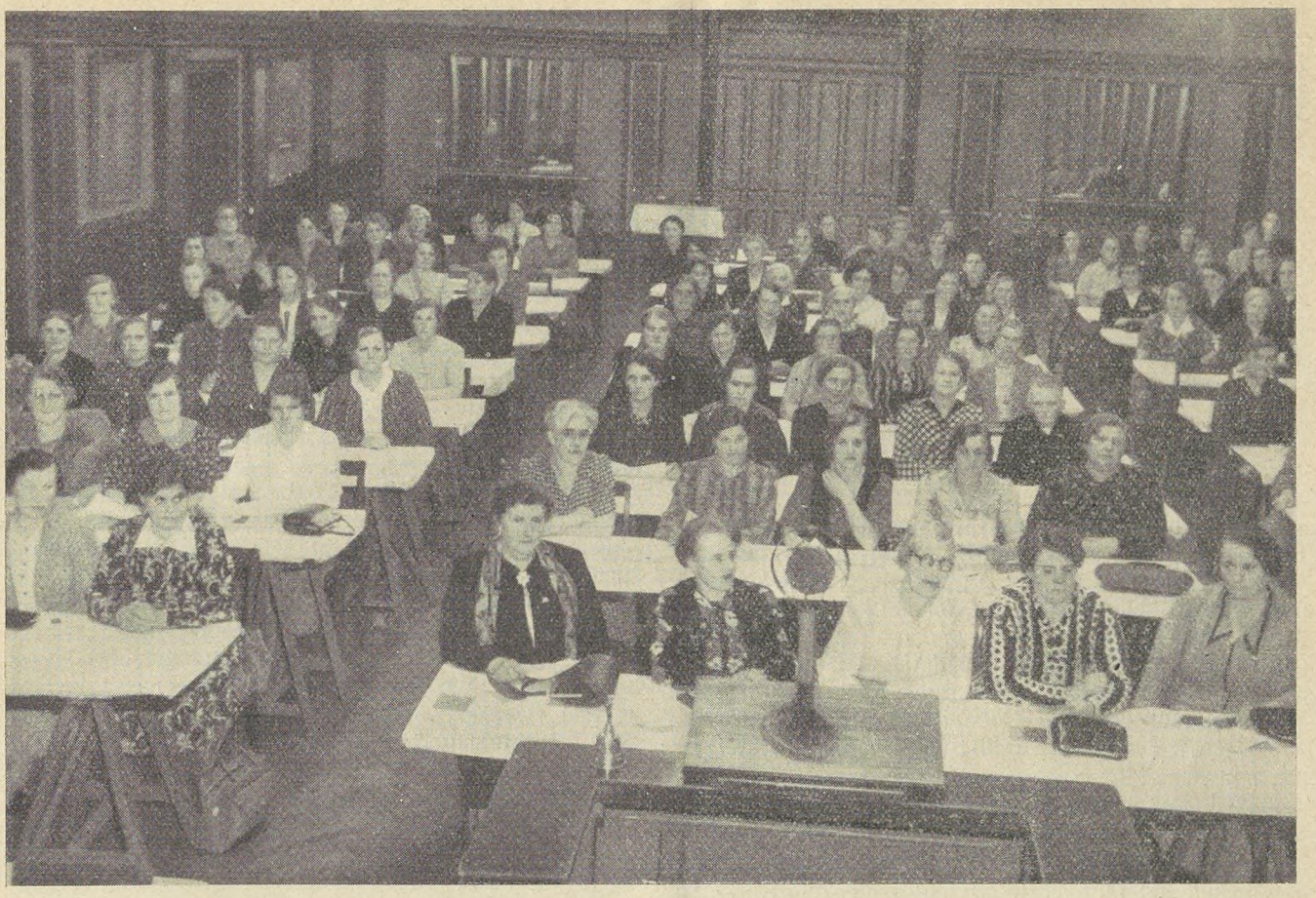
I den derefter følgende Diskussion deltog: Kirsten Hansen, Esbjerg, Ane Petersen, Aarhus, Karen Andersen, Glostrup. Formanden replicerede og gav som sidste Punkt under Formiddagsmødet Beretning om det af Ministeriet stærkt forøgede Arbejde for vore Afdelinger i A. L. K., idet der nu krævedes foruden Fra- og Tilmeldning af Arbejdsløse til Anvisningskontorerne, som vi har det nu, ogsaa skal tilgaa Anvisningen Anmeldelse af hvert nyt Medlem, der optages i Kassen, samt Frameldelse naar hun enten udmeldes eller tilflyttes en anden Kasse, ligesom der nu skal anvendes Stempel paa de til Anvisningen, den sidste Fredag i hver Maaned, tilsendte Kontrollister. Den har man kun skullet afkrydse før.

Alt dette vil give et stærkt forøget Arbejde og da Ministeriet ogsaa forlangte, at Kasserne skulde udfylde et Kort for hvert Medlem til Brug for et af Anvisningen oprettet Kartotek, tog 12 Mands Udvalget resolut Sagen i sin Haand og ved et Møde med Direktoratet og Ministeriet lykkedes det os at paavise, hvor uendeligt meget Arbejde dette vilde medføre for de i Forvejen overbebyrdede Tillidsmænd. Vi fik derefter en mere tillempet Ordning, hvorved vore Afdelinger slap fri for at udfylde disse Kort, mod at udfylde Opsummeringslisterne i Oktober Maaned. Anvisningskontorerne skal saa, paa Grundlag af disse Opsummeringslister, selv udarbejde dette nye Kartotek, men Afdelingen skal, for stadig at holde det a jour, sende Tilmeldinger hver Gang der optages eller udmeldes et Medlem. Iøvrigt oplyste Formanden, at hun havde været mest ivrig i sin Protest, medens mange af de andre Kassers Repræsentanter havde erklæret, at dette Ekstraarbejde var vore Kasserere nødt til at paatage sig, saafremt vi vilde bevare Kassernes Selvstyre.

I Eftermiddagsmødet var Fanny Jensen Dirigent. Hun bød vort Partis Formand, Folketingsmand Hedtoft-Hansen, og vor tidligere Forretningsfører, Fru Sofie Rasmussen, hjertelig Velkommen, hvorefter Forsamlingen paany sang „Den frie Tanke blev Danmarks Sind".

Saa stod Hedtoft-Hansen paa Talerstolen hilst af Forsamlingens stærke Bifald. Hedtoft-Hansen gav derefter i et 2 Timer langt Foredrag en fuldstændig Redegørelse over Situationen i vort Land ligefra den 3. September 1939, da Krigen udbrød, til 9. April, og Tiden fra 9. April og til denne Dag.

Forsamlingen var stærkt grebet af Hedtoft-Hansens dybt alvorlige Foredrag, og da han sluttede, rejste alle sig, og gav ved minutlangt Bifald til Kende, hvilken Oplevelse det havde været for dem, kun de 3 Kommunister blev demonstrativt siddende. Til Slut udbragte Forsamlingen et Leve for vor Partiformand under fornyet, bragende Bifald.

Fra Landsmødet i København 1940.

Derefter bragte Dirigenten Hedtoft-Hansen en hjertelig Tak for det tankevækkende Foredrag (stærke Haandklap fra Forsamlingen), og oplæste en Resolution, der var bleven vedtaget i Hovedbestyrelsen med 17 Stemmer mod 3 (Kommunister):

„Kvindeligt Arbejderforbunds Tillidsmænd (Formænd og Kasserere) fra hele Landet forsamlet til Møde i København den 26. August 1940, udtaler en Tak til vore Partifæller i Regering og Rigsdag for deres Indsats i disse for vort Land saa alvorlige og usikre Tider.

Vi er indforstaaet med, at den kommende Vinter vil blive meget vanskelig for os alle at komme igennem, selv for os, der har vort Arbejde, men for vore arbejdsløse Medlemmer bliver det umuligt at klare det nødvendigste, saafremt Prisstigningerne fortsættes,

Vi henstiller derfor til vore Partifæller i Regering og Rigsdag at søge fastsat Maksimalpriser paa de livsnødvendigste Ting, da Smaahjemmene ellers trues af økonomisk Sammenbrud.

Vi udtaler ligeledes vor Tak for den Beslutning Regeringen traf den 9. April, hvilken Beslutning vi som Kvinder, Hustruer og Mødre har særlig Forudsætning for at kunne paaskønne.

Vi tilsiger det danske Socialdemokrati vor uforbeholdne Støtte til at føre vort folkestyrede Land frit og frelst gennem Krigens Vanskeligheder."

Resolutionen vedtoges med alle Stemmer mod 3 (Kommunister).

Efter at Hovedkasserer Fru Kirsten Rasmussen havde givet forskellige Oplysninger, fik Gerda Petersen, Formand for Københavns Afdeling 7, Ordet og udtalte — idet hun takkede Hedtoft-Hansen for det udmærkede Foredrag — at det nu maatte staa Kvinderne klart, at de havde en dobbelt Opgave at røgte, den nemlig, foruden at passe deres Arbejde, ogsaa at gøre deres til at sprede Hygge i deres Hjem, noget der nu mere end nogensinde tiltrængtes, en Opgave som hun var sikker paa, at de ikke vilde svigte, men tage op med Alvor og ærlig Vilje.

Derefter bragte Dirigenten, paa Hovedbestyrelsens Vegne, Forsamlingen en Tak for i Dag, og udtalte Haabet om, at de Oplysninger, der var givet, dels om Forbundets egne Sager og dels gennem Hedtoft-Hansens Foredrag, vilde støtte Tillidsmændene i deres daglige Arbejde.

Det maa være saadan for os alle sammen, at vort Arbejde — nu mere end nogensinde — præges af Ansvarsfølelse, Tillid og Samhørighed.

Vi har alle vort Forbund kært, lad os derfor give hinanden Haandslag paa, at vi vil give det hele vor Arbejdsevne, hver især paa den Plads, vi er valgt. Vi gaar svære og haarde Tider i Møde, og der kræves Besindighed, Omtanke og megen Resignation af hver af os.

Skal vi komme nogenlunde igennem disse Vanskeligheder, er det vor Pligt at vise Enighed, Sammen-

hold og Fællesfølelse, saavel indenfor vort Forbund som vort Parti. Vi maa ikke blive modløse eller slippe Haabet om, at bevare vor Selvstændighed saa vi fortsat kan udføre vort Arbejde til vore Medlemmers Gavn. Formanden sluttede med et: Vel mødt, Kammerater, til Kongres i 1941.

Forsamlingen sang derefter „Danmark for Folket", og det helt igennem vellykkede og, takket være vor Partiformands Foredrag, ogsaa politisk meget oplysende Landsmøde, var slut. Mens vore Medlemmer sagde Farvel til hinanden, hørte vi mange anerkendende Ord om det Initiativ, Ledelsen havde udvist ved Afholdelse af dette Møde.

Lov om Arbejdsforhold.

Endelig blev „Lov om Arbejdsforhold" vedtaget paa Rigsdagen. Det holdt haardt, grundet paa Venstres sejge Modstand, der var Aarsag til, at Lovforslaget undergik forskellig Ændringer, før det kunde forelægges paa Rigsdagen.

Ved sidste Behandling i Landstinget blev Loven altsaa vedtaget af Social-Demokratiet med Tilslutning af Radikale, Konservative, Retsforbundet og Venstre — der var 13 Venstremænd til Stede, heraf stemte 7 for og 6 imod —!

Imod Loven stemte naturligvis Kommunister, Nationalsocialister og Bondepartiet.

Denne Lov er en Følge af den særlige Situation, vi er kommet ind i og er jo af rent midlertidig Karakter, idet den er gældende til 1. November 1941.

Der er her skabt et Fællesorgan mellem Arbejdsgivere og Arbejdere til Afgørelse af alle Spørgsmaal, hvorom der ikke kan opnaas Enighed.

Vi maa jo ikke glemme, at den almindelige Fremgangsmaade med Hensyn til Forhandlinger med Arbejdsgiverne stadig er uforandret, idet Forhandlingsreglerne jo fortsat er gældende. Formen vil fremtidig blive: først Forhandling i Underorganisationerne, saa i Hovedorganisationerne, dernæst i Fællesudvalget, og, kan Enighed ikke opnaas her, saa i Overenskomstnævnet, hvor Spørgsmaalet faar sin endelige Afgørelse, idet Forligsinstitutionen ved Lovens Gennemførelse er ophævet, og Overenskomstnævnet bliver den afgørende Myndighed, naar der ikke kan opnaas Enighed ved Forhandling i de andre Instanser.

Loven forbyder Arbejdskonflikter af enhver Art, men naar vi tager de sidste vanskelige Aar i Betragtning, hvor Regeringen, for at undgaa saadanne Konflikter, Gang paa Gang har maattet ophøje Forligsmandens Forslag til Lov, kan dette jo ikke undre.

Fred til Arbejde er en bydende Nødvendighed, og naar Kommunisterne hævder, at De samvirkende Fagforbund — ved deres Medvirken til Lovens Vedtagelse — har solgt Arbejdernes Medbestemmelsesret, er det jo som sædvanligt kun et Forsøg paa at saa Utilfredshed og Splid imellem Arbejderne, skønt det, vi alle sammen nu har allermest Brug for, er Ro og Besindighed.

I denne Tid er der mange Ting, der fylder os med Undren, lige fra vort Dagværk begynder, til vi om Aftenen blænder vore Ruder, men Kommunisternes manglende Forstaaelse af de i vort Land siden 9. April ændrede Forhold forundrer os egentlig ikke.

Selv under normale Forhold har de altid været optaget af at kritisere Social-Demokratiett Arbejde og hvert eneste Forslag, der blev gennemfort paa Rigsdagen og som tog Sigte paa at gavne Arbejderne, hvordan skulde man saa i de nuværende haarde Tider kunne vente den mindste Forstaaelse fra dem eller deres Blad „Arbejderbladet".

Jeg advarer derfor indtrængende vore Medlemmer imod at lytte til Roster, der kommer fra den Kant. Det er jo altid en taknemlig Opgave at kritisere alt, hvad Regeringen laver, men gøre det bedre, hvis de selv kom til Magten, vilde jo være umuligt, og det ved de ogsaa godt selv.

Den Tilslutning, de samvirkende Fagforbunds Formand, Laurits Hansen, fik, da han paa Repræsentantskabsmødet havde redegjort for Loven, viser imidlertid tydeligt, at vore egne forstod, hvad det gjaldt.

Kun 3 Kommunister stemte imod Forslaget, som Forsamlingen vedtog uden Diskussion.

Det skal ogsaa nok vise sig i Tiden, der kommer, at der netop under de ekstraordinære Forhold kræves dygtige, stærke og modne Fagforeninger, og til at bevare disse kan hvert eneste Medlem medvirke ved at vise Sammenhold og Forstaaelse, thi netop derved øges Fagforeningernes Styrke.

Der er vel ingen Tvivl om, at Direktør Erik Dreyer. som var Formand for Forligsinstitutionen, ogsaa bliver Formand for Nævnet, ligesom vore 3 dygtige Repræsentanter: Arbejdsmændenes Formand Axel Olsen, Smedenes Formand, Peder Andersen og De samvirkende Fagforbunds Formand Laurits Hansen, efter al Sandsynlighed vil blive valgt ind i Nævnet, og dette er jo en absolut Garanti for, at vore Sager i alle Maader vil blive samvittighedsfuldt behandlet.

Vi aftrykker Loven og opfordrer hvert eneste af vore Medlemmer til at gennemlæse den, saa de alle kan blive klare over, hvad den betyder.

Lov om Arbejdsforhold.

§ 1.

Stk. 1 Til Varetagelse af faglige, økonomiske og sociale Interesser for derved at fremme Landets produktionsmæssige og erhvervsmæssige Forhold oprettes der et Arbejds- og Forligsnævn. Efter Indstilling af Hovedorganisationerne udnævner Arbejdsministeren 3 Repræsentanter for hver af Hovedorganisationerne, henholdsvis Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund i Danmark, til Medlemmer af Nævnet samt en Stedfortræder for hvert Medlem. Ved Behandling af de i § 2 nævnte Forhold ledes Nævnet af et Formandsskab bestaaende af 3 af Kongen udnævnte Medlemmer; samtidig med Udnævnelsen af disse Medlemmer udnævnes der af Kongen 3 Stedfortrædere for Medlemmerne. Udnævnelsen af Formandsskabets Medlemmer og Stedfortrædere, der alle skal have Indsigt i økonomiske og sociale Forhold, og af hvilke ingen maa repræsentere Arbejdsgiver- eller Arbejderinteresser, har Gyldighed til Lovens Udløb.

Stk. 2. Ved Behandling af Sager vedrørende Løn- og Arbejdsvilkaar for Arbejdsgivere eller Arbejdere, der ikke kan anses for tilstrækkeligt repræsenteret igennem de efter Hovedorganisationernes Indstilling valgte Medlemmer, udtræder efter Arbejdsministerens nærmere Be-

stemmelse i de enkelte Tilfælde henholdsvis 4 eller 2 af de nævnte Medlemmer repræsenterende henholdsvis Arbejdsgiver- og/eller Arbejderinteresser, og for saa vidt de paagældende Arbejdsgiveres eller Arbejderes faglige Interesser i Henseende til Løn- og Arbejdsvilkaar varetages af en Organisation, indtræder i Stedet for de saaledes udtraadte Medlemmer efter Arbejdsministerens nærmere Bestemmelse som Medlemmer henholdsvis 4 eller 2 Repræsentanter for den eller de paagældende Organisationer. Findes en saadan Organisation ikke, indtræder som Medlemmer henholdsvis 4 eller 2 Repræsentanter for de paagældende Interesser; dersom de paagældende ikke selv kan tilvejebringe en efter Arbejdsministerens Skøn egnet Repræsentation, udpeger Den faste Voldgiftsret Medlemmerne, der skal have Kendskab til Arbejdsforholdene inden for det paagældende Omraade, og som saa vidt muligt skal repræsentere de paagældende Arbejdsgiver- eller Arbejderinteresser.

Stk. 3. Nævnets Beslutninger træffes ved Stemmeflerhed inden for Nævnets Medlemmer; for saa vidt der ved Afstemningen ikke kan opnaas Flertal for Sagens Afgørelse, træffer Formandsskabet Afgørelsen.

Stk. 4. Nævnets Sekretær udnævnes af Arbejdsministeren efter Nævnets Indstilling.

Stk. 5. Arbejdsministeren er bemyndiget til at fastsætte de nærmere Regler for Nævnets Forretningsgang.

§ 2.

Stk. 1. Det paahviler Arbejds- og Forligsnævnet at træffe Afgørelse af saadanne Spørgsmaal vedrørende overeskomstmæssige Løn- og Arbejdsforhold, der i Medfør af Reglerne i § 4 indankes eller forelægges for det. Nævnet kan herunder i Tilfælde, hvor Gyldighedsperioden for Løn- og Arbejdsvilkaar, der er fastsat af Nævnet, ad overenskomstmæssig Vej eller af det i § 4 nævnte Fællesudvalg, er udløbet, uden at ny Bestemmelse har kunnet træffes ad sædvanlig Vej, fastsætte, paa hvilke Vilkaar der skal arbejdes inden for paagældende Omraade.

Stk. 2. Nævnet træffer derhos Afgørelse af Uoverensstemmelser, der forelægges det, om kollektive eller generelle Løn- og Arbejdsvilkaar for Arbejdsgivere eller Arbejdere, der ikke er omfattet af en Overenskomst herom, idet det er en Betingelse for Fastsættelse af Løn- og Arbejdsvilkaar for saadanne Arbejdsgivere eller Arbejdere, at denne af Nævnet skønnes paakrævet for at opnaa en af Hensyn til Arbejdsforholdenes rolige Udvikling ønsket Ensartethed i Lønningerne eller en Tilpasning, hvorved saavel Produktionens Omfang og Kvalitet som Antallet af beskæftigede tages i Betragtning. For saa vidt een af Parterne ikke ønsker Uoverensstemmelsen forelagt til Nævnets Afgørelse, kan den anden Part indbringe Spørgsmaalet om Uoverensstemmelsens Forelæggelse for Nævnet for et af Den faste Voldgiftsret nedsat Udvalg bestaaende af 3 Medlemmer, af hvilke Formanden skal opfylde Betingelserne for at blive valgt til Medlem af Nævnets Formandsskab. Dersom dette Udvalg finder, at de for dette foreliggende Oplysninger sandsynliggør, at den i 1. Pkt. nævnte Betingelse er til Stede, forelægges Sagen for Nævnet.

§ 3.

Stk. 1. Nævnet er berettiget til at afgive Indstilling til Arbejdsministeren om Gennemførelsen af saadanne Foranstaltninger af lovmæssig eller administrativ Karakter, der tjener til Fremme af de i § 1 nævnte Interesser. Nævnet skal være raadgivende for Arbejdsministeren i Tilfælde, hvor Ministeren finder det ønskeligt at forelægge dette Spørgsmaal vedrørende de under Arbejdsministeriet hedhørende Anliggender, ligesom Arbejdsministeren er bemyndiget til inden for dette Omraade at tillægge Nævnet Løsningen af særlige, afgrænsede Opgaver.

Stk. 2. Ved Løsningen af de i Stk. 1 nævnte Opgaver kan der tilforordnes Nævnet den fornødne sagkyndige Bistand, ligesom der, hvis det skønnes ønskeligt, af Arbejdsministeren i det enkelte Tilfælde kan beskikkes Nævnet en Leder, der ikke maa repræsentere Arbejdsgiver- eller Arbejderinteresser.

§ 4.

Stk. 1. Til Behandling af saadanne Spørgsmaal om overenskomstmæssige Løn- og Arbejdsforhold, der ikke har kunnet ordnes ad sædvanlig overenskomstmæssig Vej, og hvis Afgørelse ikke i Henhold til Lov eller overenskomstmæssig Aftale er tillagt administrative eller fagligretlige Organer, nedsættes der efter Indstilling af de 2 Hovedorganisationer af Arbejdsministeren et Fællesudvalg bestaaende af 3 Medlemmer med 3 Stedfortrædere for hver af de nævnte Organisationer, dog saaledes at Bestemmelsen i § 1, Stk. 2. finder tilsvarende Anvendelse. Til Medlemmer og Stedfortrædere af Fællesudvalget kan ikke vælges Personer, der er valgt til Medlemmer af eller Stedfortrædere i det i Medfør af § 1 nedsatte Nævn.

Stk. 2. Fællesudvalget optager, for saa vidt en forligsmæssig Løsning ikke kan tilvejebringes, Spørgsmaalet til Afgørelse, og opnaas der inden for Udvalget Flertal for Sagens Afgørelse, er denne Afgørelse bindende for Parterne, dog at Parter, der ikke er Medlemmer af en af de to Hovedorganisationer, saavel som 2 af de af Hovedorganisationerne valgte Medlemmer inden for en Frist af 14 Dage har Appelret til Arbejds- og Forligsnævnet; skønner Nævnet, at Sagen er af uvæsentlig Betydning, kan Nævnet afvise Sagen, i hvilke Tilfælde Fællesudvalgets Afgørelse er endelig.

Stk. 3. Opnaas der ikke inden for Udvalget Flertal for Sagens Afgørelse, forelægges denne, saafremt en af Parterne eller 2 af de af Hovedorganisationerne valgte Medlemmer inden for en Frist af 14 Dage begærer det, Arbejds- og Forligsnævnet til Afgørelse efter Reglen i § 2.

Stk. 4. Udvalgets Sekretær udnævnes af Arbejdsministeren efter Udvalgets Indstilling.

§ 5.

Stk. 1. Ved Sagernes Behandling for Arbejds- og Forligsnævnet skal Parterne skriftligt afgive deres Paastande, hvorefter Sagen behandles ved mundtlig Forelæggelse efter tilsvarende Regler som gældende ved Den faste Voldgiftsret.

Stk. 2. Arbejds- og Forligsnævnet kan paalægge Parterne Sagsomkostninger og bestemme disses Størrelse og Fordeling.

Stk. 3. Sager vedrørende Brud paa de af Arbejds- og Forligsnævnet trufne Beslutninger eller paa Afgørelser af det i § 4 nævnte Udvalg indbringes for Den faste Voldgiftsret og behandles i Overensstemmelse med Reglerne i Lov Nr. 536 af 4. Oktober 1919 om Den faste Voldgiftsret.

§ 6.

Stk. 1. Saavel Arbejds- og Forligsnævnet som Fællesudvalget og det i § 2, Stk. 2, omhandlede Udvalg har Adgang til et indkalde Enkeltpersoner og Organisationer, der i saa Fald har Pligt til at give Møde for at meddele saadanne Oplysninger, som de paagældende Organer maatte anse for nødvendige af Hensyn til deres Afgørelser.

Stk. 2. Tilsidesættelse af Bestemmelserne i Stk. 1 straffes med Bøde, for saa vidt ikke højere Straf maa antages forskyldt. Sager herom behandles som Politisager. Bøder tilfalder Statskassen.

§ 7.

Udgifter til Vederlag til Nævnets Formandsskab og Formanden for det i § 2, Stk. 2, omhandlede Udvalg samt til Nævnets og Fællesudvalgets Sekretariat og den i § 3 omhandlede særlige Bistand for Nævnet afholdes af Statskassen.

§ 8.

De overenskomstmæssige Aftaler mellem Organisationerne er fortsat gældende, for saa vidt de ikke er i Modstrid med nærværende Lovs Bestemmelser.

§ 9.

Denne Lov, der træder i Kraft straks, er gældende til 1. November 1941, for saa vidt den ikke ved kongelig Anordning sættes ud af Kraft forinden. Saa længe Loven gælder, maa Arbejdsstandsninger ikke iværksættes inden for de af Loven omfattede Arbejdsomraader, medmindre det drejer sig om de særlige Undtagelsestilfælde, der er omhandlet i § 5 i Norm for Regler for Behandling af faglig Strid.

Lov Nr. 5 af 18. Januar 1934 om Mægling i Arbejdsstridigheder som ændret ved Lov Nr. 96 af 20. Marts 1940 sættes ud af Kraft, saa længe nærværende Lov har Gyldighed. I Stedet for den i i § 9, Stk. 2, i Lov om Apotekervæsenet Nr. 107 af 31. Marts 1932 omhandlede Henvisning til Forligsinstitutionen træder Behandling efter Bestemmelserne i nærværende Lov.

⊡

Beregning af Understøttelse for Sæsonarbejdere (Æg o. s. v.).

I Februar 1938 klagede nogle Ægpakkersker i Vejle Afdeling til Arbejdsdirektoratet, fordi de mente sig forurettede over Kassens Beregning af deres Understøttelse for nedsat Tid.

Da Sagen kom frem til Undersøgelse, viste det sig, at de paagældende Kvinder — og forøvrigt mange med dem — havde en saa ringe Beskæftigelsesgrad, at de ikke vedblivende kunde bevare deres Tilknytning til Arbejdsløshedskassen.

Tabet af denne vilde vi for enhver Pris forhindre, idet det vilde være katastrofalt for disse Kvinder, hvoraf Størsteparten er ældre enligtstillede — og navnlig under de nuværende vanskelige Forhold aldeles udelukkede fra at faa Beskæftigelse i andre Brancher.

Direktoratet har stillet sig meget forstaaende overfor vore Argumenter, og nedenstaaende Ordning er blevet truffet, dog med den Tilføjelse, at Spørgsmaalet: Sæsonarbejderes Tilknytning til Arbejdsløshedskassen bliver taget op til Behandling paa vort kommende Delegeretmøde i 1941.

Vi har ikke ventet Tak for disse vore Bestræbelser for at hjælpe vore Medlemmer — det er jo en Del af vort Arbejde — men den Indignation, som nogle af dem nu giver Udtryk for, er virkelig helt ved Siden af.

Ganske vist skal dette Arbejde nu sidestilles med Arbejde paa nedsat Tid, hvad de paagældende Kvinders Aarsfortjeneste fuldt ud retfærdiggør, hvorfor der kun maa udbetales efter 6 Dages Understøttelse, men man glemmer rent Forbedringen ved Beregningen af Timetallet, hvor man før regnede med 8, 16 og 24 Timer, regner man nu med 10, 18 og 26 Timer.

Vi har ydet en virkelig Indsats i hele denne Sag, som — hvilket man synes at glemme — ikke er rejst af os, men af vor Vejle Afdeling, og kan derfor tage den uberettigede Kritik med Sindsro. Sagens Realitet er jo, at vi har bevaret Medlemsretten i Arbejdsløshedskassen for ca. 1400 Kvinder, at der saa er enkelte Medlemmer indenfor Mælke- og Fiskekonservesfabrikkerne, hvis Indtægt har ligget over 1200 Kr. aarligt, og som nu ogsaa kommer ind under Ordningen, er naturligvis beklageligt, men da der ikke kan tages Særstilling for disse Medlemmer, kan vi jo ikke ændre dette.

Vi er bekendt med, at de paagældende har indsendt en Klage til Direktoratet, og kan jo saa forvente paany at skulle begynde med omfattende Skriverier om denne Sag, uden at det, efter al Sandsynlighed, vil ændre Afgørelsen.

Mon ikke de utilfredse Medlemmer i Vejle Afdeling, der i sin Tid rejste Sagen, nu vil kunne indse, hvilke Konsekvenser deres Klage nemt kunne have faaet, ikke alene for dem selv, men for alle vore øvrige Medlemmer indenfor de nævnte Brancher.

Maatte dette være dem en Lære i Fremtiden, saa de tænker sig bedre om en anden Gang, før de lader en saadan Sag gaa til Tops!

Hvad der nu videre skal ske for disse Sæsonarbejdere, skal Delegeretmødet i 1941 træffe Afgørelse om.

For at Ordningen kan blive kendt af alle vore Medlemmer indenfor de paagældende Brancher, aftrykker vi nedenfor den Skrivelse, vi har modtaget fra Arbejdsdirektoratet dette Spørgsmaal vedrørende, i sin fulde Ordlyd:

Til

De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasse.

Ved Skrivelse af 30. Oktober 1939 meddelte man den ærede Hovedledelse, at Direktoratet efter Omstændighederne mente at kunne gaa med til, at Understøttelsesudbetalingen til Medlemmer, der er beskæftiget paa Fjerkræslagterier, Konservesfabrikker (Mælk-, Fisk- og Grøntkonserves) og Ægpakkerier indtil videre foregik under Anvendelse af en af Hovedledelsen foreslaaet Skala, idet Direktoratets Tilslutning dog var betinget af visse Forudsætninger og Ændringer i Skalaens Tekst, hvorhos endelig Godkendelse først kunde meddeles, naar Udkast til en ændret Formulering af Skalaen var indsendt til Direktoratet.

Der har herefter været ført forskellige Forhandlinger mellem Direktoratet og Hovedledelsen vedrørende nævnte Udkast, hvorunder man er enedes om et Forslag til en ny Skala, hvorefter det i den tidligere Skala anvendte Princip om Sammenlægning

af Arbejdstimer fra en Uge til en anden af praktiske Hensyn er bortfaldet, saaledes at i Stedet herfor hver Uge betragtes som en afsluttet Enhed, og hvoraf det direkte fremgaar, hvilken Understøttelse der for hver Uge svarer til en given Arbejdsmængde.

I denne Anledning skal man meddele, at Direktoratet i Overensstemmelse med Resultatet af Forhandlingerne vil kunne gaa med til, at Understøttelsesudbetalingen til de omhandlede Medlemmer indtil videre foregaar under Anvendelse af følgende Regler:

„Til Medlemmer, der er beskæftiget paa Fjerkræslagterier, Konservesfabrikker og Ægpakkerier, udbetales der kun indtil 6 Dages Understøttelse pr. Uge, og Arbejdet kommer iøvrigt i Betragtning ved den ugentlige Understøttelsesudbetaling paa følgende Maade:

1. Arbejde i indtil 3 Timer kommer ikke i Betragtning, og der udbetales Understøttelse for 6 Dage.
2. Arbejde i over 3 Timer indtil 10 Timer regnes for 1 Arbejdsdag, og der udbetales Understøttelse for 5 Dage.
3. Arbejde i over 10 Timer indtil 18 Timer regnes for 2 Arbejdsdage, og der udbetales Understøttelse for 4 Dage.
4. Arbejde i over 18 Timer indtil 26 Timer regnes for 3 Arbejdsdage, og der udbetales Understøttelse for 3 Dage.
5. Ved Arbejde i over 26 Timer bortfalder Understøttelsen for hele den paagældende Uge.

Understøttelsen bortfalder ligeledes ved en ugentlig Fortjeneste af mindst 25 Kr. (midlertidigt forhøjet til 27 Kr.).

Det er som nævnt i Direktoratets Skrivelse af 30. Oktober 1939 en Forudsætning for Anvendelsen af heromhandlede Regler, at hele Spørgsmaalet om Ægpakkerskers og hermed ligestillede Arbejderes Medlems- og Understøttelsesret efter forudgaaende Forhandling med Direktoratet søges vedtægtsmæssigt ordnet paa Kassens førstkommende Delegeretmøde i 1941."

Vater.

Afsluttede Overenskomster.

Med Midtjyllands Ægeksport, Brande, er Overenskomsten forlænget til 1. April 1942. Lønnen er uforandret 91 Øre pr. Time.

Med Dansk Andels-Ægeksport er truffet den Ordning, at Filialen i Ringsted gaar ind under den kollektive Overenskomst med samtlige Ægforretninger.

Med Marketenderiet paa Gummifabrikken „Codan", Køge, er afsluttet Overenskomst. Lønnen er 1 Kr. pr. Time plus Dyrtidstillæg. Kvinderne erholder Kitler. Overenskomsten er gældende til en 1. Marts.

Ved Forhandling med Fiskekonservesfabrikken „Kerteminde" er opnaaet et Dyrtidstillæg af 11 Øre pr. Time. Overenskomsten løber saa uforandret til 1. April 1941.

Med Glostrup Bys Sygekasse er oprettet ny Overenskomst. Lønnen tillagdes 5 Kr. og er nu 55 Kr. pr. Maaned. Under Sygdom betales halv Løn i 3 Maaneder. Overenskomsten er gældende til 1. Maj 1941.

Mæglingsmøder.

Med Fabrikken „Plastica" er truffet Aftale vedrørende Sammenblanding af Akkord og Timelønsarbejde for Kvinderne. 1) Timelønsarbejde afregnes de første 4 Uger med normal Timeløn. 2) Efter 4 Ugers Forløb betales der til Kvinder, som ikke kan gaa i Akkord, et Afsavnstillæg paa 8 Øre pr. Time. 3) Forekommer der i en Uge baade Akkord og Timelønsarbejde, afregnes de første 16 Timelønstimer med normal Timeløn, der er 73 Øre. Det resterende Antal Timer beregnes med Akkordafsavnstillæg.

Mæglingsmøde afholdt med Firmaet „Koreska", Ørnevej, i Anledning af Klage over Fradrag i Lønnen for 2 Kvinder. Firmaet oplyste, at de to Kvinder var sat til andet Arbejde end det, de tidligere havde udført, deres Fortjeneste var ikke nedsat. Sagen sluttedes med, at Spørgsmaalet om Bonusordningen henvistes til lokal Forhandling, som skal være tilendebragt indenfor en Maaned. I dette Tidsrum oppebærer de to Kvinder deres hidtidige Løn.

Mæglingsmøde afholdt med Centralvaskeriet og „Heimdal" til Behandling af Klage over, at Skjortestrygerskerne er blevet sat paa Timeløn. Man enedes om, at de nugældende Akkordsatser for Skjorter bibeholdes, indtil Centralvaskeriet og „Heimdal" har ændret Skjortepresserne til Dobbeltpresser. Derefter indføres samme Akkordsatser, som benyttes paa N. L. Dehns Dampvaskeri for samme Arbejde. Med Hensyn til de Kvinder, som lægger Kroptøj fra Damprullen sammen paa Akkord, er man enige om at fortsætte som hidtil. Det er dog en Selvfølge, at Virksomhedens Ret til at ændre Metoderne ikke bliver berørt af denne Aftale.

Ved et Fællesmøde den 14. August i Arbejdsgiverforeningen behandledes en Uoverensstemmelse angaaende Beregningen af Dyrtidstillæg efter Overenskomsten af 31. Oktober 1939, til vore Medlemmer ved Aarhus Stiftstidende. Man enedes om at fastsætte Dyrtidstillægget for Bladbudene til Kr. 2,30 pr. Uge. Tillægget udbetales fra indeværende Uge.

Ledvogterskernes Afdeling
II Distrikt

afholdt ordinær Generalforsamling i Herning den 4. August 1940, Kl. 11 Formiddag. Formanden, Fru Kristiansen aabnede Mødet med at begrunde Udsættelsen af Generalforsamlingen til saa langt hen paa Sommeren. Dette skyldtes jo de ekstraordinære Forhold, som vi for Tiden var inde i her i Landet og de vanskelige Forbindelser, udtalte Haabet om, at der snart maatte oprinde lysere og mere betryggende Forhold at arbejde videre under. Bød derefter de mødte velkommen, specielt de indbudte Gæster, — der var fra Banepersonalets Fællesbestyrelse mødt Formanden, Frederik Bøtkjær, Odense, som tillige var Repræsentant for Banepersonalet i Afdeling 1, Formanden for Banepersonalets Afdeling 2, A. Jensen, Aarhus, og fra Afdeling 3, Th. Frederiksen, Herning, samt Banevagt Thom Brande.

Formanden overbragte en Hilsen fra Forretningsføreren, Fru Fanny Jensen, København, samt Formanden for Ledvogterskernes Afdeling, I Distrikt, Fru Jensen, Tingsted, der paa Grund af de vanskelige Trafikforhold desværre ikke kunne komme til Stede.

Derefter gik man over til Dagsordenen. 1. Punkt var Valg af Ordstyrer. Fru Poulsen, Viborg, valgtes og gav derefter Ordet til Sekretæren, der oplæste Forhandlingsbogen. Derefter aflagde Formanden en kort Beretning om Arbejdet i det forløbne Aar, særlig omtalte Formanden den Forhandling, der havde fundet Sted i Foraaret og hvor der var opnaaet Reguleringstillæg samt en Lønforhøjelse af 5 Øre pr. Dag med tilbagevirkende Kraft (Reguleringstillægget var jo nu under de indtrufne Forhold i Lighed med andre Organisationers blevet trukket tilbage). Omtalte ligeledes de nye Ferieregler, hvor Ledvogterskerne i Lighed med andre faar indtil 12 Dages Ferie med Feriepenge (4 pCt. af Aarslønnen udbetalt ved Feriens Begyndelse), ligeledes var der opnaaet en ny Fridags-Ordning, saaledes at 22 Fridage om Aaret skal falde paa Søn- eller Helligdage. Derefter drøftedes Betaling for Tjeneste i Hvilepauser ved løbende Særtog.

Efter at Beretning og Protokol var godkendt, aflagde Kassererskeu Regnskab, der udviste en Kassebeholdning paa 260 Kr. 63 Øre og balancerede med 300 Kr. 05 Øre. For at undgaa alle de store økonomiske Tab ved upaalidelige Medlemmer, vedtoges det at Kassererskeu *ikke maatte udsende Mærker over 2 Mdr.* før Betalingen indgik.

Regnskabet godkendtes. Til Formand genvalgtes Fru Kristiansen og til Bestyrelsen genvalgtes M. Jensen, Studsgaard og Fru Johanne Thomsen, Thyregod. Til Revisorer Rigmor Nielsen, Vildbjerg, og K. Lauridsen, Vildbjerg, (Genvalg). Lønningerne fastsættes til Formanden 100 Kr. aarlig og til Kassererskeu 125 Kr. Af Forslag var indkommet to, efter at disse var behandlet, overlodes det til Formanden at forsøge disse fremmet.

Gæsterne havde derefter Ordet og takkede for Indbydelsen og for Samarbejdet og lovede at være behjælpelig med alt, som kunne være til Gavn og Nytte for det fremtidige Arbejde. Formanden sluttede Generalforsamlingen med en Tak til de modte og Tak for Tilliden, de viste ved at genvælge hende Aar efter Aar. Lovede, at alt hvad der kunde gøres under de nuværende Forhold, skulde blive gjort, samt udtalte Haabet om, at vor Afdeling trods alle Vanskeligheder maatte bestaa til Gavn for Ledvogterskernes Arbejdsforhold.

Petrine Kristiansen.

Rugbrødspris og Dyrtidstillæg.

Som det vel allerede er vore Medlemmer bekendt, dels gennem de fra Hovedkontoret til Afdelingerne udsendte Cirkulærer og dels gennem Dagspressen, har Rigsdagen vedtaget „Tillæg til Lov af 30. Maj 1940 om det for Regulering af Arbejdslønninger gældende Pristal“ ifølge hvilken der ydes vore hos Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening samt hos saadanne Arbejdsgivere, der har ydet Dyrtidstillæg i Henhold til Overenskomsten af 31. Oktober 1939, beskæftigede Medlemmer et yderligere Dyrtidstillæg af 4,15 Øre pr. Time.

Det samlede Dyrtidstillæg bliver derved for Medlemmer, der hidtil har oppebaaret 10,45 Øre pr. Time i Dyrtidstillæg lig 14,60 Øre pr. Time og for Medlemmer, der hidtil har oppebaaret 11 Øre pr. Time lig 15,15 Øre pr. Time.

De allerfleste af vore Medlemmer vil faa dette Tillæg, men som sædvanlig vil vi faa Vanskeligheder med Arbejdsgiverne indenfor Ægbranchen, idet disse Virksomheder mener ikke at skulle give Tillæget. Vi har nu rettet en skriftlig Henvendelse til disse Virksomheder, og bliver denne resultatløs, anmoder vi om en Forhandling gennem De samvirkende Fagforbund.

Samtidig er — ligeledes paa Regeringens Foranledning — Rugbrødsprisen blevet nedsat med 24 Øre — idet et 4 Kilo Rugbrød er nedsat fra Kr. 1,45 til Kr. 1,21. Selv om vi maaske kunne synes, at denne Nedsættelse kunde have været større, saa betyder dette en Udgift for Staten paa flere Millioner Kr., og Nedsættelsen vil jo alligevel kunne mærkes særligt i Hjem med mange Børn.

Stiftelsesfest i Rønne Afdeling

Den 13. April d. A. kunde vor Rønne-Afdeling holde 25-Aars Jubilæum, men paa Grund af de alvorlige Begivenheder, der var gaaet umiddelbart forud, blev Festen selvfølgelig aflyst.

Nu mente Bestyrelsen imidlertid, at Tiden var inde til at fejre Jubilæet, og Lørdag den 7. September var Medlemmerne indbudt til Fællesspisning med Underholdning og Dans paa „Industrien“.

Endvidere var indbudt Fællesorganisationens Formand, Smed Holger Lundgreen, Redaktionssekretær ved vort Blad i Rønne, Harry Hansen, og Forbundsformand Fanny Jensen.

Paa Slaget 7 marcherede Festdeltagerne ind i den overmaade smukt pyntede Festsal, og Formanden, Fru Anine Hansen, bød Medlemmerne og Gæsterne hjerteligt Velkommen. Efter en Velkomstsang fik Forbundsformand Fanny Jensen Ordet og overbragte Afdelingen Hovedbestyrelsens hjertelige Lykønskning samtidig med, at hun udtalte sin Glæde over, at Bestyrelsen nu havde besluttet af fejre Afdelingens 25-Aarsdag. Fagforeningens Arbejde er jo saa meget værd, at det vilde være meningsløst helt at forbigaa Dagen. Omtalte Tiden, der var gaaet, og de Resultater, der var opnaaet; nu er vist alle enige om, at det var en klog Beslutning, Kvinderne i Rønne tog, da de for 25 Aar siden blev enige om at stifte en Fagforening.

De viste, at de allerede den Gang forstod Sammenholdets Betydning, og Arbejdet i Afdelingen har i Aarenes Løb altid været præget af dette Sammenhold. Derfor er Afdelingen ogsaa en af dem, man indenfor Fællesorganisationen regner stærkt med.

Omtalte det store Modsætningsforhold mellem Verdenskrigens første Aar: 1915, da Afdelingen blev stiftet, og nu. Den Gang var alt i stærk Vækst herhjemme, nye Industrier opstod og gav Arbejde til mange Hænder. Under den nuværende Krig er al Eksport standset, Raavarer kan ikke indføres fra Udlandet, og Lovgivningsmagten har været nødsaget til at indføre Arbejdsfordeling.

Vort Forbund har altid arbejdet paa at forbedre Kvindernes Løn- og Arbejdsvilkaar, og Resultaterne har Medlemmerne her i Rønne i Dag god Grund til at

anerkende, ligesom Social-Demokratiet gennem Aarene ved Lovgivning Gang paa Gang har forbedret de arbejdsløses Kaar. Det bedste Bevis herfor har vi i de forhøjede Understøttelser, der blev vedtaget sidste Vinter.

Omtalte Begivenhederne den 9. April og den Beslutning, Regeringen traf denne skæbnesvangre Dag, en Beslutning, som vi Arbejdere har Grund til at sige Tak for. Tiden efter denne Dag bragte store Forandringer paa mangfoldige Omraader, men vi har fulgt De samvirkende Fagforbunds Parole: hver især roligt og uanfægtet at passe vort Arbejde.

I Forstaaelse af, at der under de ændrede Forhold maa finde en vis Tilpasning Sted, er det Forlig blevet til, som er indgaaet mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund. Dette Forlig, der nu er blevet ophøjet til Lov, viser, at vi Arbejdere har forstaaet, at Tiden stiller Krav til os, som vi ikke kan komme udenom. Vore Medlemmer maa derfor være med til først og fremmest at slutte op om det Forbund, de selv har været med til at bygge op, og som nu tæller 25000 Medlemmer.

I den graa og mørke Tid, vi nu gennemlever, er det mere end nogensinde før paakrævet, at vi alle viser Trofasthed mod vort Forbund.

En af de Vanskeligheder, Tiden fører med sig, er Angrebet paa den gifte Kvindes Arbejdsret, men her staar Forbundet fast paa Kravet om, at ethvert Medlem — uden Hensyn til sin ægteskabelige Stilling — har Ret til at udføre et ærligt Arbejde, selvom mange af vore mandlige Kammerater ikke har kunnet følge os her, men tværtimod har modarbejdet os i denne Sag.

Formanden opfordrede Medlemmerne til i Enighed at værne om de Goder, der allerede er opnaaet. Kun naar vi alle giver Udtryk for Enighed og Sammenhold, staar vi stærkt, thi vi vil endnu faa mange Vanskeligheder at kæmpe med, og Tiden kalder nu mere end nogensinde paa den enkeltes Ansvarsfølelse.

Formanden takkede Afdelingen for godt og ærligt Samarbejde i de mange Aar og rettede en særlig Tak til de to Tillidsmænd Fru Anine Hansen og Fru Emma Sonne, der begge har udført et virkeligt godt og samvittighedsfuldt Arbejde.

Som et Bevis for, at Hovedbestyrelsen værdsætter den Indsats, der gøres af gode og stabile Tillidsmænd, overrakte Formanden dem hver et smukt Spisebestik i Sølv.

Formanden sluttede sin Tale med Haabet om, at Enighed og Sammenhold ogsaa fortsat maa blive det bærende for det fremtidige Arbejde indenfor vort Forbund og udbragte et stærkt besvaret Leve for Rønne Afdeling.

Smed Lundgreen bragte i en Tale Fællesorganisationens Tak for Samarbejdet med Rønne Afdeling. Særlig Fru Hansen og Fru Sonne har udført et stort Arbejde indenfor Fagbevægelsen i Rønne, som Fællesorganisationen i Dag vil bringe dem en særlig Tak for.

Harry Hansen bragte en Hilsen fra Social-Demokraten og holdt en glimrende Tale ud fra det Motto, der staar paa Afdelingens Fane: „Gør Din Pligt — kræv Din Ret!"

Der blev under Middagen afsunget flere udmærkede Sange, hvoraf en, der var skrevet til den 13. April — da vi paa Grund af Isvinteren kæmpede med de vanskelige Trafikforhold — virkede overordentlig pudsig og gjorde vældig Lykke.

Der var fra andre Fagforeninger sendt saavel Telegrammer som Blomsterhilsener til Festen.

Fru Hansen bød nu Velbekomme og udtalte sin egen og Fru Sonnes Tak for Gaver og Hilsener og sluttede sin Tale med at sige, at det altid vilde være dem begge en Glæde at arbejde i Medlemmernes og Forbundets Interesse.

Saa var der forskellig Underholdning paa Scenen, og den smukke Stiftelsesfest sluttede med et Par Timers Dans.

25-Aars Stiftelsesfest i Køge Afdeling.

Søndag den 8. September 1940 fejrede Køge Afdeling sin 25-Aars Stiftelsesfest paa Teaterhotellet.

Kl. 6 samledes 350 Deltagere i den smukt pyntede Sal og indtog deres Pladser til Musikkens Toner.

Afdelingens Formand, Fru Maja Frederiksen, bød Forsamlingen Velkommen, et særligt Velkommen til Aftenens Gæster, som var følgende: Æresmedlem Fru Anna Feigh, som var Afdelingens Medstifter og første Formand, Forbundets Næstformand Dagmar Petersen, Næstformanden for Fællesorganisationen Vilh. Hansen, Formand for Social-Demokratisk Forening I. P. Haagensen, og udtalte Ønsket om, at vi maatte tilbringe nogle hyggelige Timer sammen, og glemme det daglige Arbejde og Besvær.

Dagmar Petersen holdt Festtalen og udtalte: „Paa Hovedbestyrelsens Vegne takker jeg for Indbydelsen og ønsker Afdelingen Tillykke. En særlig Hilsen bringer jeg fra Forbundets Forretningsfører Fanny Jensen, som var forhindret i at være til Stede. Det er i Dag en særlig Anledning, der har kaldt os sammen. Køge Afdeling har bestaaet i 25 Aar, og det er en Mærkedag, som det er naturligt, at vi ønsker at fejre. Maaske er der nogle, der kunde mene, at det ikke er Tider til at feste i, men er Tiden alvorlig, kan det være Gavn at komme sammen og glemme det ubehagelige og sprede Tankerne. Lad os derfor i Aften paa kammeratlig Maade fejre denne Dag.

Den Tid, vi gennemlever, er meget alvorlig og ikke mindst for Arbejderklassen. Siden Danmark den 9. April blev besat af en fremmed Magt, har der ligesom lagt sig en Taage over os, ingen véd, hvor den bærer hen, kun véd og lover vi hinanden at staa sammen og hver især at udføre det Arbejde, der er betroet os, og vi ønsker alle, at den Dag ikke er fjern, da Danmark igen bliver frit og uafhængigt.

Naar vi ser tilbage paa den svundne Tid, er det store Resultater, der er opnaaet siden Afdelingen stiftedes den 3. September 1915. Det gik ikke helt stille af her i Køge, da Kvinderne skulde organiseres, de mødte stor Modstand fra Arbejdsgiverne.

Den første Overenskomst var med Afvulkaniseringsfabrikken og Lønnen var den Gang 22 og 25 Øre i Timen, og Arbejdstiden en ganske anden end nu.

Udviklingen her i Køge har vist, at Kvinderne forstod Betydningen af Sammenhold, ikke alene indenfor de faglige, men ogsaa indenfor de politiske Organisationer.

Medlemsantallet er nu gaaet frem til ca. 500.

Omtalte en Række gode sociale Love, bl. a. 8-Timersdagen som et særligt Gode for Arbejderne, ikke mindst for Kvinderne, der nu, foruden at passe Mand og Børn, ogsaa kunde faa Tid at dygtiggøre sig ved Deltagelse i meget af det Oplysningsarbejde, der bliver tilrettelagt.

Tiden kræver meget Arbejde af vore Tillidsmænd ude omkring i Afdelingerne, et Arbejde, som vi fra Forbundets Side anerkender fuldt ud, og jeg beder Medlemmerne om, i disse tunge Tider ikke at tabe Humøret, men bevare Troen paa eders Forbund, bevar Sammenholdet og Kammeratskabet, saa tror jeg, der kommer en Dag, hvor vi kan se Fremtiden trygt i Møde.

Jeg takker alle Medlemmerne for godt Sammenhold og beder jer om at være med til at værne om den Ledelse, I har valgt.

En Tak til Bestyrelsen for godt Samarbejde mellem Hovedforbundet og Afdelingen og jeg adresserer Takken til jeres Formand Fru Maja Frederiksen, hun har været jer en god Formand, der aldrig var bange for at tale jeres Sag hos Arbejdsgiverne.

Jeg kan ikke undgaa at berøre den Sag, som jo er jer alle bekendt, nemlig Afskedigelsen af vore gifte Kvinder, den har gjort dybt Indtryk paa vort Forbund, netop fordi den rører ved en Ret, som vi ser os berøvet, nemlig Retten til Arbejde, hvad enten man er gift eller ugift. Vi haaber, Sagen løses paa en for begge Parter tilfredsstillende Maade.

Jeg takker ligeledes Afdelingens Kasserer, Fru Astrid Mortensen, der altid har udført sit Arbejde til Forbundets fulde Tilfredshed og som Tak for trofast udført Arbejde, vil jeg paa Hovedbestyrelsens Vegne bede jer modtage denne Opmærksomhed. — Denne bestod af et Spisebestik i Sølv.

Til Slut udbragte Taleren et Leve for Køge Afdeling.

Næstformanden for Fællesorganisationen, Vilh. Hansen, rettede paa Organisationens Vegne en Tak til Kvinderne for deres Indsats i Organisationslivet i Køge By.

Formanden for Socialdemokratisk Forening, I. P. Haagensen bragte en Hilsen og udtalte, at han var glad for at deltage i Festen, idet han tog det som et Bevis for, at der altid har været et godt Samarbejde mellem de faglige og politiske Organisationer med det Formaal at skabe det bedst mulige Forhold for den samlede Arbejderklasse. Fru Astrid Mortensen overrakte Fru Feigh en smuk Sølvskaal med Frugt som Tak for hendes Arbejde i de første svære Aar. Fru Feigh takkede bevæget for den store Opmærksomhed, der blev vist hende paa denne Dag.

Under Spisningen blev der sunget flere Sange, som gjorde megen Lykke.

Formanden rettede en Tak til Talerne for de smukke Ord, der havde lydt, ligeledes til de Organisationer og Institutioner, der havde sendt deres Lykønskning til Festen i Form af en Mængde smukke Blomsterkurve, disse var: Forbundsformand Fanny Jensen, Fællesorganisationen, Socialdemokratisk Forening, Østsjællands Social-Demokrat, Fællesklubben paa Gummifabrikken, Dansk Galochefabrik, Husassistenternes Fagforening, Træarbejdernes Fagforening og Køge Bryggeri.

Derefter opførte lokale Kræfter en morsom Sketch, som gjorde megen Lykke.

Festen forløb paa en smuk Maade og sluttede med et muntert Bal.

Dagmar Petersen.

Stiftelsesfest i Nykøbing F.

Nykøbing F.-Afdeling fejrede Lørdag den 17. August 20-Aars Stiftelsesfest paa Hotel „Valdemar".

Kl. 7 samledes Medlemmer og Gæster ved et meget smukt pyntet fælles Kaffebord.

Indbudt var: Borgmester A. V. Jensen og Forbundsformand Fanny Jensen.

Afdelingens Formand, Fru Kathrine Eriksen, holdt en nydelig Velkomsttale og udtalte Haabet om, at man vilde faa et rigtigt fornøjeligt Samvær med det bekendte gode Hummør, der altid kendetegner Afdelingens Sammenkomster.

Gav derefter Ordet til Forbundsformanden, der holdt Aftenens Festtale.

Fanny Jensen lykønskede Afdelingen med de 20 Aar og omtalte den Fremgang og de Resultater, der var opnaaet.

Gav derefter en Oversigt over Situationen, saaledes som denne har udviklet sig siden den 9. April, og omtalte de mangeartede Problemer, vi indenfor Organisationerne siden da er blevet stillet overfor.

Det er en svær Prøvelsens Tid for os alle, men Arbejderne har, stort set, forstaaet Tidens Alvor, og at det nu først og fremmest gælder om at vise Enighed indenfor vore Rækker og derved medvirke til at bevare Organisationernes Selvstændighed.

Omtalte de nye Kriselove, hvis Vedtagelse havde foraarsaget et mægtigt ekstra Arbejde; et Arbejde vi imidlertid paatager os med Glæde, naar vi blot kan tjene vore Medlemmers Interesser.

Bragte Afdelingen og særlig Formanden og Kassereren Hovedbestyrelsens Tak for godt og trofast Samarbejde, og overrakte dem hver en Keramik-Vase.

Opfordrede Medlemmerne til at vise Bestyrelsen Tillid og derved lette dem det stadig voksende Arbejde, der fra Forbundets Side paalægges dem, og som netop i denne Afdeling udføres med stor Omhu og Dygtighed.

Forsamlingen rejste sig, da Fru Jensen sluttede med at udbringe et Leve for Enighed og Samhørighed indenfor den danske Fagbevægelse. (Stærkt Bifald.)

Efter Afsyngelsen af en Sang, fik Borgmesteren Ordet og holdt en stærkt politisk præget Tale — det var Ord, der havde Bud til os alle —. Borgmesteren, der tillige er Formand for Arbejdernes Fællesorganisation, overrakte herfra en meget smuk Sølvdirigentklokke med Tak for den Dygtighed og Energi, Bestyrelsen altid havde udvist i Samarbejdet med Fællesorganisationen.

Borgmesteren sluttede med at opfordre Forsamlingen til ogsaa i Fremtiden at slutte stærkt op om Socialdemokratiet, det Parti, der altid har været Talsmand for de Smaa i Samfundet.

Borgmesteren sluttede med at udbringe et stærkt besvaret Leve for Nykøbing F. Afdeling.

Formanden og Kassereren bragte Hovedbestyrelsen en Tak for den Paaskønnelse, der var vist dem, og efter at man havde sunget endnu en Sang, bød Formanden velbekomme, og Medlemmerne fik sig nu en Svingom indtil Kl. 12.

Derefter samledes en Del af Medlemmerne og Gæsterne til et fornøjeligt Smørrebrødsbord, hvor flere af dem havde Ordet og takkede for den vellykkede Aften, og der var hos alle Enighed om, at det i eet og alt havde været en god Fest, der varslede godt for Afdelingens Arbejde i Fremtiden.

De statsanerkendte Arbejdsløshedskasser.

Da det er kommet til Direktoratets Kundskab, at enkelte Arbejdsløshedskasser ved Administration af Lov Nr. 280 af 30. Maj 1940 om midlertidig Fordeling og Regulering af Arbejde ikke overholder det i Direktoratets Cirkulære af 15. Juli d. A. givne Paalæg om, at Opsummering af ledige godtgørelsesberettigede Timer *ikke* vil kunne udstrækkes udover en Periode paa 6 Uger, saaledes at eventuelle overskydende Timer ved 6-Ugers-Periodens Slutning *ikke kan overføres* til den nye 6-Ugers-Periode, skal Direktoratet indskærpe Kasserne, at denne Bestemmelse ubetinget maa overholdes.

Det bemærkes, at Udbetalinger i Strid med denne Bestemmelse ubetinget vil blive krævet tilbagebetalt i Overensstemmelse med Reglerne for Tilbagebetaling i Direktoratets ovennævnte Cirkulære, Afsnit VI, sidste Stykke.

Vater.

Vi anmoder vore Afdelinger om nøje at overholde dette. *F. J.*

Meddelelse fra Arbejdsdirektoratet.

Til De kvindelige Arbejderes Arbejdsløshedskasse!

Under Henvisning til Størrelsen af den indenfor Kassens Omraade værende Arbejdsløshed har den ærede Hovedledelse i Skrivelse af 25. September d. A. andraget om, at Kassens arbejdsløse Medlemmer erholder Adgang til i Henhold til Arbejdsløshedslovens § 32, Stk. 2, at oppebære Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden under Deltagelse i Undervisningen paa Kursus eller Skoler.

I denne Anledning skal man næst at udtale, at de i Direktoratets Cirkulære af 17. September 1936 vedrørende Arbejdsløshedsfondens Ydelse af Støtte til Undervisning af arbejdsløse i § 1 fastsatte Betingelser for Udbetaling af omhandlede Skoleunderstøttelse efter de foreliggende Oplysninger om Arbejdsløshedens Størrelse indenfor Kassens Omraade skønnes at være til Stede for Tiden for nærværende Kasses Vedkommende meddele, at Andragender om omhandlede Understøttelse fra Kassens arbejdsløse Medlemmer — indgivet paa den af Direktoratet til dette Brug autoriserede Blanket — fra *1. Oktober 1940 indtil videre* vil kunne forventes bevilgede under Forudsætning af, at de paagældende Medlemmer iøvrigt opfylder de i fornævnte Cirkulære nærmere fastsatte Vilkaar.

Vater.

Ovenstaaende er Svar paa en af os i Aar som tidligere Aar indsendt Ansøgning om, at vore arbejdsløse Medlemmer faar Adgang til at oppebære Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden under eventuel Deltagelse i Undervisning paa Kursus eller Skoler.

Afdelingerne kan rekvirere Ansøgningsskemaer paa Hovedkontoret.

En dejlig Uge paa Karlslunde Strandhus.

Vi startede fra Toftegaards Plads Søndag den 4. August med 4 Biler til „Folke-Ferie"s Strandhus ved Karlslunde.

Ved Ankomsten fik vi anvist vore Værelser, hvorefter vi alle gik en Tur for at se, hvorledes der saa ud omkring selve Feriehjemmet.

Først er der en dejlig stor, aaben Plads med Vipper og Gynger til lige stor Glæde for store og smaa, omgivet af smukke Lyngbakker, der ligger i Læ af et Naaletræshegn, og saa kom vi lige ned til den aabne, friske Strand, hvor selv de allermindste Børn nød at gaa og pjaske i Vandet.

Kl. 6 var der Aftensmad — varm Ret og koldt Bord — og saa blev der budt Velkommen og sunget: „Goddaw, Goddaw med Dig".

Om Morgenen stod den paa Havregrød, Ost og Brød og al den Kaffe, man kunde drikke.

Kl. 12 Middag — to Retter — Kl. 3 Kaffe med hjemmebagt, Kl. 6 Aftensmad, men hvert Maaltid var en Fest, saa godt og smukt var alt arrangeret og tillavet — og een Ting fandt jeg særlig godt: der var ingen Snobberi og Kapløb om, hvem der mødte finest til Bordet! blot man havde en Badekaabe paa, kunde man møde i Badedragt.

Vi havde en Dag i Ugen Besøg af vor Forretningsfører, der er Medlem af Bestyrelsen for „Folke-Ferie", og ved Bordet holdt hun en lille Tale henvendt til Feriehjemmets dygtige Leder, Fru Nielsen, og udtalte, at der ikke var nogen, der — som netop Arbejderkvinden — forstod at værdsætte det at kunne sætte sig til et smukt dækket Bord uden at behøve selv at have Arbejdet med det i sin Ferie; hun er jo ellers den, der maa sørge for de andre i den Retning.

Som Skik og Brug er, blev der om Fredagen arrangeret lidt Fest, og jeg tror, vi var særlig heldige med gode Kræfter. Der blev opført forskelligt med Sang og Tryllekunst, og et Par Kammerater opførte en lille Enakter, som var meget morsom. Saa var der Kaffebord. Der blev holdt Tale af flere, og alle priste de jo Lederen og hendes flinke Stab, og saa skulde der jo ogsaa ydes en lille Tak. Det blev i Form af en lille, levende Gris. Den var vasket, saa den lignede Marcipan, og pyntet med røde Silkebaand, og paa hver Flæskeside stod der „F. F." malet med rødt (der gik vist en hel Læbestift til). Grisen blev omgaaende døbt Olsen, men at se Fru Nielsens Ansigt, da hun stod med den sprællende Gris i sine Arme, ja, det var en Oplevelse!

Jeg ønskede, at Olsen var sluppet løs, for sikken en Halløj der var blevet i Salen!

Saa dansede vi gamle, jyske Danse, og Kl. 11 45 var Festen forbi, d. v. s. der var Strandtur, de skulde ud at synge paa Badebroen. Tænk i det Mørke! Jeg gik i Seng, da jeg ikke vilde møde med Bule i Panden efter Ferien.

Og saa kom Søndagen, hvor vi skulde hjem, og igen sang vi: „Farvel med Dig".

Vi sang hver Dag ved Bordet, og det var, som man rystedes bedre sammen og fik Hverdagens Graa lidt paa Afstand.

Og saa ruller vi, fulgt til Vogns af Værtinde og Gæster, atter ind til Byens Larm, bort fra det dejlige Karlslunde — men et Sommerminde rigere.

Tak for den herlige Ferie!

A. Sørensen, Medlem Nr. 1755.

Karla Jensen, 8022. *Amalie Sørensen,* 9456.
Ruth Christensen, 8678. *Else Andersen,* 9406.
Alvilda Nielsen, 2643. *Gerda Herndik* 8015.
Karen Stade, 9171. *Evelyn Davidsen,* 4675.

Jeg tror, det vil glæde Hovedbestyrelsen at læse denne oprigtige Tak fra de Kammerater i vor Københavns Afd. I, der har været paa Ferieophold i Karlslunde. Vi ønsker blot, vi havde Midler til at sende flere Kammerater paa Ferie, men var det ikke en Opgave for vore Afdelinger i København at bevilge Ophold for een eller flere Kammerater i Lighed med, hvad der sker med Hensyn til Højskoleophold. *F. J.*

⊡

Noter.

Vi havde i vor Indbydelse til Landsmødet henstillet til vore Tillidsmænd fra Provinsen at tage Ophold paa Hotel „Folke-Ferie".

Desværre havde kun 20 af de ca. 130 Tillidsmænd fulgt vor Henstilling, og dog burde vi alle være interesserede i at støtte dette sidste nye Foretagende indenfor Arbejderbevægelsen, som „Folke-Ferie" er.

Hotellet er propert og pænt i alle Maader. Prisen er Kr. 3,00 og Kr. 3,50 for et nydeligt Værelse, og denne Pris skulde vel være overkommelig for enhver af os, saa ingen af den Grund behøvede at bo andre Steder.

Ejheller kan Grunden være, at man henviser til et bestemt Hotel, hvor man plejer at bo, saa det maa vel skyldes slet og ret Tankeløshed.

Direktør Sperling havde ventet Hotellet fuldt belagt i de to Nætter, saa jeg forstaar godt hans Skuffelse, og jeg haaber, at de Delegerede, naar vi mødes til vor næste Kongres i 1941, vil have Hotel „Folke-Ferie" i venlig Erindring.

* * *

Grundet paa en Del Forespørgsler om, hvormange af vore Medlemmer der er afrejst til Tyskland, skal vi oplyse, at det os bekendt kun drejer sig om ganske faa.

Vi vil gerne samtidig anmode de Afdelinger, der har Medlemmer, der er rejst derned, om at meddele Hovedkontoret dette, da Forretningsudvalget skal behandle Spørgsmaalet vedrørende de paagældendes Kontingentforhold.

* * *

Medlemmer, der oppebærer Erstatning af Fordelingskassen, skal møde personligt og kvittere for denne. Kun Sygdom giver Ret til Kvittering ved Fuldmagt.

* * *

Jeg har et Brev liggende foran mig, hvori en arbejdsløs Kvinde forespørger, hvornaar Hovedbestyrelsen agter at forhøje Understøttelsen, nu da de Arbejdende skal have 4 Øre mere pr. Time i Dyrtidstillæg. Da jeg har faaet mange telefoniske Forespørgsler af samme Art, vil jeg gerne oplyse, at vor Kasse med det nuværende Kontingent ikke kan bære yderligere Forhøjelser. Da vi pr. 1. April fik de forhøjede Satser, gjorde vi samtidig opmærksom paa, at disse muligvis kunde gælde 1 eller 2 Kvartaler, saafremt Arbejdsløsheden fortsat blev stigende. Trods de mange Tusinde Kroner vi udbetaler til Medlemmer gennem Fordelingskassen, er Udgifterne til Arbejdsløshedskassen ikke formindsket i den Grad, som vi egentlig regnede med. Særlig Fortsættelseskassen er meget smaat kørende. Vi har klaret Udgifterne hidtil, og haaber vi skal kunne vedblive at holde de samme Understøttelser. Vi maa saa haabe, der fra Statens Side bliver tænkt paa de Arbejdsløse. Selv magter vi det ikke, og jeg tror godt at kunne sige, Hovedbestyrelsen vil betænke sig to Gange paa at forhøje Kontingentet yderligere. Der er jo Grænser for, hvad vore Medlemmer kan betale, og denne Grænse er, synes hele Hovedbestyrelsen, naaet med vort nuværende Kontingents Størrelse. Men vi kan iøvrigt oplyse, Spørgsmaalet har været fremme, bl. a. i D. s. F.s Forretningsudvalg, ligesom 32 Mands Udvalget har drøftet det paa flere Møder, men Haabet er desværre ringe.

* * *

Fordelingskassen.

Vi er paa Hovedkontoret lige ved at segne under det overvældende Arbejde, Regnskab og Statistik i Fordelingskassen giver.

For at undgaa for mange Reklamationer beder vi Kassererne have deres Opmærksomhed henvendt paa, at der — til Medlemmer, der er indmeldt før de er fyldt 18 Aar — ikke udbetales Kr. 3,80 pr. Dag før de har 5 Aars Medlemsret i Arbejdsløshedskassen efter deres fyldte 18 Aar.

Vi beder Dem ligeledes huske paa, at der i Fremtiden godt kan udbetales for mindre end 48 Timer.

Regnskabet skal, af Hensyn til den maanedlige Statistik til Socialministeriet, som Hovedkontoret skal udarbejde, afsluttes hver Maaned.

Vi arbejder paa fuld Kraft paa at faa Regnskabet afsluttet pr. 1. September og kan derfor ikke længere modtage Aftaler, der gaar længere tilbage end denne Dato. Det skulde jo heller ikke være nødvendigt, da vore Afdelinger nu alle maa være saa kendt med Loven, at de ved, at hvor der arbejdes paa nedsat Tid, kan man anmode Arbejdsgiveren om at faa en Aftale om Arbejdsfordeling underskrevet.

Vi er indforstaaet med, at ogsaa vore Tillidsmænd i Afdelingerne er overbebyrdet med Arbejde, men vi haaber, at Formand og Kasserer vil hjælpe hinanden med dette ekstra Arbejde, vi er jo alle interesserede i, at det bliver udført saa godt og rigtigt som muligt.

⊡

Udgivet af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.
Redigeret af Forretningsfører *Fanny Jensen.*

Emil Kristensens Bogtrykkeri, Sankt Peder Stræde 27.